

Erste&Steiermärkische Bank d.d.

**Godišnje izvješće
za godinu koja završava
31. prosinca 2020.**

SADRŽAJ

Uvod	4
Izvješće poslovodstva	5
Izvješće predsjednika Uprave	5
Uprava	8
Poslovni rezultat Erste&Steiermärkische Bank d.d. i ovisnih društava u 2020. godini	9
Nefinancijsko izvještavanje.....	24
Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja.....	58
Financijski izvještaji za godinu koja završava 31. prosinca 2020.	62
Odgovornost za financijske izvještaje	63
Izvještaj neovisnog revizora	64
I. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja završava 31. prosinca 2020.	72
II. Izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2020.	74
III. Izvještaj o promjenama kapitala.....	75
IV. Izvještaj o novčanom tijeku za godinu koja završava 31. prosinca 2020.	77
Bilješke uz financijske izvještaje	78
Opći podaci	78
Temeljne računovodstvene politike	80
Osnova prikaza	80
COVID – 19 objave	80
Računovodstvene metode i metode vrednovanja.....	81
Temeljne računovodstvene prosudbe, pretpostavke i procjene	83
Primjena i izmjena novih MSFI/MRS	83
USPJEŠNOST / POVRAT	85
1. Izvještavanje poslovnih segmenata	85
2. Neto kamatni prihod	88
3. Neto prihod od naknada i provizija	90
4. Prihod od dividende.....	91
5. Neto rezultat i rezultat fer vrijednosti	91
6. Dobici/gubici od financijske imovine i obveza koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto	91
7. Prihodi od najamnina iz ulaganja u nekretnine i ostalih operativnih najmova	91
8. Opći administrativni troškovi.....	92
9. Dobici /gubici od prestanka priznavanja financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku	93
10. Ostali dobici/gubici od prestanka priznavanja financijskih instrumenata koji se ne mijere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	93
11. Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz financijskih instrumenata	93
12. Ostali operativni rezultat.....	93
13. Porez na dobit	95
Financijski instrumenti – Značajne računovodstvene politike	99
Financijski instrumenti koji se mijere po amortiziranom trošku (AC)	107
14. Novac i novčana sredstva	107
15. Financijska imovina po amortiziranom trošku	108
16. Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku podložni ugovornim izmjenama	117
17. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	118
Financijske obveze koje se mijere po amortiziranom trošku.....	122
18. Financijske obveze koje se mijere po amortiziranom trošku.....	122
Financijski instrumenti po fer vrijednosti	124
19. Derivativi koji se drže radi trgovanja	125
20. Ostala imovina namijenjena trgovaju	125
21. Financijska imovina koja nije namijenjena trgovaju, a obvezno se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.....	126
22. Financijska imovina čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	127
Ostala pitanja	131
23. Fer vrijednost imovine i obveza	131
24. Prijejboj	140
25. Prijenos finacijske imovine – repo transakcije i posudba vrijednosnih papira	143
26. Imovina založena kao kolateral	144
27. Vrijednosni papiri.....	145
Upravljanje rizicima	146
Dugotrajna imovina i ostala ulaganja	212
29. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine	214
30. Nematerijalna imovina.....	218
31. Ostala imovina.....	222

SADRŽAJ (nastavak)

Najmovi	223
32. Financijski najmovi	223
33. Operativni najmovi	226
Razgraničenja, rezervacije, potencijalne obveze, pravni postupci	228
34. Ostale obveze	228
35. Rezervacije	228
36. Potencijalne obveze	233
Instrumenti kapitala, kapital i rezerve	234
37. Ukupni kapital	234
Obuhvat konsolidacije	235
38. Ovisna društva	237
39. Ulaganja u pridružena društva	239
Ostala pitanja	241
40. Transakcije s povezanim stranama	241
41. Naknade za reviziju i porezno savjetovanje	243
42. Analiza preostalih dospjjeća	244
43. Događaji nakon datuma bilance	246
44. Izvještavanje po državama	246
Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi	247
45. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi	247
Dodatak 1 – Propisani obrasci	266
Dodatak 2 – Razlika između finansijskih izvještaja prema Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i propisanih obrazaca	276

Uvod

Ovo Godišnje izvješće, izdano dioničarima Erste&Steiermärkische Bank d.d., obuhvaća izvješće predsjednika Uprave, poslovni rezultat Erste&Steiermärkische Bank d.d. sa svojim ovisnim društvima, nefinansijsko izvještavanje, izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, revidirane finansijske izvještaje zajedno s izvješćem neovisnog revizora i propisanim obrascima za Hrvatsku narodnu banku (HNB). Revidirana finansijska izvješća prikazana su za Grupu i Banku.

Hrvatska i engleska verzija

Ovaj dokument obuhvaća Godišnje izvješće Erste&Steiermärkische Bank d.d. za godinu koja završava 31. prosinca 2020. i objavljeno je na hrvatskom jeziku. Ovo izvješće također se objavljuje na engleskom jeziku.

Pravni status

Godišnja finansijska izvješća pripremljena su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Međunarodni odbor za računovodstvene standarde (IASB) i usvojila EU.

Kratice

U ovom Godišnjem izvješću, Erste&Steiermärkische Bank d.d. se spominje kao Banka, Erste Banka ili EBC i Erste&Steiermärkische Bank d.d. zajedno sa svojim ovisnim društvima i pridruženim društvima zajednički se nazivaju Grupa i EBC Grupa.

U ovom Godišnjem izvješću, krajnje matično društvo Grupe, Erste Group Bank AG naziva se Erste Grupa.

Izvješće predsjednika Uprave

Zbog utjecaja COVID situacije na cijelokupno gospodarstvo te značajnog rasta troškova rizika, pri čemu su uključene i buduće projekcije temeljene na makroekonomskim očekivanjima, naš je finansijski rezultat u 2020. godini očekivano smanjen. Međutim, važno je naglasiti da je naše operativno poslovanje u potpunosti zadržalo stabilnost. Unatoč izazovnim vremenima, zadržali smo kontinuitet redovnih kreditnih aktivnosti i postojanu depozitnu bazu, a snažan naglasak stavili smo na daljnji razvoj digitalnih rješenja. Implementirali smo modernu paneuropsku digitalnu platformu George, koja osim boljeg korisničkog iskustva unutar mobilnog i internetskog bankarstva, predstavlja i platformu za inovacije kroz koju će se u budućnosti kontinuirano uvoditi nove mogućnosti. Time smo ispunili jedan od svojih strateških ciljeva, a to je uvijek biti predvodnik u digitalnim inovacijama na hrvatskom tržištu te osigurati kontinuitet u razvoju digitalnih rješenja, kao zaštitnog znaka Erste banke u Hrvatskoj, ali i cijelokupne Erste grupe na području CEE regije. Osim toga, nastavili smo i s razvojem vrlo uspješne, na tržištu visoko prepoznate aplikacije Keks Pay, koja je nadopunjena brojnim novim funkcionalnostima, a u ovom trenutku broji više od 175 tisuća korisnika, od kojih više od 75% nisu klijenti naše banke.

Brza i odgovorna reakcija na COVID-19 izazove

Kao sistemski važna i odgovorna institucija od samog smo početka krize zauzeli proaktivn i društveno odgovoran pristup te smo nastojali dati maksimalan doprinos kako bi naši klijenti, građani i tvrtke, bili što manje pogođeni okolnostima povezanimi s pandemijskim utjecajima. Postojao je jasan kronološki redoslijed poduzetih aktivnosti, u tri osnovne faze: privremeno obustavljanje aktivacije mjera prisilne naplate, omogućavanje ugovaranja odgode otplate do 6, odnosno 12 mjeseci za klijente iz industrija koje su najogađenije krizom, poput turizma i ovisnih djelatnosti, te krediti za očuvanje likvidnosti, u suradnji s institucijama poput HAMAG-a i HBOR-a pri osiguravanju adekvatnih garantnih shema i povoljnijih uvjeta financiranja.

Transparentna, jasna i pravovremena komunikacija prema općoj javnosti, klijentima, poslovnim partnerima te zaposlenicima, koristeći sve raspoložive kanale, obilježila je našu komunikacijsku strategiju u proteklom razdoblju. Poruke o brzoj prilagodbi novonastalim okolnostima, osiguravanju kontinuiteta poslovanja i implementaciji preporuka nadležnih tijela, dostupnosti svih usluga klijentima, s posebnim naglaskom na osjetljivije skupine, kroz prilagođen rad poslovne mreže i digitalne kanale, te ponude mjera odgode otplate građanima i tvrtkama, odnosno kredita za likvidnost poslovnim subjektima, činile su sukus komunikacijskog sadržaja, osiguravajući kontinuitet i dostupnost svih relevantnih informacija. Na kraju, sinergija poslovnih, komunikacijskih te društveno odgovornih aktivnosti u 2020. godini obilježenom pandemijom, zaokružena je doprinosa zajednicu kroz donacijske inicijative zdravstvenim ustanovama, u ukupnom iznosu od 2,5 milijuna kuna.

Ispravnost poslovnog modela potvrđena zadržavanjem investicijskog rejtinga

Kao odgovoran poslovni subjekt, u prošloj godini nastavili kvalitetno upravljati svojim kreditnim portfeljem, u skladu s poslovnim politikama i važećim standardima u segmentu upravljanja kreditnim rizikom, ujedno poštujući sva regulatorna pravila i primjenjujući balansirani pristup koji uvažava objektivnu tržišnu situaciju i potrebe klijenata. Raspolažali smo dovoljnom količinom likvidnosti te smo svojim redovnim kreditnim aktivnostima nastaviti pratiti finansijske potrebe poslovnih subjekata i građana. Bili smo i dalje partner svojim klijentima, pruživši im adekvatnu finansijsku i savjetodavnu podršku. Veseli nas je činjenica da je ugledna međunarodna bonitetna agencija, Fitch Ratings, potvrdila naš dosadašnji, u ožujku 2020. godine dodijeljen kreditni rejting, „BBB +”, uz zadržavanje stabilnih izgleda za dugoročno zaduživanje. Riječ je o rejtingu u investicijskom razredu, dvije razine iznad onoga koji trenutačno drži Republika Hrvatska, a koji ujedno predstavlja i najvišu ocjenu koju ima neka banka na hrvatskom tržištu.

Najuspješnja banka na hrvatskom tržištu – sedmi put

Zaslužili smo i sedmu po redu Zlatnu kunu, nagradu za najuspješniju banku na hrvatskom tržištu, u izboru Hrvatske gospodarske komore. Nagradu doživljavamo kao značajno priznanje, ne samo za naše kvalitetno poslovanje, već i za aktivnu ulogu u razvoju hrvatskog gospodarstva te poticanju prosperiteta cjelokupne društvene zajednice. Stoga ćemo i u idućem razdoblju nastaviti biti aktivan sudionik u traženju i pronalaženju adekvatnih rješenja, koji će hrvatskom gospodarstvu osigurati što je moguće brži oporavak.

Otpornost, konsolidacija i kolaboracija – procesi budućnosti

Tri su glavna procesa koja će se dominantno odvijati u budućem razdoblju, ne samo na razini hrvatskog gospodarstva, već i globalno. Prvi je snažniji rad na faktoru otpornosti, odnosno kreiranju tzv. buffera koji će tvrtkama omogućavati lakšu prilagodbu na iznenadne situacije. Koliko je to bitno, pokazuje i trenutačna situacija obilježena pandemijskim utjecajem, a u budućnosti će biti još i važnije. Proaktivnost, prilagodba i unaprjeđenje vlastitog poslovanja, s ciljem ne samo uspostave uspješnog i održivog operativnog poslovanja i kreiranja dobiti, već i kontinuiran rad na jačanju otpornosti poduzeća, važni su faktori o kojima će ovisiti ne samo tko će uspješno prevladati trenutačnu situaciju, već i tko će na tržištu u budućnosti uspješno poslovati.

Drugi je važan proces, i to u svim industrijama, konsolidacija tržišta. – s jedne strane stoje veliki igrači na tržištu, dok s druge strane stoje tvrtke koje su našle posebnu nišu u kojoj je izrazito jaka te na tome grade budući poslovni uspjeh. Stoga, najteže će biti onima koji se trenutačno nalaze u sredini te je za očekivati da će u budućnosti biti puno manje takvih, srednjih igrača koji su u prošlosti imali svoje mjesto na tržištu. Na kraju, polako sazrijeva vrijeme u kojem sve više na važnosti dobiva i kolaboracija, kao treći istaknuti proces. Radi se o prihvaćanju stava da nije uvijek loše to što konkurent radi, kao što, isto tako, nije uvijek niti dobro sve što, uvjetno rečeno, radim „ja“. U budućnosti će za sve tržišne igrače biti nužno puno otvorenije gledati jedni na druge, kreirati mogućnosti suradnje i realizacije win-win učinaka, odnosno prilagoditi svoje poslovanje na tu novu paradigmu, u puno većoj mjeri nego što je to bio slučaj dosad. U našoj smo banci već zabilježili nekoliko odličnih suradnji na razini razvoja naših proizvoda i usluga s vanjskim partnerima, što se pokazuje kao dobar pristup.

Hrvatska može prevladati trenutačne izazove, ali i biti lider u regiji

Nekoliko je pozitivnih elemenata koji se mogu izdvojiti kad je riječ u dugoročnoj poziciji hrvatskog gospodarstva. Primjerice, vidljivi su određeni pomaci u smjeru poboljšanja opće investicijske klime u Republici Hrvatskoj te stabilizacije javnih financija, što su prepoznale i međunarodne bonitetne agencije. Pristup u Europski tečajni mehanizam (ERM2) Hrvatsku vodi još jedan korak bliže uvođenju eura, odnosno realizaciji strateškog cilja koji će doprinijeti dugoročnoj finansijskoj stabilnosti za građane i gospodarstvo u cijelini. Pozitivna ocjena u procesu sveobuhvatne procjene Europske središnje banke i potvrda stabilnosti hrvatskog bankarskog sustava ohrabrujuća je ne samo kad je u pitanju nastavak procesa uvođenja eura, već i u kontekstu izazova s kojima se trenutačno suočava hrvatsko gospodarstvo. Međutim, potrebno je i dalje raditi na poboljšanju pravne sigurnosti, ponajprije u segmentu predvidljivosti pravnog okvira, kao jednog od najvažnijih preduvjeta za održiv napredak.

Razdoblje pred nama bit će vrlo izazovno te će ponajviše ovisiti o utjecaju epidemiološke situacije na cjelokupno gospodarstvo. Uloga banaka u tome će biti izuzetno značajna, jer robustan, snažan i adekvatno kapitaliziran hrvatski bankarski sektor bit će oslonac kreiranja ponovnog ekonomskog rasta i osiguravanja prosperiteta cjelokupne društvene zajednice. Zajedničkim, koordiniranim pristupom svih dionika, Hrvatska može prevladati trenutačne izazove i minimizirati sve njihove potencijalne negativne učinke. Na kraju, ne treba zaboraviti na dugoročnu viziju stvaranja pozicije Republike Hrvatske kao finansijskog središta regije, temeljene na stabilnom finansijskom i bankarskom sustavu, koji može predstavljati jak zamašnjak cjelokupnom gospodarstvu u što je moguće kvalitetnijem pozicioniraju u regionalnom kontekstu.

Održivost poslovanja i prosperitet hrvatskog društva kao krajnji ciljevi

Jedna smo od vodećih bankarskih grupacija hrvatskom tržištu, ujedno i dio jednog od najvećih pružatelja finansijskih usluga u istočnom dijelu Europe, koja svoje poslovanje temelji na održivom poslovnom modelu. Osim finansijskog segmenta poslovanja, on se očituje i kroz vrlo široki spektar tzv. nefinansijskih aktivnosti, koje su podrobno opisane u nefinansijskom izvještaju, sastavnom dijelu ovog dokumenta. Uzevši u obzir naš oblik poslovanja i utjecaja na društvo, identificirali smo šest temeljnih ciljeva održivog razvoja, čijem ispunjavanju želimo doprinijeti. To su zdravlje i dobrobit (SDG 3), kvalitetno obrazovanje (SDG 4), rodna ravnopravnost (SDG 5), dostojanstven rad i gospodarski rast (SDG 8), smanjenje nejednakosti (SDG 10) te odgovor na klimatske promjene (SDG 13). Naš je krajnji cilj prosperitet klijenata, zaposlenika te hrvatskog društva u cjelini, uz primjenu načela otvorenosti, dostupnosti i transparentnosti u javnoj komunikaciji. Izvorište takvog pristupa nalazimo u tzv. Izjavi o svrsi poslovanja, temeljnog dokumentu matične Erste grupe, čiji je osnovni cilj širenje prosperiteta i služenje građanskom društvu u regiji srednje i istočne Europe.

Christoph Schoefboeck,
Predsjednik Uprave

Uprava

CHRISTOPH SCHOEFBOECK, predsjednik Uprave

Nadležan za: Sektor ljudskih potencijala, Sektor pravnih poslova, Sektor marketinga (od 01. siječnja 2020.), Ured korporativnih komunikacija, Sektor za strategiju i upravljanje projektima, Sektor unutarnje revizije (od 01. siječnja 2020.); od 01. siječnja 2020. do 31. siječnja 2020. nadležan za: Sektor upravljanja rizicima, Sektor upravljanja kreditnim rizikom, Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima, Sektor korporativne sigurnosti, Sektor za upravljanje nefinansijskim rizicima

BORISLAV CENTNER, član Uprave

Nadležan za: Sektor malih i srednjih klijenata, Sektor velikih klijenata, Sektor razvoja i podrške poslovanju korporativnih klijenata i finansijskih tržišta, Sektor finansijskih tržišta

MARTIN HORNIG, član Uprave

Nadležan za: Sektor procesinga, Sektor IT i organizacije, Ured za IT strategiju, arhitekturu i upravljanje, Direkcija upravljanja imovinom i gotovinom, do 31. prosinca 2019. nadležan za Ured za upravljanje portfeljem projekata (od 01. siječnja 2020. dio Sektora za strategiju i upravljanje projektima)

ZDENKO MATAK, član Uprave

Nadležan za: Sektor građanstva, Sektor razvoja poslovanja s građanstvom, Sektor direktnih kanala, Tim za digitalnu transformaciju; do 31. prosinca 2019. nadležan za Sektor marketinga

KREŠIMIR BARIĆ, član Uprave

Nadležan za: Sektor računovodstva i kontrolinga, Sektor upravljanja aktivom i pasivom, Ured za ekomska istraživanja, Ured za poreze Grupe Član Uprave od 01. siječnja 2020.

HANNES FROTBACHER, član Uprave

Nadležan za: Sektor upravljanja rizicima, Sektor upravljanja kreditnim rizikom, Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima (do 31. svibnja 2020., od 01. lipnja 2020. dio Sektora upravljanja kreditnim rizikom), Sektor korporativne sigurnosti, Sektor za upravljanje nefinansijskim rizicima
Član Uprave od 01. veljače 2020.

SLAĐANA JAGR, članica Uprave

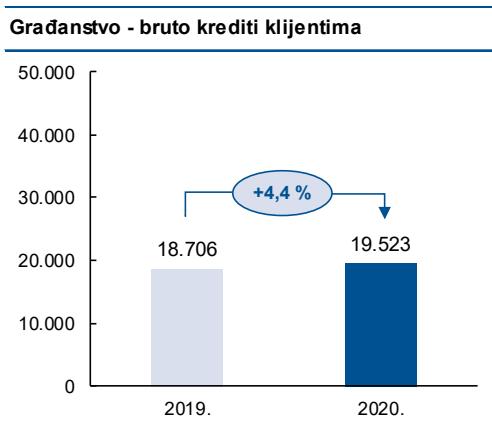
Nadležna za: Sektor računovodstva i kontrolinga, Sektor upravljanja aktivom i pasivom, Sektor unutarnje revizije, Ured za ekomska istraživanja, Ured za poreze Grupe

Član Uprave do 31. prosinca 2019.

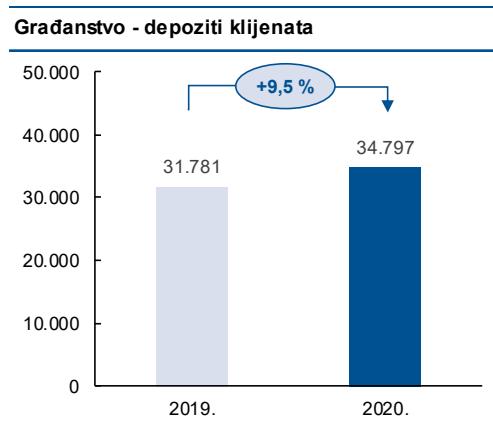
Poslovni rezultat Erste&Steiermärkische Bank d.d. i povezanih društava u 2020. godini

I. Poslovanje s građanstvom

Kreditno i depozitno poslovanje građanstva

Graf 1: Krediti stanovništvu (bruto krediti i potraživanja) u milijunima HRK

Graf 2: Depoziti stanovništvu u milijunima HRK

Ukupan portfelj bruto kredita građanstvu na dan 31. prosinca 2020. iznosio je 19,52 milijardi HRK, što predstavlja povećanje od 817 milijuna HRK u odnosu na prethodnu godinu. Tržišni udio kredita građanstvu, prema podacima Hrvatske narodne banke, na dan 30. studenog 2020. iznosi 14,07% i predstavlja povećanje od 0,27% u odnosu na 31. prosinca 2019. Najznačajniji rast bruto kredita građanstvu ostvaren je u stambenim kreditima čime je ostvaren tržišni udio od 11,62% na dan 30. studenog 2020. što predstavlja rast od 0,37% u odnosu na 31. prosinca 2019.

Tržište depozita građanstva nastavilo je rasti i u 2020. godini te su na dan 31. prosinca 2020. iznosili 34,8 milijardi HRK što predstavlja povećanje od 3,02 milijardi HRK u odnosu na prethodnu godinu. Kroz 2020. godinu nastavljen je trend smanjenja oručene štednjice građanstva uz trend smanjenja kamatnih stopa. Depoziti građanstva dosegnuli su tržišni udio od 14,91% na dan 30. studenog 2020. što predstavlja povećanje od 0,48% u odnosu na 31. prosinca 2019.

Fokus na klijente u 2020. godini

Orijentiranost na klijente i kvalitetu usluge, kao jednoj od glavnih strateških odrednica poslovanja Erste banke, dodatno je došla do izražaja tijekom 2020. godine. Cijela godina velikim je dijelom bila obilježena izvanrednom situacijom povezanom s COVID-19 pandemijom i potresima, što je značajno utjecalo na poslovanje banke i potrebu za pronaalaženjem brzih i efikasnih rješenja u cilju olakšavanja poslovanja klijentima.

Kako bi pomogla klijentima da lakše prebrode negativne utjecaje povezane s epidemijom koronavirusa i posljedicama potresa, klijentima je omogućeno ugovaranje odgode otplate kredita, te online podnošenje zahtjeva za odgodom i predaja potrebne dokumentacije (bez potrebe dolaska u poslovnicu), uz naknadno potpisivanje aneksa ugovora pri čemu je banka snosila troškove solemnizacije. Osim toga, produžena su sva prešutna prekoračenja koja su dospijevala, obustavljene su aktivnosti prisilne naplate te je ukinuta naknada za podizanje gotovine na bankomatima drugih banka na razdoblje od četiri mjeseca. Kroz brzu i efikasnu reakciju na novonastale okolnosti i zahtjeve klijenata, Erste banka je pridonijela ublažavanju negativnih posljedica krize što je utjecalo na dodano jačanje naše tržišne pozicije u dijelu iskustva i zadovoljstva klijenata gdje dugi niz godina ostvarujemo najbolje rezultate. Od početka pandemije koronavirusa, za vrijeme koje se dogodio i potres na zagrebačkom području, tijekom šestomjesečnog razdoblja odgodu otplate kredita realiziralo je ukupno nešto više 9.200 klijenata, na koje se odnosi gotovo 11.600 kreditnih partija, a većina tih odgoda odnosi se na klijente pogodjene posljedicama pandemije. Ukupno 244 klijenata pogodjenih potresom, za ukupno 271 kreditnu partiju, podnijelo je zahtjev za odgodom otplate kredita.

I. Poslovanje s građanstvom (nastavak)

Inovacije u poslovanju s građanstvom

S dugoročnim ciljem osiguravanja financijskog prosperiteta za sve svoje klijente, Erste banka je u Hrvatskoj predstavila modernu paneuropsku digitalnu platformu George. Na razini međunarodne Erste grupe George je prisutan već nekoliko godina, gdje ga aktivno koristi više od 6 milijuna korisnika u Austriji, Češkoj, Slovačkoj i Rumunjskoj, a 2020. godine pristup ovoj digitalnoj platformi dobili su i klijenti Erste banke u Hrvatskoj. Osim boljeg i kvalitetnijeg korisničkog iskustva unutar mobilnog i internetskog bankarstva, George predstavlja i platformu za inovacije kroz koju će se u budućnosti kontinuirano uvoditi nove mogućnosti, a sa svakom nadogradnjom postat će još naprednija, pametnija i inteligentnija. Prva značajnija nova funkcionalnost s kojom je George platforma obogaćena odnosi se na mogućnost potpuno digitalnog ugovaranja tekućeg računa za građane, namijenjena novim i postojećim klijentima. Cijeli proces ugovaranja je u potpunosti digitalan, sastoji se od svega nekoliko koraka te nije potreban dolazak u poslovnicu, a podržan je video identifikacijom te digitalnim potpisivanjem dokumentacije. Korisnicima je na raspolaganju i George Store gdje već sada mogu potpuno digitalno realizirati gotovinski zajam, otvoriti štednju, naručiti Diners Club karticu, ugovoriti Wiener putno osiguranje ili kupiti bon za mobitel. Pored navedenog, George nudi i izuzetan stupanj personalizacije, što svakom korisniku omogućava stvaranje vlastite verzije Georgea, na način da korisnik određuje način na koji će pregledavati, sortirati i organizirati informacije koje im George daje o njihovoј potrošnji, štednjii, ulaganjima i plaćanjima.

Erste banka kontinuirano bilježi dobru prihvaćenost svojih digitalnih usluga, pa je tijekom godine broj korisnika koji ih aktivno koriste povećan za 22%. Uvođenjem Georgea stvoreni su preduvjeti za značajan iskorak u digitalizaciji poslovanja i pružanju novih i poboljšanih mogućnosti klijentima.

Kvalitetu i prednosti Keks Pay aplikacije, u nešto manje od dvije godine od kada je aplikacija lansirana, prepoznalo je više od 160.000 korisnika, među kojima 75% čine klijenti drugih banaka. Tijekom 2020. godine korisnicima je omogućeno besplatno otvaranje prepaid Keks Pay računa s pripadajućom Visa karticom pod nazivom KEKSICA. Otvaranje računa i naručivanje kartice kroz aplikaciju Keks Pay je brzo, jednostavno, u potpunosti digitalno te bez naknade. Ovim je računom moguće obavljati sve transakcije koje su i dosad bile dostupne unutar aplikacije, a najveća je prednost to što novac na račun primatelja stiže odmah, bez obzira na vrijeme slanja i bez obzira na to iz koje je banke pošiljatelj novca. Prepaid račun i karticu moguće je koristiti za plaćanje u trgovinama koje podržavaju plaćanje Keks Payom, slanje novca, plaćanje parkinga, nadopunu bona za mobitel ili ENC-a te za donacije. Osim toga, karticom je moguće sigurno plaćati na online prodajnim mjestima, u trgovinama te podizati novac bez naknade na bankomatima Erste banke.

Nakon uspješne migracije debitnih kartica tekućih i poslovnih računa na Visa brand, Erste banka svojim je klijentima, korisnicima Visa debitnih kartica izdanih uz račune fizičkih osoba, omogućila korištenje Apple Pay usluge. Radi se o usluzi jednostavnog, sigurnog te praktičnog plaćanja i podizanja gotovog novca putem Apple uređaja, bez korištenja fizičke kartice. Online plaćanja također su moguća u aplikacijama ili na internetskim prodajnim mjestima koja prihvataju Apple Pay kao uslugu plaćanja, i to bez potrebe za izradom korisničkog računa ili upisivanja adrese za dostavu artikala, s obzirom na to da su ti podaci već uneseni prilikom postavljanja usluge.

Erste banka je svojim klijentima, uz standardne oblike komunikacije putem telefona, e-maila, chat i Facebook uvela dva nova načina komunikacije, Viber i Whatsapp čime je klijentima dodatno olakšana komunikacija.

Uz navedeno, a kako bi se klijentima omogućilo bolje i ujednačeno iskustvo, proteklu godinu obilježile su intenzivne aktivnosti usmjerene na digitalizaciju kreditnog procesa u poslovni i putem Georgea gdje primjenu očekujemo tijekom 2021. godine. Ujedno, Erste banka je i tijekom godine aktivno sudjelovala u dvije tranše APN programa financiranja kupovine nekretnina, odnosno gradnje kuća, za koje je Vlada Republike Hrvatske odobrila subvencioniranje do polovine obroka ili anuiteta.

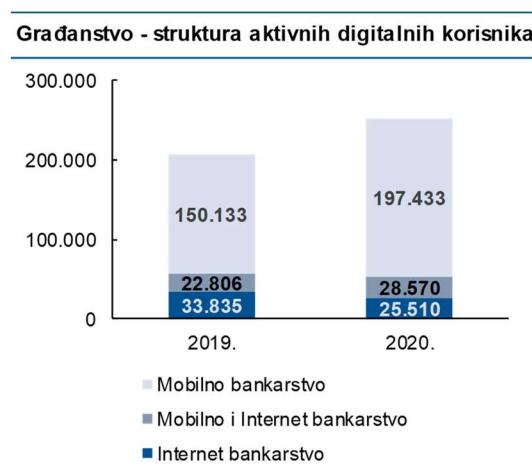
I. Poslovanje s građanstvom (nastavak)

Digitalno bankarstvo u 2020. godini

Erste banka u 2020. godini bilježi rast broja korisnika digitalnih kanala, kao i transakcija i prihoda na njima. Tijekom godine fokus je bio na povećanju broja aktivnih korisnika digitalnih usluga. Na kraju 2020. godine Erste banka je imala 341.561 digitalnih korisnika od čega je 251.513 aktivnih korisnika što predstavlja povećanje od 22% u odnosu na 2019. godinu.

Graf 3: Digitalni i aktivni korisnici građanstva

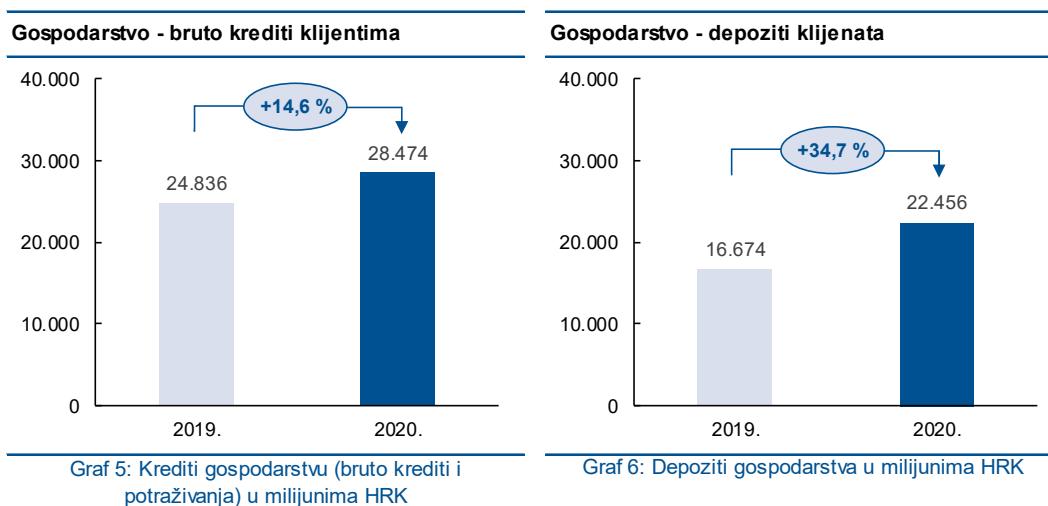
Graf 4: Struktura aktivnih digitalnih korisnika

Kontakt centar

U 2020. održano je ukupno 870.416 upita, odnosno 1,66% više nego 2019., od čega su agenti centra riješili 597.164 upita, tj. za 2% više nego godinu ranije. Od ovog broja upita, njih 84% riješeno je telefonom, dok se ostalo odnosi na komunikaciju e-mailom, chatom i Facebookom. Preko govornog automata (IVR) zabilježeno je 273.252 zapisa, gotovo identično u odnosu na godinu prije.

II. Poslovanje s gospodarstvom

Kreditno i depozitno poslovanje gospodarstva

Ukupan portfelj bruto kredita gospodarstvu ostvario je snažan rast u 2020. godini te je na dan 31. prosinca 2020. iznosio 28,47 milijarde HRK, što predstavlja povećanje od 3,64 milijarde HRK u odnosu na prethodnu godinu. Tržišni udio kredita gospodarstvu, prema podacima Hrvatske narodne banke, na dan 30. studenog 2020. iznosi 20,4% i predstavlja povećanje od 1,31% u odnosu na 31. prosinca 2019.

Depoziti gospodarstva na dan 31. prosinca 2020. iznosili su 22,46 milijarde HRK, što predstavlja povećanje u iznosu od 5,78 milijarde HRK u odnosu na prethodnu godinu. Tržišni udio depozita gospodarstva prema zadnje dostupnih informacijama na dan 30. studenog 2020. iznosi 17,89%, što predstavlja povećanje tržišnog udjela od 3,89% u odnosu na kraj prethodne godine.

Fokus na poslovne subjekte u 2020. godini

Cijelu 2020. godinu uvelike je obilježila COVID-19 kriza te fokus na operativnu provedbu implementiranih mjera vezanih uz pomoć poslovnim subjektima.

Od samog početka Erste banka je dala maksimalan doprinos s ciljem olakšavanja negativnih utjecaja na klijente te im pomogla da održe kontinuitet svog operativnog poslovanja. Poduzete su aktivnosti vezane uz privremeno obustavljanje aktivacije mjera prililne naplate, omogućene su mjere odgode otplate tvrtkama do 6, odnosno najviše 12 mjeseci za klijente iz industrija izrazito pogodženih krizom, poput turizma i ovisnih djelatnosti, te je osigurano novo financiranje u vidu kredita za očuvanje likvidnosti tvrtki.

Preduvjet za provedbu mjera pomoći bila je suradnja i razmjena informacija s FINA sustavom u cilju pravovremenog praćenja zahtjeva od strane klijenata, ali i dostave povratnih informacija o statusu zahtjeva prema FINA sustavu.

Uz prethodno navedeno, neophodna je bila i suradnja sa Hrvatskom bankom za obnovu i razvitak (HBOR) odnosno suradnja s lokalnom upravom/samoupravom te reguliranje postupanja s kreditima odobrenim u suradnji s HBOR-om te odobrenim kreditima u kojima ministarstva, gradovi ili županije subvencioniraju dio kamate po plasmanima po kojima se ugоварaju dodatne odgode.

II. Poslovanje s gospodarstvom (nastavak)

Inicijative i projekti

Unatoč novonastaloj situaciji sa pandemijom COVID-19 daljnji razvoj i unaprjeđenje proizvoda i usluga za poslovne subjekte vođeno i dalje je u fokusu Erste banke vođeni su prvenstveno očekivanjima klijenata i postavljenim strateškim ciljevima, u svrhu pružanja cijelovite financijske usluge, kao i zadržavanja pozicije inovativne banke i banke prvog izbora za klijente. Tijekom 2020. godine izvršene su dvije migracije s ciljem podizanja kvalitete i efikasnosti pružene usluge. Prva je migracija portfelja poslovnih debitnih kartica na Visa brand koji omogućuje veću globalnu prihvaćenost uz zadržavanje funkcionalnosti koje su klijenti imali do prelaska na Visa karticu. Dok je u lipnju, odobrenjem Hrvatske narodne banke, Erste banchi pripojeno društvo Erste Factoring. Pripajanjem je kroz sinergiju postojećeg specijaliziranog znanja o faktoring poslovanju te cijelovite savjetodavne podrške u ostalim aspektima financijskog poslovanja klijentima osigurano brže i jednostavnije poslovanje.

Protekle godine Erste banka nastavila je uspješnu i intenzivnu suradnju s Hrvatskom bankom za obnovu i razvitak (HBOR) na programima i garancijskim instrumentima s ciljem ublažavanja negativnih posljedica pandemije COVID-19. Nastavljena je i uspješna suradnja u sklopu financijskog instrumenta „ESIF krediti za rast i razvoj“ za male i srednje poduzetnike. Uz navedeno, Erste banka je u 2020. godini nastavila suradnju i s Europskom investicijskom bankom s ciljem financiranja SME te MidCap klijenata javnog i privatnog sektora čiji su uvjeti prilagođeni novonastaloj situaciji izazvanoj COVID-19 pandemijom.

Tu je također i suradnja sa HAMAG-BICRO-om koji je zbog krize izazvane COVID-19 pandemijom napravio izmjene u programu jamstava, od kojih su najvažnije povećanje maksimalnog postotka jamstva za kredite za obrtna sredstva na 80%, povećanje maksimalnog iznosa jamstva za investicije na 4 milijuna EUR i proširenje prihvatljivih djelatnosti.

Krajem godine potpisani su ugovori temeljem kojih je ugovorena „kišobran“ struktura između Erste banke, Europskog investicijskog fonda (EIF) te Sparkasse Bank d.d. BiH i AD Sjeverna Makedonija kroz koju Erste banka preuzima ulogu koordinacijskog tijela za Sparkasse banke BiH i Sjevernu Makedoniju u provedbi instrumenta EIF-a InnovFin SME Guarantee Facility - InnovFin garancije na portfelj kredita malom i srednjem poduzetništvu.

Potpisana je suradnja sa Europskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) s ciljem pružanja potpore razvoju turističkog sektora u Hrvatskoj i Crnoj Gori, koja prvenstveno uključuje održiva ulaganja u privatna ugostiteljsko hotelska poduzeća i popratne turističke aktivnosti. EBRD je Erste banchi treću godinu za redom dodijelio nagradu za najaktivniju banku partnera u financiranju međunarodne trgovine u Hrvatskoj.

U 2020. godini kreirana je posebna internetska stranica „Podrška prekograničnom poslovanju“ koja po prvi put za klijente objedinjuje sve potrebne informacije kada je u pitanju prekogranično poslovanje kroz International Desk, odnosno Transaction Banking Competence Centar. Osim lokalnih podataka, stranica je povezana i na internetsku stranicu International Deska međunarodne Erste grupe, koji sadrži i sve informacije regionalnog centra Transaction Banking Competence Centar. Time je klijentima Erste banke omogućen sveobuhvatan pristup informacijama vezanim uz regionalno, odnosno CEE tržište, kao što je na isti način olakšan i pristup kontaktima Erste banke svim klijentima s tih tržišta koji su zainteresirani za buduću poslovnu suradnju.

Tijekom 2020. godine provodile su se razne aktivnosti edukacije klijenata iz segmenta malog poduzetništva koje su uključivale i prezentaciju prednosti korištenja samouslužnih uređaja Erste banke i digitalnih kanala u svakodnevnom obavljanju transakcija. Navedeni proizvodi čine svakodnevno upravljanje financijama jednostavnijim i sigurnijim, te optimiziraju i troškovni aspekt poslovanja s gotovinom, što su prepoznali i klijenti, pa se tijekom 2020. nastavio trend daljnog smanjenja poslovanja s gotovinom u poslovcicama i rast korištenja samouslužnih uređaja.

II. Poslovanje s gospodarstvom (nastavak)

Digitalno bankarstvo u 2020. godini

Broj poslovnih subjekata koji koriste NetBanking uslugu u 2020. godini porastao je za 5% u odnosu na prethodnu godinu. Broj poslovnih subjekata koji koriste Erste mBanking uslugu porastao je za 34%.

Broj i volumen transakcija preko usluga Erste NetBanking i Erste mBanking zadržao se na razini prethodne godine. Provedeno je 28,7 milijuna kunskih i deviznih transakcija ukupnog preko usluga, volumena 261,6 milijardi HRK.

Graf 7: Broj korisnika NetBanking usluge - gospodarstvo

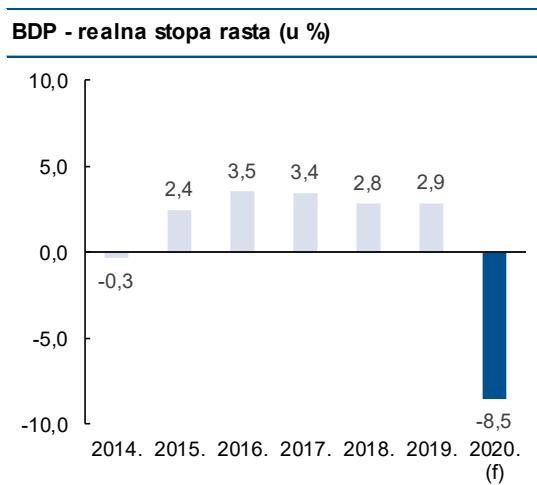
Graf 8: Broj korisnika mBanking usluge - gospodarstvo

III. Makroekonomsko okruženje

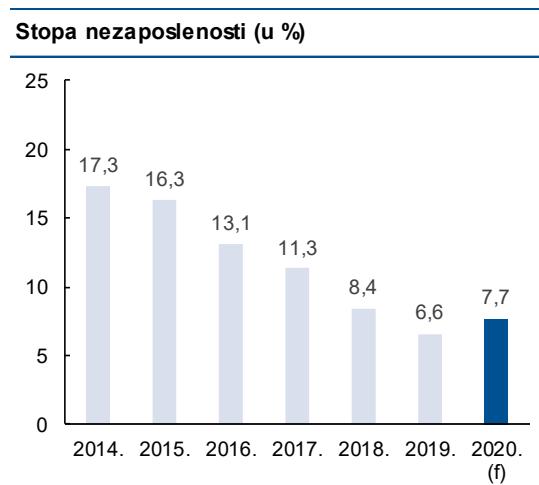
Ekonomski perspektive u 2020. značajno su se pogoršale uslijed izbijanja COVID-19 pandemije. Nagovještaj negativnih kretanja viđen je već početkom prošle godine kada je rast usporio na samo 0,4% u prvom kvartalu 2020. Kao što se i očekivalo, uvedene mjere karantene koje su trajale dobar dio drugoga kvartala rezultirale su dvoznamenkastom stopom pada BDP-a od 15,1% y/y u 2Q20. BDP u trećem kvartalu smanjio se za 10%, gdje je detaljna struktura pokazala ublažavanje negativnih kretanja na strani domaće potražnje. S druge strane, jači negativan pritisak bio je vidljiv na strani inozemne potražnje, gdje su i izvoz i uvoz pokazali smanjenje (iako uvoz u manjoj mjeri) za 32,3% i 14,1% y/y, što je u oba slučaja prvenstveno bio odraz pada usluga.

Što se pak izgleda tiče, drugi val i pogoršanje epidemiološke slike utjecat će na očekivanu putanju oporavka ekonomski aktivnosti, s obzirom na to da će mjere suzbijanja pandemije utjecati kako na domaću, tako i na inozemnu potražnju. Oporavak bi trebao dobiti nešto snažniji zamah s drugim kvartalom ove godine, uslijed niskog baznog učinka, stabilizacije osobne potrošnje te povoljnije investicijske dinamike, potpomognute EU fondovima. Inozemna potražnja ostat će ovisna o perspektivi oporavka EU zemalja, iako bi očekivani oporavak turističke aktivnosti trebao pružiti određenu podršku. Imajući u vidu nešto bolje rezultate u turizmu u trećem kvartalu, trenutačno očekivanje je kako će BDP u 2020. zabilježiti pad od oko 8,5%, dok očekivani rast od 4,5% u ovoj godini uvelike ovisi o dalnjem razvoju epidemiološke situacije.

Negativne posljedice COVID-19 pandemije imale su nepovoljan utjecaj i na tržiste rada, gdje je stopa registrirane nezaposlenosti bilježila kontinuirani rast od početka 2020. godine, pokazujući jedino blagi pad na mjesечноj razini tijekom ljetnih mjeseci uslijed sezonskog obrasca, prije nego se trend ponovo preokrenuo s ulaskom u zadnji kvartal 2020. godine. Ipak, uzlazna putanja nezaposlenosti pokazala je znatno umjereniji rast no što se inicijalno predviđalo, s obzirom na to da je tržiste rada dobilo potporu u vidu vladinih mjera. Stoga očekujemo zadržavanje stope nezaposlenosti (prema ILO metodologiji) u jednoznamenkastom području u 2020.-21. godini, iako na povišenim razinama.

Graf 9: Kretanje realne stope rasta BDP-a (u %) u razdoblju 2014. - 2020.

Graf 10: Kretanje stope nezaposlenosti u Republici Hrvatskoj u razdoblju 2014. - 2020. prema ILO definiciji

Nakon pozitivnih kretanja u proteklim godinama, očekuje se da će saldo tekućeg računa platne bilance zabilježiti negativni predznak u 2020., s deficitom od preko 1% BDP-a. Takav razvoj situacije uvelike je posljedica pogoršanja na računu usluga, uslijed narušene turističke sezone, iako oslabljeni pritisci na strani uvoza donekle ublažavaju negativa kretanja. 2021. godina trebala bi donijeti preokret i povratak tekućeg računa u blago pozitivno područje. Inozemni dug bi trebao ostati na generalno silaznoj putanji, iako na nešto višim razinama uslijed očekivanog povećanja u 2020.

III. Makroekonomsko okruženje (nastavak)

Početak 2020. godine donio je ubrzavanje inflacije prema razini od 2%, što je prvenstveno bila posljedica baznog učinka te snažnijeg rasta cijena hrane. Nakon ožujka dolazi do pada opće razine cijena u drugom kvartalu, gdje su se blagi deflacijski pritisci zadržali i tokom trećeg i četvrtog kvartala. Posljedično, prosječna inflacija u 2020. iznosila je 0,1%. Očekujemo zadržavanje inflacije u uskom rasponu i u idućim mjesecima uslijed oslabljenih pritisaka na strani potražnje, uz ograničene pritiske i na troškovnoj strani, stoga u 2021. vidimo tek blago ubrzavanje inflacije s trenutačnih razina. Recentna tečajna kretanja bila su uvelike u skladu s očekivanjima, gdje se domaća valuta, nakon određenog sezonskog obrasca u ljetnim mjesecima, kretala u 7,55-7,60 rasponu, dok je HNB intervenirao tek kako bi ublažio aprecijacijske pritiske. Očekujemo stabilan trend i u idućem razdoblju, dodatno potpomognut ERM II članstvom.

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020. (f) ¹
BDP (tekuće cijene, u milijardana HRK)	331,3	339,7	351,2	367,5	385,4	402,3	368,3
BDP (tekuće cijene, u milijardana EUR)	43,4	44,6	46,6	49,3	52,0	54,3	48,8
BDP po stanovniku (u tisućama EUR)	10,3	10,6	11,2	11,9	12,7	13,3	12,0
BDP - realna stopa rasta (u %)	-0,3	2,4	3,5	3,4	2,8	2,9	-8,5
Godišnja stopa rasta inflacije (u %)	-0,2	-0,5	-1,1	1,1	1,5	0,8	0,1
Tekući račun platne bilance (u milijardana EUR)	0,1	1,5	1,0	1,7	0,9	1,5	-0,9
Tekući račun platne bilance (% BDP-a)	0,3	3,3	2,1	3,5	1,8	2,7	-1,8
Inozemni dug (u milijardana EUR)	49,1	48,2	44,7	43,7	42,7	41,0	41,5
Inozemni dug (% BDP-a)	113,1	108,1	95,9	88,7	82,2	75,5	85,0
Tečaj HRK/EUR (kraj razdoblja)	7,66	7,64	7,56	7,51	7,42	7,44	7,55
Tečaj HRK/EUR (godišnji prosjek)	7,63	7,61	7,53	7,46	7,41	7,41	7,55
Stopa nezaposlenosti (ILO definicija)	17,3	16,3	13,1	11,3	8,4	6,6	7,7

¹forecast

Izvor: DZS, HNB, Erste&Steiermärkische Bank d.d.

Povoljna fiskalna kretanja donijet će zackret prema proračunskom deficitu, uslijed negativnog utjecaja COVID-19 situacije. Vladine mјere za suzbijanje negativnih posljedica, uz nedostatak prihoda, rezultirat će produbljenim deficitom od 8% BDP-a u 2020., uz rast javnog duga prema razini od 87-88% BDP-a. Ipak, vijesti od strane rejtinških agencija ostaju povoljne, gdje su S&P, kao i Fitch, potvrdili kreditni rejting Hrvatske u svojim zadnjim procjenama. Uz to, u studenom je kreditna agencija Moody's povećala rejting Hrvatske za jedan stupanj na 'Ba1', sa stabilnim izgledima. Razlozi iza takve odluke nisu pretjerano iznenadili, pri čemu su aspiracije za uvođenjem eura te ERMII članstvo, uz odgovarajuće reforme, navedeni kao glavni razlozi za povećanje. Uvođenje eura ostati će snažan pozitivan faktor u nadolazećem razdoblju, međutim, procjene će također uvelike ovisiti o daljnjoj COVID-19 situaciji te stabilizaciji fiskalne pozicije. Naše očekivanje ostaje da će Hrvatska zadržati investicijski kreditni rejting i u nadolazećem razdoblju.

IV. Financijska tržišta

Tržište novca

Proteklu godinu obilježila je pandemija koronavirusa, koja je u ožujku uzrokovala veliku nesigurnost i fluktuacije na svjetskim financijskim tržištima. Na domaćem tržištu Hrvatska narodna banka (HNB) je u ožujku intervenirala više puta prodajom eura kako bi spriječila daljnju deprecijaciju kune i stabilizirala tečaj. Time je iz sustava povučeno više od 17 milijardi HRK. Nedugo zatim, stopa obvezne pričuve smanjena je sa 12% na 9%, s ciljem oslobađanja dodatne likvidnosti (10,5 milijardi HRK) koja bi bankarskom sustavu i gospodarstvu trebala omogućiti da lakše prebrode krizu. U travnju su HNB i Europska centralna banka (ECB) dogovorile uspostavljanje linije za valutni SWAP koji će stajati HNB-u na raspolaganju u slučaju potrebe. Ostatak godine obilježile su izrazito visoka kunska likvidnost sustava i niske kamate. Višak likvidnosti na kraju godine iznosio je 54,7 milijardi HRK, što je porast likvidnosti za 20 milijardi HRK u odnosu na kraj 2019. godine. To je 15 puta više od minimalnog iznosa koji sustav treba da bi normalno funkcionirao.

Devizno tržište

Rast neizvjesnosti u vezi s učincima pandemije stvorio je snažnu potražnju domaćih sektora za devizama. Pojačanu potražnju djelomice je uzrokovala promjena kratkoročnih očekivanja glede kretanja tečaja, kad je većini ulagača na domaćem financijskom tržištu postalo jasno da bi sezonska aprecijacija tečaja kune trebala izostati zbog očekivanog pada prihoda od turizma. Osim toga, investicijski su se fondovi na početku pandemije suočili sa snažnim povlačenjem uloga. Istovremeno je ostvaren snažan rast deviznih depozita banaka u ožujku, što pokazuje da su ulozi podignuti iz fondova na kraju transferirani u poslovne banke. To je povećalo potražnju banaka za devizama. Također, hrvatska kuna je pristupila u ERM II 10. srpnja 2020. uz paritetni tečaj 7,5345 uz standardno dopušteni raspon fluktuiranja od $\pm 15\%$. Tečaj kune prema euru aprecirao je tijekom srpnja i u prvoj polovini kolovoza, potaknut očekivanjima u vezi s jačanjem kune zbog boljih turističkih pokazatelja nego što su bili očekivani. Takva su se očekivanja promijenila sredinom kolovoza zbog pooštavanja epidemioloških mjera na emitivnim tržištima, pa je tečaj počeo lagano deprecirati. Promatra li se tečaj kune prema američkom dolaru i švicarskom franku, kuna je u odnosu na američki dolar bila u rasponu od 7,00-6,20, dok se u odnosu na švicarski franak kretala unutar raspona 7,20-6,95.

Tržište dužničkih papira

U 2020. godinu smo ušli na povijesno niskim razinama prinosa na lokalnim i međunarodnim obveznicama Republike Hrvatske, kunskim obveznicama s dospijećem 2029. godine trgovalo se na razini od 0,65% dok istovremeno prinos na međunarodne obveznice denominirane u euru s dospijećem 2030. godine bilježimo na razini od 0,75%. Krajem veljače, pojavom COVID-19 dolazi do snažnog poremećaja na tržištu uslijed rasprodaje svih vrsta rizične imovine koja uzrokuje vrlo snažan i strelovit skok prinosa obveznica. Nezapamćena kriza je zahtijevala isti takav odgovor te se HNB prvi puta pojavljuje na sekundarnom tržištu kao kupac obveznica RH kako bi spriječio daljnji rast prinosa, a ukupan iznos dosegnuo je respektabilnih 20 milijardi HRK.

U trenutcima najveće krize međunarodno izdanim obveznicama Republike Hrvatske denominiranim u euru s dospijećem 2030. godine (CROATI 2,75 01/27/30 - XS1713475306) trgovalo se uz prinos od 2,22% ili 261bp iznad prinosa usporedivih obveznica Njemačke. Unatoč pandemiji, nakon niza fiskalnih i monetarnih mjera diljem Europe i svijeta tržište se oporavlja te dolazi do korekcije prinosa na niže razine.

Krajem 2020. godine kunskim obveznicama s dospijećem 2029. godine trgovalo se na razini od 0,65%, a međunarodnim obveznicama denominiranim u euru s dospijećem 2030. godine na razini od 0,50%. O uspješnosti mjera provedenih od strane raznih vlada i centralnih banaka svjedoče navedeni prinosi koji su se vratili na iste ili čak i niže razine nego prije početka pandemije.

IV. Financijska tržišta (nastavak)

Dioničko tržište

Početak godine krenuo je oprezom investitora. Ožujak je obilježen velikom panikom investitora i oštrim padom cijena svih dionica. Ipak ostatak godine obilježen je postupnim oporavkom vrijednosti dionica i sve većim trgovinskim prometima. Unatoč znatnom rastu u posljednja dva mjeseca, u zadnji trgovinski dan ove godine Crobexi su ušli s velikim gubicima na godišnjoj razini. Crobex je od početka godine u minusu oko 13,5%, a Crobex10 oko 9%.

Posljedica je to oštrog pada indeksa u ožujku zbog izbijanja koronakrise u svijetu i Hrvatskoj. I dok su se najveće svjetske burze oporavile, pa se MSCI indeks svih svjetskih burzi kreće oko rekordnih razina, Crobexi zaostaju po oporavku. Od ožujka su se indeksi donekle i oporavili, s obzirom da je u tom mjesecu Crobex skliznuo i na samo 1.322 boda.

Dionički promet na ZSE u 2020. iznosio je 2,85 milijardi HRK što je neznatno povećanje od 5,55% u odnosu na 2019 (2,7 milijardi HRK). Banka je zadržala drugu poziciju uz povećanje tržišnog udjela s 11,2% na 15,4%.

Dionički indeks Crobex je godinu otvorio preko 2.000 bodova (2.029) da bi u najnižem trenutku bio krajem ožujka na 1,365 bodova što je pad od 1/3, ali za razliku od indexa u regiji povratak nije bio jednak. Godinu smo završili na 1,739 bodova što predstavlja pad od 15%.

Ako pogledamo indexe u regiji oni su prošli bolje. Slovenski SBITOP je godinu završio u minusu samo 3%, rumunjski BET - 1,7%, austrijski ATX nešto lošije -13%, dok je njemački DAX usprkos padu od 37% u najgorem trenutku krajem ožujka, ipak izvukao godinu u plusu 3,6%.

Služba skrbništva

Pandemija koronavirusa ostavila je dubokog traga na tržište kapitala tijekom 2020. godine, što je u segmentu skrbničkog poslovanja posebno vidljivo u vrijednosti imovine pod skrbništvom. Nakon rekordne vrijednosti na dan 31.12.2019. od 11,7 milijardi HRK i oscilacija vrijednosti imovine tijekom drugog i trećeg kvartala uzrokovanih panikom i nesigurnošću, posljednji kvartal 2020. donio je povećanje stabilnosti i povratak interesa klijenata za investicije na tržištu kapitala te u konačnici doveo do stabilizacije vrijednosti imovine na skrbi na razini iznad 9,05 milijardi HRK.

Povratak povjerenja klijenata u tržište kapitala vidljiv je i u broju novootvorenih skrbničkih računa koji je u odnosu na 2019. godinu porastao za 24%, a do istog zaključka moguće je doći i praćenjem broja transakcija namirenih preko skrbničkih računa. Tijekom 2020. godine na skrbničkim računima je namireno 11.470 transakcija na domaćim i inozemnim tržištima što u usporedbi s prethodnom godinom, kada je preko skrbničkih računa namireno 4.786 takvih transakcija ukazuje na značajan porast broja transakcija od 140%.

V. Upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima je skup postupaka i metoda ustanovljenih radi utvrđivanja, mjerena, odnosno procjenjivanja, kontrole i praćenja rizika, uključujući i izvješćivanje o rizicima kojima je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju. Banka je dužna redovito mjeriti odnosno procjenjivati rizike koje je utvrdila u svojem poslovanju. Postupci mjerena odnosno procjenjivanja rizika moraju obuhvaćati prikladne kvantitativne i/ili kvalitativne metode mjerena odnosno procjene rizika koje će omogućiti i uočavanje promjena u profilu rizičnosti Banke, uključujući i pojavljivanje novih rizika.

Najznačajniji rizici koji utječu na poslovanje Banke: kreditni, tržišni, operativni i rizik likvidnosti.

Kreditni rizik predstavlja rizik potencijalnog gubitka uslijed nepodmirenja dužnikove obveze prema Banci i nastaje iz mogućnosti da se potraživanja Banke po plasmanima i s njima povezanim naknadama i kamataima neće naplatiti u predviđenom iznosu i roku. Banka identificira, mjeri, prati, kontrolira, odnosno aktivno upravlja kreditnim rizikom kao jednim od najvažnijih rizika, te utvrđuje postojanje primjerene razine kapitala za pokriće tih rizika. Rizici povezani s kreditnim rizikom su: valutno indicirani kreditni rizik, rezidualni rizik, rizik države, razrjeđivački rizik i rizik koncentracije velikih izloženosti.

Tržišni rizici predstavljaju rizik gubitka po otvorenim pozicijama koji proizlaze iz promjene kretanja tržišnih cijena, uključujući promjene kamatnih stopa, tečaja valuta i cijena vrijednosnih papira. U tom smislu tržišni rizik podrazumijeva: (i) kamatni rizik, (ii) valutni rizik i (iii) rizik ulaganja u vrijednosne papire.

Operativni rizik je rizik od gubitka koji je posljedica neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudskih postupaka i sustava ili vanjskih događaja te uključuje pravni rizik.

Pravni rizik podrazumijeva rizik tužbe ili sudskog postupka zbog neusklađenosti s nacionalnim ili međunarodnim pravnim i zakonskim odredbama ili ugovornim odredbama ili internim pravilima i/ili etičkim ponašanjem proizašlim iz nacionalnih i međunarodnih normi ili zakonski propisanih odgovornosti. Također, uključuje izloženost prema tek donesenim zakonima kao i izmjene u tumačenjima postojećih zakona. Pravnim postupkom se smatraju sve pravne nagodbe, bilo sudske ili izvansudske, kao što su arbitraža ili pregovaranje. Definicija operativnog rizika isključuje strateški i reputacijski rizik. Banka uključuje reputacijski rizik u operativni rizik za potrebe procjene rizika budući da su te dvije vrste rizika usko povezane (npr. većina događaja operativnog rizika imaju velik utjecaj s obzirom na reputaciju).

Rizik likvidnosti jest rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti kreditne institucije da podmiri svoje novčane obveze po dospijeću. Rizik likvidnosti proizlazi iz ročne neusklađenosti izvora i plasmana.

Banka osim navedenih rizika upravlja i svim ostalim rizicima kojima je ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju kao što su: sistemski, regulatorni, rizik poslovnog okruženja itd.

VI. Erste Bank AD Podgorica

Erste Bank AD Podgorica je u 2020. godini koju je obilježila pandemija COVID-19 virusom ostvarila dobit prije poreza u iznosu od 5,53 milijuna EUR što predstavlja smanjenje od 59% u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni prihodi iz poslovanja ostvareni u 2020. godine iznose 28,7 milijuna EUR što je 2% manje u odnosu na 2019. godinu.

Neto prihod od kamata iznosi 24,3 milijuna EUR te je za 4,4% veći u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje najviše zahvaljujući intenzivnom kreditiranju tijekom 2020. godine. Neto kamatna marža smanjena je s 5,02% na kraju 2019. godine na 4,78% na kraju 2020. godine što je u skladu s tržišnim trendom. Neto prihod od naknada i provizija iznosi 4 milijuna EUR te predstavlja smanjenje od 27,74% u odnosu na kraj 2019. godine potaknuto COVID-19 krizom koja je smanjenom gospodarskom aktivnošću i lošom turističkom sezonom rezultirala manjim platnim prometom (manji broj naloga i obujam transakcija) te smanjenje prihoda od kartičnog poslovanja.

Troškovi rezerviranja iznose 6,1 milijuna EUR. Trošak kreditnog rizika po bilančnim izloženostima iznosio je 1,41% i znatno je veći nego na kraju 2019. godine kada je bio pozitivan 0,37%. Pokrivenost NPL-a rezervama na kraju 2020. godine iznosi 104% što predstavlja smanjenje u odnosu na kraj 2019. godine kada je iznosila 112%. Troškovi poslovanja iznose 16,7 milijuna EUR te su, u odnosu na prethodnu godinu, neznatno manji (0,1%).

Na kraju 2020. godine ukupna imovina iznosila je 638,8 milijuna EUR što predstavlja povećanje od 5,6% u odnosu na kraj 2019. godine. Neto krediti klijentima iznose 424,8 milijuna EUR te su za 9% veći u odnosu na kraj 2019. godinu, od toga 231,6 milijuna EUR čine krediti stanovništvu te 193,1 milijuna EUR krediti pravnim osobama.

Za Sektor stanovništva, 2020. godina bila je prilično izazovna gdje su COVID-19 okolnosti imale dominantan utjecaj na poslovanje. Bruto krediti klijentima porasli su za 4 milijuna EUR odnosno 1,7% u odnosu na kraj 2019. godine. U 2020. godini realizirano je 39,3 milijuna EUR plasmana od čega dominantno gotovinski krediti (58%) i stambeni krediti (31%). Na smanjenje gotovinskih plasmana utjecala je i odluka Centralne banke Crne Gore u obliku skraćenja ročnosti neosiguranih gotovinskih kredita. Depoziti klijenata Sektora stanovništva na kraju 2020. iznosili su 47,53 milijuna EUR te je zadržan tržišni udjel u odnosu na kraj 2019., što ukazuje na povjerenje klijenata u Erste banku.

U segmentu poslovanja s pravnim osobama ostvaren je rast kredita u iznosu 42 milijuna EUR odnosno 25,8% u odnosu na kraj 2019. godine. Ovaj rast predstavlja 63,08% rasta ukupnog neto rasta bankarskog tržišta Crne Gore uslijed čega je tržišni udio ovog segmenta na kraju 2020. iznosio 13,39% što predstavlja rast od 2,22% u odnosu na kraj prethodne godine. Najveći rast je ostvaren u segmentu Državne jedinice zahvaljujući plasmanu od 30 milijuna EUR. Kod nefinancijskih društava zabilježen je rast neto kredita u iznosu 9,93 milijuna EUR (7,74%), čime je tržišni udjel u ovom segmentu dosegnuo 12,82% odnosno porastao za 0,59%. Rastu ovom segmentu predstavlja 26,65% neto rasta tržišta. Usljed značajnog rasta portfelja te minimalnog smanjenja kamatnih stopa na kreditima ostvaren je rast kamatnog prihoda od 1,05 milijuna EUR (17,76%) u odnosu na prethodnu godinu.

Tijekom 2020. godine ukupni depoziti klijenata povećani su za 12,2 milijuna EUR u odnosu na kraj prethodne godine te iznose 416 milijuna EUR na kraju 2020. godine, od čega 177,8 milijuna EUR čine depoziti stanovništva te 238,2 milijuna EUR depoziti pravnih osoba. Depoziti gospodarstva porasli su za 21,1 milijun EUR (11,54%) u odnosu na kraj prethodne godine. U promatranom razdoblju, tržište je zabilježilo pad depozita od 79,1 milijuna EUR (4,64%) u odnosu na kraj prethodne godine, dok je Erste banka u navedenom segmentu ostvarila tržišni udio od 12,58% što predstavlja rast od 1,82% u odnosu na kraj prethodne godine.

Ostvareni rezultat može se smatrati značajnim imajući u vidu okolnosti u kojima je ostvaren. Erste banka je posebnu pažnju usmjerila na očuvanje baze klijenata i unaprjeđenje kvalitete usluge. Posluje kroz mrežu 17 poslovnica diljem Crne Gore te ima 112 tisuća klijenata na kraju 2020. godine.

Erste Banka će nastaviti ciljano razvijati proizvode i usluge analizirajući potrebe klijenata i potencijal tržišta kako bi svojim klijentima pružila kvalitetnu uslugu. U fokusu će biti povećanje baze klijenata i stupnja njihovog zadovoljstva, uz brigu o dobrobiti zaposlenih, društvene zajednice i dioničara.

VII. Erste Card Club d.o.o.

Općenito o poslovanju

Tijekom 2020. godine Erste Card Club Grupa (Erste Card Club Grupu čine: Erste Card Club d.o.o. (dalje: ECC), Erste Card d.o.o. (dalje: EC SLO), FC Diners Club International Mak d.o.o.e.l Skopje (dalje: DC MAK), zajedno dalje u tekstu: ECC Grupa) ostvarila je pozitivne poslovne rezultate.

Erste Card Club d.o.o. (ECC) je prilagodio svoje poslovanje novonastaloj situaciji uzrokovanoj pandemijom COVID-10. Klijentima kojima je uslijed pandemije bilo ugroženo ostvarivanje prihoda ili su ostali bez posla, a prije toga su uredno podmirivali svoje obveze, omogućena je odgoda plaćanja mjesecnih računa u razdoblju od 01. ožujka do 30. lipnja 2020. godine. Zahtjev za odgodu mogao se podnijeti kroz ECC Mobile aplikaciju za sve kartice klijenta, a onim klijentima koji ni do 30. lipnja nisu bili u mogućnosti podmiriti svoje obveze, odgoda je produljena do 30. rujna 2020. godine.

Kao rezultat značajnog i sustavnog ulaganja u ljude, sigurnosne alate i IT infrastrukturu, uspješno je završen proces certificiranja ECC-a u skladu s međunarodnim sigurnosnim standardom platnih sustava PCI DSS-om (Payment Card Industry Data Security Standard). Kako bi se provela certifikacija, uvedene su nove, odnosno dodatno unaprijeđene postojeće već visoke sigurnosne kontrole na području poslovnih procesa, tehnologija i zaposlenika. Certifikacija je provedena s ciljem dodatne zaštite kartičnih podataka i klijenata, na svim sustavima koji podatke obrađuju, prenose ili pohranjuju, odnosno detaljna kontrola i nadzor njihovog rukovanja tijekom cijelog procesa korištenja podataka.

ECC Mobile aplikacija (EMA) je u listopadu 2020. godine premašila 100.000 korisnika. Osim što omogućuje digitalni onboarding novih klijenata, EMA omogućuje brzo i jednostavno upravljanje troškovima. Dodatno, korisnicima se omogućuje da unesu cijenu proizvoda ili željene usluge i provjere jesu li dostupne i na rate; promijene termin izdavanja računa; pregledaju popuste na prodajnim mjestima; u slučaju gubitka ili krađe kartice putem aplikacije blokiraju karticu i naruče novu.

U prosincu 2020. godine ECC je prodao 100% vlasničkog udjela u tvrtki DC MAK. Tvrtka će u budućnosti biti direktni nositelj franšize Diners Club Internationala za područje Sjeverne Makedonije, čime preuzima pravo izdavanja i ugovaranja prihvata Diners Club kartica na ovom tržištu.

Kreditne kartice

Ukupan broj kreditnih kartica ECC-a na 31. prosinca 2020. godine iznosio je 401.235. Unatoč izazovima COVID-19 pandemije i limitirane prodaje kartica preko digitalnih kanala, prodaja kartica dosegla je 32.602 novih kartica. Tržišni udio je stabilan te na dan 30. rujna 2020. iznosi 23,90% što je za 0,01% niže u odnosu na kraj prethodne godine. Aktivnosti su usmjerene na prodaju kroz digitalne kanale uz digitalne marketinške kampanje, na povećanje udjela digitalnih zahtjeva za izdavanje kartica u odnosu na papirnate zahtjeve, kao i na aktivaciju i zadržavanje postojećih klijenata i učvršćivanje imidža branda na tržištu.

Ukupan broj kreditnih kartica EC SLO na 31. prosinca 2020. godine iznosio je 73.917, te je na istoj razini u odnosu na prethodnu godinu uz novu prodaju od 4.918 kartica. Prodajne aktivnosti odvijale su se kroz digitalne marketinške kampanje te je tržišni udjel na dan 30. lipnja 2020. iznosi 8,84% što je na istoj razini kao i kraju prethodne godine.

Ukupan broj kreditnih kartica DC MAK na dan 30. studenog 2020. godine iznosio je 14.630. Tržišni udjel na dan 30. lipnja 2020. godine iznosio je 4,06%.

VII. Erste Card Club d.o.o. (nastavak)

Kartični promet

Ukupan promet kartica izdanih od strane ECC-a u 2020. godini iznosi 6.958 milijuna HRK, s tržišnim udjelom od 26,08% (povećanje 0,54% u odnosu na 3Q 2019). Ukupan ECC promet prihvata pao je za 8,1% u odnosu na 2019. godinu te sudjeluje u tržištu s udjelom od 15,42% (povećanje 0,10% u odnosu na 3Q 2019). Na pad ukupnog prometa najviše je utjecao pad potrošnje zbog COVID-19 epidemije. Ukupan broj transakcija u 2020. godini na prošlogodišnjoj je razini od 55 milijuna transakcija. Ukupan broj EFT POS uređaja ECC-a na 31. prosinca 2020. godine iznosi 19.496. Tržišni udjel u EFT POS mreži na 30. rujna 2020. godine porastao je na 18,28% (povećanje 0,45% u odnosu na kraj 2019.).

U 2020. godini ostvaren je ukupan promet EC SLO u iznosu od 146,3 milijuna EUR. Ukupan broj transakcija iznosi 2,0 milijuna te tržišni udjel prometa izdanih kartica na 30. lipnja 2020. godine iznosi je 6,41% (smanjenje 0,52% u odnosu na 2Q 2019). U prvih jedanaest mjeseci 2020. godine ostvaren je ukupan promet DC MAK u iznosu od 18,5 milijuna EUR dok ukupan broj transakcija iznosi 0,3 milijuna. Tržišni udjel prometa izdanih kartica na POS uređajima na 30. lipnja 2020. iznosi je 7,60% (povećanje 0,08% u odnosu na 2Q 2019).

Financijski pregled poslovanja

Neto dobit na konsolidiranoj razini iznosi 7,8 milijuna HRK sa smanjenjem od 143,5 milijuna HRK u odnosu na 2019. godinu. Navedeno smanjenje posljedica je pada potrošnje te većih rezervacija za rizike zbog ulaska novog i zastarijevanja postojećeg salda loših potraživanja (NPL) uslijed pogoršavanja makroekonomске situacije.

Operativni rezultat u 2020. godini iznosi 119,2 milijuna HRK i niži je 23,8% u odnosu na prethodnu godinu čije je smanjenje posljedica pada kamatnog prihoda te smanjenja potrošnje uslijed krize izazvane COVID-19 pandemijom. Na konsolidiranoj razini neto prihod od kamata iznosi 143,9 milijuna HRK sa smanjenjem od 15,4% u odnosu na 2019. godinu, rezultat je smanjenja prihoda od redovnih i zateznih kamata sukladno regulatornom smanjenju kamatnih stopa te smanjenja prihoda od podizanja gotovine. Konsolidirani neto prihod od naknada iznosi 227,7 milijuna HRK, što predstavlja smanjenje od 11,1% u usporedbi s 2019. godinom, uslijed pada prometa pod utjecajem COVID-19 krize te trendom smanjenja prosječnih provizija od trgovaca.

Rezervacije za rizike u 2020. godini iznose 93,3 milijuna HRK na konsolidiranoj razini i veće su za 115,1 milijuna HRK u odnosu na 2019. godinu, uslijed povećanog ulaza novog NPL-a, revidiranja IFRS 9 parametara i pogoršanja makroekonomске situacije uzrokovanih COVID-19 epidemijom. Pokrivenost loših plasmana rezervacijama stabilna je i iznosi 95,5%.

Opći administrativni troškovi na konsolidiranoj razini u 2020. godini iznose 258,1 milijun HRK s padom od 6,5% u odnosu na 2019. godinu. Smanjenje troškova zaposlenih od 5,1% rezultat je nižih rezervacija za bonuse i otpremnine te manjeg broja zaposlenih. Ostali administrativni troškovi niži su 8,1% u usporedbi sa 2019. godinom kao rezultat nižih troškova marketinga i benefita klijentima te optimizacijskih aktivnosti. Trošak amortizacije niži je 2,7% ili 0,8 milijuna HRK.

Ostali rezultat poslovanja u 2020. godini iznosi -12,8 milijuna HRK i niži je 176,6% u odnosu na 2019. godinu s obzirom da je prošle godine primljen prihod od police osiguranja od operativnih rizika.

VIII. Erste&Steiermärkische S-Leasing d.o.o.

Erste Leasing je u 2020. godini sklopio 3.234 ugovora o leasingu ukupne vrijednosti 766,1 milijuna HRK čime zauzima 15,4% tržišnog udjela na dan 30. rujna 2020. prema zadnje objavljenim podacima Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga (HANFA). Prema vrijednosti ukupne aktive u iznosu od 2,88 milijardi HRK na 30. rujna 2020. Erste Leasing drži treće mjesto sa tržišnim udjelom 13,9%.

Na poslovanje Društva utjecala je pandemija COVID-19 uslijed koje je smanjena potražnja za leasing proizvodima, a na postojeći portfelj primijenjena su značajna rezerviranja za gubitke. Neto dobit Društva u 2020. godini iznosila je 22,9 milijuna HRK pri čemu je ostvaren pad od 42,6% u usporedbi sa 2019. godinom.

Neto prihod od kamata iznosio je 75,1 milijuna HRK pri čemu je ostvaren rast od 4,3% u usporedbi s 2019. godinom. Prihodi od kamata čine najznačajniji doprinos u rezultatu Društva te se najvećim dijelom odnose na kamate iz finansijskog leasinga koje su na stabilnoj prošlogodišnjoj razini od 102 milijuna HRK. Kamatni rashodi smanjeni su za 12,6% na 26,9 milijuna HRK uslijed smanjenih potreba za zaduživanjem te nižih troškova izvora financiranja.

Prihod od operativnog leasinga iznosio je 83 milijuna HRK i niži je za 13,7% u odnosu na 2019. godinu uslijed smanjenja udjela operativnog leasinga u portfelju.

Neto rezultat trgovanja odnosi se na neto tečajne razlike i u 2020. godini iznosio je -3,4 milijuna HRK.

Opći i administrativni troškovi iznose 99,9 milijuna HRK te su niži za 12,9% u odnosu na 2019. godinu uslijed smanjenja troškova amortizacije te niže realizacije ostalih administrativnih troškova zbog konzervativnijeg pristupa u upravljanju varijabilnim troškovima slijedom prisutne pandemije.

U 2020. godini Društvo je imalo značajno povećane troškove rezervacija u iznosu -25,9 milijuna HRK (2019. -1,2 milijuna HRK) koji odražavaju utjecaj pandemije COVID-19 na cijelokupno gospodarstvo.

Nefinancijsko izvještavanje

Europska unija je Direktivom 2014/95/EU propisala obvezno nefinancijsko izvještavanje kompanija unutar EU, a ista je direktiva implementirana u hrvatsko zakonodavstvo u prosincu 2016. godine. Nefinancijsko izvještavanje put je ka većoj transparentnosti te odgovornosti svih poduzeća u Europskoj uniji. Bez obzira na tu zakonsku obvezu, Erste banka već od ranije ima tradiciju izvještavanja javnosti o svojim aktivnostima iz segmenta nefinancijskog i društveno odgovornog poslovanja putem svojih Godišnjih izvještaja.

Jedna od temeljnih niti vodilja u poslovanju, kako Erste Groupa, pa tako i Erste banke, jest tzv. Izjava o svrsi poslovanja (Statement of Purpose) koja počiva na ukupno sedam stupova. Širenje i osiguravanje prosperiteta, dostupnost, nezavisnost i inovacija, profitabilnost, finansijska pismenost, „radi se o ljudima“ te služenje građanskog društva čine šest od sedam stupova, i velikim dijelom pokrivaju i sve aspekte održivog poslovanja koje Erste Group želi postići. Ono što Erste Group čini različitim je posljednji, sedmi stup poslovanja cijelog Erste Groupa, a to je tzv. treće pitanje. Naime, prije svake odluke postavljaju se pitanja 'Je li to profitabilno?' i 'Je li to zakonito?', no pitanje koje čini razliku, kako Erste banchi, tako i svima na koje Erste banka ima utjecaj, jest 'Je li to ispravno?'. Upravo je to pitanje ono koje Erste banku potiče da svoje usluge i proizvode razvija do najviših mogućnosti te tako daje najveći doprinos pojedincu i društvu kao cjelini.

Nefinancijskim izvještavanjem te društveno odgovornim poslovanjem banka podržava i potiče razvoj različitih segmenta društva i to kroz širok spektar aktivnosti, bilo usmjerenih prema dobrobiti vlastitih klijenata, ali i puno šire društvene zajednice u kojoj živi i radi, putem podrške brojnim humanitarnim i obrazovnim, ali i kulturnim i sportskim institucijama širom Republike Hrvatske. Banka pritom uvijek uzima u obzir specifične regionalne karakteristike i lokalne potrebe u društvu.

Biti najbolja banka u Hrvatskoj koja brine o sigurnosti svojih klijenata i pruža najkvalitetnije proizvode i usluge, vodeći računa o dobrobiti svojih zaposlenika, dioničara i društvene zajednice vizija je poslovanja Erste banke, a kroz nefinancijsko izvještavanje Erste banchi je cilj tu viziju i sve što ono što se radi da bi je ostvarili približiti svim zainteresiranim. Kroz segmente poslovne, društvene i okolišne odgovornosti Erste banka pokušava ispuniti svoju misiju, odnosno, poticati i pomagati svoje klijente, zaposlenike, dioničare i društvenu zajednicu u zajedničkom stvaranju dobrobiti.

Nastojanja Erste banke u tom segmentu praćena su i posvećenošću transparentnoj i otvorenoj komunikaciji prema medijima, kao posrednicima najšire javnosti. Ujedno su tijekom proteklih godina reflektirana i kroz reklamnu kampanju „Vjeruj u sebe“, kojom se želi promovirati pozitivne društvene i ekonomski vrijednosti, integraciju, inkluzivnost i zajedništvo svih pojedinaca u društvu, neovisno o dobi, spolu, etničkoj, vjerskoj ili političkoj opredijeljenosti, spolnoj orijentaciji ili bračnom statusu.

Implementacija obveze o nefinancijskom izvještavanju

Kao što je već navedeno, kroz Direktivu 2014/95/EU koja je u hrvatsko zakonodavstvo ušla krajem 2016. godine, svim tvrtkama s više od 500 zaposlenika, propisana je obveza o nefinancijskom izvještavanju. U tom smislu, nefinancijski izvještaj Erste banke izdan je u sklopu Godišnjeg izvješća.

Nefinancijski izvještaj Erste banke sastavljen je u skladu sa smjernicama za izvještavanje Global Reporting Initiative (GRI standard: core option). Izvještaj kao minimum obuhvaća poslovnu, društvenu i okolišnu odgovornost Erste banke.

Ciljevi održivog razvoja

Ciljevi održivog razvoja poznati su i kao Svjetski ciljevi, a usvojili su ih Ujedinjeni narodi 2015. godine. Ukupno ih je 17, a ispunjenjem tih ciljeva, društvo bi trebalo doći do održivijeg življenja i boljeg života za svakog pojedinca, do cilja mira i prosperiteta za sve. Upravo prosperitet za društvo i za svakog pojedinca jedan je od ciljeva Erste banke koji kroz svoje poslovanje želi postići.

Ciljevi održivog razvoja (nastavak)

Načelno, Erste banka, kao i Erste Group, podupire svih 17 ciljeva održivog razvoja. No, uvezši u obzir svoj oblik poslovanja i utjecaja na društvo, Erste banka može značajno doprinijeti radom i postizanjem šest ciljeva:

1. Zdravlje i dobrobit (SDG 3)
2. Kvalitetno obrazovanje (SDG 4)
3. Rodna ravnopravnost (SDG 5)
4. Dostojanstven rad i gospodarski rast (SDG 8)
5. Smanjenje nejednakosti (SDG 10)
6. Odgovor na klimatske promjene (SDG 13)

Analiza materijalnih tema

Analiza materijalnih tema prvi je korak ka stvaranju nefinansijskog izvješća. Kroz nju je organizaciji omogućen bolji uvid u teme koje njezini dionici smatraju relevantnim i utjecajnim. Kroz razgovor s nekim od dionika, Erste banka identificirala je nekoliko važnih tema na koje će se osvrnuti u ovom nefinansijskom izvješću. Kako bi same informacije bile što preglednije, izvješće je složeno na način da je svaka od tema svrstana pod određeni dio zainteresirane javnosti, odnosno, dionike. Kao dionici Erste banke identificirane su skupine: klijenti, zaposlenici, investitori, društvo, okoliš i dobavljači.

Neke od tema, kao što je primjerice tema Antikorupcije i Financijska pismenost, bitne su za više zainteresiranih javnosti, no zbog bolje organiziranosti teksta, svrstane su pod jednu od cjelina.

Kroz Tablicu 1 Erste banka podijelila je teme koje smatra od svoje materijalne važnosti prema svojim dionicima, odnosno, prema zainteresiranoj javnosti.

Klijenti

Odgovornost u poslovanju (SDG8)

Odgovornost u poslovanju, a posebno u odnosu s klijentima, predstavlja temeljnu odrednicu poslovanja Erste banke koja se ogleda kroz ponudu posebnih proizvoda i usluga namijenjenih različitim skupinama klijenata, a kao odgovor na njihove trenutne i buduće potrebe te životne situacije. Isto tako, Erste banka uspostavila je i primjenjuje temeljna načela, politike i smjernice koje reguliraju sprječavanje korupcije, upravljanje sukobom interesa te sustav rješavanja prijavljenih nepravilnosti i zaštite zviždača (whistleblowing program).

Zadovoljstvo klijenta (SDG 8)

Kako bi se osigurali uvjeti koje ovaj SDG propisuje, nužni su poticaji malim poduzetnicima te poticaj inovacijama. Erste banka u ovom je cilju održivog rasta prepoznala svoju ulogu kao bitnog čimbenika u stvaranju gospodarskog rasta. Kroz svoje poslovanje Erste banka nastoji voditi brigu o najugroženijim skupinama društva kroz plasman posebnih proizvoda. Također, odgovornim poslovanjem te antikorupcijskim politikama i obrazovanjem zaposlenika nastoji se suszbiti negativne učinke u društvu. Nadalje, svojim programima društvenog odgovornog bankarstva Erste banka nastoji što većem broju ljudi omogućiti pristup financijskim sredstvima i uslugama banke.

Pravo na zaštitu osobnih podataka

Zaštita osobnih podataka predstavlja temeljno pravo svakog građanina, a u bankarskom sektoru ona je od izuzetne važnosti. Erste banka kontinuirano radi na poboljšanju svojih IT sustava te obrazovanju svojih zaposlenika kako bi se osigurali najviši standardi zaštite osobnih podataka. S ciljem zaštite informacijskog sustava od različitih sigurnosnih prijetnji banka kontinuirano radi na održavanju i poboljšavanju usklađenosti sa zahtjevima PCI/DSS standarda te usklađenosti sa zahtjevima međunarodne Erste Grupe i smjernicama za upravljanje informacijskim sustavom od strane nacionalnog regulatornog tijela.

Zaposlenici

Raznolikost i jednakost (SDG 5, 10)

Rodna ravnopravnost predstavlja globalni problem koji sprječava miran i stabilan razvoj i napredak čovječanstva. Erste banka sustavno i naporno radi na suzbijanju bilo kakve rodne ili drugačije neravnopravnosti na radnom mjestu, a upravo iz tog razloga donesena je i Povelja o raznolikosti kojom se obvezala na provođenje politike raznolikosti i nediskriminacije u svojim radnim sredinama i poslovnom okruženju. Osim toga, doneseni su i drugi pravilnici pomoću kojih se radi na suzbijanju nejednakosti.

Edukacije i razvoj kompetencija

Kontinuirani razvoj zaposlenika jedno je od ključnih načela Erste banke. Nadogradnja stručnih znanja, usvajanje novih kompetencija u skladu s trendovima i tržištem te konstantni osobni razvoj temeljne su pretpostavke karijernog puta svih zaposlenika.

Ravnoteža poslovnog i privatnog života te zdravlje zaposlenika (SDG 3, 5)

Zdravlje i dobrobit svih, ali prvenstveno svojih zaposlenika, jedan je od ciljeva održivog razvoja koje je Erste banka identificirala kao izuzetno važne. Ovaj cilj održivog razvoja kamen je temeljac za ispunjavanje svih ostalih ciljeva. U tom smislu, Erste banka za svoje zaposlenike osigurava brojne pogodnosti, od besplatnih sistematskih godišnjih pregleda do organiziranih sportskih aktivnosti.

Društvo

Društveno bankarstvo (SDG 8, 10)

Nejednakost u primanjima, geografska nejednakost, nejednakost među spolovima, nepravedna raspodjela sredstva prema dobi – tema nejednakosti ogleda se u svim aspektima života. Za Erste banku ovaj je cilj održivog razvoja moguće postići kroz društveno bankarstvo koje omogućuje jednakе prilike i dostupnost sredstava za sve. Također, financijsko opismenjavanje kojim se omogućuje da u znanju o financijama svi imaju jednaku polazišnu točku jedan je od načina na koji se mogu postaviti dobri temelji za napredak ka ispunjavanju ovog cilja.

Finacijska pismenost (SDG 4, 10)

Dobivanje kvalitetnog obrazovanja jedno je od temeljnih prava svakog pojedinca, a upravo je znanje jedan od glavnih pokretača koje društvo gura naprijed. U 2018. godini Erste banka identificirala je potrebu za financijskim opismenjavanjem u društvu te je stoga pokrenut program besplatnih radionica i video-edukacija pod nazivom Škola pametnih financija. Do kraja 2020. godine ove je radionice pohađalo oko 8000 ljudi (nažalost, zbog specifičnih pandemijskih uvjeta, radionice uživo bile su održavane samo na početku prošle godine).

Društvena odgovornost

Erste banka kroz svoje sponzorske i donatorske aktivnosti uključena je i aktivno podržava različite inicijative i projekte koji doprinose razvoju i unapređenju društva u cjelini, kako lokalno, tako i u cijeloj Republici Hrvatskoj. Također, Erste banka nastoji njegovati dvosmjernu komunikaciju s lokalnom zajednicom te ostvariti što veću transparentnost.

Okoliš

Učinkovito upravljanje utjecajima na okoliš (SDG 13)

Nažalost, ljudi su svjedoci sve češćih klimatskih promjena i ekoloških katastrofa koje su posljedica nebrige čovječanstva za okoliš u kojem živi. S obzirom da je to problem koji u određenoj mjeri pogađa sve grane gospodarstva, u zadnje se vrijeme sve više tvrtki okreće uvođenju što održivijeg poslovanja i sve većoj brizi za ekologiju. Stoga i Erste banka, u segmentu ekologije i okoliša stremi što kvalitetnijim poslovnim procesima i ekološki održivom poslovanju. Prilikom uređenja poslovnica, ali i u svom svakodnevnom radu, te u komunikaciji s klijentima Erste banka nastoji postići što više ekološke standarde, a to isto zahtijeva i od svojih dobavljača.

Dobavljači

Odgovornost u odabiru dobavljača (SDG 10,13)

Erste Group, uključujući i Erste banku u Hrvatskoj, gleda svoje dobavljače kao partnere u razvoju održivosti svog poslovanja. Prilikom odabira dobavljača vodi se računa o održivosti i društveno odgovornom poslovanju te se biraju kompanije koje posluju u skladu sa svjetskim standarima koji uključuju socijalne i okolišne utjecaje.

Tablica 1: Analiza materijalnih tema

DIONICI	TEME MATERIJALNE ANALIZE	TEME MATERIJALNE ANALIZE PREMA GRI STANDARDIMA	POGLAVLJE U NEFINANSIJSKOM IZVJEŠTAJU
Klijenti	Odgovornost u poslovanju	Antikorupcija (GRI 205-3)	Antikorupcija i porezna transparentnost
	Zadovoljstvo klijenta		Proizvodi i usluge
	Pravo na zaštitu osobnih podataka	Zadovoljstvo klijenta (do-datna materijalna tema)	Iskustvo klijenta i kontakt centar, Pravo na zaštitu osobnih podataka
Zaposlenici	Raznolikost i jednakost	Raznolikost i jednakost (GRI 401-3, 405-1)	Raznolikost i jednakost te sprječavanje diskriminacije
	Edukacije i razvoj kompetencija	Edukacije i obrazovanje (GRI 404-1)	Edukacije i obrazovanje
	Ravnoteža poslovног i privatnog života te zdravlje zaposlenika	Promocija zdravlja (GRI 403-6), Fleksibilnost na radnom mjestu	Ravnoteža poslovног i privatnog života te zdravlje zaposlenika
Društvo	Društveno bankarstvo		
	Financijska pismenost	Antikorupcija (GRI 205-3)	Dijalog s lokalnom zajednicom
	Društvena odgovornost	Program financijske pis-menosti (dodatavna materijalna tema)	Škola pametnih finacija Sponzorstva i donacije te humanitarne akcije
Investitori		Ekonomski rezultati	
Okoliš	Učinkovito upravljanje utjecajima na okoliš	Energija (GRI 302-4)	Energija Emisije i staklenički plinovi Zbrinjavanje otpada
	Odgovornost u odabiru dobavljača	Odgovoran odabir dobavljača (GRI 308-2)	Odgovornost dobavljača
Dobavljači			

Klijenti

Antikorupcija

Kako bi ostvarila svoju viziju i misiju te ciljeve poslovanja, Erste banka stremi što kvalitetnoj i upornjoj primjeni najviših etičkih standarda korporativnog upravljanja te individualnog ponašanja zaposlenika.

U tom okviru Erste banka je uspostavila i primjenjuje temeljna načela društveno odgovorinog poslovanja te politike i smjernice koje reguliraju sprječavanje korupcije, upravljanje sukobom interesa te sustav rješavanja prijavljenih nepravilnosti i zaštite zviždača (whistleblowing program). **Kodeksom ponašanja banke** uređuju se osnovna pravila poslovog ponašanja zaposlenika banke u svrhu očuvanja i daljnog razvoja ugleda bankarstva i banke u društvu, promičući ideju profesionalnosti, odgovornosti i transparentnosti poslovanja.

Temeljem **Antikorupcijske politike** banka ulazi u poslovne odnose samo na temelju integriteta i visokih etičkih standarda. Zaposlenici Erste banke dužni su izbjegavati bilo kakve aktivnosti koje mogu voditi tome ili sugerirati da će se od strane banke ponuditi ili prihvati mito. Banka ni u kojim okolnostima ne nudi bilo kakvu vrijednost javnom službeniku (ili članu obitelji službenika ili bilo kojoj dobrotvornoj organizaciji koju je javni službenik predložio) u svrhu utjecanja na primatelja da poduzme ili se suzdrži od poduzimanja određene službene radnje ili radi poticanja javnog službenika na sklapanje posla s bankom.

Nadalje, Politikom upravljanja sukobom interesa uspostavljen je opći okvir za utvrđivanje i upravljanje potencijalnim sukobima interesa te podržava zaposlenike banke u postavljanju standarda u svojem radu u identificiranim područjima gdje bi potencijalni sukob interesa mogao nastati. Politikom su obuhvaćena opća načela za organizacijski sukob, obavljanje izvanposlovne aktivnosti, opća načela za primanje poslovnih poklona te načela u svezi sukoba interesa prilikom pružanja investicijskih usluga i aktivnosti. Banka podiže svijest i educira zaposlenike o prepoznavanju situacija u kojima može nastati sukob interesa te o mjerama, načelima i postupcima koje je potrebno provoditi u svakodnevnom poslovanju u cilju sprječavanja i upravljanja sukobom interesa.

Banka u svom poslovanju primjenjuje načelo „nulte tolerancije“ na prijevarna postupanja na štetu interesa i/ili imovine banke, na korupciju, kršenje važećih pravila i propisa, akata banke te etičkih načela. Tzv. *Whistleblowing* (eng. zviždač) politikom uspostavljen je proces prijave nepravilnog ponašanja u vezi financijskih nezakonitosti, korupcije, prijevara i pranja novca, postojanja sukoba interesa, postupanje suprotno propisima i procedurama banke, kršenja važećih propisa bankarskog poslovanja te proces provjere i rješavanja navedenih prijava, kao i način postupanja i pružanje zaštite zviždačima.

Erste banka kontinuirano educira svoje zaposlenike u cilju podizanja svijesti o važnosti upravljanja sukobom interesa i sprječavanja korupcije, kao i postupanja u skladu s etičkim standardima. Također, Erste banka nastoji edukacijama poticati zaposlenike na prijavljivanje nepravilnosti poput prijevarnih radnji, kršenja propisanih procedura i akata banke.

Zaposlenici banke su se tijekom 2020. godine kontinuirano educirali o temama koje se odnose na antikorupcijska načela, sukob interesa te o načelima Kodeksa ponašanja banke. O antikorupcijskim načelima te sukobu interesa educirano je 2330 zaposlenika banke, što čini 87,14 % od ukupnog broja zaposlenika. Nadalje, u 2020. godini Erste banka zaprilmila je jednu prijavu potencijalne nepravilnosti koja se nije odnosila na slučaj korupcije.

Porezna transparentnost

Erste banka oduvijek je vodila brigu o poreznoj usklađenosti te o poštivanju i dosljednoj primjeni poreznih propisa. Banci je kao društveno odgovornom poduzetniku stalo da se javne potrebe države u kojoj radi uredno podmiruju i da banka plaća pošten iznos poreza, odnosno iznos poreza koji je dužna platiti prema poreznim propisima. U tu svrhu od ožujka 2017. u banci djeluje Ured za poreze ESB Grupe u Hrvatskoj.

Zadatak Ureda je briga o poreznoj usklađenosti Erste banke i njenih ovisnih društava u Hrvatskoj u cijelini, koordinacija porezne politike povezanih društava te suradnja s poreznim tijelima. Cilj Ureda je kvalitetno i efikasno upravljanje poreznim rizicima ESB grupe, a kao odgovor na sve opsežniju poreznu regulativu, bilo da se radi o EU Direktivama ili lokalnim propisima. U kontekstu regulative vrijedi istaknuti kako banka i njezina ovisna društva u potpunosti djeluju u skladu s novoimplementiranim pravilima o obvezi izvješćivanja o prekograničnim poreznim aranžmanima (DAC 6), te i na taj način iskazuju podršku u borbi protiv izbjegavanja poreza i poreznih utaja.

Osim porezne usklađenosti druga bitna zadaća Ureda za poreze ESB Grupe je da kolegama iz banke i ovisnih društava pomogne optimizirati porezne obvezе koje proizlaze iz njihovog svakodnevnog poslovanja. Svrha je Ureda za poreze ESB Grupe da bude podrška poslovnim linijama banke i da se postojeća porezna znanja i stručnost uključe u svaki segment poslovanja banke. Ured za poreze intenzivno surađuje s drugim organizacijskim dijelovima banke.

Od 2017. godine odobren je od strane Uprave te vrijedi Porezni kodeks banke koji utvrđuje odnos banke prema poreznim pitanjima i poreznom riziku. Dokument je javno objavljen na internetskim stranicama banke, a njegova je svrha uspostavljanje poreznih načela koja će poštivati svi zaposlenici kao i podizanje razine svijesti o važnosti poreza u banci i cijeloj ESB grupi. U tu svrhu Ured za poreze kontinuirano održava treninge i radionice za zaposlenike.

Proizvodi i usluge

Odgovornost u poslovanju, a posebno u odnosu s klijentima, predstavlja temeljnu odrednicu poslovanja Erste banke koja se ogleda kroz ponudu posebnih proizvoda i usluga namijenjenih različitim skupinama klijenata, a kao odgovor na njihove trenutne i buduće potrebe te životne situacije. Pritom se kroz poslovanje nastoji voditi briga i o osjetljivim skupinama klijenata te o ponudi njima posebno prilagođenih proizvoda, primjerice posebni uvjeti kredita i niža naknada za vođenje računa za umirovljenike. Za djecu je u ponudi posebni štedni proizvod pod brandom Medo Štedo kojem je cilj stvoriti prvi kontakt djece s bankom, poticati navike štednje povoljnijim uvjetima, poput kamatne stope te prilagođenim nagradnim programom. U 2020. godini Erste banka je nastavila s aktivnostima vezanim uz segment mlađih klijenata, koji imaju poseban tekući račun Erste Cashtag namijenjen djeci i mlađima do punoljetnosti te uz koji koriste i debitnu karticu, čime je roditeljima olakšano učenje djece i mlađih financijskoj odgovornosti bez naplate naknade za vođenje računa.

Izazovi 2020.

Erste banka je od samog početka pandemije koronavirusa poduzela preventivne radnje kako bi bila spremna osigurati nesmetan kontinuitet svojih poslovnih aktivnosti i dostupnosti usluga klijentima imajući u vidu odluke tijela javnih vlasti o ograničenjima kretanja te privremenoj obustavi javnog prometa. U tom je kontekstu poseban fokus stavljen na osiguravanje redovnog funkciranja platnog prometa, dostupnost usluga digitalnog bankarstva, kao i osiguravanje dovoljne količine novčanih sredstava u cijeloj bankomatskoj mreži, a naknade za podizanje gotovine na bankomatima drugih banaka bile su privremeno ukinute.

Izazovi 2020. (nastavak)

Klijentima s poteškoćama u otplati kredita na raspolaganju su različite mjere olakšavanja otplate kredita, primjerice kroz poček ili produljenje roka otplate, a s obzirom na posebne okolnosti povezane s epidemijom koronavirusa ili posljedicama potresa u Zagrebu i okolicu, uvedena je brza i jednostavna mjera odgode otplate kreditnih obveza u trajanju od tri do najviše šest mjeseci. Imajući u vidu značajan utjecaj trenutačnih okolnosti povezanih s pandemijom koronavirusa na segment turizma, Erste banka je svojim klijentima, koji obavljaju turističku djelatnost ili neku drugu ovisnu djelatnost povezanu s turizmom, omogućila korištenje počeka otplate kredita u trajanju do najviše 12 mjeseci. S ciljem olakšavanja podnošenja zahtjeva klijenata uvedena je mogućnost predaje zahtjeva putem internetske stranice i realizacije odgode bez potrebe dolaska klijenata u poslovnicu, a banka je na sebe preuzela i troškove solemnizacije koji u takvim trenutcima mogu predstavljati značajnu stavku za klijente. Također, s ciljem olakšavanja situacije, privremeno je bila obustavljena aktivacija novih instrumenata osiguranja za naplatu nepodmirenih dospjelih dugovanja nastalih nakon 31. prosinca 2019. te je privremeno ukinut i obračun zateznih kamata. Posebne mjere uvedene su za privatne i poslovne klijente.

Tijekom 2020. banka je nastavila aktivno sudjelovati u programima poticajne stanogradnje (POS) i programu subvencioniranja stambenih kredita za financiranje kupnje ili izgradnje nekretnine u suradnji s Agencijom za pravni promet nekretnina i posredovanje Republike Hrvatske (APN) u dva vala kreditiranja. Tijekom 2020. uveden je novi model kredita za izgradnju obiteljskih kuća.

Promjene u ponašanju i navikama klijenata, tehnologija i regulatorni okvir kontinuirano zahtijevaju prilagodbu postojećeg poslovnog modela i uloge pojedinih distributivnih i komunikacijskih kanala. Poslovnice sve više postaju centri savjetovanja i rješavanja kompleksnijih zahtjeva klijenata, dok za obavljanje transakcija i rješavanje jednostavnijih zahtjeva klijenti sve više koriste digitalne usluge i samouslužne uređaje. Tijekom 2020. godine nastavljene su aktivnosti u sklopu projekta transformacije poslovica, koje osim novog vizualnog identiteta, karakterizira i novi način rada fokusiran na savjetodavnu ulogu zaposlenika i jedinstveno korisničko iskustvo za klijente. Kroz novi proces odobravanja nemamjenskih potrošačkih kredita značajno je smanjeno vrijeme od odobravanja i isplate kredita kao i potrebna dokumentacija.

U segmentu poslovanja s malim poduzetnicima, provođene su aktivnosti komunikacije s klijentima u cilju edukacije i prezentacije prednosti korištenja samouslužnih uređaja Erste banke i digitalnih kanala u svakodnevnom obavljanju transakcija. Navedeni proizvodi čine svakodnevno upravljanje financijama jednostavnijim i sigurnijim, te optimiziraju i troškovni aspekt poslovanja s gotovinom jer klijentu omogućuju da ostvari dodatne uštede njihovim korištenjem. Prednosti su prepoznate od strane klijenata i nastavlja se trend daljnog smanjenja poslovanja s gotovinom i bezgotovinskim nalozima u poslovnicama te rast korištenja samouslužnih uređaja i digitalnih kanala.

Tijekom godine banka je nastavila uspješnu suradnju s domaćim i međunarodnim finansijskim institucijama na postojećim i novim finansijskim instrumentima (HAMAG BICRO, HBOR, EIF, EIB, EBRD). Finansijski instrumenti dolaze u obliku kreditnih linija, jamstava i garancijskih shema i namijenjeni su mikro, malim i srednjim poduzećima s ciljem da poduzetnicima olakšaju pristup financiranju, a 2020. godine prvenstveno s naglaskom na ublažavanje negativnih posljedica pandemije COVID-19.

S Hrvatskom bankom za obnovu i razvitak (HBOR) banka je surađivala na redovnim programima i garancijskim instrumentima te u sklopu finansijskog instrumenta „ESIF krediti za rast i razvoj“ za male i srednje poduzetnike. U suradnji s Europskom investicijskom bankom omogućeno je daljnje financiranje SME i MidCap klijenata te klijenata javnog i privatnog sektora čiji su uvjeti prilagođeni novonastaloj situaciji izazvanoj COVID-19 pandemijom. S HAMAG-BICRO prilagođeni su programi jamstava povećanjem maksimalnog postotka jamstva za kredite za obrtna sredstva te povećanjem maksimalnog iznosa jamstva za investicije na četiri milijuna eura i proširenje prihvatljivih djelatnosti. Krajem godine potpisani su ugovori temeljem kojih je ugovorena „kišobran“ struktura s Europskim investicijskim fondom (EIF) u provedbi instrumenta InnovFin garancije na portfelj kredita malom i srednjem poduzetništvu, dok je EBRD suradnja nastavljena kroz kreditni program namijenjen podupiranju razvoja turističkog sektora (održiva ulaganja u privatna ugostiteljsko hotelska poduzeća i popratne turističke aktivnosti) te je EBRD Erste banch treću godinu za redom dodijelio nagradu za najaktivniju banku partnera u financiranju međunarodne trgovine u Hrvatskoj.

Izazovi 2020. (nastavak)

Također, nastavljene su aktivnosti suradnje s institucijama na lokalnim tržištima te su tako tijekom godine sklopljene ili obnovljene poslovne suradnje sa županijama, lokalnom upravom i samoupravom kroz različite programe kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva te subvencioniranja stambenih kredita građana.

Banka posluje u skladu s „Načelima odgovornog poslovanja“ kojima je cilj osigurati pravila vezana uz financiranje, odnosno, pružanje usluga na području industrija energetike, obrambene industrije, industrije oružjem te drugih osjetljivih industrija. Iako banka nema fokus na financiranje takvih industrija, postupanje u skladu s načelima osigurava upravljanje poslovnim aktivnostima u navedenim industrijama na odgovoran način prema klijentima i društvu općenito.

Digitalizacija

Tijekom 2020. godine, Erste banka napravila je značajne iskorake u digitalizaciji poslovanja i pružanju novih i poboljšanih mogućnosti klijentima, što je bilo uvelike značajno za vrijeme lockdowna koji je trajao tijekom ožujka i travnja 2020. godine zato što je klijentima značajno olakšan pristup uslugama i proizvodima banke.

Aplikacija KEKS Pay, koju je Erste banka korisnicima ponudila prije nešto više od dvije godine, u protekloj je godini zabilježila stopostotni porast broja korisnika, kojih je trenutačno oko 175 tisuća. Iako su se navike korisnika uslijed pandemijskih uvjeta značajno promijenile te se primarna funkcija KEKS Paya, raspodjela troškova, zbog objektivnih okolnosti koristi nešto manje, ukupni broj transakcija porastao je s 400 tisuća u 2019. godini, na više od milijun u prošloj godini. Zanimljivost koja KEKS Pay prati od samih početaka je podatak da nešto više od 75% korisnika aplikacije nisu klijenti Erste banke.

Od ostalih funkcionalnosti KEKS Paya, kao jedna od važnijih u 2020. te početkom 2021. godine, pokazala se mogućnost doniranja raznim humanitarnim inicijativama i udrugama, a tu se posebno ističe brzina kojom je omogućeno doniranje Zakladi Solidarna i Fondu 5.5 nakon potresa koji su pogodili područje Sisačko-moslavačke županije. Na taj je način prikupljeno nešto više od dva milijuna kuna, od ukupnih 9,3 milijuna. Opcije koje je veliki broj korisnika prepoznao kao korisne su i plaćanje parkinga putem aplikacije KEKS Pay, kupnja bonova za mobitel i nadoplata ENC uređaja, a u prošloj je godini, zahvaljujući realizaciji tzv. plug-inova za platforme WooCommerce i Magento, značajno porasla i kupnja KEKS Payom u internetskim trgovinama. Osim toga, tijekom prošle godine korisnicima je omogućeno besplatno otvaranje prepaid Keks Pay računa s pripadajućom Visa karticom pod nazivom KEKSICA. Otvaranje računa i naručivanje kartice kroz aplikaciju Keks Pay je brzo, jednostavno, u potpunosti digitalno te bez naknade. Ovim je računom moguće obavljati sve transakcije koje su i dosad bile dostupne unutar aplikacije, a najveća je prednost to što novac na račun primatelja stiže odmah, bez obzira na vrijeme slanja i bez obzira na to iz koje je banke pošiljatelj novca.

S dugoročnim ciljem osiguravanja finansijskog prosperiteta za sve svoje klijente, Erste banka je prošle godine u Hrvatskoj predstavila modernu paneuropsku digitalnu platformu George. Osim boljeg i kvalitetnijeg korisničkog iskustva unutar mobilnog i internetskog bankarstva, George predstavlja i platformu za inovacije kroz koju će se u budućnosti kontinuirano uvoditi nove mogućnosti, a sa svakom nadogradnjom postat će još naprednija, pametnija i inteligentnija. Prva značajnija nova funkcionalnost s kojom je George platforma obogaćena odnosi se na mogućnost potpuno digitalnog ugovaranja tekućeg računa za građane, namijenjena novim i postojećim klijentima. Cijeli proces ugovaranja je u potpunosti digitalan, sastoji se od svega nekoliko koraka te nije potreban dolazak u poslovnicu, a podržan je video identifikacijom te digitalnim potpisivanjem dokumentacije. Korisnicima je na raspolaganju i George Store gdje već sada mogu potpuno digitalno realizirati gotovinski zajam, otvoriti štednju, naručiti Diners Club karticu, ugovoriti Wiener putno osiguranje ili kupiti bon za mobitel. Pored navedenog, George nudi i izuzetan stupanj personalizacije, što svakom korisniku omogućava stvaranje vlastite verzije Georgea, na način da korisnik određuje način na koji će pregledavati, sortirati i organizirati informacije koje im George daje o njihovoj potrošnji, štednji, ulaganjima i plaćanjima.

Treba spomenuti i kontinuiranu nadogradnju web stranica Erste banke pa je tako, primjerice, u 2020. godini objavljena podstranica banke koja po prvi put objedinjuje sve potrebne informacije klijentima kada je u pitanju podrška prekograničnom poslovanju (kroz International Desk, odnosno kroz Transaction Banking Competence Centar). Osim lokalnih podataka stranica je povezana i na internetsku stranicu International Desk Erste Groupa koja sadrži i sve informacije regionalnog Transaction Banking Competence Centra. Time je klijentima banke omogućen sveobuhvatan pristup informacijama vezanim uz regionalno odnosno CEE tržište, kao što je na isti način olakšan i pristup kontaktima banke svim klijentima s tih tržišta koji su zainteresirani za buduću poslovnu suradnju. Stranica je objavljena samo na hrvatskom jeziku, dok se objavljivanje engleske verzije očekuje u siječnju 2021.

Iskustvo klijenta i kontakt centar

Erste banka veliku pozornost posvećuje iskustvu klijenata te nastoji biti vodeća banka po pitanju zaštite potrošača i izvanrednog iskustva klijenata, a kao strateški cilj postavljeno je pružanje izvrsne, jednostavne, točne, transparentne i pravovremene usluge. Kako bi se to postiglo, banka posluje iznad okvira onog što je zakonom propisano, primjerice, omogućeno je transparentno i jednostavno podnošenje i rješavanje prigovora, pri čemu je gotovo 80% prigovora riješeno u roku tri radna dana.

Stoga se iskustvom klijenata upravlja sustavno i kontinuirano, kroz proces definiran u pet koraka:

- _ osluškivanjem glasa klijenta
- _ implementacijom standarda iskustva klijenata
- _ edukacijom zaposlenika
- _ mjerjenjem iskustva klijenata te
- _ identificiranjem područja za unaprjeđenje i definiranje akcijskog plana unaprjeđenja.

Svrha mjerjenja iskustva klijenata je razumijevanje njihovih očekivanja te zadovoljstvo pruženom uslugom. Mjeri se zadovoljstvo klijenata uslugom, proizvodima i procesima banke te znanje, stručnost, postupci i ponašanja zaposlenika prema klijentima. Rezultati mjerjenja omogućavaju konkretnu povratnu informaciju te priliku da se unaprijedi iskustvo klijenata u svim dodirnim točkama s bankom.

Izvori mišljenja klijenata dolaze s nekoliko strana i iz nekoliko perspektiva. Tu je: *mystery shopping* (tajni kupci) kojim se utvrđuje ponašaju li se i postupaju li zaposlenici prema unaprijed propisanim standardima i procedurama; istraživanja mišljenja klijenata kojima se ispituje zadovoljstvo klijenta pruženom uslugom ili ugovorenim proizvodom (na uzorku preko 40 tisuća ispitanika godišnje) te prigovori klijenata koji se prikupljaju i detaljno analiziraju na mjesечноj i kvartalnoj razini prema raznim kategorijama.

Sva navedena mjerjenja provode se kontinuirano, rezultati se redovito analiziraju i izvještavaju rukovoditelji te se rade akcijski planovi za unaprjeđenja. Na razini banke funkcioniра i Odbor za kvalitetu usluge i iskustvo klijenata čiji su stalni članovi Uprava te direktori druge linije upravljanja onih sektora koji direktno komuniciraju s klijentima te ostalih sektora koji imaju indirektni utjecaj na iskustvo klijenata. Odbor se sastaje četiri puta godišnje te određuje ciljeve kvalitete usluge, prati nivo kvalitete usluge i odlučuje o prioritetima za unapređenje.

Nekoliko je osnovnih ciljeva koji se povezuju uz iskustvo klijenata, a koji se u nadolazećem razdoblju žele osigurati. Daljnji razvoj usluga i mogućnosti ugovaranja proizvoda na digitalnim kanalima, povećanje efikasnosti procesa kako bi se klijentima pružila usluga u što kraćem vremenu te transformacija mreže na način da se u fokus stavlja klijent samo su neki od njih.

Promjene u očekivanjima klijenata te promjene u ponašanju i navikama klijenata, tehnološka revolucija i regulatorni okviri neminovno zahtijevaju redizajn trenutnog poslovnog modela i uloge poslovnicu kao kanala distribucije proizvoda i usluga banke i partnera, a to je ujedno i razlog postepene transformacije mreže, pa je tako u 2020. preuređeno je ili rekonstruirano pet poslovница, što dovodi do brojke od 13 preuređenih poslovница od 2018. godine. Ovakav model rada poslovnice, koji karakterizira kako vizualna tako i promjena u pristupu radu, usmјeren je na promjenu servisnog modela u poslovanju s fizičkim osobama. Rekonstruirani su i drugi poslovni prostori Erste banke, a s preuređenjem poslovica po novom konceptu planira se nastaviti.

Erste banka je dostupna klijentima putem više kanala kako bi im se u svakom trenutku olakšalo dobivanje informacije ili omogućilo pravo na prigovor. Osim standardnih kanala (poziv, email, chat, video poziv i Skype), Kontakt centar Erste banke s krajem 2020. godine postao je dostupan i preko društvene mreže WhatsApp čime je Erste banka postala prva banka na tržištu koja je ponudila i tu mogućnost.

Iskustvo klijenta i kontakt centar (nastavak)

Dugogodišnja orijentiranost na izvrsno iskustvo klijenata u svim dodirnim točkama klijenta s bankom, prepoznata je i od strane klijenata što je vidljivo kroz rezultate CXI (Customer Experience Index) gdje Erste banka bilježi dugoročno rastući trend koji je ostao prisutan i u 2020. godini. Ovakav rezultat dokaz je da je Erste banka uspješno, pravovremeno i transparentno komunicirala sa svojim klijentima u najneizvjesnijim okolnostima s kojima smo se susreli i omogućila izvrsno iskustvo, posebno kroz dostupnost svih digitalnih usluga, bankomatsku mrežu, ali i uslugu u poslovnicama u vrijeme pandemije koronavirusa i nakon potresa koji su pogodili zagrebačko područje i područje Sisačko-moslavačke županije.

Pravo na zaštitu osobnih podataka

Zaštitu osobnih podataka predstavlja temeljno pravo svakog građanina. Načela i pravila o zaštiti osobnih podataka osiguravaju zaštitu privatnog života te ostalih ljudskih prava i temeljnih sloboda u prikupljanju, obradi i korištenju osobnih podataka te je osigurana svakom građaninu bez obzira na državljanstvo i prebivalište te neovisno o etničkom podrijetlu, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, zdravstvenom stanju, imovini, rođenju, obrazovanju, društvenom položaju ili drugim osobinama.

a) GDPR (engl. General Data Protection Regulation)

Primjena Opće uredbe o zaštiti podataka (engl. *GDPR – General Data Protection Regulation*) donijela je nove definicije i jasnije obveze u odnosu na zaštitu podataka i prava svakog građanina na sigurnost i privatnost. Navedena uredba je Erste banchi donijela dodatnu vrijednost u smislu mogućnosti da se kroz transparentno poslovanje u još većoj mjeri približi svojim klijentima, iskoristivši navedeni pravni okvir kao dodatnu priliku i motiv za podizanje razine sigurnosti cjelokupnog sustava sigurnosti. Općom uredbom o zaštiti podataka uvedene su nove definicije, detaljnije su opisani postojeći pojmovi, jačaju se prava fizičkih osoba te je jedan od ciljeva podizanje informacijske sigurnosti na najvišu razinu u području pristupa i upravljanja osobnim podacima. U odnosu na obradu osobnih podataka pojedinaca, Erste banka kontinuirano radi na unaprjeđenju relevantnih poslovnih procesa. Visoku razinu zaštite osobnih podataka kao i ostvarivanje prava klijenata, zaposlenika i suradnika sukladno pozitivnim zakonskim propisima banka ostvaruje praćenjem najbolje prakse i industrijskih standarda upravljanja informacijsko komunikacijskom i tehnološkom infrastrukturom, transparentnom komunikacijom te drugim tehničkim i organizacijskim mjerama zaštite.

b) PCI/DSS (engl. Payment Card Industry Data Security Standard) certifikat

S ciljem zaštite informacijskog sustava od različitih sigurnosnih prijetnji banka kontinuirano radi na održavanju i poboljšavanju usklađenosti sa zahtjevima PCI/DSS standarda te usklađenosti sa zahtjevima međunarodne Erste Grupe i smjernicama za upravljanje informacijskim sustavom od strane nacionalnog regulatornog tijela.

Erste banka kontinuirano provodi proces obnavljanja certifikata po PCI/DSS standardu. Navedeni standard dokaz je usklađenosti poslovanja banke s ovim visokim međunarodnim standardom platnih sustava što zahtijeva kontinuirano ulaganje u tehnologiju i poslovne procese s ciljem osiguravanja sigurnosti klijenata i njihovih osjetljivih kartičnih podataka. Politika informacijske sigurnosti, proces rukovanja podacima i struktura računalne mreže samo su neki od dvanaest strogih domena koje je potrebno zadovoljiti kako bi se osigurala zaštita podataka. Slijedom navedenoga, banka je tijekom godine uspješno zaključila proces re-certificiranja usklađenosti svojih poslovnih procesa s PCI DSS standardom.

Zaposlenici

Cilj Erste banke je biti najbolja banka u Hrvatskoj koja brine o sigurnosti svojih klijenata i pruža najkvalitetnije proizvode i usluge, a koja u isto vrijeme vodi računa o dobrobiti svojih zaposlenika, dioničara i društvene zajednice.

Cijeni se i poštuje to što je svaki zaposlenik pojedinac za sebe i obogaćuje organizaciju svojom raznolikošću. Stoga Erste banka svojim zaposlenicima nastoji osigurati motivirajuće radno okruženje kroz brigu o svim elementima dobrobiti: kroz karijeru odnosno smislen i svrhotit posao, kroz intelektualni napredak i prilike za stjecanje novih znanja i vještina, kroz dobre i zdrave odnose, ekonomsku sigurnost i stabilnost te u konačnici brigu za vlastito zdravlje. Također, posebna pažnja daje se rodnoj ravnopravnosti i smanjenju nejednakosti, osiguranju kvalitetnih uvjeta rada i socijalnog dijaloga, sprječavanju kršenja ljudskih prava i diskriminacije te se nastoji ostvariti maksimalna transparentnost i dijalog s lokalnom zajednicom.

Raznolikost i ravnopravnost spolova te sprječavanje diskriminacije

Erste banka ima ukupno 2.462 zaposlenika, od čega su 1.792 žene, dok je 670 muškaraca. Među zaposlenicima prevladavaju oni koji imaju 30 do 50 godina.

Tablica 2: Struktura zaposlenika

UKUPNO žene	muškarci	<30 GOD broj	%	30-50 GOD broj	%	>50 GOD broj	%
1.792	670	304	12%	1.799	73%	359	15%

Žene čine 72,8% zaposlenika, a preostalih 27,2% čine muškarci. Kada promatramo udio žena na rukovodećim pozicijama, vidimo promjene u trendovima u odnosu na prethodne godine. Tako u 2020. žene zauzimaju 33% top menadžment pozicija, dok je njihov udio u 2019. bio 28%. Posebno su vidljive promjene u zastupljenosti žena na B-1 pozicijama gdje njihov udio u 2020. značajno raste, s 28% na 42%. Na pozicijama srednjeg menaždmenta također bilježimo pozitivni trend pa tako žene ovdje zauzimaju 66% pozicija dok su u 2019. bile na 63%. Prosječna dob zaposlenika u kompaniji iznosi 39,8 godina, dok je prosječna dob zaposlenika na rukovodećim pozicijama nešto viša i iznosi 45 godina.

Tablica 3: Struktura upravnih tijela

NADZORNI ODBOR	žene	muškarci
	29%	71%
UPRAVA	žene	muškarci
	0%	100%
B-1	žene	muškarci
	42%	58%
B-2, B-3, B-4	66%	34%
Ukupno visoko rukovodstvo	33%	67%

Suzbijanje diskriminacije propisano je „Etičkim kodeksom“, a „Pravilnikom o radu“ i „Kolektivnim ugovorom“ opisan je postupak prijave te aktivnosti koje moraju poduzeti osobe ovlaštene za rješavanje prigovora. Posebnom odlukom Uprave imenovane su osobe iz Sektora pravnih poslova i Sektora ljudskih potencijala zadužene za rješavanje prigovora vezanih uz zahtjeve za zaštitu dostojanstva i zaštitu od diskriminacije unutar Erste banke.

Raznolikost i ravnopravnost spolova te sprječavanje diskriminacije (nastavak)

Posebna pažnja pridaje se sprječavanju diskriminacije u procesu regrutiranja i selekcije – natječaji su otvoreni za prijave svih zainteresiranih kandidata koji po svojim kompetencijama i iskustvu odgovaraju uvjetima radnog mesta, bez obzira na spol, dob, nacionalnost i sl. Kroz individualno ili grupno savjetovanje radi se s rukovoditeljima na osvještavanju nesvesne diskriminacije kako bi mogli donijeti kvalitetne i nepristrane odluke vezano za odabir kandidata, a zabrana diskriminacije integrirana je i kao jedan od ključnih elementa u Politici zapošljavanja.

Početkom svibnja 2017. godine usvojena je Politika raznolikosti i uključenosti ESB Grupe, dostupna na hrvatskom i engleskom jeziku, koja regulira načela raznolikosti i uključenosti za koja se ESB grupa obvezuje da će ih poštivati. Upravljanje raznolikošću na razini međunarodnog Erste Groupa je organizirano kao "Funkcija Grupe" i nalazi se unutar Erste Holdinga, kao dio Ureda za upravljanje održivošću.

Erste banka odaziva se na niz inicijativa, panela i predavanja na temu raznolikosti te ju aktivno promovira na svim stručnim skupovima izvan banke.

Godine 2020. na razini cijelog međunarodnog Erste Groupa revidirana je strategija ciljeva vezanih za strukturu visokog rukovodstva i definirani su dugoročni ciljevi za razdoblje od 5 godina, a koji će se pratiti u dva koraka. Za udio žena u top menadžmentu u Erste banci oni su: 34% do 2023. i 41% do 2025. U strategiji za postizanje ovih ciljeva fokus je na razvoju korporativne kulture i alata upravljanja karijerom koji podržavaju sve zaposlenike bez obzira na spol.

Osim podrške ženama rukovoditeljicama, fokus je stavljen i na osiguravanje jednakih prilika za napredak i razvoj zaposlenika iz različitih dobnih skupina, posebno onih krajnjih (mlađi od 30 ili stariji od 50 god), i poticanju uspješne suradnje u multi-generacijskim timovima. Tako se posebno pazi da se u razvojnim inicijativama uvijek vodi briga o cjeloživotnom učenju i da segment zaposlenika 50+ bude ravnopravno uključen u sve edukacijske aktivnosti.

Vezano za navedena načela, u 2019. godini inicirano je nekoliko aktivnosti koje podržavaju poštivanje raznolikosti u organizaciji, a unatoč posebnim uvjetima rada u 2020. godini, s dijelom tih inicijativa se nastavilo. Radionica koja je pokrenuta 2019. godine, nazvana #razlicitoplavi, a kojoj je glavni cilj bio osvještavanje stereotipa i predrasuda i kroz koju je prošao menadžment banke i oko 500 zaposlenika, uključena je u HR katalog razvojnih aktivnosti. Radionica je ostala dio HR ponude i u 2020. godini, ali, naravno, u online formi.

Nastavljena je i aktivnost komunikacije raznolikosti putem intraneta, na način prilagođen aktualnim događanjima u 2020. i potrebama zaposlenika Erste banke. Posebna pažnja posvećena je uključivanju raznolikosti kao bitne teme u novi, redizajnirani proces uvođenja u posao novozaposlenih. U svrhu osvještavanja važnosti spolne ravnopravnosti, svi materijali, upute, i smjernice za novozaposlene napisane su u ženskom rodu te je pruženo objašnjenje zašto je tako napravljeno i zašto je raznolikost u Erste banci važna. Također, kontinuirano se radi i na benefitima koji podržavaju raznolike skupine zaposlenika i doprinose ravnoteži poslovnog i privatnog života.

Kako bi se za korištenje roditeljskog dopusta motivirali i novi očevi, zaposlenici Erste banke, u 2020. pokrenuto je slanje prigodnog e-maila svakom novopečenom ocu koji je uključivao čestitku na velikoj životnoj promjeni, u kojoj su navedeni benefiti ostanka na dopustu s djetetom te osnovni podatci i upute oko ostvarivanja prava na dopust.

Polovinom 2020. godine pokrenuto je redovito izvještavanje menadžmenta o osnovnim parametrima raznolikosti u Erste banci. Podaci o spolnoj i doboj distribuciji među različitim grupama zaposlenika sada su dio mjesecnog izvještaja o zaposlenicima namijenjenog direktorima. Na ovaj način prate se raznolikost kroz brojke, ali i jača svijest menadžmenta o važnosti upravljanja raznolikošću.

U 2020. godini nisu zabilježeni slučajevi diskriminacije.

Povelja o raznolikosti (Diversity Charter)

Povelja o raznolikosti je dokument kojeg individualno izrađuje svaka zemlja, a tekst povelje potpisuju poslovne i druge organizacije čime se obvezuju na provođenje politike raznolikosti i nediskriminacije u svojim radnim sredinama i poslovnom okruženju. Projekt je započeo 2018. godine, a jedna od potpisnica Povelje je i Erste banka s ciljem naglaska na raznolikost u stvaranju poticajnog radnog okruženja.

Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj je organizacija koja u Hrvatskoj promovira primjenu društveno odgovornog poslovanja, a Povelja služi kao doprinos društvenom razvoju i promoviranju jednakih mogućnosti za sve društvene skupine. Tijekom 2019. kroz suradnju s Poslovnim savjetom za održivi razvoj Erste banka uključila se u edukacije i inicijative vezane za promoviranje raznolikosti i aktivni je član mreže stručnjaka iz ovog područja na razini Europske unije.

Početkom 2020. godine Erste banka se pridružila Savezu za rodnu ravnopravnost, inicijativi koja okuplja kompanije koje se zalažu za povećanje broja žena na rukovodećim i drugim mjestima, jednakе plaće za jednak rad te jednak mogućnosti napredovanja. Kvartalni sastanci Saveza prilika su za razmjenjiti iskustva i dobre prakse u dijelu osnaživanja žena za rukovodeće funkcije s ostalim članicama i podržati jedni druge u realizaciji takvih praksi.

Krajem 2020. Erste banka uključila se u europski projekt Diversity@Work koji u Hrvatskoj koordinira Povelja o raznolikosti. Projekt uključuje 80-ak organizacija iz deset EU zemalja, a cilj mu je istestirati alate za promicanje raznolikosti u organizacijama, prilagoditi ih praksi i u konačnici omogućiti organizacijama da alate primijene za svoje potrebe. Završetak projekta planiran je iduće godine kada će biti dostupni finalni imaterijali na korištenje.

Etički kodeks

Kodeks ponašanja ESB grupe referentna je točka za sve postupke i ponašanja te služi kao poveznica u aktima koji reguliraju ponašanje zaposlenika prilikom obavljanja aktivnosti. Opisuje sve ono što je važno, jasno definira obveze i utvrđuje osnove za postupanje svih radnika kao dobrih korporativnih građana. Isto tako, Kodeks propisuje potrebu za odgovornim ponašanjem, s poštovanjem prema drugima te održivo u svim vidovima poslovanja, čime se štiti dobra reputacija banke i stječe povjerenje u instituciju.

Usvajanjem Kodeksa ponašanja, banka želi osigurati određeni standard kvalitete i održivosti poslovanja kroz prizmu svojih zaposlenika i korporativne kulture. Kodeks ESB grupe je, isto tako, konstantni proces razvijanja koji nema rok trajanja i period primjene te je obvezan za sve zaposlenike. Dostupan je na hrvatskom i engleskom jeziku.

U 2018. pokrenute su etičke radionice za ciljane grupe zaposlenika kroz koje se povezuju smjernice iz Kodeksa ponašanja sa stvarnim izazovima i situacijama te se promoviraju pozitivna ponašanja. S ovim radionicama, kao i s predavanjima na temu Kodeksa ponašanja, nastavljeno je i kroz 2019. godinu. Radionice i predavanja su obvezni dio edukacijskih programa za određene skupine zaposlenika (npr. novozaposleni, novoimenovani rukovoditelji, prodajni zaposlenici...), a organizirani su i moduli za slobodnu prijavu svih zainteresiranih.

U 2020. s obzirom na nemogućnost održavanja radionica uživo, kreirana je e-learning edukacija na temu Kodeksa ponašanja koju je do kraja godine prošlo i uspješno riješilo test 1050 polaznika. Dodatno, za kolege iz prodajne mreže sadržaj radionice o Kodeksu prilagođen je online formi te su radionice održane putem MS Teams-a.

Interna kvaliteta usluge

Proces upravljanja internom kvalitetom usluge jedan je od načina ostvarivanja suradnje između različitih dijelova banke i ESB grupe. Kroz ovaj proces zaposlenici, s jedne strane imaju priliku dati otvorenu i konstruktivnu povratnu informaciju o suradnji s pojedinim organizacijskim jedinicama, a s druge strane mogu tražiti takvu povratnu informaciju o svom radu i na osnovi nje unaprijediti načine na koje surađuju s drugima.

Ovaj proces postavlja i kriterije koje interna usluga treba zadovoljiti, u formi smjernica i standarda, ali i u formi ključnih pokazatelja uspješnosti (KPI) za drugu liniju upravljanja koji su definirani na temelju rezultata iz internih istraživanja. Navedeni KPI-jevi za internu kvalitetu spuštaju se i na niže razine zaposlenika, kao ciljevi koji opisuju određene aktivnosti koje je potrebno provesti kako bi se razvijala suradnja s drugima.

Sustavno i kontinuirano bavljenje internom kvalitetom važno je prvenstveno kako bi banka osigurala izvrsnu uslugu prema vanjskim klijentima, ali i kako bi se osnažila korporativna kultura bazirana na zajedništvu i timskom radu.

Vezica

U 2020. godini, kao dodatni regrutacijski kanal, nastavilo se s programom „Vezica“ koji predstavlja program privlačenja novih, kvalitetnih IT zaposlenika putem mreže postojećih zaposlenika. Zajedno sa Sektorom IT i organizacije izdvojene su određene IT pozicije, koje su u banci deficitarne te se nagrađuju postojeći zaposlenici ukoliko proaktivno preporuče kandidata koji se zaposli u Erste banci. Ovim se putem osigurava da su postojeći zaposlenici promotori Erste banke, kao i odabir onih kandidata koji se možda ne bi javili standardnim putem preko oglasa za posao. Kroz 2020. započele su pripreme za dodatnu razradu Vezice. Po novom konceptu, Vezica bi uključivala proaktivne preporuke za širi opseg radnih mesta čime bi se kreirao i veći opseg potencijalnih kandidata.

Interna uskakalica

U 2020. godini, uvedena je platforma pod nazivom Interna uskakalica, kao dodatni kanal za interno popunjavanje privremenih i kratkotrajnih potreba za resursima. Ciljevi ove platforme su optimalno upravljati resursima i radnim vremenom, efikasno upravljati troškovima radne snage, poticati kros-funkcionalnu suradnju i podršku te razmjenu znanja, iskustava i načina rada unutar organizacije.

Spajalica

Spajalica je susret između Uprave i zaposlenika, oblik otvorenog komunikacijskog kanala, gdje zaposlenici imaju priliku u raznim gradovima u Hrvatskoj tijekom godine razgovarati s članovima Uprave te podijeliti svoja razmišljanja, iskustva, prioritete i planove. Ovakav oblik komunikacije s Upravom zbog posebnih okolnosti rada u 2020. godini nije održavan, no s njim se planira nastaviti čim to epidemiološke prilike dopuste. Ipak, Uprava i zaposlenici imali su priliku komunicirati putem interne platforme komunikacije – intraneta, gdje su tijekom izazovne prošle godine objavljivane brojne informacije na bazi tekstualnih vijesti te videa o mišljenju Uprave po raznim temama, kao i o mišljenju zaposlenika.

Kontinuirana i kvalitetna suradnja s predstvincima zaposlenika (Radničko vijeće i Sindikati)

Banka kontinuirano ulaže napore u kvalitetnu suradnju s predstvincima zaposlenika, kako bi i taj otvoreni komunikacijski kanal pridonosio rastu i razvoju korporativne kulture, organizacije kao cjeline i svih njenih zaposlenika. Navedeno se ostvaruje kroz redovite mjesecne sastanke, politiku otvorenih vrata te kvartalnim sastancima s Upravom i Radničkim vijećem. U 2020., unatoč okolnostima, ovi su sastanci organizirani kvartalno u formi koju je dopuštala epidemiološka situacija, najčešće virtualno.

Osim toga, Erste banka aktivno potiče i razmjenu znanja među organizacijskim jedinicama, sektorima i zaposlenicima. Redovito se organiziraju radno - edukativni sastanci (RES) sa svim organizacijskim jedinicama, gdje postoji prilika za razmjenu informacija, radom u različitim radionicama i slično. Radno - edukativni sastanci organiziraju se unutar jedne organizacijske jedinice ili više povezanih te su dio korporativne kulture banke, čija je svrha unaprijediti kolektivno znanje i svijest zaposlenika unutar različitih organizacijskih jedinica. Razmjenom znanja unaprjeđuju se i razvijaju već postavljeni procesi, ali isto tako i postavljaju novi, s vizijom podizanja zajedničkog smjera poslovanja i korporativne kulture na višu razinu. Kroz 2020. razmjene znanja i radno – edukativni sastanci organizirali su se putem novih, virtualnih alata komunikacije. Preporuka svim organizacijskim jedinicama bila je da, bez obzira na okolnosti, sačuvaju timske razmjene informacija i prilagode ih online kolaboracijskim alatima te kroz to održe timski duh i uključenost svojih zaposlenika.

Plavi slon

Radi se o platformi korporativne kulture koja je pokrenuta s namjerom aktivnog upravljanja korporativnom kulturom Erste banke. To je zajednički naziv za sve aktivnosti, vrijednosti i ponašanja kojima su definirana i kojima se podržava korporativa kultura. Naziv i identitet Plavog slona očituje se kroz zajednički i sustavni opis svih aktivnosti banke, vrijednosti, ponašanja i karakteristika kojima se definira i podržava korporativna kultura i razvoj iste.

Koncept, vizija i misija Plavog slona definira se kroz Erste putovanje, odnosno, kroz sljedeće segmente korporativnog poslovanja i uključenosti zaposlenika:

- _ Zapošljavanje određenog („pravog“) profila ljudi
 - *Super profil* – definiranje univerzalnog i optimalnog profila kandidata za određena radna mjesta (npr. blagajnik);
- _ Suradnja
 - Razvijanje kulture otvorene, poštene i konstruktivne povratne informacije s međusobnim poštivanjem;
- _ Upravljanje učinkom i razvojem
 - Spuštanje odgovornosti, delegiranje zadataka, promocija i slavlje uspjeha te vjerodostojnost;
- _ Upravljanje posljedicama
 - Pravovremeno komuniciranje dobrih i loših stvari/segmenata te preuzimanje odgovornosti;
- _ Inovativnost
 - Posvećivanje vremena i resursa za razvoj novih ideja i inovativnosti kod zaposlenika.

Aktivnosti Plavog slona i sva povezana komunikacija temelje se na načelima Izjave o svrsi (Statement of Purpose), strateškom dokumentu međunarodnog Erste Groupa, koja u prvi plan stavlja širenje i osiguravanje prosperiteta, služenje građanskom društvu i ljudima, kao i postavljanje pitanja ispravnosti postupaka iznad kategorije profitabilnosti.

Ciljevi Plavog slona su:

- _ osvijestiti važnost korporativne kulture i njezin utjecaj na zaposlenike i klijente
- _ osigurati osobni angažman od vrha na niže, kao i posvećenost provođenju promjena
- _ osigurati laku i jednostavnu identifikaciju svih zaposlenika sa svrhom kompanije
- _ povećati zadovoljstvo internom komunikacijom
- _ doprinijeti kvaliteti upravljanja ljudskim resursima

Plavi slon u suštini djeluje na dvije razine: sustavna i osobna razina. Kao takav, integriran je u niz procesa koji imaju široki doseg u organizaciji, ali je i kontinuirani rad s pojedincima kako bi definirani principi uistinu i živjeli.

#radimpametno

Potaknuti promjenama u načinu rada, komunikacije i suradnje koje je izazvala pandemija, polovicom 2020. pokrenuta je inicijativa #radimpametno - platformu koja će omogućiti pametniji i bolji rad te usredotočavanje na prave vrijednosti koje su važne i zaposlenicima, ali i klijentima Erste banke. Ideja iza imena inicijative je bila da potiče na preispitavanje, prilagođavanje i mijenjanje svega što nije u skladu sa zdravim razumom, a veže se na budućnost rada.

Inicijativa je zamišljena kao platforma kroz koju se kreira buduća organizacija rada s fokusom na prilagodbu kulture, procesa i infrastrukture koja se koristi u radu u Erste banci. Tri su osnovna područja na kojima se radi:

- _ infrastruktura – osiguravanje tehničke opreme, kolaboracijskih alata i radnog prostora koji omogućavaju da #radimpametno procesi – redizajniranje i kreiranje smislenih i jednostavnih procesa fokusiranih na klijenta
- _ kultura – fleksibilni oblici rada (*flexi* vrijeme i *flexi* mjesto rada) koji potiču odgovornost i samostalnost zaposlenika te omogućavaju lakše balansiranje poslovnog i privatnog i jačanje povjerenja u odnosu s rukovoditeljima. Više povjerenja – manje kontrole jedan je od osnovnih principa na kojima se gradi inicijativa #radimpametno.

Inicijative iz područja kulture su prve s kojima se krenulo u implementaciju. Kreiran je i komuniciran set smjernica vezanih za način na koji se organiziraju sastanci te pišu i šalu mailovi i pokrenuta je inicijativa *Volim petak* – petak kao dan za razvojne aktivnosti i povezivanje s timom.

U području procesa kontinuirano se radi na pojednostavljenju ključnih procesa orientiranih na klijente, a sada se želi aktivnije raditi i na poboljšanju internih načina rada. Primjerice, u području ljudskih potencijala uvedeni su alati za online testiranje te redefinirani principi rada vezano za selekciju i zapošljavanje te kompletno redizajnirani i modernizirani procesi uvođenja u posao novih zaposlenika.

Što se tiče infrastrukture, kroz 2020. svim zaposlenicima omogućena je kolaboracija preko aplikacije MS Teams te je pokrenuta prva faza tehničkog opremanja u kojoj su svi zaposlenici dobili službeni mobitel. Za iduću godinu planirana je distribucija laptopa svima koji rade od kuće, daljnja ulaganja u unaprjeđenje tehničke infrastrukture, ali i ulaganja i poboljšanja vezano za radne prostore.

Konačni cilj inicijative je osigurati suvremene i fleksibilne uvjete rada koji podržavaju efikasnost i učinkovitost, ali i balans između poslovnog i privatnog, i time doprinose zdravlju i zadovoljstvu zaposlenika.

Edukacije i obrazovanje

Kontinuirani razvoj zaposlenika jedno je od ključnih načela Erste banke. Nadogradnja stručnih znanja, usvajanje novih kompetencija u skladu s trendovima i tržištem te konstantni osobni razvoj temeljne su prepostavke karijernog puta svih zaposlenika.

Naravno, u 2020. godini i ove su aktivnosti poprimile drugačiji oblik te su zaposlenicima ponuđene u formi webinara, online edukacija i radionica, e-learninga i edukativnih video materijala. U konačnici se prosječan broj sati edukacija smanjio, ali minimalno, uzimajući u obzir okolnosti u kojima se radilo.

Tablica 4: Broj sati i prosječan broj sati edukacija u Erste banci

	ŽENE	MUŠKARCI	RUKOVODITELJI	ZAPOSLENICI
Broj sati	67.776	23.881	10.839	79.139
Prosječan broj sati	38	36	99	34

Edukacije i obrazovanje (nastavak)

U Erste banci vjeruje se da je optimalan način učenja kombinirani pristup i cjeloživotno učenje, stoga se nude razne mogućnosti razvojnih programa:

- _ treninzi, radionice, seminari
- _ sudjelovanje na konferencijama
- _ interni prijenos znanja
- _ mentorstvo
- _ coaching
- _ rotacije
- _ e-learning
- _ projektni rad i sl.

Kroz on-line katalog edukacija, svi zaposlenici imaju mogućnost odabrati edukacijske programe na kojima žele sudjelovati, a ovisno o vlastitim potrebama za nadogradnju znanja i u dogовору s rukovoditeljima. Programi su podijeljeni na:

- _ stručne edukacije
- _ edukacije vezane uz model ključnih kompanijskih edukacija
- _ „e-learning“ edukacije vezane za ključne kompetencije i regulatorne obaveze
- _ edukacije za nadogradnju tehničkih znanja (MS Office i sl.)
- _ programe za razvoj osobnih vještina
- _ programe rotacije zaposlenika
- _ programe za efikasno prenošenje znanja („Train-the-Trainer“, Edukacija mentora i sl.).

S obzirom na specifične okolnosti, kroz 2020. realiziran je, kako je već i navedeno, dio planiranih edukativnih aktivnosti. Gdje god je to bilo moguće, korišteni su online i virtualni oblici prenošenja znanja ili e-learning sadržaji.

Kompetencije budućnosti

Erste banka pokušava biti u korak s trendovima i maksimalno iskoristiti utjecaj tehnologije na poslovanje, stoga se potiče i usvajanje novih kompetencija kao što su korištenje digitalnih tehnologija, umjetne inteligencije, agilnih metoda rada i slično. Namjera ovakvih aktivnosti je usmjeravanje kulture kompanije prema rastu, prepoznavanju novih prilika te prema rješavanju potreba modernog tržišta i klijenata.

Kroz strateški projekt Kompetencije budućnosti koji je pokrenut u 2019. godini, utvrđene su strateške kompetencije na kojima će se graditi buduće edukacijske aktivnosti.

Kroz brojne radionice, predavanja stručnjaka, digitalnu školu za djecu zaposlenika, e-leadership programe zaposlenicima se nastoji približiti i demistificirati „kompetencije budućnosti“ te ih motivirati na usvajanje novih znanja i na otvorenost za nove stvari.

Kao novi kanal za učenje i razvoj zaposlenici su i kroz 2020. imali mogućnost koristiti aplikaciju za online učenje (Degreed), putem koje imaju pristup izuzetno širokom spektru tema i edukacija. Time se pokušavaju stvoriti nove navike u učenju, presmjeriti inicijativu za razvoj na samog zaposlenika i omogućiti učenje u skladu s osobnim preferencijama, bilo gdje, bilo kada i putem svih online uređaja.

Kvartal kompetencija

Edukacije vezane uz model ključnih kompanijskih edukacija nude se u formatu Kvartala kompetencija, gdje osim što se zaposlenicima nudi mogućnost prijave na edukacije iz pojedine kompetencije, svaki kvartal ih se upoznaje s drugom kompetencijom. Dodatno, kako je namjera ponuditi zaposlenicima različite formate treninga, uvedene su kratke edukacije od 90 minuta, nazvane „Espresso edukacije“, gdje se, ovisno o temi koja je aktualna u ciklusu upravljanja učinkom, nudi određena edukacija vještina, npr. povratna informacija, SMART ciljevi i sl.

Zbog specifičnih uvjeta rada u 2020. i time specifičnih potreba zaposlenika, Kvartal kompetencija organiziran je u prilagođenom obliku i s prilagođenim temama. Zaposlenicima su ponuđeni sadržaji vezani za izazove rada od kuće, balansiranje privatnog i poslovnog u situaciji izolacije zbog pandemije, nošenje sa stresnim događajima i psihološko osnaživanje. Pristupiti su im mogli putem video materijala i pisanih sadržaja na intranetu, webinara i online radionica te e-elarninga. Posebni sadržaji kreirani su za rukovoditelje kako bi se uspješno prilagodili na situaciju virtualnog upravljanja timom i komunikaciju putem online alata.

Svi zaposlenici imaju mogućnost prijaviti se na dio edukacija na vlastitu inicijativu, bez obzira na vrstu posla i radno mjesto na kojem rade. U protekloj godini svaki zaposlenik prošao je neki oblik edukacije. Od ukupnog broja dana uloženih u edukacije, 51% se odnosi na interne edukacije organizirane i održane od strane internih trenera banke iz poslovnih organizacijskih jedinica ili od strane zaposlenika Sektora ljudskih potencijala, što pokazuje da se i dalje vrlo intenzivno koristi baza internog znanja i potencijal internih trenera.

U odnosu na prethodnu godinu, prosječni broj dana edukacija po aktivnom zaposleniku je nešto niži i iznosi 4,25, no uzevši u obzir okolnosti u kojima se odvijala 2020. godina, ovo je dobar rezultat.

Tablica 5: Prosječni broj dana edukacija po aktivnom zaposleniku

	2017.	2018.	2019.	2020.
	4,89	4,17	5,08	4,25

Programi za zaposlenike

Zbog potreba poslovnih linija, i u 2020. nastavljeno je s kreiranjem raznih posebno krojenih (tzv. tailor-made) programa za određene skupine zaposlenika:

- _ Erste Start – modularni program za razvoj leadership vještina i osobnih vještina za novoimenovane rukovoditelje,
- _ Erste Forward – modularni program za nadogradnju i osvježavanje leadership vještina i osobnih vještina za rukovoditelje
- _ UP - Program razvoja prodajnih i rukovoditeljskih kompetencija za sektore poslovanja s gospodarstvom,
- _ HR refresh – program za rukovoditelje vezan uz praktične primjere i rješenja u operativnom upravljanju zaposlenicima (radno-pravna pitanja, upravljanje radnim vremenom, upravljanje učinkom i sl.)
- _ E-Leadership Akademija – program za najvišu razinu rukovoditelja za razvoj modernih leadership vještina te usvajanje novih trendova i strateških kompetencija
- _ Specifični ciljani programi za pojedine organizacijske dijelove, ovisno o utvrđenim razvojnim potrebama

Zaposlenici imaju priliku sudjelovati i na radionicama vezanim za aktualne teme o radnom okruženju, kao npr. *Raznolikost (Diversity)* i *Etičnost u poslovanju*.

Programi za zaposlenike (nastavak)

Zaposlenici Erste banke također imaju mogućnost pohađati različite stručne edukacije u organizaciji vlasnika Erste Holdinga. Ovaj dio edukacija pokriva potrebe za stručne edukacije koje su potrebne, ali ne postoje na tržištu ili je premali broj eksperata da bi se organizirao in-house program. Vrijedi izdvojiti:

1. Front-Office Credit School Programme
2. Licence-to-Lend
3. Non-Financial Risk (NFR) Manager Programme
4. Strategic RM Training Programme
5. Credit Portfolio Management for Distressed Portfolios
6. Group WO Training
7. Data Science for Managers

Poseban naglasak je i na prepoznavanju i razvoju talenata, odnosno zaposlenika koji pokazuju visoki potencijal. Za njih se organiziraju međunarodni programi na razini Erste Holdinga, ali i na lokalnoj razini.

Razvojni programi organiziraju se u suradnji s lokalnim i međunarodnim edukacijskim kućama i stručnjacima, ali velikim dijelom i putem internog prenošenja znanja, internih trenera i edukatora.

Zbog specifičnih okolnosti tijekom 2020., većina ovih programa održena je u skraćenom obliku, a gdje god su to resursi i sadržaji programa omogućavali, iskorištene su online opcije te su programi održani u virtualnom okruženju.

Ravnoteža poslovnog i privatnog života te zdravlje zaposlenika

Od kolovoza 2019. uvedeno je novo radno mjesto pod nazivom Koordinator za upravljanje benefitima i zadovoljstvom zaposlenika čija zadaća je već ranije postojeće aktivnosti i inicijative, koje spadaju u područje brige o zaposlenicima u pogledu zdravlja, povremenog bavljenja sportom i edukacija o fizičkom i psihičkom zdravlju, objediniti, strukturirati i unaprijediti te uvoditi nove, sukladno interesu zaposlenika.

Zajednički nazivnik svih aktivnosti i inicijativa je Dobro.bit. U skladu je sa svrhom postojanja i prioritetima međunarodne Erste Grupe, a čini temelj zajedničke vrijednosti – za poslodavca, za zaposlenika i za šire društvo.

Elementi dobrobiti koji predstavljaju Erste Standard, dokument usvojen u 2019. godini, pokrivaju pet međusobno povezanih područja koja utječu jedna na druge: karijera, društveni aspekt, financije, intelektualni napredak i zdravlje.

U različitim životnim situacijama važnost pojedinih elemenata se mijenja, a neophodno je da su svi elementi zastupljeni i da postoji balans među njima. Posebna pozornost vodi se o potrebama različitih skupina zaposlenika te se kreiraju povremene inicijative upravo za njih integrirajući na taj način brigu jednih za druge u naše svakodnevno poslovanje, suradnje, procese i razvoj.

Za zaposlenike Erste banke to znači biti dobra zdravlja, imati sigurnost za sebe i obitelj, imati osjećaj ispunjenosti i zadovoljstva, osjećaj rasta i razvoja kroz posao i zabavu.

Prošla je godina bila vrlo izazovna u smislu dobrobiti i fizičkog i mentalnog zdravlja za sve zaposlenike. Kako bi im se olakšala prilagodba na rad od kuće i nošenje s dugotrajnom situacijom pandemije, internim resursima pokrenut je psihosocijalni kutak na intranetu namijenjen očuvanju psihološkog zdravlja i ravnoteže te je otvorena Erste telefonsku liniju za psihološku podršku. Ideja ove platforme za psihološko zdravlje je kroz razgovor sa stručnim timom te redovitom objavom aktualnih tema pomoći zaposlenicima prevladati strahove i brige, ali i potaknuti ih na poduzetnost u brizi za svoje psihološko zdravlje. Uz telefonski kontakt, ponudili smo zaposlenicima opciju slanja upita putem e-maila ili anonimno putem web obrasca.

Preko telefonske linije za psihološku pomoć proaktivno su kontaktirani i svi Erste zaposlenici koji su stradali u potresu u ožujku te im je ponuđena podrška i savjet kako bi se lakše nosili s posljedicama. Isto je ponovljeno i krajem godine nakon još razornijeg potresa koji je pogodio područje Sisačko-moslavačke županije.

Ravnoteža poslovnog i privatnog života te zdravlje zaposlenika (nastavak)

Kako bi se svi zadani ciljevi ispunili, Erste zaposlenici imaju na raspolaganju sljedeće benefite:

- edukacije i razvojni programi fokusirani na profesionalni rast i razvoj te dodatno predavanja i radionice koje nisu usko vezane uz poslovnu tematiku;
- interni natječaji za posao dostupni svima;
- godišnje nagrade ovisno o ostvarenim rezultatima, prigodne isplate (Uskrsnica, Božićnica, Regres, dar za dijete za Božić, jubilarne nagrade sukladno godinama rada provedenih u Erste Grupi, isplate solidarne pomoći npr. za rođenje ili posvojenje djeteta, smrtni slučaj u obitelji zaposlenika...), naknada za podmirivanje troškova prehrane, naknada troška prijevoza, uplate u zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond;
- fleksibilno radno vrijeme gdje proces rada omogućava takvu organizaciju radnog vremena (klizno radno vrijeme, „skraćeni petak“, drugačiji raspored početka i završetka rada, mogućnost rada u nepunom radnom vremenu);
- polica privatnog zdravstvenog osiguranja u poliklinici uz besplatan godišnji sistematski pregled, s povoljnijom cijenom za indicirane pretrage, polica dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja na trošak poslodavca, 24-satno osiguranje od nezgode, preventivno cijepljenje protiv gripe na trošak poslodavca;
- Multisport – sufinancirana članarina za korištenje različitih aktivnosti u sportskim objektima diljem Hrvatske, sudjelovanje na sportskim događajima (Bankarske igre, utrke za humanitarnim karakterom, nogometna liga i sl.);
- plaćeni dopusti za obavljanje sistematskog pregleda, darivanje krvi, preseljenje, rođenje djeteta, prvi dan škole i vrtića djeteta, sklapanje braka, za potrebe obrazovanja, korporativno volontiranje, sudjelovanje na kulturnim, sportskim i drugim aktivnostima u organizaciji poslodavca itd.;
- neplaćeni dopust u ostalim životnim situacijama zbog kojih je potrebno više vremena posvećenog privatnim obavezama i solidarne pomoći;
- povoljniji proizvodi banke i pridruženih društava te dodatne povlastice u smislu povoljnijih cijena usluga i proizvoda omogućenih kroz široku i stabilnu mrežu vanjskih partnera u nekoliko kategorija (npr. kultura, sport, zdravlje, ljepota, zabava, putovanja, znanje...);
- razne inicijative koje u poslovnu svakodnevnicu unose i zabavu (obilježavanje Ugly christmas sweater daya nošenjem božićnih džempera jedan dan u prosincu, za Dan žena svim ženama skraćeno radno vrijeme, objava tekstova povodom Dana sreće, Dana ljubavnosti, korisnih uputa za online kupnju uoči Black Friday...)

Sve beneficije vezane uz zdravlje dostupne su u jednakoj mjeri svim zaposlenicima.

Tablica 6: Ukupan broj i stopa novih zaposlenika tijekom izvještajnog razdoblja

ŽENE		MUŠKARCI		<30 GOD		30-50 GOD		>50 GOD	
broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
102	72%	39	28%	71	50%	66	47%	4	2%

Tablica 7: Ukupan broj i stopa fluktuacije zaposlenika tijekom izvještajnog razdoblja

ŽENE		MUŠKARCI		<30 GOD		30-50 GOD		>50 GOD	
broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
174	9%	56	8%	60	14%	123	7%	47	14%

Tablica 8: Stopa povratka na posao i zadržavanja na poslu zaposlenika koji su iskoristili pravo na rodiljni dopust

2019.				2020.			
ŽENE		MUŠKARCI		ŽENE		MUŠKARCI	
broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
80	84%	3	100%	108	81%	9	100%

Sigurnost

Kako bi osigurala integritet svojih poslovnih procesa, a samim time osigurala i zaštitu osobnih podataka svojih zaposlenika, klijenata i suradnika, Erste banka ulaže kontinuirane napore u podizanju razine sigurnosti – ključnog područja za redovito poslovanje banke. Podizanje svijesti i edukacija zaposlenika Erste banke predstavlja jedan od ključnih temelja za uspješno i kontinuirano poslovanje. Svi zaposlenici dužni su jednom godišnje pohađati edukacije koje obrađuju područje sigurnosti, a posebna pažnja je vidljiva i prema novim zaposlenicima koji nužno prolaze i sklop inicijalnih edukacija u kojima ulogu obnaša i uloga sigurnosti.

Zaštita na radu bitan je segment u svakodnevnom poslovanju banke, a prošle je godine ovaj segment zauzeo izrazito važnu funkciju koja propisuje i provodi mjere zaštite od koronavirusa, a prema preporukama „Nacionalnog stožera civilne zaštite RH“. U cilju zaštite i prevencije radnika u Erste banchi, kao i u povezanim društvima banke, redovito se pratila situacija vezana uz koronavirus te su na temelju toga organizirani novi načini rada i kreirane su preporuke vezane za rad zaposlenika.

Zaštita na radu kao sustav propisuje niz organizacijskih mjera u radnim procesima kojima je cilj zaštititi radnike od ozljeda na radu, profesionalnih oboljenja, kao i održati radnu sposobnost tijekom čitavog radnog vijeka radnika. Prilikom provođenja zaštite na radu primjenjuju se osnovna, posebna i priznata pravila, a osnovni zakonodavni okvir postavljen je Zakonom o zaštiti na radu. Unutar banke također se provodi osposobljavanje radnika u više segmenata, a radnici se osposobljavaju teorijski i praktično, ovisno o vrsti potrebnog osposobljavanja.

Unutar sustava zaštite na radu izrađuje se i Procjena rizika kojom se obuhvaćaju svi rizici vezani za obavljanje poslova za sva radna mjesta u banchi. Zaštita na radu obuhvaća i dio područja vezanog uz zaštitu od požara, s naglaskom na provedbu evakuacije u slučaju opasnosti. Osim toga, održavanjem objekata na temelju SLA (Service Level Agreement unutar ugovora za održavanje) i zakonskih obaveza, izravno se pazi na zdravlje zaposlenika kroz redovito čišćenje ventilacijskih kanala, klima uređaja, čišćenje i dezinfekcija ureda, DDD mjere (dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija) i ostalih preventivnih održavanja prostora.

Plaće

Politika plaća i benefita u Erste banchi vodi se načelom transparentnosti (svi platni razredi javno su dostupni svim zaposlenicima), načelom tržišta i načelom sigurnosti i stabilnosti za zaposlenike i njihove obitelji. Poštivanje navedenih načela jedan je od temelja za donošenje odluka u području plaća i benefita. Također, kao što je već navedeno, tijekom 2019. godine definiran je Erste standard za koji se Erste banka obvezala držati i u dobrim, ali i teškim vremenima.

Društvo

Društveno bankarstvo

Erste banka poduzetništvo vidi kao pozitivan model rješavanja društvenih pitanja ili situacija. Iz perspektive banke, podrška održivom poduzetničkom projektu umjesto jednokratnog sponzorstva i donacije, može biti dugoročno rješenje. Ersteova inicijativa društvenog bankarstva potiče finansijsku inkluziju poduzetnika početnika, neprofitnih organizacija i društvenih poduzetnika, nudeći im pristup finansijskim proizvodima, finansijsko savjetovanje i kontinuirano mentorstvo skrojeno prema njihovim potrebama.

Programom podrške poduzetnicima početnicima Erste banka dosad je u Hrvatskoj financirala 260 klijenata s 4 milijuna eura kredita, a najzastupljenije djelatnosti podržanih projekata su uslužne djelatnosti, transport te poljoprivreda. Riječ je o posebnoj skupini klijenata, osobama koje se samozapošljavanju odnosno o poduzetnicima-početnicima koji su unutar posljednje dvije godine otvorili vlastito poduzeće, obrt ili obiteljsko-poljoprivredno gospodarstvo. Cilj programa je poticanje samozapošljavanja i razvoja poduzetništva pružanjem podrške na putu oblikovanja i realizacije poslovne ideje, a uključuje i besplatne *online* edukacije o relevantnim poduzetničkim temama, savjetovanje i financiranje. Edukaciju je dosad uspješno prošlo gotovo 1800 poduzetnika početnika, izrađeno je preko 600 poslovnih planova i ostvareno 3.700 sati savjetovanja od strane banke.

Osim podrške poduzetnicima početnicima, Erste banka od početka 2019. godine provodi i program podrške i financiranja neprofitnih organizacija i društvenih poduzetnika te programe partnerstva. Financirano je 50 neprofitnih organizacija i društvenih poduzetnika u ukupnom iznosu 1,7 milijuna eura. Nefinansijska podrška pružena je kroz Erste zakladu provedbom dvaju projekata – krediti uz kamatnu stopu 0% do 6 mjeseci i dodatnom jednokratnom bespovratnom pomoći kao odgovor krizu vezanu uz pandemiju koronavirusa te stradavanja u razornim potresima.

Finansijska pismenost

Škola pametnih financija

Više od 20 godina u Erste banci u Hrvatskoj radi se na poboljšanju procesa, proizvoda i usluga, a sve kako bi se u sklopu poslovanja na najbolji mogući način odgovorilo na želje i potrebe klijenata. Isto tako, s obzirom na činjenicu da je znanje pokretač društva i društvenih promjena, Erste banka kao finansijska institucija ima odgovornost na području razvoja finansijske pismenosti u svakoj dobi.

Stoga je banka, na temelju istraživanja koje je pokazalo da 87% građana prepoznaje važnost finansijske pismenosti, 2018. pokrenula pilot program pod nazivom Škola pametnih financija. Tijekom 2019. godine s ovim se programom, koji obuhvaća besplatne edukativne radionice o upravljanju osobnim financijama te interaktivne video edukacije, krenulo u punu provedbu te je do kraja 2020. održano 500 radionica koje je pohađalo više od 8000 građana. Čak 85% polaznika izjavilo je da ih je radionica potaknula na usvajanje nekih dobrih finansijskih navika.

Nažalost, zbog posebnih okolnosti, lockdowna i preporučenih epidemioloških mjera koje su se protezale kroz cijelu prošlu godinu, radionice uživo Škole pametnih financija održavane su samo kratki period početkom godine. S njihovom se provedbom planira nastaviti tijekom 2021. godine prilagodbom formata radionica.

Ipak, svima zainteresiranim i dalje su na raspolaganju video edukacije pod nazivima Upravljanje osobnim financijama, Kako donositi pametnije odluke o kupnji i Ukratko o trećem mirovinskom stupu.

Ostalo

Osim sveobuhvatnog programa Škole pametnih financija, potrebno je spomenuti i neke od ostalih inicijativa Erste banke i njezinih zaposlenika na području finansijskog opismenjavanja.

Posebno je to izraženo primjerice na Dan štednje koji se u banci obilježava dolaskom vrtićke i osnovnoškolske djece u poslovnice kada imaju priliku popričati s blagajnicima, savjetnicima i osobnim bankarima te pitati sve što ih zanima. Maskota štednje Erste banke, Medo Štedo, posebno je zanimljiv djeci te također ima veliku ulogu u promoviranju finansijske pismenosti.

Također, Erste banka raznim aktivnostima već godinama podržava i sudjeluje u tradicionalnom obilježavanju Svjetskog i Europskog tjedna novca.

Zaposlenice i zaposlenici Erste banke rado se odazivaju na pozive za sudjelovanjem u ostalim radionicama, predavanjima i manifestacijama koje se organiziraju u svrhu povećanja finansijske pismenosti.

Naravno, zbog specifičnih okolnosti koje su trajale kroz cijelu 2020. godinu, ove su se aktivnosti održavale u smanjenom te izmijenjenom obujmu.

Društvena odgovornost

Dijalog s lokalnom zajednicom

Erste banka nastoji njegovati dvosmjernu komunikaciju s lokalnom zajednicom te ostvariti što veću transparentnost.

Tome doprinose i partnerske suradnje s brojnim udrugama, fakultetima, izlaganja i prezentacije na sajmovima, konferencijama i skupovima širom Hrvatske. Kroz 2020. ova suradnja bila je manje intenzivna nego prethodnih godina jer su mnogi sajmovi i konferencije bili otkazani. Uspješno je realizirano sljedeće:

- sudjelovanje na tjednu karijera 2020. u organizaciji Fakulteta organizacije i informatike u Varaždinu (virtualni štand na „Karijernom španciru“, sudjelovanje u panel raspravi o poslovnoj analizi, organiziranje radionice za studente)
- nastavak strateške suradnje s izabranim učilištima i fakultetima (npr. organiziranja gostujućih stručnih predavanja i radionica za studente, stručne prakse za studente)

Situacija pandemije odrazila se i na mogućnosti održavanja stručne prakse studenata. Tijekom 2020. godine, u Erste banci svoje stručne neplaćene prakse, koje za svrhu imaju ispunjenje obvezu na fakultetu ili osnovni uvid u stvarno poslovno područje za koje se student interesira, odradilo je svega 13 studenata.

U 2020. godini nažalost nisu održani ljetne studentske programe Erste banke - BizLab (bivša Generalna proba), ITLab te MathLab koji su u međuvremenu dobili novo ruho.

Erste banka se sa studentskim programima još u 2018. pridružila i Inicijativi za mlade, pokrenutoj s ciljem lakšeg uključivanja mladih na tržište rada. Inicijativu za mlade pokrenule su Hrvatska udruga poslodavaca i Europska banka za obnovu i razvoj, a Erste banka mladim ljudima želi još više približiti mogućnost stjecanja kvalitetnih prvih radnih iskustava i potencijalnog daljnog zapošljavanja.

Treba napomenuti i segment neprofitnih organizacija koji su sudjelovali ili sudjeluju u programima za poduzetnike početnike koje Erste banka omogućava, a koje se u dalnjem radu, osim finansijski, podržava i na brojne druge načine, primjerice, angažiranjem u marketinške svrhe, promocijom njihove djelatnosti na komunikacijskim kanalima banke i slično.

Stipendije

Tijekom prijašnjih godina, studenti su se mogli prijaviti na stipendijski program „Best of South East“, kojeg je pokrenuo Steiermärkische Bank und Sparkassen AG (Sparkasse banka) u suradnji sa Sveučilištem u Grazu. Namijenjen je diplomantima i studentima s vrlo dobrim ocjenama te izraženim osobinama kao što su predanost, razvijene komunikacijske vještine te analitičko i praktično ekonomsko razmišljanje. Program obuhvaća jednogodišnju praksu u Sparkasse banch ili nekom drugom štajerskom poduzeću za diplomante te godinu dana studiranja na Sveučilištu u Grazu za studente.

U 2020. ovaj program nije realiziran zbog epidemiološke situacije, no bit će nastavljen kada uvjeti to dopuste.

Banka je i 2020. godine sudjelovala u akciji „Korak u život“ stipendiranjem djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi kako bi im se omogućilo fakultetsko obrazovanje. Erste banka je, uz Rotary Klub Zagreb Kaptol, najveći pojedinačni sponsor te će ukupno pet godina stipendirati dvoje studenata s pojedinačnim mjesecnim iznosom u visini od 1.600 kuna.

Od jeseni 2019. godine banka je uvela praksu stipendiranja đaka i studenata s invaliditetom u okviru kvotnog nezapošljavanja osoba s invalidnošću. S ovom je praksom nastavljeno i u školskoj godini 2020/2021. i trenutno mjesecnu stipendiju redovito dobivaju 23 đaka i studenta. Uz to, sklopljeni su po istoj osnovi ugovori o suradnji s dvije zaštitne radionice koje većinom zapošljavaju osobe s invaliditetom o kupovini marketinškog materijala.

Sponzorstva i donacije

Erste banka kroz svoje sponzorske i donatorske aktivnosti uključena je i aktivno podržava različite inicijative i projekte koji doprinose razvoju i unapređenju društva u cijelini, kako lokalno, tako i u cijeloj Republici Hrvatskoj. Svjesna potrebe zajednice, kao društveno odgovorno poduzeće, Erste banka je tijekom 2020. godine, unatoč novonastalim okolnostima - potresima i borbi s pandemijom koronavirusa, u jednakom obujmu podržala brojne kulturne, znanstvene, zdravstvene, obrazovne, sportske i humanitarne projekte. Kroz program sponzorstava i donacija u 2020. godini izdvojeno je ukupno 14,42 milijuna kuna od čega je velik dio sredstava bio usmjeren u zdravstvene institucije u svrhu borbe protiv koronavirusa te pomoći područjima stradalima u razornom potresu.

Od redovnih sponzorskih projekata koje Erste banka podržava duži niz godina većina ih se održala uz prilagođene epidemiološke uvjete, dok se manji broj manifestacija ipak na kraju zbog epidemioloških razloga nije održao.

Sažetak najvažnijih inicijativa koje je banka sponzorski ili donacijski podržala:

- _ oko 180 projekata i ustanova humanitarnoga karaktera
- _ oko 100 projekata edukativnog karaktera
- _ oko 200 klubova, udruga i projekata sportskog karaktera
- _ oko 70 projekata i ustanova kulturno umjetničkog karaktera

Erste banka tradicionalno je ostala glavni pokrovitelj projekata poput Riječkog i Samoborskog karnevala, DOKUart festivala dokumentarnog filma koji uz redovan program potiče djecu i mlade iz cijele Hrvatske da kreiraju svoje vlastite dokumentarne filmove te Božićnog jazz koncerta na otvorenom u Bjelovaru.

Također, podržava se i niz drugih kulturnih događanja i manifestacija, a koji svojim postojanjem i djelovanjem promoviraju lokalne običaje i kulturu, ali i potpomažu turističko djelovanje poput tradicionalne Sinjske alke, Muzeja Grada Rijeke – otvorene Palače šećera te ostalih tradicijskih manifestacija specifičnih za određenu regiju ili grad u Hrvatskoj.

Sponzorstva i donacije (nastavak)

Kroz kreativnu platformu Urbanka powered by Erste, podržane su razne međunarodne izložbe, projekti poput Grafiti na gradele – međunarodni festival koji okuplja svjetski poznate grafiterе, Crtani romani šou – festival stripа, DA2 filmski festival posvećen dizajnu, umjetnosti i arhitekturi. Kao i svake godine dosad, realizirani su Erste fragmenti – u protekloj godini 16. po redu. Zaprimljeno je više od 150 prijava mlađih umjetnika, a u sklopu kojeg su otkupljena umjetnička djela te izložena u prostorima Erste poslovnih zgrada i poslovnic diljem Hrvatske te su dodjeljene stipendije najboljim mlađim umjetnicima. Novost, koja je prvi put uvedena 2019. godine, mogućnost da svi autori odabranih radova imaju priliku na zajedničkoj izložbi predstaviti i ponuditi na otkup i jedan dodatan rad, nastavljena je i u 2020. godini, uz dodatnu nagradu u novoj kategoriji za najbolju skulpturu. Izložba Erste Fragmenti održana je u rujnu 2020. u Kući za ljudе i umjetnost Lauba.

Na području potpore društvene zajednice (social) putem donacija i sponzorstava banka je dala potporu edukaciji mlađih dječjih kirurga u Klinici za dječje bolesti Klaićeva, potporu Specijaloj bolnici za dječje bolesti Gornja Bistra, Dječjem domu Nazorova te SOS Dječjem selu za nezbrinutu djecu. U vidu donacija za borbu protiv koronavirusa potpomognuta je Infektivna bolnica dr. Fran Mihaljević u Zagrebu, Nastavni institut za javno zdravstvo dr. Andrija Štampar, Opća bolnica Bjelovar, Opća bolnica Koprivnica, Specijalna bolnica za ortopediju Biograd, Opća bolnica Zadar.

U okviru šire strategije koja, između ostalog, promiče integraciju, inkluzivnost i zajedništvo svih pojedinaca u društvu, Erste banka podržala je aktivnosti udruge Zagreb Pride.

Jedan od pokretača stvaranja, napretka i rasta je znanje, stoga se kroz donatorske i sponzorske aktivnosti nastoji uključiti što više inicijativa, udruga, manifestacija i događanja koja se bave upravo edukativnim aktivnostima, a u te svrhe Erste banka surađuje i s raznim fakultetima i školama poput Ekonomskog fakulteta Zagreb i Rijeka, Bjelovarskog Veleučilišta te Centra za podršku studentima i razvoj karijera FOI Varaždin.

Uz navedeno, Erste banka promiče važnost sportskih projekata te sponzorstava koji stavlju naglasak na važnost promicanja sporta, a osobito promicanja svijesti o važnosti tjelesne aktivnosti u djece. Dva velika projekta koja su usmjereni upravo prema tom cilju su Erste Plava Liga i Erste rukometna liga koje su od 2020. godine objedinjene u dječju sportsku platformu pod nazivom Erste prva liga.

Erste Plava liga je projekt namijenjen svim učenicama i učenicima od 3. do 6. razreda osnovne škole u Hrvatskoj, a osmišljen je kako bi djeca razvila sportski duh te kako bi ih se potaknulo da se bave sportom.

Unatoč specifičnim okolnostima, prošle godine održala se deveta po redu sezona natjecanja, a kampanja '60 minuta KRENI' uključila je poznate sportaše, trenere, prosvjetne djelatnike i institucije na davanje doprinosa i podizanje jednakih mogućnosti i uvjeta provođenja dnevne šezdesetominutne tjelesne aktivnosti za svu zainteresiranu djecu. Natjecanja su se održala u ukupno devet gradova (Rijeka, Zagreb, Osijek, Makarska, Zadar, Pula, Knin i Vukovar i Čakovec), a sudjelovalo je ukupno 1393 djece natjecatelja.

Erste rukometna liga jedinstvena je dječja rukometna liga namijenjena učenicima i učenicama osnovnih škola od 2. do 7. razreda. Kroz ovu se ligu želi pokazati da je tjelesna aktivnost svima potrebna za zdravo i sretno odrastanje, a pritom omogućiti djeci da se uključe u natjecanja, međusobno druže i zabave. U organizaciju Lige sa svojim su rukometnim klubom direktno uključeni i svjetski poznati rukometari Ivano Balić i Petar Metličić, koji su uzor svim natjecateljima Lige i dodatna motivacija djeci i klubovima za uključenje u ovo natjecanje. U trećoj sezoni Erste rukometne lige s čijim se održavanjem nastavilo unatoč posebnim okolnostima uzrokovanim koronavirusom, natjecanja su održana u osam gradova s ukupno devet turnira (Split, Zadar, Šibenik, Dubrovnik, Labin, Poreč, Umag i Pula te finale u Splitu) a sudjelovalo je ukupno 2.375 djece.

Sponzorstva i donacije (nastavak)

Kroz sportska sponzorstva Erste banka tradicionalno podržava Hrvatski stolnoteniski savez, Erste klub odbojke na pijesku Zagreb, Vaterpolo klub Primorje Rijeka, Hrvatski nogometni klub Rijeka, Hrvatski olimpijski odbor, tradicionalnu jedriličarsku regatu Fiumanka na Kvarneru na kojoj sudjeluje više od 200 jedrilica te niz drugih sportskih regionalnih klubova za promicanje različitih vrsta sporta i sportskih aktivnosti među mladim naraštajima sportaša. Podržana je i humanitarna utrka Terry FOX run koja je u 2020. godini održana u prilagođenom izdanju.

Također, treba istaknuti i incijative pokrenute od strane različitih sektora banke. U banci od 2013. godine djeluje donacijski fond „HOPE“. Njegova je misija prikupljanje donacija zaposlenika u svrhu pomaganja djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi, smještenoj u domovima diljem Hrvatske. Sudjelovanje, kao i iznos donacija, isključivo je dobrovoljne naravi te mogu biti jednokratne ili redovite mjesecne putem otvorenog platnog naloga. Pokretačka ideja bila je prikupljanje malih mjesecnih doprinosa većeg broja zaposlenika, kako bi se moglo pomoći domovima u nabavci opreme i drugih potrepština za njihove štice.

Nakon razornog potresa u Zagrebu u ožujku 2020., preko fonda HOPE prikupljeno je više od 94 000 kuna donacija od strane zaposlenika koji su isplaćeni kao financijska pomoć kolegama čije su nekretnine stradale u potresu. Uz ove donacije, banka je iz svojih sredstava isplatila i dodatni iznos pomoći te se tako aktivno uključila u pomoć svojim zaposlenicima. Interna donacijska kampanja pokrenuta je i krajem 2020. za kolege koji su stradali u još razornijem potresu koji je pogodio područje Sisačko-moslavačke županije.

Tu je i inicijativa AZIL. Radi se o blagajničkom fondu solidarnosti, odnosno, namjenski fond za namirenje blagajničkog manjka i namirenje financijske štete klijentu koja je izazvana nenamjernom greškom blagajnika u radu sa klijentima te je dobrovoljne naravi. Fondu mogu pristupiti svi zaposlenici, bez obzira na radno mjesto, ali ga mogu koristiti samo djelatnici na radnim mjestima koja uključuju rad na blagajni, trezoru i gotovinskom centru. Članarina iznosi 15,00 kn mjesечно za blagajnike i naplaćuje se obustavom s plaće članova, dok ostali solidarni članovi fonda uplaćuju u fond proizvoljni iznos koji navedu u pristupnici kreiranoj posebno za tu svrhu.

Erste banka je i u prošloj godini dala podršku te aktivno participirala u projektu međunarodnog Erste Groupa pod nazivom *Kontakt. The Art Collection of Erste Group and ERSTE Foundation*. Radi se o zbirci utemeljenoj 2004. godine, koja obuhvaća više od 940 umjetničkih djela 139 autora/autorskih grupa iz 20 zemalja, s fokusom na istočnu, jugoistočnu i središnju Europu. Od toga se 112 djela odnosi na hrvatske autore, ukupno njih 18. Kolekcija se svake godine upotpunjuje novim umjetničkim djelima.

Humanitarne akcije

Erste izazov

Već treću godinu zaredom, od siječnja do prosinca 2020. godine, trajala je akcija u kojoj su si zaposlenici ESB grupe u Hrvatskoj zadali zadatak sportskim i rekreativnim aktivnostima prikupiti određenu kilometražu koja osigurava donaciju u humanitarne svrhe. Prošle je godine taj cilj bio postavljen na 120 tisuća kilometara. S obzirom na nepredviđene situacije lockdowna i posebne epidemiološke mjere koje su se protezale kroz cijelu godinu, aktivnosti čiji su se kilometri ubrajali u konačan zbroj, proširene su i na neke kućne aktivnosti. Na kraju godine prikupljeno je više od 160 tisuća kilometara, a donacija od 20 tisuća kuna podijeljena je na tri udruge: Veliko srce malom srcu, Udruga NEVEN, Đakovo te Udruga Sv. Vinko Paulskog u RH.

Korporativno volontiranje – „Šalji dalje“

Korporativno volontiranje je više od jednokratne akcije na razini banke. To je proces volontiranja i pružanja pomoći izdvajanjem vremena zaposlenika u svrhu pomoći drugima. Kako bi poslodavac dodatno potaknuo zaposlene, uvedena je mogućnost volontiranja i u radnom vremenu za sve zaposlene koji su zainteresirani uključiti se na način da za to mogu iskoristiti jedan radni dan godišnje u okviru radnog vremena. Već je treća godina za redom u kojoj je svim zaposlenicima omogućeno korporativno volontirati u okviru radnog vremena, pojedinačno ili u grupi.

Humanitarne akcije (nastavak)

Kroz razne projekte tijekom godine, zaposlenici su pomagali i zajedno se aktivirali kako bi činili dobro. Navedeno može biti druženje sa starijim ili bolesnim korisnicima domova za umirovljenike, uređivanje domova za djecu, briga o siromašnima i beskućnicima, čišćenje okoliša i slično.

Prošlu godinu zbog već poznatih razloga epidemije obilježilo je nekoliko pojedinačnih i jedna grupna akcija volontiranja. Volontiralo se:

- u okviru Akademije poslovnih vještina (radionica o prodajnim vještima)
- na čišćenju Mljetских uvala (ekološka akcija)
- Centar za kulturu dijaloga Rijeka (razvojna podrška djeci iz obitelji lošijeg socio-ekonomskog statusa)

Volontiralo se na način da zaposlenici obavijesti o mogućnostima volontiranja dobiju putem Intraneta ili sami pronađu potrebe u svom okruženju, a ponekad pomoći u organizaciji volontiranja pruža Sektor ljudskih potencijala koji potom predlaže mjesto volontiranja te pomaže u svemu što je potrebno kako bi se volontiranje održalo. Broj dana volontiranja u 2020. godini iznosio je 13 dana u okviru radnog vremena, što je znatno manje nego u prethodnoj godini iz ranije navedenih razloga.

Erste banka je od 2015. godine potpisnik Povelje o priznavanju kompetencija stečenih volontiranjem, a od 2019. je godine banka potpisnik Povelje o volontiranju zaposlenika. Najbolja potvrda naporima i angažmanu brojnih Erste volontera su brojne zahvale raznih ustanova i udruga koje su zaprimili i u 2020. godini.

Happy Hour

Zaposlenici banke, ali i drugih povezanih društava, redovito godišnje organiziraju akcije prodaje kolača i drugih slatkih ili slanih proizvoda, koje su sami proizveli, i na taj način prikupljaju sredstva koja doniraju udrugama ili pojedincima koji se nalaze u teškim životnim prilikama. Nažalost, zbog posebnih epidemioloških prilika, akcije takve vrste u 2020. godini obustavljene su no njihova će se organizacija nastaviti čim to prilike dopuste.

Okoliš

Problematika očuvanja okoliša posljednjih je nekoliko godina postala sve važnija za održiv razvoj i opstojnost tvrtki, odnosno, ljudi. S obzirom na to da su klimatske promjene počele utjecati na gotovo sve države na svim kontinentima te mijenjati načine na koje ljudi žive i rade, borba za očuvanje okoliša postala je globalna preokupacija. O važnosti te teme svjedoče i brojni skupovi, dogovori i inicijative vodećih svjetskih sila kako bi se ujedinjavanjem došlo do najkvalitetnijeg rješenja. Samo jedan od primjera je Pariški sporazum, potpisani 2016., kojim je dogovoren da će sve države raditi na tome da globalna temperatura u narednim godinama ne poraste više od 2 °C.

Banke i druge finansijske institucije zbog prirode svog posla nemaju prevelik utjecaj na okoliš, ali unatoč tome, u Erste banci stremi se što kvalitetnijim poslovnim procesima i ekološki održivom poslovanju. Prilikom uređenja poslovica, ali i u svom svakodnevnom radu, te u komunikaciji s klijentima nastoje se postići što viši ekološki standardi.

Upravljanje utjecajima na okoliš

Erste banka je 2017. godine donijela Politiku zaštite okoliša kojom se nastoji doprinijeti zajednici u kojoj posluje. Neki od ciljeva čijem je ispunjavanju Erste banka posvećena jesu:

- očuvanje prirodnih resursa njihovim odgovornim korištenjem, sustavno povećanje energetske učinkovitosti te usklađenost sa svim važećim zakonskim propisima
- korištenje recikliranog papira te kontinuirano smanjivanje otpadnog papira
- uvođenje sustava razvrstavanja otpada i promocija odgovornog gospodarenja otpadom među zaposlenicima
- smanjenje štetnih emisija odabirom i korištenjem električne energije iz obnovljivih izvora energije

Tijekom 2020. godine donesena je nova Politika zaštite okoliša kojom se uspostavlja okvir za nastavak rada na ciljevima koji su doneseni i u prošloj Politici iz 2017. godine.

Kako bi postigla svoje ciljeve, Erste banka uvela je sustav upravljanja okolišem sukladan zahtjevima norme ISO 14001:2015. Sustav upravljanja okolišem prema normi ISO 14001 potvrđen je (recertificiran) krajem 2020. godine te integriran sa Sustavom za upravljanje energijom prema normi ISO 50001 pomoću kojeg bi se u narednim godinama realizirale mogućnosti naprednjeg praćenja potrošnje električne energije i njezinog racionalnijeg korištenja, a što bi u konačnici trebalo donijeti i određene uštede.

Aktivno sudjelovanje zaposlenika Erste banke ključno je za postizanje ovih ciljeva. U tom smislu provode se edukacije svih zaposlenika kako racionalno štedjeti energiju i potrošnju papira, kako ispravno odvajati otpad te sustavna edukacija o standardu ISO 14001:2015, sa svim njegovim elementima i ciljevima. Edukacija na temu zaštite okoliša i racionalnog korištenja energije od početka 2020. godine obavezna je edukacija za sve novozaposlene.

Kao i prethodnih godina, i u 2020. godini je od ovlaštene certifikacijske kuće napravljen jednogodišnji vanjski audit za provjeru funkciranja Sustava upravljanja okolišem prema međunarodnoj normi ISO 14001:2015. Banka je odradila sve potrebne aktivnosti za produljenje certifikata ISO 14001:2015 na još jednu godinu. Isto to su uspješno napravila i neka od povezanih društava Erste banke (Erste Card Club, Erste Leasing i Erste Bank A.D. Podgorica).

Erste banka postavila je Strateške ciljeve okoliša za period od 2020. do kraja 2021. godine. U odnosu na referentnu 2018. godinu oni su:

- Smanjenje potrošnje električne energije za 12% (2018: 4.363 kWh/FTE)
- Smanjenje potrošnje toplinske energije za 7% (2018: 1.657 kWh/FTE)
- Smanjenje potrošnje fotokopirnog papira za 13% (2018: 16,84 omota A4/ FTE)

Na temelju Strateških ciljeva, definirani su i Operativni ciljevi u 2020. koji su u većim dijelom ostvareni:

- zadržana je potrošnja električne energije po FTE na razini 2018. (4.363 kWh/FTE), odnosno ostvarena je ušteda od 0 do 4%
- povećana je potrošnja toplinske energije (energija za grijanje koja uključuje i plin) po FTE na razini 2018. (1.657 kWh/FTE)
- smanjena je potrošnja fotokopirnog papira po FTE na razini 2018. (16,84 omota A4/ FTE) za 39%

Energija

Energija je neophodna za svakodnevni život, kako pojedinca, tako i cijelokupnog gospodarstva, a u tom procesu energiju je potrebno prenositi s početne lokacije do krajnjeg korisnika što, naravno, uzrokuje onečišćenje. Praćenje potrošnje električne energije omogućava kvalitetnije upravljanje ovim segmentom održivog poslovanja. Erste banka na području uštede električne energije ima nekoliko inicijativa.

Prilikom uređenja poslovnica i drugih poslovnih prostora vodi se računa o svim aspektima ekološki prihvativog i održivog poslovanja, koristeći programska i tehnička rješenja za optimiranje potrošnje energenata, redovito održava opremu da bi povećala njezinu trajnost i smanjila količinu otpada, koristi se štedne žarulje i LED štedne panoe za reklame, itd.

Erste banka i svoje klijente želi navesti na razmišljanje o energetskoj učinkovitosti, a poslijedno i na samo djelovanje u tom smjeru. Banka klijentima može ponuditi nekoliko proizvoda s namjenom financiranja energetske učinkovitosti tzv. eko kredita, kako za građane tako i za kompanije, a koji potiču iskorištavanje ekoloških oblika energije, upotrebu obnovljivih izvora, energetsku efikasnost i slično, a čime se dodatno potiče razvoj održivosti i energetske učinkovitosti u društvu. Primjerice, klijentima koji kupuju, grade ili adaptiraju nekretninu energetskog razreda A+, A, B ili C nudi se pogodnost niže kamatne stope u odnosu na redovne stambene kredite. Također, banka surađuje s domaćim i međunarodnim finansijskim institucijama kako bi klijentima u privatnom i javnom sektoru ponudila povoljnije uvjeti financiranja projekata pa tako i projekata na području energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije. Povoljnijim uvjetima financiranja banka želi dodatno potaknuti investicije u segmentima koji doprinose povećanju ekološke osvještenosti, učinkovitosti i održivosti.

Erste banka kao dio Erste Groupa zalaže se za pružanje finansijskih usluga u energetskom sektoru zato što vjeruje da je opskrba električnom energijom ključni element za ekonomski i socijalni razvoj, pogotovo kada se govori o srednjoj i istočnoj Europi. Istovremeno je u tom dijelu vidljiva potreba za razumnim upravljanjem ekološkim i socijalnim učincima te boljim upravljanjem ekološkim rizicima. Upravo zato postavljene su smjernice u dijelu korporativnog financiranja Erste Groupa u svrhu primjene načela održivosti te reguliranja sudjelovanja Erste Groupa u ovoj industriji. U 2020. godini nastavilo se s ugradnjom zaštitnih folija protiv sunca, koje, osim puno boljih uvjeta za rad zaposlenika ljeti, smanjuju potrošnju električne energije za klimatizaciju. Folije su tijekom prošle godine ugrađene na staklene površine četiri poslovnice.

Banka kontinuirano kontrolira i radi na smanjenju potrošnje energenata, a kako bi se na tome što učinkovitije radilo, potrebna je edukacija svih zaposlenika i korisnika prostorija koje su provođene i kroz godinu. Edukacija zaposlenika o mjerama i načinima racionalnog korištenja energenata u 2020. godini postala je obavezna za sve novozaposlene.

U 2020. godini zabilježen je pad potrošnje svih energenata što se djelomično može pripisati utjecaju pandemije koronavirusa i povećanim zahtjevima za rad od kuće zaposlenika. Tako se taj utjecaj najznačajnije očituje u potrošnji goriva za službena vozila koji je u odnosu na 2019. smanjen za 40,6%. Potrošnja električne energije smanjena je za 0,25% u odnosu na referentnu 2018. godinu.

Treba napomenuti i da značajnija smanjenja, unatoč mjerama za racionalno korištenje i uštedu energiju na koju mogu utjecati sami zaposlenici, nije realno očekivati. Razlog tome je ponajprije osuvremenjivanje poslovnica novim 24-satnim zonama s većim brojem samouslužnih uređaja i druge opreme (novi potrošači) koji bitno utječu na potrošnju električne energije, a zamjena stare opreme novom vidljiva je i u količini zbrinute opreme koja koristi električnu energiju. Također, u 2020. godini stavljen je u funkciju i novi objekt Erste banke u Bjelovaru u kojem je smješten segment procesinga Erste banke. Potrošnja toplinske energije povećana je za 5,48%.

Emisije

Znanstveno je dokazano da s povećanjem globalne temperature za više od 2 °C uvelike raste i rizik za nepovratnim i katastrofalnim posljedicama za planet. Globalno zatopljenje dovodi do ekstremnih vremenskih pojava kao što su poplave, suše, šumski požari koji se ne mogu kontrolirati, obilne kiše i toplinski valovi, a sve od navedenog već je primjetno, ako ne lokalno, onda sigurno globalno.

Erste banka je i u 2020. godini koristila električnu energiju iz 100% obnovljivih izvora što, izuzev održanja niske emisije CO₂, znači da je time doprinijela, odnosno, sudjelovala u realizaciji nacionalnih projekata energetske učinkovitosti putem fonda ZelEn.

Na razini Erste Grupe CO₂ emisija prati se u svim zemljama članicama, izračunata iz podataka o potrošnji energetskih resursa i fotokopirnog papira. Erste banka pritom bilježi stalni pad CO₂ emisije:

Tablica 9. CO₂ emisija

	2018.	2019.	2020.
tCO ₂ e	2.476	2.251	1.936

Odvajanje otpada i smanjenje neselektiranog komunalnog otpada

Identificirano je da banka najviše otpada stvara u području potrošnje papira. Stoga, u svom svakodnevnom poslovanju u cijeloj Erste banci u Hrvatskoj koristi se ekološki, reciklirani papir za printanje, a takvo postupanje planirano je i u budućnosti. Također, zbog ekološkog aspekta, ali i jednostavnije upotrebe, potiče se klijente banke da što više rade i posluju online, stoga je omogućeno digitalno podnošenje zahtjeva za proizvodima banke, a Opći uvjeti poslovanja dostupni su u poslovnicama putem tablet uređaja, umjesto na papiru. Plakati u poslovnicama većim su dijelom, gdje god je to moguće, zamjenjeni digitalnim ekranima. Umjesto klasičnih obavijesti koje se šalju poštom na kućnu adresu, nastoji se sve veći broj dopisa klijentima slati elektroničkom poštom, a često se provode i pojedinačne kampanje za prelazak s papirnatih mjesecnih izvoda, na one elektroničke. Također, koriste se digitalni registratori kojima se centralno upravlja te se i na taj način štedi papir.

Banka konstantno kontrolira i radi na smanjenju potrošnje fotokopirnog papira na nivou cijele banke te su i u tu svrhu organizirane edukacije. Već su u 2019. godini smanjenja potrošnje bila značajna (23%), dok je u 2020. godini to smanjenje još više izraženo i iznosi gotovo 40%. Ipak, treba istaknuti da je na smanjenje potrošnje utjecaj imala i pandemija koronavirusa te lockdown koji je u dijelu ožujka te travnju uzrokovao znatno povećan rad zaposlenika od kuće.

Tablica 10: Potrošnja fotokopirnog papira

	2018.	2019.	2020.
Omot/FTE	16,84	14,35	11,18

Kako bi u budućnosti smanjili negativni utjecaj na okoliš i dodatno smanjili količinu neselektiranog komunalnog otpada, umjesto papirnih ručnika za brisanje ruku u sanitarnim čvorovima, krajem 2018. godine uvedena je upotreba platnenih ručnika. U sklopu toga organizirana je i edukacija zaposlenika. U 2019. godini, ostvarena je značajna novčana ušteda od gotovo 30% (27,81%) te je tako eliminirana i volumno najveća količina neselektiranog otpada koju banka proizvodi, no u prošloj, 2020. godini, ovi su se trendovi preokrenuli te došlo do povećanja volumena neselektiranog otpada, ponajviše zbog ponovnog korištenja papirnatih ručnika.

Odvajanje otpada i smanjenje neselektiranog komunalnog otpada (nastavak)

Također, od 2018. godine u poslovnim zgradama i poslovcama Erste banke u cijeloj Hrvatskoj postavljeni su spremnici za selektivno odvajanje otpada te su u sklopu toga uvedene i propisane procedure i provedena edukacija zaposlenika. Osim odvajanja papira, plastike, metala i stakla, posebni spremnici za odvajanje otpadnih baterija postavljeni su po upravnim zgradama u Zagrebu, Rijeci i Bjelovaru. Treba napomenuti da Republika Hrvatska nažalost još nema uveden sustav naplate odloženog otpada prema volumenu ili masi, stoga podatci o količinama pojedinih vrsta odloženog otpada nisu dostupni. Međutim, evidentiraju se posebne kategorije zbrinutog otpada pa postoji podatak da je Erste banka u 2020. godini zbrinula: 21 tonu glomaznog otpada, više od 50 tona električnog otpada, 400 kg metala te 30 kg otpadnih baterija.

Ostale aktivnosti

Prije nekoliko godina, na inicijativu zaposlenika, pokrenut je hvalevrijedan „Projekt za PET“, a njegovo provođenje nastavilo se i u prošloj godini. Riječ je o projektu organiziranog prikupljanja plastične ambalaže u Erste poslovnim centrima u Zagrebu i u Bjelovaru koji se provodi u suradnji s Udrugom za promicanje inkluzije. Zaposlenici banke prikupljaju plastične boce od napitaka koje korisnici udruge odnose na reciklažu, a od prikupljenih sredstava financiraju dio svojih potreba. Organiziranim prikupljanjem plastične ambalaže Erste banka dvostruko pomaže zajednici u kojoj posluje. Osim recikliranja velikih količina plastičnih boca, što je samo po sebi ekološki koristan čin, banka pomaže pokretanje poduzetničke aktivnosti socijalno ugrožene populacije – osoba s intelektualnim poteškoćama koje se inače vrlo teško zapošljavaju. Dodatno, smanjenje količine plastičnog otpada u obliku PET boca za vodu na nivou cijele mreže banke ostvaruje se uvođenjem uređaja za proizvodnju pitke vode dobivene iz vodovodne mreže postupkom obrnute osmoze. Pitka voda dostupna zaposlenicima na taj način nije u plastičnoj ambalaži. Osim toga, kupnjom većeg broja staklenih čaša u čajnim kuhinjama nastoji se smanjiti korištenje jednokratnih plastičnih čaša za vodu, barem što se tiče naših zaposlenika.

Također, po upravnim zgradama u Zagrebu, Rijeci i Bjelovaru, Erste banka organizirala je ekološko-humanitarni projekt sakupljanja plastičnih čepova s PET boca za potrebu sakupljanja novčanih sredstava za Udrugu oboljelih od leukemije i limfoma RH. Ovakva akcija provodi se i u Erste Card Clubu.

Pri uređenju poslovnica po novom konceptu uslužnog modela koji, osim načina poslovanja, uključuje i vizualni identitet Erste banke, standardno se ugrađuju zeleni zidovi od živih biljaka, koji su se pokazali izrazito povoljnim za ugodan rad zaposlenika i njihov suživot s prirodom. Osim u upravnoj zgradi u ulici Ivana Lučića u Zagrebu, do sada su zeleni zidovi ugrađeni u poslovcama u Puli, Makarskoj i Zagrebu (u Masarykovoj ulici i na Aveniji Dubrovnik), u Zadru, Šibeniku, Vinkovcima i Viškovu.

Također, banka je član nevladine udruge Hrvatski savjet za zelenu gradnju (eng. Croatia Green Building Council) te aktivno sudjeluje u raspravama i projektima oko zelenih projekata u građevinarstvu, raspravama o novim trendovima u ovom području i slično.

Dobavljači

Odgovornost dobavljača

Erste Group gleda svoje dobavljače kao partnere u razvoju održivosti svog poslovanja. Prilikom odabira dobavljača vodi se računa o održivosti i društveno odgovornom poslovanju te se biraju kompanije koje posluju u skladu sa svjetskim standarima koji uključuju socijalne i okolišne utjecaje.

Erste Group Procurement (EGP) je tvrtka Erste Groupa specijalizirana za nabavu. Osnovni joj je cilj osigurati transparentnu i poštenu nabavu i opskrbu te takve ugovore. Ispunjavanje potreba Erste Groupa za tuzemnim i inozemnim dobrima i uslugama, isporučenima na vrijeme i u skladu sa zahtjevima kvalitete, po najboljim mogućim uvjetima - predstavlja ključan element.

Dobavljači Erste Groupa obvezni su ispuniti propisane standarde u područjima poslovne etike, zaštite okoliša i ljudskih prava.

Od partnera se, tijekom ispunjavanja njihovih ugovornih obveza, očekuje: poštivanje nacionalnih i lokalnih zakona i propisa, ispunjavanje svih zakonskih obveza koje se tiču zdravlja i sigurnosti njihovih zaposlenika i izvođača, odlučno poštivanje ekoloških propisa, poštivanje i primjena temeljnih principa korporativne društvene odgovornosti, zaštita osnovnih ljudskih i radničkih prava, zaštita okoliša, promoviranje zdravlja i sigurnosti te odlučna borba protiv korupcije.

Ovi principi i javno su izraženi u dokumentu pod nazivom "Pravila ponašanja dobavljača" (engl. Supplier Code of Conduct) koji je javno dostupan na internetskoj stranici Erste Group Procurementa.

Erste Group Procurement nosi „CIPS oznaku etičnosti“. Ovaj certifikat osiguran je od strane „Ovlaštenog instituta za nabavu i opskrbu“ (engl. Chartered Institute of Procurement and Supply (CIPS)). Taj se certifikat izdaje kompanijama koje su predane visokim standardima etičnosti i koje su dokazale da svoje zaposlenike obučavaju te da posluju u skladu s istima. Zaposlenici su u potpunosti certificirani u odnosu na etičko postupanje dok je 90 % dobavljača prošlo proces etičkog certificiranja u skladu sa standardima EGP-a.

U postupku odabira dobavljača na strateškoj i operativnoj razini uzima se u obzir i održivost. Uz inicijalnu procjenu redovito se pregledava poslovanje dobavljača, čime se pokrivaču najbitniji ili najrizičniji dobavljači. Upitnik za reviziju dobavljača dotiče se područja kao što su: postojanje sustava upravljanja okolišem, sudjelovanje u Projektu objavljivanja emisije ugljičnog dioksida (CO₂) (CDS; Carbon Disclosure Project), postojanje napisane ekološke politike, metoda mjerena emisija CO₂, postojanje ekoloških ciljeva, informacije o globama i kaznama za kršenja propisa o zaštiti okoliša i opis opskrbnog lanca dobavljača.

U slučaju nabave dobara upitnik revizije nadopunjava se pitanjima o potencijalno opasnim kemikalijama, mogućnostima recikliranja proizvoda, povratu po isteku životnog vijeka te o *Energy Staru* ili sličnim standardima.

Erste Group, uključujući i Erste banku u Hrvatskoj, sa zadovoljstvom može istaknuti da u opskrbnom lancu Erste Groupa nisu otkriveni stvarni ili mogući negativni utjecaji na okoliš i niti jedan ugovor s dobavljačem nije raskinut kao rezultat značajnog stvarnog ili mogućeg negativnog utjecaja na okoliš.

Prilikom odabira dobavljača uzeti su u obzir i društveni aspekti, a upitnik obuhvaća i pitanja poput: dječjeg rada, eliminiranja svih oblika prisilnog rada, eliminiranja diskriminacije kod zapošljavanja, slobode udruživanja i prava na kolektivno pregovaranje, razumnog broja radnih sati i poštene naknade, zdravstvene zaštite, zaštite na radu, restrukturiranja posla, plaće, prikladnih radnih uvjeta i drugih važnih društvenih kriterija u opskrbnom lancu.

Društvenu odgovornost potiče se i kroz odabir dobavljača i vrste roba i usluga koje se koriste, uključujući i promotivne marketinške materijale. Između ostalog, nerijetko se biraju proizvode koji imaju ekološki certifikat ili su finalan proizvod nekog društveno-odgovornog projekta u koji su uključene marginalizirane skupine iz društva. Tako se, primjerice, na kraju svake godine naručuje blagdanske čestitke od SOS Dječjeg sela Hrvatska, a ne od komercijalnih dobavljača čime se dodatno potiče odgovorno poslovanje unutar društva i zajednice.

GRI Kazalo sadržaja

Naslov GRI					Komentar/Razlog neobjavljivanja informacije
Broj GRI Standarda GRI 102 Opći podaci 2016	Standarda	Broj informacije	Naslov informacije	Kazalo	
1. Organizacijski profil					
GRI 102	Opći podaci	102-1	Ime organizacije	4	Erste&Steiermärkische Bank d.d.
GRI 102	Opći podaci	102-2	Aktivnosti, brend, proizvodi i usluge	78	Godišnje izvješće: Opći podaci
GRI 102	Opći podaci	102-3	Lokacija sjedišta	78	Rijeka, Jadranski trg 3a, Republika Hrvatska
GRI 102	Opći podaci	102-4	Lokacija poslovanja	78	Opći podaci
GRI 102	Opći podaci	102-5	Vlasništvo	79	Opći podaci
GRI 102	Opći podaci	102-6	Tržišta na kojem organizacija posluje	79	Opći podaci
 2. Strategija					
GRI 102	Opći podaci	102-8	Informacije o zaposlenicima	34	Nefinancijsko izvješće: Zaposlenici
GRI 102	Opći podaci	102-9	Dobavljači	55	Nefinancijsko izvješće: Dobavljači
GRI 102	Opći podaci	102-10	Promjene među dobavljačima	55	Nije bilo značajnije promjene
GRI 102	Opći podaci	102-11	Načela predostrožnosti	28	Nefinancijsko izvješće: Kodeks ponašanja ESB grupe; Izjava o svrsi
GRI 102	Opći podaci	102-12	Eksterne inicijative	28, 51	Nefinancijsko izvješće: Klijenti, Okoliš
GRI 102	Opći podaci	102-13	Članstva u organizacijama	n.a.	HUB, HGK
 3. Etika i integritet					
GRI 102	Opći podaci	102-16	Vrijednosti, principi, standardi i norme ponašanja	35	Nefinancijsko izvješće: Zaposlenici
 4. Ustrojstvo					
GRI 102	Opći podaci	102-18	Struktura ustrojstva	60	Opći podaci: Nadzorni odbor, Uprava
 5. Dioničari					
GRI 102	Opći podaci	102-40	Popis dioničara	27	Nefinancijsko izvješće: Analiza materijalnih tema
GRI 102	Opći podaci	102-41	Kolektivni ugovor	34	Nefinancijsko izvješće: Zaposlenici
GRI 102	Opći podaci	102-42	Identificiranje dionika	27	Nefinancijsko izvješće: Analiza materijalnih tema
GRI 102	Opći podaci	102-43	Pristup uključivanju dioničara	27	Nefinancijsko izvješće: Analiza materijalnih tema
GRI 102	Opći podaci	102-44	Ključne teme i pitanja	27	Nefinancijsko izvješće: Analiza materijalnih tema

GRI Kazalo sadržaja (nastavak)

Broj GRI Standarda	Naslov GRI Standarda	Broj informacije	Naslov informacije	Kazalo	Komentar/Razlog neobjavljinanja informacije
6. Praksa izvještavanja					
GRI 102	Opći podaci	102-46	Definiranje sadržaja izvještaja	25	Nefinansijsko izvješće: Analiza materijalnih tema
GRI 102	Opći podaci	102-47	Popis materijalnih tema	27	Nefinansijsko izvješće: Analiza materijalnih tema
GRI 102	Opći podaci	102-49	Promjene u izvještavanju	27	U izvještavanju je korišten GRI standard (core option)
GRI 102	Opći podaci	102-50	Razdoblje izvještavanja	4	Od 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2020.
GRI 102	Opći podaci	102-51	Datum posljednjeg izvještaja	n.a.	Godišnje izvješće za godinu koja završava 31. prosinca 2020.
GRI 102	Opći podaci	102-52	Ciklus izvještavanja	4	Godišnji
GRI 102	Opći podaci	102-54	Tvrđnja o izvještavanju u skladu s GRI Standardima	25	Nefinansijsko izvješće Erste banke sastavljeno je u skladu sa smjernicama za izvještavanje Global Reporting Initiative (GRI standard: core option)
GRI 102	Opći podaci	102-55	GRI tablica sadržaja	56	Nefinansijsko izvješće
GRI 103 Upravljački pristup 2016					
GRI 103	Upravljački pristup	103-1	Objašnjenje materijalnih tema	25	Nefinansijsko izvješće: Analiza materijalnih tema
Materijalne i dodatne teme					
Materijalna tema: Antikorupcija (GRI 205 Antikorupcija 2016)					
GRI 205	Antikorupcija	205-3	Potvrđeni slučajevi korupcije	28	Nefinansijsko izvješće: Antikorupcija. U 2020. godini nije bilo potvrđenih slučajeva korupcije.
Materijalna tema: Energija (GRI 302 Energija 2016)					
GRI 302	Energija	302-4	Potrošnja energije	52	Nefinansijsko izvješće: Energija
Materijalna tema: Odgovornost dobavljača (GRI 308 Negativan utjecaj dobavljača 2016)					
GRI 308	Negativan utjecaj na okoliš od strane dobavljača	308-2	Negativan utjecaj na okoliš od strane dobavljača	55	Nefinansijsko izvješće: Dobavljači
Materijalna tema: Ravnoteža poslovnog i privatnog života te zdravlje (GRI 401 Zaposlenje 2016)					
GRI 401	Zaposlenici	401-1	Novi zaposlenici	43	Nefinansijsko izvješće: Zaposlenici Ukulan broj novih zaposlenika 141; Fluktuacija 230
GRI 401	Zaposlenici	401-3	Rodiljni dopust	43	Nefinansijsko izvješće: Zaposlenici
Materijalna tema: Edukacije i obrazovanje (GRI 404 Edukacije i obrazovanje 2016)					
GRI 404	Edukacije i obrazovanje	404-1	Broj sati obuke	39	Nefinansijsko izvješće: Zaposlenici Žene: 38 sati, muškarci: 36 sati
Materijalna tema: Raznolikost i jednakost (GRI 405 Raznolikost i jednakost 2016)					
GRI 405	Raznolikost upravnih tijela i zaposlenika	405-1	Struktura upravnih tijela i zaposlenika	34	Nefinansijsko izvješće: Zaposlenici
Materijalna tema: Raznolikost i jednakost (GRI 406 Anti-diskriminacija)					
GRI 406	Anti-diskriminacija	406-1	Ukulan broj slučajeva diskriminacije	n.a.	U 2019. nije bilo zabilježenih slučajeva diskriminacije
Materijalna tema: Zadovoljstvo klijenta					
Informacije o zadovoljstvu klijenata				32	Nefinansijsko izvješće: Klijenti
Materijalna tema: Financijska pismenost					
Informacije o aktivnostima koje se provode na području financijskog opismenjavanja				45-46	Nefinansijsko izvješće: Društvo

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

Korporativnom upravljanju u Erste&Steiermärkische Bank d.d. (u dalnjem tekstu: Banka) posvećuje se osobita pozornost, te ono predstavlja najznačajniju odrednicu u poslovanju Banke, koja osigurava poticaj Upravi i menadžmentu te Nadzornom odboru u ostvarivanju interesa i zaštite dioničara i Banke u cijelini.

Banka u svom poslovanju primjenjuje Načela korporativnog upravljanja usvojena od Uprave i Nadzornog odbora radi uspostave visokih standarda i ostvarenja dobrog korporativnog upravljanja, transparentnosti poslovanja kao osnove za zaštitu dioničara, investitora i drugih nositelja interesa, te brige za radnike, održivi razvoj i zaštitu okoliša (dalje u tekstu: Načela). Načela se temelje na pozitivnim propisima Republike Hrvatske te osiguravaju strateško vođenje Banke, učinkovit nadzor nad upravljanjem i odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora prema Banci, njezinim zaposlenicima, klijentima i ostalim zainteresiranim stranama, i objavljena su na službenoj Internet stranici Banke.

Banka se u svom radu osobito pridržava sljedećih načela korporativnog upravljanja:

- _ Transparentnost poslovanja;
- _ Zaštita prava dioničara;
- _ Jasno određene ovlasti i odgovornosti tijela Banke;
- _ Suradnja između Uprave i Nadzornog odbora te transparentnost odnosa između svih tijela Banke, radnika, dioničara, klijenata Banke i javnosti u cijelini;
- _ Efikasan sustav unutarnjih kontrola.

Banka je osigurala integritet računovodstvenog sustava i financijskog izvještavanja, odgovarajuće sustave unutarnjih kontrola, sustav za upravljanje rizicima i pouzdanost informacijskog sustava koji pokrivaju sve važne aktivnosti Banke. Istovremeno Banka je angažirala vanjskog revizora i organizirala primjenu prethodnog, stalnog i naknadnog financijskog nadzora u financijskom izvješćivanju te u donošenju potrebnih odluka.

Računovodstveni sustav, temeljen na Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja te definiran Računovodstvenim politikama Banke, propisan je Pravilnikom o računovodstvu koji definira prava, obveze i odgovornosti svih sudionika što uključuje i obvezu kontinuiranog nadzora, dok je rad ostalih sustava također podržan posebnom normativnom regulativom.

Banka je uspostavila sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava djelotvoran izravan nadzor, integriranim djelovanjem postupaka i procesa za praćenje učinkovitosti poslovanja Banke, pouzdanosti financijskog izvješćivanja te usklađenosti sa zakonskim i podzakonskim propisima kao i s dobrim poslovnim običajima. Sustav unutarnjih kontrola u Banci ostvaruje se paralelnim djelovanjem triju međusobno neovisnih funkcija: (a) funkcije praćenja rizika (b) funkcije praćenja usklađenosti (compliance) i (c) funkcije unutarnje revizije.

U povezanim društvima Banke u kojima je to potrebno obzirom na djelatnosti koje društva obavljaju, veličinu, značaj i regulatorni okvir, također je uspostavljena funkcija praćenja usklađenosti, funkcija praćenja rizika i funkcija unutarnje revizije.

Glavne značajke sustava unutarnjih kontrola Banke i povezanih društava očituju se u neovisnim nositeljima kontrolnih funkcija odgovornih za identifikaciju, procjenu i upravljanje rizicima, uključujući kontrolu rizika i funkciju usklađenosti, dok interna revizija nadgleda cijelokupno poslovanje Banke i Grupe s ciljem procjene adekvatnosti uspostavljenog sustava internih kontrola.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (nastavak)

Također, Kodeksom ponašanja Banke uređuju se osnovna pravila poslovnog ponašanja zaposlenika Banke u svrhu očuvanja i daljnog razvoja ugleda bankarstva i Banke u društvu, promičući ideju profesionalnosti, odgovornosti i transparentnosti poslovanja.

Nadalje, Banka je 2017. godine usvojila Politiku raznolikosti i uključenosti koja određuje okvire i smjernice te daje opća načela o integraciji upravljanja raznolikošću u korporativnoj kulturi i poslovanju, a sve u skladu s načelima Erste Grupe.

Osnovni rizik vezan uz finansijsko izvještavanje odnosi se na greške ili namjerne postupke (prijevare) koje dovode do narušavanja istinitog i fer prikaza finansijskog položaja i uspješnosti Banke. To se događa u slučaju kada su podaci u finansijskim izvješćima u suštini nedosljedni ili netočni, a pojedinačno ili skupno mogu utjecati na donošenje odluka od strane korisnika finansijskih izvještaja. Takva odluka može napraviti ozbiljnu štetu, kao što je finansijski gubitak, nametanje sankcija od strane supervizora ili reputacijska šteta.

Složeni zahtjevi za priznavanje i mjerjenje finansijskih instrumenata, posebno procjene određivanja fer vrijednosti za koje nisu dostupne pouzdane tržišne vrijednosti, procjene za priznavanje ispravaka vrijednosti i rezerviranja, kao i teško poslovno okruženje donose rizik od značajnih grešaka u finansijskom izvještavanju.

Temeljni kapital Banke, koji je u cijelosti uplaćen, iznosi 1.698.417.500,00 HRK i podijeljen je na 16.984.175 redovnih dionica izdanih u nematerijaliziranom obliku koje se vode pri Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. s oznakom »RIBA-R-A«.

Nominalna vrijednost svake dionice iznosi 100,00 HRK i daje pravo na jedan glas u Glavnoj skupštini Banke, na kojoj dioničari Banke ostvaraju svoja prava.

Kako bi poboljšali koordinaciju upravljanja Bankom i pojednostavili dioničku strukturu, posredni dioničari Erste Group Bank AG i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG odlučili su postati neposrednim dioničarima Banke, preuzimanjem dionica Banke od društva ESB Holding GmbH u istim postocima u kojima su imali udjele u kapitalu navedenog društva.

U skladu s navedenim, do 30. prosinca 2015. sve dionice Banke držalo je društvo ESB Holding GmbH, a od 30. prosinca 2015. sve dionice Banke drže društva Erste Group Bank AG (59,02%) i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG (40,98%).

Glavna skupština odlučuje o pitanjima koja su izričito predviđena zakonskim propisima i Statutom Banke. Glavnu skupštinu saziva Uprava ili Nadzorni odbor najmanje jednom godišnje i kada to zahtijevaju interesi Banke. O izmjenama i dopunama Statuta, odlučuje Glavna skupština Banke većinom glasova koji predstavljaju najmanje tri četvrteine temeljnog kapitala zastupljenog na Glavnoj skupštini.

Banka je dana 29. svibnja 2020. godine održala redovnu Glavnu skupštinu na kojoj je donesena odluka o raspodjeli dobiti u 2019. godini.

Neto dobit Banke ostvarena u 2019. godini iznosila je 752.533.902,81 kuna te je raspoređena u zadržanu dobit u iznosu od 752.533.902,81 kuna.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (nastavak)

Donesene su odluke o davanju razrješnice članovima Uprave i Nadzornog odbora te o primjerenoosti članova Nadzornog odbora Banke. Također, donesene su odluke o izmjenama i dopunama Statuta Banke te odluka kojom se odobrava prijenos dijela sveobuhvatne dobiti u zadržanu dobit Banke po osnovi reklasifikacije VISA konvertibilnih povlaštenih dionica serije C u iznosu od 14.021.070,65 kuna.

Osim navedene redovne Glavne skupštine, u 2020. godini su održane tri izvanredne Glavne skupštine Banke.

Na izvanrednoj Glavnoj skupštini održanoj 20. veljače 2020. godine donesena je odluka o primjerenoosti kandidata za člana Nadzornog odbora Banke te odluka o izboru člana Nadzornog odbora Banke.

Na izvanrednoj Glavnoj skupštini održanoj 23. srpnja 2020. donesena je odluka kojom je revizorom Banke za 2020. godinu imenovano društvo PricewaterhouseCoopers d.o.o. Također, donesena je odluka kojom se neraspoređena dobit društva Erste Factoring d.o.o temeljem Ugovora o pripajanju od 05.03.2020., u iznosu od 8.136.878,54 HRK raspoređuje u zadržanu dobit Erste&Steiermarkische Bank d.d.

Na izvanrednoj Glavnoj skupštini održanoj 30. studenog 2020., donesena je Odluka o izmjenama i dopunama Politike o procjeni primjerenoosti predsjednika Uprave, članova Uprave i članova Nadzornog odbora.

Pravila o imenovanju i opozivu imenovanja članova Uprave i Nadzornog odbora, ovlasti članova Uprave i Nadzornog odbora, te podaci o sastavu i djelovanju Uprave, Nadzornog odbora i njihovih pomoćnih tijela propisani su u Načelima.

Uprava Banke vodi poslove Banke na vlastitu odgovornost sukladno Zakonu o trgovačkim društvima, Zakonu o kreditnim institucijama, internim aktima Banke te zastupa Banku. Uprava Banke sastoji se od šest (6) članova, od kojih je jedan Predsjednik. Uprava svoje odluke i zaključke donosi na sjednicama. Organizacija, način rada i odlučivanja Uprave regulirani su Poslovnikom o radu Uprave.

Članovi Uprave su:

- _ Christoph Schoefboeck, predsjednik Uprave,
- _ Slađana Jagar, član Uprave do 31. prosinca 2019.,
- _ Borislav Centner, član Uprave,
- _ Martin Hornig, član Uprave,
- _ Zdenko Matak, član Uprave,
- _ Krešimir Barić, član Uprave od 01. siječnja 2020.,
- _ Hannes Frotzbacher, član Uprave od 01. veljače 2020.

Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova Banke te se sastoji se od sedam (7) članova, koje bira Glavna skupština.

Članovi Nadzornog odbora su:

- _ Willibald Cernko, predsjednik Nadzornog odbora,
- _ Georg Bucher, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora,
- _ Ingo Bleier, član Nadzornog odbora,
- _ Hannes Frotzbacher, član Nadzornog odbora do 31. prosinca 2019.,
- _ Judit Agnes Havasi, član Nadzornog odbora,
- _ Walburga Seidl, član Nadzornog odbora,
- _ Nikolai Leo de Arnoldi, član Nadzornog odbora,
- _ Roland Klimesch, član Nadzornog odbora od 07. svibnja 2020.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (nastavak)

Nadzorni odbor djeluje na sjednicama. Saziv i održavanje sjednica, postupak odlučivanja i ovlaštenja propisana su Poslovnikom o radu Nadzornog odbora. Nadzorni odbor ima pet (5) osnovanih odbora, i to: Revizijski odbor, Kreditni odbor, Odbor za primitke, Odbor za imenovanja, Odbor za rizike, a koji su osnovani s ciljem donošenja kompetentnih i neovisnih prosudbi o svim pitanjima koja su internim aktima Banke i relevantnim propisima stavljena u njihovu nadležnost. Članove odbora imenuje se iz reda Nadzornog odbora.

Revizijski odbor:

- _ Georg Bucher, predsjednik Odbora
- _ Hannes Frotzbacher, član Odbora do 31. prosinca 2019.
- _ Judit Ágnes Havasi, član Odbora
- _ Roland Klimesch, član Odbora

Odbor za primitke:

- _ Willibald Cernko, predsjednik Odbora
- _ Judit Ágnes Havasi, član Odbora
- _ Georg Bucher, član Odbora

Odbor za imenovanja:

- _ Willibald Cernko, predsjednik Odbora
- _ Judit Ágnes Havasi, član Odbora
- _ Georg Bucher, član Odbora

Kreditni odbor:

- _ Willibald Cernko, predsjednik Odbora
- _ Hannes Frotzbacher, do 31. prosinca 2019
- _ Nikolai Leo de Arnoldi, član Odbora
- _ Walburga Seidl, član Odbora
- _ Roland Klimesch, član Odbora

Odbor za rizike:

- _ Walburga Seidl, predsjednik Odbora
- _ Willibald Cernko, član Odbora
- _ Nikolai Leo de Arnoldi, član Odbora

**Financijski izvještaji za godinu koja završava
31. prosinca 2020.**

Erste&Steiermärkische Bank d.d.

Odgovornost za finansijske izvještaje

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna pobrinuti se da za svaku finansijsku godinu budu sastavljeni nekonsolidirani i konsolidirani finansijski izvještaji u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde i koji su usvojeni u EU, koji pružaju istinit i fer pregled finansijskog stanja, rezultata poslovanja i novčanog tijeka Erste&Steiermärkische Bank d.d. zajedno sa njezinim ovisnim i pridruženim društvima (pod zajedničkim nazivom: Grupa) za navedeno razdoblje kao i za Erste&Steiermärkische Bank d.d. (Banka), odvojeno.

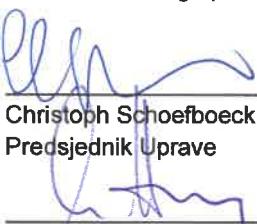
Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvaćaju sljedeće:

- _ odabir i dosljednu primjenu prikladnih računovodstvenih politika;
- _ davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- _ postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavljivanje i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima; te
- _ sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Grupa i Banka nastaviti poslovanje.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s prihvatljivom točnošću prikazuju finansijski položaj Grupe i Banke. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Grupe i Banke te za poduzimanje opravdanih koraka za sprečavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Uprava je obavezna sastaviti Godišnje izvješće koje se sastoji od finansijskih izvješća, Izvješća poslovodstva i Izjave o odgovornosti u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Izvješće poslovodstva i Izjava o odgovornosti se pripremaju u skladu sa člancima 21., 22. i 24. Zakona o računovodstvu. Uprava je dužna podnijeti na usuglašavanje Nadzornom odboru Godišnje izvješće Banke, koje uključuje godišnje odvojene i konsolidirane finansijske izvještaje. Ukoliko se Nadzorni odbor usuglaši s finansijskim izvještajima, smatra se da su ga potvrdili Uprava i Nadzorni odbor Banke.

Nakon provedbe ispitivanja, Uprava opravdano očekuje da će Grupa i Banka u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima te stoga pri sastavljanju finansijskih izvještaja i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja.

Christoph Schoefboeck
Predsjednik Uprave

Martin Hornig
Član Uprave

Zdenko Matak
Član Uprave

Kresimir Barić
Član Uprave

Borislav Centner
Član Uprave

Hannes Frotzbacher
Član Uprave

Erste&Steiermärkische Bank d.d.
Jadranski trg 3a
51 000 Rijeka
Republika Hrvatska

24. ožujka 2021.

Izvješće neovisnog revizora

Dioničarima banke Erste&Steiermärkische Bank d.d.

Izvješće o reviziji nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Naše mišljenje

Prema našem mišljenju, nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, nekonsolidirani i konsolidirani financijski položaj banke Erste&Steiermärkische Bank d.d. („Banka“) i njenih ovisnih društava (zajedno - „Grupa“) na dan 31. prosinca 2020. i nekonsolidiranu i konsolidiranu financijsku uspješnost i nekonsolidirane i konsolidirane novčane tokove Banke i Grupe za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“) koji su usvojeni u Europskoj uniji.

Naše mišljenje je usklađeno s našim dodatnim izvještajem Revizijskom odboru od 17. ožujka 2021.

Što smo revidirali

Nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji Banke i Grupe obuhvaćaju:

- nekonsolidirani i konsolidirani račun dobiti i gubitka za godinu završenu 31. prosinca 2020.;
- nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31. prosinca 2020.;
- nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2020.;
- nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala za tada završenu godinu;
- nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o novčanom tijeku za tada završenu godinu; i
- bilješke uz nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje, uključujući značajne računovodstvene politike i ostale objašnjavajuće informacije.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su podrobnije opisane u našem izvješću u odjeljku o Odgovornosti revizora za reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje.

Neovisnost

Neovisni smo od Banke i Grupe u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti) koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe (Kodeks). Ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s Kodeksom.

Prema našim najboljim saznanjima i uvjerenju, izjavljujemo da su nerevizijeske usluge koje smo pružili Banci i Grupi u skladu s primjenjivim zakonskim propisima u Republici Hrvatskoj te da nismo pružili nerevizijeske usluge koje su zabranjene člankom 5(1) Uredbe (EU) br. 537/2014.

Nerevizijeske usluge koje smo pružili Banci i Grupi u razdoblju od 1. siječnja 2020. godine do 31. prosinca 2020. godine objavljene su u bilješci 41 uz nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje.

Naš pristup reviziji

Pregled

- Značajnost za finansijske izvještaje Banke kao cjelina: 42 milijuna kuna što predstavlja 5% prosječne dobiti prije poreza za razdoblje u nekonsolidiranim finansijskim izvještajima u trogodišnjem razdoblju od 2018. do 2020. usklađene za jednokratnu stavku u iznosu od 187 milijuna kuna, što predstavlja iznos dodatnih rezerviranja za sudski spor u 2019. godini.
- Značajnost za finansijske izvještaje Grupe kao cjelina: 53 milijuna kuna što predstavlja 5% prosječne dobiti prije poreza za razdoblje u konsolidiranim finansijskim izvještajima u trogodišnjem razdoblju od 2018. do 2020. usklađene za jednokratnu stavku u iznosu od 187 milijuna kuna, što predstavlja iznos dodatnih rezerviranja za sudski spor u 2019. godini.
- Proveli smo revizijske postupke nad 5 izvještajnih komponenti u dvije zemlje.
- Naš revizijski opseg obuhvatio je 99% prihoda od kamata Grupe i 97% absolutne vrijednosti pripadajuće dobiti prije poreza za razdoblje Grupe.
- Procjena umanjenja vrijednosti kredita i predujmova klijentima
- Rezervacije za sudske sporove kredita inicijalno odobrenih ili indeksiranih u švicarskim francima

Oblikovali smo našu reviziju utvrđujući značajnost i procjenjujući rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u nekonsolidiranim i konsolidiranim finansijskim izvještajima. Konkretno, razmatrali smo područja subjektivnih procjena uprave; na primjer, značajne računovodstvene procjene koje uključuju pretpostavke i uzimaju u obzir buduće događaje koji su inherentno neizvjesni. Kao i u svim našim revizijama, također smo obavili postupke vezane uz zaobilazeњe internih kontrola od strane uprave, uključujući između ostalog i analizu o tome postoje li dokazi koji bi upućivali na pristranost koja predstavlja rizik materijalne pogreške kao posljedicu prijevare.

Značajnost

Na opseg naše revizije utjecala je naša primjena značajnosti. Revizija je oblikovana kako bi se moglo steći razumno uvjerenje o tome jesu li nekonsolidirani i konsolidirani finansijski izvještaji bez značajnog pogrešnog prikaza. Pogrešni prikazi mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. Smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovi tih nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Na temelju naše profesionalne prosudbe utvrdili smo određene kvantitativne pragove značajnosti, uključujući značajnost za nekonsolidirane i konsolidirane finansijske izvještaje kao cjelina, kako je prikazano u tabeli niže. Oni su nam, zajedno s kvalitativnim razmatranjima, pomogli u određivanju opsega revizije, vrste, vremenskog rasporeda i obujma naših revizijskih postupaka, kao i utvrđivanju utjecaja pogrešnog prikazivanja, ako postoji, pojedinačno i u zbroju na nekonsolidirane i konsolidirane finansijske izvještaje kao cjelinu.

Značajnost za finansijske izvještaje Banke i Grupe kao cjeline

Banka: 42 milijuna kuna
Grupa: 53 milijuna kuna

Kako smo je utvrdili

Banka i Grupa: 5% trogodišnje prosječne dobiti prije poreza za razdoblje od 2018. do 2020. usklađene za jednokratnu stavku u iznosu od 187 milijuna kuna, što predstavlja iznos dodatnih rezerviranja za sudski spor u 2019. godini.

Obrazloženje za korišteno odabranou mjerilo

Odabrali smo prosječnu trogodišnju dobit prije poreza za razdoblje za Banku i Grupu jer je cilj Banke i Grupe ostvarivanje dobiti, a korisnici finansijskih izvještaja usredotočeni su na ovu mjeru uspješnosti poslovanja. Pandemija bolesti Covid-19 ima značajan utjecaj na profitabilnost Banke i Grupe, stoga smo eliminirali posljedičnu visoku volatilnost značajnosti koristeći trogodišnji projek. Uskladili smo je za jednokratne stavke kako bi se postigla usporedivost sa značajnošću Banke i Grupe.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje

Procjena umanjenja vrijednosti kredita i predujmova klijentima (Banka i Grupa)

Vidjeti bilješku *Umanjenje vrijednosti finansijskih instrumenata u odjeljku Finansijski instrumenti - značajne računovodstvene politike, odjeljak Krediti i predujmovi klijentima po amortiziranom trošku u bilješci 15 Finansijska imovina po amortiziranom trošku i bilješku 28.4. Kreditni rizik za detaljnije informacije o očekivanim kreditnim gubicima ('ECL') po kreditima i predujmovima klijentima.*

Na dan 31. prosinca 2020. godine, Banka je iskazala kreditni gubitak po kreditima i predujmovima klijentima po amortiziranom trošku u iznosu od 2,8 milijarde kuna, a Grupa u iznosu od 3,1 milijardu kuna.

Tijekom revizije usredotočili smo se na ovo područje zbog značajnosti iznosa koji su uključeni u nekonsolidirane i konsolidirane finansijske izvještaje, kao i zbog toga što Uprava donosi složene i subjektivne prosudbe kako o vremenu nastanka tako i o veličini očekivanih kreditnih gubitaka, što ga čini složenim područjem računovodstva.

Kako smo revidirali ključno revizijsko pitanje

Naš revizijski pristup bio je sljedeći:

- Ažurirali smo naše razumijevanje metodologije izračuna ECL-a koje primjenjuju Banka i Grupa, stekli razumijevanje prilagodbi modela izvršenih kao rezultat procjene Uprave o utjecaju Covid-19 i procjenili njihovu usklađenost sa zahtjevima MSFI-ja 9. Pritom smo angažirali stručnjake za kreditni rizik.
- Procjenili smo značajne kontrolne aktivnosti u upravljanju kreditnim rizikom i poslovnim procesima kreditiranja te testirali ključne kontrole u pogledu odobravanja kredita i naknadnog praćenja.
- Procjenili smo kontrolne aktivnosti i testirali ključne kontrole u području kritičnih podataka, uključujući rejting kupaca i procjenu kolaterala, a također smo procjenili okvir za neovisnu validaciju, rezultate validacije i cjelokupno upravljanje modelom u smislu usklađenosti sa MSFI-jem 9.

Ključno revizijsko pitanje

Za kredite niskog kreditnog rizika umanjenje vrijednosti se računa na skupnoj osnovi kao 12-mjesečni očekivani kreditni gubitak. Ukoliko je nastupilo značajno povećanje kreditnog rizika, umanjenje vrijednosti se računa kao očekivani kreditni gubitak tijekom životnog vijeka imovine. Za kredite kod kojih je nastupio status neispunjerenja obveza, a koji nisu pojedinačno značajni, kreditni gubici se također računaju na skupnoj osnovi.

U tim se slučajevima očekivani kreditni gubici određuju korištenjem ključnih prepostavki kao što su vjerovatnost nastanaka statusa neispunjerenja obveza („PD“), definicija značajnog povećanja kreditnog rizika, izloženost u trenutku stupanja klijenta u status neispunjerenja obveza („EAD“) i procijenjeni gubici u slučaju neispunjerenja obveza („LGD“). Statistički modeli koriste se za određivanje ključnih prepostavki, uključujući različite buduće makroekonomske scenarije.

Za pojedinačno značajne klijente kod kojih je nastupio status neispunjerenja obveza kreditni gubici se računaju na pojedinačnoj osnovi. U tim se slučajevima očekivani kreditni gubici određuju korištenjem ključnih prepostavki kao što su vjerovatnosti scenarija, očekivani novčani tokovi kao i očekivani priljevi od realizacije kolaterala (gdje je primjenjivo).

Banka i Grupa su u 2020. godini klijentima odobrili moratorije na otplatu ugovora o kreditima zbog pandemije bolesti Covid-19, što zajedno s utjecajem pandemije bolesti Covid-19 na opće tržište i makroekonomske prognoze značajno utječe na ključne prepostavke Uprave pri procjeni očekivanih kreditnih gubitaka.

Kako smo revidirali ključno revizijsko pitanje

- Provjerili smo, na temelju uzorka, kritične podatke u izvornim sustavima i njihov unos u alat za izračun ECL-a (vjerojatnosti nastanaka statusa neispunjerenja obveza, gubitke u slučaju neispunjena obveza i rejtinge klijenta).
- Provjerili smo proces uključivanja informacija o budućim kretanjima u procjene ECL-a.
- Provjerili smo validacijske i monitoring izvještaje kako bismo potvrdili ispravnost alokacije u pojedine faze kreditnog rizika ('staging'), izračun ECL-a, izvedbe modela i provjeru kvalitete podataka.
- Provjerili smo, na temelju uzorka, ispravnost staginga u skladu s relevantnim politikama o dodatnim prilagodbama modela zbog pandemije bolesti Covida-19.
- Testirali smo, na temelju uzorka, odobrenja moratorija i staging izloženosti u moratoriju.
- Provjerili smo usklađenost rezultata alata za izračun ECL-a s računovodstvenim evidencijama.
- Testirali smo, na temelju uzorka, adekvatnost kreditnih gubitaka izračunatih na pojedinačnoj osnovi, procjenjujući predviđene scenarije i procijenjene očekivane novčane tokove.
- Provjerili smo objave u finansijskom izvještaju koje se odnose na kreditne gubitke po zajmovima i predujmovima klijentima, uključujući objave vezane za utjecaj pandemije bolesti Covid-19, s obzirom na njihovu primjerenost i usklađenost sa zahtjevima MSFI-ja.

Ključno revizijsko pitanje

Rezervacije za sudske sporove kredita inicijalno odobrenih ili indeksiranih u švicarskim francima (Banka i Grupa)

Na dan 31. prosinca 2020., Banka i Grupa su priznali rezervacije za sudske sporove za kredite inicijalno odobrene ili indeksirane u švicarskim francima („CHF“).

Bilješka 35 Rezervacije, c) Ostala rezervacije uz finansijske izvještaje pružaju informacije o rezervacijama za sudske sporove.

Rezervacije za sudske sporove odnose se na kredite koji nisu bili konvertirani u kune i koji su i dalje denominirani u CHF, uključujući zahtjeve za proglašenje ništetnosti ugovora o kreditu u potpunosti i zahtjeve za ponишtenjem specifičnih klauzula ugovora o kreditu.

Rezervacije za sudske sporove predstavljaju najbolju procjenu Uprave uvezši u obzir trenutak i veličinu potencijalnih odljeva ekonomskih resursa potrebnih za podmirenje obveze na izvještajni datum.

Fokusirali smo se na ovo područje budući da uključuje značajne prosudbe i procjene u primjeni MSFI-jeva procjenjujući trenutak i veličinu potencijalnih odljeva ekonomskih resursa potrebnih za podmirenje Bančine obveze koja je nastala iz ovih sudske sporova, uvezši u obzir njihovu inherentnu neizvjesnost.

Kako smo revidirali ključno revizijsko pitanje

Naš revizijski pristup bio je sljedeći:

- Proveli smo razumijevanje procesa i metodologije korištene u procjeni rezervacija za sudske sporove kredita inicijalno odobrenih u CHF.
- Dobili smo detaljni pregled sudske sporove koji se vode protiv Banke za kredite denominirane u CHF kao i analitike rezervacija koje su priznate po ovim sporovima. Uskladili smo ove informacije s informacijom koja se nalazi u finansijskim izvještajima i informacijom koju smo dobili od vanjskih odvjetničkih društava.
- Kao dio našeg testiranja procjene Uprave, dobili smo neovisni pregled i mišljenje od vanjskih odvjetničkih društava koje se odnose na sudske sporove koji se vode protiv Banke, te smo provjerili adekvatnost rezervacija uspoređujući rezervacije Banke s mišljenjem vanjskih odvjetničkih društava i javno dostupnim informacijama kako bi preispitali ključne prepostavke definirane od strane Uprave.
- Provjerili smo matematičku točnost izračuna rezervacija za sudske sporove.

Kako smo odredili opseg revizije Grupe

Prilagodili smo opseg revizije kako bismo obavili dostatnu razinu posla koja nam omogućava izražavanje mišljenja o konsolidiranim finansijskim izvještajima kao cjelini, uzimajući u obzir strukturu Grupe, računovodstvene procese i kontrole te industriju u kojoj Grupa posluje.

Izvještavanje o ostalim informacijama uključujući Izvješće poslovodstva

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvješće poslovodstva i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, ali ne uključuju nekonsolidirane i konsolidirane finansijske izvještaje i naše izvješće revizora o njima.

Naše mišljenje o nekonsolidiranim i konsolidiranim finansijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije gore navedene, te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno protutječe nekonsolidiranim i konsolidiranim finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se na neki drugi način čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvješća poslovodstva i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, obavili smo također postupke propisane odredbama Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske. Ti postupci obuhvaćaju provjeru da li je Izvješće poslovodstva sastavljeno u skladu s člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu, te uključuje li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Na temelju posla koji smo obavili tijekom revizije, prema našem mišljenju:

- informacije u Izvješću poslovodstva i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja za finansijsku godinu za koju su sastavljeni nekonsolidirani i konsolidirani finansijski izvještaji uskladene su, u svim značajnim odrednicama, s nekonsolidiranim i konsolidiranim finansijskim izvještajima;
- Izvješće poslovodstva sastavljeno je u skladu s člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu; te
- Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Banke i Grupe i njihovog okruženja stečenog u okviru revizije, od nas se zahtijeva da izvijestimo ako zaključimo da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvješću poslovodstva i ostalim informacijama dobivenim prije datuma ovog izvješća revizora. U tom smislu nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za nekonsolidirane i konsolidirane finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Banku i Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja Banke i Grupe.

Odgovornost revizora za reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li nekonsolidirani i konsolidirani finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajnima ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepozajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostačni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrol relevantnih za reviziju kako bismo osmisili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke i Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenošći korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, na temelju pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u nekonsolidiranim i konsolidiranim finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Banka i Grupa prekinu s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li nekonsolidirani i konsolidirani finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Prikupljamo dostačne primjerene revizijske dokaze vezano uz finansijske informacije subjekata ili poslovne aktivnosti unutar Grupe kako bismo mogli izraziti mišljenje o konsolidiranim finansijskim izvještajima. Odgovorni smo za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Samostalno smo odgovorni za naše izvješće neovisnog revizora.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, planirani djelokrug i vremenski raspored revizije i važne revizijske nalaze, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama ako su otkriveni tijekom naše revizije.

Također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o radnjama poduzetim u svrhu uklanjanja prijetnji ili primjenjenim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga predstavljaju ključna revizijska pitanja. Navedena pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Imenovanje

Prvi put smo imenovani za revizore Banke i Grupe 12. lipnja 2017. godine. Naše imenovanje obnavlja se jednom godišnje odlukom skupštine s najnovijim ponovnim imenovanjem na dan 23. srpnja 2020. godine, što predstavlja ukupno neprekinuto razdoblje angažmana od 4 godine.

Obrasci prema regulatornim zahtjevima

Na temelju Odluke o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvještaja kreditnih institucija (NN 42/18, 122/20), „Odluka“), Uprava Banke je pripremila obrasce prikazane u Dodatku 1 – Propisani obrasci („Obrasci“), pod naslovom Račun dobiti i gubitka i Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Banke i Grupe za godinu završenu 31. prosinca 2020., Izvještaj o finansijskom položaju Banke i Grupe na dan 31. prosinca 2020., Izvještaj o promjenama kapitala Banke i Grupe te Izvještaj o novčanim tokovima Banke i Grupe za godinu koja je tada završila, zajedno s informacijama o usklađenju Obrazaca s finansijskim izvještajima Banke i Grupe iskaznima u Dodatku 2 – Razlike između finansijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca. Uprava Banke odgovorna je za pripremu Obrazaca i informacija o usklađenju. Oni ne predstavljaju sastavni dio revidiranih finansijskih izvještaja, ali sadrže informacije sukladno zahtjevima Odluke. Finansijske informacije u Obrascima izvedene su iz revidiranih finansijskih izvještaja Banke i Grupe pripremljenima u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji kao što je prikazano na stranicama 72 do 265, a koji su usklađeni za potrebe Odluke.

Angažirani partner u reviziji odgovoran za ovo izvješće neovisnog revizora je Siniša Dušić.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Heinzelova 70, Zagreb
24. ožujka 2021.

Siniša Dušić
Član Uprave, ovlašteni revizor

PricewaterhouseCoopers d.o.o.⁴
za reviziju i konzulting
Zagreb, Heinzelova 70
Marija Mihaljević
Ovlašteni revizor

I. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

Račun dobiti i gubitka

u milijunima HRK	Bilješke	GRUPA		BANKA	
		2019.	2020.	2019.	2020.
Neto kamatni prihod	2	2.046	2.025	1.613	1.617
Kamatni prihod		2.232	2.152	1.836	1.785
Ostali slični prihodi		169	161	67	59
Kamatni trošak		(280)	(224)	(217)	(166)
Ostali slični troškovi		(75)	(64)	(73)	(61)
Neto prihod od naknada i provizija	3	803	694	504	433
Prihod od naknada i provizija		1.057	925	690	597
Trošak od naknada i provizija		(254)	(231)	(186)	(164)
Prihod od dividendi	4	1	1	69	11
Neto rezultat iz trgovanja i svodenja na fer vrijednost	5	234	211	228	211
Dobici / gubici po osnovi finansijskih instrumenata koji se mijere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	6	4	(14)	3	(18)
Neto rezultat od ulaganja po metodi udjela		9	8	-	-
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	7	95	86	-	5
Troškovi zaposlenih	8	(747)	(718)	(538)	(522)
Ostali administrativni troškovi	8	(660)	(648)	(496)	(487)
Amortizacija	8	(248)	(251)	(114)	(131)
Dobici/gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku	9	-	(1)	-	(1)
Ostali dobici/gubici od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se ne mijere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	10	1	-	-	-
Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz finansijskih instrumenata	11	(43)	(785)	(72)	(627)
Ostali operativni rezultat	12	(284)	(126)	(278)	(107)
Ostali operativni prihod		56	20	46	19
Ostali operativni troškovi		(340)	(146)	(324)	(126)
Dobit prije poreza za razdoblje		1.211	482	919	384
Porez na dobit	13	(229)	(10)	(166)	6
Neto rezultat za razdoblje		982	472	753	390
Neto rezultat raspoloživ nekontrolirajućem interesu		20	12	-	-
Neto rezultat raspoloživ vlasniku matičnog društva		962	460	-	-

Zarada po dionici

Za izračunavanje zarade po dionici, zarada se uzima kao neto dobit tekuće godine koja pripada redovnim dioničarima umanjena za povlaštene dividende, ako ih ima. U nastavku je prikazano usklađenje dobiti nakon poreza koja je raspoloživa redovnim dioničarima.

u milijunima HRK	GRUPA	
	2019.	2020.
Neto rezultat za razdoblje	982	472
Dobit raspoloživa dioničarima	962	460
Ponderiran prosječan broj redovnih dionica nominalne vrijednosti 100 HRK po dionici (za osnovnu i razrijedenu zaradu po dionici)	16.984.175	16.984.175
Zarada po redovnoj dionici – osnovna i razrijedena (u kunama)	56,66	27,09

I. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja završava 31. prosinca 2020. (nastavak)

Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Neto rezultat za razdoblje	982	472	753	390
Ostala sveobuhvatna dobit				
Stavke koje se ne mogu reklasificirati u račun dobiti i gubitka				
Ponovno vrednovanje neto obveza definiranih mirovinskih planova	(1)	-	-	-
Fer vrijednost rezerve vlasničkih instrumenata	51	2	45	1
Rezerve vlastitog kreditnog rizika	-	-	-	-
Odgodeni porezi koji se odnose na stavke koje se ne mogu reklasificirati	(9)	-	(8)	-
Ukupno	41	2	37	1
Stavke koje se mogu reklasificirati u račun dobiti i gubitka				
Rezerva fer vrijednosti dužničkih instrumenata	99	32	88	50
Dobit/gubitak tijekom razdoblja	101	(5)	90	13
Reklasifikacija prilagodbi	(1)	-	-	-
Ispravci vrijednosti za kreditne gubitke	(1)	37	(2)	37
Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	2	8	-	-
Dobit/gubitak tijekom razdoblja	2	8	-	-
Reklasifikacija prilagodbi	-	-	-	-
Odgodeni porezi povezani sa statkama koje se mogu reklasificirati	(16)	(7)	(16)	(9)
Dobit/gubitak tijekom razdoblja	(16)	(7)	(16)	(9)
Reklasifikacija prilagodbi	-	-	-	-
Ukupno	85	33	72	41
Ukupna ostala sveobuhvatna dobit	126	35	109	42
Ukupna sveobuhvatna dobit	1.108	507	862	432
Ukupna sveobuhvatna dobit raspoloživa nekontrolirajućem interesu	20	12	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit raspoloživa vlasniku matičnog društva	1.088	495	-	-

II. Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2020.

u milijunima HRK	Bilješke	GRUPA		BANKA	
		31. prosinca 2019.	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2020.
Imovina					
Novac i novčana sredstva	14	5.105	8.673	4.339	7.947
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja		225	162	226	162
Derivativi	19	39	118	40	118
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	20	186	44	186	44
Finansijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka		199	188	25	69
Vlasnički instrumenti	21	16	36	10	36
Dužnički vrijednosni papiri	21	183	152	15	33
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		10.604	11.278	9.961	10.704
od čega založeno kao kolateral	26	816	85	421	-
Vlasnički instrumenti	22	162	130	147	114
Dužnički vrijednosni papiri	22	10.442	11.148	9.814	10.590
Finansijska imovina po amortiziranom trošku		51.295	56.154	46.817	51.322
od čega založeno kao kolateral	26	25	816	25	816
Dužnički vrijednosni papiri	15	1.642	2.361	1.464	2.180
Krediti i predujmovi kreditnim institucijama	15	4.367	4.041	4.260	3.968
Krediti i predujmovi klijentima	15	45.286	49.752	41.093	45.174
Potraživanja s osnove finansijskog najma	32	2.453	2.460	-	-
Nekretnine i oprema	29	1.311	1.236	803	810
Ulaganja u nekretnine	29	33	5	3	2
Nematerijalna imovina	30	376	390	121	135
Ulaganja u ovisna društva	38	-	-	989	891
Ulaganja u zajedničke potvhve i pridružena društva	39	58	59	38	38
Tekuća porezna imovina	13	12	123	-	112
Odgodena porezna imovina	13	187	197	75	110
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	17	1.537	1.143	188	596
Ostala imovina	31	471	401	356	318
Ukupno imovina		73.866	82.469	63.941	73.216
Obveze i kapital					
Finansijske obveze koje se drže radi trgovanja		36	106	36	106
Derivativi	19	36	106	36	106
Finansijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku		62.690	70.636	54.529	63.302
Depoziti od banaka	18	9.814	9.048	5.275	5.209
Depoziti od klijenata	18	51.325	60.128	48.455	57.253
Izdani dužnički vrijednosni papiri	18	672	677	672	677
Ostale finansijske obveze	18	879	783	127	163
Obveze za najam	32	98	102	105	102
Rezerviranja	36	494	582	453	545
Tekuće porezne obveze	13	24	6	8	-
Odgodene porezne obveze	13	5	4	-	-
Ostale obveze	34	641	649	427	424
Ukupne obveze		63.988	72.085	55.558	64.479
Temeljni kapital		1.698	1.698	1.698	1.698
Kapitalne rezerve i kapitalna dobit		1.886	1.886	1.886	1.886
Zadržana dobit		5.756	6.231	4.485	4.811
Ostale rezerve		350	371	314	342
Kapital raspoloživ vlasniku matičnog društva		9.690	10.186	8.383	8.737
Kapital raspoloživ nekontrolirajućem interesu	38	188	198	-	-
Ukupno kapital		37	9.878	10.384	8.383
Ukupno obveze i kapital		73.866	82.469	63.941	73.216

III. Izvještaj o promjenama kapitala

	Temeljni kapital	Kapitalne rezerve i kapitalna dobit	Zadržana dobit	Rezerva fer vrijednosti	Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	Ponovno vrednovanje definiranih planova primanja	Porez na dobit	Kapital raspoloživ vlasniku matičnog društva	Kapital raspoloživ nekontrolira jućem interesu	GRUPA	Ukupno kapital
Stanje 1. siječnja 2020.	1.698	1.886	5.756	432	(7)	-	(75)	9.690	188		9.878
Isplaćene dividende	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2)	(2)
Reklasifikacija iz ostale sveobuhvatne dobiti u zadržanu dobit	-	-	14	(14)	-	-	-	-	-	-	-
Ostale izmjene	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	460	34	8	-	(7)	495	12		507
Neto rezultat za razdoblje	-	-	460	-	-	-	-	460	12		472
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	34	8	-	(7)	35	-		35
Promjene nastale zbog ponovnog mjerena definiranja planova primanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
Promjene fer vrijednosti rezervi	-	-	-	34	-	-	(7)	27	-		27
Promjene pri preračunavanju valuta	-	-	-	-	8	-	-	8	-		8
Stanje 31. prosinca 2020.	1.698	1.886	6.231	452	1	-	(82)	10.186	198		10.384
Stanje 1. siječnja 2019.	1.698	1.887	5.083	281	(9)	1	(50)	8.891	170		9.061
Isplaćene dividende	-	-	(289)	-	-	-	-	(289)	(2)		(291)
Reklasifikacija iz ostale sveobuhvatne dobiti u zadržanu dobit	-	-	(1)	1	-	-	-	-	-		-
Ostale izmjene	-	(1)	1	-	-	-	-	-	-		-
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	962	150	2	(1)	(25)	1.088	20		1.108
Neto rezultat za razdoblje	-	-	962	-	-	-	-	962	20		982
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	150	2	(1)	(25)	126	-		126
Promjene nastale zbog ponovnog mjerena definiranja planova primanja	-	-	-	-	-	(1)	-	(1)	-		(1)
Promjene fer vrijednosti rezervi	-	-	-	150	-	-	(25)	125	-		125
Promjene pri preračunavanju valuta	-	-	-	-	2	-	-	2	-		2
Stanje 31. prosinca 2019.	1.698	1.886	5.756	432	(7)	-	(75)	9.690	188		9.878

III. Izvještaj o promjenama kapitala (nastavak)

	Temeljni kapital	Kapitalne rezerve i kapitalna dobit	Zadržana dobit	Rezerva fer vrijednosti	Tecajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	Ponovno vrednovanje definiranih planova primanja	Porez na dobit	Kapital raspoloživ vlasniku matičnog društva	Kapital raspoloživ nekontrolirajućem interesu	BANKA	Ukupno kapital
Stanje 1. siječnja 2020.	1.698	1.886	4.485	381	-	2	(69)	8.383	-	8.383	
Isplaćene dividende	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reklasifikacija iz ostale sveobuhvatne dobiti u zadržanu dobit	-	-	14	(14)	-	-	-	-	-	-	-
Ostale izmjene (bilješka: Obuhvat konsolidacije)	-	-	(78)	-	-	-	-	(78)	-	(78)	
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	390	51	-	-	(9)	432	-	432	
Neto rezultat za razdoblje	-	-	390	-	-	-	-	390	-	390	
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	51	-	-	(9)	42	-	42	
Promjene nastale zbog ponovnog mjerjenja definiranja planova primanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti rezervi	-	-	-	51	-	-	(9)	42	-	42	
Stanje 31. prosinca 2020.	1.698	1.886	4.811	418	-	2	(78)	8.737	-	8.737	
Stanje 1. siječnja 2019.	1.698	1.887	4.021	247	-	2	(45)	7.810	-	7.810	
Isplaćene dividende	-	-	(289)	-	-	-	-	(289)	-	(289)	
Reklasifikacija iz ostale sveobuhvatne dobiti u zadržanu dobit	-	-	(1)	1	-	-	-	-	-	-	-
Ostale izmjene	-	(1)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	753	133	-	-	(24)	862	-	862	
Neto rezultat za razdoblje	-	-	753	-	-	-	-	753	-	753	
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	133	-	-	(24)	109	-	109	
Promjene nastale zbog ponovnog mjerjenja definiranja planova primanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti rezervi	-	-	-	133	-	-	(24)	109	-	109	
Stanje 31. prosinca 2019.	1.698	1.886	4.485	381	-	2	(69)	8.383	-	8.383	

IV. Izvještaj o novčanom tijeku za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Neto rezultat za razdoblje	982	472	753	390
Nenovčane usklade stavaka neto dobiti/gubitka za godinu				
Amortizacija, umanjenje vrijednosti i ukidanje umanjenja vrijednosti, ponovno vrednovanje imovine	268	253	125	132
Nove rezervacije i ukidanje rezervacija (uključujući rezervacije za rizike)	321	861	346	712
Dobici /(gubici) od prodaje imovine	(11)	8	(11)	(1)
Porez na dobit	229	10	166	(6)
Ostale usklade	2	(2)	-	-
Promjene u imovini i obvezama iz poslovnih djelatnosti nakon usklade za nenovčane komponente	809	1.130	626	837
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	59	142	59	142
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka				
Vlasnički instrumenti	(5)	1	(2)	1
Dužnički vrijednosni papiri	(29)	45	(1)	18
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit: dužnički vrijednosni papiri	(3.805)	(751)	(3.803)	(802)
Financijska imovina po amortiziranom trošku				
Dužnički vrijednosni papiri	(369)	(719)	(444)	(716)
Krediti i predujmovi kreditnim institucijama	651	323	839	297
Krediti i predujmovi klijentima	(2.192)	(4.714)	(1.206)	(4.519)
Potraživanja s osnove financijskog najma	(372)	(7)	-	-
Derivativi	3	(9)	4	(9)
Ostala imovina iz poslovnih djelatnosti	(238)	(89)	(188)	(100)
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku				
Depoziti od banaka	883	(759)	193	(763)
Depoziti od klijenata	2.128	8.803	1.472	8.799
Izdani dužnički vrijednosni papiri	2	5	2	5
Ostale financijske obveze	24	(88)	(41)	24
Ostale obveze iz poslovnih djelatnosti	9	(46)	(15)	(75)
Novčani tok iz poslovnih djelatnosti	(1.460)	3.739	(1.752)	3.529
Primici od prodaje				
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit: vlasnički instrumenti	-	-	-	-
Nekretnine i oprema, nematerijalna imovina i ulaganja u nekretnine	67	73	20	3
Stjecanje				
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit: vlasnički instrumenti	-	-	-	-
Nekretnine i oprema, nematerijalna imovina i ulaganja u nekretnine	(299)	(225)	(159)	(115)
Stjecanje ovisnih društava (stečeni neto novčani i novčani ekvivalenti) (bilješka: Obuhvat konsolidacije)	-	-	-	222
Ulaganja u zajedničke potvrate i pridružena društva	-	-	-	-
Prodaja ovisnih društava	-	5	-	-
Novčani tok iz investicijskih djelatnosti	(232)	(147)	(139)	110
Dividenda isplaćena vlasnicima matičnog društva	(289)	-	(289)	-
Dividenda isplaćena nekontrolirajućem interesu	(2)	(2)	-	-
Obveze za najam	(29)	(19)	(27)	(26)
Novčani tok iz finansijskih djelatnosti	(320)	(21)	(316)	(26)
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	6.909	4.897	6.336	4.129
Novčani tok iz poslovnih djelatnosti	(1.460)	3.739	(1.752)	3.529
Novčani tok iz investicijskih djelatnosti	(232)	(147)	(139)	110
Novčani tok iz finansijskih djelatnosti	(320)	(21)	(316)	(26)
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja1)	4.897	8.468	4.129	7.742
Novčani tokovi koji se odnose na poreze, kamatu i dividende (uključene u novčani tok iz poslovnih djelatnosti)				
Uplate poreza na dobit	(303)	(161)	(253)	(122)
Primljena kamata	2.316	2.143	1.953	1.793
Primljena dividenda	10	-	69	4
Plaćena kamata	(387)	(314)	(323)	(253)

1) Novac i novčane ekvivalente predstavljaju novac u blagajni, sredstva koja se drže kod središnje banke i plasmani banaka sa dospijećem do 3 mjeseca (Bilješka 14).

V. Bilješke uz financijske izvještaje

A. OPĆI PODACI

POVIJEST I OSNUTAK

Erste&Steiermärkische Bank d.d. (Banka) utemeljena je 1954. godine i upisana u Sudski registar kao dioničko društvo dana 24. siječnja 1990. godine. Sjedište Banke je u Rijeci, Jadranski trg 3a, u Republici Hrvatskoj.

Banka je holding društvo za Erste Bank Hrvatska Grupu (Grupa) koja posluje u Republici Hrvatskoj, Republici Crnoj Gori, Republici Sjevernoj Makedoniji i Republici Sloveniji.

Izravno matično i krajnje kontrolno tijelo Erste & Steiermärkische Bank d.d. je Erste Group Bank AG.

Ovi financijski izvještaji obuhvaćaju i zasebne financijske izvještaje Banke i konsolidirane financijske izvještaje Grupe (zajedno financijski izvještaji).

OSNOVNE DJELATNOSTI BANKE

Banka ima odobrenje za obavljanje poslova iz područja poslovog bankarstva u Republici Hrvatskoj. Glavne djelatnosti Banke su:

- _ primanje depozita od klijenata i plasiranje depozita,
- _ davanje kredita, izdavanje garancija i akreditiva stanovništvu, trgovačkim društvima, javnim institucijama i drugim klijentima,
- _ poslovi riznice na međubankarskom tržištu,
- _ poslovi u ime i za račun trećih osoba i usluge investicijskog bankarstva,
- _ platni promet u zemlji i inozemstvu,
- _ pružanje bankarskih usluga putem ovisnih društava u Republici Hrvatskoj.

NADZORNJI ODBOR

Willibald Cernko	Predsjednik
Georg Bucher	Zamjenik predsjednika
Ingo Bleier	Član
Hannes Frotzbacher	Član do 31. prosinca 2019.
Roland Klimesch	Član od 07. svibnja 2020.
Dr. Judit Agnes Havasi	Član
Walburga Seidl	Član
Nikolai Leo de Arnoldi	Član

UPRAVA

Banku zastupaju dva člana Uprave zajedno ili jedan član Uprave zajedno s jednim prokuristom.

Christoph Schoefboeck	Predsjednik
Borislav Centner	Član
Slađana Jagar	Član do 31. prosinca 2019.
Zdenko Matač	Član
Martin Hornig	Član
Krešimir Barić	Član od 01. siječnja 2020.
Hannes Frotzbacher	Član od 01. veljače 2020.

A. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

PROKURISTI:

Banka trenutno nema prokuriste.

Temeljni kapital Banke, koji je u cijelosti uplaćen, iznosi 1.698.417.500,00 kuna i podijeljen je na 16.984.175 redovnih dionica. Sve dionice Banke drže društva Erste Group Bank AG (10.023.326 dionica ili 59,02%) i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG (6.960.849 dionica ili 40,98%).

DEFINICIJA KONSOLIDIRANE GRUPE

Banka je matično društvo bankarske grupacije (u dalnjem tekstu: Grupa) koja obuhvaća sljedeća ovisna i pridružena društva.

Naziv ovisnog društva	Bilješka	Vlasnički udio	Osnovna djelatnost	Sjedište
Erste Nekretnine d.o.o.	38	100%	Poslovanje nekretninama	Ivana Lučića 2A, Zagreb
Erste Bank AD Podgorica, Crna Gora	38	100%	Kreditna institucija	Ulica Arsenija Boljevića 2A, Podgorica, Crna Gora
Erste Card Club d.o.o.	38	100%	Finansijsko posredovanje i usluge	Ulica Frana Folnegovića 6, Zagreb
Erste Card d.o.o. Slovenia	38	100%	Finansijsko posredovanje i usluge	Dunajska cesta 129, Ljubljana, Slovenia
Diners Club International Mak d.o.o.e.l., Skopje (do 07 prosinca 2020.)	38	100%	Finansijsko posredovanje i usluge	Kej 13-ti Noemvri, 2/2 GTC, Skopje
Erste Factoring d.o.o. (do 19 lipnja 2020.)	38	100%	Društvo za otkup nedospjelih potraživanja	Ivana Lučića 2A, Zagreb
Erste&Steiermärkische S-Leasing d.o.o.	38	50%	Finansijski i operativni najmovi	Zelinska 3, Zagreb
Izbor Nekrethina d.o.o.	38	100%	Upravljanje nekretninama i najam	Ivana Lučića 2A, Zagreb
Erste Group IT HR d.o.o.	38	80%	IT inženjering	Jurja Haulika 19/A, Bjelovar
Naziv pridruženog društva				
Erste d.o.o.	39	45,86%	Društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima	Ivana Lučića 2A, Zagreb

Poslovno spajanje pod zajedničkom kontrolom

Dana 19. lipnja 2020., sukladno odluci Trgovačkog suda u Rijeci i u skladu s Ugovorom o pripajanju od 05. ožujka 2020., društvo Erste Factoring d.o.o. je pripojeno Banci.

Prijenos dobiti Društva ostvarene od 01. siječnja 2020. do 18. lipnja 2020. godine iskazan je u iznosu od 8.136.878,54 kuna te se raspoređuje u zadržanu dobit Banke.

Prodaja

Dana 07. prosinca 2020. društvo Diners Club International Mak d.o.o.e.l. je prodano u iznosu od 5 milijuna HRK.

Informacije o spajanju i prodaji prikazani su u Bilješci: Obuhvat konsolidacije.

Temeljne računovodstvene politike

OSNOVE PRIKAZA

Finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI-jevima) izdanim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („IASB“) i usvojenim od strane Europske unije („EU“). U skladu s važećim modelima vrednovanja objašnjениh ili dopustivih prema MSFI-jevima konsolidirani finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu troška, osim finansijske imovine i finansijskih obveza koje se mijere po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka te finansijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Finansijski izvještaji sastavljeni su po načelu nastanka događaja, kao i pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Osim regulatornih ograničenja raspodjele kapitala koja proizlaze iz EU propisa o kapitalnim zahtjevima koji se primjenjuju na sve kreditne institucije sa sjedištem u EU, Banka i Grupa nemaju nikakvih drugih značajnih ograničenja u pogledu mogućnosti pristupa ili korištenja imovine i podmirivanja obveza. Isto tako, vlasnici nekontrolira-jućih interesa u podružnicama Grupe nemaju prava koja mogu ograničiti mogućnost Grupe da pristupi ili koristi imovinu i podmiri obveze.

Ukoliko nije drugačije navedeno, finansijski izvještaji iskazani su u milijunima hrvatskih kuna („HRK“), koje predstavljaju funkcionalnu i izvještajnu valutu Banke i Grupe.

Sastavljanje finansijskih izvještaja sukladno MSFI-jevima zahtjeva od Uprave donošenje procjena, prosudbi i pretpostavki koje utječu na iskazane iznose imovine i obveza, objavu potencijalne imovine i potencijalnih obveza na datum izvještaja kao i na iznose prihoda, rashoda te ostale sveobuhvatne dobiti iskazane tijekom izvještajnog razdoblja. Procjene se temelje na informacijama koje su bile dostupne na datum izvještaja o finansijskom položaju te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih.

Banka vodi svoje poslovne knjige u skladu s propisima i odlukama zahtjeva statutarog računovodstva banaka u Hrvatskoj. Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su na temelju računovodstvenih evidencija Banke i njenih ovisnih društava.

COVID-19 objave

U finansijskim izvještajima Grupe i Banke, razmatranja i značajni učinci COVID 19 pandemije prezentirani su u poglavljima koja opisuju teme s kojima su isti povezani. Pregled tih objava prezentiran je kako slijedi:

Pod ‘c) Računovodstvene metode i metode mjerena’ opisane su računovodstvene metode i metode mjerena koje je Grupa primijenila kod moratorija, odgoda plaćanja i testiranja nefinansijske imovine na umanjenje vrijednosti, uključujući značajne učinke istih na konsolidirane finansijske izvještaje za 2020. godinu.

Poglavlje ‘d) Temeljne računovodstvene prosudbe, pretpostavke i procjene’ sadrži ključne izvore procjene neizvjesnosti povezane sa COVID-19 pandemijom.

Bilješka 28 Kreditni rizik sadrži zasebno podpoglavlje „COVID-19“ koje objašnjava utjecaj pandemije na procjenu kreditnog rizika, analize osjetljivosti i sadrži informacije o kreditnoj izloženosti koje podliježu određenim COVID 19 mjerama.

Računovodstvene metode i metode mjerena

Preračunavanje stranih valuta

Finansijski izvještaji prezentirani su u kunama koje su izvještajna valuta Grupe i Banke. Funkcionalna valuta u Banci je valuta primarnog poslovnog okruženja u kojem društvo posluje. Svako društvo u Grupi određuje vlastitu funkcionalnu valutu, a stavke uključene u finansijske izvještaje svakog društva mjere se uporabom te funkcionalne valute.

i. Transakcije i stanja u stranoj valuti

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u kune primjenom tečajeva stranih valuta važećih na datum transakcije. Monetarne stavke iskazane u stranim valutama ponovo se preračunavaju u kune prema pripadajućim tečajevima stranih valuta na datum izvještaja o finansijskom položaju. Nemonetarne stavke u stranoj valuti, koje se mjere po fer vrijednosti, preračunavaju se u kune primjenom tečaja strane valute važećeg na dan utvrđivanja fer vrijednosti. Nemonetarne stavke u stranoj valuti, koje se iskazuju po povjesnom trošku, preračunavaju se primjenom tečaja strane valute važećeg na datum transakcije.

Tečajne razlike, koje nastaju pri preračunavanju u funkcionalnu valutu, prikazuju se u računu dobiti i gubitka razdoblja pod pozicijom 'Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost' osim tečajnih razlika proizašlih iz preračunavanja finansijske imovine u stranoj valuti koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i tečajnih razlika proizašlih iz preračunavanja inozemnog poslovanja što je opisano u nastavku.

Tečajne razlike po dužničkim instrumentima koji predstavljaju monetarnu imovinu, iskazanima u stranoj valuti, i klasificiranim kao finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, priznaju se u računu dobiti i gubitka za komponente knjigovodstvene vrijednosti koje čine amortizirani trošak te imovine i unutar ostale sveobuhvatne dobiti za ostale promjene vrijednosti imovine (razlika do fer vrijednosti).

Tečajne razlike nastale preračunavanjem nemonetarne imovine mjerene po fer vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka razdoblja, osim tečajnih razlika koje su nastale ponovnim preračunavanjem nemonetarne imovine klasificirane kao finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit kod koje se gubici i dobici s osnove promjene tečaja priznaju, zajedno s ostalim promjenama, unutar ostale sveobuhvatne dobiti.

ii. Preračun izvještaja inozemnog poslovanja

Imovina i obveze inozemnog poslovanja (strana ovisna društva) preračunavaju se u kune po tečaju strane valute važećem na datum izvještaja o finansijskom položaju. Prihodi i troškovi se preračunavaju po prosječnom tečaju za izvještajno razdoblje koji se računa na bazi dnevnih tečaja. Goodwill, nematerijalna imovina priznata pri stjecanju stranih ovisnih društava i usklađenja na fer vrijednosti knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza pri stjecanju tretiraju se kao imovina i obveze stranih ovisnih društava i preračunavaju na datum izvještavanja. Tečajne razlike koje proizlaze iz preračunavanja priznaju se unutar ostale sveobuhvatne dobiti i prikazuju pod pozicijom 'Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja' u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Kod prodaje inozemnog poslovanja, iznos tečajnih razlika akumuliran unutar ostale sveobuhvatne dobiti prenosi se u račun dobiti i gubitka i prikazuje pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat'.

Tečajevi Hrvatske narodne banke za najznačajnije valute koje su Grupa i Banka primjenjivale u izradi izvještaja o finansijskom položaju na izvještajne datume su kako slijedi:

31. prosinca 2020.	EUR 1=HRK 7,536898
31. prosinca 2019.	EUR 1=HRK 7,442580

Računovodstvene metode i metode mjerena (nastavak)

Računovodstveni tretman pitanja povezanih s COVID-19

i. Nezakonodavni moratorij i odgode plaćanja

Kao posljedica širenja COVID-19, hrvatska je vlada poduzela niz mjera za pojedince, kućanstva i poduzeća, usmjerenih na ublažavanje ekonomskih posljedica izbijanja pandemije. Takve mjere uključuju i nezakonodavni moratorij na otplate zajmova, prekoračenja i hipoteke.

Nezakonodavni moratoriji općenito se odnose na uredne klijente i na njihovu izloženost koja je postojala prije izbijanja COVID-19 pandemije. Klijenti na koje se primjenjuje nisu automatski podlijegali moratoriju, nego su morali podnijeti zahtjev Banci za olakšice pri plaćanju. Raspon razdoblja na koje se odobravaju moratoriji ili odgode plaćanja u Grupi inicijalno je donesen na razdoblje između 3 i 12 mjeseci. Međutim, naknadno su osigurana produljenja inicijalno odobrenih moratorija. U Hrvatskoj će moratoriji povezani s COVID-19 pandemijom trajati do 31. ožujka 2021. U većini slučajeva nastaje ekonomski gubitak te Banka u skladu s računovodstvenim pravilima priznaje gubitak od modifikacija ugovornih uvjeta.

Moratoriji i odobrene odgode plaćanja mijenjaju ugovorne novčane tokove povezane finansijske imovine i stoga se tretiraju kao ugovorne modifikacije u skladu sa MSFI-jem 9. Računovodstvene politike koje se odnose na računovodstveni tretman istih objavljene su u poglavlju „Finansijski instrumenti - značajne računovodstvene politike“, dio „Prestanak priznavanja finansijskih instrumenata, uključujući promjene ugovornih uvjeta finansijske imovine“.

Većina moratorija i odgoda plaćanja primjenjenih u Grupi nije dovela do prestanka priznavanja. Razlozi tome su što su odobreni moratoriji i odgode plaćanja ugovarani na kraće razdoblje, najduže do godine dana, te se u većini slučajeva ugovorne kamate nastavljaju prikupljati tijekom razdoblja moratorija. Dakle, učinak sadašnje vrijednosti modifikacije (diskontiran po efektivnoj kamatnoj stopi prije modifikacije) manji je od 10%.

U računu dobiti i gubitka, dobitak ili gubitak od modifikacije ugovornih uvjeta prikazuje se u liniji 'Kamatni prihod' pod 'Neto kamatni prihod' ako se izmjena odnosi na finansijsku imovinu raspoređenu u fazu umanjenja 1 (eng. Stage 1). Za finansijsku imovinu raspoređenu u fazu umanjenja 2, 3 (eng. Stage 2 i 3) ili klasificiranu kao POCI imovinu, dobitak ili gubitak od modifikacije ugovornih uvjeta prikazan je u liniji 'Rezultat umanjenja vrijednosti finansijskih instrumenata'.

Vezano za procjenu značajnih povećanja kreditnog rizika, Grupa ne smatra moratorij i odgode plaćanja automatskim okidačima značajnog povećanja kreditnog rizika, već primjenjuje posebna pravila procjene koja se sastoje od kvalitativnih informacija i kvantitativnih pragova. Pojedinosti o ovoj procjeni i druga razmatranja o očekivanoj procjeni kreditnog gubitka povezana sa izbijanjem virusa COVID-19 opisani su u bilješci 28. Kreditni rizik.

U 2020. godini Grupa i Banka su pretrpjeli gubitke zbog modifikacija u ukupnom iznosu od 30 milijuna HRK. Velika se većina odnosi na ugovorne modifikacije kao rezultat COVID-19 pandemije, povezanih sa moratorijima. Od ukupnih gubitaka od modifikacija, iznos od 21 milijun HRK prikazan je u računu dobiti i gubitka u liniji „Neto kamatni prihod“, dok je preostalih 9 milijuna HRK prikazano u liniji „Rezultat umanjenja vrijednosti finansijskih instrumenata“.

ii. Umanjenje vrijednosti finansijskih instrumenata

Glavni doprinos raspodjeli umanjenja vrijednosti, u stavci „Rezultat umanjenja vrijednosti finansijske imovine“ izravno se može pripisati promjenama u makro okruženju i aktivnostima Uprave radi identificiranja portfelja najviše pogodenog COVID-19 pandemijom. Primijećena pogoršanja kreditnog portfelja, koja su također bila značajno potaknuta trenutnom pandemijom, glavni su razlog preostale alokacije umanjenja vrijednosti.

Detalji o učincima COVID-19 pandemije na procjenu očekivanog kreditnog gubitka opisani su u bilješci 28. Kreditni rizik.

Temeljne računovodstvene prosudbe, prepostavke i procjene

Konsolidirani finansijski izvještaji sadrže iznose koji su utvrđeni na temelju prosudbi te primjenom prepostavki i procjena. Procjene i s njima povezane prepostavke temelje se na povijesnom iskustvu i drugim čimbenicima koji se smatraju relevantnim. Prepostavke na temelju kojih su izvedene procjene redovito se preispituju. Kao rezultat neizvjesnosti primjenjenih prepostavki i prosudbi, stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih što može dovesti do usklađenja priznatih knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza u budućnosti.

U nastavku navodimo osnovne prepostavke koje se odnose na buduće događaje i drugi ključni izvori neizvjesnosti koji nose znatan rizik mogućeg materijalno značajnog usklađenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u idućoj finansijskoj godini;

_Umanjenje vrijednosti finansijskih instrumenata (Poglavlje Financijski instrumenti - Značajne računovodstvene politike, Bilješka 28 Kreditni rizik)

_Kontrola ovisnih društava (Bilješka 38 Ovisna društva)

_Umanjenje nefinansijske imovine (Bilješka 29 Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine, Bilješka 30 Nematerijalna imovina
_Ostale rezervacije (Bilješka 36 Rezervacije)

. COVID-19 pandemija dovela je do porasta stupnja neizvjesnosti. Neizvjestan je razmjer posljedica na gospodarstvo te učinak istih, uključujući mjere poduzete od strane vlade i regulatora, na finansijsku poziciju Grupe i buduće rezultate poslovanja. Značajan utjecaj očekuje se na očekivane kreditne gubitke, operativni rezultat te na procjenu mogućeg umanjenja vrijednosti nefinansijske imovine. Negativni učinci koji su se mogli razumno procijeniti priznati su do kraja 2020. godine. Učinak COVID19-pandemije se nastavlja stoga će Grupa pažljivo pratiti razvoj događaja, procjenjivati posljedice istih na finansijsku poziciju i rezultat poslovanja te ih pravovremeno prznati.

Primjena i izmjena novih MSFI/MRS

Usvojene računovodstvene politike jednake su onima primjenjenima prošle finansijske godine, osim standarda i tumačenja koji su stupili na snagu nakon 1. siječnja 2020. godine. U nastavku su prikazani samo novi standardi i tumačenja koji su relevantni za poslovanje Banke i Grupe:

Standardi i tumačenja koji su na snazi

Sljedeće izmjene standarda su obvezne za primjenu u finansijskoj godini 2020., te odobrene od strane EU:

Izmjene MSFI 3: Definicija poslovanja

Izmjene MSFI-ja 9, MRS-a 39 i MSFI-a 7: Reforma referentnih kamatnih stopa

Izmjene MSFI-ja 16: Ustupci za najam povezani s COVID-19

Izmjene MRS-a 1 i MRS-a 8: Definicija materijalnog

Izmjene konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje

Primjena gore navedenih izmjena standarda, nije imala značajniji utjecaj na finansijske izvještaje Grupe.

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

Standardi i tumačenja koji nisu na snazi

Standardi, njihove izmjene i tumačenja opisani u nastavku su izdani od strane IASB-a, međutim nisu još na snazi do datuma objave finansijskih izvještaja.

Sljedeće izmjene standarda usvojene su od strane EU:

Izmjene MSFI-ja 9, MRS-a 39, MSFI-ja 7, MSFI-ja 4 i MSFI-ja 16: Reforma referentne kamatne stope - faza 2

Za sljedeće objavljene standarde, izmjene i tumačenja usvajanje od strane EU nije završeno do 19. veljače 2021.:

MSFI 17: Ugovori o osiguranju

Godišnja poboljšanja MSFI-ja ciklus 2018.-2020.

Izmjene MSFI-ja 9, MRS-a 39, MSFI-ja 7, MSFI-ja 4 i MSFI-ja 16: Reforma referentne kamatne stope - faza 2. Izmjene i dopune izdane su u kolovozu 2020. godine i na snazi je za razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. Izmjene uvode praktično izuzeće kojim se promjene finansijske imovine i finansijskih obveza zahtijevane reformom evidentiraju kao usklađenje efektivne kamatne stope. Slično se praktično izuzeće odnosi na računovodstvo najmova kod najmoprimca prema MSFI-ju 16. Što se tiče računovodstva zaštite, uvjeti zaštite i dokumentacija zaštite se mijenjaju i učinci promjene referentne stope uključuju se u mjerjenje instrumenta zaštite i zaštićene stavke. Zahtjevi za objavljivanjem MSFI-ja 7 prošireni su kako bi se korisnicima omogućilo razumijevanje prirode, opsega i upravljanja rizicima koji proizlaze iz reforme IBOR-a, kao i praćenje tijeka procesa prelaska na alternativne referentne kamatne stope.

Primjena ovih izmjena pojednostaviti će tretman u usporedbi s prethodnim zahtjevima MSFI-ja, koji bi doveli do složenijeg računovodstvenog tretmana kroz izračun i priznavanje dobitaka ili gubitaka od modifikacija, prestanak priznavanja ili prekid računovodstva zaštite. Ne očekuje se da će manje složeni tretman imati značajan utjecaj na finansijske izvještaje Grupe. Međutim, izmjene će rezultirati novim objavama. Grupa je odlučila da izmjene neće primijeniti ranije s obzirom da se u 2020. nije dogodila zamjena referentnih kamatnih stopa.

MSFI 17: Ugovori o osiguranju. MSFI 17 objavljen je u svibnju 2017. godine, a na snazi je za razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine. MSFI 17 utvrđuje načela za priznavanje, mjerjenje, prezentaciju i objavljivanje ugovora o osiguranju unutar opsega standarda. Cilj MSFI-ja 17 je osigurati da subjekt pruža relevantne informacije koje vjerno predstavljaju te ugovore. Navedene informacije daju korisniku finansijskih izvještaja osnovu za procjenu učinka koji ugovori o osiguranju imaju na finansijski položaj, finansijski rezultat i novčane tokove poslovnog subjekta. Grupa je u fazi procjene spada li neki od njezinih ugovora u opseg MSFI-ja 17. Grupa će procijeniti učinak standarda na svoje finansijske izvještaje kad to bude razjašnjeno.

Godišnja poboljšanja MSFI-ja za ciklus 2018.-2020.

U svibnju 2020. IASB je objavio niz izmjena i dopuna različitih standarda. Izmjene MSFI-ja 1, MSFI-ja 9, MSFI-ja 16 i MRS-a 41 na snazi su za razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine. Ne očekuje se da će primjena ovih izmjena i dopuna imati značajan utjecaj na finansijske izvještaje Grupe.

USPJEŠNOST / POVRAT

1. Izvještavanje poslovnih segmenata

Izvještavanje po segmentima sastoji se od četiri operativna segmenta koji reflektiraju strukturu upravljanja Erste Grupom u 2020. godini.

Poslovni segmenti

EBC - poslovni segmenti

Građanstvo

Gospodarstvo

Finansijska tržišta

ALM/LCC

Segment Građanstva obuhvaća poslovanje s fizičkim osobama, obrnicima te slobodne profesije koje su u nadležnosti prodajne mreže Građanstva. Poslovanjem Građanstva upravlja se uglavnom u matičnoj banci u suradnji s povezanim društvima kao što je leasing te asset management društva sa naglaskom na kreditnim proizvodima, investicijskim proizvodima, tekućim računima, štednim proizvodima, kreditnim karticama, te uključuje i cross selling proizvode kao npr. leasing, osiguranja, stambene štedionice.

Segment Gospodarstva obuhvaća poslovanje s pravnim osobama (mala i srednja poduzeća, lokalni korporativni klijenti i veliki korporativni klijenti), ali isto tako i komercijalno financiranje nekretnina i javni sektor. Mala i srednja poduzeća (SME) su klijenti koji su u nadležnosti lokalne komercijalne mreže segmenta Gospodarstva, a najvećim dijelom se radi o poduzećima sa definiranim visinom godišnjeg prometa. Lokalni korporativni klijenti (LLC) su klijenti sa specifičnom visinom godišnjeg prometa (koja je iznad SME-a), a koji nisu definirani kao veliki korporativni klijenti prema listi velikih korporativnih klijenata. Veliki korporativni klijenti (GLC) su velike korporacije/grupe klijenata sa značajnim djelovanjem na glavnom tržištu/proširenom glavnom tržištu Erste Grupe. GLC klijenti su uključeni na listu velikih korporativnih klijenata. Komercijalno financiranje nekretnina (CRE) uključuje investitore u nekretnine u svrhu ostvarenja prihoda od najma od pojedinačnih nekretnina ili portfelja nekretnina, graditelje pojedinačnih nekretnina ili portfelja nekretnina u svrhu ostvarivanja kapitalne dobiti kroz prodaju. Javni sektor (PS) sastoji se od tri osnovne kategorije klijenata: javni sektor, javna poduzeća i neprofitne organizacije. Lokalna uprava i samouprava, također, ulaze u segment javnog sektora.

Asset Liability Management (ALM) i Local Corporate Center (LCC) segment uključuje sve funkcije upravljanja aktivom i pasivom - jednako kao i lokalni korporativni centar koji sadrži sporedne bankovne poslove kao što su pružatelji internih usluga.

Finansijska tržišta segment sadrži poslove trgovanja te pružanje usluga na finansijskim tržištima kao i poslovanje sa finansijskim institucijama. Uključuje sve aktivnosti povezane sa upravljanjem knjigom trgovanja, izvršavanje naloga na tržištu koristeći knjige trgovanja Erste Grupe za market making i kratkoročno upravljanje likvidnošću. Dodatno, obuhvaća poslove povezane s finansijskim institucijama kao klijentom, uključujući poslove upravljanja portfeljem, depozitne usluge, komercijalno poslovanje (krediti, upravljanje gotovinom, trgovanje i financiranje izvoza).

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

1. Izvještavanje poslovnih segmenata (nastavak)

u milijunima HRK	Građanstvo		Gospodarstvo		Finansijska Tržišta		ALM & LCC		GRUPA	
	2019.	2020.	2019.	2020.	2019.	2020.	2019.	2020.	2019.	2020.
Neto kamatni prihod	1.513	1.313	769	748	4	3	(240)	(39)	2.046	2.025
Neto prihod od naknada i provizija	516	449	268	233	36	32	(17)	(20)	803	694
Prihod od dividendi	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Neto rezultat iz trgovanja i svodenja na fer vrijednost	95	82	59	60	80	54	-	15	234	211
Neto dobici/gubici finansijske imovine koja se mijeri kao FV kroz RDG	-	-	-	(27)	-	-	4	13	4	(14)
Neto rezultat od ulaganja po metodi udjela	-	8	-	-	-	-	9	-	9	8
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	34	29	62	54	-	-	(1)	3	95	86
Opći administrativni troškovi	(1.161)	(1.144)	(416)	(402)	(39)	(40)	(39)	(31)	(1.655)	(1.617)
Dobici/gubici od prestanka priznavanja imovine AC	-	-	-	(1)	-	-	-	-	-	(1)
Ostali dobici/gubici od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se ne mijere po FV kroz RDG	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-
Umanjenja vrijednosti koje proizlazi iz finansijskih instrumenata	50	(422)	(111)	(321)	17	(5)	1	(37)	(43)	(785)
Ostali operativni rezultat	17	(12)	(189)	(15)	(1)	(1)	(111)	(98)	(284)	(126)
Porez na bankovno poslovanje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dobit prije poreza za razdoblje	1.064	303	442	329	97	43	(392)	(193)	1.211	482
Porez na dobit	(187)	(51)	(74)	(56)	(17)	(8)	49	105	(229)	(10)
Neto rezultat za razdoblje	877	252	368	273	80	35	(343)	(88)	982	472
Neto rezultat raspoloživ nekontrolirajućem interesu	-	-	-	-	-	-	20	12	20	12
Neto rezultat raspoloživ vlasniku matičnog društva	877	252	368	273	80	35	(363)	(100)	962	460
Operativni prihod	2.158	1.881	1.158	1.068	120	89	(244)	(27)	3.192	3.011
Operativni rashod	(1.161)	(1.144)	(416)	(402)	(39)	(40)	(39)	(31)	(1.655)	(1.617)
RWA (kreditni rizik, stanje na kraju razdoblja)	10.778	13.540	21.087	21.914	389	341	9.458	12.429	41.712	48.224
Prosječni alocirani kapital	1.683	2.016	2.514	2.643	60	51	1.599	1.995	5.856	6.705
Cost/income ratio	54%	61%	36%	38%	33%	45%	(16)%	(115)%	52%	54%
RoE na alocirani kapital	52%	13%	15%	10%	133%	69%	(23)%	(5)%	16%	7%
Ukupna imovina (stanje na kraju razdoblja)	25.650	26.813	26.968	30.434	699	539	20.549	24.683	73.866	82.469
Ukupne obveze isključujući kapital (stanje na kraju razdoblja)	36.211	39.425	14.394	18.867	802	1.635	12.581	12.158	63.988	72.085
Umanjenja vrijednosti	48	(424)	(117)	(324)	17	(5)	(10)	(57)	(62)	(810)
Neto gubici od umanjenja vrijednosti finansijske imovine po AC/FVOCI i finansijskih instrumenata leasinga	53	(416)	(72)	(222)	17	(5)	1	(37)	(1)	(680)
Neto gubici od umanjenja vrijednosti garancija i akreditiva	(3)	(6)	(40)	(99)	-	-	1	-	(42)	(105)
Neto gubici od umanjenja vrijednosti ulaganja u društva kćeri, zajedničke potvate i pridružena društva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umanjenje vrijednosti goodwilla	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	(2)	(2)	(5)	(3)	-	-	(12)	(20)	(19)	(25)

Metodologija

Račun dobiti i gubitka u segment izvještaju temelji se na metodologiji prema kojoj se dostavljaju izvještaji Upravi Erste Grupe, u svrhu ocjenjivanja rezultata poslovanja pojedinih segmenata. Izvještavanje Upravi jednako kao i izvještavanje poslovnih segmenata za Erste Grupu temeljeno je na IFRS standardima. Računovodstveni standardi i metode, kao i metodologija korištena u izvještavanju poslovnih segmenata, jednaki su i za konsolidirane računovodstvene izvještaje.

Alokacija kapitala po segmentima regularno se revidira u svrhu realnije ocjene rezultata segmenata. Prosječni alocirani kapital je određen kreditnim, tržišnim i operativnim rizicima. U redovnom internom izvještavanju Uprave Erste Grupe, aktiva, pasiva, kao i rizikom ponderirana aktiva i alocirani kapital izvještavaju se na razini segmenta. Pri ocjenjivanju profitabilnosti segmenata, Erste Grupa računa i povrat na alocirani kapital za pojedini segment, koji je definiran kao neto rezultat prije manjinskih udjela u odnosu na prosječni alocirani kapital. Dodatno, cost/income pokazatelj se izračunava za svaki segment kako slijedi: operativni rashodi (opći administrativni troškovi) u odnosu na operativne prihode (neto kamatni prihod, neto prihodi od naknada i provizija, prihodi od dividende, neto rezultat trgovanja i rezultat vrednovanja, neto rezultat po metodi udjela, prihod od najma imovine te od operativnog leasinga).

Omjer povrata na imovinu (ROA) Grupe je iznosio 0,6% na 31. prosinca 2020. (2019.: 1,3%), a Banke 0,6% (2019.: 1,2 %).

2. Neto kamatni prihod

'Neto kamatni prihod' podijeljen je na pozicije 'Kamatni prihod', 'Ostali slični prihodi', 'Kamatni trošak' i 'Ostali slični troškovi'. Podjela na ove pozicije napravljena je na temelju činjenice da li je za obračun kamatnog prihoda ili kamatnog troška primjenjena metoda efektivne kamatne stope sukladno zahtjevima MSFI-ja 9.

Na poziciji 'Kamatni prihod' prikazuju se prihodi s osnove kamate od finansijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, obračunate primjenom efektivne kamatne stope na način pojašnjen ranije, pod poglavljem 'Finansijski instrumenti – Značajne računovodstvene politike'.

Na poziciji 'Ostali slični prihodi' prikazuju se prihodi s osnove kamate od nederivatne finansijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, derivatnih finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja, potraživanja s osnove finansijskog najma te negativne kamate po finansijskim obvezama.

Na poziciji 'Kamatni trošak' prikazuju se troškovi s osnove finansijskih obveza koje se mjere po amortiziranom trošku koji su obračunati primjenom metode efektivne kamatne stope na način pojašnjen ranije, pod poglavljem 'Finansijski instrumenti – priznavanje i mjerjenje'.

Na poziciji 'Ostali slični troškovi' prikazuju se troškovi s osnove kamate od nederivatnih finansijskih obveza koje se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, derivatnih finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja, negativne kamate obračunate po finansijskoj imovini, kamate po obvezama za najam te neto kamatni trošak po otpremninama, mirovinama i jubilarnim nagradama obračunat prema zahtjevima MRS-a 19.

Što se tiče finansijskih instrumenata, pozicije 'Kamatni prihod' i 'Ostali slični prihodi' uključuju kamatni prihod na dane kredite i predujmove bankama i klijentima, na novčana sredstva, na dužničke vrijednosne papire u svim kategorijama mjerjenja finansijske imovine, na potraživanja s osnove finansijskog najma te kamatni prihod po derivatnim finansijskim instrumentima. Pozicije 'Kamatni trošak' i 'Ostali slični troškovi' uključuju kamatu plaćenu na depozite klijenata, depozite banaka, izdane dužničke vrijednosne papire i ostale finansijske obveze u svim kategorijama mjerjenja finansijskih obveza, po obvezama za najam te kamatni trošak po derivatnim finansijskim instrumentima.

Isto tako, dobitak ili gubitak od modifikacije ugovornih uvjeta prikazuje se u liniji 'Kamatni prihod' pod 'Neto kamatni prihod' ako se učinak odnosi na finansijsku imovinu raspoređenu u fazu umanjenja 1. Nadalje, za finansijsku imovinu raspoređenu u fazu umanjenja 1 i 2, neamortizirani dio naknade koja predstavlja sastavni dio efektivne kamatne stope takve imovine priznaje se u kamatni prihod na datum prestanka priznavanja.

2. Neto kamatni prihod (nastavak)

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Kamatni prihod				
Financijska imovina po amortizacijskom trošku	2.053	1.994	1.683	1.649
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	179	158	153	136
Ostali slični prihodi				
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	61	56	63	57
Ostala imovina	103	103	-	-
Kamatni prihod od negativnih kamatnih stopa	5	2	4	2
Ukupno kamatni i ostali slični prihod	2.401	2.313	1.903	1.844
Kamatni troškovi				
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	(280)	(224)	(217)	(166)
Ostali slični troškovi				
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	(59)	(53)	(59)	(53)
Ostale obveze	(8)	(3)	(7)	(2)
Kamatni trošak od negativnih kamatnih stopa	(8)	(8)	(7)	(6)
Ukupno kamatni i ostali slični trošak	(355)	(288)	(290)	(227)
Neto kamatni prihod	2.046	2.025	1.613	1.617

Iznos od 66 milijuna HRK za Grupu i 60 milijuna HRK za Banku (2019.: 67 milijuna HRK za Grupu i 62 milijuna HRK za Banku) koji se odnosi na umanjenje vrijednosti financijske imovine uključen je u prihod od kamata. Uz to, gubici od modifikacija financijskih instrumenata alociranih u Fazu umanjenja 1 u iznosu od 21 milijun HRK za Grupu i Banku (2019.: 283 tisuće HRK za Grupu i Banku) iskazuju se u retku „Financijska imovina po amortiziranom trošku”.

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

3. Neto prihod od naknada i provizija

Grupa priznaje prihode i troškove od naknada i provizija ostvarene pružanjem različitih usluga klijentima. Naknade ostvarene pružanjem usluga tijekom određenog vremenskog razdoblja razgraničavaju se tijekom tog istog vremenskog razdoblja. Određivanje trenutka i iznosa priznavanja prihoda slijedi model od pet koraka MSFI-ja 15.

Prihod od naknada i provizija mjeri se na temelju naknade navedene u ugovoru s kupcem

Navedene naknade uključuju naknade s osnove kreditnog poslovanja koje nisu sastavni dio EKS-a finansijskog instrumenta, naknade za izdane garancije, provizije za upravljanje imovinom, naknade za usluge skrbništva i ostale naknade za upravljanje i savjetovanje, kao i naknade za posredovanje u osiguranju, naknade za posredovanje u stambenim štednjama i naknade po mjenjačkim poslovima.

Ugovor s kupcem koji rezultira priznavanjem finansijskog instrumenta u finansijskim izvještajima Grupe može djelomično biti u opsegu MSFI-ja 9, a djelomično u opsegu MSFI-ja 15. Ako je to slučaj, Grupa prvo primjenjuje MSFI 9 za razdvajanje i mjerjenje dijela ugovora koji je obuhvaćen MSFI-jem 9, a zatim primjenjuje MSFI 15 na ostatak. Prihodi od naknada i provizija koji su sastavni dio efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta spadaju pod zahtjeve MSFI-ja 9 i uključeni su u neto kamatni prihod.

u milijunima HRK	GRUPA				BANKA			
	2019.		2020.		2019.		2020.	
	Prihod	Rashod	Prihod	Rashod	Prihod	Rashod	Prihod	Rashod
Vrijednosni papiri	22	(2)	19	(2)	19	(1)	19	(2)
Vlastita izdanja	15	-	13	-	15	-	13	-
Nalozi za prijenos	6	(1)	6	-	4	-	6	-
Ostali vrijednosni papiri	1	(1)	-	(2)	-	(1)	-	(2)
Upravljanje imovinom	31	(2)	23	(1)	31	(2)	23	(1)
Skrbništvo	11	(3)	9	(2)	10	(3)	8	(2)
Usluge naplate	871	(220)	765	(199)	547	(175)	472	(152)
Kartično poslovanje	514	(183)	432	(164)	206	(146)	150	(125)
Ostalo	357	(37)	333	(35)	341	(29)	322	(27)
Distribuirani resursi klijenata kojima se ne upravlja	33	(1)	28	(1)	32	(1)	28	(1)
Zajednička ulaganja	-	(1)	-	(1)	-	(1)	-	(1)
Proizvodi osiguranja	27	-	24	-	26	-	23	-
Usluge posredovanja štedionica	4	-	3	-	4	-	4	-
Transakcije u stranoj valuti	2	-	1	-	2	-	1	-
Kreditno poslovanje	59	(5)	55	(6)	39	(4)	41	(6)
Dane kreditne obveze, primljene kreditne obveze	36	(1)	12	(5)	33	(1)	5	(4)
Dane garancije, primljene garancije	17	(4)	37	(1)	4	(3)	34	(2)
Ostalo kreditno poslovanje	6	-	6	-	2	-	2	-
Ostalo	30	(21)	26	(20)	12	-	6	-
Ukupni prihod i troškovi od naknada i provizija	1.057	(254)	925	(231)	690	(186)	597	(164)
Neto prihod od naknada i provizija	803	-	694	-	504	-	433	-

Prihodi i troškovi od naknada i provizija prikazani u ovoj tablici nisu sastavni dio efektivne kamatne stope.

Naknade koje se odnose na finansijsku imovinu i finansijske obveze koje se ne mijere po vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka za 2020. godinu iznose u prihodima 810 milijuna HRK za Grupu i 494 milijuna HRK za Banku (2019.: 1.057 milijuna HRK za Grupu i 690 milijuna HRK za Banku) i u rashodima 221 milijun HRK za Grupu i 155 milijuna HRK za Banku (2019.: 255 milijuna HRK za Grupu i 186 milijuna HRK za Banku).

4. Prihod od dividende

Prihod od dividendi priznaju se u račun dobiti i gubitka u trenutku nastanka prava na primitak dividende. Ova stavka uključuje dividende od dionica i drugih vlasničkih instrumenata u svim kategorijama mjerena.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Financijska imovina po trošku	-	-	68	10
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1	1	1	1
Prihod od dividendi	1	1	69	11

5. Neto rezultat i rezultat fer vrijednosti

Rezultat proizašao iz trgovanja uključuje sve dobitke i gubitke zbog promjene fer vrijednosti (čiste cijene) financijske imovine i financijskih obveza koji se drže radi trgovanja, uključujući sve derivative koji nisu određeni kao instrument zaštite. Osim navedenog, pozicija 'Neto rezultat trgovanja' uključuje dobitke i gubitke koji proizlaze iz promjene tečaja monetarne imovine i obveza.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Neto rezultat trgovanja				
Trgovanje vrijednosnim papirima i derivativima	37	21	36	20
Transakcije u stranoj valuti	197	190	192	191
Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost	234	211	228	211

Iznosi promjena fer vrijednosti koji se mogu pripisati promjenama u vlastitom kreditnom riziku nalaze se u Bilješci 28.

6. Dobici/gubici od financijske imovine i obveza koji se mijere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto

Na ovoj poziciji prikazuju se promjene u fer vrijednosti (čista cijena) financijske imovine koja se ne drži radi trgovanja a čija se fer vrijednost mjeri kroz dobit ili gubitak, uključujući i dobitke i gubitke od prestanka priznavanja takve imovine.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Rezultat mjerena/prodaje financijske imovine koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	4	(14)	3	(18)
Dobici / gubici po osnovi financijskih instrumenata koji se mijere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	4	(14)	3	(18)

7. Prihodi od najamnina iz ulaganja u nekretnine i ostalih operativnih najmova

Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma se priznaje primjenom proporcionalne metode tijekom razdoblja najma.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Ulaganja u nekretnine	2	2	-	-
Ostali operativni najmovi	93	84	-	5
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	95	86	-	5

Detaljnije informacije o imovini u operativnom najmu nalaze se u Bilješci 29.

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

8. Opći administrativni troškovi

Troškovi zaposlenih

Troškovi zaposlenih uključuju troškove plaća i naknada, troškove bonusa, doprinose i poreze iz plaće i na plaće. Također, uključuje i trošak tekućeg rada za otpremnine i jubilarne nagrade te efekte ponovnog mjerena obveza za jubilarne nagrade.

Ostali administrativni troškovi

Ostali administrativni troškovi uključuju IT troškove, troškove uredskog prostora, uredske operativne troškove, troškove reklame i propagande, troškove pravnih i konzultantskih usluga.

Amortizacija

Ova stavka sadrži amortizaciju nekretnina i opreme, amortizaciju ulaganja u nekretnine, amortizaciju prava korištenja imovine te amortizaciju nematerijalne imovine.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Troškovi zaposlenih	(747)	(718)	(538)	(522)
Plaće, porezi i doprinosi iz plaće	(638)	(629)	(457)	(457)
Doprinosi na plaću	(90)	(86)	(66)	(62)
Rezerviranja za primanja zaposlenih	(2)	(3)	(1)	(3)
Ostali troškovi zaposlenika	(17)	-	(14)	-
Ostali administrativni troškovi	(660)	(648)	(496)	(487)
Premije osiguranja štednih uloga	(86)	(93)	(72)	(79)
IT troškovi	(172)	(203)	(176)	(193)
Troškovi najma prostora	(88)	(82)	(71)	(67)
Uredski operativni troškovi	(152)	(137)	(70)	(60)
Oglašavanje / marketing	(83)	(74)	(47)	(49)
Pravni i troškovi savjetovanja	(53)	(47)	(40)	(30)
Ostali administrativni troškovi	(26)	(12)	(20)	(9)
Amortizacija	(248)	(251)	(114)	(131)
Softver i ostala nematerijalna imovina	(54)	(58)	(27)	(31)
Nekretnine u posjedu vlasnika	(35)	(43)	(30)	(34)
Ostale pokretnine	(78)	(64)	-	-
Ulaganje u nekretnine	(1)	(1)	-	-
Uredski namještaj i oprema i ostala imovina i oprema	(80)	(85)	(57)	(66)
Opći administrativni troškovi	(1.655)	(1.617)	(1.148)	(1.140)

Grupa nema druge mirovinske aranžmane, osim onih u sklopu državnog mirovinskog sustava u Republici Hrvatskoj, prema kojem je poslodavac dužan obračunati tekuće doprinose u postotku od sadašnjih bruto plaća, a troškovi terete račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su zaposleni zaradili naknadu za rad. U 2020. iznos doprinosa za mirovine iznosi je 116 milijuna HRK za Grupu (2019.: 114 milijuna HRK) i 83 milijuna HRK za Banku (2019.: 81 milijuna HRK).

Detaljnije informacije o amortizaciji nalaze se u Bilješkama 29 i 30.

Prosječan broj zaposlenih tijekom finansijske godine (ponderirani prema razini zaposlenja)

	2019.	2020.
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	2.433	2.432
Erste Card Club d.o.o.	275	269
Izbor Nekretnina d.o.o.	-	-
Erste Nekretnine d.o.o.	23	24
Erste Factoring d.d.	22	
Erste Group IT HR d.o.o.	70	69
Erste bank Podgorica d.d.	258	274
Erste Card Slovenia d.o.o.	59	56
Erste&Steiermärkische S-Leasing d.o.o.	92	97
Diners Club International Mak d.o.o.e.l.	43	-
Ukupno	3.274	3.221

9. Dobici/gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku

Na ovoj poziciji prikazani su dobici i gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine mjerene po amortiziranom trošku. Međutim, dobici i gubici od prestanka priznavanja koji se odnose na finansijsku imovinu koja je u trenutku prestanka priznavanja bila raspoređena u Fazu umanjenja 3 prikazuju se na poziciji 'Neto gubitak od umanjenja vrijednosti finansijskih instrumenata'.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine AC	-	(1)	-	(1)
Dobici/gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku	-	(1)	-	(1)

10. Ostali dobici/gubici od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se ne mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Na ovoj poziciji prikazani su dobici i gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, finansijskih obveza koje se mjeri po amortiziranom trošku i ostalih finansijskih instrumenata koji se ne mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak poput potraživanja s osnove finansijskog najma i finansijskih garancija.

Međutim, dobici i gubici od prestanka priznavanja koji se odnose na finansijsku imovinu koja je u trenutku prestanka priznavanja bila raspoređena u Fazu umanjenja 3 prikazuju se na poziciji 'Neto gubitak od umanjenja vrijednosti finansijskih instrumenata'.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Prodaja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1	-	-	-
Ostali dobici/gubici od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se ne mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1	-	-	-

11. Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz finansijskih instrumenata

Na poziciji 'Neto gubitak od umanjenja vrijednosti finansijskih instrumenata' prikazani su gubici od umanjenja i ukidanje gubitaka od umanjenja vrijednosti finansijskih instrumenata koji, prema MSFI-ju 9, ulaze u obuhvat zahtjeva za umanjenje vrijednosti.

Na ovoj poziciji prikazuje se dobitak ili gubitak od modifikacije ugovornih uvjeta ako se učinak odnosi na finansijsku imovinu raspoređenu u fazu umanjenja 2, fazu umanjenja 3 ili imovinu klasificiranu kao POCI. Naplata prethodno otpisane finansijske imovine i izravni otpisi također se prikazuju na ovoj poziciji.

Isto tako, na ovoj poziciji prikazani su dobici i gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine ako se radi o POCI imovini ili ako je ta finansijska imovina bila raspoređena u Fazu umanjenja 3 u trenutku prestanka priznavanja.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1	(39)	2	(39)
Finansijska imovina po amortizacijskom trošku	(1)	(615)	(33)	(481)
Neto povećanje ispravka vrijednosti kreditnih gubitaka	(97)	(625)	(100)	(480)
Izravni otpisi	(54)	(28)	(11)	(25)
Povrati koji se evidentiraju izravno u računu dobiti i gubitka	151	47	79	33
Dobici ili gubici od modifikacije	(1)	(9)	(1)	(9)
Potraživanja s osnove finansijskog najma	(1)	(26)	-	-
Neto povećanje ispravka vrijednosti kreditnih gubitaka za preuzete obveze i finansijske garancije	(42)	(105)	(41)	(107)
Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz finansijskih instrumenata	(43)	(785)	(72)	(627)

12. Ostali operativni rezultat

Na poziciji 'Ostali operativni rezultat' prikazani su svi ostali prihodi i troškovi koji nisu izravno vezani uz redovnu djelatnost Grupe. 'Ostali operativni rezultat' uključuje gubitke od umanjenja vrijednosti i ukidanje gubitaka od umanjenja vrijednosti kao i rezultat od prodaje nekretnina i opreme te nematerijalne imovine. Također, ova pozicija uključuje i gubitak od umanjenja vrijednosti goodwill-a.

Nadalje, pozicija 'Ostali operativni rezultat' obuhvaća sljedeće: troškove za ostale porez, prihode od smanjenja i troškove povećanja rezerviranja, gubitak od umanjenja vrijednosti vlasničkih ulaganja uključenih u konsolidirani izvještaj metodom udjela i njegova ukidanje te dobitke i gubitke od njihove prodaje, dobitke i gubitke od prestanka priznavanja ovisnih društava.

12. Ostali operativni rezultat (nastavak)

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Ostali operativni troškovi	(340)	(146)	(324)	(126)
Povećanje ostalih rezervacija	(308)	(60)	(302)	(59)
Ostali porezi	(2)	(3)	(1)	(1)
Doprinosi za sanacijski fond	(21)	(43)	(21)	(43)
Rezultat od nekretnina/pokretnina/ostale nematerijalne imovine osim goodwilla	(9)	(16)	-	(16)
Rezultat ostalih operativnih troškova/prihoda	-	(24)	-	(7)
Ostali operativni prihod	56	20	46	19
Smanjenje ostalih rezervacija	30	20	28	19
Rezultat ostalih operativnih troškova/prihoda	26	-	18	-
Ostali operativni rezultat	(284)	(126)	(278)	(107)

U rezultat nekretnina/pokretnina/ostale nematerijalne imovine osim goodwill-a uključeni su gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, ulaganja u nekretnine, nematerijalne imovine i kolateralu preuzetih u zamjenu za nenaplativa potraživanja.

Detaljnije informacije o umanjenju vrijednosti kolateralu preuzetih u zamjenu za nenaplativa potraživanja nalaze se u Bilješci 31 Ostala aktiva.

Sanacijski fond

Redak Doprinosi za sanacijski fond sadrži doprinose nacionalnom sanacijskom fondu koji su za 2020. godinu iznosili 43 milijuna HRK za Grupu i Banku (2019.: 21 milijun HRK). Doprinos se temelji na Direktivi o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava, koja, između ostalog, uspostavlja mehanizam financiranja za sanaciju kreditnih institucija. Kao posljedica, banke su obvezne jednom godišnje doprinositi u fond, koji je u prvom koraku uspostavljen na nacionalnoj razini. Prema ovim propisima, do 31. prosinca 2024. raspoloživa finansijska sredstva sanacijskih fondova doseći će najmanje 1% iznosa pokrivenih depozita svih ovlaštenih kreditnih institucija unutar Europske unije. Stoga se doprinos za sanacijski fond mora rasporediti kroz 10 godina, kako bi dosegnuo ciljanu razinu.

13. Porez na dobit

Porez na dobit sastoji se od tekućih i odgođenih poreza.

Tekući porez

Porezna imovina ili obveze po tekućem porezu za tekuću i prethodne godine se izračunava kao iznos koji se očekuje dobiti ili platiti poreznim vlastima. Porezna stopa i porezni zakoni koji vrijede prilikom izračunavanja iznosa su oni koji su važeći na datum izvještaja o finansijskom položaju.

Odgođeni porez

Odgođeni porez je priznat kao privremena razlika između porezne osnovice imovine ili obveza i njihovih knjigovodstvenih vrijednosti na datum izvještaja o finansijskom položaju. Odgođene porezne obveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odgođena porezna imovina se priznaje za privremene odbitne razlike, uključujući odbitne privremene razlike koje proizlaze iz umanjenja vrijednosti ulaganja u ovisna i pridružena društva i neiskorištene porezne gubitke do mjere do koje je vjerojatno da će oporeziva dobit biti na raspolaganju za sučeljavanje s odbitnim privremenim razlikama i prenijetim neiskorištenim poreznim gubicima.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki datum izvještaja o finansijskom položaju i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela odgođene porezne imovine. Nepriznata odgođena porezna imovina se preispituje na svaki datum izvještaja o finansijskom položaju i priznaje se do mjere u kojoj je postalo vjerojatno da će buduća oporeziva dobit dozvoliti povrat odgođene porezne imovine.

Odgođena porezna imovina i obveze se mijere po poreznoj stopi za koju se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do realizacije imovine ili podmirenja obveze, temeljeno na poreznim stopama (i poreznim zakonima) koje su donesene ili su u postupku donošenja na datum izvještaja o finansijskom položaju. Za ovisna društva vrijede lokalni porezni zakoni.

Odgođeni porez priznaje se u račun dobiti i gubitka osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže izravno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kada se i odgođeni porez priznaje unutar kapitala.

Odgođena porezna imovina i obveze se prebijaju ako postoji legalno provedivo pravo na prijeboj i odgođeni porezi se odnose na istu poreznu vlast.

Porez na dobit se sastoji od tekućeg poreza na dobit obračunatog u svakom od društava Grupe na temelju rezultata prijavljenih u porezne svrhe, korekcija poreza na dobit za prethodne godine, ako ih je bilo, i promjene u odgođenim porezima.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Tekući porezni trošak / prihod	(220)	(24)	(179)	(1)
Tkuće razdoblje	(220)	(24)	(179)	(1)
Odgođeni porezni trošak / prihod	(9)	14	13	7
Tkuće razdoblje	(9)	14	13	7
Ukupno	(229)	(10)	(166)	6

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

13. Porez na dobit (nastavak)

Sljedeća tablica uspoređuje porez na dobit prikazan u računu dobiti i gubitka sa dobiti/gubitkom prije poreza pomnoženim sa nominalnom poreznom stopom Republike Hrvatske od 18% (2019.: 18%).

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Tekuće razdoblje	1.211	482	919	384
Porez na dobit po domaćoj zakonskoj poreznoj stopi (20%)	(218)	(88)	(166)	(69)
Utjecaj različitih inozemnih poreznih stopa	10	4	-	-
Utjecaj poreznih olakšica na zaradu od investicija i druge olakšice od poreza na dobit	9	16	14	16
Povećanje poreza zbog porezno nepriznatih troškova, dodatnih poslovnih poreza i sličnih elemenata	(31)	(4)	(14)	(3)
Učinak procjene nadoknadivosti fiskalnih gubitaka		62		62
Porez na dobit koji se odnosi na druge efekte	1	-		-
Ukupno	(229)	(10)	(166)	6
Efektivna porezna stopa	19%	2%	18%	(1)%

Glavne komponente odgođene porezne imovine i odgođenih poreznih obveza

u milijunima HRK	Porezna imovina		Porezne obveze		Neto promjena 2020			GRUPA
	Od prosinca 2020.	Od prosinca 2019.	Od prosinca 2020.	Od prosinca 2019.	Ukupno	Kroz račun dobiti i gubitka	Kroz ostali kapital	Kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Privremene razlike odnose se na sljedeće stavke:								
Imovina/obveze raspoloživi za trgovanje te priznavanje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	19	7	-	-	12	12	-	-
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	(78)	(75)	(4)	-	3	(7)
Financijska imovina po amortiziranom trošku i potraživanju od kupaca i ostala potraživanja	60	129	-	-	(69)	(69)	-	-
Nekretnine i oprema (korisni vijek trajanja prema poreznom zakonodavstvu različit)	-	-	(1)	(1)	-	-	-	-
Umanjanje vrijednosti ulaganja u ovisna društva	86	91	-	-	(5)	(5)	-	-
Dugoročne rezervacije za zaposlenike (različite porezne vrijednosti)	1	1	-	-	-	-	-	-
Ostale rezervacije (različite porezne vrijednosti)	3	3	-	-	-	-	-	-
Preneseni porezni gubitak	26	15	-	-	11	11	-	-
Ostalo	77	63	-	-	14	14	-	-
Nenadoknadiva DTA	-	(51)	-	-	51	51	-	-
Neto efekt bruto odgodenog poreznog položaja	(75)	(71)	75	71	-	-	-	-
Ukupno odgođeni porezi	197	187	(4)	(5)	10	14	3	(7)
Tekući porezi	123	12	(6)	(24)	(24)	(24)	-	-
Ukupni porezi	320	199	(10)	(29)	(14)	(10)	3	(7)

13. Porez na dobit (nastavak)

u milijunima HRK	Porezna imovina		Porezne obveze		Neto promjena 2019.		GRUPA
	Od prosinca 2019.	Od prosinca 2018.	Od prosinca 2019.	Od prosinca 2018.	Ukupno	Kroz račun dobiti i gubitka	Kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Privremene razlike odnose se na sljedeće stavke:							
Imovina/obveze raspoloživi za trgovanje te priznavanje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	7	6	-	-	1	1	-
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	(75)	(49)	(26)	-	(26)
Financijska imovina po amortiziranom trošku i potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	129	160	-	-	(31)	(31)	-
Nekretnine i oprema (korisni vijek trajanja prema poreznom zakonodavstvu različit)	-	1	(1)	-	(2)	(2)	-
Umanjenje vrijednosti ulaganja u ovisna društva	91	90	-	-	1	1	-
Dugoročne rezervacije za zaposlenike (različite porezne vrijednosti)	1	1	-	(1)	1	1	-
Ostale rezervacije (različite porezne vrijednosti)	3	1	-	1	1	1	-
Preneseni porezni gubitak	15	-	-	-	15	15	-
Ostalo	63	58	-	-	5	5	-
Nenadoknadiva DTA	(51)	(51)	-	-	-	-	-
Neto efekt bruto odgođenog poreznog položaja	(71)	(47)	71	47	-	-	-
Ukupno odgođeni porezi	187	219	(5)	(2)	(35)	(9)	(26)
Tekući porezi	12	10	(24)	(106)	(220)	(220)	-
Ukupni porezi	199	229	(29)	(108)	(255)	(229)	(26)

u milijunima HRK	Porezna imovina		Porezne obveze		Neto promjena 2020			BANKA
	Od prosinca 2020.	Od prosinca 2019.	Od prosinca 2020.	Od prosinca 2019.	Ukupno	Kroz račun dobiti i gubitka	Efekt poslovnog spajanja	Kroz ostali kapital
Privremene razlike odnose se na sljedeće stavke:								
Imovina/obveze raspoloživi za trgovanje te priznavanje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	19	7	-	-	12	12	-	-
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	(75)	(69)	(6)	-	-	3 (9)
Financijska imovina po amortiziranom trošku i potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	14	14	-	-	-	-	-	-
Umanjenje vrijednosti ulaganja u ovisna društva	77	81	-	-	(4)	(4)	-	-
Dugoročne rezervacije za zaposlenike (različite porezne vrijednosti)	1	1	-	-	-	-	-	-
Ostale rezervacije (različite porezne vrijednosti)	1	1	-	-	-	-	-	-
Preneseni porezni gubitak	26	-	-	-	26	(7)	33	-
Ostalo	46	40	-	-	6	6	-	-
Neto efekt bruto odgođenog poreznog položaja	(75)	(69)	75	69	-	-	-	-
Ukupno odgođeni porezi	110	75	-	-	34	7	33	3 (9)
Tekući porezi	112	-	-	(8)	(1)	(1)	-	-
Ukupni porezi	222	75	-	(8)	33	6	33	3 (9)

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

13. Income tax (continued)

u milijunima HRK					BANKA	
	Porezna imovina		Porezne obveze		Neto promjena 2019.	
	Od prosinca 2019.	Od prosinca 2018.	Od prosinca 2019.	Od prosinca 2018.	Ukupno	Kroz račun dobiti i gubitka
Privremene razlike odnose se na sljedeće stavke:						
Imovina/obveze raspoloživi za trgovanje te priznavanje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	7	6	-	-	1	1
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	(69)	(45)	(24)	- (24)
Finansijska imovina po amortiziranom trošku i potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	14	15	-	-	(1)	(1)
Umanjenje vrijednosti ulaganja u ovisna društva	81	82	-	-	(1)	(1)
Dugoročne rezervacije za zaposlenike (različite porezne vrijednosti)	1	1	-	-	-	-
Ostale rezervacije (različite porezne vrijednosti)	1	1	-	-	-	-
Ostalo	40	27	-	-	14	14
Neto efekt bruto odgodenog poreznog položaja	(69)	(45)	69	45	-	-
Ukupno odgođeni porezi	75	87	-	-	(11)	13
Tekući porezi	-	-	(8)	(81)	(179)	(179)
Ukupni porezi	75	87	(8)	(81)	(190)	(166)
						(24)

Odgođeni porezi odražavaju neto porezne učinke privremenih razlika između knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza iskazanih u svrhu finansijskog izvještavanja i iznosa koji se primjenjuju u porezne svrhe.

Za knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine se očekuje da će biti nadoknadiva u doglednoj budućnosti. Preispituje se na svaki datum izvještaja o finansijskom položaju i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine. Nenadoknadivi iznosi su predstavljeni u liniji „Nenadoknadiv DTA“ u tablici.

Nepriznati iznos odgođene porezne imovine se ponovno ispituje na svaki datum izvještaja o finansijskom položaju i priznaje u mjeri u kojoj je postalo vjerojatnim da će buduća porezna osnovica dopustiti priznavanje odgođene porezne imovine.

Na dan 31. prosinca 2019. na grupnoj razini, nenadoknadiv iznos odgođene porezne imovine u iznosu od 51 milijun HRK izvjestio je Erste factoring temeljem privremenih razlika po ispravcima vrijednosti. Erste factoring je priznao odgođenu poreznu imovinu u visinu procijenjene nadoknadive porezne imovine u narednim razdobljima.

Dana 19 lipnja 2020., Erste factoring je pripojen i Banka je priznala odgođenu poreznu imovinu temeljem poreznog gubitka Erste factoringa. Ukupan iznos priznate odgođene porezne imovine iznosi 78 milijuna HRK od čega je 52 milijuna HRK Banka iskoristila na kraju 2020 godine. Na 31. prosinca 2020. odgođena porezna imovina za prenesene porezne gubitke iznosi 26 milijuna HRK.

Na dan 31. prosinca 2020. porezni gubici su iznosili 145 milijuna HRK, a ističu 2024. godine.

Finansijski instrumenti – Značajne računovodstvene politike

Finansijski instrument je svaki ugovor na temelju kojeg nastaje finansijska imovina jednog poslovnog subjekta i finansijska obveza ili vlasnički instrument drugog poslovnog subjekta.

Prema MSFI-ju 9 sva finansijska imovina i obveze, uključujući derivativne finansijske instrumente, trebaju se priznati u izvještaju o finansijskom položaju i mjeriti u skladu sa dodijeljenim kategorijama mjerena.

Metode mjerena finansijskih instrumenata

Grupa primjenjuje dvije osnovne metode mjerena:

i. Amortizirani trošak i efektivna kamatna stopa

Amortizirani trošak finansijske imovine je iznos po kojem je finansijska imovina mjerena pri početnom priznavanju, umanjen za otplate glavnice, umanjen ili uvećan za kumulativni iznos amortizacije svake razlike između početnog iznosa i iznosa o dospijeću, izračunate primjenom metode efektivne kamatne stope i usklađen za iznos rezervacija za umanjenje vrijednosti finansijske imovine.

Bruto knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine predstavlja amortizirani trošak finansijske imovine prije usklađivanja za rezervacije za umanjenje vrijednosti.

Kamatni prihod se obračunava primjenom metode efektivne kamatne stope na način da se efektivna kamatna stopa primjenjuje na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine osim za:

- 1) Kupljenu ili stvorenu kreditno umanjenu finansijsku imovinu (eng. Purchased or originated credit impaired financial assets; POCI). Za takvu imovinu Grupa primjenjuje kreditno prilagođenu efektivnu kamatnu stopu na amortizirani trošak te imovine, od početka priznavanja.
Kreditno prilagođena efektivna kamatna stopa je stopa kojom se točno diskontiraju procijenjeni budući novčani primici i/ili novčani izdaci kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine na amortizirani trošak finansijske imovine koja je kupljena ili izdana kao kreditno umanjena. Kod izračuna ove stope prilikom procjene očekivanih novčanih tokova u obzir se uzimaju i očekivani kreditni gubici.
- 2) Finansijsku imovinu koja nije kupljena niti izdana kao kreditno umanjena ali je naknadno postala kreditno umanjena (raspoređena je u fazu umanjenja 3). Za takvu imovinu Grupa primjenjuje efektivnu kamatnu stopu na amortizirani trošak te imovine u narednim razdobljima sve dok je imovina kreditno umanjena.

Metoda efektivne kamatne stope predstavlja metodu izračuna amortizacijskog troška finansijske imovine ili finansijske obveze te vremenskog razgraničenja kamatnog prihoda, odnosno kamatnog troška tijekom određenog razdoblja.

Efektivna kamatna stopa (EKS) je stopa kojom se točno diskontiraju procijenjeni budući novčani primici i/ili novčani izdaci kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta, ili gdje je to prikladno, kroz kraće razdoblje, na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine ili amortizirani trošak finansijske obveze. Efektivna kamatna stopa računa se pri početnom priznavanju finansijskog instrumenta.

Kod izračuna efektivne kamatne stope potrebno je procijeniti očekivane novčane tokove, uzimajući u obzir sve uvjete iz ugovora finansijskog instrumenta te zanemarući očekivane kreditne gubitke. U izračun je potrebno uključiti sve naknade plaćene, odnosno primljene, između ugovornih strana koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove, premije ili diskonte, odnosno sve razlike između početne knjigovodstvene vrijednosti instrumenta (koji se vodi po amortizacijskom trošku) i iznosa po dospijeću.

ii. Fer vrijednost

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerjenja.

Detalji o tehnikama vrednovanja koje se koriste za mjerjenje fer vrijednosti i hijerarhiji fer vrijednosti, prikazani su u Bilješci 23. Fer vrijednost finansijskih instrumenata.

Početno priznavanje i mjerjenje

i. Početno priznavanje

Finansijski instrumenti se početno priznaju kada Grupa postane stranka ugovornih odredbi instrumenta.

Redovne kupnje ili prodaje finansijske imovine Grupa priznaje primjenom računovodstva na datum namire (eng. Settlement date accounting). Datum namire je datum na koji je imovina isporučena Grupi ili na koji je Grupa isporučila imovinu. Primjenom računovodstva na datum namire Grupa finansijsku imovinu evidentira u izvanbilančnoj evidenciji na datum trgovanja, te do datuma namire priznaje sve promjene fer vrijednosti finansijske imovine koja treba biti primljena tijekom razdoblja između datuma trgovanja i datuma namire na isti način na koji priznaje stečenu imovinu. Promjene fer vrijednosti u tom razdoblju priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku ako se radi o finansijskoj imovini koja se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, odnosno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ako se radi o finansijskoj imovini koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Kod prodaje finansijske imovine, primjena računovodstva na datum namire predstavlja isporuku finansijske imovine drugoj strani i priznavanje dobitaka i gubitaka od prodaje na dan isporuke te imovine od strane Grupe.

ii. Početno mjerjenje

Kod početnog priznavanja Grupa mjeri finansijsku imovinu ili finansijsku obvezu po njezinoj fer vrijednosti uvećanoj, u slučaju finansijske imovine ili finansijske obveze koja se ne mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, za transakcijske troškove koji su izravno povezani sa stjecanjem finansijske imovine ili izdavanjem finansijske obveze. Finansijska imovina i finansijske obveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak početno se priznaju po fer vrijednosti, a transakcijski troškovi se odmah priznaju u dobit ili gubitak.

Klasifikacija i naknadno mjerjenje finansijske imovine

U skladu sa MSFI-jem 9, klasifikacija finansijske imovine i naknadno mjerjenje ovise o slijedeća dva kriterija:

- i. poslovnom modelu za upravljanje finansijskom imovinom - određuje na osnovi poslovnog cilja upravljanja finansijskom imovinom odnosno procjene drži li se finansijska imovina radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, ili oboje prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje finansijske imovine ili samo radi prodaje.
- ii. karakteristikama ugovornih novčanih tokova finansijske imovine – određuje se na temelju procjene jesu li ugovorni novčani tokovi finansijske imovine samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmiren iznos glavnice (eng. solely payments of principal and interest).

Poslovni model za upravljanje finansijskom imovinom

Poslovni model se određuje na osnovi poslovnog cilja upravljanja finansijskom imovinom odnosno procjene drži li se finansijska imovina radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, ili oboje prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje finansijske imovine ili samo radi prodaje.

Poslovni model za upravljanje finansijskom imovinom određuje ključno rukovodstvo i to na razini koja odražava način na koji se upravlja grupom finansijske imovine zajedno kako bi se postigao određeni poslovni cilj, a ne na razini pojedinog instrumenta.

Procjena poslovnog modela promatra se kroz aktivnosti koje Grupa poduzima u svrhu ostvarivanja poslovnih ciljeva i na koji način se izvještava ključno rukovodstvo Grupe. Procjena se temelji na sljedećim relevantnim kriterijima:

- _ Način na koji se mjeri uspješnost poslovnog modela i finansijske imovine unutar tog poslovnog modela, te kako se o tome izvještava ključno rukovodstvo
- _ Rizici koji utječu na uspješnost poslovnog modela i finansijske imovine unutar tog poslovnog modela i način koji se upravlja tim rizicima i
- _ Naknade ključnom rukovodstvu (osnovom fer vrijednosti imovine kojom se upravlja ili iznosa prikupljenih ugovornih novčanih tokova).

Klasifikacija i naknadno mjerjenje finansijske imovine (nastavak)

Slijedom navedenog, u skladu sa zahtjevima MSFI-a 9, utvrđen je poslovni model Grupe za upravljanje finansijskom imovinom:

- 1) Poslovni model čiji je cilj držanje finansijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova (eng. held to collect), za sve kredite (klijentsko poslovanje). Na godišnjoj razini provodi se procjena i potvrda održivosti poslovnog modela kroz analizu prodaja. Prodaje finansijske imovine koje se, unutar Grupe smatraju prodajom u skladu sa poslovnim modelom držanja finansijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova jesu prodaje zbog povećanja kreditnog rizika finansijske imovine, prodaje finansijske imovine koje nisu učestale (iako se radi o značajnim vrijednostima), prodaje finansijske imovine koja nije značajne vrijednosti iako su učestale te prodaje finansijske imovine kojoj je rok dospijeća blizu.

Ostali slučajevi prodaje koji su realizirani pod poslovnim modelom „held to collect“ procjenjuju se retrospektivno, a ako prelaze određene kvantitativne pragove, gdje je knjigovodstvena vrijednost prodane imovine u portfelju „held to collect“ mjerena po amortiziranom trošku:

> 1% pokretne prosječne knjigovodstvene vrijednosti portfelja u odgovarajućem razdoblju tijekom posljednja 3 mjeseca,
> 3% pokretne prosječne knjigovodstvene vrijednosti portfelja u odgovarajućem razdoblju tijekom posljednjih 12 mjeseci
> 5% pokretne prosječne knjigovodstvene vrijednosti portfelja u odgovarajućem razdoblju tijekom posljednjih 36 mjeseci), ili kad god se to smatra potrebnim s obzirom na nova upravljačka očekivanja da bi procijenjeni prag mogao biti premašen, Grupa provodi prospektivni test.

Ukoliko se utvrdi da knjigovodstvena vrijednost imovine za koju se očekuje da će se prodati tijekom očekivanog vijeka trajanja portfelja trenutnog poslovnog modela, iz razloga koji nisu gore navedeni kao opravdani, prelazi 10% knjigovodstvene vrijednosti portfelja, nova finansijska imovina kupljena ili izdana unutar revidiranog portfelja klasificirala bi se pod novi poslovni model te mjerila po fer vrijednosti.

- 2) Poslovni modeli 'held to collect', 'hold and sell' i ostali poslovni modeli za ulaganja u vrijednosne papire (ne klijentsko poslovanje).

Za prodaju vrijednosnih papira koji se drže u skladu s poslovnim modelom „held to collect“, provodi se procjena koja je iznad objašnjena za kreditni portfelj.

Prema MSFI-ju 9, postoje 3 poslovna modela:

- _ Poslovni model čiji je cilj držanje finansijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova (eng. held to collect): Finansijskom imovinom klasificiranom unutar ovog poslovnog modela upravlja se na način da se novčani tokovi od finansijske imovine ostvaruju kroz prikupljanje ugovornih novčanih tokova (glavnice i kamate) tijekom vijeka trajanja finansijske imovine.
- _ Poslovni model čiji je cilj držanje finansijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaja finansijske imovine (eng. hold and sell): Finansijskom imovinom klasificiranom unutar ovog poslovnog modela upravlja se na način da se novčani tokovi od finansijske imovine ostvaruju kroz prikupljanje ugovornih novčanih tokova (glavnice i kamate) i kroz prodaju finansijske imovine.
- _ Ostali poslovni model (portfelj trgovanja i fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka) - poslovni model čiji je cilj držanje finansijske imovine radi prikupljanja novčanih tokova kroz prodaju finansijske imovine: Finansijskom imovinom klasificiranom unutar ovakvih poslovnih modela upravlja se temeljem fer vrijednosti te se novčani tokovi od finansijske imovine ostvaruju kroz prodaju. Primjer ovakvog portfelja je portfelj koji se drži radi trgovanja (eng. held for trading). Finansijska imovina se stječe s ciljem prodaje u bliskoj budućnosti i ostvarivanja.

Karakteristike ugovornih novčanih tokova (SPPI test)

Prema zahtjevima MSFI-ja 9, Grupa je obvezna za svaku finansijsku imovinu procijeniti karakteristike ugovornih novčanih tokova. Pod procjenom karakteristika ugovornih novčanih tokova smatra se procjena jesu li ugovorni novčani tokovi finansijske imovine samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice (eng. solely payments of principal and interest); u nastavku dokumenta SPPI test.

Grupa, na temelju ove procjene, uzimajući u obzir i poslovni model koji primjenjuje za upravljanje tom finansijskom imovinom, donosi odluku o klasifikaciji finansijske imovine u određenu kategoriju mjerjenja. SPPI test provodi se na razini instrumenta odnosno karakteristike novčanih tokova finansijske imovine procjenjuju se na razini pojedinačnog ugovora.

Općenito, ugovorni novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice smatraju se osnovnim kreditnim poslovanjem i samo takvi novčani tokovi zadovoljavaju SPPI test. Pod osnovnim kreditnim poslovanjem, najznačajnije elemente kamate čine vremenska vrijednost novca i kreditni rizik. Sve dok kamata kao naknada za posuđenu glavniciu sadrži samo osnovne elemente, instrument zadovoljava SPPI test. Osim ranije spomenutih, osnovne elemente čine:

Kamata = naknada za vremensku vrijednost novca + naknada za kreditni rizik + naknada za administrativne troškove + naknada za ostale osnovne rizike + profitna marža.

Klasifikacija i naknadno mjerjenje financijske imovine (nastavak)

Sukladno tome, ukoliko ugovorni uvjeti sadrže karakteristike koje nisu osnovni elementi kamate i te karakteristike rezultiraju rizicima ili promjenama ugovornih novčanih tokova koje nisu povezane s osnovnim kreditnim poslovanjem, financijska imovina pada SPPI test. Mjerjenje po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit za takvu financijsku imovinu nije moguće te se ona raspoređuje u kategoriju mjerjenja po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Isto tako, ukoliko je nekom ugovornom klausulom promijenjen element kamate koji se odnosi na vremensku vrijednost novca (kamatna neusklađenost poput neusklađenosti perioda ažuriranja i ročnosti tržišne kamatne stope) potrebna je procjena promjene ugovornih novčanih tokova. Značajnost promjene vremenske vrijednosti novca, utvrđuje se tzv. benchmark testom. Svrha procjene promjene vremenske vrijednosti novca jest utvrditi koliko se ugovorni (nediskontirani) novčani tokovi mogu razlikovati od (nediskontiranih) novčanih tokova koji bi nastali da nije bilo promjene vremenske vrijednosti novca (referentni novčani tokovi). Osim navedenih značajki, ostali uvjeti referentne imovine jednaki su uvjetima financijske imovine koja je predmet testa. Ako promjena vremenske vrijednosti novca za posljedicu ima ugovorne (nediskontirane) novčane tokove koji se znatno razlikuju od (nediskontiranih) referentnih novčanih tokova, financijska imovina ne ispunjava kriterij za klasifikaciju i mjerjenje po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Kroz benchmark test, Grupa mora uzeti u obzir učinak promjene vremenske vrijednosti novca u svakom izvještajnom razdoblju, ali i kumulativno tijekom vijeka trajanja financijske imovine.

Primjenom spomenuta dva kriterija financijska imovina se raspoređuje u slijedeće kategorije mjerjenja opisane u bilješkama:

- 1) Financijska imovina po amortiziranom trošku (eng. AC),
- 2) Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (eng. FVOCI)
- 3) Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (eng. FVPL)

Klasifikacija i naknadno mjerjenje financijskih obveza

Financijske obveze klasificiraju se u kategoriju mjerjenja po amortiziranom trošku, osim:

- _ financijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak
- _ financijskih obveza proizašlih iz prijenosa financijske imovine koji ne zadovoljava kriterije za prestanak priznavanja imovine
- _ obveza po izdanim financijskim jamstvima
- _ obveza proizašlih iz plasmana odobrenih po stopi ispod tržišne kamatne stope
- _ potencijalne naknade priznate od strane stjecatelja unutar poslovnog spajanja na koje se primjenjuju zahtjevi MSFI-a 3.

Detalji vezani uz financijske obveze nalaze se u Bilješci 18.

Umanjenje vrijednosti financijskih instrumenata prema MSFI-ju 9

Model očekivanog kreditnog gubitka

Model očekivanog kreditnog gubitka je model umanjenja vrijednosti koji zahtijeva da se mogući gubitak uslijed umanjenja vrijednosti financijskog instrumenta procjenjuje prilikom stjecanja financijskog instrumenta, temeljem dostupnih relevantnih informacija i priznaje odmah pri početnom priznavanju imovine. Osnovne karakteristike modela su da prilikom mjerjenja gubitka uzima u obzir sve dostupne informacije koje uključuju informacije o gubicima iz proteklih razdoblja, informacije o trenutnom stanju te informacije koje se odnose na očekivanja u budućim razdobljima te omogućava da se vremenski primjerene, odnosno pravodobnije prizna gubitak od umanjenja. Ovaj model primjenjuje se za sve financijske instrumente koji podliježu zahtjevima za umanjenje vrijednosti bez obzira na vrstu instrumenta ili kategoriju mjerjenja u koju je instrument raspoređen.

Prema MSFI-ju 9 u obuhvat zahtjeva za umanjenje vrijednosti uključuje se:

- _ Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku
- _ Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (osim vlasničkih instrumenata)
- _ Ostali dužnički instrumenti u okviru MSFI 9 zahtjeva za umanjenjem vrijednosti (potraživanja s osnove ugovora o najmu, potraživanja od kupaca, ugovorna imovina)
- _ Obveze na temelju kredita (po odobrenim neiskorištenim kreditima)
- _ Obveze po ugovorima o financijskom jamstvu

Kreditni gubitak predstavlja razliku između ugovornih novčanih tokova na koje Grupa ima pravo na temelju ugovornih uvjeta i novčanih tokova za koje očekuje da će zaista i naplatiti, diskontiranu originalnom efektivnom kamatnom stopom (ili kreditno prilagođenom efektivnom kamatnom stopom u slučaju POCI imovine).

Umanjenje vrijednosti finansijskih instrumenata prema MSFI-ju 9 (nastavak)

Očekivani kreditni gubici za dvanaestomjesečno razdoblje odnose se na dio očekivanih kreditnih gubitaka kroz cijelo razdoblje trajanja instrumenta koji predstavljaju očekivane kreditne gubitke kao posljedicu nastanka statusa neispunjena obveza u razdoblju od 12 mjeseci od izvještajnog razdoblja.

Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja odnose se na očekivane kreditne gubitke kroz cijelo razdoblje trajanja instrumenta koji predstavljaju očekivane kreditne gubitke kao posljedicu nastanka svih mogućih statusa neispunjena obveza tijekom života finansijskog instrumenta.

Za finansijske instrumente na koje se primjenjuje ovaj model umanjenja, Grupa pri početnom priznavanju uvijek priznaje, u račun dobiti i gubitka, najmanje iznos očekivanih kreditnih gubitaka za dvanaestomjesečno razdoblje. Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja finansijskog instrumenta priznaju se ukoliko dođe do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na početno priznavanje ili je instrument kreditno umanjen.

Utvrđeni očekivani kreditni gubici računovodstveno se priznaju kao:

- _ Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke, po finansijskoj imovini koja se mjeri po amortiziranom trošku, potraživanjima s osnove ugovora o najmu, ugovornoj imovini i potraživanjima od kupaca, koje se iskazuje kao dio knjigovodstvene vrijednosti imovine u izvještaju o finansijskom položaju
- _ Akumulirani iznos umanjenja vrijednosti, po finansijskoj imovini koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, koji se iskazuje kao zasebna stavka unutar ostale sveobuhvatne dobiti (nije dio neto knjigovodstvene vrijednosti imovine u bilanci) na poziciji 'Rezerva fer vrijednosti'
- _ Rezerviranja za očekivane kreditne gubitke po izvanbilančnim stawkama (obvezama na temelju kredita, obvezama po ugovorima o finansijskom jamstvu) koja se priznaju kao obveza u bilanci i prikazuju na poziciji 'Rezerviranja' u izvještaju o finansijskom položaju.

U računu dobiti i gubitka, gubici od umanjenja vrijednosti kao i njihovo ukidanje prikazuju se pod pozicijom 'Neto gubitak od umanjenja vrijednosti s osnove finansijskih instrumenata'.

Kad je finansijska imovina naknadno kreditno umanjena, Grupa u narednim razdobljima ne priznaje ugovorni kamatni prihod, odnosno kamatu na bruto knjigovodstvenu vrijednost već priznaje kamatni prihod na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine; njen amortizirani trošak. Sa stajališta bilance, kamata se obračunava na bruto knjigovodstvenu vrijednost. Razlika između obračunate ugovorne kamate i kamatnog prihoda priznatog u računu dobiti i gubitka, u izvještajnom razdoblju u kojem je imovina kreditno umanjena, iskazana je kroz rezervaciju za umanjenje vrijednosti te imovine (bez utjecaja na umanjenje vrijednosti).

Za finansijsku imovinu koja je kreditno umanjena prilikom početnog priznavanja (POCI imovina), procijenjeni očekivani kreditni gubici uključeni su u početnu fer vrijednost imovine te za nju Grupa utvrđuje kreditno prilagođenu efektivnu kamatnu stopu. Kod POCI imovine Grupa u izvještajnom razdoblju priznaje samo kumulativnu promjenu u očekivanim kreditnim gubicima tijekom cijelog vijeka trajanja finansijske imovine u odnosu na početno priznavanje. Ukoliko dođe do pozitivne promjene u očekivanim kreditnim gubicima u odnosu na inicijalno utvrđene očekivane kreditne gubitke, promjena se provodi kroz uskluđu bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine, dok se kod negativne promjene u očekivanim kreditnim gubicima u odnosu na inicijalno utvrđene očekivane kreditne gubitke formiraju rezervacije za umanjenje vrijednosti. Ovakva imovina ne podliježe raspoređivanju u faze umanjenja.

Obveze na temelju kredita i ugovori o izdanim finansijskim jamstvima podliježu zahtjevima MSFI-a 9 za umanjenje vrijednosti. Za obveze na temelju kredita i ugovore o izdanom finansijskom jamstvu, datum na koji Grupa kao stranka prihvati neopozivu obvezu smatra se datumom početnog priznavanja u smislu primjene zahtjeva za umanjenje vrijednosti. Rezerviranja za očekivane kreditne gubitke priznata po ovim izvanbilančnim stawkama ne ukidaju se u trenutku nastanka finansijske imovine već se prenose u rezervacije za umanjenje vrijednosti, dok se razlika do potrebnih rezervacija za umanjenje vrijednosti finansijske imovine priznaje u račun dobiti i gubitka (osim ako se radi o POCI imovini).

Faze umanjenja finansijskog instrumenta (eng. stages)

Opći model očekivanog kreditnog gubitka definira klasificiranje finansijskih instrumenata, na temelju njihove kreditne kvalitete pri početnom priznavanju te promjene kreditne kvalitete u narednim izvještajnim razdobljima, u tri faze umanjenja. Faza umanjenja u koju je finansijski instrument raspoređen, određuje iznos umanjenja vrijednosti ili rezerviranja koji će se priznati u poslovnim knjigama kao i iznos kamatnog prihoda koji će se u izvještajnom razdoblju priznati.

Faza umanjenja 1

- _ Nije došlo do promjene kreditnog rizika ili je došlo do neznačajnog povećanja kreditnog rizika finansijskog instrumenta u odnosu na početno priznavanje
- _ Iznos umanjenja vrijednosti ili rezerviranja: iznos očekivanih kreditnih gubitaka za dvanaestomjesečno razdoblje
- _ Osnovica za priznavanje kamatnog prihoda: bruto knjigovodstvena vrijednost

Umanjenje vrijednosti financijskih instrumenata prema MSFI-ju 9 (nastavak)

Faza umanjenja 2

- _ Došlo je do značajnog povećanja kreditnog rizika financijskog instrumenta u odnosu na početno priznavanje
- _ Iznos umanjenja vrijednosti ili rezerviranja: iznos očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja
- _ Osnovica za priznavanje kamatnog prihoda: bruto knjigovodstvena vrijednost.

Faza umanjenja 3

- _ Nastupio je status neispunjena obveza i postoje objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti financijskog instrumenta u odnosu na početno priznavanje
- _ Iznos umanjenja vrijednosti ili rezerviranja: iznos očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja.
- _ Osnovica za priznavanje kamatnog prihoda: neto knjigovodstvena vrijednost (amortizirani trošak financijske imovine).

Detaljnije informacije o utvrđivanju značajnog povećanja kreditnog rizika, uključujući procjene i prosudbe koje se primjenjuju pri mjerenu očekivanih kreditnih gubitaka te definicija statusa neispunjena obveza nalaze se u Bilješci 28 Upravljanje rizicima, kreditni rizik.

Otpisi

Grupa će otpisati bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine ako ne postoji razumna očekivanja o povratu iste, u cijelosti ili djelomično.

Otpis je događaj koji dovodi do prestanka priznavanja financijske imovine i provodi se na teret proknjiženih rezervacija za očekivane kreditne gubitke po financijskoj imovini koja je predmet otpisa.

Grupa je definirala niz kriterija kod kojih može doći do otpisa nenaplativih potraživanja iz kreditnog poslovanja:

Otpis financijske imovine može biti rezultat forbearance mjera gdje Grupa umanjuje potraživanje s ciljem premošćivanja financijskih poteškoća klijenata i time povećava mogućnost naplate preostalog dijela potraživanja. Otpis nenaplativog dijela financijske imovine može proizaći iz aktivnosti koje su rezultat pokretanja ili okončanja pravnih postupaka (stečaja, likvidacije ili sudskog spora).

Do razmatranja mogućnosti otpisa dolazi i u situacijama kada Grupa procijeni da bi troškovi postupka naplate bili veći od iznosa samog potraživanja/kolateralu, kada se procijeni da se naplata ne može očekivati ili kada kroz proces naplate postane očigledno da se dospjeli iznosi neće naplatiti, na primjer zbog pokrenutog stečajnog postupka.

Prestanak priznavanja financijskih instrumenata uključujući promjene ugovornih uvjeta financijske imovine

(i) Prestanak priznavanja financijske imovine

Financijska imovina (ili, gdje je primjenjivo, dio financijske imovine ili dio skupine slične financijske imovine) prestaje se priznavati kada:

- _ su ugovorna prava za primanje novčanih tokova od imovine istekla; ili
- _ Grupa je prenijela svoja prava na primanje novčanih tokova od imovine ili je preuzela obvezu u cijelosti platiti primljene novčane tijekove bez značajnih odgoda trećoj strani prema aranžmanu „prolaza“ ili je:
 - _ u osnovi prenijela sve rizike i koristi povezane s vlasništvom nad imovinom; ili
 - _ je niti prenijela niti zadрžala sve rizike i koristi povezane s vlasništvom nad imovinom, ali je prenijela kontrolu nad njom.

Kod prestanka priznavanja financijske imovine, razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i primljene naknade (dobici ili gubici) prikazuje se u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Dobici ili gubici s osnove prestanka priznavanja financijske imovine mjerene po amortiziranom trošku' ili kod financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit pod pozicijom 'Ostali dobici ili gubici s osnove prestanka priznavanja financijskih instrumenata koji se ne mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitaka'.

Za financijsku imovinu koja se mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitaka, ova razlika prikazuje se, zajedno sa rezultatom mjerjenja, pod pozicijom 'Neto rezultat trgovanja' ili pod pozicijom 'Dobici ili gubici s osnove financijskih instrumenata koji se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitaka'.

Prestanak priznavanja finansijskih instrumenata uključujući promjene ugovornih uvjeta finansijske imovine (nastavak)

(ii) Prestanak priznavanja finansijske imovine zbog značajnih promjena ugovornih uvjeta

U kreditnom poslovanju Grupa može doći do promjena ugovornih uvjeta finansijske imovine bilo kao rezultat pregovora radi prilagodbe izmijenjenim tržišnim uvjetima ili radi sprečavanja finansijskih poteškoća klijenta, odnosno radi maksimiziranja mogućnosti naplate ako je klijent već u finansijskim poteškoćama.

Kao rezultat promjene uvjeta ili modificiranja ugovornih novčanih tokova finansijske imovine može doći do prestanka priznavanja finansijske imovine te priznavanja nove, izmijenjene finansijske imovine.

Grupa je definirala niz kriterija za prestanak priznavanja koji (kvalitativno ili kvantitativno) određuju da li je promjena ugovornih uvjeta finansijske imovine dovoljno značajna da zadovolji uvjete za prestanak priznavanja iste:

- _ Promjena ugovornih uvjeta koja dovodi do promjene druge ugovorne strane
- _ Promjena ugovorenih uvjeta koja dovodi do promjene valute ugovora, ugovornih uvjeta na način da se uvode ili uklanaju jedna ili više ugovornih odredbi koje dovode do različitog tretmana nove finansijske imovine (u smislu usklađenosti s SPPI testom i klasifikacije/mjerena prema zahtjevima MSFI-ja 9), rokova dospjeća preko određenog praga, iznosa i/ili datuma dospjeća preostalih ugovornih novčanih tokova ako ta promjena rezultira učinkom na račun dobiti i gubitka većim od 10% bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine na datum promjene.
- _ Promjena ugovornih uvjeta kao rezultat pregovora oko boljih/povoljnijih uvjeta urednog kredita (prihodući kredit) iniciranog od strane klijenta. Napravljene promjene u skladu su sa tržišnim uvjetima, kako bi se zadržalo klijenta (zbog mogućnosti da klijent kredit refinancira ili prijevremeno otplati).

Kao što je već spomenuto, promjene ugovornih uvjeta mogu dovesti do prestanka priznavanja finansijske imovine i priznavanja nove, izmijenjene imovine. Ukoliko je klijent u statusu neispunjerenja obveza ili značajna promjena dovodi do tog statusa, izmijenjena finansijska imovina smatra se kreditno umanjenom finansijskom imovinom pri početnom priznavanju (POCI imovinom). Razlika između knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine koja se prestaje priznavati i fer vrijednosti pri početnom priznavanju izmijenjene POCI imovine prikazuje se u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Neto gubitak od umanjenja vrijednosti s osnove finansijskih instrumenata'.

Promjene uvjeta ili modificiranje ugovornih novčanih tokova finansijske imovine koja se ne mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak a koje ne dovodi do prestanka priznavanja finansijske imovine su sve promjene ugovornih uvjeta koje utječu na iznos i/ili vremensko razdoblje preostalih ugovornih novčanih tokova, osim onih koje dovode do prestanka priznavanja.

Kod takvih promjena Grupa je dužna izračunati novu bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine i učinak te promjene priznati u račun dobiti i gubitka, kao gubitak ili dobitak od promjene ugovornih novčanih tokova. Nova bruto knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine računa se kao sadašnja vrijednost promijenjenih ugovornih novčanih tokova diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom finansijske imovine (ili kreditno prilagođenom efektivnom kamatnom stopom ako se radi o kupljenoj ili izdanoj kreditno umanjenoj finansijskoj imovini):

- _ Gubitak od promjene ugovornih uvjeta: ako je neto sadašnja vrijednost (eng. NPV) izmijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih originalom EKS manja od bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine prije promjene.
- _ Dobitak od promjene ugovornih uvjeta: ako je neto sadašnja vrijednost (eng. NPV) izmijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih originalom EKS veća od bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine prije promjene

Dobici ili gubici od promjene ugovornih uvjeta prikazuju se na poziciji 'Kamatni prihodi' pod 'Neto Kamatni prihod' u računu dobiti i gubitka ukoliko se odnose na finansijsku imovinu raspoređenu u Fazu umanjenja 1. Ukoliko je finansijska imovina raspoređena u Fazu umanjenja 2 ili 3, te klasificirana kao POCI imovina, dobici ili gubici od promjene ugovornih uvjeta te imovine prikazuju se na poziciji 'Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz finansijskih instrumenata' u računu dobiti i gubitka.

(iii) Prestanak priznavanja finansijskih obveza

Finansijska obveza ili njezin dio prestaje se priznavati samo kada ta finansijska obveza prestane postojati, na način da ju Grupa podmiri, otkaže ili je istekla.

Razlika između knjigovodstvene vrijednosti finansijske obveze (ili dijela finansijske obveze) koja je izvršena ili prenesena drugoj strani i plaćene naknade, prikazuje se u računu dobiti i gubitka (ovisno o kategoriji mjerena u koju je raspoređena obveza koja se prestaje priznavati) pod pozicijom 'Ostali dobici ili gubici s osnove prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se ne mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak', 'Neto rezultat trgovanja' ili 'Dobici ili gubici s osnove finansijskih instrumenata koji se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak'.

Temeljne računovodstvene prosudbe, pretpostavke i procjene

Umanjenje vrijednosti finansijskih instrumenata

Model očekivanog kreditnog gubitka je model umanjenja vrijednosti koji se zasniva na prosudbi budući da zahtijeva procjenu značajnog porasta kreditnog rizika i mjerjenje očekivanih kreditnih gubitaka bez detaljnih smjernica na koji način ih mjeriti. U pogledu procjene značajnog porasta kreditnog rizika, Grupa je odredila pravila procjene koja se sastoje od kvalitativnih kriterija i zadanih kvantitativnih pragova. Pored navedenog, složeno područje je i određivanje grupe slične imovine za koju se pogoršanje kreditnog rizika mora procjenjivati na osnovi portfelja u slučaju kada su pokazatelji o povećanju kreditnog rizika na pojedinačnoj osnovi dostupni tek s određenim vremenskim zakašnjenjem. Mjerjenje očekivanih kreditnih gubitaka uključuje primjenu složenih modela koji se zasnivaju na povijesnim, statističkim podacima o vjerojatnosti statusa neispunjerenja obveza i stopama gubitka u slučaju nastanka tog statusa, pojedinačnim procjenama kreditno umanjenih novčanih tokova i različitim scenarijima koji uključuju i razmatranje informacija o budućim događajima. Pored navedenog, potrebno je utvrditi razdoblje izloženosti kreditnom riziku za instrumente sa neodređenim rokom dospjeća poput revolving kredita.

Detaljnije opisano u Bilješci 28 Kreditni rizik. Razvoj rezervacija po kreditnim gubicima opisan je u Bilješci 15 Finansijska imovina po amortiziranom trošku, Bilješci 17 Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja, Bilješci 22 Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i u poglavljju Najmovi kod Potraživanja s osnove finansijskog najma.

Finansijski instrumenti koji se mjere po amortiziranom trošku (AC)

Nederivatna finansijska imovina raspoređuje se u kategoriju finansijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku ukoliko su ispunjena sljedeća dva uvjeta:

- _ Finansijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, i
- _ Ugovorenim uvjetima po toj finansijskoj imovini rezultiraju, na određene datume, novčanim tokovima koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Unutar ove kategorije mjerena raspoređuju se dužnički vrijednosni papiri i krediti i predujmovi koji zadovoljavaju gore navedene uvjete, potraživanja od kupaca i ostala potraživanja, potraživanja s osnove finansijskog najma te novac i novčana sredstva. U izvještaju o finansijskom položaju ova se finansijska imovina prikazuje pod linijom 'Finansijska imovina po amortiziranom trošku', 'Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja' i 'Novac i novčana sredstva'.

Dobici ili gubici koji proizlaze iz naknadnog mjerjenja finansijske imovine unutar ove kategorije priznaju se kako slijedi:

- _ Prihodi od kamate priznaju se u račun dobiti i gubitka primjenom metode efektivne kamatne stope, u razdoblju na koje se odnose a prikazuju se na poziciji 'Kamatni prihodi' pod 'Neto Kamatni prihod' u računu dobiti i gubitka
- _ Rezervacije za umanjenje vrijednosti (dobici i gubici) priznaju se u račun dobiti i gubitka i prikazuju na poziciji 'Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz finansijskih instrumenata' u računu dobiti i gubitka
- _ Dobici ili gubici koji proizlaze iz promjene tečaja priznaju se u računu dobiti i gubitka a prikazuju se na poziciji 'Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost'.

Kod prestanka priznavanja finansijske imovine, dobici ili gubici priznaju se u račun dobiti i gubitka, a prikazani su na poziciji 'Dobici ili gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku' u izvještaju od dobiti ili gubitku.

Finansijska imovina mjerena po amortiziranom trošku čini najveću kategoriju mjerjenja u Grupi s obzirom da uključuje kreditno poslovanje s klijentima i bankama, depozite kod centralne banke, potraživanja od kupaca i ostala potraživanja te ulaganja u dužničke vrijednosne papire.

Detalji o finansijskim obvezama koje se mjeru po amortiziranom trošku nalaze se u Bilješci 18.

14. Novac i novčana sredstva

Novčana sredstva uključuju novac u blagajni i potraživanja (depozite) prema centralnoj banci i kreditnim institucijama koja su dostupna na zahtjev. Dostupnima na zahtjev smatraju se potraživanja koja se mogu povući bilo kada ili sa rokom obavijesti od jednog radnog dana ili 24 sata.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Novac u blagajni	2.558	3.336	2.407	3.095
Novčana sredstva kod središnjih banaka	1.958	4.957	1.708	4.763
Ostali depoziti po viđenju	589	380	224	89
Novac i novčana sredstva	5.105	8.673	4.339	7.947

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

Analiza novca i novčanih ekvivalenta za izvještaj o novčanom tijeku

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Novac u blagajni	2.558	3.336	2.407	3.095
Novčana sredstva kod središnjih banaka	1.748	4.750	1.498	4.556
Ostali depoziti po viđenju	589	380	224	89
Plasmani kod banaka sa izvornim dospijećem do 3 mjeseca	2	2	-	2
Trezorski zapisi sa izvornim dospijećem do 3 mjeseca	-	-	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	4.897	8.468	4.129	7.742

15. Finansijska imovina po amortiziranom trošku

Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku

Ulaganja u dužničke vrijednosne papire mjerene po amortiziranom trošku mogu se steći s različitim poslovnim ciljevima (kao što su ispunjavanje zahtjeva za unutarnjim/vanjskim rizikom likvidnosti i učinkovito plasiranje strukturnog viška likvidnosti, strateški položaji o kojima odlučuje odbor direktora, pokretanje i poticanje odnosa s klijentima, zamjena kreditnog poslovanja ili ostale aktivnosti koje donose prinose). Njihovo zajedničko svojstvo je da se ne očekuje značajna i česta prodaja takvih vrijednosnih papira.

Analiza bruto knjigovodstvene vrijednosti za dužničke vrijednosne papire Grupe i Banke po amortiziranom trošku po fazama umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2019. prikazana je u sljedećoj tablici:

u milijunima HRK	GRUPA				Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Knjigovodstvena vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno					
2020.									
Opće države	2.363	-	-	2.363	(2)	-	-	(2)	2.361
Ukupno	2.363	-	-	2.363	(2)	-	-	(2)	2.361

u milijunima HRK	GRUPA				Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Knjigovodstvena vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno					
2019.									
Opće države	1.644	-	-	1.644	(2)	-	-	(2)	1.642
Ukupno	1.644	-	-	1.644	(2)	-	-	(2)	1.642

u milijunima HRK	BANKA				Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Knjigovodstvena vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno					
2020.									
Opće države	2.181	-	-	2.181	(1)	-	-	(1)	2.180
Ukupno	2.181	-	-	2.181	(1)	-	-	(1)	2.180

u milijunima HRK	BANKA				Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Knjigovodstvena vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno					
2019.									
Opće države	1.465	-	-	1.465	(1)	-	-	(1)	1.464
Ukupno	1.465	-	-	1.465	(1)	-	-	(1)	1.464

15. Finansijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2019. nema kupljenih ili nastalih dužničkih vrijednosnih papira s umanjenom vrijednosti (POCI).

Obveznice Republike Hrvatske koje kotiraju na tržištu su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirani u kunama i eurima. Dospijevaju u razdoblju od 2022. do 2029. godine i nose kamatnu stopu od 0,500% do 6,000% godišnje.

Fer vrijednost finansijske imovine po amortiziranom trošku za Grupu i Banku je približno za 51,2 milijuna HRK viša od njezine knjigovodstvene vrijednosti na dan 31. prosinca 2020. godine (2019: viša za 103,6 milijuna HRK).

Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku (nastavak)

Kretanja umanjenja vrijednosti dužničkih vrijednosnih papira koji se mjeri po amortiziranom trošku u izvještajnom razdoblju se nalazi u tablici niže:

GRUPA							
u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Ostalo	Od
siječnja 2020.						prosinca 2020.	
Faza 1	(2)	-	-	-	-	-	(2)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(2)	-	-	-	-	-	(2)

GRUPA							
u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Ostalo	Od
siječnja 2019.						prosinca 2019.	
Faza 1	(2)	-	-	-	-	-	(2)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(2)	-	-	-	-	-	(2)

BANKA							
u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Ostalo	Od
siječnja 2020.						prosinca 2020.	
Faza 1	(1)	-	-	-	-	-	(1)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(1)	-	-	-	-	-	(1)

BANKA							
u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Ostalo	Od
siječnja 2019.						prosinca 2019.	
Faza 1	(1)	-	-	-	-	-	(1)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(1)	-	-	-	-	-	(1)

Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost dužničkih vrijednosnih papira koji se mjeri po amortiziranom trošku na kraju godine, početno priznatih (kupljenih) tijekom 2020. godine i koji nisu prodani do 31. prosinca 2020. iznosi 752 milijuna HRK za Grupu i Banku (2019.: 547 milijuna HRK za Grupu i Banku).

Bruto knjigovodstvena vrijednost dužničkih vrijednosnih papira koji se mjeri po amortiziranom trošku, a koji su bili na stanju 01. siječnja 2020. i prestali se priznavati (dospjeće) tijekom 2020. godine iznosi 292 milijuna HRK za Grupu i Banku (2019.: 182 milijuna HRK za Grupu i 104 milijuna HRK za Banku).

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

15. Finansijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Krediti i predujmovi kreditnim institucijama po amortiziranom trošku

Analiza bruto knjigovodstvene vrijednosti kredita i predujmova bankama po amortiziranom trošku po skupinama umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2019. Grupe i Banke prikazana je u sljedećoj tablici:

u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost			Kreditni gubitak			Knjigovodstvena vrijednost	GRUPA
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
2020.								
Središnje banke	3.266	-	-	3.266	(2)	-	-	(2) 3.264
Kreditne institucije	785	-	-	785	(8)	-	-	(8) 777
Ukupno	4.051	-	-	4.051	(10)	-	-	(10) 4.041
 2019.								
Središnje banke	3.872	-	-	3.872	(2)	-	-	(2) 3.870
Kreditne institucije	500	-	-	500	(3)	-	-	(3) 497
Ukupno	4.372	-	-	4.372	(5)	-	-	(5) 4.367
 BANKA								
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost			Kreditni gubitak			Knjigovodstvena vrijednost	BANKA
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
2020.								
Središnje banke	3.194	-	-	3.194	(2)	-	-	(2) 3.192
Kreditne institucije	784	-	-	784	(8)	-	-	(8) 776
Ukupno	3.978	-	-	3.978	(10)	-	-	(10) 3.968
 BANKA								
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost			Kreditni gubitak			Knjigovodstvena vrijednost	BANKA
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
2019.								
Središnje banke	3.767	-	-	3.767	(1)	-	-	(1) 3.766
Kreditne institucije	497	-	-	497	(3)	-	-	(3) 494
Ukupno	4.264	-	-	4.264	(4)	-	-	(4) 4.260

Na dan 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2019. nema kupljenih niti odobrenih kredita i predujmova po amortiziranom trošku s umanjenjem vrijednosti prema bankama (POCI).

15. Financijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Krediti i predujmovi kreditnim institucijama po amortiziranom trošku (nastavak)

Kretanje ispravaka vrijednosti za kredite i predujmove kreditnim institucijama koji se mjere po amortiziranom trošku u izvještajnom razdoblju je prikazano u sljedećoj tablici:

GRUPA							
u milijunima HRK	Od siječnja 2020.	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Ostalo	Od prosinca 2020.
Faza 1	(5)	(8)	3	-	(1)	1	(10)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(5)	(8)	3	-	(1)	1	(10)

GRUPA							
u milijunima HRK	Od siječnja 2019.	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Ostalo	Od prosinca 2019.
Faza 1	(6)	(3)	4	-	-	-	(5)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(6)	(3)	4	-	-	-	(5)

BANKA							
u milijunima HRK	Od siječnja 2020.	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Ostalo	Od prosinca 2020.
Faza 1	(4)	(8)	3	-	(1)	-	(10)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(4)	(8)	3	-	(1)	-	(10)

BANKA							
u milijunima HRK	Od siječnja 2019.	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Ostalo	Od prosinca 2019.
Faza 1	(5)	(3)	4	-	-	-	(4)
Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(5)	(3)	4	-	-	-	(4)

Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost kredita i predujmova koji se mjere po amortiziranom trošku na kraju godine, početno priznatih tijekom 2020. godine, a koji se nisu u potpunosti prestali priznavati do 31. prosinca 2020. iznosi 764 milijuna HRK za Grupu i Banku (2019.: 450 milijuna HRK za Grupu i Banku). Bruto knjigovodstvena vrijednost kredita i predujmova kreditnim institucijama koji se mjere po amortiziranom trošku, a koji su bili na stanju 01. siječnja 2020. i prestali se u potpunosti priznavati (dospjeće) tijekom 2020. godine iznosi 451 milijun HRK za Grupu i Banku (2019.: 1.571 milijun HRK za Grupu i 1.748 milijuna HRK za Banku).

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

15. Finansijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Krediti i predujmovi klijentima po amortiziranom trošku

Analiza bruto knjigovodstvene vrijednosti kredita i predujmova klijentima po amortiziranom trošku po fazama umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2019 prikazana je u sljedećoj tablici:

u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Kreditni gubitak					Knjigovo dstvena vrijedno st	GRUPA
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno		
2020.												
Opće države	9.438	156	1	-	9.595	(14)	(3)	(1)	-	(18)	9.577	
Ostalih finansijskih društava	138	6	-	-	144	(5)	-	-	-	(5)	139	
Nefinansijske institucije	13.419	4.950	1.548	154	20.071	(140)	(405)	(1.016)	(70)	(1.631)	18.440	
Kućanstva	19.310	1.940	1.829	10	23.089	(121)	(144)	(1.227)	(1)	(1.493)	21.596	
Ukupno	42.305	7.052	3.378	164	52.899	(280)	(552)	(2.244)	(71)	(3.147)	49.752	
2019.												
Opće države	7.336	43	1	-	7.380	(109)	(2)	(1)	-	(112)	7.268	
Ostalih finansijskih društava	63	2	-	-	65	(1)	-	-	-	(1)	64	
Nefinansijske institucije	15.503	905	1.566	195	18.169	(134)	(74)	(1.064)	(108)	(1.380)	16.789	
Kućanstva	19.465	1.309	1.537	9	22.320	(78)	(79)	(997)	(1)	(1.155)	21.165	
Ukupno	42.367	2.259	3.104	204	47.934	(322)	(155)	(2.062)	(109)	(2.648)	45.286	
BANKA												
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Kreditni gubitak					Knjigovo dstvena vrijedno st	BANKA
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno		
2020.												
Opće države	9.071	138	1	-	9.210	(11)	(2)	(1)	-	(14)	9.196	
Ostalih finansijskih društava	312	6	-	-	318	(4)	-	-	-	(4)	314	
Nefinansijske institucije	12.836	4.503	1.453	154	18.946	(133)	(365)	(964)	(70)	(1.532)	17.414	
Kućanstva	16.257	1.650	1.606	10	19.523	(75)	(118)	(1.079)	(1)	(1.273)	18.250	
Ukupno	38.476	6.297	3.060	164	47.997	(223)	(485)	(2.044)	(71)	(2.823)	45.174	
BANKA												
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Kreditni gubitak					Knjigovo dstvena vrijedno st	BANKA
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno		
2019.												
Opće države	7.188	23	1	-	7.212	(106)	(1)	(1)	-	(108)	7.104	
Ostalih finansijskih društava	503	2	-	-	505	(1)	-	-	-	(1)	504	
Nefinansijske institucije	14.588	833	1.503	195	17.119	(121)	(69)	(1.013)	(108)	(1.311)	15.808	
Kućanstva	16.313	1.010	1.374	9	18.706	(56)	(69)	(903)	(1)	(1.029)	17.677	
Ukupno	38.592	1.868	2.878	204	43.542	(284)	(139)	(1.917)	(109)	(2.449)	41.093	

15. Financijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Krediti i predujmovi klijentima po amortiziranom trošku (nastavak)

Kretanje ispravaka vrijednosti za kredite i predujmove klijentima koji se mijere po amortiziranom trošku u izveštajnom razdoblju je prikazano u sljedećoj tablici:

									GRUPA
u milijunima HRK	Od	Nabavljen o	Prestanak priznavanj a	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Neznačajn e promjene (neto)	Otpisi	Ostalo	Od
siječnja 2020.									prosinc a 2020.
Faza 1	(322)	(78)	23	34	67	-	-	(4)	(280)
Opće države	(109)	(4)	1	-	100	-	-	(2)	(14)
Ostalih finansijskih društava	(1)	(1)	1	-	(4)	-	-	-	(5)
Nefinansijske institucije	(134)	(52)	13	2	32	-	-	(1)	(140)
Kućanstva	(78)	(21)	8	32	(61)	-	-	(1)	(121)
Faza 2	(155)	(14)	23	(368)	(38)	1	-	(1)	(552)
Opće države	(2)	-	-	(2)	1	-	-	-	(3)
Ostalih finansijskih društava	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	(74)	(9)	14	(250)	(85)	-	-	(1)	(405)
Kućanstva	(79)	(5)	9	(116)	46	1	-	-	(144)
Faza 3	(2.062)	(28)	141	(32)	(434)	2	188	(19)	(2.244)
Opće države	(1)	-	-	-	-	-	-	-	(1)
Ostalih finansijskih društava	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	(1.064)	(22)	81	(6)	(145)	-	152	(12)	(1.016)
Kućanstva	(997)	(6)	60	(26)	(289)	2	36	(7)	(1.227)
POCI	(109)	-	1	-	36	-	2	(1)	(71)
Opće države	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalih finansijskih društava	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	(108)	-	1	-	36	-	2	(1)	(70)
Kućanstva	(1)	-	-	-	-	-	-	-	(1)
Ukupno	(2.648)	(120)	188	(366)	(369)	3	190	(25)	(3.147)

									GRUPA
u milijunima HRK	Od	Nabavljen o	Prestanak priznavanj a	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Neznačajn e promjene (neto)	Otpisi	Ostalo	Od
siječnja 2019.									prosinc a 2019.
Faza 1	(316)	(99)	45	43	7	-	-	(2)	(322)
Opće države	(104)	(22)	6	-	12	-	-	(1)	(109)
Ostalih finansijskih društava	(18)	(1)	18	-	-	-	-	-	(1)
Nefinansijske institucije	(105)	(46)	12	10	(4)	-	-	(1)	(134)
Kućanstva	(89)	(30)	9	33	(1)	-	-	-	(78)
Faza 2	(178)	(2)	17	(105)	113	-	-	-	(155)
Opće države	-	-	-	(2)	-	-	-	-	(2)
Ostalih finansijskih društava	(1)	-	-	-	1	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	(55)	(1)	8	(41)	15	-	-	-	(74)
Kućanstva	(122)	(1)	9	(62)	97	-	-	-	(79)
Faza 3	(2.449)	(10)	149	(26)	(216)	-	496	(6)	(2.062)
Opće države	-	-	-	-	-	-	-	(1)	(1)
Ostalih finansijskih društava	(1)	-	-	-	-	-	-	1	-
Nefinansijske institucije	(1.302)	(6)	69	(12)	(107)	-	297	(3)	(1.064)
Kućanstva	(1.146)	(4)	80	(14)	(109)	-	199	(3)	(997)
POCI	(46)	-	1	-	(64)	-	-	-	(109)
Opće države	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalih finansijskih društava	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	(44)	-	1	-	(65)	-	-	-	(108)
Kućanstva	(2)	-	-	-	1	-	-	-	(1)
Ukupno	(2.989)	(111)	212	(88)	(160)	-	496	(8)	(2.648)

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

15. Finansijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Krediti i predujmovi klijentima po amortiziranom trošku (nastavak)

u milijunima HRK	Od	Nabavljen o	Prestanak priznavanj a	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Neznačajne promjene (neto)	BANKA		
							Otpisi	Ostalo	Od
	siječnja 2020.								prosinca 2020.
Faza 1	(284)	(71)	17	23	95	-	-	(3)	(223)
Opće države	(106)	(3)	1	-	99	-	-	(2)	(11)
Ostalih finansijskih društava	(1)	(1)	1	-	(3)	-	-	-	(4)
Nefinansijske institucije	(121)	(47)	11	2	23	-	-	(1)	(133)
Kućanstva	(56)	(20)	4	21	(24)	-	-	-	(75)
Faza 2	(139)	(13)	20	(339)	(14)	1	-	(1)	(485)
Opće države	(1)	-	-	(1)	-	-	-	-	(2)
Ostalih finansijskih društava	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	(69)	(8)	14	(234)	(67)	-	-	(1)	(365)
Kućanstva	(69)	(5)	6	(104)	53	1	-	-	(118)
Faza 3	(1.917)	(29)	125	(11)	(374)	2	178	(18)	(2.044)
Opće države	(1)	-	-	-	-	-	-	-	(1)
Ostalih finansijskih društava	-	-	-	-	1	-	-	(1)	-
Nefinansijske institucije	(1.013)	(23)	79	(2)	(140)	-	146	(11)	(964)
Kućanstva	(903)	(6)	46	(9)	(235)	2	32	(6)	(1.079)
POCI	(109)	-	1	-	38	-	1	(2)	(71)
Opće države	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalih finansijskih društava	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	(108)	-	1	-	38	-	1	(2)	(70)
Kućanstva	(1)	-	-	-	-	-	-	-	(1)
Ukupno	(2.449)	(113)	163	(327)	(255)	3	179	(24)	(2.823)
	siječnja 2019.								prosinca 2019.
Faza 1	(276)	(88)	39	37	4	-	-	-	(284)
Opće države	(101)	(23)	6	-	12	-	-	-	(106)
Ostalih finansijskih društava	(19)	(1)	18	1	-	-	-	-	(1)
Nefinansijske institucije	(94)	(40)	9	6	(2)	-	-	-	(121)
Kućanstva	(62)	(24)	6	30	(6)	-	-	-	(56)
Faza 2	(161)	(1)	15	(96)	104	-	-	-	(139)
Opće države	-	-	-	(1)	-	-	-	-	(1)
Ostalih finansijskih društava	(2)	-	-	-	2	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	(52)	-	7	(38)	14	-	-	-	(69)
Kućanstva	(107)	(1)	8	(57)	88	-	-	-	(69)
Faza 3	(2.280)	(8)	140	(19)	(205)	-	461	(6)	(1.917)
Opće države	-	-	-	-	-	-	-	(1)	(1)
Ostalih finansijskih društava	(1)	-	-	-	-	-	-	1	-
Nefinansijske institucije	(1.246)	(5)	64	(11)	(103)	-	291	(3)	(1.013)
Kućanstva	(1.033)	(3)	76	(8)	(102)	-	170	(3)	(903)
POCI	(46)	-	1	-	(64)	-	-	-	(109)
Opće države	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalih finansijskih društava	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	(44)	-	1	-	(65)	-	-	-	(108)
Kućanstva	(2)	-	-	-	-	1	-	-	(1)
Ukupno	(2.763)	(97)	195	(78)	(161)	-	461	(6)	(2.449)

U stupac "Transfer između faza" idu neto promjene ispravaka vrijednosti koje su nastale zbog promjena u kreditnom riziku koje su izazvane preraspodjelu pripadajućih kredita i predujmova klijentima koji se mijere po amortiziranom trošku iz faze 1 na 01. siječnja 2020. (ili na dan početnog priznavanja, ako je nastupilo kasnije) u fazu 2 ili 3 na 31. prosinca 2020. ili obratno. Učinci transfera iz faze 1 u fazu 2 ili 3 na pripadajuće ispravke vrijednosti su nepovoljni (alokacija na godišnjoj razini u odnosu na prethodnu godinu) i prikazani redcima koji se pripisuju fazama 2 ili 3. Učinci transfera iz faze 2 ili 3 u fazu 1 na pripadajuće ispravke vrijednosti su povoljni (otpuštanja na godišnjoj razini u odnosu na prethodnu godinu) i prikazana u retku "faza 1".

15. Finansijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Krediti i predujmovi klijentima po amortiziranom trošku (nastavak)

Neutralan učinak u Računu dobiti i gubitka od prijenosa između faza pripadajućih ispravaka vrijednosti priznatih prije preraspodjele faze prikazan je u stupcu "Promjene kreditnih rizika". Sve ostale promjene u kreditnom riziku koje ne uzrokuju prijenos između faze 1 i faze 2 ili 3 i obrnuto prikazane su u stupcu "Promjene kreditnih rizika". Ovaj stupac također obuhvaća nepovoljan učinak prolaska vremena ("unwinding korekcija") tijekom vijeka trajanja očekivanih novčanog manjka kredita i predujmova klijentima po amortiziranom trošku kojima je dodijeljena faza 3 za bilo koje razdoblje tijekom cijele godine, kao i bilo koji POCI kredit i predujam klijentima. Ovaj negativan učinak iznosio je 33 milijuna HRK za Grupu i 26 milijuna kuna za Banku kumulativno za 2020. godinu (2019.: 35 milijuna HRK za Grupu i 28 milijuna HRK za Banku), što također odražava nepriznati prihod od kamata od pripadajućih kredita i predujmova klijentima po amortiziranom trošku tijekom godine. Stupac "Neznačajne promjene (neto)" odražava učinak na ispravke vrijednosti koji proizlazi iz ugovornih izmjena kredita i predujmova klijentima po amortiziranom trošku i koji ne uzrokuje njihov potpuni prestanak priznavanja. Korištenje ispravaka vrijednosti uzrokovano potpunim ili djelomičnim otpisom kredita i predujmova klijentima po amortiziranom trošku iskazano je u stupcu "Otpisi".

Jedan značajan pokretač kretanja ispravaka vrijednosti za ovu godinu je prijenos pripadajućih instrumenata između različitih faza umanjenja vrijednosti uzrokovani uglavnom Covid 19 pandemijom. Bruto knjigovodstvena vrijednost kredita i predujmova klijentima po amortiziranom trošku na kraju godine koji su na dan 31. prosinca 2020. dodijeljeni drugačijoj fazi u odnosu na 01. siječnja 2020. (ili na dan početnog priznavanja, ako je nastao tijekom godine) sažeti su u nastavku:

Transferi bruto knjigovodstvene vrijednosti između faza umanjenja vrijednosti za kredite i predujmove klijentima po amortiziranom trošku

u milijunima HRK							GRUPA	
	Transfer između faze 1 i faze 2		Transfer između faze 2 i faze 3		Transfer između faze 1 i faze 3		POCI	
	U fazu 2 iz faze 1	U fazu 1 iz faze 2	U fazu 3 iz faze 2	U fazu 2 iz faze 3	U fazu 3 iz faze 1	U fazu 1 iz faze 3	Iz statusa ispunjenja obveza u status neispunjene obveze	Iz statusa neispunjene obveze u status ispunjenja obveza
2020.								
Opće države	133	12	-	-	-	-	-	-
Ostalih finansijskih društava	3	-	-	-	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	4.234	53	136	-	148	-	10	23
Kućanstva	1.300	554	186	59	408	49	5	2
Ukupno	5.670	619	322	59	556	49	15	25

u milijunima HRK							GRUPA	
	Transfer između faze 1 i faze 2		Transfer između faze 2 i faze 3		Transfer između faze 1 i faze 3		POCI	
	U fazu 2 iz faze 1	U fazu 1 iz faze 2	U fazu 3 iz faze 2	U fazu 2 iz faze 3	U fazu 3 iz faze 1	U fazu 1 iz faze 3	Iz statusa ispunjenja obveza u status neispunjene obveze	Iz statusa neispunjene obveze u status ispunjenja obveza
2019.								
Opće države	37	5	-	-	-	-	-	-
Ostalih finansijskih društava	2	-	-	-	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	654	116	169	1	117	15	59	25
Kućanstva	554	885	176	38	276	34	-	6
Ukupno	1.247	1.006	345	39	393	49	59	31

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

15. Finansijska imovina po amortiziranom trošku (nastavak)

Krediti i predujmovi klijentima po amortiziranom trošku (nastavak)

u milijunima HRK	BANKA							
	Transfer između faze 1 i faze 2		Transfer između faze 2 i faze 3		Transfer između faze 1 i faze 3		POCI	
	U fazu 2 iz faze 1	U fazu 1 iz faze 2	U fazu 3 iz faze 2	U fazu 2 iz faze 3	U fazu 3 iz faze 1	U fazu 1 iz faze 3	Iz statusa ispunjenja obveza u statusu neispunjene obveze	Iz statusa neispunjene obveze u statusu ispunjenja obveza
2020.								
Opće države	133	12	-	-	-	-	-	-
Ostalih finansijskih društava	3	-	-	-	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	3.876	45	131	-	98	-	10	23
Kućanstva	1.043	180	149	51	334	36	5	2
Ukupno	5.055	237	280	51	432	36	15	25
2019.								
u milijunima HRK	BANKA							
	Transfer između faze 1 i faze 2		Transfer između faze 2 i faze 3		Transfer između faze 1 i faze 3		POCI	
	U fazu 2 iz faze 1	U fazu 1 iz faze 2	U fazu 3 iz faze 2	U fazu 2 iz faze 3	U fazu 3 iz faze 1	U fazu 1 iz faze 3	Iz statusa ispunjenja obveza u statusu neispunjene obveze	Iz statusa neispunjene obveze u statusu ispunjenja obveza
Opće države	17	5	-	-	-	-	-	-
Ostalih finansijskih društava	2	130	-	-	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	597	51	158	1	111	-	59	25
Kućanstva	386	410	146	37	224	30	-	6
Ukupno	1.002	596	304	38	335	30	59	31

Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost kredita i predujmova klijentima po amortiziranom trošku na kraju godine koji su se početno priznali tijekom 2020. godine i nisu se u potpunosti prestali priznavati do 31. prosinca 2020. iznosi 14.027 milijuna HRK za Grupu i 13.254 milijuna HRK za Banku (2019.: 13.874 milijuna HRK za Grupu i 13.017 milijuna HRK za Banku).

Bruto knjigovodstvena vrijednost kredita i predujmova klijentima po amortiziranom trošku koji su na stanju 01. siječnja 2020. i koji su se u potpunosti prestali priznavati (većinom zbog dospijeća) tijekom 2020. godine iznose 4.262 milijuna HRK za Grupu i 4.092 milijuna HRK za Banku (2019.: 5.904 milijuna HRK za Grupu i 5.852 milijuna HRK za Banku).

Nediskontirani iznos vijeka trajanja očekivanih kreditnih gubitaka koji su uzeti u obzir pri početnom mjerenu kredita i predujmova klijentima po amortiziranom trošku početno priznatih i identificiranih kao POCI tijekom 2020. godine iznosio je 79 milijuna HRK za Grupu i Banku (2019.: 72 milijuna HRK za Grupu i 62 milijuna HRK za Banku).

16. Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku podložni ugovornim izmjenama

Utjecaj neznačajnih ugovornih izmjena dužničkih instrumenata mjerenih po amortiziranom trošku u fazama umanjenja 2 i 3

		GRUPA
u milijunima HRK	Trošak amortizacije prije modifikacije	Neto dobit/gubitak izmjena
2020.		
Krediti i predujmovi		
Opće države	2	-
Nefinancijske institucije	1.214	(3)
Kućanstva	563	(6)
Ukupno	1.779	(9)
 GRUPA		
u milijunima HRK	Trošak amortizacije prije modifikacije	Neto dobit/gubitak izmjena
2019.		
Krediti i predujmovi		
Nefinancijske institucije	2	-
Kućanstva	30	1
Ukupno	32	1
 BANKA		
u milijunima HRK	Trošak amortizacije prije modifikacije	Neto dobit/gubitak izmjena
2020.		
Krediti i predujmovi		
Opće države	2	-
Nefinancijske institucije	1.205	(3)
Kućanstva	557	(6)
Ukupno	1.764	(9)
 BANKA		
u milijunima HRK	Trošak amortizacije prije modifikacije	Neto dobit/gubitak izmjena
2019.		
Krediti i predujmovi		
Nefinancijske institucije	2	-
Kućanstva	30	1
Ukupno	32	1

Na dan 31. prosinca 2020. ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost dužničkih instrumenata mjerenih po amortiziranom trošku koji su bili pod utjecajem neznačajnih ugovornih izmjena tijekom 2020. godine iznosila je 1.779 milijuna HRK za Grupu i Banku (2019.: 32 milijuna HRK za Grupu i Banku). Za detaljnije informacije pogledati Bilješku 28.

Utjecaj ugovornih izmjena (neto gubitak od izmjena) u dobiti ili gubitku 2020. godine iznosio je 9 milijuna HRK za Grupu i Banku (2019.: 1 milijun HRK za Grupu i Banku).

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

17. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Kreditni gubitak					Knjigovo dstvena vrijedno st	GRUPA
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno		
2020.												
Opće države	166	1	-	-	167	(1)	-	-	-	(1)	166	
Kreditne institucije	59	2	-	-	61	-	-	-	-	-	61	
Ostala finansijska društva	19	-	-	-	19	-	-	-	-	-	19	
Nefinansijske institucije	396	41	97	-	534	(9)	(2)	(80)	-	(91)	443	
Kućanstva	404	39	143	-	586	(14)	(3)	(115)	-	(132)	454	
Ukupno	1.044	83	240	-	1.367	(24)	(5)	(195)	-	(224)	1.143	
2019.												
Opće države	229	1	2	-	232	-	-	-	-	-	232	
Kreditne institucije	91	4	-	-	95	-	-	-	-	-	95	
Ostala finansijska društva	11	3	-	-	14	-	-	-	-	-	14	
Nefinansijske institucije	512	73	115	72	772	(5)	(2)	(93)	-	(100)	672	
Kućanstva	350	171	126	-	647	(25)	(18)	(80)	-	(123)	524	
Ukupno	1.193	252	243	72	1.760	(30)	(20)	(173)	-	(223)	1.537	
2020.												
Opće države	132	1	-	-	133	(1)	-	-	-	(1)	132	
Kreditne institucije	57	2	-	-	59	-	-	-	-	-	59	
Ostala finansijska društva	15	-	-	-	15	-	-	-	-	-	15	
Nefinansijske institucije	339	36	64	-	439	(7)	(1)	(51)	-	(59)	380	
Kućanstva	3	6	29	-	38	-	-	(28)	-	(28)	10	
Ukupno	546	45	93	-	684	(8)	(1)	(79)	-	(88)	596	
2019.												
Opće države	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	
Kreditne institucije	88	4	-	-	92	-	-	-	-	-	92	
Ostala finansijska društva	14	2	-	-	16	-	-	-	-	-	16	
Nefinansijske institucije	54	8	24	-	86	(1)	-	(22)	-	(23)	63	
Kućanstva	2	6	36	-	44	-	-	(28)	-	(28)	16	
Ukupno	159	20	60	-	239	(1)	-	(50)	-	(51)	188	

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja sastoje se od factoring potraživanja, potraživanja po kartičnom poslovanju i ostalim potraživanjima.

17. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja (nastavak)

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja

u milijunima HRK	Od	Nabavljen o	Prestanak priznavanj a	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Neznačajn e promjene (neto)	GRUPA		
							Otpisi	Ostalo	Od
siječnja 2020.									prosinc 2020.
Faza 1		(30)	(9)	1	10	4	-	-	- (24)
Faza 2		(20)	(1)	3	(18)	31	-	-	- (5)
Faza 3		(173)	(1)	28	(3)	(59)	-	13	- (195)
POCI		-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno		(223)	(11)	32	(11)	(24)	-	13	- (224)
siječnja 2019.									prosinc 2019.
Faza 1		(20)	(4)	3	6	(15)	-	-	- (30)
Faza 2		(32)	-	-	(4)	16	-	-	- (20)
Faza 3		(412)	(3)	20	(4)	(22)	-	248	- (173)
POCI		-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno		(464)	(7)	23	(2)	(21)	-	248	- (223)
BANKA									
u milijunima HRK	Od	Nabavljen o	Prestanak priznavanj a	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Neznačajn e promjene (neto)	Otpisi	Ostalo	Od
siječnja 2020.									prosinc 2020.
Faza 1		(1)	(8)	1	-	1	-	-	- (1) (8)
Faza 2		-	(1)	1	-	-	-	-	- (1) (1)
Faza 3		(50)	(1)	11	-	(19)	-	8	- (28) (79)
POCI		-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno		(51)	(10)	13	-	(18)	-	8	(30) (88)
BANKA									
u milijunima HRK	Od	Nabavljen o	Prestanak priznavanj a	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Neznačajn e promjene (neto)	Otpisi	Ostalo	Od
siječnja 2019.									prosinc 2019.
Faza 1		-	-	-	-	(1)	-	-	- (1)
Faza 2		-	-	-	-	-	-	-	-
Faza 3		(48)	(3)	2	-	(15)	-	14	- (50)
POCI		-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno		(48)	(3)	2	-	(16)	-	14	- (51)

17. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja (nastavak)

O jedan značajan pokretač kretanja ispravaka vrijednosti za ovu godinu je prijenos pripadajućih instrumenata između različitih faza umanjenja vrijednosti. Bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca i ostala potraživanja na kraju godine koji su na dan 31. prosinca 2020. dodijeljeni različitoj fazi u odnosu na 01. siječnja 2020. (ili na dan početnog priznavanja, ako je nastao tijekom godine) sažeti su u nastavku:

Transferi bruto knjigovodstvene vrijednosti između faza umanjenja vrijednosti za potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

	GRUPA
u milijunima HRK	2020.
Transfer između faze 1 i faze 2	208
U fazu 2 iz faze 1	40
U fazu 1 iz faze 2	168
Transfer između faze 2 i faze 3	34
U fazu 3 iz faze 2	28
U fazu 2 iz faze 3	6
Transfer između faze 1 i faze 3	47
U fazu 3 iz faze 1	40
U fazu 1 iz faze 3	7

	GRUPA
u milijunima HRK	2019.
Transfer između faze 1 i faze 2	318
U fazu 2 iz faze 1	266
U fazu 1 iz faze 2	52
Transfer između faze 2 i faze 3	31
U fazu 3 iz faze 2	26
U fazu 2 iz faze 3	5
Transfer između faze 1 i faze 3	63
U fazu 3 iz faze 1	63
U fazu 1 iz faze 3	-

	BANKA
u milijunima HRK	2020.
Transfer između faze 1 i faze 2	54
U fazu 2 iz faze 1	19
U fazu 1 iz faze 2	35
Transfer između faze 2 i faze 3	2
U fazu 3 iz faze 2	2
U fazu 2 iz faze 3	-
Transfer između faze 1 i faze 3	4
U fazu 3 iz faze 1	4
U fazu 1 iz faze 3	-

	BANKA
u milijunima HRK	2019.
Transfer između faze 1 i faze 2	4
U fazu 2 iz faze 1	4
U fazu 1 iz faze 2	-
Transfer između faze 2 i faze 3	2
U fazu 3 iz faze 2	2
U fazu 2 iz faze 3	-
Transfer između faze 1 i faze 3	10
U fazu 3 iz faze 1	10
U fazu 1 iz faze 3	-

17. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja (nastavak)

Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja na kraju godine koja su se početno priznala tijekom 2020. godine i nisu se u potpunosti prestala priznavati do 31. prosinca 2020. iznose 573 milijuna HRK za Grupu i 540 milijuna HRK za Banku (2019.: 838 milijuna HRK za Grupu i 48 milijuna HRK za Banku).

Bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja koja su na stanju 01. siječnja 2020. i koja su se u potpunosti prestala priznavati (dospjeće) tijekom 2020. godine iznose 69 milijuna HRK za Grupu i 46 milijuna HRK za Banku (2019.: 768 milijuna HRK za Grupu i 43 milijuna HRK za Banku).

Finansijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku

Finansijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku prikazane su u izvještaju o finansijskom položaju na poziciji 'Finansijske obveze mjerene po amortiziranom trošku'. Pod tom pozicijom uključeni su 'Depoziti banaka', 'Depoziti klijenata', 'Izdani dužnički vrijednosni papiri i 'Ostale finansijske obveze'.

Kod naknadnog mjerjenja finansijskih obveza po amortiziranom trošku, troškovi kamata priznaju se u račun dobiti i gubitka primjenom metode efektivne kamatne stope a prikazuju se na poziciji 'Kamatni trošak' pod 'Neto kamatni prihod' u računu dobiti i gubitka.

Dobici ili gubici nastali kao rezultat prestanka priznavanja finansijske obveze priznaju se u račun dobiti i gubitka te prikazuju na poziciji 'Ostali dobici ili gubici od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se ne mjeru po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak'.

18. Finansijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku

Depoziti banaka

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Prekonočni depoziti	152	312	148	331
Oročeni depoziti	7.757	6.713	3.449	2.892
Podređeni kredit	1.269	1.285	1.269	1.285
Repo ugovori	636	738	409	701
Depoziti od banaka	9.814	9.048	5.275	5.209

Na dan 31. prosinca 2020., repo ugovori se odnose na strukturne repo transakcije primljene od HNB-a u iznosu 700 milijuna HRK sa kamatnom stopom od 0,25% i dospijećem u ožujku 2025.

Depoziti od klijenata

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Prekonočni depoziti	29.657	39.181	27.786	37.406
Štedni depoziti	2.253	2.680	2.253	2.680
Ostala finansijska društva	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	419	420	419	420
Kućanstva	1.834	2.260	1.834	2.260
Transakcijski računi	27.404	36.501	25.533	34.726
Opće države	1.812	2.441	1.729	2.331
Ostala finansijska društva	866	1.503	745	1.480
Nefinansijske institucije	9.641	13.743	8.929	12.972
Kućanstva	15.085	18.814	14.130	17.943
Oročeni depoziti	21.668	20.947	20.669	19.847
Depoziti s ugovorenim dospijećem	21.359	20.630	20.360	19.530
Štedni depoziti	18.586	17.862	18.200	17.458
Ostala finansijska društva	987	1.587	1.108	1.653
Nefinansijske institucije	1.397	1.325	1.397	1.325
Kućanstva	16.202	14.950	15.695	14.480
Transakcijski računi	2.773	2.768	2.160	2.072
Opće države	2.342	2.173	2.160	2.072
Ostala finansijska društva	199	277	-	-
Nefinansijske institucije	232	318	-	-
Kućanstva	-	-	-	-
Depoziti razročivi uz najavu	309	317	309	317
Opće države	8	8	8	8
Ostala finansijska društva	10	8	10	8
Nefinansijske institucije	169	187	169	187
Kućanstva	122	114	122	114
Repo ugovori	-	-	-	-
Opće države	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	-	-	-	-
Depoziti od klijenata	51.325	60.128	48.455	57.253
Opće države	4.162	4.622	3.897	4.411
Ostala finansijska društva	2.062	3.375	1.863	3.141
Nefinansijske institucije	11.858	15.993	10.914	14.904
Kućanstva	33.243	36.138	31.781	34.797
Ostale finansijske obveze	879	783	127	163

18. Finansijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku (nastavak)

Ostale finansijske obveze sastoje se od obveza po kartičnim transakcijama, obveza po računima (prema inozemnim i domaćim dobavljačima) i ostalih finansijskih obveza.

Izdani dužnički vrijednosni papiri

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Izdani dužnički vrijednosni papiri	672	677	672	677
Obveznice	672	677	672	677
Izdani dužnički vrijednosni papiri	672	677	672	677

Depoziti od banaka na 31. prosinca 2020 za Banku uključuju 1.203 milijuna kuna dugoročnog unutar-grupnog zaduženja (2019: 1.851 milijuna kuna) te 1.380 milijuna kuna zaduženja od stranih razvojnih banaka (2019: 1.278 milijuna kuna).

Podređeni krediti su od Erste Group Bank AG te je njihov ukupan iznos 170 milijuna eura ili 1.281 milijuna kuna (31. prosinca 2019: 170 milijuna eura). 80 milijuna eura podređenih kredita dospijeva u 2021. godini, 60 milijuna eura u 2022. godini, te EUR 30 milijuna eura u 2024. godini. Kamatna stopa je u rasponu 2,11% - 4,19% uvećana za 3-mjesečni EURIBOR.

Na dan 30. studenog 2017. Banka je izdala 50 milijuna eura obveznica uz kamatu 1,81 % s dospijećem 30. studenog 2022. Zatim, 30. studenog 2018. je izdala 300 milijuna kuna obveznica uz kamatu 1,50 % s dospijećem 30. studenog 2023.

Zaduženje od HBOR-a za Banku na 31. prosinca 2020. iznosi 1.987 milijuna kuna (2019: 1.970 milijuna kuna).

Podređeni kredit (Tier 2 – dopunski kapital) je uključen u instrumente kapitala u skladu s Uredbom (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. Utjecaj Tier 2 instrumenata kapitala na stopu regulatornog kapitala iznosi +0,71% u 2020. (2019.: +1,27%).

U slučaju otvaranja stečajnog postupka nad Bankom, podmirenje nepodređenih obveza imat će prednost u odnosu na podređene obveze. Vlasnici instrumenata dopunskog kapitala (Tier 2), snosit će gubitak u stečajnom postupku nad Bankom. Ako nakon smanjenja vrijednosti relevantnim instrumentima kapitala (Tier 2) razina kapitala još nije dostatna, sanacijsko tijelo može primjeniti instrumente sanacije koji dovode do pokrića gubitka od strane vjerovnika sukladno redoslijedu namirenja u stečajnom postupku.

Grupa i Banka nisu imali nikakva neispunjena obveza po glavnici i kamata ili kakva druga kršenja u odnosu na svoje podređene obveze tijekom 2020. i 2019.

Finansijski instrumenti po fer vrijednosti

FINANCIJSKI INSTRUMENTI KOJI SE MJERE PO FER VRIJEDNOSTI KROZ DOBIT ILI GUBITAK

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak predstavlja rezidualnu kategoriju finansijske imovine.

Finansijska imovina raspoređuje se u ovu kategoriju ukoliko ne zadovoljava kriterije klasifikacije u kategoriju finansijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, odnosno ne zadovoljava SPPI test ili se drži unutar ostalih poslovnih modela. Za takvu finansijsku imovinu očekuje se da će se prodati prije dospijeća ili se njome upravlja i mjeri uspješnost osnovom fer vrijednosti.

Dužnički instrumenti mjereni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak prikazani su u izvještaju o finansijskom položaju na poziciji 'Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja' potkategorija 'Ostala finansijska imovina koja se drži radi trgovanja' i 'Finansijska imovina kojom se ne trguje mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak' potkategorija ('Dužnički vrijednosni papiri', 'Krediti i predujmovi kreditnim institucijama' i 'Krediti i predujmovi klijentima').. Finansijska imovina kojom se ne trguje sastoji se od dvije potkategorije unutar Bilješke 21 i to 'Finansijska imovina koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak' i 'Finansijska imovina za koju je određeno da se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak'. Finansijska imovina kojom se ne trguje a koja ne zadovoljava SPPI test ili se drži unutar ostalih poslovnih modela obavezno se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Vlasnički instrumenti koji se drže radi trgovanja mjere se po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak a prikazani su u izvještaju o finansijskom položaju na poziciji 'Ostala finansijska imovina koja se drži radi trgovanja' pod pozicijom 'Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja'. Oni vlasnički instrumenti koji se ne drže radi trgovanja ali se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak prikazani su na poziciji 'Finansijska imovina kojom se ne trguje mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak' (potkategorija 'Vlasnički instrumenti') u Bilješci 21.

Dobici ili gubici koji proizlaze iz naknadnog mjerjenja finansijske imovine unutar ove kategorije priznaju se kako slijedi:

- _ Promjene fer vrijednosti priznaju se u račun dobiti i gubitka i prikazuju na poziciji 'Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost' za finansijsku imovinu koja se drži radi trgovanja te na poziciji 'Dobici ili gubici s osnove finansijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak' za finansijsku imovinu kojom se ne trguje a mjeri se po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka
- _ Prihodi od kamate priznaju se u račun dobiti i gubitka, bez uzimanja u obzir naknada ili troškova povezanih sa finansijskom imovinom i prikazuju na poziciji 'Ostali slični prihodi' pod pozicijom 'Neto kamatni prihod' u računu dobiti i gubitka
- _ Prihodi od dividendi priznaju se u račun dobiti i gubitka i prikazuju se na poziciji 'Prihodi od dividendi' u računu dobiti i gubitka
- _ Dobici ili gubici koji proizlaze iz promjene tečaja priznaju se u račun dobiti i gubitka i prikazuju na poziciji 'Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost'.

Kod prestanka priznavanja finansijske imovine, dobici ili gubici priznaju se u račun dobiti i gubitka te se prikazuju na poziciji 'Neto rezultat trgovanja' za finansijsku imovinu koja se drži radi trgovanja ili na poziciji 'Dobici ili gubici s osnove finansijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak' za finansijsku imovinu koja se ne drži radi trgovanja a mjeri se po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Finansijske obveze koje se mjeru po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

Finansijske obveze koje se mjeru po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak uključuju finansijske obveze koje se drže radi trgovanja. Finansijske obveze koje se drže radi trgovanja se u izvještaju o finansijskom položaju prikazuju na poziciji 'Derivati' i 'Ostale finansijske obveze' pod pozicijom 'Finansijske obveze koje se drže radi trgovanja'.

Naknadno mjerjenje finansijskih obveza unutar ove kategorije provodi se po fer vrijednosti s time da se dobici ili gubici koji proizlaze iz mjerjenja iskazuju kako slijedi:

- _ Kamatni troškovi priznaju se u račun dobiti i gubitka i prikazuju na poziciji 'Ostali slični troškovi' pod pozicijom 'Neto kamatni prihod' u računu dobiti i gubitka
- _ Promjene fer vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka i prikazuju se na poziciji 'Neto rezultat trgovanja' u računu dobiti i gubitka, za finansijske obveze koje se drže radi trgovanja
- _ Kod prestanka priznavanja finansijske obveze koja se drži radi trgovanja, dobici ili gubici priznaju se u račun dobiti i gubitka te se prikazuju na poziciji 'Neto rezultat trgovanja'.

19. Derivativi koji se drže radi trgovanja

Derivativi su finansijski instrument ili drugi ugovori sa sve tri sljedeće karakteristike:

- _ čija se vrijednost mijenja prema promjeni određene kamatne stope, cijene finansijskog instrumenta, cijene robe, tečaja, indeksa cijena, kreditne sposobnosti ili kreditnog indeksa ili slične varijable, pod uvjetom da ako se radi o nefinansijskoj varijabli, ta varijabla nije specifična za određenu stranku ugovora (nazvana "odnosna" varijabla),
- _ koji ne zahtijevaju početno neto ulaganje ili relativno malo neto ulaganje u odnosu na ulaganje koje se zahtijeva za druge vrste ugovora za koje se očekuje da slično reagiraju na promjene tržišnih uvjeta,
- _ koji se podmiruju na neki budući datum.

U okviru redovnog poslovanja Grupa zaključuje ugovore o derivativnim finansijskim instrumentima u svrhu upravljanja valutnim rizikom, rizikom likvidnosti i kamatnim rizikom. Derivativi Grupe uključuju forward ugovore, swap ugovore, opcije, ročnice i kamatne swapove. Dodatne informacije su prikazane u Bilješci 24.

Derativni finansijski instrumenti klasificiraju se kao finansijski instrumenti koji se drže radi trgovanja. U izvještaju o finansijskom položaju prikazani su pod pozicijom 'Derivativi' unutar pozicije 'Finansijska imovina ili finansijske obveze koje se drže radi trgovanja'.

Derivativi se priznaju po fer vrijednosti i prikazuju kao imovina ako je njihova fer vrijednost pozitivna ili kao obveze ako je njihova fer vrijednost negativna. Promjene fer vrijednosti derivativa koji se drže radi trgovanja prikazuju se u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost'. Kamatni trošak i kamatni prihod obračunat po derivativnim finansijskim instrumentima prikazuje se u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Ostali slični prihodi' ili 'Ostali slični troškovi' unutar pozicije 'Neto kamatni prihod'.

u milijunima HRK	2019.			2020.			GRUPA
	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost	
Derivativi iskazani u knjizi trgovanja	7.933	39	35	8.178	115	105	
Kamatni	1.323	21	18	2.066	42	33	
Trgovanje devizama	6.610	18	17	6.112	73	72	
Derivativi iskazani u knjizi banke	1.523	-	1	891	3	1	
Kamatni	-	-	-	-	-	-	
Trgovanje devizama	1.523	-	1	891	3	1	
Ukupno	9.456	39	36	9.069	118	106	

u milijunima HRK	2019.			2020.			BANKA
	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost	
Derivativi iskazani u knjizi trgovanja	8.377	39	35	8.216	116	105	
Kamatni	1.397	21	18	2.066	43	33	
Trgovanje devizama	6.980	18	17	6.150	73	72	
Derivativi iskazani u knjizi banke	1.523	1	1	891	2	1	
Kamatni	-	-	-	-	-	-	
Trgovanje devizama	1.523	1	1	891	2	1	
Ukupno	9.900	40	36	9.107	118	106	

20. Ostala imovina namijenjena trgovanju

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Dužnički vrijednosni papiri	186	44	186	44
Opće države	186	44	186	44
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	186	44	186	44

Finansijska imovina i obveze namijenjene trgovanju iskazuju se po fer vrijednosti koja se bazira na kotiranim cijenama. U uvjetima u kojima kotirane cijene nisu dostupne, fer vrijednost ovih vrijednosnih papira procjenjuje se i jednaka je sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova.

Na dan 31. prosinca 2019. finansijska imovina namijenjena trgovanju predstavlja trezorske zapise Ministarstva financija Republike Hrvatske sa dospijećem u 2020. godini i kamatnom stopom od 0,000%. Na dan 31. prosinca 2020. finansijska imovina namijenjena trgovanju predstavlja obveznica Republike Hrvatske sa dospijećem u 2021. godini i kamatnom stopom od 6,375%.

21. Finansijska imovina koja nije namijenjena trgovanju, a obvezno se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

u milijunima HRK	2019.		2020.		GRUPA
	Po fer vrijednosti	Obvezno po fer vrijednosti	Po fer vrijednosti	Obvezno po fer vrijednosti	
Vlasnički instrumenti	-	16	-	36	
Dužnički vrijednosni papiri	-	183	-	152	
Ostalih finansijskih društava	-	160	-	146	
Nefinansijske institucije	23	-	-	6	
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti i finansijska imovina koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz računu dobiti i gubitka	-	199	-	188	
Finansijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	-	199	-	188	
u milijunima HRK	2019.		2020.		BANKA
	Po fer vrijednosti	Obvezno po fer vrijednosti	Po fer vrijednosti	Obvezno po fer vrijednosti	
Vlasnički instrumenti	-	10	-	36	
Dužnički vrijednosni papiri	-	15	-	33	
Ostalih finansijskih društava	-	15	-	27	
Nefinansijske institucije	-	-	-	6	
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti i finansijska imovina koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz računu dobiti i gubitka	-	25	-	69	
Finansijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	-	25	-	69	

FINANSIJSKA IMOVINA ČIJA SE FER VRIJEDNOST MJERI KROZ OSTALU SVEOBUVATNU DOBIT

Ne derivatna finansijska imovina raspoređuje se u kategoriju finansijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ukoliko su ispunjena sljedeća dva uvjeta:

- _ Finansijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje finansijske imovine, i
- _ Ugovoreni uvjeti po toj finansijskoj imovini rezultiraju, na određene datume, novčanim tokovima koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Unutar ove kategorije raspoređuju se dužnički finansijski instrumenti te vlasnički instrumenti za koje Grupa, pri početnom priznavanju, neopozivo, odluči naknadno ih mjeriti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Poslovni cilj dužničkih instrumenata raspoređenih u ovu kategoriju je, pored ostvarivanja kamatnih prihoda, upravljanje internim/eksternim potrebama za likvidnošću, učinkovito plasiranje viška likvidnosti ili realiziranje fer vrijednosti. Slijedom navedenog, unutar poslovnog modela ove kategorije mjerjenja prodaja nije ograničena već je jedan od načina ostvarenja ciljeva. U izvještaju o finansijskom položaju ovi dužnički instrumenti prikazuju se na poziciji 'Dužnički vrijednosni papiri', pod pozicijom 'Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit'.

Za određena ulaganja u vlasničke instrumente, koji se ne drže radi trgovanja, Grupa je izabrala opciju mjerjenja istih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ta opcija primjenjuje se za strateška, značajna ulaganja u poslovne odnose. U izvještaju o finansijskom položaju vlasnički instrumenti iz ove kategorije mjerjenja prikazuju se na poziciji 'Vlasnički instrumenti', pod pozicijom 'Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit'.

Pri priznavanju dobitaka ili gubitaka koji proizlaze iz naknadnog mjerjenja finansijske imovine unutar ove kategorije potrebno je razdvojiti tretman vlasničkih instrumenata od dužničkih:

Vlasnički instrumenti

- _ Promjene fer vrijednosti priznaju se u ostalu sveobuhvatnu dobit, a prikazuju se na poziciji 'Rezerva fer vrijednosti vlasničkih instrumenata' u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti
- _ Prihodi od dividendi priznaju se u račun dobiti i gubitka (osim ako je jasno da dividenda predstavlja povrat dijela troškova ulaganja), a prikazuju se na poziciji 'Prihod od dividendi' u računu dobiti i gubitka
- _ Dobici ili gubici koji proizlaze iz promjene tečaja priznaju se u ostalu sveobuhvatnu dobit, a prikazuju na poziciji 'Rezerva fer vrijednosti vlasničkih instrumenata' u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Dobici ili gubici priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ne mogu se reklassificirati u račun dobiti i gubitka. Međutim, kod prestanka priznavanja vlasničkih instrumenata iz ove kategorije mjerjenja, akumulirani iznos iz ostale sveobuhvatne dobiti prenosi se u zadržanu dobit.

Dužnički instrumenti

- _ Promjene fer vrijednosti priznaju se u ostalu sveobuhvatnu dobit, a prikazuju se na poziciji 'Rezerva fer vrijednosti dužničkih instrumenata' u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti
- _ Prihodi od kamate priznaju se u račun dobiti i gubitka primjenom metode efektivne kamatne stope, a prikazuju se na poziciji 'Kamatni prihod' pod 'Neto kamatni prihod' u računu dobiti i gubitka
- _ Rezervacije za umanjenje vrijednosti (dobici i gubici) priznaju se u račun dobiti i gubitka, a prikazuju se na poziciji 'Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz finansijskih instrumenata' u računu dobiti i gubitka
- _ Dobici ili gubici koji proizlaze iz promjene tečaja priznaju se, sukladno zahtjevima MRS-a 21 ,Učinci promjene tečaja stranih valuta', u računu dobiti i gubitka za komponente koje čine amortizirani trošak te imovine, na poziciji 'Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost', a unutar ostale sveobuhvatne dobiti za ostali dio imovine (razlika do fer vrijednosti), na poziciji 'Rezerva fer vrijednosti dužničkih instrumenata'

Sukladno navedenome, kod dužničkih instrumenata klasificiranih u ovu kategoriju mjerena, učinke priznate unutar ostale sveobuhvatne dobiti čine akumulirani iznos umanjenja vrijednosti po modelu očekivanog gubitka i priznate promjene fer vrijednosti finansijske imovine (nerealizirani dobitak ili gubitak od mjerena).

Kod prestanka priznavanja dužničkih instrumenata, dobici ili gubici priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti prenose se u račun dobiti i gubitka te su prikazani na poziciji 'Ostali dobici ili gubici od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se ne mijere po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak'.

22. Finansijska imovina čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Vlasnički instrumenti

Korištenje opcije FVOCI opcije mjerena za vlasničke instrumente podliježe posebnom procesu odobravanja na razini Grupe. Klasifikacija i mjerena po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVTOCI) primjenjuje se za ulaganja koja se ne drže radi trgovana i u kojima Grupa ima strateški interes. Strateški interes dokazuje se značajnim poslovnim vezama između ulagatelja (subjekta Grupe) i subjekta u koji se ulaže te ostalih udjela u nekonsolidiranim subjektima koji se ne drže radi trgovana a koji su stečeni na nedobrovoljnoj osnovi, primjerice kroz zamjenu duga glavnicom (debt to equity swap).

Knjigovodstvena vrijednost vlasničkih instrumenata čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit na dan 31. prosinca 2020. iznosi 130 milijuna HRK za Grupu (2019.: 162 milijuna HRK) i 114 milijuna HRK za Banku (2019.: 147 milijuna HRK).

Dužnički instrumenti

Analiza bruto knjigovodstvenih vrijednosti i pripadajućih kreditnih gubitaka dužničkih vrijednosnih papira Grupe i Banke čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit po fazama umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2020. iznosi:

u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Kreditni gubitak				GRUPA		
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Amortizirani trošak	Akumulirane OCI promjene	Fer vrijednost
2020.											
Dužnički vrijednosni papiri	9.828	1.068	-	10.896	(40)	(31)	-	(71)	10.825	323	11.148
Opće države	8.843	1.068	-	9.911	(8)	(31)	-	(39)	9.872	262	10.134
Kreditne institucije	626	-	-	626	(17)	-	-	(17)	609	38	647
Nefinansijske institucije	359	-	-	359	(15)	-	-	(15)	344	23	367
Ukupno	9.828	1.068	-	10.896	(40)	(31)	-	(71)	10.825	323	11.148

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

22. Finansijska imovina čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (nastavak)

u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Kreditni gubitak				GRUPA		
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Amortizirani trošak	Akumulirane OCI promjene	Fer vrijednost
2019.											
Dužnički vrijednosni papiri	9.986	199	-	10.185	(26)	(8)	-	(34)	10.151	291	10.442
Opće države	9.270	-	-	9.270	(9)	-	-	(9)	9.261	250	9.511
Kreditne institucije	413	199	-	612	(8)	(8)	-	(16)	596	15	611
Nefinansijske institucije	303	-	-	303	(9)	-	-	(9)	294	26	320
Ukupno	9.986	199	-	10.185	(26)	(8)	-	(34)	10.151	291	10.442

u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Kreditni gubitak				BANKA		
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Amortizirani trošak	Akumulirane OCI promjene	Fer vrijednost
2020.											
Dužnički vrijednosni papiri	9.284	1.068	-	10.352	(37)	(31)	-	(68)	10.284	306	10.590
Opće države	8.299	1.068	-	9.367	(5)	(31)	-	(36)	9.331	245	9.576
Kreditne institucije	626	-	-	626	(17)	-	-	(17)	609	38	647
Nefinansijske institucije	359	-	-	359	(15)	-	-	(15)	344	23	367
Ukupno	9.284	1.068	-	10.352	(37)	(31)	-	(68)	10.284	306	10.590

u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Kreditni gubitak				BANKA		
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Amortizirani trošak	Akumulirane OCI promjene	Fer vrijednost
2019.											
Dužnički vrijednosni papiri	9.390	199	-	9.589	(23)	(8)	-	(31)	9.558	256	9.814
Opće države	8.674	-	-	8.674	(6)	-	-	(6)	8.668	215	8.883
Kreditne institucije	413	199	-	612	(8)	(8)	-	(16)	596	15	611
Nefinansijske institucije	303	-	-	303	(9)	-	-	(9)	294	26	320
Ukupno	9.390	199	-	9.589	(23)	(8)	-	(31)	9.558	256	9.814

Na dan 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2019. nema kupljenih ili nastalih dužničkih vrijednosnih papira s kreditnim umanjenjem vrijednosti (POCI) čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Dužnički vrijednosni papiri sastoje se od obveznica Republike Hrvatske i trezorskih zapisa Ministarstva financija Republike Hrvatske. Trezorski zapisi Ministarstva financija Republike Hrvatske denominirani su u kunama i eurima i izdani uz diskont nominalne vrijednosti. Izdaju se uz izvorno dospijeće od 91, 182, 364, 546 i 728 dana.

Tijekom 2019. godine prosječni kamatni prinos na trezorske zapise s dospijećem od 91 dan je 0,03%, od 182 dana je 0,06%, a za trezorske zapise s dospijećem od 364 dana je 0,08%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane sa valutnom klauzulom u eurima s dospijećem od 364 dana iznosio je -0,01%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane u eurima s dospijećem od 546 dana iznosi 0,05%.

22. Finansijska imovina čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (nastavak)

Tijekom 2020. godine prosječni kamatni prinos na trezorske zapise s dospijećem od 182 dana je 0,05%, a za trezorske zapise s dospijećem od 364 dana je 0,07%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane sa valutnom klauzulom u eurima s dospijećem od 364 dana iznosi je -0,03%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane u eurima s dospijećem od 364 dana iznosi 0,06%.

Obveznice Republike Hrvatske su dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na burzi izdani u kunama, eurima i dolarima s fiksnim prinosom. Obveznice dospijevaju u razdoblju od 2021. do 2030. godine i nose kamatnu stopu od 0,250% do 6,500% godišnje.

Obveznice Republike Poljske su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirane u dolarima i eurima te uvrštene na burze. Ove obveznice dospijevaju u razdoblju od 2023. do 2029. godine i nose kamatnu stopu od 0,875% do 5,250% godišnje. Obveznice Republike Crne Gore su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirane u eurima i uvrštene na burze. Ove obveznice dospijevaju od 2025. do 2029. godine i nose kamatnu stopu od 2,550% do 3,375% godišnje. Obveznice Republike Slovačke su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirane u eurima i dolarima te uvrštene na burze. Ove obveznice dospijevaju od 2022. do 2028. godine i nose kamatnu stopu od 0,000% do 4,375% godišnje. Obveznice Republike Slovenije su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirane u dolarima te uvrštene na burze. Ove obveznice dospijevaju od 2023. do 2024. godine i nose kamatnu stopu od 5,250% do 5,850% godišnje. Obveznica Republike Litve je dužnički vrijednosni papir s fiksnim prinosom, denominirana u dolarima i uvrštena na burzu. Ova obveznica dospijeva 2021. godine i nosi kamatnu stopu od 6,125% godišnje. Obveznica Sjedinjenih Američkih Država je dužnički vrijednosni papir s fiksnim prinosom, denominirana u dolarima i uvrštena na burzu. Ova obveznica dospijeva 2022. godine i nosi kamatnu stopu od 1,625% godišnje.

Također, u finansijskoj imovini po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit nalaze se obveznice Europske investicijske banke denominirane u dolarima koja dospijeva od 2024. do 2025. godine i nose kamatnu stopu od 0,625% do 3,250% godišnje, obveznica EBRDa denominirana u dolarima koja dospijeva 2023. godine i nosi kamatnu stopu od 2,750% godišnje. obveznica IBRDa denominirana u dolarima koja dospijeva 2024. godine i nosi kamatnu stopu od 1,500% godišnje te obveznice KfW banke denominirane u dolarima koje dospijevaju od 2022. do 2025. godine i nose kamatnu stopu od 1,375% do 2,375% godišnje.

Trezorski zapisi Ministarstva financija Republike Hrvatske sa dospijećem u 2021. godini i kamatnom stopom od 0,000% denominirani u kunama su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom.

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit iskazuje se po fer vrijednosti koja se bazira na kotiranim cijenama. U uvjetima u kojima kotirane cijene nisu dostupne, fer vrijednost ovih vrijednosnih papira procjenjuje se koristeći sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova.

Kretanja kreditnih gubitaka za dužničke vrijednosne papiere čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u izvještajnom razdoblju se nalazi u sljedećoj tablici:

GRUPA							
u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od
siječnja 2020.							
Faza 1	(26)	(7)	4	8	(21)	2	(40)
Faza 2	(8)	-	-	(29)	6	-	(31)
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(34)	(7)	4	(21)	(15)	2	(71)
prosincra 2020.							

GRUPA							
u milijunima HRK	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od
siječnja 2019.							
Faza 1	(34)	(12)	12	-	8	-	(26)
Faza 2	-	(8)	-	-	-	-	(8)
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(34)	(20)	12	-	8	-	(34)
prosincra 2019.							

22. Finansijska imovina čija se fer vrijednost mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (nastavak)

u milijunima HRK	Od	Nabavljeni	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	BANKA		
						Ostalo	Od	
siječnja 2020.								
Faza 1		(23)	(6)	3	8	(21)	2	(37)
Faza 2		(8)	-	-	(29)	6	-	(31)
Faza 3		-	-	-	-	-	-	-
Ukupno		(31)	(6)	3	(21)	(15)	2	(68)
prosinc 2020.								
u milijunima HRK	Od	Nabavljeni	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od	
siječnja 2019.								
Faza 1		(32)	(11)	12	-	8	-	(23)
Faza 2		-	(8)	-	-	-	-	(8)
Faza 3		-	-	-	-	-	-	-
Ukupno		(32)	(19)	12	-	8	-	(31)
prosinc 2019.								

Ostala pitanja

23. Fer vrijednost imovine i obveza

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Svi finansijski instrumenti se vrednuju po fer vrijednosti periodično.

Finansijska imovina po fer vrijednosti u izvještaju o finansijskom položaju

Vrednovanje po fer vrijednosti u Grupi bazira se prvenstveno na vanjskim izvorima podataka (cijene tržišta vrijednosnica ili brokerske kotacije na likvidnim dijelovima tržišta). Finansijski instrumenti za koje se fer vrijednost utvrđuju na temelju kotiranih tržišnih cijena su uglavnom uvrštene vrijednosnice i derivati kao i likvidne OTC obveznice.

Opis modela vrednovanja i ulaznih podataka

Grupa koristi modele vrednovanja koji su interno testirani i za koje su parametri vrednovanja (kao što su kamate, tečajevi, volatilnost i kreditna marža) utvrđeni neovisno. U slučaju negativnog kamatnog okruženja Grupa koristi modele koji su se u stanju nositi sa postavljenim tržišnim uvjetima. Zbog toga, takve negativne kamatne stope ne ograničavaju modele vrednovanja.

Vrijednosni papiri

Za plain vanilla (fiksne i varijabilne) dužničke vrijednosne papire, fer vrijednost se izračunava diskontiranjem budućih novčanih tokova koristeći diskontiranu krivulju ovisno o kamatnoj stopi za valutu pripadajućeg izdanja i usklađenjem marže. Usklađenje marže obično se dobiva iz krivulje kreditne marže izdavatelja. Ako niti jedna krivulja izdavatelja nije dostupna, marža proizlazi iz proxy instrumenta i usklađuje se za razlike u rizičnom profilu instrumenata. Ako proxy nije dostupan, usklađenje marže se procjenjuje korištenjem ostalih informacija, uključujući procjenu kreditne marže na temelju internog rejtinga i PD rejtinga ili upravljačkom procjenom. Za složenije dužničke vrijednosne papire (npr. uključujući opcije – sa svojstvima kao što su callable, cap/floor, index-linked) fer vrijednost se određuje pomoću kombinacija modela diskontiranih novčanih tokova i sofisticiranih tehniku modeliranja uključujući metode opisane za OTC- derivativi.

OTC-derivativni finansijskih instrumenti

Derativativni instrumenti kojima se trguje na likvidnom tržištu se vrednuju standardnim valuacijskim modelima.

Grupa vrednuje derivative po mid cijenama. Da bi se reflektirao potencijalni bid-ask spread relevantnih pozicija, radi se prilagodba na temelju tržišne likvidnosti. Parametri za podešavanje ovise o vrsti proizvoda, valuti, ročnosti i nominalnoj vrijednosti. Parametri se revidiraju redovito ili u slučaju značajnih tržišnih oscilacija. Netiranje se ne primjenjuje u slučaju navedenih prilagodb.

Prilagodba izloženosti kreditnom vrednovanju druge ugovorne strane (CVA) i prilagodba kreditnom vrednovanju s aspekta druge ugovorne strane (DVA) se računaju za OTC derivate. CVA prilagodba se vodi sa očekivanom pozitivnom izloženošću svih derivata i ovisi o kreditnoj kvaliteti druge ugovorne strane. DVA prilagodba se temelji na negativnoj očekivanoj izloženosti Banke i ovisi o bančinoj kreditnoj kvaliteti. Banka je implementirala pristup gdje se modeliranje očekivane izloženosti zasniva na strategiji replikacije opcija. Ovaj pristup uzima u obzir najvažnije portfelje i proizvode. Metodologija za preostale klijente i proizvode utvrđuje se u skladu s tržišnom vrijednosti uvećanom za dodanu vrijednost. Vjerljivost nastanka statusa neispunjerenja obveza druge ugovorne strane koja ne kotira na tržištu utvrđuje se iz internih PD-jeva, svrstanih u košarice, likvidnih društava izlistanih na centralnom europskom tržištu. U skladu s time zadovoljen je koncept baziran na tržišnim cijenama. Druge ugovorne strane sa izdanim obveznicama ili CDS tržištem vrednuju se pripadajućim PD-jem proizašlim iz cijena. Bančina vjerljivost statusa neispunjerenja obveza proizlazi iz buy-back levela bančinih izdanja.

23. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Sukladno opisanoj metodologiji, akumulirani CVA je iznosio 3.841 tisuća HRK na 31. prosinca 2020. (2019.: 1.453 tisuća HRK), dok je DVA iznosio 862 tisuće HRK na 31. prosinca 2020. (2019.: 55 tisuća HRK).

Provjera i kontrola

Odgovornost za vrednovanje pozicija mjernih po fer vrijednosti je neovisna od jedinica trgovanja. Dodatno, Grupa ima implementiranu neovisnu funkciju provjere valjanosti kako bi se osiguralo razdvajanje između jedinica odgovornih za razvoj modela, utvrđivanje fer vrijednosti i validaciju. Cilj nezavisnog modela provjere valjanosti je ocijeniti modele rizika koji proizlaze iz teorijskih temelja modela, prikladnosti ulaznih podataka (tržišni podaci) i kalibraciju modela.

Struktura fer vrijednosti

Finansijska imovina i finansijske obveze vrednovane po fer vrijednosti kategoriziraju se u tri razine MSFI hijerarhije fer vrijednosti.

Razina 1 hijerarhije fer vrijednosti

Fer vrijednosti finansijskih instrumenata kojima je dodijeljena razina 1 hijerarhije fer vrijednosti, određuju se na temelju kotiranih cijena na aktivnim tržištima za identičnu finansijsku imovinu i obveze. Preciznije, procijenjena se fer vrijednost može iskazati kao razina 1 ako se transakcije pojavljuju dovoljno često, dosljednih volumena i cijena na trajnoj osnovi.

To uključuje dionice, državne obveznice, kao i ostale obveznice i sredstva, s kojima se trguje na visoko likvidnim i aktivnim tržištima.

Razina 2 hijerarhije fer vrijednosti

U slučaju da se tržišna kotacija koristi za vrednovanje, ali zbog ograničene likvidnosti, tržište se ne kvalificira kao aktivno (izvedeno iz dostupnih pokazatelja tržišne likvidnosti) instrument se klasificira kao razina 2. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se određuje pomoću modela procjene koji se temelje na vidljivim tržišnim podacima. Ako su svi ulazni podaci u modelu vidljivi, instrument se klasificira kao razina 2 hijerarhije fer vrijednosti. Procjena razine 2 koristi krivulje prinosa, kreditne marže i volatilnost kao vidljive tržišne parametre.

To uključuje OTC – derivative, manje likvidne dionice, obveznice, sredstva i vlastita izdanja.

Razina 3 hijerarhije fer vrijednosti

U nekim slučajevima, fer vrijednost se ne može odrediti niti na temelju dovoljno često kotiranih tržišnih cijena ni od modela procjene vrijednosti koji se oslanjaju isključivo na vidljive tržišne podatke. U tim slučajevima pojedini parametri vrednovanja koji nisu vidljivi na tržištu, procjenjuju se na temelju razumnih pretpostavki. Ako neki od značajnih ulaznih podataka u modelu procjene nije vidljiv ili se korištena kotirajuća cijena ažurira rijetko, instrument se klasificira kao razina 3 hijerarhije fer vrijednosti. Za procjene razine 3, osim vidljivih parametara, najčešće se koristi kreditna marža kao nevidljivi parametar.

To uključuje nekotirajuće dionice i fondove, nelikvidne obveznice.

23. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Reklasifikacija iz razine 1 u razinu 2 ili razinu 3 kao i obratno izvršit će se ako finansijski instrumenti više ne zadovoljavaju kriterije opisane u razinama iznad.

Tablica ispod prikazuje klasifikacije finansijskih instrumenata prikazanih po fer vrijednosti s obzirom na razine struktura fer vrijednosti.

u milijunima HRK	2019.				2020.				GRUPA
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno	
Imovina									
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	186	39	-	225	44	118	-	162	
Derivativi	-	39	-	39	-	118	-	118	
Ostala finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	186	-	-	186	44	-	-	44	
Finansijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	153	-	46	199	153	-	35	188	
Vlasnički instrumenti	-	-	16	16	26	-	10	36	
Dužnički vrijednosni papiri	153	-	30	183	127	-	25	152	
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	8.921	1.150	533	10.604	9.755	1.260	263	11.278	
Vlasnički instrumenti	-	-	162	162	-	2	128	130	
Dužnički vrijednosni papiri	8.921	1.150	371	10.442	9.755	1.258	135	11.148	
Ukupno imovina	9.260	1.189	579	11.028	9.952	1.378	298	11.628	
Obveze									
Finansijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	36	-	36	-	106	-	106	
Derivativi	-	36	-	36	-	106	-	106	
Ukupne obveze	-	36	-	36	-	106	-	106	

u milijunima HRK	2019.				2020.				BANKA
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno	
Imovina									
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	186	40	-	226	44	118	-	162	
Derivativi	-	40	-	40	-	118	-	118	
Ostala finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	186	-	-	186	44	-	-	44	
Finansijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	8	-	17	25	34	-	35	69	
Vlasnički instrumenti	-	-	10	10	26	-	10	36	
Dužnički vrijednosni papiri	8	-	7	15	8	-	25	33	
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	8.482	1.150	329	9.961	9.275	1.261	168	10.704	
Vlasnički instrumenti	-	-	147	147	-	3	111	114	
Dužnički vrijednosni papiri	8.482	1.150	182	9.814	9.275	1.258	57	10.590	
Ukupno imovina	8.676	1.190	346	10.212	9.353	1.379	203	10.935	
Obveze									
Finansijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	36	-	36	-	106	-	106	
Derivativi	-	36	-	36	-	106	-	106	
Ukupne obveze	-	36	-	36	-	106	-	106	

Dodjeljivanje razina pozicijama i bilo kakve promjene između razina se reflektiraju na kraju izvještajnog razdoblja.

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

23. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Proces procjene za finansijske instrumente kategorizirane kao Razina 3

Procjena finansijskih instrumenata kategoriziranih kao Razina 3 uključuje jedan ili više značajnih ulaznih podataka koji nisu vidljivi na tržištu. Moraju se učiniti dodatne mjere provjera cijene. Ovo može uključivati pregled važnih povijesnih podataka i ispitivanje sličnih transakcija, između ostaloga. Ovo uključuje procjene i prosudbe stručnjaka.

Prijenos iz Razine 1 i Razine 2

Ova tablice prikazuje prijenos iz Razine 1 i Razine 2 finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrijednosti u izvještaju o finansijskom položaju.

u milijunima HRK	GRUPA			
	2019.	Prijenos u Razinu 1	Prijenos u Razinu 2	2020.
Vrijednosni papiri				
Prijenos iz Razine 1	-	-	-	820
Prijenos iz Razine 2	-	-	-	-
Prijenos iz Razine 3	-	-	-	2
Kupnje/prodaje/dospijeća	3.094	(1.442)	396	(319)
Ukupna promjena za godinu	3.094	(1.442)	(424)	503

u milijunima HRK	BANKA			
	2019.	Prijenos u Razinu 1	Prijenos u Razinu 2	2020.
Vrijednosni papiri				
Prijenos iz Razine 1	-	-	-	820
Prijenos iz Razine 2	-	-	-	-
Prijenos iz Razine 3	-	-	-	2
Kupnje/prodaje/dospijeća	3.338	(1.442)	343	(319)
Ukupna promjena za godinu	3.338	(1.442)	(477)	503

23. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Promjene u razini 3 finansijskih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti

Sljedeća tablica prikazuje razvoj fer vrijednosti finansijskih instrumenata za modele procjene koji se temelje na nevidljivim ulaznim podacima:

u milijunima HRK	Od	Dobit/gubitak u RDG-u	Dobit/gubitak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Kupnja/Novo izdanje	Prodano	Prijenos iz razine 3	Namirenja	Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	GRUPA
								siječnja 2020.	prosincra 2020.
Imovina									
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	46	(18)	-	35	(7)	(21)	-	-	35
Vlasnički instrumenti	16	(6)	-	-	-	-	-	-	10
Dužnički vrijednosni papiri	30	(12)	-	35	(7)	(21)	-	-	25
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	533	-	11	-	(12)	(116)	(154)	-	263
Vlasnički instrumenti	162	-	10	-	-	(2)	(42)	-	128
Dužnički vrijednosni papiri	371	-	1	-	(12)	(114)	(112)	1	135
Ukupno imovina	579	(18)	11	35	(19)	(137)	(154)	1	298

u milijunima HRK	Od	Dobit/gubitak u RDG-u	Dobit/gubitak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Kupnja/Novo izdanje	Prodano	Prijenos iz razine 3	Tečajne razlike	GRUPA
								siječnja 2019.
Imovina								
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	18	(1)	-	29	-	-	-	46
Vlasnički instrumenti	11	(1)	-	6	-	-	-	16
Dužnički vrijednosni papiri	7	-	-	23	-	-	-	30
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	423	9	120	14	(25)	-	(8)	533
Vlasnički instrumenti	111	-	51	-	-	-	-	162
Dužnički vrijednosni papiri	312	9	69	14	(25)	-	(8)	371
Ukupno imovina	441	8	120	43	(25)	-	(8)	579

Značajan prijenos iz razine 3 posljedica je prijenosa dužničkog vrijednosnog papira na poziciju Financijska imovina-po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Razlog za prijenos je u tome što je tijekom trećeg kvartala državna obveznica Crne Gore reklasificirana s razine 3 na razinu 2.

u milijunima HRK	Od	Dobit/gubita k u RDG-u	Dobit/gubitak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Kupnja/Novo izdanje	Prodano	Prijenos iz razine 3	Namirenja	Poslovno spajanje	BANKA
									siječnja 2020.
Imovina									
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	17	(18)	-	35	(7)	(21)	-	29	35
Vlasnički instrumenti	10	(6)	-	-	-	-	-	6	10
Dužnički vrijednosni papiri	7	(12)	-	35	(7)	(21)	-	23	25
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	329	-	8	-	(13)	(2)	(154)	-	168
Vlasnički instrumenti	147	-	8	-	-	(2)	(42)	-	111
Dužnički vrijednosni papiri	182	-	-	-	(13)	-	(112)	-	57
Ukupno imovina	346	(18)	8	35	(20)	(23)	(154)	29	203

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

23. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

u milijunima HRK	Od siječanja 2019.	Dobit/gubit ak u RDG-u	Dobit/gubit ak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Kupnja/No vo izdanje	Prodano	Prijenos iz razine 3	Tečajne razlike	BANKA
								Od
								prosincu 2019.
Imovina								
Finansijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	16	1	-	-	-	-	-	17
Vlasnički instrumenti	9	1	-	-	-	-	-	10
Dužnički vrijednosni papiri	7	-	-	-	-	-	-	7
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	302	9	37	14	(25)	-	(8)	329
Vlasnički instrumenti	102	-	45	-	-	-	-	147
Dužnički vrijednosni papiri	200	9	(8)	14	(25)	-	(8)	182
Ukupno imovina	318	10	37	14	(25)	-	(8)	346

Inputi koji nisu vidljivi i analiza osjetljivosti za mjerenje razine 3

U slučaju kad se fer vrijednost finansijske imovine dobiva od ulaznih parametara koji nisu vidljivi na tržištu, tada se ti parametri mogu dobiti nizom drugih alternativnih parametara. Za sastavljanje Izvještaja o finansijskom položaju koriste se parametri koji odražavaju tržišnu situaciju na datum izvještaja.

Raspon nevidljivih parametara vrednovanja koji se koriste za mjerenje razine 3 prikazani su u sljedećoj tablici.

Finansijska imovina 31. prosinca 2020.	Vrsta instrumenta	Fer vrijednost	Tehnika vrednovanja	Značajni inputi koji nisu vidljivi	Rasponi inputa koji nisu vidljivi (ponderirani prosjek) GRUPA
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit 31. prosinca 2019.	Obveznice i komercijalni papiri	132	Diskontirani novčani tokovi	Kreditna marža	1,63% - 6,52% (4,30%)
Financial assets at fair value through other comprehensive income 31. prosinca 2020.	Obveznice i komercijalni papiri	366	Diskontirani novčani tokovi	Kreditna marža	1,68% - 4,71% (4,38%)
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit 31. prosinca 2019.	Obveznice i komercijalni papiri	56	Diskontirani novčani tokovi	Kreditna marža	1,63% - 6,52% (5,29%)
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Obveznice i komercijalni papiri	180	Diskontirani novčani tokovi	Kreditna marža	1,68% - 4,71% (4,33%)

U procjeni učinaka osjetljivosti uglavnom su razmatrane promjene u kreditnim maržama za obveznice. Raspon razumno prihvatljivih alternativa inputa koji nisu vidljivi uzet je u obzir u analizi osjetljivosti kreditne marže za dužničke vrijednosne papire i kreće se između +100 i -75 baznih poena. Učinak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za promjene pozitivne fer vrijednosti iznosi 3,51 milijun HRK, a za negativnu 4,68 milijuna HRK.

23. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Finansijski instrumenti koji nisu vrednovani po fer vrijednosti

Sljedeća tablica prikazuje fer vrijednosti i strukturu fer vrijednosti finansijskih instrumenata koji nisu vrednovani po fer vrijednosti za kraj 2020. i 2019. godine.

	Knjigovodstvena vrijednost 2020.	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	GRUPA				
				Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3			
u milijunima HRK								
IMOVINA								
Novac i novčana sredstva	8.673	8.673	3.336	5.337	-			
Finansijska imovina po amortizacijskom trošku	56.154	53.962	1.939	473	51.550			
Krediti i predujmovi kreditnim institucijama	4.041	4.039	-	-	4.039			
Krediti i predujmovi klijentima	49.752	47.511	-	-	47.511			
Dužnički vrijednosni papiri	2.361	2.412	1.939	473	-			
Potaživanja s osnove finansijskog najma	2.460	2.368	-	-	2.368			
Potaživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.143	1.092	-	-	1.092			
OBVEZE								
Finansijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	70.636	70.494	-	678	69.816			
Depoziti od banaka	9.048	8.878	-	-	8.878			
Depoziti od klijenata	60.128	60.154	-	-	60.154			
Izdani dužnički vrijednosni papiri	677	678	-	678	-			
Ostale finansijske obveze	783	784	-	-	784			
FINANCIJSKE GARANCije I OBVEZE								
Finansijske garancije	n/a	195	-	-	195			
Neopozive obveze	n/a	-	-	-	-			
	Knjigovodstvena vrijednost 2019.	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	GRUPA				
				Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3			
u milijunima HRK								
IMOVINA								
Novac i novčana sredstva	5.105	5.105	2.558	2.547	-			
Finansijska imovina po amortizacijskom trošku	51.295	50.497	1.690	-	48.807			
Krediti i predujmovi kreditnim institucijama	4.367	4.366	-	-	4.366			
Krediti i predujmovi klijentima	45.286	44.441	-	-	44.441			
Dužnički vrijednosni papiri	1.642	1.690	1.690	-	-			
Potaživanja s osnove finansijskog najma	2.453	2.407	-	-	2.407			
Potaživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.537	1.508	-	-	1.508			
OBVEZE								
Finansijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	62.690	62.860	-	673	62.187			
Depoziti od banaka	9.814	9.786	-	-	9.786			
Depoziti od klijenata	51.325	51.519	-	-	51.519			
Izdani dužnički vrijednosni papiri	672	673	-	673	-			
Ostale finansijske obveze	879	882	-	-	882			
FINANCIJSKE GARANCije I OBVEZE								
Finansijske garancije	n/a	163	-	-	163			
Neopozive obveze	n/a	342	-	-	342			

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

23. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Finansijski instrumenti koji nisu vrednovani po fer vrijednosti (nastavak)

						BANKA			
2020.	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3				
u milijunima HRK									
IMOVINA									
Novac i novčana sredstva	7.947	7.947	3.095	4.852	-				
Finansijska imovina po amortizacijskom trošku	51.322	49.335	1.756	473	47.106				
Krediti i predujmovi kreditnim institucijama	3.968	3.966	-	-	3.966				
Krediti i predujmovi klijentima	45.174	43.140	-	-	43.140				
Dužnički vrijednosni papiri	2.180	2.229	1.756	473	-				
Potaživanja od kupaca i ostala potraživanja	596	569	-	-	569				
OBVEZE									
Finansijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku									
Finansijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	63.302	63.235	-	678	62.557				
Depoziti od banaka	5.209	5.116	-	-	5.116				
Depoziti od klijenata	57.253	57.278	-	-	57.278				
Izdani dužnički vrijednosni papiri	677	678	-	678	-				
Ostale finansijske obveze	163	163	-	-	163				
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBVEZE									
Finansijske garancije	n/a	171	-	-	171				
Neopozive obveze	n/a	3	-	-	3				
						BANKA			
2019.	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3				
u milijunima HRK									
IMOVINA									
Novac i novčana sredstva	4.339	4.339	2.408	1.931	-				
Finansijska imovina po amortizacijskom trošku	46.817	46.097	1.511	-	44.586				
Krediti i predujmovi kreditnim institucijama	4.260	4.260	-	-	4.260				
Krediti i predujmovi klijentima	41.093	40.326	-	-	40.326				
Dužnički vrijednosni papiri	1.464	1.511	1.511	-	-				
Potaživanja od kupaca i ostala potraživanja	188	184	-	-	184				
OBVEZE									
Finansijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku									
Depoziti od banaka	54.529	54.698	-	673	54.025				
Depoziti od klijenata	5.275	5.260	-	-	5.260				
Izdani dužnički vrijednosni papiri	48.455	48.637	-	-	48.637				
Ostale finansijske obveze	672	673	-	673	-				
Ostale finansijske obveze	127	128	-	-	128				
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBVEZE									
Finansijske garancije	n/a	141	-	-	141				
Neopozive obveze	n/a	204	-	-	204				

23. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Fer vrijednost kredita i potraživanja od klijenata i kreditnih institucija izračunata je diskontiranjem budućih novčanih tokova uzimajući u obzir kamatu i kreditnu maržu. Utjecaj kamate je rezultat kretanja tržišnih stopa, dok su promjene po kreditnoj marži proizašle iz PD-a i LGD-a korištenih za interne kalkulacije. Za potrebe izračuna fer vrijednosti krediti i potraživanja su grupirani u istovjetne portfelje na temelju rejting metode, ocjene rejtinga, dospijeća i zemlje odobravanja.

Fer vrijednosti imovine koja se drži do dospijeća se uzimaju sa tržišta ili se utvrđuju na temelju promatranih ulaznih podataka (npr. krivulje kamatnih prinosa).

Fer vrijednost depozita i ostalih obveza, vrednovanih po amortiziranom trošku, procjenjuje se uzimajući u obzir trenutno okruženje kamatnih stopa, kao i vlastitu kreditnu maržu. Za obveze bez ugovorenog dospijeća (npr. depoziti po viđenju), knjigovodstvena vrijednost predstavlja najnižu fer vrijednost.

Fer vrijednost izdanih obveznica i podređenih obveza vrednovana po amortizirajućem trošku zasniva se na tržišnim cijenama promatranih tržišnih parametara, ukoliko su dostupni. Za izdane vrijednosne papire gdje se fer vrijednost ne može utvrditi pomoću kotirajućih tržišnih cijena, fer vrijednost se izračunava diskontiranjem budućih novčanih tokova. Primjenjena diskontna stopa temelji se na kamatnoj stopi po kojoj su instrumenti sa usporedivim karakteristikama izdani na datum izvještaja o finansijskom položaju. Štoviše, mogućnost izbora se uzima u obzir kod izračuna fer vrijednosti.

Fer vrijednost izvanbilančnih obveza (npr. finansijskih garancija i neiskorištenih kreditnih obveza) procjenjuje se uz pomoć regulatornih faktora kreditne konverzije. Dobiveni kreditni ekvivalenti tretiraju se kao ostala bilančna imovina.

Fer vrijednost nefinansijske imovine

T Sljedeća tablica prikazuje fer vrijednosti i strukturu fer vrijednosti nefinansijskih instrumenata za kraj 2020. i 2019. godine:

GRUPA					
u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3
Imovina čija je fer vrijednost prikazana u bilješkama					
2020.					
Ulaganja u nekretnine	5	6	-	-	6
2019.					
Ulaganja u nekretnine	33	43	-	-	43
BANKA					
u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3
Imovina čija je fer vrijednost prikazana u bilješkama					
2020.					
Ulaganja u nekretnine	2	2	-	-	3
2019.					
Ulaganja u nekretnine	3	3	-	-	3

Za nefinansijsku imovinu Grupe procjene vrijednosti se vrše koristeći usporednu i investicijsku metodu. Procjene se vrše na temelju usporedbi i analize odgovarajućih usporedivih ulaganja i transakcija na tržištu nekretnina, skupa s dokazom potražnje u blizini odgovarajuće nekretnine. Obilježja takvih sličnih transakcija se primjenjuju na imovinu, uzimajući u obzir veličinu, lokaciju, uvjete, ugovorne uvjete i ostale značajne faktore. Takve mjere su prikazane u Razini 3 hijerarhije fer vrijednosti.

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

24. Prijeboj

Finansijska imovina i finansijske obveze se prebijaju te se u neto iznosu s prikazuju u izvještaju o finansijskom položaju ako i samo ako postoji trenutno zakonsko pravo na prijeboj iznosa i postoji namjera namire po neto principu, ili se istovremeno odvija realizacija imovine i podmirenje obveze. Prihodi i rashodi se iskazuju u neto iznosu samo ako je to dopušteno prema MSFI-jevima, ili za dobitke i gubitke koji proizlaze iz grupe sličnih transakcija, kao na primjer aktivnosti trgovanja Grupe.

Finansijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2020.

	Bruto iznosi u izvještaju o finansijskom položaju u milijunima HRK	Odbitne stavke finansijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o finansijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju		Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja	GRUPA
				Finansijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali	
Derivativi	118	-	118	(43)	-	-	75
Obrnuti repo ugovori	782	-	782	-	-	(782)	-
Ukupno	900	-	900	(43)	-	(782)	75

Finansijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2020.

	Bruto iznosi u izvještaju o finansijskom položaju u milijunima HRK	Odbitne stavke finansijske imovine	Neto iznos u izvještaju o finansijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju		Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja	GRUPA
				Finansijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali	
Derivativi	106	-	106	(43)	(51)	-	12
Repo ugovori	738	-	738	-	-	(738)	-
Ukupno	844	-	844	(43)	(51)	(738)	12

Finansijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2020.

	Bruto iznosi u izvještaju o finansijskom položaju u milijunima HRK	Odbitne stavke finansijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o finansijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju		Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja	BANKA
				Finansijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali	
Derivativi	118	-	118	(43)	-	-	75
Obrnuti repo ugovori	821	-	821	-	-	(821)	-
Ukupno	939	-	939	(43)	-	(821)	75

Finansijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2020.

	Bruto iznosi u izvještaju o finansijskom položaju u milijunima HRK	Odbitne stavke finansijske imovine	Neto iznos u izvještaju o finansijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju		Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja	BANKA
				Finansijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali	
Derivativi	106	-	106	(43)	(51)	-	12
Repo ugovori	701	-	701	-	-	(701)	-
Ukupno	807	-	807	(43)	(51)	(701)	12

24. Prijedloj (nastavak)

Finansijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2019.

	Bruto iznosi u izvještaju o finansijskom položaju u milijunima HRK	Odbitne stavke finansijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o finansijskom položaju u milijunima HRK	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja	GRUPA
				Finansijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali		
Derivativi	39	-	39	(8)	-	-	-	31
Obraćuti repo ugovori	493	-	493	-	-	(493)	-	-
Ukupno	532	-	532	(8)	-	(493)	31	

Finansijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2019.

	Bruto iznosi u izvještaju o finansijskom položaju u milijunima HRK	Odbitne stavke finansijske imovine	Neto iznos u izvještaju o finansijskom položaju u milijunima HRK	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja	GRUPA
				Finansijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali		
Derivativi	36	-	36	(8)	(27)	-	-	1
Repo ugovori	636	-	636	-	-	(636)	-	-
Ukupno	672	-	672	(8)	(27)	(636)	1	

Finansijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2019.

	Bruto iznosi u izvještaju o finansijskom položaju u milijunima HRK	Odbitne stavke finansijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o finansijskom položaju u milijunima HRK	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja	BANKA
				Finansijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali		
Derivativi	40	-	40	(8)	-	-	-	32
Obraćuti repo ugovori	585	-	585	-	-	(585)	-	-
Ukupno	625	-	625	(8)	-	(585)	32	

Finansijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2019.

	Bruto iznosi u izvještaju o finansijskom položaju u milijunima HRK	Odbitne stavke finansijske imovine	Neto iznos u izvještaju o finansijskom položaju u milijunima HRK	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja	BANKA
				Finansijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali		
Derivativi	36	-	36	(8)	(27)	-	-	1
Repo ugovori	409	-	409	-	-	(409)	-	-
Ukupno	445	-	445	(8)	(27)	(409)	1	

24. Prijeboj (nastavak)

Banka koristi repo ugovore i standardizirane okvirne ugovore kao sredstvo smanjenja kreditnog rizika derivativa i transakcija financiranja. Oni predstavljaju potencijalne ugovore o prijeboju. Okvirni ugovori su relevantni za ugovorne strane s više derivativnih ugovora. Oni pružaju neto podmirenje svih ugovora u slučaju neplaćanja bilo koje ugovorne strane. Kod transakcija derivativa, iznosi imovine i obveza koji bi bili predmet prijeboja kao rezultat okvirnog ugovora prikazani su u stupcu Financijski instrumenti. Repo ugovori su primarno transakcije financiranja. Njihovo obilježje je prodaja i naknadni reotkop vrijednosnih papira po unaprijed dogovorenoj cijeni i vremenu. Time se osigurava da vrijednosni papir ostane kod vjerovnika kao kolateral u slučaju da dužnik ne ispuni svoju obvezu. Učinci prijeboja repo ugovora prikazuju se u stupcu primljeni/dani nenovčani financijski kolaterali. Kolateral predstavlja tržišnu vrijednost prenesenog vrijednosnog papira. Međutim, ukoliko tržišna vrijednost kolateralu prelazi knjigovodstvenu vrijednost potraživanja/obveze repo transakcije tada se iznos zadržava na razini knjigovodstvene vrijednosti. Preostala pozicija može se osigurati novčanim kolateralom. Novčani i nenovčani financijski kolaterali uključeni u ove transakcije ograničavaju se za korištenje davatelju u vremenu trajanja zaloga.

25. Prijenosi finansijske imovine – repo transakcije i posudba vrijednosnih papira

Ugovori o prodaji i reotkupu

Ugovor o repo poslu obuhvaća prodaju finansijske imovine uz obvezu kupnje iste po cijeni utvrđenoj u trenutku sklapanja ugovora.

Vrijednosnice prodane temeljem ugovora o prodaji i ponovnoj kupnji (repo ugovori) ne prestaju se priznavati jer Grupa zadržava gotovo sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom te se kategorija mjerena u koju je ta finansijska imovina klasificirana pri početnom priznavanju ne mijenja.

Takva se imovina i dalje prikazuje u izvještaju o finansijskom položaju sukladno inicijalnoj klasifikaciji ali na posebnoj poziciji 'Od čega založeno kao kolateral'.

Primljena sredstva prikazuju se kao obveza prema drugoj strani u izvještaju o finansijskom položaju, pod pozicijom 'Depoziti banaka' ili 'Depoziti klijenata' unutar pozicije 'Finansijske obveze mjerene po amortiziranom trošku' odražavajući na taj način prirodu transakcije kao primljenog kredita.

Razlika između prodajne i otkupne cijene tretira se kao kamata i priznaje u račun dobiti i gubitka primjenom efektivne kamatne stope, kao kamatni trošak te prikazuje pod pozicijom 'Kamatni troškovi' unutar pozicije 'Neto kamatni prihod' u računu dobiti i gubitka.

Prihode ostvarene od finansijske imovine dane u zalog, vlasnik vrijednosnog papira je obvezan doznačiti Grupi.

Vrijednosnice kupljene temeljem ugovora o kupnji i ponovnoj prodaji na određeni datum (obrnuti repo ugovori) ne prikazuju se u izvještaju o finansijskom položaju. Dana sredstva prikazuju se kao potraživanja prema drugoj strani u izvještaju o finansijskom položaju pod pozicijom 'Krediti i predujmovi kreditnim institucijama' i 'Krediti i predujmovi klijentima' unutar pozicije 'Finansijska imovina mjerena po amortiziranom trošku', odražavajući na taj način prirodu transakcije kao danog kredita. Razlika između kupovne i otkupne cijene tretira se kao kamata i priznaje u račun dobiti i gubitka primjenom efektivne kamatne stope, kao kamatni prihod te prikazuje pod pozicijom 'Kamatni prihodi' unutar pozicije 'Neto kamatni prihod' u računu dobiti i gubitka.

u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost prenesene imovine	Knjigovodstvena vrijednost pripadajućih obveza	GRUPA	
			2019.	2020.
Repo ugovori				
Finansijska imovina po amortizacijskom trošku	-	-	785	701
Finansijska imovina kojom se ne trguje, a čija se fer vrijednost vrednuje kroz RDG	-	-	-	-
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	816	636	85	37
Ukupno repo ugovori	816	636	870	738

u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost prenesene imovine	Knjigovodstvena vrijednost pripadajućih obveza	BANKA	
			2019.	2020.
Repo ugovori				
Finansijska imovina po amortizacijskom trošku	-	-	785	701
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	421	409	-	-
Ukupno repo ugovori	421	409	785	701

Preneseni finansijski instrumenti sastoje se od obveznica.

Ukupan iznos od 870 milijuna HRK (2019.: 816 milijuna HRK) za Grupu i 785 milijuna HRK (2019.: 421 milijun HRK) za Banku predstavljaju knjigovodstveni iznos finansijske imovine unutar izvještaja o finansijskom položaju koju primatelj ima pravo prodati ili ponovno založiti.

Obveze iz repo transakcija u iznosu od 738 milijuna HRK u 2020. (2019.: 636 milijuna HRK) za Grupu i 701 milijun HRK (2019.: 409 milijuna HRK) za Banku, vrednuju se po amortiziranom trošku.

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

25. Prijenosi finansijske imovine – repo transakcije i posudba vrijednosnih papira (nastavak)

Sljedeća tablica prikazuje fer vrijednosti prenesene imovine i pripadajućih obveza koje se odnose samo na prenesenu imovinu. U Grupi i Banci ova imovina i obveze odnose se na repo transakcije.

u milijunima HRK	Fer vrijednost prenesene imovine	Fer vrijednost pripadajućih obveza	Neto pozicija	GRUPA		
				2019.	2020.	Neto pozicija
Finansijska imovina po amortizacijskom trošku	-	-	-	800	701	99
Finansijska imovina kojem se ne trguje, a čija se fer vrijednost vrednuje kroz RDG	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	816	636	180	85	37	48
Ukupno	816	636	180	885	738	147

u milijunima HRK	Fer vrijednost prenesene imovine	Fer vrijednost pripadajućih obveza	Neto pozicija	BANKA		
				2019.	2020.	Neto pozicija
Finansijska imovina po amortizacijskom trošku	-	-	-	800	701	99
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	421	409	12	-	-	-
Ukupno	421	409	12	800	701	99

26. Imovina založena kao kolateral

Sljedeća imovina je založena kao jamstvo za obveze:

Založena imovina u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	1.242	2.751	1.242	2.751
od čega dužnički vrijednosni papiri	25	816	25	816
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	816	85	421	-
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-
Finansijska imovina kojem se ne trguje, a čija se fer vrijednost vrednuje kroz RDG	-	-	-	-
Ukupno	2.058	2.836	1.663	2.751

Finansijska imovina založena kao kolateral sastoji se od obveznica i kredita.

Založeni kolaterali su rezultat repo transakcija i kolateraliziranih depozita.

Fer vrijednost primljenih kolaterala koji se mogu ponovno založiti ili prodati bez da je davatelj vrijednosnog papira izvršio svoje obveze iznosi 806 milijuna HRK (2019.: 532 milijuna HRK) za Grupu i 848 milijuna HRK za Banku (2019.: 634 milijuna HRK).

27. Vrijednosni papiri

	GRUPA									
	Financijska imovina					Financijska imovina				
	Po amortizirnom trošku	Raspoloživo za trgovanje	Obvezno za fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Ukupno	Po amortizirnom trošku	Raspoloživo za trgovanje	Obvezno za fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Ukupno
u milijunima HRK					2019.					2020.
Obveznice i ostali kamatonosni vrijednosni papiri	1.642	186	183	10.442	12.453	2.361	44	152	11.148	13.705
Kotirajući	1.642	186	145	10.263	12.236	2.361	44	4	11.094	13.503
Nekotirajući	-	-	38	179	217	-	-	148	54	202
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	16	162	178	-	-	36	130	166
Kotirajući	-	-	-	-	-	-	-	26	-	26
Nekotirajući	-	-	16	162	178	-	-	10	130	140
Vlasnički udjeli	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	1.642	186	199	10.604	12.631	2.361	44	188	11.278	13.871
	BANKA									
	Financijska imovina					Financijska imovina				
	Po amortizirnom trošku	Raspoloživo za trgovanje	Obvezno za fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Ukupno	Po amortizirnom trošku	Raspoloživo za trgovanje	Obvezno za fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Ukupno
u milijunima HRK					2019.					2020.
Obveznice i ostali kamatonosni vrijednosni papiri	1.464	186	15	9.814	11.479	2.180	44	33	10.590	12.847
Kotirajući	1.464	186	-	9.635	11.285	2.180	44	-	10.536	12.760
Nekotirajući	-	-	15	179	194	-	-	33	54	87
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	10	147	157	-	-	36	114	150
Kotirajući	-	-	-	-	-	-	-	26	-	26
Nekotirajući	-	-	10	147	157	-	-	10	114	124
Vlasnički udjeli	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	1.464	186	25	9.961	11.636	2.180	44	69	10.704	12.997

Udjeli u investicijskim fondovima iskazuju se kao obveznice i ostali kamatonosni vrijednosni papiri.

Posudba vrijednosnih papira i repo transakcije su prikazane u bilješci 25. Prijenos finansijske imovine – repo transakcije i posudba vrijednosnih papira.

28. Upravljanje rizicima

28.1) Politika i strategije upravljanja rizicima

Ključna funkcija svake banke je svjesno i selektivno preuzimanje rizika te profesionalno upravljanje takvim rizicima. Proaktivna politika i strategija upravljanja rizicima Grupe ima za cilj uspostaviti uravnotežen omjer preuzetih rizika i povrata kako bi se ostvarili održivi i adekvatni povrati na kapital.

Grupa koristi sustav upravljanja rizicima i kontrolnih funkcija koji je proaktiv i prilagođen njihovom poslovnom profilu i profilu preuzetih rizika, a on se temelji na jasnoj strategiji preuzimanja rizika koja je dosljedna poslovnoj strategiji Grupe i fokusirana na rano prepoznavanje i upravljanje rizicima i trendovima. Osim dostizanja internih ciljeva djelotvornog i učinkovitog upravljanja rizicima, razvijene su strukture upravljanja rizicima i kontrolne funkcije Banke kako bi zadovoljile eksterne i posebno regulatorne zahtjeve.

Sukladno poslovnoj strategiji Banke ključni rizici su kreditni, tržišni, operativni te rizik likvidnosti. Banka se također fokusira i na upravljanje makroekonomskim rizicima kao i koncentracijama unutar i između različitih tipova rizika. Dodatno, okvir upravljanja rizicima Banke podrazumijeva i spektar ostalih značajnih rizika kojima je bankovna Grupa suočena. Banka uvijek teži unapređenju i komplementarnosti postojećih metoda i procesa, u svim dijelovima upravljanja rizicima.

28.2) Organizacija upravljanja rizicima

Praćenje i upravljanje rizicima je postignuto kroz jasnu organizacijsku strukturu s definiranim ulogama i odgovornostima te određenim limitima rizika.

Na sljedećem prikazu je dan pregled organizacije upravljanja rizicima:

28.2) Organizacija upravljanja rizicima (nastavak)

Pregled strukture upravljanja rizicima

Uprava, a poglavito član Uprave zadužen za upravljanje rizicima (u dalnjem tekstu CRO) provode nadzornu funkciju unutar strukture upravljanja rizicima. Funkcije kontrole i upravljanja rizicima provode se kroz poslovnu strategiju Banke i sklonost preuzimanja rizika odobrenju od strane Uprave dok je CRO odgovoran za implementaciju te pridržavanje kontrole rizika i strategije upravljanja rizicima kroz sve tipove rizika i poslovne linije.

Uprava, a poglavito CRO osiguravaju dostupnost odgovarajuće infrastrukture i zaposlenika kao i metoda, standarda i procesa kako bi se to postiglo, dok se identifikacija, mjerjenje, procjena, odobrenje, praćenje te postavljanje limita za ključne rizike provodi na operativnim razinama u Banci.

Upravu podržava nekoliko odjela osnovanih kako bi provodili funkcije kontrole rizika na operativnom nivou te izvršavali djelatnosti u sklopu strateškog upravljanja rizicima.

Sljedeće funkcije upravljanja rizicima odgovaraju izravno članu Uprave zaduženom za upravljanje rizicima:

- _ Sektor upravljanja kreditnim rizikom,
- _ Sektor upravljanja rizicima,
- _ Sektor za upravljanje nefinancijskim rizicima,
- _ Sektor korporativne sigurnosti.

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom tvrtki

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom tvrtki unutar Sektora upravljanja kreditnim rizikom provodi upravljanje kreditnim rizikom i praćenje stanja kreditnog portfelja kategorije klijenata koji pripadaju Sektoru malih i srednjih klijenata, Sektoru velikih klijenata i Sektoru finansijskih tržišta, a sukladno nadležnostima navedenim u relevantnim aktima.

Direkcija analizira kreditne zahtjeve te sukladno tome daje mišljenje o kreditnom riziku sa gledišta rizika. Provodi analizu projekata i ocjenjivanje njihove prihvatljivosti za financiranje sa aspekta rizika, analizu ukupne izloženosti klijenta/grupe povezanih osoba u Banci i Grupi, prati rane signale upozorenja i kontrolira ranu naplatu potraživanja.

Dodatno, prema finansijskim izvještajima Direkcija priprema finansijski rejting klijenta kao jednu od komponenti za konačan rejting.

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom građana i malih poduzetnika

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom građana i malih poduzetnika unutar Sektora upravljanja kreditnim rizikom provodi upravljanje kreditnim rizikom i praćenje stanja kreditnog portfelja za klijente Sektora Građanstva. Direkcija obavlja poslove analize kreditnih zahtjeva te sukladno tome daje mišljenje o kreditnom zahtjevu sa gledišta rizika. Provodi analizu projekata i ocjenjivanje njihove prihvatljivosti za financiranje sa aspekta rizika, analizu ukupne izloženosti Banke prema komitentu.

Direkcija prati grupne standarde vezane iz područja svoje nadležnosti, koordinira i izrađuje politike i ostale procedure te nadzire njihovo provođenje. Nadležna je za provođenje aktivnosti mjera rane naplate nad svim klijentima u svojoj nadležnosti kao i praćenje stanja kreditnog portfelja, a sukladno relevantnim aktima.

Direkcija monitoringa kreditnog rizika

Direkcija monitoringa kreditnog rizika unutar Sektora upravljanja kreditnim rizikom održava i unaprjeđuje kreditni proces i njemu pripadajuće alate i aplikacije kako za odobrenje plasmana, tako i za monitoring i praćenje izloženosti na nivou proizvoda, klijenta ili portfelja. Nadležna je za definiranje pravila za odobrenje plasmana i analizu odobrenja i odstupanja, nadležnosti u odlučivanju, monitoring naknadnih uvjeta, održavanje i unaprjeđenje sustava signala ranog upozorenja, uspostavu i praćenje iskorištenja odobrenih limita, sustava i pravila za evidenciju povezanih osoba, sustav praćenja rane i kasne naplate potraživanja.

28.2) Risk management organisation (continued)

Direkcija prati grupne i regulatorne standarde vezane iz područja svoje nadležnosti kreditnog rizika u corporate, retail i workout procesima, koordinira i izrađuje politike i ostale procedure te nadzire njihovo provođenje u Banci i njihovu implementaciju u pridruženim društвима. Bavi se praćenjem portfelja i kreira izvještaje primarno za interne svrhe.

Direkcija upravljanja lošim plasmanima tvrtki i Direkcija upravljanja lošim plasmanima građana

Direkcija upravljanja lošim plasmanima tvrtki i Direkcija upravljanja lošim plasmanima građana unutar Sektora upravljanja kreditnim rizikom, koje prate poslovne linije u prodajnim sektorima, odgovorne su za upravljanje i naplatu loših plasmana pomoću kontinuiranog i sustavnog pronalaženja mogućnosti eliminiranja i reduciranja rizika u poslovanju s work-out klijentima. Direkcije definiraju odgovarajuće strategije naplate prema klijentima ili odabranim portfeljima kroz restrukturiranje ili proces kasne naplate, uključujući parnice, predstečajne i stečajne postupke, prodaju duga, namire duga, otpise ili naplatu putem preuzete imovine. U skladu s očekivanom naplatom i danom metodologijom odgovorni su za Stage 3 izračun rezervacija.

Direkcija za strategiju i izvještavanje o rizicima

Direkcija za strategiju i izvještavanje o rizicima unutar Sektora upravljanja kreditnim rizikom sudjeluje u procesu planiranja rada Grupe i Banke sa stajališta upravljanja rizicima te prati izvršavanje planski i strateški utvrđenih ciljeva i planova kako Grupe tako i Banke, a koji se odnosi na područje upravljanja rizicima.

Direkcija prati regulatorne promjene i grupne standarde vezane uz upravljanje rizicima i inicira, koordinira i izrađuje politike i ostale procedure, te nadzire njihovo provođenje, a u skladu sa svojim nadležnostima definiranim drugim aktima. Također provodi analizu strukture i kvalitete portfelja i izrađuje izvještaje o kvaliteti i strukturi portfelja. Predlaže smjernice za optimiziranje preuzetih rizika, za poboljšanje određenih kategorija imovine, rejtinga i kolateralna.

Direkcija također provodi i izrađuje izvještaje iz područja kreditnih rizika propisanom dinamikom, a sve u skladu sa zakonskim propisima i standardima Grupe i Banke.

Direkcija za strategiju i izvještavanje o rizicima u suradnji s drugim organizacijskim dijelovima sektora i Banke, aktivno sudjeluje u upravljanju kvalitetom podataka i adekvatnosti sustava unutarnjih kontrola.

Tim upravljanja kolateralima je odgovoran za kontrolu, ažuriranje i održavanje kolateralala te donosi politike i standarde procjena i vrste prihvatljivih kolateralala. Na taj način doprinosi optimizaciji rizikom ponderirane aktive (RWA) odnosno održavanju adekvatne kreditne zaštite.

Direkcija za kvantitativna istraživanja

Direkcija za kvantitativna istraživanja unutar Sektora upravljanja kreditnim rizikom odgovorna je za implementaciju bazelskih standara, regulatornih zahtjeva i smjernica te standarda Erste Grupe vezanih uz pristup zasnovan na internom rejtingu za izračun kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik te integriranog upravljanje rizicima.

Direkcija za kvantitativna istraživanja uvodi, koordinira razvoj i sudjeluje u razvoju, implementaciji i nadzoru kvantitativnih modela, izračun parametara kreditnog rizika koji se koriste za mјerenje, segmentaciju i upravljanje kreditnim rizicima u skladu s najboljom praksom i Grupnim standardima te sudjeluje u implementaciji u procese Banke (uključujući kontinuirano unaprjeđenje poslovnih procesa povezanih s navedenim izračunima). Direkcija je odgovorna za učinkovitost implementiranih modela te provodi kalibraciju / sudjeluje u kalibraciji modela u skladu s načelima Erste Grupe te u vrednovanju iste u suradnji s Erste Grupom. Direkcija za kvantitativna istraživanja također izvještava o parametrima i modelima te modelira makroekonomski utjecaj na modele rizika i poslovanje Banke u cjelini.

Služba za integrirano upravljanje rizicima nastoji postići holistički pristup upravljanju rizicima kroz integraciju svih rizika. Postavljanjem strategije rizika i Izjave o sklonosti upravljanju rizicima, a koji uključuju sve jedinice zadužene za upravljanje rizicima utvrđuju se okviri odgovornog i razboritog preuzimanja rizika. Integrirano upravljanje rizicima također obuhvaća proces procjene interne adekvatnosti kapitala (ICAAP) unutar kojeg se identificiraju rizici kojima je Banka/ESB Grupa izložena ili može biti izložena u budućnosti te se procjenjuje adekvatnost internog kapitala. Identifikacija rizika provodi se procjenom materijalnosti rizika, analizom rizika koncentracije te testiranjem otpornosti na stres. Materijalnim rizicima se upravlja kroz izdvajanje regulatornih i internih kapitalnih zahtjeva te sustavima limita i kontrole. Direkcija za kvantitativna istraživanja na kvartalnoj osnovi izračunava adekvatnost internog kapitala, odnosno pokrivenost internih kapitalnih zahtjeva, izdvojenih za sve relevantne rizike, internim kapitalom. Osim toga, Direkcija u sklopu integriranog upravljanja rizicima planira i upravlja rizikom ponderiranom aktivom, sudjeluje u određivanju cijene različitih proizvoda pomoću primjene premije rizika (ERM), standardnog troška rizika (SRC) i troška kapitala, izračunu i procesu modeliranja profitabilnosti, razvoju poslovnih modela i planiranju troškova rizika.

Direkcija za kvantitativna istraživanja (nastavak)

Direkcija za kvantitativna istraživanja također je odgovorna za izradu Plana oporavka ESB Grupe te sudjeluje u Timu za upravljanje kapitalom unutar svog djelokruga odgovornosti.

Direkcija upravljanja tržišnim i likvidnosnim rizicima

Direkcija upravljanja tržišnim i likvidnosnim rizicima unutar Sektora upravljanja rizicima u okviru svog poslovanja obavlja sve poslove potrebne za adekvatno upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti, a u skladu s pravilnicima i procedurama iz vlastitog djelokruga poslovanja.

Provodi analizu kompleksne tržišne situacije, identifikaciju i mjerjenje kako tržišnih tako i rizika likvidnosti te parametara navedenih rizika. Osim do sada navedenog, Direkcija je u okviru svog poslovanja odgovorna i za provedbu smjernica Basela 2, uspostavlja mјere za smanjenje rizika u području svog djelovanja te sudjeluje u procesu odobravanja novih proizvoda Sektora finansijskih tržišta i investicijskog bankarstva. Sudjeluje i s drugim organizacijskim dijelovima u svrhu što kvalitetnijeg upravljanja tržišnim i rizicima likvidnosti.

Služba upravljanja operativnim rizikom

U području upravljanja operativnim rizicima, Služba upravljanja operativnim rizikom iz Sektora za upravljanje nefinansijskim rizicima ima za cilj kontrolirati sve organizacijske dijelove, odnosno poslovne procese Banke s obzirom da je operativni rizik svojstven svim aktivnostima, procesima, proizvodima i sustavima Banke, a temeljem definiranog rizičnog profila Banke, specifičnosti poslovnog okruženja i zakonskih odredbi. Surađuje s drugim organizacijskim dijelovima u svrhu što kvalitetnijeg upravljanja operativnim rizikom.

Sektor korporativne sigurnosti

Sektor korporativne sigurnosti zadužen je za obavljanje poslova vezanih uz sigurnost, primjerno upravljanje informacijskim sustavom i rizikom informacijskog sustava, upravljanjem kontinuitetom poslovanja i upravljanja krizom sukladno važećim grupnim i lokalnim politikama i standardima.

Glavni ciljevi Sektora su razvoj i uvođenje sigurnosne arhitekture informacijskog sustava, određivanje sigurnosnih ciljeva u skladu sa strategijom informacijskog sustava Banke, upravljanje politikom sigurnosti informacijskog sustava, standardima, smjernicama i ostalim internim aktima s ciljem postizanja i održavanja zadovoljavajuće razine sigurnosti.

Također, Sektor se bavi kontinuiranim unaprijeđenjem sustava upravljanja incidentima korporativne sigurnosti, kao i implementacijom novih metodologija, alata i tehnologija kako bi se zadovoljili svi regulatorni zahtjevi i sigurnosni standardi neophodni za nesmetano uspješno poslovanje Banke. U opseg pripada i izještavanje Uprave i Nadzornog odbora o stanju sigurnosti u Banci.

28.2) Organizacija upravljanja rizicima (nastavak)

Nadalje, ciljevi Sektora su proaktivni i reaktivni rad na sustavima tehničke, mehaničke i tjelesne zaštite, zaštita od požara i zaštita na radu, provođenja edukacija i podizanje svijesti zaposlenika Banke iz domene sigurnosti. Osim navedenog, Sektor vodi brigu o zakonitosti obrade osobnih podataka u smislu poštivanja Zakona o zaštiti osobnih podataka i ostalih propisa koji uređuju pitanja obrade osobnih podataka te upozorava na nužnost primjene propisa o zaštiti osobnih podataka u slučajevima radnji koje mogu imati utjecaj na pitanja privatnosti i zaštitu osobnih podataka.

28.3) Upravljanje rizicima i kapitalom na razini Grupe

Pregled

Kao i u prethodnim godinama, Služba za integrirano upravljanje rizicima (ERM) nastavila je jačati svoj sveobuhvatni okvir djelovanja koji uključuje unaprjeđenje procesa procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP).

ERM okvir dizajniran je na način da podržava menadžment u upravljanju portfeljem rizika, kao i potencijalom za pokriće (internim kapitalom) kako bi se osigurala adekvatna razina kapitala u skladu s profilom rizika Banke/ESB Grupe. Integrirano upravljanje rizicima prilagođeno je poslovnom i rizičnom profilu Banke, te odražava strateški cilj zaštite dioničara i vjerovnika uz osiguranje održivosti Banke/ESB Grupe. Razborito upravljanje rizicima osigurava se identificiranjem, mjerljem, agregiranjem i uspješnim upravljanjem svim materijalnim vrstama rizika.

ERM okvir je modularan i sveobuhvatan sustav za upravljanje i vođenje te je sastavni dio cijelokupnog sustava vođenja i upravljanja na razini Grupe i Banke. Kako bi se osigurali svi aspekti integriranog upravljanja rizicima, ispunili regulatorni zahtjevi kao i potrebe za internim vrednovanjem potrebne su sljedeće komponente:

- _ Izjava o sklonosti preuzimanju rizika,
- _ Analiza portfelja i rizika kroz procjenu materijalnosti rizika, upravljanje rizikom koncentracije i testiranje otpornosti na stres,
- _ Izračun kapaciteta za preuzimanje rizika,
- _ Upravljanje i planiranje rizika uključujući upravljanje rizikom ponderiranom aktivom i alokaciju kapitala, te
- _ Plan oporavka i plan sanacije.

Služba za integrirano upravljanje rizicima također sudjeluje u radu Tima za upravljanje kapitalom koji za cilj ima održavanje adekvatne visine i kvalitete kapitala sa svrhom podržavanja planiranih aktivnosti, uz istovremeno ispunjavanje regulatornih zahtjeva i očekivanja investitora i dioničara. Kapitalom se upravlja kako bi se održala finansijska snaga, apsorbirali gubici, izdržali nepovoljni ekonomski uvjeti, omogućile prilike za rast, ali i ostvarili poslovni i ciljevi upravljanja rizicima.

Uz ispunjavanje krajnjeg cilja ICAAP-a, osiguravanje adekvatnosti kapitala i dugoročne održivosti, komponente integriranog upravljanja rizicima podrška su menadžmentu u ispunjavanju strategije Grupe i Banke.

28.3) Upravljanje rizicima i kapitalom na razini Grupe (nastavak)

Sklonost preuzimanju rizika (RAS)

Izjava o sklonosti preuzimanju rizika (RAS) predstavlja stratešku izjavu o maksimalnoj razini rizika koju je Grupa spremna preuzeti kako bi ispunila poslovne ciljeve. RAS predstavlja značajno i obvezujuće ograničenje poslovnih aktivnosti u okviru ukupne sklonosti preuzimanju rizika kroz okidače odobrene od strane Uprave. RAS predstavlja stratešku izjavu na razini Uprave te služi kao početna točka za implementaciju okvira ograničavanja rizika i ključna je komponenta ICAAP-a Grupe.

Izjava o sklonosti preuzimanju rizika ESB grupe:

- _ sastoji se od ključnih pokazatelja rizika koji pružaju kvantitativne smjernice za upravljanje povratom u odnosu na rizik,
- _ sadrži kvalitativne izjave u obliku ključnih principa rizika i dio su smjernica upravljanja rizicima,
- _ postavlja granice limita (strateških i operativnih) i ciljanih vrijednosti, i
- _ ključan je faktor u procesu godišnjeg strateškog planiranja pružajući cijelovit pogled na kapital, likvidnost te povrat u odnosu na rizik.

Analiza portfelja i rizika

ESB Grupa i Banka aktivno identificiraju, kvantificiraju, nadziru i upravljaju rizicima u svom portfelju.

Procjena materijalnosti rizika (RMA) procjenjuje materijalnost po vrsti rizika, a time i profil rizika unutar Banke i njezinih povezanih društava. RMA je godišnji proces čija je svrha sistematično identificiranje novih i procjena postojećih rizika na razini ESB Grupe. Kao takav, RMA je integrirani dio ICAAP-a te ga viši menadžment koristi kao upravljački alat.

Analiza koja stoji iza procjene koristi se za poboljšanje prakse upravljanja rizicima i daljnje smanjivanje izloženosti riziku unutar ESB Grupe. Također, procjena se koristi i u konstruiranju i definiranju Strategije rizika i Izjave o sklonosti preuzimanju rizika. Zaključci i preporuke Procjene materijalnosti rizika razmatraju se u kreiranju i odabiru scenarija u sklopu sveobuhvatnog i reverznog testiranja otpornosti na stres.

Banka je također implementirala proces za identificiranje, mjerjenje, kontrolu i upravljanje rizikom koncentracije. Proces je ključan za osiguravanje dugoročne održivosti Banke, posebice u nepovolnjem poslovnom okruženju i stresnim gospodarskim uvjetima. Analiza rizika koncentracije pokriva kreditni, tržišni, operativni, rizik likvidnosti i intra-rizik koncentracije.

Testiranje otpornosti na stres i modeliranje rizika predstavljaju ključne, budućnosti orientirane elemente ICAAP-a. Modeliranje osjetljivosti imovine, obveza, dobiti ili gubitka pomaže u optimizaciji povrata u odnosu na rizik. Testiranje otpornosti na stres uzima u obzir ozbiljne, ali moguće stresne scenarije koji obogaćuju sustav mjerjenja i upravljanja rizicima. Rezultati sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres uzimaju se u obzir pri izračunu kapaciteta za preuzimanje rizika, a razine ključnih pokazatelja u stresnim uvjetima uspoređuju se s limitima i ciljanim vrijednostima postavljenima unutar Izjave o sklonosti preuzimanju rizika (RAS).

Prilikom računanja utjecaja pojedinog stresnog scenarija na račun dobiti gubitka i adekvatnost kapitala, koristi se interno razvijeni model za prevođenje makroekonomskih varijabli u parametre rizika.

Tokom 2019 i početkom 2020 Europska središnje banka provodila je sveobuhvatnu vježbu pet hrvatskih banaka kako bi pokrenula zahtjev Republike Hrvatske za uspostavljenjem bliske suradnje između Europske središnje banke i Hrvatske narodne banke. Vježba se sastojala od pregleda kvalitete imovine (eng. asset quality review – AQR) i testiranja otpornosti na stres, a obje vježbe su zasnovane na metodologijama bankovnog nadzora Europske središnje banke koje se primjenjuju u redovnim sveobuhvatnim procjenama banaka koje su nedavno klasificirane kao značajne ili bi mogle postati značajne. Testiranje otpornosti na stres provedeno je koristeći EBA (European Banking Authority) metodologiju iz 2018. Sveobuhvatna vježba je pokazala da se ESB Grupa ne suočava s kapitalnim nedostacima i da nije pala ispod relevantnih pragova korištenih u AQR-u i testiranju otpornosti na stres.

Kapacitet za preuzimanje rizika

Za razliku od regulatornog pogleda (Pillar 1), izračun kapaciteta za preuzimanje rizika (RCC – Risk-bearing Capacity Calculation) bazira se na ekonomskom pogledu i određuje ima li banka dovoljnu razinu kapitala za pokrivanje svih rizika kojima je izložena. RCC izračun temelj je ICAAP-a zahtijevanog kroz Pillar 2 Basel okvir. Cilj je identifikacija, mjerjenje, agregacija i upravljanje cjelokupnim profilom rizika ESB Grupe, izvještavanje interne adekvatnosti kapitala, te pružanje osnove za alokaciju kapitala.

28.3) Upravljanje rizicima i kapitalom na razini Grupe (nastavak)

Osim Pillar 1 vrsta rizika (kreditnog, tržišnog i operativnog rizika), unutar Pillar 2 za potrebe određivanja internih kapitalnih zahtjeva obuhvaćeni su i kamatni rizik u knjizi banke, valutno inducirani kreditni rizik za građane, poslovni/strateški rizik i rizik koncentracije. Kroz testiranje otpornosti na stres računaju se i učinci makroekonomskih rizika i valutno induciranog kreditnog rizika za poduzeća na temelju stresnog scenarija.

Uprava i Nadzorni odbor izvještavaju se na kvartalnoj razini o razini adekvatnosti kapitala. Sustav semafora ugrađen u RCC osigurava pravovremeno menadžmentu u slučaju potrebe za planiranjem i izvršavanjem mjera vezanim uz povećanje kapitala, odnosno smanjenje rizika.

Planiranje i predviđanje rizika

Odgovornost menadžmenta rizika unutar Banke podrazumijeva i osiguravanje odgovarajućeg procesa planiranja i predviđanja rizika. Predviđanja menadžmenta rizika su rezultat uske suradnje sa svim sudionicima u procesu planiranja Banke i Grupe, a posebno s kontrolingom, ALM-om te poslovnim linijama. Proces planiranja i predviđanja uključuje obje, prošle i buduće komponente, koncentrirajući se na promjene u portfelju i ekonomskom okruženju.

Parametri rizika i rejting modeli

Banka je tijekom 2018. uspješno završila razvoj nove PD metodologije i implementirala parametre krajem 2019 za potrebe RWA izračuna. Ažuriranje parametara koje je provedeno u prosincu 2020. je u skladu s novom PD metodologijom. Nova LGD metodologija je također prijavljena regulatoru tijekom 2019. Priprema za ažuriranje CCF metodologije je započeta u 2020. godini, a sam početak CCF razvoja je planiran tijekom 2020. Razvoj novih rejting modela za fizičke osobe, corporate-SME, Group Corporate i Group Large Corporate su završeni te su isti aplicirani regulatoru tokom 2020. godine. Implementacija se očekuje u 2022. godini.

Upravljanje rizikom ponderiranom aktivom (Risk Weighted Assets - RWA)

S obzirom na činjenicu da se na temelju rizikom ponderirane aktive izračunavaju regulatorni kapitalni zahtjevi Banke/Grupe i omjeri kapitala kao ključni pokazatelji uspješnosti poslovanja, poseban naglasak je stavljen na postizanje ciljanih vrijednosti RWA. Rezultati mjesečne RWA analize koriste se za unaprjeđivanje izračuna, kvalitete parametara i podataka kao i najefikasnije primjene Bazelskog okvira. Banka je uspostavila proces praćenja, planiranja i definiranja ciljanih vrijednosti RWA. Uprava Banke redovito je informirana o razinama RWA i usklađenosti s razinama postavljenima unutar Izjave o sklonosti preuzimanju rizika (RAS).

Alokacija kapitala

Važan dio procesa planiranja rizika je alokacija kapitala na društva ESB Grupe, poslovne linije i segmente. Proces podrazumijeva usku suradnju Službe za integrirano upravljanje rizicima, Sektora rizika Erste grupe i Kontrolinga. Uvidi stečeni kroz ICAAP i kontroling procese koriste se za alokaciju kapitala uzimajući u obzir povrat u odnosu na rizik.

Omjer finansijske poluge

Omjer finansijske poluge predstavlja omjer između osnovnog kapitala (Tier 1) i mjere izloženosti u skladu s člankom 429. CRR-a. U suštini, izloženost predstavlja zbroj neponderiranih bilančnih i vanbilančnih pozicija uzimajući u obzir vrednovanje i prilagodbe rizika definirane unutar CRR-a. Uprava se kvartalno obavještava o razini omjera finansijske poluge Banke i Grupe te usklađenosti s limitima i ciljnim vrijednostima postavljenima unutar Izjave o sklonosti preuzimanju rizika (RAS).

Plan oporavka

Banka je dužna izraditi Plan oporavka ESB Grupe koji služi kao prilog Plana oporavka Erste Grupe. Planom oporavka utvrđuju se mogućnosti finansijskog oporavka i održivosti u slučaju da se ESB Grupa suoči s ozbilnjom ekonomskom krizom. Planom se određuju potencijalne mogućnosti jačanja kapitala i izvora likvidnosti banke kako bi se pripremila za niz scenarija, uključujući idiosinkratski i makroekonomski scenarij (u 2020. godini Europska središnja banka zatražila je definiranje samo jednog COVID-19 scenarija). Upravljanje oporavkom opisano u planu osigurava pravdobrunu identifikaciju i pravilno upravljanje bilo kojom situacijom oporavka. Nadalje, procjena Plana oporavka i nedavno obrađena procjena cijelokupnog kapaciteta oporavka dio su procjene Nadzornog pregleda i ocjene (eng. the Supervisory Review and Evaluation Process - SREP). Važno je pokazati da je u slučaju ozbiljne krize koja je blizu stanja neuspjeha ili vjerojatnosti neuspjeha dostupan dovoljan kapacitet za oporavak. Konačno, ažurirana verzija Plana oporavka dostavljena je regulatoru kao privitak Plana oporavka Erste Grupe.

28.3) Upravljanje rizicima i kapitalom na razini Grupe (nastavak)

Erste Group surađuje sa sanacijskim tijelima u izradi sanacijskih planova na temelju BaSAG-a i Uredbe EU-a br. 806/2014 o uspostavi Jedinstvenog sanacijskog mehanizma (SRM Regulation - Uredba (EU) br. 806/2014). Na temelju zajedničke odluke donesene na Sanacijskom kolegiju, Erste Group je u travnju 2020. primila obavijest o poželjnoj strategiji rješavanja s više točaka ulaska (MPE) na međudržavnoj razini, ali strategiju rješavanja jedinstvene točke ulaska (SPE) unutar pojedine zemlje. To rezultira MPE strategijom u Austriji, Češkoj, Hrvatskoj, Mađarskoj, Rumunjskoj i Slovačkoj.

Direktiva o oporavku i sanaciji banaka (BRRD) uvela je minimalni zahtjev za vlastitim sredstvima i prihvatljivim obvezama (MREL), koji je - u slučaju Erste zbog rješenja MPE strategije - postavljen na razini Hrvatske rezolucijske grupe.

BRRD i SRMR zahtijevaju da sva povezana društva koja su u obuhvatu moraju ispunjavati svoje MREL zahtjeve s punom primjenom od 01.01.2024. Do tada, BRRD i SRMR predviđaju linearno prikupljanje prihvatljivih obveza sa sljedećim srednjim MREL ciljevima: srednji obvezujući cilj koji se mora postići od 1.1.2022. i srednji informativni cilj koji se mora postići od 1.1.2023. Za povezana društva bez MREL-ovog manjka (uzimajući u obzir punu primjenu) na datum kalibracije, gornja dva srednja cilja postavljena su na razini MREL cilja s punom primjenom koji se mora postići od 01.01.2024.

MREL se izražava kao postotak (%) rizikom ponderirane aktive Hrvatske sanacijske skupine. Za ispunjenje cilja MREL na razini RH RG odgovorna je sanacijsko povezano društvo, odnosno Erste & Steiermärkische Bank d.d. SRB će svake godine ponovno kalibrirati odgovarajući MREL cilj zasnovan na RWA (definiran kao postotak) i stoga će se ažurirati na redovnoj osnovi od 12 mjeseci do 15 mjeseci.

28.4) Kreditni rizik

Definicija i pregled

Kreditni rizik proizlazi iz tradicionalnih poslova kreditiranja i ulaganja Banke. Uključuje gubitke proizašle kao rezultat stupanja dužnika u status neispunjerenja obveza (Faza umanjenja 3) i očekivane kreditne gubitke dužnika koji se ne nalaze u statusu neispunjerenja obveza, a izračunavaju se temeljem jednogodišnjeg očekivanog gubitka (Faza umanjenja 1) ili cijeloživotnog očekivanog gubitka (Faza umanjenja 2).

Operativne odluke o kreditiranju su u odgovornosti organizacijskih jedinica unutar funkcije kontrole rizika.

U svrhu uspješnog upravljanja rizicima svi podaci potrebni za upravljanje kreditnim rizikom i učinkom, te provođenje upravljanja rizikom ponderirane aktive i kapitalnih zahtjeva se redovito pune u središnju bazu podataka koja se koristi za upravljanje rizicima, a kvaliteta tih podataka se redovito kontrolira. Stoga organizacijske jedinice u sklopu Sektora upravljanja rizicima redovito koriste bazu podataka za izvještavanje o kreditnom riziku, a čime je osigurana centralizirana analiza te ujednačen način izračunavanja pokazatelja kao i segmentacija diljem Banke i Grupe u cjelini. Izvještavanje o kreditnom riziku sastoji se od redovitih izvještaja o kreditnom portfelju za interne i eksterne primatelje te omogućuje konstantno praćenje o razvoju kreditnog rizika, odnosno omogućuje menadžmentu poduzimanje kontrolnih postupaka. Internim primateljima tih izvještaja se podrazumijevaju, povrh ostalih, Nadzorni odbor kao i Uprava te risk manageri, direktori poslovnih linija i interna revizija.

Interni sustav ocijenjivanja

Pregled

Banka ima implementirane strategije poslovanja i rizika, kao i politike kreditiranja te procesa odobravanja koje se redovito, a najmanje na godišnjoj osnovi, ažuriraju i prilagođavaju. One obuhvaćaju proces kreditiranja u cjelini, uvažavajući prirodu, obuhvat te razinu rizika transakcija te uključenih drugih ugovornih strana. Odobravanje kredita je temeljeno na kreditnoj kvaliteti klijenta, vrsti kredita, kolateralu, sustavu dodatnih uvjeta te ostalih faktora umanjenja kreditnog rizika.

Procjena rizika neispunjerenja obveza druge ugovorne strane u Banci se temelji na vjerojatnosti klijentova stupanja u status neispunjerenja obveza (PD). Za svaku izloženost kreditnom riziku te kreditnu odluku Banka određuje interni rejting koji predstavlja jedinstvenu mjeru rizika za neispunjerenje obveza druge ugovorne strane. Interni rejting svakog klijenta je ažuriran najmanje na godišnjoj osnovi (godišnji proces re-odobrenja), dok su rejtinzi klijenta u slabijim kategorijama rizika ažurirani češće.

Osim određivanja kapitalnih zahtjeva, glavni cilj internih rejtinga je podrška donošenju odluka za kreditiranje te produženju kreditnih linija. Osim toga, interni rejtinzi određuju nivo odobrenja u strukturi Banke kao i procedure praćenja za postojeće izloženosti. Na kvantitativnom nivou, interni rejtinzi utječu na zahtijevanu cijenu rizika kao i određivanje potrebnih rezervacija.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Kao što je prethodno spomenuto, interni rejting je ključni element za izračun RWA koji se također koristi u procjenjivanju internih kapitalnih zahtjeva prema Pillar-u 2 (ICAAP). PD vrijednosti odražavaju dvanaestomjesečnu vjerojatnost nastupanja statusa neispunjena obveza zasnovanu na dugogodišnjem prosjeku stopa neispunjena obveza. Banka dodjeljuje marže konzervativnosti na izračunati PD ovisno o granularnosti portfelja i relevantnoj povijesti podataka. PD vrijednosti validiraju se jednom godišnje, a što je u skladu i s validacijom koja se provodi na razini pojedinih rejting metoda.

Interni rejtinzi uzimaju u obzir sve raspoložive informacije potrebne za procjenu rizika od klijentova stupanja u status neispunjavanja obveza. Za klijente iz segmenta gospodarstva, interni rejtinzi uzimaju u obzir finansijsku snagu klijenta, mogućnost eksterne podrške i druge informacije o poduzeću. Za segment građanstva i malog poduzetništva interni rejtinzi se baziraju uglavnom na bihevioralnom i aplikacijskom skoringu, ali isto tako se koriste demografske i finansijske informacije. Primjenjuje se ograničavanje rejtinga ovisno o članstvu u grupi ekonomski povezanih jedinica i državi glavne ekonomske aktivnosti.

Sve rezultate (građanstvo i gospodarstvo) redovito validira centralna organizacijska jedinica za validaciju, a na osnovu standardne metodologije Erste Grupe. Validacija se provodi korištenjem statističkih tehnika pri čemu se rezultati validacijskog procesa izvještavaju višem rukovodstvu i regulatorima. Banka se pridržava svih standarda Erste Grupe iz perspektive razvoja modela i održavanja procesa. Svi novi modeli i modifikacije postojećih modela u Erste Grupi (rejting modeli i parametri rizika) kao i metodološki standardi se pregledavaju od strane nadležne organizacijske jedinice Erste Holding-a što osigurava integritet širom Erste Grupe kao i konzistentnost modela i metodologija. Modele odobrava lokalna Uprava.

Ocjene i kategorije rizika

Klasifikacija kreditne imovine u ocjene rizika je temeljena na sustavu internih rejtinga Banke koja koristi dvije interne skale za klasifikaciju rizika: za klijente koji nisu u statusu neispunjena obveza koristi se skala od 8 ocjena rizika (za fizičke osobe u sektoru građanstva) te 13 ocjena rizika (za sve ostale kategorije). Klijenti koji su u statusu neispunjena obveza imaju zasebnu ocjenu rizika.

Za potrebe eksternog izvještavanja, interni rejtinzi Banke su grupirani u sljedeće četiri kategorije rizika:

Nizak rizik: klijenti s dobro uspostavljenom te dužom suradnjom s Bankom i Grupom ili veliki, međunarodno priznati klijenti. Klijenti sa snažnom finansijskom pozicijom bez očekivanih finansijskih poteškoća u budućnosti. Klijenti građanstva koji imaju dugu povijest sa Bankom ili klijenti koji koriste širok obujam proizvoda. Klijenti koji nemaju kašnjenja u plaćanju obveza trenutno, niti u posljednjih 12 mjeseci. Pri tome se novi poslovi, općenito, sklapaju sa klijentima iz ove kategorije.

Poseban nadzor: klijenti koji imaju povijest kašnjenja u plaćanjima, povijest statusa neispunjavanja obveza ili finansijski podaci ukazuju na ranjivosti temeljem kojih bi mogli ući u probleme podmirivanja dugova u srednjem roku. Klijenti građanstva s ograničenom štednjom ili vjerojatnim problemima u plaćanju koji pokreću podsjetnike za ranu naplatu.

Ispod standarda: Klijenti osjetljivi na negativne finansijske i ekonomske utjecaje.

Neprihodujuća izloženost: klijenti kojima je zabilježen jedan ili više kriterija za nastupanje statusa neispunjena obveza sukladno članku 178. Uredbe 575/2013 te podzakonskim aktima Hrvatske narodne banke, a precizno propisana internim aktima Grupe i Banke: neizvjesna naplata, kašnjenja u plaćanju sa materijalno značajnom izloženosti dulje od 90 dana, restrukturiranje koje je uzrokovalo gubitak Banci, realizacija kreditnog gubitka ili pokretanje stečajnog postupka. S ciljem utvrđivanja statusa neispunjena obveza Banka primjenjuje pristup na razini klijenta, uključujući i Retail klijente; ako je klijent u statusu neispunjavanja obveza po jednom proizvodu, tada se i ostali proizvodi tog klijenta klasificiraju kao neprihodući.

Erste Banka kategorije rizika	Agencije	Interni
Nizak rizik	Aaa/AAA ... Ba3/BB-	1, 2, 3, 4a, 4b, 4c, 5a, 5b, 5c, A1, A2, B1, B2
Poseban nadzor	B1/B+ ... B3/B-	6a, 6b, 7, C1, C2, D1, N
Ispod standarda	Caa1 ... CC	8, D2
Neprihoduća izloženost	C, D	R

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Praćenje i nadzor kreditnog rizika

Praćenje kreditnog rizika

S ciljem pravovremenog upravljanja kreditnim rizikom, obavlja se redovita analiza rizika klijenta, koja uključuje redovit status rejtinga, mogućnost otplate, reviziju kolateralna te usklađivanje sa ugovorenim uvjetima.

Cilj Banke je pravovremeno prepoznavanje bilo kojeg pogoršanja u kvaliteti kreditnog portfelja koje može uzrokovati materijalne gubitke za Banku te Banka kroz proces redovnih re-odobrenja analizira cijelokupni status dužnika. Važnost redovitog re-odobrenja kreditnih izloženosti je u redovitom praćenju klijenta kao i kvalitete portfelja te predstavlja dodatnu mjeru u optimizaciji izloženosti kreditnom riziku Banke.

Banka provodi evaluaciju kreditne kvalitete temeljem informacija o klijentu, također uvezvi u obzir sve informacije klijenta kao i prethodnu kreditnu povijest između Banke i klijenta.

Rano prepoznavanje povećanog rizika

Banka primjenjuje metode ranog prepoznavanja povećanog kreditnog rizika sa ciljem povećanja uspješnosti naplate čak i u slučajevima smanjenja kvalitete kreditnog portfelja što se otkriva praćenjem svih relevantnih informacija te predviđanjem promjena varijabli u budućem periodu koja prvenstveno uključuje dosadašnje klijentovo ponašanje u podmirenju obveza te praćenjem informacija s tržišta. Tako se praćenjem sljedećih promjena osigurava pravovremeno prepoznavanje povećanog kreditnog rizika:

- _ Uvjeta na tržištu,
- _ Promjena u rejtingu,
- _ Kašnjenja.
- _ Praćenje uvjeta na tržištu također podrazumijeva praćenje svih makroekonomskih varijabli, kao i njihova evaluacija kroz budući period.

Izloženost kreditnom riziku

Izloženost kreditnom riziku odnosi se na sljedeće pozicije u Izvještaju o finansijskom položaju:

Ostali depoziti po viđenju kreditnim institucijama;

Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja;

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka;

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit;

Finansijska imovina po amortiziranom trošku;

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja (za svrhu objavljivanja u dolje navedenim tablicama svaka ugovorna imovina također je uključena u ovu kategoriju);

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju;

Potraživanja s osnove finansijskog najma;

Pozitivna fer vrijednost derivata;

Potencijalne kreditne obveze (najprije finansijske garancije i neiskorištene neopozive kreditne obveze).

Izloženost kreditnom riziku izjednačava bruto knjigovodstvenu vrijednost (ili nominalnu vrijednost u slučaju izvanbilančnih pozicija) izuzimajući:

- _ Rezervacije za zajmove;
- _ Rezervacije za garancije;
- _ Kolaterale (uključivo i transfere rizika na garantore);
- _ Efekte netiranja;
- _ Ostala kreditna povećanja;
- _ Ostale efekte umanjenja kreditnog rizika.

Sljedeće tablice prikazuju usklađenje između bruto i neto knjigovodstvene vrijednosti različitih komponenti kreditne izloženosti za Grupu i Banku na dan 31. prosinca 2020. godine i 31. prosinca 2019. godine.

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Usklađenje između bruto i neto knjigovodstvene vrijednosti različitih komponenti kreditne izloženosti

u milijunima HRK	GRUPA			BANKA		
	Izloženost kreditnom riziku	Rezervacije	Neto knjigovodstvena vrijednost	Izloženost kreditnom riziku	Rezervacije	Neto knjigovodstvena vrijednost
2020.						
Ostali depoziti po viđenju	381	-	-	381	89	-
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	162	-	-	162	162	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	152	-	-	152	33	-
Dužnički vrijednosni papiri	152	-	-	152	33	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.896	(71)	252	11.148	10.352	(68)
Dužnički vrijednosni papiri	10.896	(71)	252	11.148	10.352	(68)
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	59.313	(3.159)	-	56.154	54.156	(2.834)
Dužnički vrijednosni papiri	2.363	(2)	-	2.361	2.181	(1)
Krediti i potraživanja od kreditnih institucija	4.051	(10)	-	4.041	3.978	(10)
Krediti i potraživanja od klijenata	52.899	(3.147)	-	49.752	47.997	(2.823)
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.367	(224)	-	1.143	684	(88)
Potraživanja s osnove finansijskog najma	2.512	(52)	-	2.460	-	-
Potencijalne kreditne obveze	11.221	(150)	-	11.221	8.120	(131)
Ukupno	86.004	(3.656)	252	82.821	73.596	(3.121)

u milijunima HRK	GRUPA			BANKA		
	Izloženost kreditnom riziku	Rezervacije	Neto knjigovodstvena vrijednost	Izloženost kreditnom riziku	Rezervacije	Neto knjigovodstvena vrijednost
2019.						
Ostali depoziti po viđenju	589	-	-	589	224	-
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	225	-	-	225	226	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	183	-	-	183	15	-
Dužnički vrijednosni papiri	183	-	-	183	15	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.185	(34)	257	10.442	9.589	(31)
Dužnički vrijednosni papiri	10.185	(34)	257	10.442	9.589	(31)
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	53.950	(2.655)	-	51.295	49.271	(2.454)
Dužnički vrijednosni papiri	1.644	(2)	-	1.642	1.465	(1)
Krediti i potraživanja od kreditnih institucija	4.372	(5)	-	4.367	4.264	(4)
Krediti i potraživanja od klijenata	47.934	(2.648)	-	45.286	43.542	(2.449)
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.760	(223)	-	1.537	239	(51)
Potraživanja s osnove finansijskog najma	2.479	(26)	-	2.453	-	-
Potencijalne kreditne obveze	9.753	(104)	-	9.753	6.677	(80)
Ukupno	79.124	(3.042)	257	76.477	66.241	(2.616)

Podjela izloženosti kreditnom riziku

U nastavku prikazana izloženost kreditnom riziku podijeljena je prema sljedećim kriterijima:

- _ po klasama izloženosti i finansijskim instrumentima,
- _ po pripadnosti i finansijskom instrumentu,
- _ po industriji i u skladu s MSFI 9,
- _ po industriji i kategoriji rizika,
- _ prema regiji i kategoriji rizika,
- _ prema regiji i u skladu s MSFI 9,
- _ po poslovnom segmentu i kategoriji rizika,
- _ po poslovnom segmentu i u skladu s MSFI 9.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Zatim je izvršena podjela izloženosti kreditnom riziku prema državi po kategoriji rizika i u skladu s MSFI 9.

Nakon toga prikazana je:

- _ podjela neprihodujućih izloženosti kreditnom riziku po poslovnom segmentu te rezervacijama za kreditne gubitke,
- _ podjela po strukturi rezervacija,
- _ usporedba forbearancea s ukupnom izloženosti kreditnom riziku i rezervacijama,
- _ izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kolateralima,
- _ izloženost kreditnom riziku po finansijskim instrumentima i kolateralima,
- _ izloženost kreditnom riziku koja nije dospjela ni kreditno umanjena po finansijskom instrumentu i kategoriji rizika,
- _ dospjela izloženost kreditnom riziku koja nije umanjena po finansijskom instrumentu i kolateraliziranosti,
- _ podjela kredita i potraživanja od klijenata po poslovnim segmentima i kategoriji rizika,
- _ podjela kredita i potraživanja od klijenata po poslovnim segmentima i u skladu s MSFI 9,
- _ podjela neprihodujućih kredita i potraživanja od klijenata po poslovnim segmentima i pokrivenost rezervacijama i kolateralima,
- _ podjela kredita i potraživanja od klijenata po poslovnim segmentima i valuti.

Izloženost kreditnom riziku po pripadnosti (poslovnom segmentu) i finansijskom instrumentu

	Ostali depoziti po viđenju u milijunima HRK	Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Po amortiziranom trošku					GRUPA
					Dužnički vrijednosni papiri	Krediti i potraživanja od kreditnih institucija	Krediti i potraživanja od klijenata	Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Potraživanja s osnove finansijskog najma	
2020.										
Središnje banke	-	-	-	-	-	3.266	-	-	-	3.266
Opće države	-	44	-	9.911	2.363	-	9.595	167	72	671
Kreditne institucije	381	67	-	626	-	785	-	61	1	617
Ostala finansijska društva	-	5	146	-	-	-	143	18	12	16
Nefinansijska društva	-	46	6	359	-	-	20.072	534	1.946	6.504
Kućanstva	-	-	-	-	-	-	23.089	587	481	3.413
Ukupno	381	162	152	10.896	2.363	4.051	52.899	1.367	2.512	11.221
										86.004

	Ostali depoziti po viđenju u milijunima HRK	Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Po amortiziranom trošku					GRUPA
					Dužnički vrijednosni papiri	Krediti i potraživanja od kreditnih institucija	Krediti i potraživanja od klijenata	Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Potraživanja s osnove finansijskog najma	
2019.										
Središnje banke	-	-	-	-	-	3.871	-	-	-	3.871
Opće države	-	186	-	9.270	1.644	-	7.380	232	31	402
Kreditne institucije	589	7	-	612	-	501	-	95	1	239
Ostala finansijska društva	-	11	160	-	-	-	65	14	14	27
Nefinansijska društva	-	21	23	303	-	-	18.169	772	1.962	5.808
Kućanstva	-	-	-	-	-	-	22.320	647	471	3.277
Ukupno	589	225	183	10.185	1.644	4.372	47.934	1.760	2.479	9.753
										79.124

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po pripadnosti (poslovnom segmentu) i finansijskom instrumentu (nastavak)

u milijunima HRK	Po amortiziranom trošku								BANKA
	Ostali depoziti po viđenju	Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	Finansijska imovina po fer vrijednostima kroz račun dobiti ili gubitka	Finansijska imovina po fer vrijednostima kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Dužnički vrijednosni papiri	Krediti i potraživanja od kreditnih institucija	Krediti i potraživanja od klijenata	Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Potencijalne kreditne obveze
									Ukupno
2020.									
Središnje banke	-	-	-	-	-	3.194	-	-	-
Opće države	-	44	-	9.367	2.181	-	9.210	131	672
Kreditne institucije	89	67	-	626	-	784	-	60	514
Ostala finansijska društva	-	5	27	-	-	-	318	15	109
Nefinansijska društva	-	46	6	359	-	-	18.947	440	5.459
Kućanstva	-	-	-	-	-	-	19.522	38	1.366
Ukupno	89	162	33	10.352	2.181	3.978	47.997	684	8.120
73.596									
BANKA									
u milijunima HRK	Po amortiziranom trošku								BANKA
	Ostali depoziti po viđenju	Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	Finansijska imovina po fer vrijednostima kroz račun dobiti ili gubitka	Finansijska imovina po fer vrijednostima kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Dužnički vrijednosni papiri	Krediti i potraživanja od kreditnih institucija	Krediti i potraživanja od klijenata	Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Potencijalne kreditne obveze
									Ukupno
2019.									
Središnje banke	-	-	-	-	-	3.767	-	-	-
Opće države	-	186	-	8.674	1.465	-	7.211	1	400
Kreditne institucije	224	7	-	612	-	497	-	92	231
Ostala finansijska društva	-	12	15	-	-	-	505	16	82
Nefinansijska društva	-	21	-	303	-	-	17.119	86	4.704
Kućanstva	-	-	-	-	-	-	18.707	44	1.260
Ukupno	224	226	15	9.589	1.465	4.264	43.542	239	6.677
66.241									

Preuzete obveze / Izvanbilančne izloženosti po proizvodima

	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Preuzeta finansijska jamstva	3.107	3.702	2.679	3.248
Potencijalne kreditne obveze	6.646	7.519	3.998	4.872
Ostale preuzete obveze	3.434	2.765	3.247	2.545
Ukupno	13.187	13.986	9.924	10.665

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji u skladu s MSFI

							GRUPA
u milijunima HRK	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije predmet MSFI 9 rezerviranja	Ukupno
2020.							
Poljoprivreda, šumarstvo	1.062	343	123	-	1.528	-	1.528
Rudarstvo	149	4	11	-	164	-	164
Prerađivačka industrija	3.671	852	544	62	5.129	3	5.132
Opskrba električnom energijom	822	69	9	8	908	13	921
Opskrba vodom	762	4	2	-	768	-	768
Građevinarstvo	5.292	212	345	4	5.853	5	5.858
Trgovina	4.398	910	321	50	5.679	115	5.794
Prijevoz	2.002	533	81	2	2.618	11	2.629
Djelatnosti pružanja smještaja	1.799	2.525	282	33	4.639	5	4.644
Informacije i komunikacija	410	83	5	-	498	-	498
Finansijske djelatnosti i osiguranja	5.969	22	3	-	5.994	109	6.103
Poslovanje nekretninama	2.032	229	65	-	2.326	6	2.332
Stručne djelatnosti	1.413	338	111	5	1.867	3	1.870
Administrativne djelatnosti	470	360	72	-	902	-	902
Javna uprava	18.118	1.229	-	-	19.347	44	19.391
Obrazovanje	59	6	1	-	66	-	66
Djelatnosti zdravstvene zaštite	618	45	2	-	665	-	665
Umjetnost	418	109	4	-	531	-	531
Djelatnosti kućanstava	22.099	2.050	1.869	4	26.022	-	26.022
Ostalo	158	23	5	-	186	-	186
Ukupno	71.721	9.946	3.855	168	85.690	314	86.004
u milijunima HRK	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije predmet MSFI 9 rezerviranja	Ukupno
2019.							
Poljoprivreda, šumarstvo	1.296	118	85	56	1.555	-	1.555
Rudarstvo	140	18	10	-	168	-	168
Prerađivačka industrija	3.730	150	438	100	4.418	1	4.419
Opskrba električnom energijom	828	64	66	-	958	9	967
Opskrba vodom	638	4	3	-	645	-	645
Građevinarstvo	4.689	197	309	9	5.204	2	5.206
Trgovina	5.256	290	357	48	5.951	141	6.092
Prijevoz	1.507	93	69	1	1.670	-	1.670
Djelatnosti pružanja smještaja	3.801	155	282	33	4.271	4	4.275
Informacije i komunikacija	427	20	3	1	451	-	451
Finansijske djelatnosti i osiguranja	5.969	207	2	-	6.178	61	6.239
Poslovanje nekretninama	2.037	131	93	9	2.270	2	2.272
Stručne djelatnosti	1.498	79	103	15	1.695	2	1.697
Administrativne djelatnosti	877	59	58	-	994	-	994
Javna uprava	15.739	44	2	-	15.785	186	15.971
Obrazovanje	51	3	1	-	55	-	55
Djelatnosti zdravstvene zaštite	525	3	1	-	529	-	529
Umjetnost	576	44	5	-	625	-	625
Djelatnosti kućanstava	21.644	1.894	1.590	4	25.132	-	25.132
Ostalo	96	61	5	-	162	-	162
Ukupno	71.324	3.634	3.482	276	78.716	408	79.124

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji u skladu s MSFI 9 (nastavak)

u milijunima HRK	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI	BANKA	
					Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije predmet MSFI 9 rezerviranja
2020.						
Poljoprivreda, šumarstvo	981	335	121	-	1.437	-
Rudarstvo	138	4	11	-	153	-
Prerađivačka industrija	3.384	804	531	62	4.781	3
Opskrba električnom energijom	805	25	9	8	847	13
Opskrba vodom	629	3	2	-	634	-
Građevinarstvo	4.997	147	315	4	5.463	6
Trgovina	3.008	686	245	50	3.989	-
Prijevoz	1.701	376	50	2	2.129	11
Djelatnosti pružanja smještaja	1.697	2.299	243	33	4.272	5
Informacije i komunikacija	277	69	5	-	351	-
Finansijske djelatnosti i osiguranja	5.657	4	2	-	5.663	105
Poslovanje nekretninama	1.986	217	65	-	2.268	6
Stručne djelatnosti	1.340	257	106	5	1.708	2
Administrativne djelatnosti	276	132	54	-	462	-
Javna uprava	17.067	1.201	-	-	18.268	44
Obrazovanje	52	4	-	-	56	-
Djelatnosti zdravstvene zaštite	573	13	1	-	587	-
Umjetnost	410	99	4	-	513	-
Djelatnosti kućanstava	16.476	1.653	1.520	4	19.653	-
Ostalo	145	18	4	-	167	-
Ukupno	61.599	8.346	3.288	168	73.401	195
2019.						
Poljoprivreda, šumarstvo	1.174	100	78	-	1.352	-
Rudarstvo	92	17	10	-	119	-
Prerađivačka industrija	3.249	137	417	93	3.896	1
Opskrba električnom energijom	793	26	66	-	885	10
Opskrba vodom	518	2	2	-	522	-
Građevinarstvo	4.315	164	293	9	4.781	2
Trgovina	3.594	196	259	48	4.097	-
Prijevoz	998	39	50	1	1.088	-
Djelatnosti pružanja smještaja	3.526	148	264	33	3.971	4
Informacije i komunikacija	307	19	3	1	330	-
Finansijske djelatnosti i osiguranja	5.823	207	1	-	6.031	34
Poslovanje nekretninama	1.978	130	93	9	2.210	2
Stručne djelatnosti	1.382	63	77	7	1.529	2
Administrativne djelatnosti	417	33	49	-	499	-
Javna uprava	14.756	23	-	-	14.779	186
Obrazovanje	46	1	-	-	47	-
Djelatnosti zdravstvene zaštite	410	2	1	-	413	-
Umjetnost	550	42	4	-	596	-
Djelatnosti kućanstava	16.228	1.173	1.314	3	18.718	-
Ostalo	75	58	4	-	137	-
Ukupno	60.231	2.580	2.985	204	66.000	241

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i kategoriji rizika

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu po industriji i kategoriji rizika na 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2019.

Izloženost kreditnom riziku po industriji i kategoriji rizika

GRUPA	Izloženost kreditnom riziku	Neprihodujuća izloženost	Ispod standarda	Poseban nadzor	Nizak rizik	u milijunima HRK
2020.						
Poljoprivreda, šumarstvo	1.275	121	9	-	123	1.528
Rudarstvo	150	3	-	-	11	164
Prerađivačka industrija	4.210	308	19	-	595	5.132
Opskrba električnom energijom	834	70	-	-	17	921
Opskrba vodom	759	7	-	-	2	768
Građevinarstvo	5.188	311	10	-	349	5.858
Trgovina	4.930	441	73	-	350	5.794
Prijevoz	2.403	138	6	-	82	2.629
Djelatnosti pružanja smještaja	3.886	374	68	-	316	4.644
Informacije i komunikacija	462	30	1	-	5	498
Financijske djelatnosti i osiguranja	5.930	126	38	-	9	6.103
Poslovanje nekretninama	2.227	28	12	-	65	2.332
Stručne djelatnosti	1.676	77	1	-	116	1.870
Administrativne djelatnosti	627	202	1	-	72	902
Javna uprava	18.716	665	10	-	-	19.391
Obrazovanje	53	11	1	-	1	66
Djelatnosti zdravstvene zaštite	630	33	1	-	1	665
Umjetnost	472	54	1	-	4	531
Djelatnosti kućanstava	18.805	4.680	667	-	1.870	26.022
Ostalo	162	17	2	-	5	186
Ukupno	73.395	7.696	920	-	3.993	86.004
2019.						
Poljoprivreda, šumarstvo	1.228	174	12	-	141	1.555
Rudarstvo	154	4	-	-	10	168
Prerađivačka industrija	3.568	256	81	-	514	4.419
Opskrba električnom energijom	872	29	-	-	66	967
Opskrba vodom	574	59	9	-	3	645
Građevinarstvo	4.450	300	138	-	318	5.206
Trgovina	5.226	429	33	-	404	6.092
Prijevoz	1.462	126	12	-	70	1.670
Djelatnosti pružanja smještaja	3.733	190	41	-	311	4.275
Informacije i komunikacija	431	15	1	-	4	451
Financijske djelatnosti i osiguranja	6.002	234	1	-	2	6.239
Poslovanje nekretninama	2.094	63	14	-	101	2.272
Stručne djelatnosti	1.359	216	4	-	118	1.697
Administrativne djelatnosti	782	148	6	-	58	994
Javna uprava	15.833	135	1	-	2	15.971
Obrazovanje	48	6	-	-	1	55
Djelatnosti zdravstvene zaštite	465	62	1	-	1	529
Umjetnost	606	13	1	-	5	625
Djelatnosti kućanstava	18.509	4.412	618	-	1.593	25.132
Ostalo	132	23	2	-	5	162
Ukupno	67.528	6.894	975	-	3.727	79.124

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i kategoriji rizika (nastavak)

u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	BANKA Izloženost kreditnom riziku
2020.					
Poljoprivreda, šumarstvo	1.200	107	9	121	1.437
Rudarstvo	139	3	-	11	153
Prerađivačka industrija	3.915	268	18	583	4.784
Opskrba električnom energijom	817	26	-	17	860
Opskrba vodom	631	1	-	2	634
Građevinarstvo	5.007	134	9	319	5.469
Trgovina	3.483	193	40	273	3.989
Prijevoz	2.027	60	1	52	2.140
Djelatnosti pružanja smještaja	3.724	217	60	276	4.277
Informacije i komunikacija	325	21	-	5	351
Finansijske djelatnosti i osiguranja	5.602	120	38	8	5.768
Poslovanje nekretninama	2.177	21	12	64	2.274
Stručne djelatnosti	1.551	47	1	111	1.710
Administrativne djelatnosti	367	40	1	54	462
Javna uprava	17.777	535	-	-	18.312
Obrazovanje	46	10	-	-	56
Djelatnosti zdravstvene zaštite	571	15	-	1	587
Umjetnost	460	49	-	4	513
Djelatnosti kućanstava	14.885	2.892	355	1.521	19.653
Ostalo	148	15	-	4	167
Ukupno	64.852	4.774	544	3.426	73.596
2019.					
Poljoprivreda, šumarstvo	1.107	156	11	78	1.352
Rudarstvo	105	4	-	10	119
Prerađivačka industrija	3.120	211	80	486	3.897
Opskrba električnom energijom	800	29	-	66	895
Opskrba vodom	520	-	-	2	522
Građevinarstvo	4.224	129	128	302	4.783
Trgovina	3.616	167	8	306	4.097
Prijevoz	952	75	10	51	1.088
Djelatnosti pružanja smještaja	3.484	159	40	292	3.975
Informacije i komunikacija	316	10	-	4	330
Finansijske djelatnosti i osiguranja	5.875	189	-	1	6.065
Poslovanje nekretninama	2.041	55	15	101	2.212
Stručne djelatnosti	1.261	186	-	84	1.531
Administrativne djelatnosti	428	16	6	49	499
Javna uprava	14.961	4	-	-	14.965
Obrazovanje	44	3	-	-	47
Djelatnosti zdravstvene zaštite	400	11	1	1	413
Umjetnost	582	9	1	4	596
Djelatnosti kućanstava	14.337	2.748	314	1.319	18.718
Ostalo	114	19	1	3	137
Ukupno	58.287	4.180	615	3.159	66.241

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po regiji i kategoriji rizika

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu po regijama i kategoriji rizika na 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2019.

Izloženost kreditnom riziku po regijama i kategoriji rizika

GRUPA					
u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
2020.					
Tržište Erste Grupe	64.649	5.624	808	3.753	74.834
Austrija	332	3	-	1	336
Hrvatska	63.247	5.614	808	3.751	73.420
Srbija	5	4	-	1	10
Slovačka	1.057	-	-	-	1.057
Češka	7	-	-	-	7
Mađarska	1	3	-	-	4
Ostale zemlje EU	4.837	351	28	25	5.241
Ostale razvijene zemlje	118	3	-	5	126
Tržišta u razvoju	3.791	1.718	84	210	5.803
Jugoistočna Europa/ZND	3.687	1.715	84	210	5.696
Azija	103	1	-	-	104
Latinska Amerika	-	-	-	-	-
Bliski istok/Afrika	1	2	-	-	3
Ukupno	73.395	7.696	920	3.993	86.004
2019.					
Tržište Erste Grupe	60.573	5.567	892	3.549	70.581
Austrija	623	2	-	-	625
Hrvatska	58.917	5.558	892	3.548	68.915
Srbija	9	4	-	1	14
Slovačka	1.023	-	-	-	1.023
Češka	-	-	-	-	-
Mađarska	1	3	-	-	4
Ostale zemlje EU	2.830	268	23	27	3.148
Ostale razvijene zemlje	101	8	-	11	120
Tržišta u razvoju	4.024	1.051	60	140	5.275
Jugoistočna Europa/ZND	4.016	1.048	60	140	5.264
Azija	8	1	-	-	9
Latinska Amerika	-	-	-	-	-
Bliski istok/Afrika	-	2	-	-	2
Ukupno	67.528	6.894	975	3.727	79.124

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po regijama i kategoriji rizika (nastavak)

					BANKA
u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
2020.					
Tržište Erste Grupe	60.694	4.201	540	3.387	68.822
Austrija	187	3	-	1	191
Hrvatska	59.437	4.194	540	3.386	67.557
Srbija	5	1	-	-	6
Slovačka	1.057	-	-	-	1.057
Češka	7	-	-	-	7
Mađarska	1	3	-	-	4
Ostale zemlje EU	3.514	17	3	9	3.543
Ostale razvijene zemlje	113	3	-	5	121
Tržišta u razvoju	531	553	1	25	1.110
Jugoistočna Europa/ZND	530	551	1	25	1.107
Azija	-	1	-	-	1
Latinska Amerika	-	-	-	-	-
Bliski istok/Afrika	1	1	-	-	2
Ukupno	64.852	4.774	544	3.426	73.596
2019.					
Tržište Erste Grupe	55.907	4.136	611	3.146	63.800
Austrija	457	2	-	-	459
Hrvatska	54.420	4.130	611	3.146	62.307
Srbija	6	1	-	-	7
Slovačka	1.023	-	-	-	1.023
Češka	-	-	-	-	-
Mađarska	1	3	-	-	4
Ostale zemlje EU	1.425	10	3	1	1.439
Ostale razvijene zemlje	100	3	-	11	114
Tržišta u razvoju	855	31	1	1	888
Jugoistočna Europa/ZND	855	28	1	1	885
Azija	-	1	-	-	1
Latinska Amerika	-	-	-	-	-
Bliski istok/Afrika	-	2	-	-	2
Ukupno	58.287	4.180	615	3.159	66.241

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po regiji u skladu s MSFI 9

							GRUPA
u milijunima HRK	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije predmet MSFI 9 rezerviranja	Ukupno
2020.							
Tržište Erste Grupe	62.330	8.426	3.621	168	74.545	289	74.834
Austrija	268	-	1	-	269	67	336
Hrvatska	61.387	8.024	3.619	168	73.198	222	73.420
Srbija	9	-	1	-	10	-	10
Slovačka	655	402	-	-	1.057	-	1.057
Češka	7	-	-	-	7	-	7
Mađarska	4	-	-	-	4	-	4
Ostale zemlje EU	4.829	387	19	-	5.235	6	5.241
Ostale razvijene zemlje	101	1	5	-	107	19	126
Tržišta u razvoju	4.461	1.132	210	-	5.803	-	5.803
Jugoistočna Europa/ZND	4.355	1.131	210	-	5.696	-	5.696
Azija	103	1	-	-	104	-	104
Latinska Amerika	-	-	-	-	-	-	-
Bliski istok/Afrika	3	-	-	-	3	-	3
Ukupno	71.721	9.946	3.855	168	85.690	314	86.004
GRUPA							
u milijunima HRK	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije predmet MSFI 9 rezerviranja	Ukupno
2019.							
Tržište Erste Grupe	63.402	3.214	3.304	276	70.196	385	70.581
Austrija	619	-	-	-	619	6	625
Hrvatska	61.745	3.212	3.303	276	68.536	379	68.915
Srbija	11	2	1	-	14	-	14
Slovačka	1.023	-	-	-	1.023	-	1.023
Češka	-	-	-	-	-	-	-
Mađarska	4	-	-	-	4	-	4
Ostale zemlje EU	2.888	210	27	-	3.125	23	3.148
Ostale razvijene zemlje	108	1	11	-	120	-	120
Tržišta u razvoju	4.926	209	140	-	5.275	-	5.275
Jugoistočna Europa/ZND	4.915	209	140	-	5.264	-	5.264
Azija	9	-	-	-	9	-	9
Latinska Amerika	-	-	-	-	-	-	-
Bliski istok/Afrika	2	-	-	-	2	-	2
Ukupno	71.324	3.634	3.482	276	78.716	408	79.124

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po regiji u skladu s MSFI 9 (nastavak)

						BANKA	
u milijunima HRK	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije predmet MSFI 9 rezerviranja	Ukupno
2020.							
Tržište Erste Grupe	57.638	7.590	3.256	168	68.652	170	68.822
Austrija	123	-	1	-	124	67	191
Hrvatska	56.843	7.188	3.255	168	67.454	103	67.557
Srbija	6	-	-	-	6	-	6
Slovačka	655	402	-	-	1.057	-	1.057
Češka	7	-	-	-	7	-	7
Mađarska	4	-	-	-	4	-	4
Ostale zemlje EU	3.216	319	2	-	3.537	6	3.543
Ostale razvijene zemlje	96	1	5	-	102	19	121
Tržišta u razvoju	649	436	25	-	1.110	-	1.110
Jugoistočna Europa/ZND	647	435	25	-	1.107	-	1.107
Azija	-	1	-	-	1	-	1
Latinska Amerika	-	-	-	-	-	-	-
Bliski istok/Afrika	2	-	-	-	2	-	2
Ukupno	61.599	8.346	3.288	168	73.401	195	73.596
 2019.							
Tržište Erste Grupe	58.007	2.376	2.972	204	63.559	241	63.800
Austrija	453	-	-	-	453	6	459
Hrvatska	56.520	2.376	2.972	204	62.072	235	62.307
Srbija	7	-	-	-	7	-	7
Slovačka	1.023	-	-	-	1.023	-	1.023
Češka	-	-	-	-	-	-	-
Mađarska	4	-	-	-	4	-	4
Ostale zemlje EU	1.300	138	1	-	1.439	-	1.439
Ostale razvijene zemlje	102	1	11	-	114	-	114
Tržišta u razvoju	822	65	1	-	888	-	888
Jugoistočna Europa/ZND	819	65	1	-	885	-	885
Azija	1	-	-	-	1	-	1
Latinska Amerika	-	-	-	-	-	-	-
Bliski istok/Afrika	2	-	-	-	2	-	2
Ukupno	60.231	2.580	2.985	204	66.000	241	66.241

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kategoriji rizika

Izvještajni segmenti Banke (Grupe) se temelje na organizacijskoj matrići po poslovnim segmentima i kategoriji rizika. Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu po izvještajnim segmentima i kategorijama rizika na 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2019.

Izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kategoriji rizika

u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	GRUPA	
				Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
2020.					
Gradanstvo	20.326	5.252	716	2.053	28.347
Malo i srednje poduzetništvo	15.148	1.432	129	1.278	17.987
Veliki nacionalni klijenti	5.091	49	20	289	5.449
Javni sektor	10.427	236	6	-	10.669
Veliki korporativni klijenti	2.294	-	-	78	2.372
Komercijalno financiranje nekretnina	2.423	10	11	285	2.729
Tržište Grupe	199	111	37	-	347
Tržište finansijskih institucija Grupe	691	7	1	-	699
Upravljanje aktivom i pasivom	16.715	466	-	-	17.181
Ostalo	81	133	-	10	224
Ukupno	73.395	7.696	920	3.993	86.004
2019.					
Gradanstvo	20.033	4.983	667	1.731	27.414
Malo i srednje poduzetništvo	15.686	1.287	196	1.157	18.326
Veliki nacionalni klijenti	4.248	175	49	406	4.878
Javni sektor	8.735	138	-	-	8.873
Veliki korporativni klijenti	1.005	23	2	116	1.146
Komercijalno financiranje nekretnina	1.963	29	61	297	2.350
Tržište Grupe	267	202	-	-	469
Tržište finansijskih institucija Grupe	370	19	-	-	389
Upravljanje aktivom i pasivom	15.118	4	-	-	15.122
Ostalo	103	34	-	20	157
Ukupno	67.528	6.894	975	3.727	79.124

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kategoriji rizika (nastavak)

u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	BANKA Izloženost kreditnom riziku
2020.					
Gradanstvo	15.829	3.193	383	1.651	21.056
Malo i srednje poduzetništvo	12.530	826	89	1.121	14.566
Veliki nacionalni klijenti	5.088	48	19	289	5.444
Javni sektor	10.014	103	5	-	10.122
Veliki korporativni klijenti	2.220	-	-	76	2.296
Komercijalno financiranje nekretnina	2.422	10	11	279	2.722
Tržište Grupe	237	111	37	-	385
Tržište finansijskih institucija Grupe	685	2	-	-	687
Upravljanje aktivom i pasivom	15.740	465	-	-	16.205
Ostalo	87	16	-	10	113
Ukupno	64.852	4.774	544	3.426	73.596
2019.					
Gradanstvo	15.301	3.067	358	1.421	20.147
Malo i srednje poduzetništvo	12.598	679	154	995	14.426
Veliki nacionalni klijenti	4.182	157	40	402	4.781
Javni sektor	7.320	13	-	-	7.333
Veliki korporativni klijenti	888	-	2	40	930
Komercijalno financiranje nekretnina	1.962	29	61	282	2.334
Tržište Grupe	360	202	-	-	562
Tržište finansijskih institucija Grupe	361	14	-	-	375
Upravljanje aktivom i pasivom	15.207	-	-	-	15.207
Ostalo	108	19	-	19	146
Ukupno	58.287	4.180	615	3.159	66.241

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po poslovnim segmentima u skladu s MSFI 9

u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku					Rezervacije					Pokrivenost			GRUPA
	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI	Nije predmet MSFI 9 rezerviranja	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI		
	2020.													
Građanstvo	23.441	2.850	2.049	7	-	(144)	(179)	(1.372)	(1)	6,3%	67,0%	17,3%		
Malo i srednje poduzetništvo	12.298	4.270	1.201	99	119	(116)	(302)	(757)	(38)	7,1%	63,0%	38,3%		
Veliki nacionalni klijenti	4.030	1.119	281	19	-	(18)	(78)	(181)	(5)	7,0%	64,5%	26,3%		
Javni sektor	10.464	205	-	-	-	(87)	(6)	-	-	3,1%	148,3%	-		
Veliki korporativni klijenti	2.273	10	62	10	17	(12)	-	(14)	(2)	1,1%	22,8%	18,5%		
Komercijalno financiranje nekretnina	2.026	418	252	33	-	(9)	(48)	(175)	(27)	11,5%	69,4%	83,2%		
Tržište Grupe	198	-	-	-	149	(8)	-	-	-	-	100,0%	-		
Tržište finansijskih institucija Grupe	698	1	-	-	-	(3)	-	-	-	6,1%	-	-		
Upravljanje aktivom i pasivom	16.111	1.068	-	-	2	(31)	(31)	-	-	2,9%	90,2%	-		
Ostalo	182	5	10	-	27	(3)	-	(9)	-	5,3%	93,6%	-		
Ukupno	71.721	9.946	3.855	168	314	(431)	(644)	(2.508)	(73)	6,5%	65,1%	43,6%		
u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku					Rezervacije					Pokrivenost			GRUPA
	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI	Nije predmet MSFI 9 rezerviranja	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI		
	2019.													
Građanstvo	23.640	2.041	1.726	7	-	(112)	(89)	(1.101)	(1)	4,4%	63,8%	17,2%		
Malо i srednje poduzetništvo	16.000	995	1.108	78	145	(138)	(57)	(801)	(26)	5,7%	72,3%	33,0%		
Veliki nacionalni klijenti	4.296	175	326	81	-	(69)	(16)	(173)	(50)	9,0%	53,2%	62,7%		
Javni sektor	8.813	60	-	-	-	(105)	(2)	-	-	3,9%	30,1%	-		
Veliki korporativni klijenti	977	31	42	73	23	(4)	-	(8)	(2)	1,5%	20,1%	2,3%		
Komercijalno financiranje nekretnina	1.925	127	261	37	-	(7)	(28)	(179)	(30)	22,0%	69,2%	77,8%		
Tržište Grupe	246	-	-	-	223	(5)	-	-	-	-	100,0%	-		
Tržište finansijskih institucija Grupe	387	1	-	-	1	(1)	-	-	-	3,3%	-	-		
Upravljanje aktivom i pasivom	14.922	199	-	-	1	(16)	(8)	-	-	4,1%	100,0%	-		
Ostalo	118	5	19	-	15	(2)	-	(12)	-	3,5%	64,8%	-		
Ukupno	71.324	3.634	3.482	276	408	(459)	(200)	(2.274)	(109)	5,5%	65,4%	39,2%		

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po poslovnim segmentima u skladu s MSFI 9 (nastavak)

u milijunima HRK	BANKA											
	Izloženost kreditnom riziku					Rezervacije				Pokrivenost		
	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI	Nije predmet MSFI 9 rezerviranja	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI
2020.												
Građanstvo	17.278	2.124	1.647	7	-	(78)	(137)	(1.112)	(1)	6,5%	67,4%	17,3%
Malo i srednje poduzetništvo	10.003	3.420	1.044	99	-	(101)	(253)	(672)	(38)	7,4%	64,4%	38,3%
Veliki nacionalni klijenti	4.031	1.114	280	19	-	(18)	(78)	(181)	(5)	7,0%	64,6%	26,3%
Javni sektor	9.935	187	-	-	-	(83)	(6)	-	-	3,0%	93,5%	-
Veliki korporativni klijenti	2.198	10	61	10	17	(12)	-	(13)	(2)	1,1%	22,2%	18,5%
Komercijalno financiranje nekretnina	2.025	418	246	33	-	(9)	(48)	(169)	(27)	11,5%	68,7%	83,2%
Tržiste Grupe	236	-	-	-	149	(8)	-	-	-	-	100,0%	-
Tržiste finansijskih institucija Grupe	687	-	-	-	-	(3)	-	-	-	10,9%	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	15.135	1.068	-	-	2	(26)	(31)	-	-	2,9%	-	-
Ostalo	71	5	10	-	27	(1)	-	(9)	-	5,2%	93,6%	-
Ukupno	61.599	8.346	3.288	168	195	(339)	(553)	(2.156)	(73)	6,6%	65,6%	43,6%
2019.												
Građanstvo	17.459	1.265	1.416	7	-	(61)	(59)	(929)	(1)	4,7%	65,8%	17,2%
Malo i srednje poduzetništvo	12.627	775	953	71	-	(110)	(49)	(694)	(26)	6,4%	72,8%	36,4%
Veliki nacionalni klijenti	4.218	162	322	78	1	(68)	(15)	(174)	(50)	9,5%	53,7%	62,7%
Javni sektor	7.318	15	-	-	-	(97)	-	-	-	2,9%	30,1%	-
Veliki korporativni klijenti	858	31	31	10	-	(3)	-	(3)	(2)	1,5%	8,5%	17,1%
Komercijalno financiranje nekretnina	1.925	127	244	38	-	(7)	(28)	(166)	(30)	22,0%	68,4%	77,8%
Tržiste Grupe	338	-	-	-	224	(5)	-	-	-	-	100,0%	-
Tržiste finansijskih institucija Grupe	373	1	-	-	1	(1)	-	-	-	3,5%	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	15.008	199	-	-	-	(16)	(8)	-	-	4,1%	-	-
Ostalo	107	5	19	-	15	(1)	-	(13)	-	3,7%	64,6%	-
Ukupno	60.231	2.580	2.985	204	241	(369)	(159)	(1.979)	(109)	6,2%	66,3%	52,7%

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Neprihodujuća izloženost kreditnom riziku i rezervacije za kreditne rizike

EBC primjenjuje definiciju defaulta na razini klijenta. U EBC-u, default status uzrokuje umanjenje kreditne imovine putem ispravka vrijednosti i Stage 3 klasifikaciju prema MSFI9 (više detalja u podpoglavlju Financijski instrumenti – umanjenje vrijednosti prema MSFI-u 9). Defaultom se smatra:

- _ dužniku je dospjela bilo koja materijalno značajna obveza prema instituciji, matičnom društvu ili nekom od ovisnih društava duže od 90 uzastopnih dana; i/ili
- _ postoji vjerojatnost da klijent neće u cijelosti podmiriti svoje obveze u potpunosti bez realizacije kolateralu prema instituciji, matičnom društvu ili nekom od ovisnih društava.

Definicija izloženosti kreditnom riziku klasificirana kao neprihodujuća dana je u opisu kategorija rizika u dijelu Interni sustav ocjenjivanja.

Rezervacije za kreditne gubitke pokrivaju 91,4% neprihodujuće izloženosti u Banci na 31. prosinca 2020. te 91,8% takve izloženosti u Grupi. Za dio neprihodujuće izloženosti kreditnom riziku koja nije pokrivena rezervacijama, Banka smatra da ima dovoljne razine kolateralu i ostalih očekivanih povrata.

U periodu od 12 mjeseci koji je završio sa 31. prosincem 2020., kreditna neprihodujuća izloženost u Banci je povećana za 267 milijuna HRK, s 3,2 milijarde HRK na 31. prosinca 2019. na 3,4 milijardi HRK na 31. prosinca 2020. Tijekom istog razdoblja, kreditna neprihodujuća izloženost Grupe povećana je za 267 milijuna HRK s 3,7 milijardi HRK na 31. prosinca 2019. na 4,0 milijarde HRK na 31. prosinca 2020.

Rezervacije za kreditne rizike povećane su za 614 milijuna HRK na razini Grupe, s 3,0 milijarde HRK na 31. prosinca 2019. na 3,7 milijarde HRK na 31. prosinca 2020. Povećanje rezervacija za kreditne rizike u Banci tijekom 2020. iznosi 505 milijuna HRK s 2,6 milijarde HRK na 31. prosinca 2019. na 3,1 milijarde HRK na 31. prosinca 2020.

Veće povećanje rezervacija za kreditni rizik u Grupi je rezultiralo povećanjem pokrivenosti neprihodujuće izloženosti rezervacijama za kreditni rizik s 81,7% na 91,8%, a isti uzorak je zabilježen u Banci te se posljedično pokrivenost neprihodujuće izloženosti rezervacijama za kreditni rizik povećava s 82,9% na 91,4%.

Sljedeće tablice prikazuju pokrivenost neprihodujuće izloženosti rezervacijama za kreditne gubitke (bez uzimanja u obzir kolateralu) po izvještajnim segmentima na 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2019. Razlika u razini pokrivenosti između segmenata proizlazi iz različitih razina rizika u pojedinim segmentima kao i različitim nivoima kolateraliziranosti. Neprihodujući udio (NPE udio) je računat kao omjer ukupnih rezervacija za kreditne rizike i ukupne kreditne neprihodujuće izloženosti. Pokrivenost kreditne neprihodujuće izloženosti (NPE pokrivenost) je računata kao omjer ukupnih rezervacija za kreditne rizike i kreditne neprihodujuće izloženosti. Kolateralni ili druge naplate nisu uzete u obzir.

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Neprihodujuća izloženost kreditnom riziku po poslovnim segmentima i pokrivenosti rezervacijama

u milijunima HRK	Neprihodujuća izloženost		Izloženost kreditnom riziku		Rezerva-cije AC i FVOCI	Kolateral za NPE AC i FVOCI	NPE omjer		Pokrivenost NPE-a rezerva-cijama AC i FVOCI	Ukupna NPE pokrivenost (kolaterali i rezervacije) AC i FVOCI	GRUPA
	Ukupno	AC i FVOCI	Ukupno	AC i FVOCI			Ukupno	AC i FVOCI			GRUPA
	2020.										
Građanstvo	2.053	2.053	28.347	28.347	(1.696)	535	7,2%	7,2%	82,9%	109,0%	
Malo i srednje poduzetništvo	1.278	1.278	17.987	17.868	(1.213)	722	7,1%	7,2%	94,9%	151,4%	
Veliki nacionalni klijenti	289	289	5.449	5.449	(282)	138	5,3%	5,3%	97,5%	145,0%	
Javni sektor	-	-	10.669	10.669	(93)	-	-	-	-	-	
Veliki korporativni klijenti	78	72	2.372	2.355	(28)	34	3,3%	3,1%	38,6%	85,6%	
Komercijalno financiranje nekretnina	285	285	2.729	2.729	(259)	202	10,4%	10,4%	91,1%	162,1%	
Tržište Grupe	-	-	347	198	(8)	-	0,1%	0,1%	-	-	
Tržište finansijskih institucija	-	-	699	699	(3)	-	-	-	-	-	
Grupe	-	-	17.181	17.179	(62)	-	-	-	-	-	
Upravljanje aktivom i pasivom	-	-	224	197	(12)	-	4,5%	5,1%	123,0%	123,0%	
Ostalo	10	10	224	197	(12)	-	4,5%	5,1%	123,0%	123,0%	
Ukupno	3.993	3.987	86.004	85.690	(3.656)	1.631	4,6%	4,7%	91,8%	132,8%	

u milijunima HRK	Neprihodujuća izloženost		Izloženost kreditnom riziku		Rezerva-cije AC i FVOCI	Kolateral za NPE AC i FVOCI	NPE omjer		Pokrivenost NPE-a rezerva-cijama AC i FVOCI	Ukupna NPE pokrivenost (kolaterali i rezervacije) AC i FVOCI	GRUPA
	Ukupno	AC i FVOCI	Ukupno	AC i FVOCI			Ukupno	AC i FVOCI			GRUPA
	2019.										
Građanstvo	1.731	1.731	27.414	27.414	(1.303)	515	6,3%	6,3%	75,3%	105,0%	
Malo i srednje poduzetništvo	1.157	1.157	18.326	18.181	(1.022)	636	6,3%	6,4%	88,4%	143,4%	
Veliki nacionalni klijenti	406	406	4.878	4.878	(308)	140	8,3%	8,3%	76,0%	110,4%	
Javni sektor	-	-	8.873	8.873	(107)	-	-	-	-	-	
Veliki korporativni klijenti	116	116	1.146	1.123	(14)	33	10,1%	10,3%	12,3%	40,8%	
Komercijalno financiranje nekretnina	297	297	2.350	2.350	(244)	204	12,7%	12,7%	82,0%	150,5%	
Tržište Grupe	-	-	469	246	(5)	-	0,1%	0,1%	-	-	
Tržište finansijskih institucija	-	-	389	388	(1)	-	-	-	-	-	
Grupe	-	-	15.122	15.121	(24)	-	-	-	-	-	
Upravljanje aktivom i pasivom	-	-	157	142	(14)	-	12,2%	13,5%	75,3%	75,3%	
Ostalo	20	20	157	142	(14)	-	12,2%	13,5%	75,3%	75,3%	
Ukupno	3.727	3.727	79.124	78.716	(3.042)	1.528	4,7%	4,7%	81,7%	122,7%	

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Neprihodujuća izloženost kreditnom riziku po poslovnim segmentima i pokrivenosti rezervacija (nastavak)

	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku		Rezerva-cije AC i FVOCI	Kolateral za NPE AC i FVOCI	NPE omjer		Pokrivenost NPE-a rezerva-cijama AC i FVOCI	BANKA
		Ukupno	AC i FVOCI			Ukupno	AC i FVOCI		
u milijunima HRK									
2020.									
Građanstvo	1.651	1.651	21.056	21.056	(1.328)	459	7,8%	7,8%	80,6%
Malo i srednje poduzetništvo	1.121	1.121	14.566	14.566	(1.064)	632	7,7%	7,7%	95,0%
Veliki nacionalni klijenti	289	289	5.444	5.444	(282)	137	5,3%	5,3%	97,4%
Javni sektor	-	-	10.122	10.122	(89)	-	-	-	-
Veliki korporativni klijenti	76	70	2.296	2.279	(27)	33	3,3%	3,1%	38,2%
Komercijalno financiranje nekretnina	279	279	2.722	2.722	(253)	202	10,2%	10,2%	91,0%
Tržište Grupe	-	-	385	236	(8)	-	0,1%	0,1%	-
Tržište finansijskih institucija Grupe	-	-	687	687	(3)	-	-	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	-	-	16.205	16.203	(57)	-	-	-	-
Ostalo	10	10	113	86	(10)	-	8,8%	11,5%	105,2%
Ukupno	3.426	3.420	73.596	73.401	(3.121)	1.463	4,7%	4,7%	91,4%

	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku		Rezerva-cije AC i FVOCI	Kolateral za NPE AC i FVOCI	NPE omjer		Pokrivenost NPE-a rezerva-cijama AC i FVOCI	BANKA
		Ukupno	AC i FVOCI			Ukupno	AC i FVOCI		
u milijunima HRK									
2019.									
Građanstvo	1.421	1.421	20.147	20.147	(1.050)	464	7,1%	7,1%	74,1%
Malo i srednje poduzetništvo	995	995	14.426	14.426	(879)	597	6,9%	6,9%	88,4%
Veliki nacionalni klijenti	402	402	4.781	4.780	(307)	140	8,4%	8,4%	76,3%
Javni sektor	-	-	7.333	7.333	(97)	-	-	-	-
Veliki korporativni klijenti	40	40	930	930	(8)	33	4,3%	4,3%	19,6%
Komercijalno financiranje nekretnina	282	282	2.334	2.334	(231)	204	12,1%	12,1%	82,0%
Tržište Grupe	-	-	562	338	(5)	-	-	0,1%	-
Tržište finansijskih institucija Grupe	-	-	375	374	(1)	-	-	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	-	-	15.207	15.207	(24)	-	-	-	-
Ostalo	19	19	146	131	(14)	-	13,2%	14,7%	72,2%
Ukupno	3.159	3.159	66.241	66.000	(2.616)	1.438	4,8%	4,8%	82,9%

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Ključni principi i standardi za izdvajanje rezervacije za kreditne rizike u Banci prate procedure Erste Grupe i međunarodne računovodstvene standarde te su detaljno propisani internim politikama.

Izračun rezervacija za gubitke uzrokovane kreditnim rizikom vrši se na mjesecnoj osnovi, na izloženost/na razini imovine, u valuti izloženosti. Za izračun rezervacija, Banka primjenjuje model očekivanog kreditnog gubitka (ECL) temeljen na tri faze umanjenja (eng. stage) koji se izračunavaju sukladno očekivanim kreditnim gubicima u dvanaestomjesečnom razdoblju ili očekivanim kreditnim gubicima tijekom vijeka trajanja.

Pristup stagea znači da ako finansijska imovina nije prepoznata kao kupljena ili stvorena finansijska imovina umanjena za kreditne gubitke (POCI), tj. finansijska imovina koja je kreditno umanjena pri početnom priznavanju, tada se, ovisno o stanju umanjenja vrijednosti i procjeni povećanja kreditnog rizika, finansijska imovina raspoređuje u jedan od sljedećih stageova:

Faza umanjenja 1

Uključuje:

a) Finansijsku imovinu pri početnom priznavanju, osim:

i) Imovine POCI

ii) Imovine čije je početno (bilančno) priznavanje potaknuto prvim korištenjem obvezujućih preuzetih obveza po kreditima danih drugoj ugovornoj strani za koju je došlo do značajnog pogoršanja kredita od početnog priznavanja tog zajma, no koja nije u statusu neispunjavanja obveza u vrijeme prve upotrebe

b) Finansijska imovina koja ispunjava uvjete niskog kreditnog rizika (eng. Low credit risk);

c) Finansijska imovina bez značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja bez obzira na njihovu kreditnu kvalitetu

U fazi umanjenja 1 rezervacije za gubitke uzrokovane kreditnim rizikom izračunavaju se kao ECL u dvanaestomjesečnom razdoblju.

Faza umanjenja 2

Uključuje finansijsku imovinu koja ima značajan porast kreditnog rizika, ali koja nije kreditno umanjena na datum izvještavanja, uključujući početno priznatu imovinu opisanu pod točkom 1) a) ii).

U fazi umanjenja 2 rezervacije za gubitke uzrokovane kreditnim rizikom izračunavaju se kao ECL tijekom vijeka trajanja.

Faza umanjenja 3

Uključuje finansijsku imovinu koja je kreditno umanjena na datum izvještavanja.

U fazi umanjenja 3 rezervacije za gubitke uzrokovane kreditnim rizikom izračunavaju se kao ECL tijekom vijeka trajanja.

POCI

Finansijska imovina nije prepoznata kao kupljena ili stvorena finansijska imovina umanjena za kreditne gubitke (POCI), tj. finansijska imovina koja je kreditno umanjena pri početnom priznavanju. Ovisno o stanju umanjenja vrijednosti i procjeni povećanja kreditnog rizika, POCI imovina podlježe očekivanim kreditnim gubicima tijekom vijeka trajanja od početnog priznavanja do prestanka priznavanja.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Kvantitativni kriteriji

Kvantitativni kriteriji za značajno povećanje kreditnog rizika (SICR) odnose se na nepovoljne promjene u cijeloživotnim i anualiziranim cijeloživotnim vjerovatnostima neispunjavanja obveza, pri čemu se značaj procjenjuje na temelju kombinacije absolutne i relativne promjene. Banka je uspostavila pravove za značajno povećanje kreditnog rizika na temelju i postotne (relativna promjena) i absolutne promjene vjerovatnosti neispunjavanja obveza u odnosu na početno prepoznavanje. Relativna promjena se računa kao omjer između trenutne anualizirane cijeloživotne vjerovatnosti neispunjavanja obveza i anualizirane cijeloživotne vjerovatnosti neispunjavanja obveza u trenutku inicijalnog prepoznavanja imovine. Aktiviranje kriterija znači da su spomenute promjene dosegnule ili su veće od postavljenih pravova.

Relativni prag za SICR procjenu dodjeljuju se na razini PD segmenta i/ili na razini interne ocjene klijenta i podliježe inicijalnoj i redovnim validacijama.

Relativni pravovi za procjenu značajnog porasta kreditnog rizika

u milijunima EUR	Interval za prag	
	Minimum	Maksimum
2020.		
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	1,13	3,13
Ukupno	1,13	3,13
<hr/>		
2019.		
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	1,13	3,13
Ukupno	1,13	3,13

Na određenim portfeljima, Banka procjenjuje kvantitativne SICR kriterije na temelju interne ocjene klijenta, a ne PD vrijednosti. U takvim slučajevima glavno pravilo je da pogoršanje interne ocjene klijenta vodi do pozitivnog zaključka o značajnom pogoršanju kreditnog rizika.

Absolutni prag odnosi se na razliku cijeloživotne PD vrijednosti u trenutku početnog prepoznavanja imovine i cijeloživotne PD vrijednosti na izvještajni datum. U Banci je taj prag postavljen na 50 baznih bodova i služi kao zaštita za migracije između boljih internih ocjena (cijeloživotne PD vrijednosti uzimaju u obzir preostalo dospjeće imovine). U takvim slučajevima može doći do prekoračenja relativnog praga, međutim promatrana cijeloživotna PD vrijednost ostaje na niskog razini; stoga je rezultat provjere da li je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog rizika negativan.

Za migraciju nazad u stage 1 ne postoje dodatna razdoblja oporavka utvrđena za kvantitativne kriterije osim onih koji su već uspostavljeni u općoj praksi kreditnog rizika (npr. za poboljšanje interne ocjene klijenta).

Kvalitativni kriteriji

Kvalitativni SICR kriteriji odnose se na tip forbearancea (prepoznavanje regulatornog forbearancea), prelazak u Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima i informacije o signalima ranog upozorenja (ukoliko iste već nisu vidljive u internoj ocjeni klijenta). Dodjela nekih kvalitativnih kriterija inherentno se oslanja na iskusnu procjenu kreditnog rizika koja se provodi adekvatno i pravovremeno. Relevantne politike i procedure za kontrolu kreditnog rizika (prilagođene u duhu prelaska na MSFI 9) osiguravaju potreban okvir upravljanja. Spomenuti kriteriji se interno koriste za utvrđivanje nesolventnosti ili povećane vjerovatnosti da će dužnik ući u stečaj i da postoji povećani rizik od neispunjerenja obveza u bliskoj budućnosti.

Osim kvalitativnih kriterija na razini klijenta, procjena značajnog pogoršanja kreditnog rizika provodi se na portfeljnoj razini ukoliko je povećanje kreditnog rizika na pojedinoj imovini ili na razini klijenta dostupno samo s određenim vremenskim odmakom ili je uočljivo isključivo na razini određenog portfelja. Banka je uvela dodatne kriterije za SICR procjenu na razini portfelja zbog COVID-19 pandemije i srodnih ekonomskih utjecaja (detaljnije u sljedećem poglavljju).

Za migraciju natrag u stage 1 postoji dodatno razdoblje oporavka za portfelj koji je klasificiran kao stage 2 na temelju signala ranog upozorenja i ono traje 180 dana.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Backstop

Backstop se primjenjuje i smatra se da je na finansijskom instrumentu došlo do značajnog pogoršanja kreditnog rizika ukoliko je vidljivo kašnjenje više od 30 dana po ugovorenim otplatama.

Nizak kreditni rizik

Izuzeće za nizak kreditni rizik koje MSFI 9 dopušta za imovinu investicijskog razreda i drugu imovinu koja se smatra niskorizičnom (a za koju se računa dvanaestomjesečni ECL bez obzira na rezultate SICR procjene) provodi se s ograničenjima unutar Grupe. Potencijalna aktivacija ovog izuzeća ograničena je na određene vrste dužničkih instrumenata i kategorije ugovornih strana, te treba biti čvrsto potkrivena dokazima o niskom riziku. Sukladno tome, očekuje se da će se izuzeće za nizak kreditni rizik povremeno primjenjivati na određene izloženosti dužničkih instrumenata i samo iznimno na zajmove. Banka ne koristi kriterij „nizak kreditni rizik“ za mjerjenje značajnog povećanja kreditnog rizika.

Mjerjenje očekivanih kreditnih gubitaka – objašnjenje ulaznih parametara i mjerjenje

Rezervacije se računaju na pojedinačnoj ili skupnoj osnovi.

Pojedinačni pristup se koristi u slučaju izloženosti prema pojedinačno značajnim klijentima u defaultu čija imovina je klasificirana u stage 3 ili kao POCI. Sastoje se od pojedinačne procjene razlike bruto knjigovodstvene vrijednosti i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova, što je procijenjeno od strane Sektora naplate i upravljanja lošim plasmanima. Diskontiranje novčanih tokova zasniva se na efektivnoj kamatnoj stopi (u slučaju POCI imovine: kreditno prilagođene efektivne kamatne stope).

Defaultirani klijent klasificiran je kao pojedinačno značajan ukoliko ukupna izloženost na bilanci i vanbilanci prelazi unaprijed zadani materijalni prag. U suprotnom, klijent se smatra pojedinačno neznačajnim te je za izračun rezervacija kao umnoška bruto knjigovodstvene vrijednosti i LGD vrijednosti korišten pristup skupnog raspoređivanja (tzv. rule-based pristup), gdje LGD ovisi o karakteristikama kao što je vrijeme provedeno u defaultu.

Za izloženosti klijenata koji nisu u defaultu (odnosno stage 1 i stage 2), skupne rezervacije su izračunate prema skupnom raspoređivanju bez obzira na značaj klijenta. Izračun skupnih rezervacija zahtijeva grupiranje povezanih izloženosti u homogene skupine na temelju zajedničkih rizičnih karakteristika. Kriteriji grupiranja mogu se razlikovati obzirom na segment u kojem se nalazi klijent (građani, trgovačka društva) i uključuju tip proizvoda, način otplate te procjenu izloženosti u slučaju defaulta.

Izračun iznosa umanjenja vrijednosti za kreditne gubitke radi se mjesečno na razini pojedinačne izloženosti i u domaćoj valuti. Za izračun umanjenja vrijednosti za kreditne gubitke, Banka primjenjuje model očekivanih kreditnih gubitaka (ECL) koji se temelji na dodjeli jednog od tri stagea; a koji za rezultat ima ili dvanaestomjesečne očekivane kreditne gubitke ili cijeloživotne kreditne gubitke. Očekivani kreditni gubitak je diskontirani umnožak izloženosti u slučaju defaulta (EAD) koji također uključuje faktor konverzije vanbilance u slučaju vanbilančnih stavki, vjerojatnosti stupanja u status neispunjavanja obveza (PD) i gubitka u slučaju stupanja u isti (LGD); definiranih na sljedeći način:

- _ PD predstavlja vjerojatnost da će dužnik prijeći u status neispunjavanja svojih finansijskih obveza, bilo u sljedećih 12 mjeseci (1Y PD) za stage 1 izloženosti ili tijekom preostalog vijeka trajanja imovine (LT PD) za stage 2 izloženosti
- _ EAD se temelji na iznosu koji Banka očekuje da će potraživati u trenutku defaulta, u idućih 12 mjeseci (1Y EAD) za stage 1 izloženosti, ili kroz preostali vijek trajanja imovine (LT EAD) za stage 2. Procjena EAD-a uključuje procjenu trenutnog stanja, očekivanih otplata i očekivano povlačenje do trenutno ugovorenog limita, a do trenutka defaulta
- _ LGD predstavlja očekivanje Banke o opsegu gubitka na iznos izloženosti u defaultu. LGD ovisi o tipu klijenta i procijenjenoj izloženosti u slučaju defaulta (EAD). LGD se izražava kao postotni gubitak po jedinici izloženosti u trenutku defaulta (EAD).

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Cjeloživotni parametri

LT PD razvija se promatranjem povijesnih statusa neispunjavanja obveza od inicijalnog prepoznavanja kroz vrijeme trajanja kredita. Prepostavlja se da je isti za imovinu istog portfelja te iste interne ocjene rizika.

1Y i LT EAD određuju se na temelju očekivanih otplata, a razlikuju se obzirom na vrstu proizvoda. Izračun LT EAD koristi otplatni plan ili vrstu otplate (anuitet, linearna otplata, jednokratna otplata). U slučaju neiskorištenih preuzetih obveza, prepostavlja se da je faktor konverzije vanbilance ispravno prikazuje očekivanu kreditnu izloženost u EAD-u.

LGD se procjenjuje kao cjeloživotna krivulja za bilo koju točku u vremenu, a na temelju povijesnih opažanja gubitaka.

Parametri rizika korišteni za izračun ECL uzimaju u obzir raspoložive informacije na izvještajni datum o prošlim događajima, trenutnom stanju i predviđanjima za buduća gospodarska kretanja. Općenito, parametri rizika koji se primjenjuju u izračunu skupnih umanjenja vrijednosti mogu se razlikovati od parametara rizika koji su u skladu s propisima o kapitalnim zahtjevima (izračunatih na through-the-cycle osnovi) ukoliko to zahtjevaju karakteristike portfelja u kombinaciji s MSFI standardom.

Uključivanje informacija o budućim kretanjima

Parametri rizika su određeni tako da odražavaju rizik u određenom trenutku u vremenu ("point-in-time") te uzimaju u obzir informacije o budućim kretanjima ("forward-looking information"), što je rezultiralo uvođenjem osnovnog scenarija i niza alternativnih scenarija za određene makroekonomске varijable. Oni su, zajedno s pripadnim vjerojatnostima pojavljivanja, dobiveni kao odstupanje od osnovnog scenarija (dok se osnovni scenarij internu određuje od strane Erste Grupe uz par iznimki). S obzirom na višestruke scenarije, "neutralni" PD (kao i LGD, uz par iznimki) prilagođeni su kroz makro modelle koji povezuju značajne makroekonomске varijable s pokazateljima rizika. Informacije o budućim kretanjima su uključene za prve tri godine u ECL izračunu. Mjerjenje preostalog vijeka trajanja vraća se kroz ciklus promatranja u četvrtoj godini.

Prema tome, nepristrani, vjerojatnosno ponderiran ECL izведен je zajedno s ponderima koji predstavljaju vjerojatnost pojedinog makroekonomskog scenarija. Karakteristične makroekonomске varijable koje mogu biti uključene su realni bruto domaći proizvod, stopa nezaposlenosti, stopa inflacije, indeks potrošačkih cijena kao i tržišne kamatne stope. Izbor varijabli ovisi o dostupnosti pouzdanih predviđanja za lokalno tržište. Ipak, glavni pokazatelj procjene ekonomskog razvoja može se predvidjeti kroz razvoj BDP-a. U nastavku ćemo prikazati osjetljivost staginga i rezervacija na makroekonomске scenarije u COVID-19 odjeljku niže.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Osnovni, povoljan i nepovoljan scenarij razvoja BDP-a:

Rast BDP-a u %	Scenarij	Vjerojatnost	2020.	2021.	2022.	2023.
2020.						
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	Poveljan	8%	(9,0)	8,2	9,0	9,1
	Osnovni	40%	(9,0)	5,2	3,6	4,0
	Nepoveljan	52%	(9,0)	(2,5)	(1,4)	0,9
			2019.	2020.	2021.	2022.
2019.						
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	Poveljan	10%	3,2	4,1	5,3	6,3
	Osnovni	50%	3,2	2,5	2,4	2,4
	Nepoveljan	40%	3,2	0,9	(0,5)	(1,5)

U prosincu 2020. predikcija kretanja BDP-a reflektira COVID-19 krizu kroz pad BDP-a u 2020. i veliku vjerojatnost ostvarivanja nepovoljnog scenarija. Pogledamo li dostupne podatke od prvog do trećeg kvartala 2020., godišnji pad BDP-a iznosi 8.4% (prvi kvartal +0.2%; drugi kvartal -15.4%; treći kvartal -10.0%). Podaci iz četvrtog kvartala sugeriraju daljnju normalizaciju industrije koja je u listopadu zabolježila rast, povećala se potrošnja kućanstava u odnosu na treći kvartal (što je potvrđeno podacima i za listopad i za studeni), a tržište rada se također u cijelini dobro drži. Budući da u četvrtom kvartalu turizam više nema glavnu ulogu te su restriktivne mjere izazvane COVID-19 krizom uvedene tek krajem studenog i dalje blaže nego u mnogim zemljama centralne i istočne Europe, očekuje se da će pad BDP-a u četvrtom kvartalu 2020. godine biti oko 8.5%. Erste Grupa je predvidjela pad BDP-a za Hrvatsku za 9.9%, ali s obzirom na gore navedene razloge, Erste Banka je predložila da se kao scenarij za 2020. godinu koristi pad BDP-a od 9%.

Covid-19

Pandemija Covid-19 je prouzročila nesigurnost u svjetskoj ekonomiji i na globalnim tržišima. Mjere držanja socijalnog razmaka te zatvaranja uvedena od strane vlada dovele su usporavanja ekonomije i snažnog pada prihoda po većini industrija. Uvedene su do sad nezabilježene iznosi državnih pomoći (državne garancije, krediti za likvidnost, podmirivanje troška zaposlenih u pogodjenim industrijama kako bi se izbjegla otpuštanja radnika) i programi odobravanja odgoda plaćanja obveza kako bi se pomoglo građanima i pravnim osobama. Dok su te mjere umanjile negativne ekonomske efekte, s druge strane su otežale pravovremenu identifikaciju plasmana s poteškoćama u otplati.

Efekti na klijente

Odmah nakon što su se počele osjećati snažni negativni utjecaji na hrvatsku ekonomiju (odluke Vlade o zatvaranju) započete su initiative s ciljem pomoći klijentima Banke i s druge strane upravljanje rizicima imajući u vidu odgovornost prema vlasnicima Banke.

EBA je izdala Smjernice za javne i privatne moratorije na servisiranje kreditnih obveza zbog covid-19 pandemije 2. travnja 2020. Uvedene su standardizirane i općenite mjere s ciljem olakšavanja posljedica pandemije, koje nisu specifične za pojedinog dužnika nego na sve pogodjene kako bi umanjile buduće sistemske rizike u europskoj ekonomiji. Banka je primijenila smjernice EBA-e o zakonodavnom i nezakonodavnom moratoriju u svoje procese i internu dokumentaciju. I usklađen je sa Smjernicama. Hrvatska Vlada je uvela privatni moratorij. Na svojoj sjednici 17. ožujka je predložila je poslovnim bankama uvođenje određenih mjeru kako bi umanjile negativne efekte posebnih okolnosti izazvanih pandemijom covid-19 kao što su stand-still aranžmani (zabrana pokretanja ovraha nad vjeropvincima u trajanju od tri mjeseca), odobravanje sredstava za likvidnost i radni kapital s rokovim povrata do 3 godine, odgode povrata postojećih kredita.

Kriteriji za privatni moratorij su kasnije porpisani od strane Hrvatske narodne banke u Okružnici objavljenoj 19. ožujka 2020.

Nadalje, i Erste Grupa je dala smjernice bankama članicama za postupnaje pri procesu odobravanja izvještavanja i klasifikacije plasmana. Dodatno uz općenite mjere pomoći koje su definirane u ranoj fazi krize klijentima koji nisu zadovoljavali sve uvjete su ponuđene i individualno prilagođene mjere.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku nefinansijskim društavima prema djelatnostima – mjere poduzete kao odgovor na COVID-19 krizu

GRUPA	Krediti i predujmovi na koje se primjenjuju moratoriji uskladeni sa zahtjevima EBA-e	Ostali krediti i predujmovi koji podliježu mjerama restrukturiranja povezanim s krizom uzrokovanim bolešću COVID-19	Novoodobreni krediti i predujmovi koji podliježu programima javnih jamstava u kontekstu krize uzrokovane bolešću COVID-19	Javno jamstvo primljeno u kontekstu krize uzrokovane bolešću COVID-19
u milijunima HRK				
2020.				
Poljoprivreda, šumarstvo	11	-	38	33
Rudarstvo	-	-	-	-
Preradivačka industrija	65	3	33	27
Opskrba električnom energijom	6	-	-	-
Opskrba vodom	8	-	-	-
Građevinarstvo	45	9	1	-
Trgovina	283	10	17	14
Prijevoz	307	17	2	2
Djelatnosti pružanja smještaja	2.808	24	4	2
Informacijske i komunikacija	30	1	1	1
Financijske djelatnosti i osiguranja	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	85	1	-	-
Stručne djelatnosti	21	6	2	1
Administrativne djelatnosti	329	3	-	-
Javna uprava	-	-	-	-
Obrazovanje	-	-	-	-
Djelatnosti zdravstvene zaštite	2	-	6	5
Umjetnost	10	-	-	-
Ostalo	3	-	-	-
Ukupno	4.013	74	104	85
BANKA				
u milijunima HRK				
2020.				
Poljoprivreda, šumarstvo	11	-	38	33
Rudarstvo	-	-	-	-
Preradivačka industrija	58	3	33	27
Opskrba električnom energijom	-	-	-	-
Opskrba vodom	6	-	-	-
Građevinarstvo	45	9	1	-
Trgovina	208	8	17	14
Prijevoz	200	11	2	2
Djelatnosti pružanja smještaja	2.553	24	4	2
Informacijske i komunikacija	25	1	1	1
Financijske djelatnosti i osiguranja	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	85	1	-	-
Stručne djelatnosti	17	6	2	1
Administrativne djelatnosti	110	1	-	-
Javna uprava	-	-	-	-
Obrazovanje	-	-	-	-
Djelatnosti zdravstvene zaštite	2	-	6	5
Umjetnost	7	-	-	-
Ostalo	3	-	-	-
Ukupno	3.330	64	104	85

Krediti i predujmovi nefinansijskim društvima kojima su odobrene i važeće mjere (još nisu istekle) povezane sa Covid-19 iznosile su 4 milijarde HRK na dan 31. prosinca 2020. godine za Grupu i 3,5 milijardi HRK za Banku. Mjere se uglavnom odnose na moratorije uskladene sa zahtjevima EBA-e. Najveći iznos odobrenih mjera moratorija u nefinansijskim društvima odnosi se na djelatnosti pružanja smještaja za Banku i Grupu.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Učinak na poslovanje

U ožujku 2020., odjeli za upravljanje rizicima i poslovanjem Erste Grupe započeli su zajedničku inicijativu s ciljem brzog pružanja usklađenih smjernica za pristup usmjeren industrijama unutar Erste Grupe, odražavajući promijenjeno gospodarsko okruženje. Industrije i pod-industrije svrstane su u visoki, srednji i niski očekivani COVID-19 utjecaj zasnovano na kombinaciji istraživačkog materijala, povratnih informacija prikupljenih od strane klijenata i pojedinačne analize, kako u Erste Grupi, tako i u Banci.

Glavni pokretač za dodjeljivanje klasifikacije industriji (na početku tri, kasnije četiri: zelena, žuta, jantarna i crvena) procjena je utjecaja krize na specifičnu (pod)industriju. Npr. manje pogođenim industrijama kao maloprodaji hrane ili građevini dodijeljena je zelena boja. Dodatno, zbog velike važnosti turizma u Hrvatskoj, Banka je vođena eksperternim odlukama za svakog pojedinačnog klijenta iz te industrije, a u svrhu ranog uočavanja visokorizičnih klijenata iz perspektive COVID-19 utjecaja. Klasifikacije se redovito preispituju na osnovu redovite dvanaestomjesečne prognoze kako bi se uzeli u obzir trenutni događaji. Na temelju te procjene sastavljena je odgovarajuća strategija poslovanja i procjene rizika za svaku (pod)industriju. Procijenjeni rizik za specifičnu (pod)industriju može dovesti do strateških preporuka (npr. privremeno ograničenje financiranja pojedine kategorije samo na postojeće klijente) i/ili revidiranja procesa odobravanja novih plasmana. Ovakav pristup je usklađen sa svim pogođenim povezanim društvima i poslovnim linijama te odobren od strane odgovarajućih tijela uprave Erste Grupe.

S obzirom na smjernice koje je propisala Hrvatska narodna banka, strategija Banke bila je izdvojiti dodatnu razinu rezervacija za klijente koji ispunjavaju propisane uvjete za moratorij i koji su klasificirani kao visokorizični klijenti neovisno o industriji.

Izloženosti u pojedinim industrijama koje pripadaju crvenoj podindustriji su označene sa 'visoki rizik' u narednim tablicama.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku i umanjenja za kreditne gubitke po industrijama i MSFI 9 klasifikaciji – toplinska mapa industrija

							BANKA	
u milijunima HRK	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (po amortiziranom trošku i po fer vrijednosti koz ostalu sveobuhvatnu dobit)	Nije predmet MSFI 9 rezerviranja	Ukupno	Rezervacije
2020.								
Poljoprivreda, šumarstvo	897	309	115	-	1.321	-	1.321	(108)
Rudarstvo	54	4	11	-	69	-	69	(10)
Prerađivačka industrija	3.398	866	557	61	4.882	3	4.885	(430)
od čega visoki rizik	1	155	18	-	174	-	174	(21)
Opskrba električnom energijom i opskrba vodom	1.827	34	11	8	1.880	15	1.895	(48)
Građevinarstvo	1.971	151	293	4	2.419	2	2.421	(261)
Trgovina	2.370	628	258	43	3.299	-	3.299	(250)
od čega visoki rizik	-	216	18	-	234	-	234	(24)
Prijevoz i komunikacije	4.642	470	70	2	5.184	11	5.195	(88)
od čega visoki rizik	-	34	-	-	34	-	34	(2)
Djelatnosti pružanja smještaja	1.871	2.414	225	33	4.543	5	4.548	(387)
Finansijske djelatnosti i osiguranja	10.437	24	2	-	10.463	105	10.568	(38)
Poslovanje nekretninama	2.111	133	165	6	2.415	10	2.425	(108)
Stručne djelatnosti	955	355	46	7	1.363	-	1.363	(71)
od čega visoki rizik	27	248	24	-	299	-	299	(37)
Javna uprava	17.811	1.201	-	-	19.012	44	19.056	(78)
Obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i umjetnost	1.406	112	5	-	1.523	-	1.523	(39)
Djelatnosti kućanstava	16.477	1.653	1.520	4	19.654	-	19.654	(1.194)
Ostalo	117	14	10	-	141	-	141	(15)
Ukupno	66.344	8.368	3.288	168	78.168	195	78.363	(3.125)
2019.								
Poljoprivreda, šumarstvo	1.075	100	73	-	1.248	-	1.248	(75)
Rudarstvo	26	17	10	-	53	-	53	(8)
Prerađivačka industrija	3.385	141	443	93	4.062	-	4.062	(304)
Opskrba električnom energijom i opskrba vodom	1.570	34	68	-	1.672	12	1.684	(92)
Građevinarstvo	1.631	119	303	7	2.060	-	2.060	(304)
Trgovina	3.060	196	226	40	3.522	-	3.522	(223)
Prijevoz i komunikacije	3.866	51	67	2	3.986	-	3.986	(157)
Djelatnosti pružanja smještaja	3.722	149	268	33	4.172	4	4.176	(209)
Finansijske djelatnosti i osiguranja	7.542	229	1	-	7.772	34	7.806	(27)
Poslovanje nekretninama	1.935	254	162	17	2.368	4	2.372	(145)
Stručne djelatnosti	1.163	70	36	8	1.277	-	1.277	(45)
Javna uprava	15.361	23	-	-	15.384	187	15.571	(33)
Obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i umjetnost	1.256	39	5	-	1.300	-	1.300	(32)
Djelatnosti kućanstava	16.227	1.173	1.314	4	18.718	-	18.718	(952)
Ostalo	99	7	9	-	115	-	115	(11)
Ukupno	61.918	2.602	2.985	204	67.709	241	67.950	(2.617)

U svrhu analize faze COVID-19, Banka koristi stvarni NACE kod koji predstavlja osnovnu djelatnost klijenta i temeljem koje klijent ostvaruje prihod. Na temelju NACE koda, klijentu se dodjeljuje pripadnost industriji i u konačnici boja koja određuje faktor u grafičkom prikazu industrije. Izloženost kreditnom riziku uključuje novčana sredstva kod središnjih banaka.

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Učinak na očekivani kreditni gubitak

Kako je opisano gore, povećanje očekivanog kreditnog gubitka može biti rezultat ponovne procjene parametara kreditnog rizika i migracija u pogoršani stage ili kroz značajno pogoršanje kreditnog rizika (SICR) ili kroz default.

Do sada smo zaključili da svi moratoriji ispunjavaju uvjete definirane u EBA smjernicama koje su objavljene 25. ožujka i 2. travnja 2020. Olakšanja ponuđena nositeljima kredita stoga nisu rezultirala automatskim prijelazima iz stage 1 u stage 2. Međutim, Banka je nastavila s provođenjem pojedinačne procjene postoje li druge okolnosti koje bi mogle dovesti do klasifikacije u forbearance ili default.

Ponovno smo procijenili parametre kreditnog rizika obzirom na nove scenarije za buduća makroekonomска kretanja. Nastaviti ćemo nadzirati razvoj makroekonomskih predviđanja kako bismo odražavali ažurne informacije u našim parametrima kreditnog rizika. Scenariji i njihova vjerojatnost pojavljivanja za BDP prikazani su u tablici Bazni, povoljni i nepovoljni scenariji razvoja BDP-a. Banka je donijela odluku očekivano značajno pogoršanje kreditnog rizika zbog COVID-19 pandemije prepoznavati na razini portfelja. Podijelili smo portfelj na fizičke osobe (PI) i ne-fizičke osobe (ne-PI) te procijenili klijente uzimajući u obzir bilo koju odobrenu olakšavajuću mjeru vezanu za COVID-19 kao i internu toplinsku mapu industrija i odgovarajuće PD razine. Na temelju ove procjene i pojedinačnih provjera, klijenti su migrirani u stage 2, tj. za njih se radi procjena cijeloživotnih očekivanih kreditnih gubitaka. Toplinska mapa industrija i kriteriji na razini portfelja redovito se provjeravaju.

Banka će procijeniti popuštanje COVID-19 portfeljnih kriterija za PI portfelj nakon ukidanja moratorija. Kada moratoriji ne budu više iskrivljavali informaciju o danima kašnjenja, bhevioralna ocjena će omogućiti točnu procjenu značajnog pogoršanja kreditnog rizika. U slučaju ne-PI portfelja, popuštanje portfeljnih kriterija će biti procijenjeno nakon što se primijeti konzistentno poboljšanje makroekonomskih pokazatelja.

Niže navedene tablice s analizom osjetljivosti predstavljaju prelijevanje između stageva trenutnih performing izloženosti i rezervacija. Prikazana su prelijevanja izloženosti po prihodujućim stagevima kao rezultat promjena u rezervacijama koje su potaknute dodatnim izdvajanjem rezervacija potaknutih pandemijom COVID-19 te informacijama o budućim makroekonomskim kretanjima.

Prikazani su efekti po industrijama i visokorizični pod-segmenti industrija.

Kod promjena rezervacija, pozitivni znak (+) znači otpuštanje, dok negativni znak (-) znači alokaciju. Vrijednosti prezentirane kao osjetljivost su rezultat internih simulacija.

Analiza osjetljivosti – Informacije o budućim makroekonomskim kretanjima (FLI) i portfeljni kriteriji uzrokovani COVID-19 pandemijom

Utjecaj na izloženost kreditnom riziku

BANKA						
		Trenutno stanje - parametri (FLI uključen)		Efekti Covid-19 portfeljnih kriterija		Efekt FLI pomaka
u milijunima HRK	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2
2020.						
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	66.344	8.368	3.445	(3.442)	769	(766)
2019.						
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	61.918	2.602	-	-	337	(335)

Utjecaj na rezervacije

BANKA						
		Trenutno stanje - parametri (FLI uključen)		Efekti Covid-19 portfeljnih kriterija		Efekt FLI pomaka
u milijunima HRK	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2
2020.						
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	(341)	(555)	(72)	238	127	128
2019.						
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	(368)	(159)	-	-	65	27

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Utjecaj na izloženost kreditnom riziku po industrijama

BANKA

u milijunima HRK	Trenutno stanje - parametri (FLI uključen)		Trenutni status bez Covid-19 portfeljnih kriterija		Efekt FLI pomaka	
	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2
2020.						
Poljoprivreda, šumarstvo	897	309	979	227	916	289
Rudarstvo	54	4	57	1	56	3
Preradivačka industrija	3.398	866	3.857	407	3.537	727
od čega visoki rizik	1	155	154	3	1	155
Opskrba električnom energijom i opskrba vodom	1.827	34	1.827	34	1.827	34
Građevinarstvo	1.971	151	1.980	142	2.067	55
Trgovina	2.370	628	2.689	309	2.437	561
od čega visoki rizik	-	216	147	69	-	216
Prijevoz i komunikacije	4.642	470	5.030	83	4.666	447
od čega visoki rizik	-	34	25	9	-	34
Djelatnosti pružanja smještaja	1.871	2.414	3.468	817	1.872	2.413
Finansijske djelatnosti i osiguranja	10.437	24	10.438	24	10.437	24
Poslovanje nekretninama	2.111	133	2.147	97	2.112	132
Stručne djelatnosti	955	355	1.203	108	965	346
od čega visoki rizik	26	248	227	47	26	248
Javna uprava	17.811	1.201	17.811	1.201	18.119	893
Obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i umjetnost	1.406	112	1.478	40	1.408	110
Kućanstva	16.477	1.653	16.703	1.426	16.575	1.554
Ostalo	117	14	122	10	119	14
Ukupno	66.344	8.368	69.789	4.926	67.113	7.602
2019.						
Poljoprivreda, šumarstvo	1.075	100	1.075	100	1.073	102
Rudarstvo	26	17	26	17	26	17
Preradivačka industrija	3.385	141	3.385	141	3.418	108
Opskrba električnom energijom i opskrba vodom	1.570	34	1.570	34	1.569	34
Građevinarstvo	1.631	119	1.631	119	1.695	55
Trgovina	3.060	196	3.060	196	3.133	123
Prijevoz i komunikacije	3.866	51	3.866	51	3.843	74
Djelatnosti pružanja smještaja	3.722	149	3.722	149	3.783	89
Finansijske djelatnosti i osiguranja	7.542	229	7.542	229	7.542	229
Poslovanje nekretninama	1.935	254	1.935	254	2.021	168
Stručne djelatnosti	1.163	70	1.163	70	1.180	53
Javna uprava	15.361	23	15.361	23	15.362	23
Obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i umjetnost	1.256	39	1.256	39	1.290	5
Kućanstva	16.227	1.173	16.227	1.173	16.218	1.182
Ostalo	99	7	99	7	102	5
Ukupno	61.918	2.602	61.918	2.602	62.255	2.267

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Utjecaj na rezervacije po industrijama

u milijunima HRK	Trenutno stanje - parametri (FLI uključen)		Trenutni status bez Covid-19 portfeljnih kriterija		Efekt FLI pomaka		BANKA
	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	
	2020.						
Poljoprivreda, šumarstvo	(12)	(19)	(15)	(13)	(6)	(11)	
Rudarstvo	-	-	(1)	-	-	-	
Preradivačka industrija	(32)	(54)	(41)	(36)	(17)	(30)	
od čega visoki rizik	-	(3)	(2)	-	-	(2)	
Opskrba električnom energijom i opskrba vodom	(29)	(6)	(29)	(6)	(16)	(6)	
od čega visoki rizik	-	-	-	-	-	-	
Građevinarstvo	(23)	(8)	(23)	(8)	(14)	(3)	
Trgovina	(23)	(35)	(29)	(22)	(12)	(21)	
od čega visoki rizik	-	(7)	(2)	(3)	-	(4)	
Prijevoz i komunikacije	(20)	(25)	(26)	(5)	(13)	(17)	
od čega visoki rizik	-	(2)	-	(1)	-	(1)	
Djelatnosti pružanja smještaja	(8)	(228)	(40)	(88)	(5)	(196)	
Finansijske djelatnosti i osiguranja	(36)	-	(36)	-	(25)	-	
Poslovanje nekretninama	(14)	(12)	(14)	(9)	(9)	(10)	
Stručne djelatnosti	(7)	(23)	(11)	(8)	(3)	(16)	
od čega visoki rizik	-	(15)	(4)	(2)	-	(11)	
Javna uprava	(45)	(33)	(45)	(33)	(28)	(30)	
Obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i umjetnost	(24)	(11)	(27)	(2)	(12)	(8)	
Kućanstva	(67)	(100)	(71)	(87)	(50)	(79)	
Ostalo	(1)	(1)	(5)	-	(4)	-	
Ukupno	(341)	(555)	(413)	(317)	(214)	(427)	
	-	-	-	-	-	-	
2019.							
Poljoprivreda, šumarstvo	(10)	(6)	(10)	(6)	(8)	(7)	
Rudarstvo	-	-	-	-	-	-	
Preradivačka industrija	(28)	(10)	(28)	(10)	(23)	(11)	
Opskrba električnom energijom i opskrba vodom	(23)	(4)	(23)	(4)	(17)	(4)	
Građevinarstvo	(16)	(7)	(16)	(7)	(16)	(3)	
Trgovina	(22)	(8)	(22)	(8)	(18)	(7)	
Prijevoz i komunikacije	(106)	(3)	(106)	(3)	(67)	(4)	
Djelatnosti pružanja smještaja	(24)	(17)	(24)	(17)	(22)	(11)	
Finansijske djelatnosti i osiguranja	(18)	(8)	(18)	(8)	(14)	(8)	
Poslovanje nekretninama	(8)	(36)	(8)	(36)	(16)	(15)	
Stručne djelatnosti	(7)	(3)	(7)	(3)	(6)	(3)	
Javna uprava	(32)	(1)	(32)	(1)	(23)	(1)	
Obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i umjetnost	(24)	(4)	(24)	(4)	(17)	-	
Djelatnosti kućanstava	(48)	(52)	(48)	(52)	(54)	(58)	
Ostalo	(2)	-	(2)	-	(2)	-	
Ukupno	(368)	(159)	(368)	(159)	(303)	(132)	

Tablice u nastavku predstavljaju analizu osjetljivosti koja uzima u obzir samo promjene zbog drugačijih vrijednosti PD-as obzirom na bazni, povoljni i nepovoljni FLI scenarij. Značajno povećanje kreditnog rizika uzrokovano pandemijom COVID-19 ovje nije uzeto u obzir. Osjetljivost ovih scenarija izračunata je u usporedbi s trenutnim produkcionskim parametrima – ponderirani scenariji sa FLI pomacima – PD (ponderi i scenariji su prikazani u poglavlju „Uključivanje informacija o budućim kretanjima“). Stageing i iznos rezervacija u baznom, povolnjom i nepovolnjem scenariju s ponderom 100% su prikazani po industrijama. PIT PD efekt na 31. prosinca 2019. je prikazan samo radi usporedbe.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti potvrđuje da su FLI pomaci uzrokovani pandemijom COVID-19 značajno viši gledajući izloženosti i rezervacije na 31. prosinca 2020. u usporedbi s 31. prosinca 2019. Izloženost kreditnom riziku u iznosu od 766 milijuna HRK je u stagu 2 radi FLI pomaka na 31. prosinca 2020. u odnosu na 124 milijuna HRK na 31. prosinca 2019. Ovo povećanje izloženosti kreditnom riziku u stagu 2 dovelo je do povećanja rezervacija u iznosu od 184 milijuna HRK (razlika između 259 milijuna HRK na 31. prosinca 2020. i 75 milijuna HRK na 31. prosinca 2019.). Dodatno, može se zaključiti da bi trenutni PIT PD-evi dobiveni s obzirom na zadnje dostupne DR podatke doveli do manje izloženosti kreditnom riziku i rezervacija u stageu 2 nego povoljan FLI makroekonomski scenarij.

Analiza osjetljivosti – Različite vjerovatnosti defaulta (PD)

Utjecaj različitih scenarija na izloženost kreditnom riziku

Vjerovatnost defaulta	PIT (efekt FLI pomaka)		Povoljan scenarij		Osnovni scenarij		Nepovoljan scenarij		BANKA
	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	
2020.									
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	766	(766)	231	(231)	120	(120)	(76)	76	
2019.									
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	124	(124)	-	-	-	-	-	-	

Utjecaj različitih scenarija na rezervaacije

Vjerovatnost defaulta	PIT (efekt FLI pomaka)		Povoljan scenarij		Osnovni scenarij		Nepovoljan scenarij		BANKA
	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	
2020.									
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	132	127	(7)	48	(4)	27	2	(22)	
2019.									
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	82	(7)	-	-	-	-	-	-	

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Utjecaj različitih scenarija na izloženost kreditnom riziku po industrijama

Vjerojatnost defaulta	BANKA							
	PIT (efekt FLI pomaka)		Povoljan scenarij		Osnovni scenarij		Nepovoljan scenarij	
	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2
u milijunima HRK								
2020.								
Poljoprivreda, šumarstvo	19	(19)	1	(1)	2	(2)	-	-
Rudarstvo	1	(1)	-	-	-	-	-	-
Preradivačka industrija	139	(139)	94	(94)	36	(36)	(6)	6
Građevinarstvo	96	(96)	16	(16)	15	(15)	(2)	2
Trgovina	67	(67)	3	(3)	-	-	(10)	10
Prijevoz i komunikacije od čega visoki rizik	23	(23)	9	(9)	8	(8)	(2)	2
Djelatnosti pružanja smještaja od čega visoki rizik	1	(1)	-	-	-	-	-	-
Finansijske djelatnosti i osiguranja	-	-	-	-	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	1	(1)	-	-	-	-	(1)	1
Stručne djelatnosti	9	(9)	3	(3)	3	(3)	-	-
Javna uprava	308	(308)	-	-	-	-	-	-
Obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i umjetnost	1	(1)	-	-	-	-	-	-
Kućanstva	99	(99)	105	(105)	56	(56)	(54)	54
Ostalo	2	(2)	-	-	-	-	(1)	1
Ukupno	766	(766)	231	(231)	120	(120)	(76)	76
2019.								
Poljoprivreda, šumarstvo	(2)	2	-	-	-	-	-	-
Preradivačka industrija	33	(33)	-	-	-	-	-	-
Opskrba električnom energijom i opskrbom vodom	-	-	-	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	36	(36)	-	-	-	-	-	-
Trgovina	74	(74)	-	-	-	-	-	-
Prijevoz i komunikacije	(24)	24	-	-	-	-	-	-
Djelatnosti pružanja smještaja	(11)	11	-	-	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	5	(5)	-	-	-	-	-	-
Stručne djelatnosti	18	(18)	-	-	-	-	-	-
Obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i umjetnost	1	(1)	-	-	-	-	-	-
Kućanstva	(8)	8	-	-	-	-	-	-
Ostalo	2	(2)	-	-	-	-	-	-
Ukupno	124	(124)	-	-	-	-	-	-

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Utjecaj različitih scenarija na rezervacije po industrijama

u milijunima HRK	BANKA							
	PIT (prije FLI pomaka)		Povoljan scenarij		Osnovni scenarij		Nepovoljan scenarij	
	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2
2020.								
Poljoprivreda, šumarstvo	5	8	-	2	-	1	-	(1)
Prerađivačka industrija	15	24	(2)	12	(1)	5	-	(3)
od čega visoki rizik	-	1	-	-	-	-	-	-
Opskrba električnom energijom i opskrba vodom	13	-	-	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	9	6	(1)	1	(1)	1	-	-
Trgovina	11	13	-	3	-	2	1	(2)
od čega visoki rizik	-	3	-	1	-	-	-	-
Prijevoz i komunikacije	8	7	-	3	-	2	-	(1)
od čega visoki rizik	-	1	-	-	-	-	-	-
Djelatnosti pružanja smještaja	3	32	-	11	-	7	-	(7)
od čega visoki rizik	2	30	-	11	-	6	-	(6)
Finansijske djelatnosti i osiguranja	11	-	-	-	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	5	2	-	-	-	-	-	-
Stručne djelatnosti	4	6	-	1	-	1	-	(1)
od čega visoki rizik	-	4	-	1	-	1	-	(1)
Javna uprava	17	2	-	-	-	-	-	-
Obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i umjetnost	12	3	-	1	-	-	-	-
od čega visoki rizik	4	2	-	-	-	-	-	-
Kućanstva	17	23	(4)	14	(2)	8	1	(7)
Ostalo	2	1	-	-	-	-	-	-
Ukupno	132	127	(7)	48	(4)	27	2	(22)
2019.								
Poljoprivreda, šumarstvo	2	-	-	-	-	-	-	-
Prerađivačka industrija	5	-	-	-	-	-	-	-
Opskrba električnom energijom i opskrba vodom	7	-	-	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	3	1	-	-	-	-	-	-
Trgovina	4	1	-	-	-	-	-	-
Prijevoz i komunikacije	39	(1)	-	-	-	-	-	-
Djelatnosti pružanja smještaja	4	(4)	-	-	-	-	-	-
Finansijske djelatnosti i osiguranja	4	1	-	-	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	1	-	-	-	-	-	-	-
Stručne djelatnosti	1	1	-	-	-	-	-	-
Javna uprava	9	-	-	-	-	-	-	-
Obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i umjetnost	8	-	-	-	-	-	-	-
Kućanstva	(6)	(6)	-	-	-	-	-	-
Ostalo	1	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	82	(7)	-	-	-	-	-	-

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Struktura rezervacija po kreditnim gubicima

	GRUPA	
u milijunima HRK	2019.	2020.
Rezervacije	(2.940)	(3.511)
Vanbilančne rezervacije (preuzete obveze po kreditima i garancijama)	(104)	(150)
Vanbilančne rezervacije po ostalim preuzetim obvezama	-	-
Ukupno	(3.044)	(3.661)

	BANKA	
u milijunima HRK	2019.	2020.
Rezervacije	(2.537)	(2.994)
Vanbilančne rezervacije (preuzete obveze po kreditima i garancijama)	(80)	(131)
Vanbilančne rezervacije po ostalim preuzetim obvezama	-	-
Ukupno	(2.617)	(3.125)

U tablici iznad, iznos gubitka od umanjenja vrijednosti uključuje novčana sredstva kod središnjih banaka.

Trošak rizika

Od početka godine ostvaren je trošak rizika (pričekan na poziciji „Umanjenje vrijednosti koje proizlazi iz finansijskih instrumenata“ u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti) u iznosu od HRK -785 milijuna za Grupu, dok je za Banku iznosio 627 milijuna HRK. Većina ostvarenog troška je povezana sa Covid-19 pandemijom i posljedicama koje su utjecale na dodatno izdvajanje rezervacija na rizičnijim klijentima te sa promjenama makroekonomskih pretpostavki. Te promjene su posebno vidljive na Banci i Grupi kod djelatnosti pružanja smještaja kao i kod djelatnosti kućanstva kod kojih su posljedice Covid-19 krize došle do većeg izražaja.

u milijunima HRK	Bilančno	Izvanbilančno	GRUPA Ukupno
2020.			
Poljoprivreda, šumarstvo	(16)	(7)	(23)
Rudarstvo	(2)	-	(2)
Prerađivačka industrija	(94)	(27)	(121)
Opskrba električnom energijom	(3)	(1)	(4)
Opskrba vodom	(1)	(4)	(5)
Građevinarstvo	122	(12)	110
Trgovina	12	(9)	3
Prijevoz	(29)	(5)	(34)
Djelatnosti pružanja smještaja	(221)	(11)	(232)
Informacije i komunikacija	(3)	(1)	(4)
Finansijske djelatnosti i osiguranja	(14)	-	(14)
Poslovanje nekretninama	(25)	(5)	(30)
Stručne djelatnosti	(8)	(12)	(20)
Administrativne djelatnosti	(11)	-	(11)
Javna uprava	(32)	(1)	(33)
Obrazovanje	(1)	-	(1)
Djelatnosti zdravstvene zaštite	6	(6)	-
Umjetnost	(3)	(3)	(6)
Djelatnosti kućanstava	(346)	(1)	(347)
Ostalo	(10)	(1)	(11)
Ukupno	(679)	(106)	(785)

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

u milijunima HRK	Bilančno	Izvanbilančno	BANKA
			Ukupno
2020.			
Poljoprivreda, šumarstvo	(20)	(7)	(27)
Rudarstvo	(2)	-	(2)
Prerađivačka industrija	(94)	(27)	(121)
Opskrba električnom energijom	(1)	(1)	(2)
Opskrba vodom	(2)	(4)	(6)
Gradevinarstvo	127	(12)	115
Trgovina	6	(10)	(4)
Prijevoz	(21)	(4)	(25)
Djelatnosti pružanja smještaja	(181)	(10)	(191)
Informacije i komunikacija	(4)	(1)	(5)
Finansijske djelatnosti i osiguranja	(13)	-	(13)
Poslovanje nekretninama	(25)	(5)	(30)
Stručne djelatnosti	(8)	(11)	(19)
Administrativne djelatnosti	(5)	(1)	(6)
Javna uprava	(32)	(1)	(33)
Obrazovanje	(1)	-	(1)
Djelatnosti zdravstvene zaštite	6	(6)	-
Umjetnost	(4)	(3)	(7)
Djelatnosti kućanstava	(256)	(1)	(257)
Ostalo	8	(1)	7
Ukupno	(522)	(105)	(627)

Reprogrami, refinanciranje i restrukturiranje (eng. forbearance)

Reprogram podrazumijeva promjenu ugovornih odredbi klijenta kao što su na primjer dospijeće, kamatna stopa, naknada, iznos glavnice ili kombinaciju istih. Reprogrami mogu biti poslovni reprogrami (građanstvo) i refinanciranja (trgovačka društva) ili forbearance po definiciji EBA-e za oba sektora.

Poslovni reprogrami i refinanciranje

Reprogram kao poslovni reporogram u građanstvu ili refinanciranje kod trgovačkih društava je potencijalni i učinkovit alat zadržavanja klijenata koji uključuje promjene cijena ili ponudu dodatnih kredita ili oboje kako bi zadržali kvalitetne klijente Banke.

Forbearance

U slučaju da je restrukturiranjem napravljen ustupak klijentu koji se nalazi u pogoršanom finansijskom položaju ili se suočava sa poteškoćama u podmirenju ugovorenih finansijskih obveza, restrukturiranje se smatra forbearance.

Izloženost u forbearanceu se procjenjuje na razini pojedinog ugovora te predstavlja samo restrukturiranu izloženost, a isključuje ostale izloženosti koje klijent ima, ukoliko nisu bile predmet restrukturiranja.

Ustupkom klijentu se smatra ukoliko je zadovoljen neki od sljedećih kriterija:

- _ Modifikacija / refinanciranje ugovora ne bi bila odobrena u slučaju da klijent nije bio u finansijskim poteškoćama,
- _ Postoji razlika u korist klijenta između modificiranog ugovora / refinanciranja te prethodnih uvjeta u ugovoru,
- _ Modificiran ugovor / refinanciranje uključuje povoljnije uvjete nego bi drugi klijenti sličnog profila rizičnosti mogli dobiti u Banci.

Forbearance može biti iniciran od strane Banke ili klijenta (kao razlog gubitka posla, bolesti itd.).

Forbearance mjere se dijele i izvještavaju kao:

- _ Prihodući forbearance (uključivo prihodući forbearance u periodu iskušenja koji je unaprijeđen iz neprihodućeg forbearancea)
- _ Neprihodući forbearance.

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

U donjoj tablici je dan usporedan prikaz forbearancea i izloženosti kreditnom riziku i rezervacije za Banku i Grupu na 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2019.

Izloženost kreditnom riziku, forbearance izloženosti i rezervacije

u milijunima HRK					GRUPA
	Krediti i potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Potencijalne kreditne obveze	Ostale pozicije	Ukupno
2020.					
Izloženost kreditnom riziku	60.829	13.411	7.519	4.245	86.004
od čega forbearance izloženost	1.296	-	23	-	1.319
Prihodujuća izloženost	57.007	13.405	7.460	4.138	82.010
od čega prihodujuća forbearance izloženost	450	-	21	-	471
Rezerve za prihodujuću izloženost	(893)	(73)	(73)	(35)	(1.074)
od čega rezerve za prihodujuću forbearance izloženost	(27)	-	(4)	-	(31)
Neprihodujuća izloženost	3.822	6	59	107	3.994
od čega neprihodujuća forbearance izloženost	846	-	2	-	848
Rezerve za neprihodujuću izloženost	(2.540)	-	(19)	(23)	(2.582)
od čega rezerve za neprihodujuću forbearance izloženost	(496)	-	(1)	-	(497)
GRUPA					
u milijunima HRK	Krediti i potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Potencijalne kreditne obveze	Ostale pozicije	Ukupno
2019.					
Izloženost kreditnom riziku	56.545	12.012	6.645	3.922	79.124
od čega forbearance izloženost	1.184	-	1	-	1.185
Prihoduća izloženost	52.906	12.012	6.599	3.880	75.397
od čega prihodujuća forbearance izloženost	315	-	-	-	315
Rezerve za prihodujuću izloženost	(541)	(36)	(52)	(29)	(658)
od čega rezerve za prihodujuću forbearance izloženost	(20)	-	-	-	(20)
Neprihodujuća izloženost	3.639	-	46	42	3.727
od čega neprihodujuća forbearance izloženost	869	-	1	-	870
Rezerve za neprihodujuću izloženost	(2.361)	-	(10)	(13)	(2.384)
od čega rezerve za neprihodujuću forbearance izloženost	(498)	-	(1)	-	(499)

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku, forbearance izloženosti i rezervacije (nastavak)

u milijunima HRK	Krediti i potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Potencijalne kreditne obveze	BANKA	
				Ostale pozicije	Ukupno
2020.					
Izloženost kreditnom riziku	52.659	12.566	4.872	3.499	73.596
od čega forbearance izloženost	1.178	-	23	-	1.201
Prihoduća izloženost	49.378	12.560	4.837	3.395	70.170
od čega prihoduća forbearance izloženost	395	-	21	-	416
Rezerve za prihoduću izloženost	(727)	(69)	(62)	(34)	(892)
od čega rezerve za prihoduću forbearance izloženost	(24)	-	(4)	-	(28)
Neprihoduća izloženost	3.281	6	35	104	3.426
od čega neprihoduća forbearance izloženost	783	-	2	-	785
Rezerve za neprihoduću izloženost	(2.194)	-	(14)	(21)	(2.229)
od čega rezerve za neprihoduću forbearance izloženost	(469)	-	(1)	-	(470)
2019.					
Izloženost kreditnom riziku	48.045	11.069	3.999	3.128	66.241
od čega forbearance izloženost	1.063	-	1	-	1.064
Prihoduća izloženost	44.932	11.069	3.992	3.088	63.081
od čega prihoduća forbearance izloženost	298	-	-	-	298
Rezerve za prihoduću izloženost	(431)	(32)	(45)	(22)	(530)
od čega rezerve za prihoduću forbearance izloženost	(19)	-	-	-	(19)
Neprihoduća izloženost	3.113	-	7	40	3.160
od čega neprihoduća forbearance izloženost	765	-	1	-	766
Rezerve za neprihoduću izloženost	(2.073)	-	(1)	(12)	(2.086)
od čega rezerve za neprihoduću forbearance izloženost	(473)	-	(1)	-	(474)

Kolaterali

Priznavanje kolateralna

Tim upravljanja kolateralima je jedinica unutar Sektora upravljanja rizikom. Pravilnikom o kolateralima, između ostalog, definirani su jedinstveni standardi vrednovanja kolateralala u Banci čime je osigurano da su procesi kreditnog odlučivanja standardizirani u pogledu prihvatanja vrijednosti kolateralala.

Internim aktima propisani su kolaterali prihvatljivi za Banku. Utvrđivanje vrijednosti kolateralala i njihovo naknadno vrednovanje, raščlanjeno po vrstama kolateralala, provodi se u skladu sa pravilima definiranim Pravilnikom o kolateralima, a sukladno regulatornim zahtjevima. Prihvatljivost kolateralala za potrebe smanjenja kreditnog rizika, procjenjuje Tim upravljanja kolateralima u suradnji sa Sektorom upravljanja kreditnim rizicima nakon što utvrde da su ispunjeni regulatorni kapitalni zahtjevi.

Najvažnije vrste kolateralala

Vrste kolateralala koje Banka najčešće prihvata i trenutno drži:

- Nekretnine: uključuje stambene i poslovne nekretnine
- Financijski kolateral: ova kategorija prvenstveno uključuje vrijednosne papire i novčane depozite
- Garancije: garancije izdane od Republike Hrvatske, banaka. Svi pružatelji garancija moraju imati kreditnu kvalitetu sukladno regulatornim zahtjevima.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Ostale vrste kolaterala, kao što su kolaterali u obliku pokretnina, bilančno netiranje, udjeli u investicijskim fondovima te police životnog osiguranja također se prihvataju, ali rjeđe.

Vrednovanje i upravljanje kolateralima

Vrednovanje kolateralna temelji se na trenutnoj tržišnoj vrijednosti uzimajući u obzir utrživost u razumnom roku.

Kod izračuna pokrivenosti kolateralima, iznos pokrivenosti se prilagođava korektivnim faktorom, ovisno o vrsti kolateralna. U finansijskim izvještajima, pokrivenost kolateralima se prikazuje do visine izloženosti te prekoračenje pokrivenosti nije moguće. Vrednovanje nekretnina provodi se od strane neovisnih ovlaštenih procjenitelja koji nisu uključeni u postupak donošenja kreditne odluke i definirane su metode procjene koje se primjenjuju. U svrhu osiguranja kvalitete, postupak vrednovanja nekretnina revidira se kontinuirano.

Metode i korektivni faktori koji se primjenjuju pri vrednovanju kolateralala rezultat su empirijskog istraživanja i iskustva Sektora naplate i upravljanja lošim plasmanima koje se bazira na prikupljenim podacima o ostvarenoj naplati iz kolateralala.

Metode vrednovanja provjeravaju se redovito, najmanje jednom godišnje i usklađuju s ostvarenom naplatom iz kolateralala. Finansijski kolaterali se priznaju po tržišnoj vrijednosti.

Naknadna vrednovanja kolateralala provode se propisanom dinamikom i automatizirana su, koliko je moguće. Maksimalni periodi naknadnog vrednovanja pojedine vrste instrumenta osiguranja unaprijed su propisani, a usklađenost prati Odjel upravljanja kolateralima. Osim redovitih naknadnih vrednovanja, vrednovanje se provodi i u slučaju ako dostupne informacije upućuju na to da je došlo do smanjenja vrijednosti zbog značajnih promjena na tržištu.

Kolaterali preuzeti u zamjenu za nenaplativa potraživanja raspoloživi su za prodaju. Ovako stekene nekretnine obično se ne koriste u poslovne svrhe Grupe. Najznačajniji dio preuzete imovine u knjigama su građevinska zemljišta, poslovni objekti i stambene nekretnine.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Sljedeće tablice prikazuju usporedbu izloženosti kreditnom riziku prema poslovnim segmentima i primljenim kolateralima na 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2019.

Izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kolateralima

u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Ukupni kolaterali	Garancije	Poslovanje nekretninama	Ostalo	GRUPA
						Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral
2020.						
Gradanstvo	28.347	9.605	80	7.983	1.542	18.742
Malo i srednje poduzetništvo	17.987	9.571	1.031	6.374	2.166	8.416
Veliki nacionalni klijenti	5.449	3.189	1.553	874	762	2.260
Javni sektor	10.669	1.965	1.713	46	206	8.704
Veliki korporativni klijenti	2.372	411	52	269	90	1.961
Komercijalno financiranje nekretnina	2.729	1.609	4	1.520	85	1.120
Tržište Grupe	347	166	-	-	166	181
Tržište finansijskih institucija Grupe	699	37	-	9	28	662
Upravljanje aktivom i pasivom	17.181	499	-	-	499	16.682
Ostalo	224	-	-	-	-	224
Ukupno	86.004	27.052	4.433	17.075	5.544	58.952
2019.						
Gradanstvo	27.414	8.847	61	7.231	1.555	18.567
Malo i srednje poduzetništvo	18.326	9.220	952	6.151	2.117	9.106
Veliki nacionalni klijenti	4.878	2.729	1.383	805	541	2.149
Javni sektor	8.873	1.808	1.551	29	228	7.065
Veliki korporativni klijenti	1.146	319	30	226	63	827
Komercijalno financiranje nekretnina	2.350	1.461	4	1.423	34	889
Tržište Grupe	469	192	-	-	192	277
Tržište finansijskih institucija Grupe	389	36	-	12	24	353
Upravljanje aktivom i pasivom	15.122	-	-	-	-	15.122
Ostalo	157	-	-	-	-	157
Ukupno	79.124	24.612	3.981	15.877	4.754	54.512

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kolateralima (nastavak)

u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Ukupni kolaterali	Garancije	Poslovanje nekretninama	Ostalo	BANKA
						Izloženost kreditnom riziku
2020.						
Gradanstvo	21.056	7.792	80	7.177	535	13.264
Malo i srednje poduzetništvo	14.566	7.746	981	5.628	1.137	6.820
Veliki nacionalni klijenti	5.444	3.139	1.552	874	713	2.305
Javni sektor	10.122	1.792	1.635	46	111	8.330
Veliki korporativni klijenti	2.296	355	52	269	34	1.941
Komercijalno financiranje nekretnina	2.722	1.608	4	1.520	84	1.114
Tržište Grupe	385	166	-	-	166	219
Tržište finansijskih institucija Grupe	687	29	-	9	20	658
Upravljanje aktivom i pasivom	16.205	497	-	-	497	15.708
Ostalo	113	-	-	-	-	113
Ukupno	73.596	23.124	4.304	15.523	3.297	50.472
2019.						
Gradanstvo	20.147	7.190	61	6.497	632	12.957
Malo i srednje poduzetništvo	14.426	7.406	897	5.477	1.032	7.020
Veliki nacionalni klijenti	4.781	2.672	1.383	805	484	2.109
Javni sektor	7.333	1.603	1.465	29	109	5.730
Veliki korporativni klijenti	930	267	30	226	11	663
Komercijalno financiranje nekretnina	2.334	1.460	4	1.423	33	874
Tržište Grupe	562	192	-	-	192	370
Tržište finansijskih institucija Grupe	375	26	-	12	14	349
Upravljanje aktivom i pasivom	15.207	-	-	-	-	15.207
Ostalo	146	-	-	-	-	146
Ukupno	66.241	20.816	3.840	14.469	2.507	45.425

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po finansijskim instrumentima i kolateralima

u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Kolateralizirano od				Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral	Nije dospelo niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost	Umanjena vrijednost	GRUPA
		Ukupni kolaterali	Garancije	Poslovanje nekretninama	Ostalo					
2020.										
Ostali depoziti po viđenju	381	-	-	-	-	381	24	357	-	
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	162	-	-	-	-	162	-	-	-	
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	152	-	-	-	-	152	-	-	-	
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.896	-	-	-	-	10.896	10.896	-	-	
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	59.313	23.571	4.196	16.192	3.183	35.742	54.107	1.699	3.507	
Dužnički vrijednosni papiri	2.363	-	-	-	-	2.363	2.363	-	-	
Krediti i potraživanja od kreditnih institucija	4.051	637	-	-	637	3.414	4.051	-	-	
Krediti i potraživanja od klijenata	52.899	22.934	4.196	16.192	2.546	29.965	47.693	1.699	3.507	
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.367	56	-	7	49	1.311	935	191	241	
Potraživanja s osnove finansijskog najma	2.512	2.104	-	-	2.104	408	1.687	751	74	
Potencijalne kreditne obveze	11.221	1.321	237	876	208	9.900	10.913	143	165	
Ukupno	86.004	27.052	4.433	17.075	5.544	58.952	78.562	3.141	3.987	
u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Kolateralizirano od				Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral	Nije dospelo niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost	Umanjena vrijednost	GRUPA
		Ukupni kolaterali	Garancije	Poslovanje nekretninama	Ostalo					
2019.										
Ostali depoziti po viđenju	589	-	-	-	-	589	199	390	-	
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	225	-	-	-	-	225	-	-	-	
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	183	-	-	-	-	183	-	-	-	
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.185	-	-	-	-	10.185	10.185	-	-	
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	53.950	21.409	3.870	15.091	2.448	32.541	48.933	1.720	3.297	
Dužnički vrijednosni papiri	1.644	-	-	-	-	1.644	1.644	-	-	
Krediti i potraživanja od kreditnih institucija	4.372	153	-	-	153	4.219	4.372	-	-	
Krediti i potraživanja od klijenata	47.934	21.256	3.870	15.091	2.295	26.678	42.917	1.720	3.297	
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.760	9	-	7	2	1.751	1.228	237	295	
Potraživanja s osnove finansijskog najma	2.479	2.111	-	-	2.111	368	1.927	505	47	
Potencijalne kreditne obveze	9.753	1.083	111	779	193	8.670	9.588	78	87	
Ukupno	79.124	24.612	3.981	15.877	4.754	54.512	72.060	2.930	3.726	

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po finansijskim instrumentima i kolateralima (nastavak)

u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Kolateralizirano od				Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral	Nije dospelo niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost	Umanjena vrijednost	BANKA
		Ukupni kolaterali	Garancije	Poslovanje nekretninama	Ostalo					
2020.										
Ostali depoziti po viđenju	89	-	-	-	-	89	8	81	-	
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	162	-	-	-	-	162	-	-	-	
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	33	-	-	-	-	33	-	-	-	
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.352	-	-	-	-	10.352	10.352	-	-	
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	54.156	21.874	4.071	14.745	3.058	32.282	49.731	1.237	3.188	
Dužnički vrijednosni papiri	2.181	-	-	-	-	2.181	2.181	-	-	
Krediti i potraživanja od kreditnih institucija	3.978	637	-	-	637	3.341	3.978	-	-	
Krediti i potraživanja od klijenata	47.997	21.237	4.071	14.745	2.421	26.760	43.572	1.237	3.188	
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	684	53	-	7	46	631	577	13	94	
Potencijalne kreditne obveze	8.120	1.197	233	771	193	6.923	7.866	115	139	
Ukupno	73.596	23.124	4.304	15.523	3.297	50.472	68.534	1.446	3.421	
BANKA										
u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Kolateralizirano od				Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral	Nije dospelo niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost	Umanjena vrijednost	BANKA
		Ukupni kolaterali	Garancije	Poslovanje nekretninama	Ostalo					
2019.										
Ostali depoziti po viđenju	224	-	-	-	-	224	153	71	-	
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	226	-	-	-	-	226	-	-	-	
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	15	-	-	-	-	15	-	-	-	
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	9.589	-	-	-	-	9.589	9.589	-	-	
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	49.271	19.856	3.730	13.792	2.334	29.415	45.039	1.180	3.052	
Dužnički vrijednosni papiri	1.465	-	-	-	-	1.465	1.465	-	-	
Krediti i potraživanja od kreditnih institucija	4.264	153	-	-	153	4.111	4.264	-	-	
Krediti i potraživanja od klijenata	43.542	19.703	3.730	13.792	2.181	23.839	39.310	1.180	3.052	
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	239	7	-	7	-	232	172	7	60	
Potencijalne kreditne obveze	6.677	953	110	670	173	5.724	6.563	67	47	
Ukupno	66.241	20.816	3.840	14.469	2.507	45.425	61.516	1.325	3.159	

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Bruto krediti i potraživanja od klijenata

Tablica prikazuje bruto kredite i potraživanja od klijenata po poslovnom segmentu i kategoriji rizika na 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2019.

Bruto krediti i potraživanja od klijenata po poslovnom segmentu i kategoriji rizika

	GRUPA			
u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost
2020.				
Građanstvo	17.514	4.754	675	2.037
Malo i srednje poduzetništvo	11.063	1.157	111	1.169
Veliki nacionalni klijenti	4.389	41	12	274
Javni sektor	9.201	224	5	-
Veliki korporativni klijenti	1.695	-	-	46
Komercijalno financiranje nekretnina	1.896	10	11	285
Tržište Grupe	23	4	-	-
Tržište finansijskih institucija Grupe	71	3	1	-
Upravljanje aktivom i pasivom	3	-	-	-
Ostalo	10	22	-	10
Ukupno	45.865	6.215	815	3.821
GRUPA				
u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost
2019.				
Građanstvo	17.289	4.540	629	1.703
Malo i srednje poduzetništvo	11.608	918	125	1.119
Veliki nacionalni klijenti	3.900	150	49	384
Javni sektor	6.514	135	-	-
Veliki korporativni klijenti	811	-	-	116
Komercijalno financiranje nekretnina	1.578	29	39	297
Tržište Grupe	6	38	-	-
Tržište finansijskih institucija Grupe	20	16	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	1	-	-	-
Ostalo	28	15	-	19
Ukupno	41.755	5.841	842	3.638

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Bruto krediti i potraživanja od klijenata po poslovnom segmentu i kategoriji rizika (nastavak)

u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	BANKA	
				Neprihodujuća izloženost	Ukupno
2020.					
Gradanstvo	14.599	3.110	380	1.648	19.737
Malo i srednje poduzetništvo	9.363	669	85	1.026	11.143
Veliki nacionalni klijenti	4.321	41	11	274	4.647
Javni sektor	8.788	91	4	-	8.883
Veliki korporativni klijenti	1.621	-	-	44	1.665
Komercijalno financiranje nekretnina	1.894	10	11	279	2.194
Tržište Grupe	61	4	-	-	65
Tržište finansijskih institucija Grupe	64	-	-	-	64
Upravljanje aktivom i pasivom	187	-	-	-	187
Ostalo	16	10	-	10	36
Ukupno	40.914	3.935	491	3.281	48.621
2019.					
u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Ukupno
Gradanstvo	14.151	2.990	357	1.420	18.918
Malo i srednje poduzetništvo	9.509	545	97	970	11.121
Veliki nacionalni klijenti	3.771	132	40	380	4.323
Javni sektor	6.074	10	-	-	6.084
Veliki korporativni klijenti	694	-	-	40	734
Komercijalno financiranje nekretnina	1.576	29	39	282	1.926
Tržište Grupe	98	38	-	-	136
Tržište finansijskih institucija Grupe	12	12	-	-	24
Upravljanje aktivom i pasivom	370	-	-	-	370
Ostalo	32	2	-	19	53
Ukupno	36.287	3.758	533	3.111	43.689

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Sljedeće tablice prikazuju bruto kredite i potraživanja od klijenata raspoređene po izveštajnim segmentima i fazama umanjenja na 31. prosinca 2020 i 31. prosinca 2019.

Bruto krediti i potraživanja od klijenata po poslovnom segmentu u skladu s MSFI 9

u milijunima HRK	Krediti klijentima					Nije predmet MSFI 9 rezerviranja	Rezervacije na kredite			Pokrivenost			GRUPA POCI
	Faza umanje nja 1	Faza umanje nja 2	Faza umanje nja 3	POCI			Faza umanje nja 1	Faza umanje nja 2	Faza umanje nja 3	POCI	Faza umanjena ja 2	Faza umanjena ja 3	
2020.													
Građanstvo	20.470	2.471	2.032	7	-	(133)	(176)	(1.367)	(1)	7,1%	67,3%	17,3%	
Malo i srednje poduzetništvo	8.653	3.656	1.096	95	-	(88)	(277)	(724)	(36)	7,6%	66,0%	37,8%	
Veliki nacionalni klijenti	3.413	1.018	266	19	-	(14)	(69)	(181)	(5)	6,8%	68,0%	26,3%	
Javni sektor	9.245	185	-	-	-	(52)	(5)	-	-	2,9%	93,5%	-	
Veliki korporativni klijenti	1.686	9	36	10	-	(9)	-	(12)	(2)	1,1%	32,3%	18,5%	
Komercijalno financiranje nekretnina	1.500	417	252	33	-	(7)	(48)	(175)	(27)	11,6%	69,4%	83,2%	
Tržište Grupe	27	-	-	-	-	(1)	-	-	-	-	100,0%	-	
Tržište finansijskih institucija Grupe	74	1	-	-	-	(3)	-	-	-	2,2%	-	-	
Upravljanje aktivom i pasivom	3	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1%	-	-	
Ostalo	28	4	10	-	-	(2)	-	(9)	-	5,9%	93,6%	-	
Ukupno	45.099	7.761	3.692	164	-	(309)	(575)	(2.468)	(71)	7,4%	66,8%	43,5%	
2019.													
Građanstvo	20.942	1.514	1.698	7	-	(105)	(87)	(1.094)	(1)	5,7%	64,4%	17,3%	
Malo i srednje poduzetništvo	11.864	757	1.071	78	-	(106)	(51)	(787)	(25)	6,7%	73,5%	32,6%	
Veliki nacionalni klijenti	3.930	168	305	80	-	(65)	(16)	(173)	(50)	9,3%	56,6%	63,3%	
Javni sektor	6.595	54	-	-	-	(70)	(2)	-	-	4,1%	30,1%	-	
Veliki korporativni klijenti	792	20	42	73	-	(3)	-	(8)	(2)	1,1%	20,1%	2,3%	
Komercijalno financiranje nekretnina	1.540	106	259	38	-	(4)	(21)	(179)	(31)	20,9%	69,2%	77,8%	
Tržište Grupe	44	-	-	-	-	(2)	-	-	-	-	100,0%	-	
Tržište finansijskih institucija Grupe	35	1	-	-	-	(1)	-	-	-	3,4%	-	-	
Upravljanje aktivom i pasivom	1	-	-	-	-	-	-	-	-	6,6%	-	-	
Ostalo	42	1	19	-	-	(1)	-	(13)	-	9,4%	64,8%	-	
Ukupno	45.785	2.621	3.394	276	-	(357)	(177)	(2.254)	(109)	6,8%	66,4%	39,3%	

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Bruto krediti i potraživanja od klijenata po poslovnom segmentu u skladu s MSFI 9 (nastavak)

u milijunima HRK	BANKA											
	Krediti klijentima				Nije predmet MSFI 9 rezerviranja	Rezervacije na kredite			Pokrivenost			
	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI		Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI
2020.												
Građanstvo	16.270	1.816	1.644	7	-	(72)	(133)	(1.112)	(1)	7,3%	67,5%	17,3%
Malo i srednje poduzetništvo	7.180	2.915	953	95	-	(76)	(231)	(642)	(36)	7,9%	67,4%	37,8%
Veliki nacionalni klijenti	3.349	1.013	266	19	-	(13)	(69)	(180)	(5)	6,8%	68,0%	26,3%
Javni sektor	8.716	167	-	-	-	(49)	(5)	-	-	2,8%	93,5%	-
Veliki korporativni klijenti	1.613	8	34	10	-	(9)	-	(11)	(2)	1,2%	31,5%	18,5%
Komercijalno financiranje nekretnina	1.498	417	246	33	-	(7)	(48)	(169)	(27)	11,6%	68,7%	83,2%
Tržište Grupe	65	-	-	-	-	(1)	-	-	-	-	100,0%	-
Tržište finansijskih institucija Grupe	64	-	-	-	-	(3)	-	-	-	5,1%	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	187	-	-	-	-	-	-	-	-	4,6%	-	-
Ostalo	22	4	10	-	-	(1)	-	(9)	-	5,9%	93,6%	-
Ukupno	38.964	6.340	3.153	164	-	(231)	(486)	(2.123)	(71)	7,7%	67,3%	43,5%

u milijunima HRK	BANKA											
	Krediti klijentima				Nije predmet MSFI 9 rezerviranja	Rezervacije na kredite			Pokrivenost			
	Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI		Faza umanjenja 1	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI	Faza umanjenja 2	Faza umanjenja 3	POCI
2019.												
Građanstvo	16.510	986	1.415	7	-	(57)	(58)	(931)	(1)	5,9%	65,8%	17,3%
Malo i srednje poduzetništvo	9.513	608	930	70	-	(87)	(44)	(682)	(25)	7,2%	73,4%	36,0%
Veliki nacionalni klijenti	3.787	155	301	80	-	(64)	(15)	(172)	(50)	9,8%	57,1%	63,3%
Javni sektor	6.075	9	-	-	-	(65)	-	-	-	3,3%	30,1%	-
Veliki korporativni klijenti	675	19	31	9	-	(3)	-	(3)	(2)	1,1%	8,5%	17,1%
Komercijalno financiranje nekretnina	1.539	105	244	38	-	(4)	(22)	(167)	(31)	20,9%	68,4%	77,8%
Tržište Grupe	136	-	-	-	-	(2)	-	-	-	-	100,0%	-
Tržište finansijskih institucija Grupe	23	1	-	-	-	(1)	-	-	-	3,8%	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	370	-	-	-	-	(1)	-	-	-	6,2%	-	-
Ostalo	35	1	17	-	-	(1)	-	(12)	-	9,9%	64,6%	-
Ukupno	38.663	1.884	2.938	204	-	(285)	(139)	(1.967)	(109)	7,4%	66,9%	52,9%

28.4) Kreditni rizik nastavak (nastavak)

U sljedećim tablicama su prikazani bruto neprihodujući krediti i potraživanja od klijenata podijeljeni po poslovnim segmentima kao i rezervacije za kreditne gubitke (na pojedinačnoj i skupnoj osnovi), te kolaterali na neprihodujućim kreditima i potraživanjima od klijenata (NPL). Također su uključeni i NPL udio, NPL pokrivenost te ukupna NPL pokrivenost. Ukupna NPL pokrivenost podrazumijeva pokrivenost neprihodujućih kredita i potraživanja od klijenata sa rezervacijama kao i sa kolateralima na neprihodujuće kredite.

Bruto neprihodujući krediti i potraživanja od klijenata po poslovnim segmentima i pokrivenost rezervacijama

u milijunima HRK	Neprihodujuća izloženost		Ukupni krediti klijentima		Rezerva-cije na kredite	Kolateral za NPL	NPL omjer		Pokrivenost NPL-a rezerva-cijama	GRUPA Ukupna NPL pokrivenost (kolaterali i rezerva-cije)
	Ukupno	AC	Ukupno	AC			AC	AC	AC	
2020.										
Građanstvo	2.037	2.037	24.980	24.980	(1.677)	535	8,2%	8,2%	82,6%	108,8%
Malo i srednje poduzetništvo	1.169	1.169	13.500	13.500	(1.125)	691	8,7%	8,7%	96,2%	155,3%
Veliki nacionalni klijenti	274	274	4.716	4.716	(269)	123	5,8%	5,8%	97,8%	142,7%
Javni sektor	-	-	9.430	9.430	(57)	-	-	-	-	-
Veliki korporativni klijenti	46	46	1.741	1.741	(23)	34	2,6%	2,6%	48,7%	123,1%
Komercijalno financiranje nekretnina	285	285	2.202	2.202	(257)	202	12,9%	12,9%	90,3%	161,2%
Tržište Grupe	-	-	27	27	(1)	-	1,0%	1,0%	350,4%	350,4%
Tržište finansijskih institucija Grupe	-	-	75	75	(3)	-	-	-	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-
Ostalo	10	10	42	42	(11)	-	24,2%	23,9%	116,5%	116,5%
Ukupno	3.821	3.821	56.716	56.716	(3.423)	1.585	6,7%	6,7%	89,7%	131,2%

u milijunima HRK	Neprihodujuća izloženost		Ukupni krediti klijentima		Rezerva-cije na kredite	Kolateral za NPL	NPL omjer		Pokrivenost NPL-a rezerva-cijama	GRUPA Ukupna NPL pokrivenost (kolaterali i rezerva-cije)
	Ukupno	AC	Ukupno	AC			AC	AC	AC	
2019.										
Građanstvo	1.703	1.703	24.161	24.161	(1.287)	514	7,0%	7,0%	75,6%	105,8%
Malo i srednje poduzetništvo	1.119	1.119	13.770	13.770	(969)	629	8,1%	8,1%	86,6%	142,7%
Veliki nacionalni klijenti	384	384	4.483	4.483	(304)	127	8,6%	8,6%	78,9%	112,0%
Javni sektor	-	-	6.649	6.649	(72)	-	-	-	-	-
Veliki korporativni klijenti	116	116	927	927	(13)	34	12,5%	12,5%	11,6%	41,2%
Komercijalno financiranje nekretnina	297	297	1.943	1.943	(235)	204	15,3%	15,3%	79,5%	148,0%
Tržište Grupe	-	-	44	44	(2)	-	0,6%	0,6%	-	-
Tržište finansijskih institucija Grupe	-	-	36	36	(1)	-	-	-	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Ostalo	19	19	62	62	(14)	-	31,0%	31,0%	74,2%	74,2%
Ukupno	3.638	3.638	52.076	52.076	(2.897)	1.508	7,0%	7,0%	79,7%	121,1%

28.4) Kreditni rizik (nastavak)

Bruto neprihodujući krediti i potraživanja od klijenata po poslovnim segmentima i pokrivenost rezervacijama (nastavak)

u milijunima HRK	Neprihodujuća izloženost		Ukupni krediti klijentima		Rezerva-cije na kredite AC	Kolateral za NPL AC	NPL omjer		Pokrivenost NPL-a rezerva-cijama AC	BANKA
	Ukupno	AC	Ukupno	AC			Ukupno	AC		Ukupna NPL pokrivenost (kolaterali i rezerva-cije) AC
2020.										
Gradanstvo	1.648	1.648	19.737	19.737	(1.318)	458	8,3%	8,3%	80,1%	107,9%
Malo i srednje poduzetništvo	1.026	1.026	11.143	11.143	(985)	605	9,2%	9,2%	96,0%	155,0%
Veliki nacionalni klijenti	274	274	4.647	4.647	(267)	123	5,9%	5,9%	97,8%	142,6%
Javni sektor	-	-	8.883	8.883	(54)	-	-	-	-	-
Veliki korporativni klijenti	44	44	1.665	1.665	(22)	33	2,7%	2,7%	48,4%	123,1%
Komercijalno financiranje nekretnina	279	279	2.194	2.194	(251)	202	12,7%	12,7%	90,0%	162,5%
Tržište Grupe	-	-	65	65	(1)	-	0,4%	0,4%	367,2%	367,2%
Tržište finansijskih institucija Grupe	-	-	64	64	(3)	-	-	-	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	-	-	187	187	-	-	-	-	-	-
Ostalo	10	10	36	36	(10)	-	27,4%	27,4%	103,5%	103,5%
Ukupno	3.281	3.281	48.621	48.621	(2.911)	1.421	6,7%	6,7%	88,8%	132,1%
2019.										
Gradanstvo	1.420	1.420	18.918	18.918	(1.047)	464	7,5%	7,5%	73,8%	106,5%
Malo i srednje poduzetništvo	970	970	11.121	11.121	(838)	583	8,7%	8,7%	86,4%	146,4%
Veliki nacionalni klijenti	380	380	4.323	4.323	(301)	124	8,8%	8,8%	79,3%	111,9%
Javni sektor	-	-	6.084	6.084	(65)	-	-	-	-	-
Veliki korporativni klijenti	40	40	734	734	(8)	33	5,5%	5,5%	17,5%	99,1%
Komercijalno financiranje nekretnina	282	282	1.926	1.926	(224)	204	14,6%	14,6%	79,3%	151,6%
Tržište Grupe	-	-	136	136	(2)	-	0,2%	0,2%	-	-
Tržište finansijskih institucija Grupe	-	-	24	24	(1)	-	-	-	-	-
Upravljanje aktivom i pasivom	-	-	370	370	(1)	-	-	-	-	-
Ostalo	19	19	53	53	(13)	-	35,2%	35,2%	71,0%	71,0%
Ukupno	3.111	3.111	43.689	43.689	(2.500)	1.408	7,1%	7,1%	80,4%	125,6%

28.5) Tržišni rizici

Definicija i pregled

Tržišni rizik je rizik gubitka koji može nastati zbog nepovoljnih promjena tržišnih cijena i parametara koji iz toga proizlaze. Tržišni rizik je podijeljen na kamatni rizik, valutni rizik i rizik promjene cijena vrijednosnih papira. To se odnosi i na knjigu trgovanja i knjigu banke.

Metode i instrumenti

Value at Risk (VaR) je limit za procjenu maksimalnog gubitka vrijednosti portfelja koji bi se mogao dogoditi unutar danog razdoblja i s danom vjerojatnošću. Koristi se povjesna metoda kao jedna od postojećih metoda izračuna VaR-a, na razini pouzdanosti 99%.

VaR je pokazatelj kojim se mjeri potencijalni maksimalni gubitak iz portfelja u određenom razdoblju zbog promjene cijena njegovih dijelova, a na osnovi povjesnih podataka. Povjesna metoda se temelji na ocjeni tržišne vrijednosti portfelja pomoći tržišnih cijena dijelova portfelja u posljednjih n dana.

Backtesting se koristi za stalno praćenje valjanosti statističkih metoda. Ovaj proces se provodi s jednim danom zaostatka u cilju praćenja hoće li se gubitak materijalizirati. Na razini pouzdanosti od 99%, realni gubitak u jednom danu bi trebao prekoračiti VaR statistički samo dva do tri puta godišnje (1% od oko 250 radnih dana).

Navedeno pokazuje jedno od ograničenja VaR pristupa: s jedne strane, razina povjerenja je ograničena na 99%, a s druge strane, model uzima u obzir samo one tržišne scenarije uočene u svakom slučaju unutar simulacijskog razdoblja od dvije godine, a računa VaR za trenutne pozicije Banke na toj osnovi. Kako bi istražili sve ekstremne tržišne situacije izvan ovog, Banka provodi i stres testiranje VaR modela. Ovi događaji su uglavnom tržišna kretanja male vjerojatnosti.

Stres testiranje provodi se na nekoliko načina: stressed VaR (SVaR) je izvedenica VaR kalkulacije. No, umjesto da se simulira gubitak tijekom dvije posljednje godine, analiza se temelji na dužem vremenskom razdoblju kako bi se utvrdilo razdoblje od jedne godine koja predstavlja relevantnu razinu stresa za trenutni portfelj. Sukladno regulatornom okviru to razdoblje od godinu dana se koristi za izračunavanje VaR-a s 99%-razinom povjerenja. To omogućuje Banci da s jedne strane, drži dovoljno vlastitih sredstava raspoloživih za knjigu trgovanja i u razdobljima povišene tržišne volatilnosti, dok s druge strane, također se omogućava upravljanje pozicijama knjige trgovanja.

Kalkuliraju se standardni scenariji u kojima su pojedini tržišni faktori izloženi ekstremnim kretanjima. Takvi scenariji se u banci izračunavaju za kamatne stope, cijene dionica, tečajevi i volatilnosti. Povjesni scenariji su modifikacija koncepta standardnih scenarija. U tom slučaju bazu za stres kalkulaciju tvore faktori rizika koji su kalkulirani nakon određenih događaja, kao što su 9/11 ili bankrot Lehman. Da bi se izračunala povjesna vjerojatnost scenarija, određuju se najznačajniji čimbenici rizika za trenutni portfelj, te se primjenjuju njihovi najnepovoljniji utjecaji kroz prethodni period. Za probabilističke scenarije pomaci tržišnih faktora su određeni za kvantile u njihovoj distribuciji te se dane vrijednosti zatim koriste za izračunavanje rezultata stres testa. Analize su dostupne Upravi Banke i Nadzornom odboru u okviru mjesečnih izvješća tržišnog rizika.

Za lokalne regulatorne potrebe, Banka i Grupa koriste standardizirani model za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik.

Metode i instrumenti mitigacije rizika

Banka upravlja tržišnim rizikom u knjizi trgovanja pomoći nekoliko razina limita. Ukupni limit na temelju VaR-a za knjigu trgovanja se postavlja od strane Uprave Banke, uzimajući u obzir sposobnost apsorpcije rizika i projicirane zarade. Daljnja razdioba je također potvrđena od strane Uprave Banke i Market Risk Committee (MRC odbor) na prijedlog Sektora upravljanja rizicima.

28.5) Tržišni rizici (nastavak)

Svim tržišnim aktivnostima u knjizi trgovanja su dodijeljeni limiti koji su statistički konzistentni sa sveobuhvatnim VaR limitom. VaR limit je dodijeljen sukladno top-down metodi individualnim vrstama posla sve do nivoa određenog organizacijskog dijela. Uz to, prema bottom-up metodi limiti osjetljivosti su dodijeljeni i na granularnijim osnovama sve do razine pojedinog dealera. Ovi limiti su potom agregirani i primjenjuju se do drugog sloja VaR limita. Konzistentnost limita se verificira redovno.

Usklađenost limita odobrava se na dvije razine: od strane Direkcije upravljanja tržišnim i likvidnosnim rizicima u Banci te od strane Trading Book Risk Group u Grupi. Praćenje iskorištenosti limita se provodi na dnevnoj osnovi koristeći podatke ona o osjetljivosti pozicija. Također se praćenje limita može provesti i na ad hoc osnovi od strane pojedinog dealera ili voditelja deska. VaR se kalkulira dnevno te se izvještavaju svi uključeni sudionici u procesu, od pojedinog dealera, preko višeg managementa pa do Uprave Banke.

Pojedine pozicije knjige banke su uključene u dnevnu VaR kalkulaciju te se VaR limiti određuju na isti način kao i VAR za pozicije knjige trgovanja.

Analiza tržišnog rizika

Value at Risk knjige banke i knjige trgovanja

Donje tablice predstavljaju iznose VaR-a s nivoom pouzdanosti od 99% koristeći tržišno ponderirane podatke s periodom držanja od 1 dana na 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2019.:

Value at Risk knjige banke i knjige trgovanja 2020.

u tisućama HRK	Ukupno	Kamata	Valuta	Dionice	Roba	Volatilnost
Knjiga pozicija kojima se ne trguje	27.372	27.125	362	1	-	483
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	22.234	22.162	9	-	-	10
Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	2.667	2.667	-	-	-	-
Financijska imovina koja se drže radi trgovanja	51	43	25	-	-	-

Value at Risk knjige banke i knjige trgovanja 2019.

u tisućama HRK	Ukupno	Kamata	Valuta	Dionice	Roba	Volatilnost
Knjiga pozicija kojima se ne trguje	14.636	14.492	60	0,8	-	467
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	12.891	12.887	26	-	-	17
Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	3.611	3.609	8	-	-	-
Financijska imovina koja se drže radi trgovanja	77	75	9	-	-	-

Kamatni rizik u knjizi banke

Kamatni rizik je rizik negativne promjene fer vrijednosti finansijskih instrumenata uslijed promjena tržišnih kamatnih stopa. Ova vrsta rizika nastaje zbog ročne neusklađenosti ili neusklađenosti u vremenskim razdobljima promjena kamatnih stopa između imovine i obveza, uključujući derivate.

Kako bi se identificirao rizik promjene kamatnih stopa, svi finansijski instrumenti, uključujući i transakcije koje nisu priznate u izvještaju o finansijskom položaju, grupiraju se u razrede ročnosti na temelju njihove preostale ročnosti ili vremenu do sljedeće promjene kamatnih stopa. Pozicije bez ugovorenog roka dospijeća (npr. depoziti po viđenju) se grupiraju u razrede ročnosti na temelju statističkog modela i pravila Hrvatske Narodne Banke, u skladu sa EBA-inim smjernicama.

Sljedeće tablice pokazuju pozicije s fiksним kamatnim stopama u portfelju Banke za valute koje nose kamatni rizik, odnosno za sve značajne valute na datume 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2019.

28.5) Tržišni rizici (nastavak)

U tablici su prikazane samo otvorene pozicije koje su dio knjige banke. Pozitivne vrijednosti označavaju rizike na strani aktive odnosno višak na strani imovine, dok negativne vrijednosti označavaju višak na strani obveza.

Pozicije knjige banke sa fiksnim kamatnim stopama u 2020.

u milijunima HRK	1(3) godine	3(5) godina	5(7) godina	7(10) godina	Preko 10 godina
GAP u HRK	4.882	4.507	1.347	413	(164)
GAP u EUR	2.187	2.936	2.460	1.191	170

Pozicije knjige banke sa fiksnim kamatnim stopama u 2019.

u milijunima HRK	1(3) godine	3(5) godina	5(7) godina	7(10) godina	Preko 10 godina
GAP u HRK	2.937	3.156	824	315	(88)
GAP u EUR	(62)	1.783	2.048	1.113	17

Valutni rizik

Banka je izložena raznim vrstama rizika koji proizlaze iz tečaja. To podrazumijeva rizik od otvorene valutne pozicije i ostalih rizika.

Rizik od otvorenih valutnih pozicija je rizik povezan s neusklađenosti imovine i obveza u pojedinoj valuti ili od valutnih derivativa. Ova vrsta rizika može nastati ili od transakcija klijenata ili trgovanja za vlastiti račun te se prati i upravlja na dnevnoj razini. Izloženost valutnom riziku je ograničena regulatornim i internim limitima. Interni limiti su postavljeni od strane Uprave Banke kao i od Market Risk Committee.

Sljedeća tablica prikazuje najveće otvorene valutne pozicije Banke na dan 31. prosinca 2020. 31. prosinca 2019.:

Otvorena valutna pozicija

u tisućama HRK	2019.	2020.
Euro (EUR)	12.135	(172.784)
Američki dolar (USD)	(4.628)	4.791
Norveška kruna (NOK)	696	1.448
Australski dolar (AUD)	983	1.129
Britanska funta (GBP)	650	(682)
Mađarska forinta (HUF)	(1.034)	585
Švedska kruna (SEK)	454	532
Kanadski dolar (CAD)	625	498
Češka kruna (CZK)	649	313

Banka upravlja otvorenom deviznom pozicijom u skladu sa poslovnom strategijom te je cilj ne imati značajnu izloženost valutnom riziku. U slučajevima otvorene devizne pozicije, iznad 2% regulatornog kapitala, Banka izračunava kapitalni zahtjev za valutni rizik.

Credit spread rizik

Credit spread rizik ili rizik kreditnog raspona je rizik nepovoljnog kretanja fer vrijednosti finansijskih instrumenata uzrokovanoj promjenom kreditne sposobnosti izdavatelja uslijed kretanja tržišta. EBC Grupa izložena je riziku kreditnog širenja s obzirom na svoj portfelj vrijednosnih papira u knjizi banke.

Kvantificiranje rizika kreditnog raspona vrijednosnih papira u knjizi banke temelji se na povjesnoj simulaciji. Izračunava se maksimalan (hipotetički) pad čiji su uzrok kreditni faktori rizika tijekom jednogodišnjeg horizonta.

Bazira se na osjetljivosti credit spreada (CR01), a faktori rizika koji su korišteni su uglavnom swap spreadovi za države i iTRAXX CDS indeksi za finansijske institucije i corporate klijente. Dobiveni iznos koristi se kao dio izračuna ICAAP-a za određivanje potrošnje kapitala portfelja knjige banke.

28.6) Rizik likvidnosti

Definicija i pregled

Rizik likvidnosti u Banci je definiran u skladu s načelima utvrđenima od strane Basel odbora za nadzor banaka, Uredbe o kapitalnim zahtjevima ("Uredba"), Delegiranim uredbom Komisije (EU) 2015/61 i Odlukom o sustavu upravljanja od strane Hrvatske narodne banke. Sukladno tome razlikuju se tržišni rizik likvidnosti, koji predstavlja rizik da Banka neće moći jednostavno eliminirati poziciju po tržišnoj cijeni zbog nedovoljno razvijenog tržišta ili tržišnih poremećaja, te rizik financiranja likvidnosti, koji predstavlja rizik da Banka neće biti u stanju učinkovito ispuniti bilo očekivane i neočekivane trenutne i buduće potrebe za novčanim sredstvima, te potrebe za instrumentima osiguranja bez da utječe na dnevno poslovanje ili na finansijski rezultat Banke.

Rizik financiranja likvidnosti dalje se dijeli na rizik insolventnosti i rizik strukturalne likvidnosti. Prvi je kratkoročni rizik neispunjerenja trenutnih ili budućih platnih obveza u cijelosti, na vrijeme i na gospodarski opravdan način, dok je rizik strukturalne likvidnosti dugoročni rizik gubitaka uslijed promjene troška vlastitog refinanciranja Banke ili kamatne marže.

Banka nastavlja svoje stalne aktivnosti projekta za poboljšanje okvira izvještavanja rizika likvidnosti. Osim priprema za nove regulatorne zahtjeve za izvješćivanje, aktualni projekti imaju za cilj kontinuirano poboljšanje interne metodologije testiranja otpornosti na stres i kvalitete podataka koji se koristi u mjerenu rizika.

Strategija likvidnosti

U 2020., depoziti klijenata ostali su primarni izvor financiranja Banke. Rast volumena kredita bio je manji od priljeva depozita klijenata, te je višak likvidnosti uglavnom plasiran kod središnje banke.

Banka je u 2020. otplatila 89 milijuna EUR dugoročnog unutar-grupnog financiranja. Banka nije izdavala obveznice ni u 2020. ni u 2019. godini.

Omjeri likvidnosti

Banka koristi koeficijent likvidnosne pokrivenosti (LCR) i koeficijent stabilnog financiranja (NSFR) kao omjere relevantne za potrebe izvješćivanja o riziku likvidnosti. LCR predstavlja omjer visoko likvidnih sredstava s jedne strane i neto likvidnih odljeva u trajanju 30 kalendarskih dana s druge strane. Minimalni LCR limit je postavljen na 100%. Za sada za NSFR postoji samo zahtjev za izvješćivanjem, dok se obvezujući minimalni zahtjev uvodi u lipnju 2021. NSFR predstavlja omjer dostupnih stabilnih izvora sredstava s jedne strane i potrebnih stabilnih izvora sredstava, s druge strane, u roku od 12 mjeseci.

Metode i instrumenti korišteni pri mjerenu rizika likvidnosti

Kratkoročni rizik insolventnosti se prati putem izračuna razdoblja preživljavanja u ukupnom iznosu te za materijalno značajne valute. Ova analiza utvrđuje maksimalni rok u kojem Banka može preživjeti definirane scenarije, uključujući krizu banke, tržišta i kombiniranu, a oslanjajući se na trenutačno utrživu imovinu. U najgorem scenaru simuliramo vrlo ograničen pristup tržištu novca i tržištu kapitala te istovremeno značajne odljeve depozita klijenta. Nadalje, simulacija pretpostavlja odljeve po ostalim vanbilančnim obvezama kao što su garancije i preuzete obvezne po kreditima, a ovisno o vrsti klijenta, kao i potencijalne odljeve od kolateraliziranih derivativnih transakcija procjenom potencijalnog odljeva u slučaju nepovoljnih kretanja na tržištu.

Još od 2011. godine kontrola rizika likvidnosti u Banci je temeljena na novim mjerama rizika likvidnosti unutar Ba-sel III okvira: koeficijentom likvidnosne pokrivenosti (LCR) i koeficijentom stabilnog financiranja (NSFR). Omjeri se prate na razini Banke i Grupe kreditnih institucija, te su dio Izjave o sklonosti preuzimanju rizika (RAS-a). Od 1. siječnja 2017. LCR se prati i dnevno. Na kraju 2020., LCR i NSFR su za Banku iznad 100%.

Osim navedenog, u Banci se redovito izvještavaju i prate vremenske neusklađenosti priljeva i odljeva, u sklopu koeficijenta strukturne likvidnosti (STR). Rizik koncentracije se kontinuirano analizira u odnosu na druge ugovorne strane. Sustav transfernih cijena (FTP) također je dokazano učinkovit alat za strukturno upravljanje rizikom likvidnosti.

28.6) Rizik likvidnosti (nastavak)

Metode i instrumenti mjerenja rizika likvidnosti

Opći standardi kontrole i upravljanja rizikom likvidnosti (standardi, limiti i analize) su definirani te se kontinuirano prate i unaprjeđuju u Banci.

Limiti koji su posljedica analize perioda preživljavanja kao i interni LCR limiti upravljaju kratkoročnim rizikom likvidnosti. Sva prekoračenja limita su prijavljena Odboru za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO odboru). Bitan instrument upravljanja rizikom likvidnosti unutar Banke je FTP sistem. Obzirom da planiranje potreba za izvorima sredstava pruža važne podatke za upravljanje likvidnošću, priprema se detaljan pregled u sklopu procesa planiranja.

Sveobuhvatni plan oporavka u kriznim situacijama osigurava neophodnu koordinaciju svih uključenih strana u proces upravljanja likvidnošću u slučaju krize te se redovno ažurira.

Analiza rizika likvidnosti

Koeficijent likvidnosne pokrivenosti

Banka koristi regulatorni koeficijent likvidnosne pokrivenosti u skladu s Delegiranom uredbom (EU) 2015/61 (LCR DA) za interno praćenje i upravljanje likvidnošću. Kako bi se LCR DA održao iznad oba limita, regulatornog i internog, Banka svakodnevno prati svoje kratkoročne likvidnosne priljeve i odljeve, kao i raspoloživu rezervu likvidnosti.

Sljedeća tablica prikazuje LCR DA na dan 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2019. godine:

	BANKA	
	2019.	2020.
Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (LCR)	143%	149%

Struktorna likvidnost

Dugoročna pozicija likvidnosti se prati putem strukturnih gapova financiranja osiguravajući primjerenu ravnotežu između imovina i obveza u srednjem i dugom roku tako da se izbjegnu prekomjerne neusklađenosti dospjeća i posljedično povećan pritisak na kratkoročnu poziciju likvidnosti.

Donja tablica predstavlja omjere dugoročnih obveza i dugoročne imovine na 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2019. koji se izračunava obrnuto kumulativno po vremenskim razdobljima. Koeficijent se temelji na ugovornim ili modeli-ranim kretanjima novčanog toka i ima sveobuhvatnu pokrivenost bilančnih i vanbilančnih stavki.

	BANKA		
2020.	> 1 godine	> 2 godine	> 3 godine
Koeficijent strukturne likvidnosti	1,03	1,03	1,01

	BANKA		
2019.	> 1 godine	> 2 godine	> 3 godine
Koeficijent strukturne likvidnosti	1,08	1,04	1,10

28.6) Rizik likvidnosti (nastavak)

Rezerva likvidnosti

Banka redovno prati svoju rezervu likvidnosti koja se sastoji od gotovine, viška sredstva nad obveznom rezervom kod središnjih banaka, nezaloženu imovinu založivu kao kolateral kod središnje banke kao i ostale likvidne vrijednosne papire, uključujući i promjene u repo i obrnutim repo transakcijama. Ova imovina se može utržiti u kratkom roku u cilju neutraliziranja potencijalnih odljeva u kriznim situacijama. Ročna struktura rezerve likvidnosti za 2020. i 2019. godinu je prikazana u donjoj tablici:

Ročna struktura visokolikvidne imovine 2020.

u milijunima HRK	< 1 tjedan	1 tjedan (1) mjesec	1(3) mjeseci	3(6) mjeseci	6(12) mjeseci
Gotovina, višak nad obveznom rezervom	3.174	-	-	-	-
Likvidna imovina	10.029	(818)	(217)	-	(506)
Ukupne rezerve likvidnosti	13.203	(818)	(217)	-	(506)

Ročna struktura visokolikvidne imovine 2019.

u milijunima HRK	< 1 tjedan	1 tjedan (1) mjesec	1(3) mjeseci	3(6) mjeseci	6(12) mjeseci
Gotovina, višak nad obveznom rezervom	-	-	-	-	-
Likvidna imovina	9.425	(373)	(879)	(600)	(522)
Ukupne rezerve likvidnosti	9.425	(373)	(879)	(600)	(522)

Analiza rezervi likvidnosti prikazuje ukupni iznos potencijalne rezerve likvidnosti uvezvi u obzir i haircut kod središnje banke.

28.6) Rizik likvidnosti (nastavak)

Ugovorni nediskontirani novčani tokovi finansijskih obaveza

Dospijeća ugovornih nediskontiranih novčanih tokova od finansijskih obaveza na datume 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2019. su:

Nediskontirane finansijske obveze

2020.		GRUPA				
u milijunima HRK	Knjigovodstve na vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5 godine	> 5 godina
Obveze koje nisu po derivatima	69.853	70.149	43.840	14.186	10.186	1.937
Depoziti banka	7.763	7.860	1.030	1.665	4.315	850
Depoziti klijenata	60.128	60.185	42.805	11.899	4.394	1.087
Izdane obveznice	677	717	1	-	716	-
Podredene obveze	1.285	1.387	4	622	761	-
Obveze po derivativima	106	108	54	17	6	31
Potencijalne obveze	-	11.221	11.221	-	-	-
Finansijske garancije	-	3.702	3.702	-	-	-
Neopozitive obveze	-	7.519	7.519	-	-	-
Ukupno	69.959	81.478	55.115	14.203	10.192	1.968

2019.		GRUPA				
u milijunima HRK	Knjigovodstve na vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5 godine	> 5 godina
Obveze koje nisu po derivatima	61.811	62.241	35.836	13.884	9.667	2.854
Depoziti banka	8.545	8.662	2.933	2.725	1.423	1.581
Depoziti klijenata	51.325	51.443	32.898	11.159	6.113	1.273
Izdane obveznice	672	712	1	-	711	-
Podredene obveze	1.269	1.424	4	-	1.420	-
Obveze po derivativima	36	60	5	15	6	34
Potencijalne obveze	-	9.753	9.753	-	-	-
Finansijske garancije	-	3.107	3.107	-	-	-
Neopozitive obveze	-	6.646	6.646	-	-	-
Ukupno	61.847	72.054	45.594	13.899	9.673	2.888

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

28.6) Rizik likvidnosti (nastavak)

Nediskontirane finansijske obveze (nastavak)

2020.		BANKA				
u milijunima HRK	Knjigovodstve na vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5- godine	> 5 godina
Obveze koje nisu po derivatima	63.139	63.387	41.690	12.214	8.061	1.422
Depoziti banka	3.924	3.978	642	308	2.559	469
Depoziti Kljenata	57.253	57.305	41.043	11.284	4.025	953
Izdane obveznice	677	717	1	-	716	-
Podređene obveze	1.285	1.387	4	622	761	-
Obveze po derivativima	106	108	54	17	6	31
Potencijalne obveze	-	8.120	8.120	-	-	-
Finansijske garancije	-	3.248	3.248	-	-	-
Neopozive obveze	-	4.872	4.872	-	-	-
Ukupno	63.245	71.615	49.864	12.231	8.067	1.453

2019.		BANKA				
u milijunima HRK	Knjigovodstve na vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5- godine	> 5 godina
Obveze koje nisu po derivatima	54.402	54.791	32.550	11.137	8.383	2.721
Depoziti banka	4.006	4.091	1.547	407	556	1.581
Depoziti Kljenata	48.455	48.564	30.998	10.730	5.696	1.140
Izdane obveznice	672	712	1	-	711	-
Podređene obveze	1.269	1.424	4	-	1.420	-
Obveze po derivativima	36	60	5	15	6	34
Potencijalne obveze	-	6.677	6.677	-	-	-
Finansijske garancije	-	2.679	2.679	-	-	-
Neopozive obveze	-	3.998	3.998	-	-	-
Ukupno	54.438	61.528	39.232	11.152	8.389	2.755

28.7) Operativni rizik

Definicija i pregled

U skladu s člankom 4 (52) Uredbe, Banka definira operativni rizik kao rizik gubitka zbog neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sustava ili vanjskih događaja, uključujući i pravni rizik. Za identifikaciju operativnog rizika se koriste i kvantitativne i kvalitativne metode. U skladu s dobrim praksama odgovornost za upravljanje operativnim rizikom je na menadžmentu Banke.

Događaji operativnog rizika klasificiraju se u sedam vrsta događaja u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama: Interna prijevara i krađa, Eksterna prijevara i krađa, Odnos s radnicima i sigurnost na radnom mjestu, Klijenti, proizvodi i poslovni postupci, Šteta na materijalnoj imovini, Prekid poslovanja i narušavanje rada (IT) sustava i Izvršavanje, isporuka i upravljanje procesima.

Okvir i standardi upravljanja operativnim rizikom

U području upravljanja operativnim rizikom Banka primjenjuje sljedeće elemente: utvrđivanje operativnog rizika, procjenu, mitigaciju i prihvatanje operativnog rizika, kvantificiranje operativnog rizika te praćenje, kontrolu i izvještavanje o operativnom riziku.

Prilikom određivanja izloženosti Banke operativnom riziku, koristi se niz kvalitativnih i kvantitativnih alata.

Kvantitativna analiza operativnog rizika uključuje prikupljanje podataka o unutarnjim i vanjskim gubicima, pri čemu je naglašena važnost klasifikacije i kvalitete podataka potrebnih za kvantificiranje operativnog rizika. Nadalje, Banka koristi vanjske podatke o gubicima od operativnog rizika te provodi analize scenarija kako bi se procijenili mogući budući gubici s kojima se Banka još nije suočila.

U svrhu kvalitativne analize redovito se provodi samoprocjena rizika i kontrola (Risk and Control Self-Assessment - RCSA) pri čemu se za sve utvrđene visoke rizike gdje unutarnje kontrole nisu primjerene ili dosta moraju definirati korektivne mjere od strane nadležne organizacijske jedinice s ciljem mitigacije operativnog rizika.

Za potrebe utvrđivanja operativnog rizika uspostavljeni su i ključni pokazatelji rizika, kao što su dostupnost sustava, fluktuacija zaposlenika, prigovori klijenata, a koji pravodobno ukazuju na promjene u profilu operativnog rizika.

Banka je osigurala proces odobravanja koji podrazumijeva procjenu operativnog rizika za sve nove proizvode, aktivnosti, procese i sustave kako bi menadžment Banke bio uključen u proces upravljanja promjenama koji obuhvaća i značajne korporativne događaje (kao što su spajanja, preuzimanja, preraspodjеле i restrukturiranje) ili nova tržišta.

Za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva za operativni rizik Banka koristi Standardizirani pristup (The Standardized Approach – TSA) na lokalnoj razini.

Banka je uključena u program osiguranja od operativnog rizika na razini Erste grupe (Captive Insurance) te je osiguranje kao mjera mitigacije rizika uključeno u izračun kapitalnog zahtjeva po Naprednom pristupu na konsolidiranoj osnovi Erste grupe.

Uprava Banke informirana je o operativnom riziku putem Kvartalnog izvješća o operativnom riziku koji uključuje podatke o izloženosti i gubicima od operativnog rizika, rezultate procjena rizika, ključne pokazatelje rizika i korektivne mjere. Na minimalno kvartalnoj osnovi održava se i Odbor za upravljanje nefinancijskim rizicima.

Dugotrajna imovina i ostala ulaganja

Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema iskazuju se po trošku ulaganja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Troškovi posudbe (kamate i drugi troškovi nastali prilikom posudbe sredstava) kapitaliziraju se u slučaju kada se odnose na stjecanje, izgradnju ili izradu kvalificirane imovine, kao dio troška te imovine. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na način da se nabavna vrijednost imovine otpiše do ostatka vrijednosti tijekom procijenjenog vijeka uporabe imovine. Zemljišta i imovina u pripremi se ne amortiziraju. Trošak amortizacije prikazuje se u računu dobiti i gubitka pod pozicijom „Amortizacija“, a gubitak od umanjenja vrijednosti pod pozicijom „Ostali operativni rezultat“.

Procijenjeni ekonomski vijek uporabe prikazan je kako slijedi:

	Životni vijek u godinama	
	2019.	2020.
Zgrade	40	40
Namještaj i oprema	3-10	3-10
Motorna vozila	4-6	4-6
Računalna	4	4

Na zemljište se ne obračunava amortizacija.

Dugotrajna imovina se prestaje priznavati rashodovanjem ili kada se više ne očekuju buduće ekonomske koristi od njene uporabe. Dobit ili gubitak koji nastane otuđenjem imovine (dobiven kao razlika između neto iznosa dobivenog prilikom prodaje i knjigovodstvene vrijednosti imovine) se priznaje u računu dobiti i gubitka i prikazuje pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat' u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine uključuju ulaganja u zemljište, zgrade ili dijelove zgrada od strane vlasnika (ili najmoprimca u slučaju ugovora o najmu) s namjerom ostvarivanja zarade od najma i/ili porasta tržišne vrijednosti. U slučaju djelomičnog korištenja nekretnine u vlastite poslovne svrhe, nekretnina se tretira kao ulaganje u nekretnine samo ako dio koji se koristi u vlastite poslovne svrhe nije značajan. Kod razvijanja (rekonstrukcije) postojećeg ulaganja u nekretninu radi daljnje buduće upotrebe kao ulaganja u nekretnine, nekretnina ostaje ulaganje u nekretnine i tijekom njezina dalnjeg razvoja.

Ulaganje u nekretnine se inicijalno priznaje po trošku ulaganja uključujući sve transakcijske troškove. Naknadno mjerjenje se provodi po modelu troška (trošak ulaganja umanjen za akumuliranu amortizaciju i akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti). Ulaganje u nekretnine je prikazano u izvještaju o finansijskom položaju pod pozicijom 'Ulaganje u nekretnine'.

Prihod od najamnine se prikazuje u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma'. Amortizacija se priznaje i prikazuje u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Amortizacija' primjenom linearne metode tijekom procijenjenog vijeka uporabe imovine. Korisni vijek uporabe ulaganja u nekretnine su identični zgradama prikazanim pod 'Nekretnine i oprema'. Gubitak od umanjenja vrijednosti, kao i njegovo ukidanje, priznaje se u računu dobiti i gubitka i prikazuje pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat'.

Imovina dana u operativni najam

Najmovi kod kojih Grupa suštinski ne prenosi sve rizike i povrate povezane s vlasništvom nad imovinom klasificiraju se kao operativni najmovi. Imovinu danu u operativni najam najmodavac prikazuje u izvještaju o finansijskom položaju pod pozicijom 'Nekretnine i oprema'.

Početni izravni troškovi dobivanja najma dodaju se osnovnoj imovini i priznaju kao rashod tijekom razdoblja trajanja najma na istoj osnovi kao i prihodi od najma.

Za imovinu u operativnom najmu Grupa koristi politiku amortizacije koja je u skladu s uobičajenom politikom amortizacije za sličnu imovinu. Amortizacija se priznaje i prikazuje u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Amortizacija'.

Prihod od najma imovine dane u operativni najam priznaje se po linearnej osnovi tijekom trajanja najma te se prikazuje u računu dobiti i gubitka pod pozicijom „Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najmova“

Imovina s pravom uporabe

Prema zahtjevima MSFI-ja 16, Grupa kao korisnik najma priznaje u izvještaju o finansijskom položaju, imovinu odnosno pravo korištenja imovine koja je predmet najma.

Imovina s pravom uporabe početno se priznaje po trošku te se amortizira primjenom linearne metode do kraja kori-snog vijeka uporabe imovine koja je predmet najma ili do kraja razdoblja najma, ovisno o tome koji je datum raniji. Korisni vijek uporabe nekretnina je između 2 i 15 godina, dok se motorna vozila amortiziraju na temelju korisnog vijeka uporabe u rasponu od 2 do 6 godina. Trošak amortizacije imovine s pravom uporabe prikazuje se pod pozicijom 'Amortizacija', a gubitak od umanjenja vrijednosti pod pozicijom „Ostali operativni rezultat“, u računu dobiti i gubitka.

Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine (nekretnine i oprema, ulaganje u nekretnine, nematerijalna imovina, imovina s pravom uporabe)

Na svaki izvještajni datum Grupa procjenjuje postoji li indicija da je vrijednost nefinansijske imovine umanjena. Test umanjenja vrijednosti provodi se na razini pojedinačne imovine ako imovina generira novčane tokove koji su uvelike neovisni od novčanih tokova ostale imovine. Tipičan primjer takve imovine je ulaganje u nekretnine. U protivnom, test umanjenja vrijednosti se provodi na razini jedinice koja generira novac (CGU) a kojoj imovina koja je predmet testa pripada. CGU je najmanja identificirana grupa imovine koja generira novčane tokove koji su uvelike neovisni o novčanim tokovima ostale imovine ili grupe imovine.

Ako se utvrdi da postoji indicija za umanjenje vrijednosti ili prilikom provedbe godišnjeg testiranja na umanjenje vrijednosti imovine, Grupa procjenjuje njenu nadoknadivu vrijednost. Nadoknadiva vrijednost imovine je vrijednost veća od neto prodajne vrijednosti (fer vrijednost umanjena za troškove prodaje) imovine, ili CGU i njene uporabne vrijednosti. Ako knjigovodstvena vrijednost imovine, ili CGU, premašuje njenu nadoknadivu vrijednost imovina se smatra umanjenom i otpisuje se do iznosa njene nadoknadive vrijednosti. Kod mjerjenja uporabne vrijednosti imovine, procijenjeni budući novčani tokovi se diskontiraju na sadašnju vrijednost primjenom diskontne stope prije poreza koja reflektira trenutne tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu.

Na svaki izvještajni datum procjenjuje se i da li postoje indicije da je došlo do promjene u prethodno korištenim procjenama te da prznati gubici od umanjenja vrijednosti više ne vrijede ili su se smanjili. Ako takva indicija postoji, Grupa procjenjuje nadoknadivu vrijednost imovine, ili CGU. Prethodno prznat gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida samo ako je došlo do promjena pretpostavki korištenih u procjeni te utvrđivanju nadoknadive vrijednosti imovine od trenutka zadnjeg priznavanja gubitka od umanjenja vrijednosti. Povećanje knjigovodstvene vrijednosti imovine, kao rezultat ukidanja gubitka, ne smije, za imovinu mjerenu po modelu troška, premašiti knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila iskazana (umanjena za iznos amortizacije) da u prethodnim godinama nije bio prznat gubitak od umanjenja vrijednosti.

Gubitak od umanjenja vrijednosti i njegovo ukidanje priznaje se u račun dobiti i gubitka te prikazuje pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat'.

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

29. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

Troškovi stjecanja

Vlastite nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

u milijunima HRK	Nekretnine i oprema – Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi					GRUPA
	Zemljište i zgrade	Uredsko oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretnine	Nekretnine i oprema	
Stanje na dan 1. siječnja 2019.	885	336	362	595	2.178	65
Povećanja (+)	40	32	53	95	220	-
Prodaja i rashod (-)	(14)	(23)	(38)	(187)	(262)	(24)
Reklasifikacija	(1)	2	(2)	-	(1)	1
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	910	347	375	503	2.135	42
Povećanja (+)	34	26	44	67	171	1
Prodaja i rashod (-)	(13)	(33)	(20)	(173)	(239)	(31)
Prodaja grupe	(3)	(2)	(2)	-	(7)	-
Reklasifikacija	(7)	7	-	-	-	-
Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	1	-	-	-	1	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	922	345	397	397	2.061	12

Imovina s pravom uporabe: nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

u milijunima HRK	Nekretnine i oprema – Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi					GRUPA
	Zemljište i zgrade	Uredsko oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretnine	Nekretnine i oprema	
Stanje na dan 1. siječnja 2019.	81	6	-	-	87	-
Povećanja (+)	32	1	-	-	33	-
Prodaja i rashod (-)	(3)	(4)	-	-	(7)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	110	3	-	-	113	-
Povećanja (+)	55	1	-	-	56	-
Prodaja i rashod (-)	(33)	-	-	-	(33)	-
Prodaja grupe	(1)	-	-	-	(1)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	131	4	-	-	135	-

Ispravak vrijednosti

Vlastite nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

u milijunima HRK	Nekretnine i oprema – Ispravak vrijednosti					GRUPA
	Zemljište i zgrade	Uredsko oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretnine	Nekretnine i oprema	
Stanje na dan 1. siječnja 2019.	(273)	(238)	(189)	(233)	(933)	(16)
Amortizacija (-)	(19)	(27)	(52)	(78)	(176)	(1)
Prodaja i rashod (+)	6	22	37	125	190	12
Umanjenje vrijednosti	-	-	(2)	-	(2)	(3)
Reklasifikacija	1	-	-	-	1	(1)
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	(285)	(243)	(206)	(186)	(920)	(9)
Amortizacija (-)	(19)	(31)	(54)	(64)	(168)	(1)
Prodaja i rashod (+)	3	32	19	105	159	3
Prodaja grupe	1	2	2	-	5	-
Umanjenje vrijednosti	-	(1)	-	-	(1)	-
Reklasifikacija	1	(2)	1	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	(299)	(243)	(238)	(145)	(925)	(7)

29. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine (nastavak)

Imovina s pravom uporabe: nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

u milijunima HRK	Nekretnine i oprema – Ispravak vrijednosti						GRUPA
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretnine	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine	
Stanje na dan 1. siječnja 2019.	-	-	-	-	-	-	-
Amortizacija (-)	(16)	(1)	-	-	-	(17)	-
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	(16)	(1)	-	-	-	(17)	-
Amortizacija (-)	(23)	(1)	-	-	-	(24)	-
Prodaja i rashod (+)	6	-	-	-	-	6	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	(33)	(2)	-	-	-	(35)	-

Knjigovodstvene vrijednosti

Vlastite nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

u milijunima HRK	Nekretnine i oprema						GRUPA
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretnine	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine	
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	625	104	169	317	1.215	33	
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	623	102	159	252	1.136	5	

Imovina s pravom uporabe: nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

u milijunima HRK	Nekretnine i oprema						GRUPA
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretnine	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine	
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	94	2	-	-	96	-	
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	98	2	-	-	100	-	

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

29. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine (nastavak)

Troškovi stjecanja

Vlastite nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

BANKA

Nekretnine i oprema – Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi						
u milijunima HRK	Zemljište i zgrade	Uredsko oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretnine	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2019.	717	283	182	-	1.182	30
Povećanja (+)	32	30	47	-	109	-
Prodaja i rashod (-)	(14)	(19)	(11)	-	(44)	(22)
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	735	294	218	-	1.247	8
Povećanja (+)	34	24	32	-	90	-
Prodaja i rashod (-)	(2)	(28)	(8)	-	(38)	(1)
Reklasifikacija	(6)	6	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	761	296	242	-	1.299	7

Imovina s pravom uporabe: nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

BANKA

Nekretnine i oprema – Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi						
u milijunima HRK	Zemljište i zgrade	Uredsko oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretnine	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2019.	76	12	-	-	88	-
Povećanja (+)	31	7	-	-	38	-
Prodaja i rashod (-)	(3)	(4)	-	-	(7)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	104	15	-	-	119	-
Povećanja (+)	42	4	-	-	46	-
Prodaja i rashod (-)	(30)	(2)	-	-	(32)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	116	17	-	-	133	-

Ispravak vrijednosti

Vlastite nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

BANKA

Nekretnine i oprema – Ispravak vrijednosti						
u milijunima HRK	Zemljište i zgrade	Uredsko oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretnine	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. siječnja 2019.	(248)	(203)	(62)	-	(513)	(13)
Amortizacija (-)	(15)	(23)	(32)	-	(70)	-
Prodaja i rashod (+)	7	20	10	-	37	11
Umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	(3)
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	(256)	(206)	(84)	-	(546)	(5)
Amortizacija (-)	(15)	(27)	(36)	-	(78)	-
Prodaja i rashod (+)	1	30	6	-	37	-
Umanjenje vrijednosti	-	(1)	-	-	(1)	-
Reklasifikacija	2	(2)	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	(268)	(206)	(114)	-	(588)	(5)

29. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine (nastavak)

Imovina s pravom uporabe: nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

u milijunima HRK	Nekretnine i oprema – Ispravak vrijednosti						BANKA
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretnine	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine	
Stanje na dan 1. siječnja 2019.	-	-	-	-	-	-	-
Amortizacija (-)	(14)	(3)	-	-	(17)	-	-
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	(14)	(3)	-	-	(17)	-	-
Amortizacija (-)	(20)	(3)	-	-	(23)	-	-
Prodaja i rashod (+)	5	1	-	-	6	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	(29)	(5)	-	-	(34)	-	-

Knjigovodstvene vrijednosti

Vlastite nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

u milijunima HRK	Nekretnine i oprema						BANKA
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretnine	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine	
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	479	88	134	-	701	-	3
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	493	90	128	-	711	-	2

Imovina s pravom uporabe: nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

u milijunima HRK	Nekretnine i oprema						BANKA
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostale pokretnine	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine	
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	90	12	-	-	102	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	87	12	-	-	99	-	-

Knjigovodstvena vrijednost troškova priznatih kao materijalna imovina tijekom njezine izgradnje u 2020. godini iznosi 134 milijuna HRK za Grupu i Banku (2019.: 138 milijuna HRK za Grupu i Banku). Ugovorne obveze za kupnju materijalne imovine na 31. prosinac 2020. iznose 18 milijuna HRK za Grupu i Banku (2019.: 5 milijuna HRK za Grupu i za Banku).

Na dan 31. prosinca 2020. nekretnine i oprema Grupe iznosili su 1.236 milijuna HRK (2019.: 1.311 milijuna HRK). 241 milijun HRK (2019.: 308 milijuna HRK) je imovina data u operativni najam od čega 239 milijuna HRK (2019.: 305 milijuna HRK) se odnosi na pokretnine, a ostatak od 2 milijuna HRK (2019.: 3 milijuna HRK) na zemljišta i zgrade.

Na dan 31. prosinca 2020. nekretnine i oprema Banke iznosili su 810 milijuna HRK (2019.: 803 milijuna HRK), 13 milijuna HRK (2019.: 16 milijuna HRK) se odnosi na zemljišta i zgrade datih u operativni najam.

30. Nematerijalna imovina

Goodwill

Goodwill proizlazi iz poslovnih kombinacija kojima se stječe podružnica. Naknadno, goodwill se vrednuje po trošku utvrđenom na datum stjecanja, umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti, ako postoje. Za više detalja o mjerenu goodwilla na datum stjecanja pogledajte bilješku 39 Ovisna društva.

Ostala nematerijalna imovina

Osim goodwilla, nematerijalna imovina Grupe uključuje računalni softver, liste klijenata i drugu nematerijalnu imovinu. Nematerijalna imovina se priznaje samo ako se trošak nabave može pouzdano utvrditi i ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi koje se mogu pripisati imovini pritjecati Grupi.

Troškovi interno proizvedenog softvera kapitaliziraju se ako Grupa može pokazati tehničku izvedivost i namjeru završetka softvera, mogućnost korištenja, vjerojatnost ostvarivanja budućih ekonomskih koristi, dostupnost resursa i mogućnost pouzdanog mjerjenja troškova. Nematerijalna imovina stečena odvojeno, početno se mjeri po trošku nabave. Nakon početnog priznavanja nematerijalna imovina se iskazuje po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Trošak nematerijalne imovine stečene u poslovnom spajanju je njezina fer vrijednost na datum stjecanja. U Grupi, to su liste klijenata i one se kapitaliziraju pri stjecanju ako se mogu pouzdano mjeriti.

Nematerijalna imovina s određenim korisnim vijekom uporabe amortizira se primjenom linearne metode tijekom korisnog vijeka uporabe. Razdoblje amortizacije i primjenjene metode pregledavaju se najmanje na kraju finansijske godine i usklađuju ukoliko je potrebno. Trošak amortizacije nematerijalne imovine prikazan je u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Amortizacija'.

Procijenjeni korisni vijek trajanja je kako slijedi:

	Životni vijek u godinama	
	2019.	2020.
Softver	4	4
Temeljni informatički sustav Banke	6	6
Ostala nematerijalna imovina	5	5

Umanjenje nematerijalne imovine uključujući goodwill

Goodwill koji nastaje stjecanjem ovisnog društva početno se priznaje po trošku utvrđenom primjenom metode stjecanja, umanjenom za naknadno akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Goodwill podliježe testu umanjenja koji Grupa provodi godišnje, u studenom ili tokom godine ako se pojave indicije o mogućem umanjenju. Utvrđeni gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u račun dobiti i gubitka. Umanjenje vrijednosti provodi se za svaku od jedinica koje generiraju novac na koju je goodwill alociran. Jedinica koja generira novac je najmanja identificirana grupa imovine koja generira novčane tokove koji su neovisni od novčanih tokova koje generira druga imovina ili grupa imovine.

Goodwill se testira na umanjenje uspoređujući nadoknadivi iznos svake jedinice koja generira novac (eng. CGU) na koju se goodwill odnosi sa pripadajućom knjigovodstvenom vrijednosti. Knjigovodstvena vrijednost jedinice koja generira novac izračunata je na temelju iznosa kapitala alociranog na jedinicu koja generira novac uzimajući u obzir svaki iznos goodwilla i neamortizirane nematerijalne imovine priznat jedinici koja generira novac prema alokaciji kupovne cijene.

Nadoknadivi iznos je veći iznos između fer vrijednosti jedinice koja generira novac umanjene za troškove prodaje i vrijednosti u uporabi. Gdje je moguće, fer vrijednost umanjena za troškove prodaje se utvrđuje u skladu s nedavnim transakcijama, tržišnim kotacijama ili procjenama. Vrijednost u upotrebi utvrđuje se upotrebom modela diskontiranih novčanih tokova, koji sadrži specifičnosti bankarskog poslovanja i njenog regulatornog okvira. Pri utvrđivanju vrijednosti u upotrebi računamo sadašnju vrijednost budućih zarada dioničara.

30. Nematerijalna imovina (nastavak)

Procjena budućih zarada raspodjeljivih dioničarima bazira se na finansijskim planovima jedinice koja generira novac u skladu s odlukom Uprave uzimajući u obzir ispunjenje regulatornih kapitalnih zahtjeva. Period planiranja je pet godina. Nakon procjene budućih zarada raspodjeljivih dioničarima buduće zarade diskontiraju se na sadašnju vrijednost. Zarade nakon pete godine izračunavaju se na temelju zarada posljednje godine planiranja na koju se primjenjuje dugoročna stopa rasta, koja se naslanja na makroekonomski parametre za svaku jedinicu koja generira novac. Procijenjene buduće zarade nakon inicijalnog perioda planiranja odražavaju se kroz terminalnu vrijednost.

Diskontne stope primjenjene pri izračunu sadašnje vrijednosti utvrđene su u skladu s Modelom procjene kapitala (CAPM). U CAPM modelu diskontna stopa uključuje nerizičnu kamatnu stopu, tržišnu premiju za rizik koja se množi sa beta faktorom (sistematični tržišni rizik) te rizikom zemlje. Vrijednosti uzete pri utvrđivanju diskontne stope su utvrđene iz eksternih izvora informacija.

Ukoliko je nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac manji od njene knjigovodstvene vrijednosti, razlika se priznaje kao gubitak od umanjenja vrijednosti i prikazuje u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat'. Gubitak od umanjenja vrijednosti prvo se alocira na umanjenje vrijednosti goodwilla. Preostali iznos, ukoliko postoji, umanjuje knjigovodstvenu vrijednost ostale imovine jedinice koja generira novac, ali ne na vrijednost nižu od njene fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Ukoliko je nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac veći ili jednak njenoj knjigovodstvenoj vrijednosti nema potrebe za umanjenjem vrijednosti. Gubitak od umanjenja vrijednosti goodwilla ne može se ukinuti u budućim razdobljima.

Troškovi stjecanja

u milijunima HRK	Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi				GRUPA
	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2019.	607	181	237	258	1.283
Povećanja (+)	-	-	25	33	58
Prodaja i rashod (-)	-	-	-	(2)	(2)
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	607	181	262	289	1.339
Povećanja (+)	-	-	51	23	74
Prodaja i rashod (-)	-	-	-	(10)	(10)
Prodaja grupe	-	-	-	(2)	(2)
Reklasifikacija	-	-	1	(1)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	607	181	314	299	1.401

Ispravak vrijednosti

u milijunima HRK	Ispravak vrijednosti				GRUPA
	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2019.	(435)	(181)	(129)	(166)	(911)
Amortizacija (-)	-	-	(26)	(28)	(54)
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	2	2
Umanjenje vrijednosti (-)	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	(435)	(181)	(155)	(192)	(963)
Amortizacija (-)	-	-	(28)	(30)	(58)
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	9	9
Prodaja grupe	-	-	-	1	1
Reklasifikacija	-	-	(1)	1	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	(435)	(181)	(184)	(211)	(1.011)

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

30. Nematerijalna imovina (nastavak)

Knjigovodstvene vrijednosti

					GRUPA
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	172	-	107	97	376
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	172	-	130	88	390

Goodwill i lista klijenata se u cijelosti odnose na Erste Card Club d.o.o.

Troškovi stjecanja

					BANKA
Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi					
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2019.	-	-	186	109	295
Povećanja (+)	-	-	19	9	28
Prodaja i rashod (-)	-	-	-	(1)	(1)
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	-	-	205	117	322
Povećanja (+)	-	-	38	6	44
Prodaja i rashod (-)	-	-	-	(8)	(8)
Reklasifikacija	-	-	1	(1)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	-	-	244	114	358

Ispravak vrijednosti

					BANKA
Ispravak vrijednosti					
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2019.	-	-	(99)	(76)	(175)
Amortizacija (-)	-	-	(20)	(7)	(27)
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	1	1
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	-	-	(119)	(82)	(201)
Amortizacija (-)	-	-	(23)	(7)	(30)
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	8	8
Reklasifikacija	-	-	(1)	1	-
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	-	-	(143)	(80)	(223)

Knjigovodstvene vrijednosti

					BANKA
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	-	-	86	35	121
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	-	-	101	34	135

Nabavljeni softver odnosi se na temeljni bankarski sustav.

30. Nematerijalna imovina (nastavak)

Goodwill

Procjena umanjenja vrijednosti goodwilla za 2020. i 2019. godinu odnosi se na ovisno društvo Erste Card Club d.o.o. (jedinica koja generira novac).

Za te svrhe koristili smo metodu diskontiranog novčanog tijeka koja se temelji na planiranim iznosima Erste Card Club d.o.o. za razdoblje od 2020. do 2025. Diskontna stopa za utvrđivanje vrijednosti u upotrebi bila je 12,77 % (2019.: 12,24 %).

Erste Card Club d.o.o. bilježi stabilan razvoj poslovanja u prethodnim godinama što je prekinuto COVID krizom u 2020, ali se očekuje oporavak u budućim planiranim razdobljima. U zahtjevnom poslovnom okruženju, kroz digitalne kanale i digitalne akvizicije novih klijenata, Erste Card Club uspijeva povećavati broj klijenata. U nadolazećim razdobljima očekuje se daljnji rast on-line prodaje i rasta volumena prodaje. Očekuje se da će spomenute aktivnosti utjecati na daljnje povećanje efikasnosti i optimizaciju internog procesa kolanja informacija kao i na ostvarenje poslovnih ciljeva (primarno razvoj ECC Mobile aplikacije i D Club nagradnog program uz istovremeno zadržavanje visokih PCI sigurnosnih standarda).

Sve gore navedene aktivnosti uzete su u obzir kod provođenja testa umanjenja te je isti pokazao da umanjenje vrijednosti ulaganja u Erste Card Club nije potrebno.

Sljedeća tablica prikazuje analizu osjetljivosti nadoknadive vrijednosti ovisno o ulaganju u Erste Card Club d.o.o. za 2020. i 2019. prema glavnim varijablama (dugoročna stopa rasta i dugoročni trošak kapitala):

2020.		Nerizična stopa		
Dugoročna stopa rasta	12,27%	12,77%	13,27%	
1,8%	1.660	1.633	1.609	
2,3%	1.679	1.650	1.624	
2,8%	1.700	1.668	1.640	

2019.		Nerizična stopa		
Dugoročna stopa rasta	11,74%	12,24%	12,74%	
2,5%	1.723	1.689	1.659	
3,0%	1.746	1.709	1.676	
3,5%	1.773	1.732	1.696	

Iznos za koji je nadoknadivi iznos viši od knjigovodstvenog iznosa u 2020. godini za Erste Card Club d.o.o. iznosi 304 milijuna HRK.

31. Ostala imovina

Zalihe

Materijalna imovina preuzeta u zamjenu za nenaplaćena potraživanja za koju je namjera Grupe prodaja kroz redovno poslovanje raspoređena je u ostalu imovinu i mjeri se prema zahtjevima MRS-a 2 'Zalihe'. Takva imovina se početno priznaje po trošku stjecanja koji je jednak fer vrijednosti te imovine utvrđenoj prilikom preuzimanja. Naknadno mjerjenje provodi se po trošku stjecanja ili neto prodajnoj vrijednosti (očekivana prodajna cijena umanjena za troškove prodaje), ovisno o tome što je niže.

Dobici ili gubici nastali prodajom imovine priznaju se u računu dobiti i gubitka a prikazani su pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat' u računu dobiti i gubitka, zajedno s troškovima prodaje i ostalim troškovima koji su nastali u prodaji sredstava.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Uplaćeni predujmovi i prihod budućeg razdoblja	18	34	5	14
Zalihe	395	379	364	336
Vrijednosno usklađenje zaliha	(74)	(93)	(47)	(62)
Ostala imovina	132	81	34	30
Ostala imovina	471	401	356	318

U retku zalihe Grupa prikazuje kolaterale preuzete u zamjenu za nenaplativa potraživanja koje Grupa ima namjeru prodati u narednim godinama.

U 2020. godini Grupa priznaje umanjenje vrijednosti zaliha u iznosu 24 milijuna HRK (2019.: 15 milijuna HRK) dok kod Banke umanjenje vrijednosti zaliha iznosi 16 milijuna HRK (2019.: 8 milijuna HRK).

Fiducijni poslovi

Imovina i pripadajući prihodi, zajedno s povezanim obvezama za povratom imovine klijentima isključeni su iz ovih finansijskih izvještaja kada Grupa nastupa u fiducijskom svojstvu, odnosno kao ovlaštena osoba, povjerenik ili zastupnik.

Najmovi

Najam je ugovor, odnosno dio ugovora, koji prenosi pravo na korištenje imovine u određenom vremenskom razdoblju u zamjenu za naknadu.

Grupa kao najmodavac

Ugovor o najmu se klasificira kao finansijski najam ako se njime prenose gotovo svi rizici i koristi povezani s vlasništvom nad imovinom koja je predmet najma. Grupa kao davatelj najma priznaje, u izvještaju o finansijskom položaju, potraživanje u iznosu koji je jednak neto ulaganju u najam (sadašnja vrijednost budućih plaćanja najma uključujući negarantirani ostatak vrijednosti). Razlika između ukupnog potraživanja i sadašnje vrijednosti potraživanja predstavlja nezarađeni finansijski prihod koji se priznaje u računu dobiti i gubitka kroz razdoblje najma primjenom metode efektivne kamatne stope te se prikazuje pod pozicijom 'Ostali slični prihodi' unutar pozicije 'Neto kamatni prihod'.

Ugovor o najmu se klasificira kao operativni najam ako se njime zadržavaju gotovo svi rizici i koristi povezani s vlasništvom nad imovinom koja je predmet najma. Grupa, imovinu koja je predmet operativnog najma, prikazuje u izvještaju o finansijskom položaju u skladu sa prirodnom predmetne imovine, pod pozicijom 'Nekretnine i oprema' ili 'Ulaganja u nekretnine'. Pri naknadnom mjerenu, Grupa za predmetnu imovinu primjenjuje politiku amortizacije koja je u skladu s uobičajenom politikom amortizacije za sličnu imovinu te zahtjeve MRS-a 36 za umanjenje vrijednosti imovine. Prihod od najma imovine dane u operativni najam priznaje se u račun dobiti i gubitka po linearnoj osnovi tijekom razdoblja trajanja najma. Taj prihod prikazuje se u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma'.

32. Finansijski najmovi

Grupa iznajmljuje pokretnine drugim klijentima na temelju ugovora o finansijskom najmu. Za potraživanja finansijskog najma uključenih u ovu stavku, usklađenje bruto ulaganja u najmove prema sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma je kako slijedi:

	GRUPA	
u milijunima HRK	2019.	2020.
Plaćanja najma	2.657	2.690
Negarantirani ostatak vrijednosti	-	-
Bruto ulaganja	2.657	2.690
Nerealizirani finansijski prihodi	(178)	(178)
Neto ulaganja	2.479	2.512
Sadašnja vrijednost negarantiranog ostatka vrijednosti	-	-
Sadašnja vrijednost plaćanja najma	2.479	2.512

Analiza dospijeća najmova prema preostaloj ročnosti u skladu s MSFI-jem 16.

u milijunima HRK	Gross investment	Present value of outstanding lease payments	Bruto ulaganja	GRUPA
				2019.
< 1 godine	938	861	1.247	1.170
1-2 godine	653	623	539	509
2-3 godine	489	460	410	381
3-4 godine	324	300	284	260
4-5 godina	173	157	142	126
> 5 godina	80	78	68	66
Ukupno	2.657	2.479	2.690	2.512

Tijekom 2020. godine Grupa je priznala prihode od kamata od finansijskog najma u iznosu od 102 milijuna HRK (2019.: 103 milijuna HRK).

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

Potraživanja s osnove finansijskog najma

Analiza bruto knjigovodstvene vrijednosti pripadajućih ispravaka vrijednosti potraživanja s osnove finansijskog najma Grupe prema skupinama umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2019. prikazana je u tablici ispod:

u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Kreditni gubitak					Knjigovo dstvena vrijedno st	GRUPA
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno		
2020.												
Središnje banke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Opće države	70	2	-	-	72	-	-	-	-	-	-	72
Kreditne institucije	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Ostalih finansijskih društava	11	1	-	-	12	-	-	-	-	-	-	12
Nefinansijske institucije	1.329	557	60	-	1.946	(4)	(15)	(26)	-	(45)	1.901	
Kućanstva	399	68	14	-	481	(1)	(3)	(3)	-	(7)	474	
Ukupno	1.810	628	74	-	2.512	(5)	(18)	(29)	-	(52)	2.460	
2019.												
Središnje banke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Opće države	31	-	-	-	31	-	-	-	-	-	-	31
Kreditne institucije	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2
Ostalih finansijskih društava	13	-	-	-	13	-	-	-	-	-	-	13
Nefinansijske institucije	1.844	77	42	-	1.963	(5)	(1)	(17)	-	(23)	1.940	
Kućanstva	428	37	5	-	470	-	(1)	(2)	-	(3)	467	
Ukupno	2.318	114	47	-	2.479	(5)	(2)	(19)	-	(26)	2.453	

Kretanje ispravaka vrijednosti po kreditnim gubicima za potraživanja s osnove finansijskog najma u izvještajnom razdoblju je prikazano u tablici ispod:

u milijunima HRK	Od	Nabavljen o	Prestanak priznavanj a	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Neznačajn e promjene (neto)	Otpisi	Ostalo	Od	GRUPA	
										siječnja 2020.	prosinc a 2020.
Faza 1	(5)	(4)	1	1	2	-	-	-	-		(5)
Faza 2	(2)	-	-	(10)	(6)	-	-	-	-		(18)
Faza 3	(19)	-	1	(1)	(10)	-	-	-	-		(29)
POCI	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
Ukupno	(26)	(4)	2	(10)	(14)	-	-	-	-		(52)
GRUPA											
u milijunima HRK	Od	Nabavljen o	Prestanak priznavanj a	Prelazak između faza	Promjene u kreditnom riziku	Neznačajn e promjene (neto)	Otpisi	Ostalo	Od	GRUPA	
siječnja 2019.											
Faza 1	(4)	(5)	-	1	3	-	-	-	-		(5)
Faza 2	(3)	-	-	(1)	2	-	-	-	-		(2)
Faza 3	(19)	-	2	(1)	(1)	-	-	-	-		(19)
POCI	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
Ukupno	(26)	(5)	2	(1)	4	-	-	-	-		(26)

Potraživanja s osnove finansijskog najma (nastavak)

U stupac "Transfer između faza" idu neto promjene ispravaka vrijednosti koje su nastale zbog promjena u kreditnom riziku koje su izazvale preraspodjelu pripadajućih potraživanja s osnove finansijskog najma iz faze 1 na 01. siječnja 2020. (ili na dan početnog priznavanja, ako je nastupilo kasnije) u fazu 2 ili 3 na 31. prosinca 2020. ili obratno. Učinci transfera iz faze 1 u fazu 2 ili 3 na pripadajuće ispravke vrijednosti su nepovoljni (alokacija na godišnjoj razini u odnosu na prethodnu godinu) i prikazani redcima koji se pripisuju fazama 2 ili 3. Učinci transfera iz faza 2 ili 3 u fazu 1 na pripadajuće ispravke vrijednosti su povoljni (otpuštanja na godišnjoj razini u odnosu na prethodnu godinu) i prikazana u retku "faza 1". Neutralan učinak u Računu dobiti i gubitka od prijenosa između faza pripadajućih ispravaka vrijednosti priznatih prije preraspodjele faze prikazan je u stupcu "Ostale promjene kreditnih rizika (neto)". Sve ostale promjene u kreditnom riziku koje ne uzrokuju prijenos između faze 1 i faze 2 ili 3 i obrnuto prikazane su u stupcu "Ostale promjene kreditnih rizika (neto)".

Jedan značajan pokretač kretanja ispravaka vrijednosti za ovu godinu je prijenos pripadajućih instrumenata između različitih faza umanjenja vrijednosti. Bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja s osnove finansijskog najma na kraju godine koji su na dan 31. prosinca 2020. dodijeljeni drugoj fazi u odnosu na 01. siječnja 2020. (ili na dan početnog priznavanja, ako je nastao tijekom godine) sažeti su u nastavku:

Transferi bruto knjigovodstvene vrijednosti između faza umanjenja vrijednosti za potraživanja po finansijskim naj-movima

	GRUPA
u milijunima HRK	2020.
Transfer između faze 1 i faze 2	625
U fazu 2 iz faze 1	588
U fazu 1 iz faze 2	37
Transfer između faze 2 i faze 3	15
U fazu 3 iz faze 2	12
U fazu 2 iz faze 3	3
Transfer između faze 1 i faze 3	32
U fazu 3 iz faze 1	31
U fazu 1 iz faze 3	1

	GRUPA
u milijunima HRK	2019.
Transfer između faze 1 i faze 2	118
U fazu 2 iz faze 1	82
U fazu 1 iz faze 2	36
Transfer između faze 2 i faze 3	7
U fazu 3 iz faze 2	7
U fazu 2 iz faze 3	-
Transfer između faze 1 i faze 3	13
U fazu 3 iz faze 1	12
U fazu 1 iz faze 3	1

Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja s osnove finansijskog najma na kraju godine koja su se početno priznala tijekom 2020. godine i nisu se u potpunosti prestala priznavati do 31. prosinca 2020. iznose 741 milijun HRK za Grupu i nula za Banku (2019.: 1.170 milijuna HRK za Grupu i nula za Banku).

Bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja s osnove finansijskog najma koja su na stanju 01. siječnja 2020. i koja su se u potpunosti prestala priznavati (dospjeće) tijekom 2020. godine iznose 884 milijuna HRK za Grupu i nula za Banku (2019.: 277 milijuna HRK za Grupu i nula za Banku).

Glavno sredstvo osiguranja potraživanja od finansijskog najma je iznajmljena imovina čiji je pravni vlasnik Grupa tijekom razdoblja ugovora o leasing. Sukladno relevantnim politikama upravljanja rizikom, klijenti dobivaju prihvatljive instrumente osiguranja.

33. Operativni najmovi

Pod operativnim najmovima, Grupa i Banka ulaze u komercijalne najmove prostora, vozila i opreme.

Analiza dospijeća plaćanja najmova iz operativnih najmova u skladu s MSFI-jem 16

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
< 1 godine	92	77	5	2
1-2 godine	53	42	4	2
2-3 godine	37	28	4	2
3-4 godine	22	15	4	1
4-5 godina	10	5	3	1
> 5 godina	2	1	-	-
Ukupno	216	168	20	8

Informacije o prihodu od najma nalaze se u Bilješci 7 Prihod od najamnina iz ulaganja u nekretnine i ostalih operativnih najmova.

Grupa kao najmoprimac

Prema zahtjevima MSFI-ja 16, Grupa kao korisnik najma priznaje u izvještaju o finansijskom položaju, imovinu odnosno pravo korištenja imovine koja je predmet najma te obvezu za najam koja predstavlja plaćanja s osnove najma koje je obvezan izvršiti davatelju najma. Izuzetak su kratkoročni najmovi (kraći od 12 mjeseci) i najmovi male vrijednosti.

Pravo korištenja imovine početno se priznaje po trošku te se amortizira primjenom linearne metode do kraja korisnog vijeka uporabe imovine koja je predmet najma ili do kraja razdoblja najma, ovisno o tome koji je datum raniji. Pravo korištenja imovine prikazuje se u izvještaju o finansijskom položaju unutar pozicije 'Nekretnine i oprema' dok se trošak amortizacije prikazuje pod pozicijom 'Amortizacija' u računu dobiti i gubitka.

Trošak prava korištenja imovine obuhvaća iznos početnog mjerenja obveze za najam, plaćanja najma izvršena na datum početka najma ili prije tog datuma, umanjena za primljene poticaje za najam, sve početne izravne troškove koji nastaju za korisnika najma, procjenu troškova koje će korisnik najma snositi pri rastavljanju i uklanjanju predmetne imovine, obnovi mjesta na kojem se imovina nalazi ili vraćanju predmetne imovine u stanje koje se zahtijeva na temelju uvjeta najma. Pravo korištenja imovine podliježe zahtjevima za umanjenje vrijednosti MRS-a 36.

Obveza po najmu početno se priznaje prema sadašnjoj vrijednosti svih budućih plaćanja koja su vezana uz najam a nisu plaćena na datum početka najma. Buduća plaćanja najma diskontiraju se primjenom kamatne stope koja proizlazi iz ugovora o najmu ili ako se ta stopa ne može izravno utvrditi iz ugovora, Grupa primjenjuje inkrementalnu stopu zaduživanja. Plaćanja po osnovi najma koja se uključuju u utvrđivanje vrijednosti obveze obuhvaćaju sljedeća plaćanja: fiksna plaćanja, varijabilna plaćanja najma koja ovise o indeksu ili stopi, svote za koje se očekuje da će ih najmoprimac plaćati na temelju jamstava za ostatak vrijednosti, cijenu izvršenja mogućnosti kupnje, kazne za raskid najma ako razdoblje najma odražava da će najmoprimac iskoristiti mogućnost raskida najma. Za najmove pokretnina Grupe (kao najmoprimca) inkrementalna stopa zaduživanja sastoji se od bazne stope (Euribor), uskladene sukladno rejtingu, iznosu posuđenih sredstava, trajanju najma i uključenim kolateralima. Utvrđivanje inkrementalne stope zaduživanja za nekretnine zasniva se na dvije komponente: tržišnoj stopi i stopi pojedine nekretnine. Tržišna stopa se temelji na postojećim bančnim podacima o financiranju te odražava valutu, razdoblje najma i kreditnu sposobnost primatelja najma. Stopa pojedine nekretnine predstavlja uskladjenje tržišne stope na temelju kvalitete pojedine nekretnine.

Nakon početnog priznavanja, iznos obveze se uskladije povećanjem knjigovodstvene vrijednosti obveze kako bi odražavala kamate na obveze po najmu, smanjenjem knjigovodstvene vrijednosti obveze kako bi odražavala obavljena plaćanja najma i ponovnim utvrđivanjem knjigovodstvene vrijednosti kako bi odražavala ponovnu procjenu ili izmjene uvjeta ugovora o najmu. Obveza za najam se u izvještaju o finansijskom položaju prikazuje unutar pozicije 'Obveze po najmovima'.

Trošak kamate smanjuje se kroz razdoblje najma sukladno otplati i prikazuje se u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Ostali slični troškovi' unutar pozicije 'Neto kamatni prihod'.

Grupa prvenstveno iznajmljuje nekretnine poput zgrada i zemljišta za potrebe sjedišta, poslovnica i parkirnih mjesteta. Uz to, pokretnine poput IT opreme iznajmljuju se za poslovne svrhe. Detalji povezani s pravom korištenja imovine kapitalizirane u izvještaju o finansijskom položaju, a koje proizlazi iz najmova kod kojih je Grupa najmoprimac, nalaze se u bilješci 29 Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine.

33. Operativni najmovi (nastavak)

Analiza dospijeća obveza po najmovima po osnovi nediskontiranih novčanih tokova

u milijunima HRK	2019.	GRUPA 2020.	2019.	BANKA 2020.
< 1 godine	16	17	19	17
1-5 godina	59	58	63	60
> 5 godina	28	32	28	31
Ukupno	103	107	110	108

Tijekom 2020. godine po obvezama za najam priznato je kamatnih troškova u iznosu 2 milijuna HRK za Grupu i Banku (2019.: 7 milijuna HRK za Grupu i Banku).

U 2020. godini troškovi koji se odnose na kratkoročne najmove iznosili su 305 tisuća HRK za Grupu i 242 tisuće HRK za Banku (2019.: 4 milijuna HRK za Grupu i Banku), za koje vrijedi izuzeće od primjene MSFI-ja 16. Nadalje, troškovi najmova malih vrijednosti iznosili su 14 milijuna HRK za Grupu i 11 milijuna HRK za Banku, za koje vrijedi izuzeće od primjene MSFI-ja 16 (2019.: 13 milijuna HRK za Grupu i 11 milijuna HRK za Banku).

Ukupni novčani odljev za najmove u 2020. iznosio je 34 milijuna HRK za Grupu i 41 milijuna HRK za Banku (2019.: 40 milijuna HRK za Grupu i 37 milijuna HRK za Banku).

Razgraničenja, rezervacije, potencijalne obveze, pravni postupci

34. Ostale obveze

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Obveze u obračunu po danim kreditima	199	198	172	170
Obveze s osnove plaća i bonusa	199	165	159	135
Odgodeni prihodi i obračunati troškovi naknada	96	101	5	7
Obveze prema Državnoj agenciji za osiguranje štednih uloga	22	24	19	20
Ostale obveze	125	161	72	92
Ostale obveze	641	649	427	424

Odgođeni prihodi na dan 31. prosinca 2020. Uključuju 'ugovorne obveze' u skladu s MSFI-jem 15 u iznosu od 55 milijuna HRK za Grupu i 2 milijuna HRK za Banku (2019.: 80 milijuna HRK za Grupu i nula za Banku). Prihod priznat u izvještajnoj 2020. godini koji je uključen u stanje ugovornih obveza na početku razdoblja iznosi 37 milijuna HRK za Grupu i nula za Banku (2019.: 38 milijuna HRK za Grupu i nula za Banku).

Redak 'Ostale obveze' uglavnom sadrži nepodmirene obveze kao i ostale obveze prema zaposlenima.

35. Rezervacije

Rezerviranja se priznaju kada Grupa ima sadašnju obvezu koja je rezultat prošlih događaja, vjerojatno je da će podmirenje te obveze zahtijevati odljev resursa i iznos obveze može se utvrditi pouzdanom procjenom.

Rezerviranja za obveze održavaju se na razini za koju Uprava smatra da je dovoljna za podmirenje mogućih budućih gubitaka. Uprava utvrđuje adekvatnost rezerviranja na temelju pregleda pojedinih stavaka, nedavnih iskustava gubitka, trenutne ekonomske situacije, karakteristika rizika pojedinih kategorija transakcija i ostalih primjerenih faktora na datum izvještaja o finansijskom položaju.

U izvještaju o finansijskom položaju rezerviranja su prikazana pod pozicijom 'Rezerviranja'. Ona uključuju rezerviranja za očekivane kreditne gubitke za preuzete potencijalne obveze (posebno obveze po ugovorima o finansijskom jamstvu i obveze na temelju kredita) kao i rezerviranja za sudske sporove. Troškovi ili prihodi koji se odnose na rezerviranja za obveze po ugovorima o finansijskom jamstvu i obveze na temelju kredita a koja priznaju sukladno zahtjevima MSFI-ja 9 prikazuju se pod pozicijom 'Neto gubitak od umanjenja vrijednosti s osnove finansijskih instrumenata'. Troškovi ili prihodi koji se odnose na ostala rezerviranja se prikazuju pod pozicijom 'Ostali operativni rezultati' u računu dobiti i gubitka.

Dugoročna primanja zaposlenih

Dugoročna primanja zaposlenih jesu primanja koja ne dospijevaju u cijelosti unutar 12 mjeseci od kraja razdoblja u kojem su zaposleni pružali s tim povezane usluge.

Obveze po osnovi otpremnina i jubilarnih nagrada iskazuju se u neto iznosu sadašnje vrijednosti obveze na datum izvještaja. Za izračun sadašnje vrijednosti obveze koristi se metoda projicirane kreditne jedinice. Aktuarske pretpostavke se iznose na svaki datum izvještaja o finansijskom položaju.

Aktuarski dobici i gubici nastali ponovnim mjeranjem obveza za definiranja primanja koji se odnose na otpremnine priznaju se unutar ostale sveobuhvatne dobiti u razdoblju kada su nastali te se oni ne mogu reklasificirati u dobit ili gubitak u narednim razdobljima.

Aktuarski dobici ili gubici za rezerviranja za jubilarne nagrade priznaju se u račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su nastali te se u računu dobiti i gubitka prikazuju pod pozicijom 'Troškovi zaposlenih'.

35. Rezervacije (nastavak)

Ugovori o finansijskim jamstvima (Finansijske garancije)

U redovnom poslovanju Banka daje izvedbene garancije, finansijske garancije, koje se sastoje od različitih vrsta akreditiva i garancija. Finansijska garancija predstavlja ugovor koji zahtijeva izvršenje određenih plaćanja korisniku garancije zbog gubitka koji je on ostvario iz razloga što dužnik za kojeg je takva garancija izdana nije pravovremeno izvršio plaćanje u skladu s izvornim ili izmjenjenim uvjetima dužničkog instrumenta. Finansijske garancije obuhvaćaju garancije i akreditive.

Za ugovore o izdanom finansijskom jamstvu datum na koji Grupa kao stranka prihvati neopozivu obvezu smatra se datumom početnog priznavanja. Obveze po ugovorima o finansijskom jamstvu podliježu zahtjevima MSFI-a 9 za umanjenje vrijednosti i prestanak priznavanja. Pri početnom priznavanju tih instrumenata, priznaju se rezerviranja za očekivane kreditne gubitke prema modelu očekivanog gubitka i prikazuju pod pozicijom 'Rezerviranja' u izvještaju o finansijskom položaju.

Primljene naknade po izdanim finansijskim jamstvima priznaju se kvartalno kao prihod od naknade, tijekom vijeka trajanja instrumenta, te prikazuju u računu dobiti i gubitka pod pozicijom 'Neto prihod od naknada i provizija'.

Ako je Grupa primatelj finansijskog jamstva, tretman ovisi o tome smatra li se finansijsko jamstvo sastavnim dijelom ugovornih uvjeta finansijske imovine čiji je rizik zajamčen. Grupa smatra sastavnim dijelom ugovora o finansijskoj imovini ona jamstva koja su sklopljena na početku ili blizu početka priznavanja zajamčene finansijske imovine. Ako banka u ugovoru o zajmu ima mogućnost zahtijevati jamstvo, to se također smatra sastavnim dijelom.

Izvedbene garancije su ugovori kojima se osigurava naknada ako drugi poslovni subjekt ne izvrši ugovornu obvezu. Takav tip ugovora, uz kreditni rizik, prenosi i nefinansijski izvedbeni rizik. Izvedbene garancije početno se priznaju po njihovofer vrijednosti, što se obično dokazuje iznosom primljenih naknada. Navedeni iznos amortizira se po linearnej osnovi tijekom razdoblja trajanja ugovora. Na kraju svakog izvještajnog razdoblja, ugovori o izvedbenim garancijama mjere se po većem iznosu između (i) neamortiziranog salda iznosa pri početnom priznavanju i (ii) najbolje procjene izdataka potrebnih za podmirivanje ugovora na kraju svakog izvještavanja razdoblja, diskontiranih na sadašnju vrijednost. Tamo gdje Grupa ima ugovorno pravo na povrat kupcu radi povrata iznosa plaćenih za podmirivanje ugovora o izvedbenim garancijama, takvi će se iznosi priznati kao imovina po prijenosu naknade štete na korisnika jamstva. Takav tip naknada priznaje se u okviru prihoda od naknada i provizija u računu dobiti i gubitka.

Finansijska jamstva koja su sastavni dio ugovornih uvjeta uključena su u procjene očekivanih kreditnih gubitaka povezane finansijske imovine. Premije plaćene za takva finansijska jamstva sastavni su dio efektivne kamatne stope povezane finansijske imovine.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Rezerviranja za primanja zaposlenih	13	16	9	11
Pravni postupci u tijeku	377	416	364	403
Rezervacije za preuzete obveze i jamstva	104	150	80	131
Umanjenje vrijednosti po kreditnim gubicima za preuzete kreditne obveze i finansijska jamstva u fazi 1	67	69	54	60
Umanjenje vrijednosti po kreditnim gubicima za preuzete kreditne obveze i finansijska jamstva u fazi 2	15	39	13	36
Umanjenje vrijednosti po kreditnim gubicima za preuzete kreditne obveze i finansijska jamstva - status neispunjerenja obveza	22	42	13	35
Ostale rezervacije	-	-	-	-
Rezerviranja	494	582	453	545

a) Rezervacije za preuzete obveze i jamstva

u milijunima HRK	GRUPA				
	Od	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)
	siječnja 2020.				prosinca 2020.
Faza 1	67	63	(12)	(2)	(47)
Faza 2	15	-	(6)	16	14
Status neispunjavanja obveza	22	-	(7)	2	25
Ukupno	104	63	(25)	16	(8)

35. Rezervacije (nastavak)

a) Rezervacije za preuzete obveze i jamstva (nastavak)

u milijunima HRK	Od	Nabavljenio	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	GRUPA	
						Ostalo	Od
siječnja 2019.							
Faza 1	46	71	(12)	(1)	(37)	-	67
Faza 2	17	-	(8)	5	1	-	15
Status neispunjavanja obveza	31	-	(8)	5	(6)	-	22
Ukupno	94	71	(28)	9	(42)	-	104
prosinca 2019.							
BANKA							
u milijunima HRK	Od	Nabavljenio	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od
siječnja 2020.							
Faza 1	54	60	(10)	-	(44)	-	60
Faza 2	13	-	(6)	14	15	-	36
Status neispunjavanja obveza	13	-	(7)	1	28	-	35
Ukupno	80	60	(23)	15	(1)	-	131
prosinca 2020.							
BANKA							
u milijunima HRK	Od	Nabavljenio	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od
siječnja 2019.							
Faza 1	37	63	(10)	-	(36)	-	54
Faza 2	7	-	(8)	4	10	-	13
Status neispunjavanja obveza	25	-	(8)	4	(8)	-	13
Ukupno	69	63	(26)	8	(34)	-	80

b) Dugoročne rezervacije za zaposlenike

u milijunima HRK	Otpremnine	GRUPA	
		Jubilarne nagrade	Ukupno
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2018.			
Trošak usluga	-	1	1
Kamatni trošak	-	-	-
Plaćanja	-	(1)	(1)
Stavke prepoznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (ponovno vrednovanje)	1	-	1
Aktuarski dobici/(gubici) koji proizlaze iz promjena u finansijskim pretpostavkama	1	-	1
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2019.	5	8	13
Trošak usluga	1	1	2
Kamatni trošak	-	-	-
Plaćanja	-	(1)	(1)
Aktuarski dobici/(gubici) priznati kao prihod	-	2	2
Prilagodbe finansijskih pretpostavki	-	2	2
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2020.	6	10	16
BANKA			
u milijunima HRK	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2018.	3	5	8
Trošak usluga	-	1	1
Kamatni trošak	-	-	-
Plaćanja	-	-	-
Stavke prepoznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (ponovno vrednovanje)	-	-	-
Aktuarski dobici/(gubici) koji proizlaze iz promjena iz ikustvenih pretpostavki	-	-	-
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2019.	3	6	9
Trošak usluga	-	1	1
Kamatni trošak	-	-	-
Plaćanja	-	(1)	(1)
Aktuarski dobici/(gubici) priznati kao prihod	-	2	2
Prilagodbe finansijskih pretpostavki	-	2	2
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2020.	3	8	11

35. Rezervacije (nastavak)

Aktuarske prepostavke

Aktuarski izračun otpremnina i jubilarnih nagrada temelji se na sljedećim prepostavkama:

u %	2019.	2020.
Kamatni	3,06	1,35
Očekivano povećanje otpremnina	7,10	6,85

Očekivana dob za odlazak u mirovinu za svakog se zaposlenika računa individualno na temelju trenutne starosti i prosječne starosti odlaska u mirovinu, koja je za muškarce 61, a za žene 60.

Obveze su izračunate u skladu s tablicama smrtnosti pod nazivom Tablice smrtnosti za Republiku Hrvatsku 2010.-2012. objavljenih od strane Državnog zavoda za statistiku.

Analiza osjetljivosti za ključne prepostavke

Sljedeća tablica prikazuje razumno moguće promjene pojedinih parametara i njihov utjecaj na obveze po primanjima poslije prestanka zaposlenja za 2020. godinu.

u milijunima HRK	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
Promjena diskontne stope + 1,0 %	3	7	10
Promjena diskontne stope - 1,0 %	3	8	11

Utjecaj na novčani tok

U sljedećoj tablici prikazuju se primanja koje će se isplatiti po definiranim planovima u svakom od navedenih razdoblja:

u milijunima HRK	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
2021	-	1	1
2022	-	1	1
2023	-	1	1
2024	-	1	1
2025	-	-	-
2026 - 2030	1	2	3

Trajanje

Sljedeća tablica prikazuje ponderirano prosječno trajanje definiranih obveza po primanjima zaposlenih u odnosu na 2020. godinu:

u godinama	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
Trajanje	15,97	11,51	13,74

35. Rezervacije (nastavak)

c) Ostale rezervacije (osim dugoročnih rezervacija za zaposlene)

Ostale rezervacije 2020.

						GRUPA
u milijunima HRK	2019.	Povećanje	Korištenje	Smanjenje	Tečajne razlike	2020.
Pravni postupci u tijeku	377	61	(4)	(20)	2	416
Ostale rezervacije	-	-	-	-	-	-
Ukupno	377	61	(4)	(20)	2	416

						BANKA
u milijunima HRK	2019.	Povećanje	Korištenje	Smanjenje	Tečajne razlike	2020.
Pravni postupci u tijeku	364	60	(4)	(19)	2	403
Ostale rezervacije	-	-	-	-	-	-
Ukupno	364	60	(4)	(19)	2	403

Ostale rezervacije 2019.

						GRUPA
u milijunima HRK	2018.	Povećanje	Korištenje	Smanjenje	Tečajne razlike	2019.
Pravni postupci u tijeku	78	307	(1)	(8)	1	377
Ostale rezervacije	21	-	-	(21)	-	-
Ukupno	99	307	(1)	(29)	1	377

						BANKA
u milijunima HRK	2018.	Povećanje	Korištenje	Smanjenje	Tečajne razlike	2019.
Pravni postupci u tijeku	68	301	-	(6)	1	364
Ostale rezervacije	21	-	-	(21)	-	-
Ukupno	89	301	-	(27)	1	364

Vrhovni sud Republike Hrvatske je 2015. godine, u postupku koji je 2012. godine pokrenut od strane udruge za zaštitu potrošača protiv osam banaka u RH uključujući i Erste banku (u dalnjem tekstu: Kolektivni spor), potvrdio drugostupanjsku presudu kojom je valutna klauzula sadržana u ugovorima o kreditu s potrošačima potvrđena kao valjana, dok su ugovorne odredbe koje dopuštaju jednostranu promjenu kamatnih stopa u potrošačkim kreditima denominiranim u CHF, koje su većina tuženih banaka ugovarale do 2008. godine, utvrđene nepoštenim i ništetnim. Krajem 2016. godine Ustavni sud Republike Hrvatske ukinuo je dio odluke Vrhovnog suda koji se odnosi na valjanost valutne klauzule, dok je potvrdio presudu u vezi s (ne) zakonitosti odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi. Krajem 2017. godine Vrhovni sud RH je ukinuo drugostupanjsku presudu i vratio predmet na ponovno suđenje drugostupanjskom sudu u odnosu na pitanje valjanosti valutne klauzule. U lipnju 2018. godine nakon ponovljenog suđenja pred drugostupanjskim sudom donesena je presuda kojom je potvrđena prvostupanjska presuda. Naime, sud je presudio da su povrijeđeni kolektivni interesi potrošača na način da su tužene banke u ugovorima o kreditu između 2004. i 2008. ugovarale nepoštenu odredbu kojom je valuta obveze bila vezana uz tečaj švicarskog franka. Banka je protiv drugostupanjske sudske odluke u srpnju 2018. godine podnijela izvanredni pravni lijek (reviziju). Dana 3. rujna 2019. godine Vrhovni sud Republike Hrvatske donio je presudu kojom je odbio revizije svih tuženih banaka. Protiv takve odluke Banka je Ustavnom sudu Republike Hrvatske podnijela ustavnu tužbu 22. listopada 2019. godine, koja je odbijena odlukom Ustavnog suda od 3. veljače 2021. godine. Banka razmatra mogućnost osporavanja ishoda Kolektivnog spora na europskoj razini.

Banka je slijedila smjernice MRS-a 37: Rezervacije, potencijalne obveze i potencijalna imovina te su izdvojene rezervacije za potencijalne očekivane gubitke.

35. Rezervacije (nastavak)

c) Ostale rezervacije (osim dugoročnih rezervacija za zaposlene) (nastavak)

U odnosu na finansijski položaj Banke, smatramo da su potencijalni negativni efekti presuda donesenih u Kolektivnom sporu već u velikoj mjeri apsorbirane u okviru prilagodbe zahtjevima, kao i promjenama izvršenih u skladu s izmjenama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 09/15, 78/15, 102/15, 52/16) i Zakona o kreditnim institucijama (NN 159/2013, 19/2015, 102/2015). Naime, temeljem Zakona Banka je korisnicima kredita bila u obvezi ponuditi konverziju CHF kredita u kredit vezan uz valutu EURO, te je po prihvatu ponude i nakon što je s klijentom sklopljen aneks ugovora, kredit retroaktivno konvertiran u kredit vezan uz EURO na način kao da je od početka kredit bio vezan uz valutu EURO, pri čemu su sva plaćanja po prethodno sklopljenom ugovoru o kreditu sklopljenim uz valutnu klauzulu u švicarskim francima posljedično uzeta u obzir kod utvrđivanja preostalog iznosa glavnice po ugovoru o kreditu vezanim uz EURO. Banka je mišljenja da je takvo stajalište Banke potvrđeno u takozvanom Oglednom postupku koji se vodio pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske od prosinca 2019. godine. Vrhovni sud je u ožujku 2020. godine donio odluku kojom je utvrđeno da je sporazum o konverziji valjan, unatoč činjenici da su ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u CHF sadržane u osnovnom ugovoru o kreditu proglašene ništetnima u Kolektivnom sporu.

U travnju 2019. godine Banka je zaprimila presudu drugostupanjskog suda kojom je izmijenjena prvostupanska odluka u parnici pokrenutoj protiv Banke, te je temeljem takve preinačene presude Banci naloženo platiti iznos glavnice zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 2011. godine do datuma plaćanja zajedno s parničnim troškovima. Kao rezultat toga, u 2019. godini Banka je izdvojila dodatne rezervacije u iznosu od 187 milijuna HRK. U travnju 2019. godine Banka je podnijela izvanredni pravni lijek (reviziju) Vrhovnom судu Republike Hrvatske.

Daljnje informacije o značajnim sporovima nije moguće pružiti, slijedeći pravilo 37.92 MSFI-a sa svrhom zaštite položaja Banke u sudskim postupcima koji su u tijeku.

36. Potencijalne obveze

Kako bi izašli u susret potrebama klijenata, Banka sklapa različite vrste neopozivih i potencijalnih obveza. Iako ove obveze možda nisu priznate u izvještaju o finansijskom položaju, uključuju kreditni rizik i dio su sveukupnog rizika Grupe i Banke (bilješka 28.4 Kreditni rizik).

Instrumenti kapitala, kapital i rezerve

37. Ukupni kapital

Dionički kapital

Na dan 31. prosinca 2020. i 2019. godine dionički kapital Banke sastoji se od 16.984.175 redovnih dionica, svaka nominalne vrijednosti 100 HRK. Sve redovne dionice imaju isti status i daju pravo na jedan glas.

Kapitalne rezerve i kapitalna dobit

Raspodjeljive i neraspodjeljive rezerve Banke utvrđene su u skladu s propisima Hrvatske narodne banke. Na dan 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2019. godine Banka je statutarne i zakonske rezerve iskazala kao neraspodjeljive u iznosu 85 milijuna HRK.

Kapitalna dobit na dan 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2019. godine iznosila je 1.801 milijuna HRK

Dividende

Dividendu za 2020. godinu moraju odobriti dioničari na godišnjoj Glavnoj skupštini koja se ne održava do datuma izdavanja konsolidiranih finansijskih izvještaja. Kao posljedica COVID-19 krize, Europska središnja banka, kao i nacionalno regulatororno tijelo, izdale su preporuke za ograničavanje isplate dividendi. Kao rezultat toga, Banka nije isplatila dividendu za 2019. godinu.

Obuhvat konsolidacije

Konsolidirani finansijski izvještaji uključuju finansijske izvještaje Banke i društava nad kojima Banka ima kontrolu (ovisna društva), zajedno sa udjelom Grupe u pridruženim društvima.

Poslovno spajanje pod zajedničkom kontrolom Erste Factoring d.o.o.

Društvo Erste Factoring d.o.o. je pripojeno Banci 19. lipnja 2020. godine na temelju Ugovora o pripajanju kao i Odluke Glavne skupštine te Odluke Trgovačkog suda i na temelju odobrenja HANFA-e i HNB-a.

Banka je subjekt preuzimatelj. Ovo je transakcija poslovnog pripajanja pod zajedničkom kontrolom budući da su sva društva koja se pripajaju poslovanja u smislu MSFI-ja 3 koje kontrolira ista strana i ta kontrola nije prenosiva. Nije bilo prijenosa naknada za ovo pripajanje budući da Banka posjeduje 100% udjela u ovoj podružnici.

Ova transakcija poslovnog pripajanja pod zajedničkom kontrolom je obračunata po metodi prethodnika. Kako bi se obračunala ova transakcija korištene su knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza poduzeća Erste Factoring d.o.o. iz konsolidiranih finansijskih izvještaja Grupe.

Razlika između knjigovodstvene vrijednost ulaganja u podružnicu (prznata po metodi troška prije spajanja u zasebnim finansijskim izvještajima društva preuzimatelja) i knjigovodstvene vrijednosti neto imovine stečenog društva je prikazana u kapitalu (zadržana dobit).

Ovo spajanje se obračunava prospektivno od datuma transakcije. Usporedni podaci nisu prepravljeni tako da oni predstavljaju samo imovinu, obveze, prihode i troškove stjecatelja tj. Banke; dok su imovina, obveze, prihodi i troškovi stečenika (Erste Factoring d.o.o.) uključeni tek od datuma stjecanja 19. lipnja 2020. godine.

Učinci poslovnog spajanja priznati na datum spajanja:

u milijunima HRK	19. lipnja 2020.
Novac i novčana sredstva	222
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	30
Vlasnički instrumenti	6
Dužnički vrijednosni papiri	24
Nekretnine i oprema	1
Tekuća porezna imovina	3
Odgođena porezna imovina	33
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	443
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	(697)
Obveze za najam	(1)
Ostale obveze	(14)
Eliminacija knjigovodstvene vrijednosti ulaganja u ovisno društvo	(98)
Razlika priznata u Kapitalu, uključujući:	
- Zadržana dobit	(78)

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

Prodaja Diners Club International Mak d.o.o.e.l.

Dana 07. prosinca 2020. Erste Card Club je prodao cijelo ulaganje 100% u Diners Club International Mak d.o.o.e.l.

Do datuma prodaje Diners Club International Mak d.o.o.e.l. je sudjelovao sa gubitkom od 1 milijun HRK u Grupi. Brojke su konsolidirane u računu i dobiti Grupe.

u milijunima HRK	30. studenog 2020.
Knjigovodstvena vrijednost neto imovine nad kojom je izgubljena kontrola	
Ukupno imovina	46
Ukupne obveze	(32)
Neto imovina koja se prestala priznavati	14
Primljena naknada	
Primljena naknada	5
Gubitak pri prodaji	
Primljena naknada	5
Neto imovina koja se prestala priznavati	(14)
Gubitak pri prodaji	(9)
Novčani priljev pri prodaji ovisnog društva	
Novac i novčani ekvivalenti pri prodaji	(4)
Primljena novčana naknada	5
Neto novčani priljev pri prodaji	1

38. Ovisna društva

Ovisna društva su društva nad kojima Grupa ima kontrolu.

Sva društva nad kojima Grupa, izravno ili neizravno, ima kontrolu uključena su u konsolidirane finansijske izvještaje na osnovi računovodstvene evidencije na datum 31. prosinca 2020. godine.

Ovisna društva uključena su u konsolidirane finansijske izvještaje od datuma kada je stečena kontrola do datuma prestanka kontrole. Kontrola je postignuta kada je Grupa izložena ili ima pravo na varijabilne prinose koji proizlaze iz odnosa s društvom i ima sposobnost utjecati na te prinose kroz svoju moć upravljanja relevantnim aktivnostima društva. Relevantne aktivnosti su one koje najznačajnije utječu na varijabilne prinose društva.

Rezultati ovisnih društava koja su stečena ili prodana tijekom godine uključuju se u konsolidirani račun dobiti i gubitka od efektivnog datuma kada kontrola započinje do efektivnog datuma kada kontrola prestaje.

Finansijski izvještaji ovisnih društava sastavljaju se za isto izvještajno razdoblje kao i finansijski izvještaji Banke, primjenom računovodstvenih politika uskladištenih na razini Grupe. Unutargrupna stanja, transakcije, prihodi i rashodi, nerealizirani dobici i gubici koji proizlaze iz unutargrupnih transakcija, eliminiraju se prilikom sastavljanja konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Nekontrolirajući interesi predstavljaju udio u dobiti ili gubitku te kapitalu ovisnih društava kojem Banka nije izravni ni neizravni vlasnik. Nekontrolirajući interesi prikazuju se zasebno u računu dobiti i gubitka Grupe, izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Grupe te unutar kapitala u izvještaju o finansijskom položaju Grupe. Promjene udjela nekontrolirajućih interesa, koje nemaju za posljedicu promjenu u kontroli nad ovisnim društvom, iskazuju se kao transakcije kroz kapital, pri čemu se svaka razlika između iznosa za koji su nekontrolirajući interesi prilagođeni i fer vrijednosti plaćene ili primljene naknade, priznaje izravno u kapital.

Kontrola

MSFI 10 'Konsolidirani finansijski izvještaji' definira uvjete koje Grupa treba osigurati kako bi ostvarila kontrolu nad društvom. Uvjeti koji moraju biti zadovoljeni jesu:

- _ moć usmjeravanja relevantnih djelatnosti društva, npr. aktivnosti koje značajno utječu na prinos društva;
- _ izloženost, ili prava na varijabilne prinose iz odnosa sa društvom; i
- _ sposobnost utjecati na te prinose kroz svoju moć nad društvom.

Procjena postojanja kontrole pod ovom definicijom može zahtijevati značajne računovodstvene prosudbe, pretpostavke i procjene, a osobito u nestandardnim situacijama kao što su:

- _ moć proizlazi iz prava glasa i iz ugovornih odnosa (ili uglavnom iz potonjeg);
- _ izloženost koja proizlazi iz bilančnih investicija i vanbilančnih obveza ili garancija (ili uglavnom iz potonjeg); ili
- _ varijabilni prinosi koji proizlaze iz identificiranih prihoda (npr. dividende, kamate, naknade) te iz ušteda troškova, ekonomije razmjera i/ili operativnih sinergija (ili uglavnom iz potonjeg).

Nakon stjecanja dodatnog udjela u društvu Erste Leasing d.o.o. (u nastavku teksta Društvo), tijekom 2014. godine, Banka ima 50% vlasništva u Društvu. Ostalih 50% je u vlasništvu Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Austria. Grupa konsolidira Društvo na temelju procjene kontrole nad njegovim relevantnim aktivnostima kako je definirano MSFI-jem 10 Konsolidirani finansijski izvještaji.

Grupa je razmotrila lokalno zakonodavstvo i Zakon o osnivanju Društva i donijela zaključak da u skladu sa Zakonom o osnivanju Društva, Banka kontrolira Društvo. Prema Zakonu o osnivanju Društva, odluke na razini dioničara, koje zahtijevaju jednoglasno donošenje odluka, zaštitne su prirode. Odluke o relevantnim aktivnostima donose se natpolovičnom većinom članova Nadzornog odbora Društva, pri čemu Banka ima pravo imenovati većinu članova, te stoga kontrolira Društvo.

Nadalje, Banka ima mogućnost korištenja svoje moći kako bi utjecala na povrat ulaganja. Banka je osigurala okvire u kojima može adekvatno pratiti kretanje portfelja Društva kao i njegovo poslovanje u cijelini, uspostavljena je uska suradnja između prodajnih poslovnih linija kao i stalna koordinacija organizacijskih dijelova za upravljanje rizicima odnosno uvedeno je strateško upravljanje rizicima Društva kao i strateško upravljanje nad Društvom u svim njegovom relevantnim aspektima poslovanja.

38. Ovisna društva (nastavak)

Poslovna spajanja

Stjecanje ovisnih društava obračunava se korištenjem metode kupnje. Trošak poslovnog spajanja mjeri se kao zbroj fer vrijednosti (na dan razmjene) dane imovine, nastalih ili preuzetih obveza te vlasničkih instrumenata koje je Grupa izdala u zamjenu za kontrolu nad stečenim društvom.

Za poslovna spajanja od 1. siječnja 2010. godine, troškovi izravno povezani sa stjecanjem priznaju se u trenutku nastanka i prikazuju unutar ostalih troškova poslovanja. Grupa mjeri goodwill na datum stjecanja kao fer vrijednost prenesene naknade, uvećano za priznati iznos eventualnog nekontrolirajućeg interesa u stečenom društву, uvećano za, ako se stjecanje ostvaruje u dijelovima, fer vrijednost postojećeg vlasničkog udjela u stečenom društvu; umanjeno za neto priznati iznos prepoznatljive stečene imovine i obveza. Na datum stjecanja, prepoznatljiva stečena imovina i obveze priznaju se, u pravilu, po fer vrijednosti. Ako zbroj predstavlja negativnu vrijednost, dobitak proizašao iz povoljne kupnje se odmah priznaje u dobiti ili gubitku u razdoblju stjecanja i prikazuje pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat' u računu dobiti i gubitka.

Za poslovna spajanja prije 1. siječnja 2010. godine, troškovi izravno povezani sa stjecanjem bili su uključeni u trošak stjecanja društva, a goodwill predstavlja višak naknade za stjecanje iznad udjela Grupe u neto fer vrijednosti priznate prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza stečenog društva. Ako je udio Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza stečenog društva bio viši od troška poslovnog spajanja, višak se odmah priznavao u račun dobiti i gubitka.

Nekontrolirajući interesi iskazuju se prema njihovom razmernom udjelu u priznatom iznosu prepoznatljive neto imovine ovisnog društva.

Poslovno spajanje koje uključuje društva ili poslovanje pod zajedničkom kontrolom je poslovna kombinacija u kojoj su navedena društva pod zajedničkom kontrolom od strane istog subjekta ili subjekata, prije ili nakon poslovnog spajanja, i ta kontrola nije prenosiva.

Računovodstvena metoda prethodnika koristi se za obračun pripajanja i poslovnih kombinacija subjekata (poduzeća) pod zajedničkom kontrolom.

Prema metodi prethodnika, stjecatelj uključuje knjigovodstvenu vrijednosti imovine (uključujući goodwill, ako postoji) i obaveza stečenog ili pripojenog subjekta (tj. subjekta koji prestaje postojati kao rezultat pripajanja) iz konsolidiranih finansijskih izvještaja najvišeg matičnog društva koji ima zajedničku kontrolu, a za kojeg se pripremaju konsolidirani finansijski izvještaji ili nižeg matičnog društva, ako je to opravdano (na primjer, kada se ovisno društvo pripaja matičnom društvu, za obračun se uzima knjigovodstvena vrijednost iz konsolidiranih finansijskih izvještaja matičnog društva).

Rezultat stečenog ili pripojenog subjekta te bilanca uključuju se prospektivno od datuma kada je došlo do pripajanja ili poslovne kombinacije između subjekata pod zajedničkom kontrolom. Na datum pripajanja eliminiraju se međusobne transakcije, stanja i nerealizirani dobici i gubici između dva subjekta koja se pripajaju.

Razlika između prenesene naknade i knjigovodstvene vrijednosti neto imovine stečenog društva iskazuje se u kapitalu (u zadržanoj dobiti).

38. Ovisna društva (nastavak)

Ulaganja u ovisna društva

Ovisna društva u milijunima HRK	Glavna djelatnost	Vlasništvo %		Udio Grupe u neto imovini		Trošak ulaganja minus umanjenje vrijednosti	
		2019.	2020.	2019.	2020.	2019.	2020.
Erste Nekretnine d.o.o.	Poslovanje nekretninama	100%	100%	7	9	1	1
Erste Factoring d.o.o.	Društvo za otkup nedospjelih potraživanja	100%	0%	13	0	98	0
Erste Card Club d.o.o.	Financijsko posredovanje i usluge	100%	100%	1.157	1.168	659	659
Izbor Nekretnina d.o.o.	Upravljanje nekretninama i najam	100%	100%	41	44	40	40
Erste Bank AD, Podgorica	Kreditna institucija	100%	100%	676	713	100	100
Erste & Steiermarkische S-leasing d.o.o.	Leasing društvo	50%	50%	373	392	89	89
Erste Group IT HR d.o.o.	IT inženjering	80%	80%	9	10	2	2
Izravna kontrola				2.276	2.336	989	891
Erste Card d.o.o. Slovenia	Financijsko posredovanje i usluge	100%	100%	27	30	24	24
Diners Club International Mak d.o.o.e.l.	Financijsko posredovanje i usluge	100%	0%	14	0	7	0
Neizravna kontrola				41	30	31	24
Ukupno ovisna društva:				2.317	2.366	1.020	915

Sljedeća ovisna društva imaju nematerijalni nekontrolirajući interes:

- _ Erste & Steiermarkische S-leasing d.o.o. (50%)
- _ Erste Group IT HR d.o.o. (20%)

Grupa nema značajnih ograničenja na svoju sposobnost pristupa ili korištenja svoje imovine i podmirenja svojih obveza, osim onih koje proizlaze iz nadzornog okvira unutar kojeg djeluju ovisna društva banke. Nadzorni okviri banke zahtijevaju da ovisna društva banke održavaju određenu razinu regulatornog kapitala i likvidne imovine, ograničavaju svoju izloženost prema ostalim dijelovima Grupe te budu u skladu s drugim omjerima.

39. Ulaganja u pridružena društva

Pridružena društva su sva društva nad kojima Grupa ima značajan utjecaj ali nema kontrolu. Značajan utjecaj je moći sudjelovanja u odlukama o finansijskim i poslovnim politikama društva koje je predmet ulaganja, ali ne predstavlja kontrolu niti zajedničku kontrolu nad tim politikama. Općenito, ukoliko Grupa posjeduje, izravno ili neizravno, 20% (ili više) glasačke moći pretpostavlja se da postoji značajan utjecaj osim ako se jasno može dokazati da to nije slučaj.

Rezultat, imovina i obveze pridruženih društava iskazani su u konsolidiranim finansijskim izvještajima primjenom metode udjela. Prema metodi udjela, ulaganja u pridružena društva iskazuju se u konsolidiranom izvještaju o finansijskom položaju po trošku stjecanja uskladenom za promjene udjela Grupe u neto imovini pridruženog društva nakon stjecanja i umanjenom za akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti pojedinačnog ulaganja.

Višak troška stjecanja iznad udjela Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza pridruženog društva utvrđenih na dan stjecanja priznaje se kao goodwill. Goodwill je uključen u knjigovodstvenu vrijednost ulaganja i predmet je testa umanjenja kao dio ulaganja. Višak udjela Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza iznad troška stjecanja se, nakon ponovne procjene, priznaje u račun dobiti i gubitka.

Udio Grupe u rezultatu pridruženih društava priznaje se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka u retku Neto rezultat od ulaganja po metodi udjela. Na ovoj poziciji prikazan je rezultat od ulaganja u pridružena društava i zajedničke pothvate na koja se primjenjuje metoda udjela (mjerena kao udio investitora u dobiti i gubitu pridruženih društava ili zajedničkih pothvata). Međutim, gubitak od umanjenja vrijednosti i njegovo ukidanje te realizirani dobici i gubici od ulaganja u pridružena društva ili zajedničke pothvate koja se uključuju u konsolidirane finansijske izvještaje metodom udjela prikazuju se pod pozicijom 'Ostali operativni rezultat'.

39. Ulaganja u pridružena društva (nastavak)

Ulaganja u pridružena društva

Pridružena društva	Erste d.o.o.	
Zemlja osnivanja društva	Hrvatska	
Mjesto poslovanja	Hrvatska	
Glavna djelatnost u milijunima HRK	Društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima	
	2019.	2020.
Vlasništvo %	45,86%	45,86%
MSFI klasifikacija	Pridruženo društvo	Pridruženo društvo
Izvještajna valuta	HRK	HRK
Primljena dividenda	10	7
Gubitak od umanjenja vrijednosti (kumulativno)	-	-
Gubitak od umanjenja vrijednosti (za izvještajnu godinu)	-	-
Ključne finansijske informacije ulagača za izvještajnu godinu (kao za izvještajni završetak godine)		
Finansijska imovina	105	121
Ostala imovina	15	17
Finansijske obveze	-	0
Ostale obveze	(13)	(29)
Ostale obveze	67	66
Prihod	(42)	(43)
Trošak	38	38
Usklada neto imovine ulagača i knjigovodstvene vrijednosti vlasničkog ulaganja	20	21
Neto imovina koja pripada Grupi	58	59

Ostala pitanja

40. Transakcije s povezanim stranama

Prilikom razmatranja svake moguće transakcije s povezanim stranom pozornost je usmjerena na suštinu odnosa, a ne samo na pravni oblik. Transakcije s povezanim stranama obavljaju se na načelu nepristranih transakcija (arm's length). Stoga, primjenjive kamatne stope i ostali uvjeti (datumi dospijeća i kolaterali) predstavljaju tržišne uvjete.

Matično društvo (koje je ujedno matično društvo cijele grupe) je Erste Group Bank AG, Beč (EGB). Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu je Steiermärkische Bank und Sparkassen AG.

Ključno rukovodstvo uključuje Upravu i ostalo izvršno rukovodstvo, dok pozicija ostalo uključuje uže članove obitelji ključnog rukovodstva.

Na dan 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2019. godine stanja iz odnosa s povezanim stranama obuhvaćaju sljedeće:

IMOVINA			GRUPA		
u milijunima HRK	Krediti i potraživanja	Derivativi 2019.	Ostalo	Krediti i potraživanja	Derivativi 2020.
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	-	-	2	-	-
Ključno rukovodstvo	13	-	-	19	-
Matično društvo	374	6	217	28	67
Ostala društva EGB	4	-	31	3	-
Ostalo	1	-	-	2	-
Pridružena društva	-	-	-	-	-
Ukupno imovina	392	6	250	52	67
					186

OBVEZE			GRUPA		
u milijunima HRK	Depoziti	Derivativi 2019.	Ostalo	Depoziti	Derivativi 2020.
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	3.344	-	-	3.037	-
Ključno rukovodstvo	34	-	-	48	-
Matično društvo	4.496	31	2	3.188	42
Ostala društva EGB	79	-	1	246	-
Ostalo	6	-	-	19	-
Pridružena društva	20	-	-	34	-
Ukupne obveze	7.979	31	3	6.572	42
					4

IMOVINA			BANKA		
u milijunima HRK	Krediti i potraživanja	Derivativi 2019.	Ostalo	Krediti i potraživanja	Derivativi 2020.
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	-	-	1	-	-
Ključno rukovodstvo	12	-	-	17	-
Matično društvo	374	6	64	28	67
Ostala društva EGB	3	-	3	3	-
Ostalo	1	-	-	2	-
Ovisna društva	497	1	-	231	-
Pridružena društva	-	-	-	-	-
Ukupno imovina	887	7	68	281	67
					76

Značajne transakcije s povezanim stranama odnose se na finansijske usluge i informatičke djelatnosti.

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

40. Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

OBVEZE	Depoziti	Derivativi	Ostalo	Depoziti	Derivativi	BANKA
u milijunima HRK		2019.			2020.	Ostalo
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	962	-	-	711	-	-
Ključno rukovodstvo	36	-	-	46	-	-
Matično društvo	2.611	31	2	1.920	42	3
Ostala društva EGB	77	-	1	170	-	-
Ostalo	6	-	-	19	-	-
Ovisna društva	307	-	-	370	-	-
Pridružena društva	20	-	-	34	-	-
Ukupne obveze	4.019	31	3	3.270	42	3

POZICIJE RAČUNA DOBITI I GUBITKA	GRUPA		BANKA	
u milijunima HRK	2019.	2020.	2019.	2020.
Kamatni prihod	24	22	29	23
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	-	-	-	-
Ključno rukovodstvo	-	-	-	-
Matično društvo	24	22	22	21
Ostala društva EGB	-	-	-	-
Ovisna društva	-	-	7	2
Pridružena društva	-	-	-	-
Prihodi od naknada	35	23	106	78
Matično društvo	8	4	7	3
Ostala društva EGB	25	17	24	16
Ovisna društva	-	-	73	57
Pridružena društva	2	2	2	2
Ostali operativni prihod	82	43	70	30
Matično društvo	60	22	57	19
Ovisna društva	-	-	13	10
Ostala društva EGB	22	21	-	1
Pridružena društva	-	-	-	-
Ukupno prihodi	141	88	205	131

POZICIJE RAČUNA DOBITI I GUBITKA	GRUPA		BANKA	
u milijunima HRK	2019.	2020.	2019.	2020.
Kamatni trošak	181	149	130	107
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	46	38	16	11
Ključno rukovodstvo	-	-	-	-
Ostala društva EGB	-	1	-	-
Matično društvo	135	109	114	95
Ovisna društva	-	-	-	-
Pridružena društva	-	1	-	1
Rashodi od naknada	34	38	40	38
Matično društvo	4	6	4	6
Ostala društva EGB	30	29	23	22
Ostalo	-	3	-	3
Ovisna društva	-	-	13	7
Ostali administrativni troškovi	77	90	125	131
Matično društvo	18	13	18	13
Ostala društva EGB	58	77	43	63
Ključno rukovodstvo	1	-	1	-
Ovisna društva	-	-	63	55
Pridružena društva	-	-	-	-
Dobici i gubici od neto rezultata trgovanja	35	(74)	35	(71)
Matično društvo	35	(74)	35	(74)
Ovisna društva	-	-	-	3
Ostali operativni troškovi	-	-	-	-
Matično društvo	-	-	-	-
Ukupno rashodi	327	203	330	205

40. Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

IZVANBILANČNE STAVKE u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Izdane garancije	26	25	26	25
Matično društvo	25	24	25	24
Ostala društva EGB	1	1	-	-
Ostalo	-	-	-	-
Ovisna društva	-	-	1	1
Neiskorišteni krediti i preuzete obveze	1	4	131	102
Ključno rukovodstvo	-	3	1	1
Ostala društva EGB	1	1	-	-
Ovisna društva	-	-	130	101
Pridružena društva	-	-	-	-
Ukupno potencijalne i preuzete obveze	27	29	157	127

Zaduženja kod matičnog društva na 31. prosinca 2020. iznosila su 2.553 milijuna HRK za Grupu (2019.: 3.563 milijuna HRK) i 1.285 milijuna HRK za Banku (2019.: 1.678 milijuna HRK).

Na dan 31. prosinca 2020. godine, Grupa je imala kolateral iskazan u Depozitima od banaka u iznosu od 809 milijuna HRK (2019.: 893 milijun HRK).

Podaci o plaćama i bonusima (trošak) Upravi i ključnim rukovoditeljima su sljedeći:

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Uprava				
Plaće, porezi i doprinosi iz plaće	28	30	10	11
od čega doprinosi mirovinskom fondu	2	3	-	1
Bonusi	12	11	5	6
Ostalo ključno rukovodstvo				
Plaće, porezi i doprinosi iz plaće	26	25	26	25
od čega doprinosi mirovinskom fondu	3	4	3	4
Bonusi	7	2	7	2
Ukupne naknade	73	68	48	44

41. Naknade za reviziju i porezno savjetovanje

Sljedeća tablica sadrži osnovne naknade za reviziju za finansijsku 2020. i 2019. godinu:

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Naknade za reviziju	4	6	2	3
Ukupno	4	6	2	3

U razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2020. revizori su pružili dvije dopuštene nerevizionske usluge Banci i Grupi. To su konsultantske usluge za ocjenu kvalitete imovine (engl. Assets Quality Review) Erste Bank AD Podgorica i multi izdavački program (engl. Multi Issuer Program) za Banku. Ukupna naknada za pružene usluge je nematerijalna.

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

42. Analiza preostalih dospjeća

Očekivani novčani tokovi su podijeljeni prema ugovornim dospjećima u skladu s planom amortizacije i raspoređeni prema rasponima ročnosti manje od 1 godine i više od 1 godine. Sljedeća tablica prikazuje ugovorna dospjeća na 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2019.

u milijunima HRK	2019.		2020.		GRUPA
	< 1 year	> 1 year	< 1 godine	> 1 godine	
Novac i novčana sredstva	5.105	-	8.673	-	
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	203	22	119	43	
Derivativi	17	22	75	43	
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	186	-	44	-	
Finansijska imovina kojom se ne trguje, a čija se fer vrijednost vrednuje kroz RDG	160	39	126	62	
Vlasnički instrumenti	-	16	-	36	
Dužnički vrijednosni papiri	160	23	126	26	
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2.327	8.277	1.456	9.822	
Vlasnički instrumenti	-	162	-	130	
Dužnički vrijednosni papiri	2.327	8.115	1.456	9.692	
Finansijska imovina po amortizacijskom trošku	16.679	34.616	16.891	39.263	
Dužnički vrijednosni papiri	291	1.351	180	2.181	
Krediti i predujmovi kreditnim institucijama	4.367	-	4.041	-	
Krediti i predujmovi klijentima	12.021	33.265	12.670	37.082	
Potraživanja s osnove finansijskog najma	841	1.612	815	1.645	
Potraživanje od kupaca i ostala potraživanja	1.528	9	1.117	26	
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	1.311	-	1.236	
Ulaganje u nekretnine	-	33	-	5	
Nematerijalna imovina	-	376	-	390	
Ulaganja u zajedničke potvhve i pridružena društva	-	58	-	59	
Tekuća porezna imovina	12	-	123	-	
Odgođena porezna imovina	-	187	-	197	
Ostala imovina	118	353	89	312	
UKUPNO IMOVINA	26.973	46.893	29.409	53.060	
Finansijske obveze koje se drže radi trgovanja	18	18	76	30	
Derivativi	18	18	76	30	
Finansijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	49.647	13.043	58.755	11.881	
Depoziti od banaka	4.762	5.052	3.295	5.753	
Depoziti od klijenata	44.027	7.298	54.682	5.446	
Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	672	-	677	
Ostale finansijske obveze	858	21	778	5	
Obveze od finansijskog najma	15	83	23	79	
Rezerviranja	443	51	510	72	
Porezne obveze	24	5	6	4	
Ostale obveze	620	21	627	22	
UKUPNO OBVEZE	50.767	13.221	59.997	12.088	

42. Analiza preostalih dospijeća (nastavak)

u milijunima HRK	BANKA			
	2019.		2020.	
	< 1 year	> 1 year	< 1 godine	> 1 godine
Novac i novčana sredstva	4.339	-	7.947	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	204	22	119	43
Derivativi	18	22	75	43
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	186	-	44	-
Financijska imovina kojem se ne trguje, a čija se fer vrijednost vrednuje kroz RDG	15	10	8	61
Vlasnički instrumenti	-	10	-	36
Dužnički vrijednosni papiri	15	-	8	25
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2.148	7.813	1.409	9.295
Vlasnički instrumenti	-	147	-	114
Dužnički vrijednosni papiri	2.148	7.666	1.409	9.181
Financijska imovina po amortizacijskom trošku	14.798	32.019	14.548	36.774
Dužnički vrijednosni papiri	291	1.173	-	2.180
Krediti i predujmovi kreditnim institucijama	4.260	-	3.968	-
Krediti i predujmovi klijentima	10.247	30.846	10.580	34.594
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	188	-	596	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	803	-	810
Ulaganja u nekretnine	-	3	-	2
Nematerijalna imovina	-	121	-	135
Ulaganja u ovisna društva	-	989	-	891
Ulaganja u zajedničke potvate i pridružena društva	-	38	-	38
Tekuća porezna imovina	-	-	112	-
Odgođena porezna imovina	-	75	-	110
Ostala imovina	24	332	26	292
UKUPNO IMOVINA	21.716	42.225	24.765	48.451
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	18	18	76	30
Derivativi	18	18	76	30
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	43.777	10.752	54.025	9.277
Depoziti od banaka	1.955	3.320	1.555	3.654
Depoziti od klijenata	41.695	6.760	52.307	4.946
Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	672	-	677
Ostale financijske obveze	127	-	163	-
Obveze od finansijskog najma	18	87	17	85
Rezerviranja	420	33	490	55
Porezne obveze	8	-	-	-
Ostale obveze	406	21	403	21
UKUPNO OBVEZE	44.647	10.911	55.011	9.468

43. Događaji nakon datuma bilance

Početkom veljače uspješno je završeno bančino izdanje tzv. senior preffered obveznica, koje predstavlja prvo takvo izdanje na domaćem tržištu kapitala u okviru tzv. MREL zahtjeva.

Obveznice su izdane s fiksnom kamatnom stopom 0,75%, uz polugodišnju isplatu kamata, prinosom do dospijeća 0,85% te dospijećem 5. veljače 2026. godine. Vrijednost izdanja je 45 milijuna eura.

Izdanje je bilo namijenjeno svim ulagateljima, a u konačnici su u najvećoj mjeri zastupljeni institucionalni ulagatelji. Obveznice su uvrštene na Zagrebačku burzu, a dodatno je bitno istaknuti da je obveznica uvrštena i na Listu prihvatljivih kolateralala za kreditne operacije HNB-a i repo poslove zahvaljujući visokom kreditnom ratingu banke.

Dana 22. siječnja 2021. Erste Leasing d.o.o. (Društvo) je zaprimilo Zaključak Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga (dalje u tekstu HANFA) s priloženim Zapisnikom o obavljenom nadzoru od 21. siječnja 2021. Predmet posrednog nadzora HANFA-e je bio obračun kamatnih stopa po ugovorima o leasingu u razdoblju od početka 2008. do kraja 2011. godine te nadzor nad transparentnošću aktualnih odredbi ugovora o finansijskom i operativnom leasingu sklopljenih s primateljima koji nemaju status potrošača.

Društvo je dana 29. siječnja 2021. godine izjavilo svoj Prigovor u odnosu na Zapisnik pobijajući isti u cijelosti.

Do trenutka objave revidiranih finansijskih izvještaja Društvo nije zaprimilo Rješenje ili neki drugi dokument HANFA-e na svoj Prigovor te stoga nije u mogućnosti procijeniti utjecaj eventualnog Rješenja HANFA-e na poslovanje i finansijski položaj Društva, ukoliko će ga biti.

44. Izvještavanje po državama

Država 2020.	Operativni prihod	Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	Porez na dobit	Zaposleni GRUPA
Hrvatska	2.724	428	(6)	2.896
Crna Gora	216	47	(3)	297
Sjeverna Makedonija	14	-	-	-
Slovenija	57	7	(1)	59
Ukupno	3.011	482	(10)	3.252

Država 2019.	Operativni prihod	Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	Porez na dobit	Zaposleni GRUPA
Hrvatska	2.895	1.093	(219)	2.969
Crna Gora	217	103	(9)	270
Sjeverna Makedonija	17	3	-	43
Slovenija	63	12	(1)	59
Ukupno	3.192	1.211	(229)	3.341

Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi

45. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi

U sljedećem tekstu, Grupa ispunjava zahtjeve za objavljivanjem regulatornog kapitala u skladu s Uredbom (CRR - Capital Requirements Regulation), točnije člankom 436 (b) do (e) te člankom 437 (1) (a), (d) i (e) Uredbe.

Kapitalni zahtjevi

Od 01. siječnja 2014. godine, Grupa izračunava regulatorni kapital i kapitalne zahtjeve u skladu sa Basel III zahtjevima. Regulatorni zahtjevi su implementirani u EU putem Uredbe i Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. godine („CRD IV“) („Direktiva“), te su primjenjeni i u hrvatskom Zakonu o kreditnim institucijama („ZOKI“), kao i kroz različite tehničke standarde izdane od Europskog tijela za bankarstvo („EBA“).

Svi zahtjevi definirani Uredbom, ZOKI-jem te tehničkim standardima u potpunosti se primjenjuju u Grupi u regulatorne svrhe te za potrebe objave regulatornih podataka.

CRD V donesen je u nacionalno zakonodavstvo 16. prosinca 2020., u djelu izmijena u zaštitnim slojevima kapitala, izračun za kombinirani zaštitni sloj kapitala. Grupa primjenjuje ove nove propise od datuma stupanja na snagu.

Računovodstvena načela

Računovodstveni i regulatorni podaci objavljeni od Grupe su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“). Priznate komponente kapitala proizlaze iz Izvještaja o finansijskom položaju i Računa dobiti i gubitka koji su sastavljeni u skladu s MSFI. U slučajevima gdje regulatorni tretman nije jednak računovodstvenom usklade računovodstvenih podataka proizlaze iz različitog obuhvata konsolidacije (za detalje pogledati poglavje „Usporedba konsolidacije za računovodstvene i regulatorne potrebe“).

Zaključni datum za konsolidirana finansijska i regulatorna izvješća Grupe je 31. prosinac svake godine.

Usporedba konsolidacije za računovodstvene i regulatorne potrebe

Objava u skladu s člankom 436 (b) Uredbe

Obuhvat konsolidacije

Detalji obuhvata konsolidacije za potrebe finansijskih izvještaja nalaze se u poglavlju Obuhvat konsolidacije u Godišnjem izvješću.

Bonitetni obuhvat konsolidacije koristi se kao sinonim za obuhvat konsolidacije koji slijedi regulatorne zahtjeve za konsolidaciju kako je definirano Uredbom, Zakonom o kreditnim institucijama („ZOKI“) te isti predstavlja provođenje Direktive u nacionalnom zakonodavstvu.

Bonitetni obuhvat konsolidacije

Bonitetni obuhvat konsolidacije je definiran u Dijelu Prvom, Glavi II, Poglavlju 2, Odjeljku 3 Uredbe.

U skladu s Uredbom u obuhvat bonitetne konsolidacije ulaze subjekti definirani u članku 4 (1) (3) i od (16) do (27) u vezi s člancima 18 i 19 Uredbe. Temeljem relevantnih odjeljaka u članku 4 Uredbe, subjekti koji ulaze u konsolidaciju određuju se na temelju poslovnih aktivnosti određenog subjekta.

Osim toga, u primjeni je promjena prema članku 18 (7): Kada institucija ima društvo kći koje nije institucija, finansijska institucija ili društvo za pomoćne usluge ili ima sudjelujući udio u takvom društvu, na to društvo primjenjuje metodu udjela. Ta metoda, međutim, ne može biti osnova za uključivanje dotičnih društava u nadzor na konsolidiranoj osnovi. Definicija prema Uredbi razlikuje se od opsega konsolidacije prema MSFI-ju, koji također uključuje osiguravajuća društva i druge subjekte koji podliježu potpunoj konsolidaciji.

45. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Bonitetni obuhvat konsolidacije (nastavak)

Glavne razlike između finansijskog obuhvata konsolidacije i bonitetnog obuhvata temeljenog na različitim zahtjevima definiranim u MSFI i u Uredbi:

- Na temelju Uredbe, kreditne institucije na temelju članka 4 (1) (1) Uredbe, investicijska društva temeljem članka 4 (1) (2) Uredbe, društva za pomoćne usluge temeljem članka 4 (1) (18) Uredbe i finansijske institucije temeljem članka 4 (1) (26) Uredbe uzimaju se u obzir u bonitetnoj konsolidaciji. Prema MSFI-ju svi subjekti koji ne ulaze u obuhvat konsolidacije prema Uredbi, kao što su društva za osiguranje, moraju biti uključeni u finansijski obuhvat konsolidacije.
- Izužeća subjekata iz bonitetnog obuhvata konsolidacije mogu se primijeniti u skladu sa člankom 19 Uredbe. Prema članku 19 (1) Uredbe, subjekti mogu biti izuzeti iz bonitetnog obuhvata konsolidacije ukoliko njihova ukupna imovina i izvanbilančne stavke ne prelaze niži od sljedeća dva iznosa: 10 milijuna EUR-a ili 1% ukupnog iznosa imovine i izvanbilančnih stavki matičnog društva. Grupa primjenjuje članak 19 (1) Uredbe.
- Prema članku 19 (2) Uredbe subjekti također mogu biti izuzeti iz obuhvata ukoliko premašuju limite definirane člankom 19 (1) Uredbe, te nisu relevantni za regulatorne potrebe. Izužeće subjekata temeljenog na članku 19 (2) Uredbe zahtjeva prethodno odobrenje nadležnog tijela. Za subjekte koja premašuju limite definirane u članku 19 (1) Uredbe u neznačajnom iznosu, Grupa primjenjuje članak 19 (2) Uredbe te slijedi zahtjeve procesa odobrenja definirane unutar tog članka. Grupa ne primjenjuje članak 19 (2) Uredbe za kreditne institucije i investicijska društva.

Metode konsolidacije

Za izračun konsolidiranog regulatornog kapitala, Grupa općenito primjenjuje iste konsolidacijske metode kao i za računovodstvene potrebe.

Za izračun konsolidiranog regulatornog kapitala, Grupa općenito primjenjuje iste konsolidacijske metode kao i za računovodstvene potrebe

Iznosi korišteni u izračunu regulatornog kapitala proizlaze iz Izvještaja o finansijskom položaju u skladu s MSFI. Iznosi koji su korišteni kao osnova za izračun regulatornog kapitala preračunavaju se prema definiciji bonitetne konsolidacije prema Uredbi. Razlika između Izvještaja o finansijskom položaju u skladu s MSFI i Izvještaja o finansijskom položaju za regulatorne svrhe je u obuhvatu konsolidacije, kako je iskazano pod naslovom „Usklađivanje Izvještaja o finansijskom položaju“.

Uzimanje u obzir subjekata finansijskog sektora koji se ne konsolidiraju i odgođenog poreza koji ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika u izračunu konsolidiranog redovnog osnovnog kapitala Grupe

Knjigovodstvene iznose koji predstavljaju ulaganja u subjekte finansijskog sektora definirane člankom 4 (27) Uredbe koji nisu potpuno konsolidirani ili se uzimaju u obzir prema metodi udjela za regulatorne potrebe potrebno je umanjiti od regulatornog kapitala na osnovi zahtjeva definiranih u Člancima 36 (1) (h), 45 i 46 Uredbe za neznačajna ulaganja i Člancima 36 (1) (i), 43, 45, 47 i 48 Uredbe za značajna ulaganja.

U svrhu navedenoga, neznačajna ulaganja se definiraju kao ulaganja u subjekte finansijskog sektora u kojima je udjel ulaganja jednak ili manji od 10% redovnog osnovnog kapitala određenih subjekata finansijskog sektora, dok su značajna ulaganja definirana kao ulaganja iznad 10% redovnog osnovnog kapitala određenih subjekata finansijskog sektora. Kako bi se odredio udio u subjektima finansijskog sektora, udjeli se računaju na temelju direktnog, indirektnog i sintetskog ulaganja u određene subjekte. U skladu sa člankom 46 (1) (a) Uredbe, udjeli u neznačajna ulaganja umanjuju se ukoliko ukupan iznos ulaganja, uključujući i dodatni osnovni kapital u skladu s člankom 56 (c) i 59 Uredbe te dopunski kapital prema članku 66 (c) i 70 Uredbe prelaze definirani prag izuzeća od 10% u odnosu na redovni osnovni kapital izvještajne institucije.

45. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Umanjenje će se provesti na iznos koji premašuje prag izuzeća od 10%. Na iznose koji su manji ili jednaki 10% redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije primjenjuje se prihvatljiv ponder rizika u skladu sa Dijelom 3, Glavom II, Poglavljem 2 odnosno Poglavljem 3, te prema potrebi u skladu sa zahtjevima iz Dijela 3, Glave IV unutar rizikom ponderirane aktive kako je navedeno u članku 46 (4) Uredbe.

Za umanjenje značajnih ulaganja od redovnog osnovnog kapitala subjekta finansijskog sektora, prag izuzeća je definiran člankom 48 (2) Uredbe. U skladu sa člankom 48 (2) Uredbe, značajna ulaganja u redovni osnovni kapital finansijskog sektora potrebno je umanjiti ukoliko prelaze 10% redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije. Ukoliko je prekoračen prag od 10%, umanjenje je ograničeno na iznos koji premašuje prag. Preostali iznos uključuje se u iznos rizikom ponderirane aktive te je ponderiran sa ponderom 250% prema članku 48 (4) Uredbe.

Pored spomenutog praga izuzeća člankom 48 (2) Uredbe definira se i kombinirani prag za umanjenje značajnih ulaganja prema članku 36 (1) (i) Uredbe i za odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika prema članku 36 (1) (c) Uredbe kao i članka 38 Uredbe. Kombinirani prag prema članku 48 (2) Uredbe definiran je iznosom od 17,65% redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije. Ukoliko je prag izuzeća prekoračen, prekoračeni iznos potrebno je umanjiti od redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije. Iznos koji je jednak ili manji od kombiniranog praga u skladu s člankom 48 (3) Uredbe ulazi u izračun rizikom ponderirane aktive. Na iznose koji ne prekoračuju 17,65% praga izuzeća u skladu s člankom 48 (4) Uredbe, primjenjuje se ponder od 250%.

Pored kombiniranog praga izuzeća od 17,65%, primjenjuje se i prag izuzeća od 10% na redovni osnovni kapital izvještajne institucije za odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika prema članku 48 (3) Uredbe. U slučaju da iznos odgođene porezne imovine koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika prelazi prag od 10% redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije, prekoračeni iznos se umanjuje od redovnog osnovnog kapitala izvještajne institucije. Iznos koji je jednak ili manji od praga definiranog člankom 48 (3) Uredbe uzima se u izračun rizikom ponderirane aktive s ponderom od 250% prema članku 48 (4) Uredbe.

Na izvještajni datum, Grupa nije prekoračila gore navedene pragove izuzeća.

Izračun praga izuzeća u skladu s člancima 46 i 48 Uredbe

	2019.	2020.
u mil HRK		
Neznačajna ulaganja u subjekte finansijskog sektora		
Prag izuzeća (10% redovnog osnovnog kapitala)	896	953
Ulaganja u redovni osnovni kapital	(10)	(8)
Razlika do praga izuzeća	886	945
Značajna ulaganja u subjekte finansijskog sektora		
Prag izuzeća (10% redovnog osnovnog kapitala)	896	953
Ulaganja u redovni osnovni kapital	(43)	(42)
Razlika do praga izuzeća	853	911
Odgodena porezna imovina		
Prag izuzeća (10% redovnog osnovnog kapitala)	896	953
Odgodena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika	(172)	(171)
Razlika do praga izuzeća	724	782
Kombinirani prag za odgođenu poreznu imovinu i značajna ulaganja		
Prag izuzeća (17,65% redovnog osnovnog kapitala)	1.581	1.682
Odgodena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika i instrumenti redovnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora u kojima institucija ima značajno ulaganje	(215)	(213)
Razlika do praga izuzeća	1.366	1.469

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

45. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Prezentacija obuhvata konsolidacije

Pregled društava u skladu sa različitim obuhvatima konsolidacije

	MSFI puna	MSFI metoda udjela	Bonitetna konsolidacija puna	Bonitetna konsolidacija proporcionalna	Bonitetna konsolidacija De minimus	2020. CRR metoda udjela
Kreditne institucije:						
Erste bank AD Podgorica, Montenegro	x	-	x	-	-	-
Finansijske institucije, financijski holding i mješoviti financijski holding						
Erste & Steiermärkische S-Leasing d.o.o.	x	-	x	-	-	-
Erste Card d.o.o., Slovenija	x	-	x	-	-	-
ERSTE CARD CLUB d.o.o. za finansijsko posredovanje i usluge	x	-	x	-	-	-
Društva za pomoćne usluge, investicijska društva i društva za upravljanje imovinom						
Erste Nekretnine d.o.o.	x	-	-	-	x	-
Erste Group IT HR d.o.o.	x	-	-	-	x	-
Izbor nekretnina d.o.o.	x	-	-	-	x	-
Ostala društva						
Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom	-	x	-	-	-	x

	MSFI puna	MSFI metoda udjela	Bonitetna konsolidacija puna	Bonitetna konsolidacija proporcionalna	Bonitetna konsolidacija De minimus	2019. CRR metoda udjela
Kreditne institucije:						
Erste bank AD Podgorica, Montenegro	x	-	x	-	-	-
Finansijske institucije, financijski holding i mješoviti financijski holding						
Erste & Steiermärkische S-Leasing d.o.o.	x	-	x	-	-	-
Erste Card d.o.o., Slovenija	x	-	x	-	-	-
Erste Factoring d.o.o. za factoring	x	-	x	-	-	-
ERSTE CARD CLUB d.o.o. za finansijsko posredovanje i usluge	x	-	x	-	-	-
Diners Club International Mak d.o.o.e.l., Skopje	x	-	x	-	-	-
Društva za pomoćne usluge, investicijska društva i društva za upravljanje imovinom						
Erste Nekretnine d.o.o.	x	-	-	-	x	-
Erste Group IT HR d.o.o.	x	-	-	-	x	-
Izbor nekretnina d.o.o.	x	-	-	-	x	-
Ostala društva						
Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom	-	x	-	-	-	-

45. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Promjene unutar pune konsolidacije subjekata prema bonitetnom obuhvatu konsolidacije

Tijekom 2020. godine desile su se promjene u obuhvatu bonitetne konsolidacije. U prosincu 2020. društvo Diners Club International Mak d.o.o.e.l., Skopje je prodano, dok je u lipnju društvo Erste Factoring d.o.o. za factoring integrirano u Banku. 2019. godine nije bilo promjena u obuhvatu bonitetne konsolidacije.

Sukladno članku 18 (7) Uredbe, metoda udjela primjenjivat će se počevši od 28. prosinca 2020. godine, zbog promjena u Uredbi, za sve subjekte koji potпадaju pod posebne zahtjeve.

Grupa primjenjuje novi paragraf 18 (7), a zbog promjena Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom klasificirano je prema metodi udjela.

Zapreke za prijenos u regulatorni kapital

Objava u skladu sa člankom 436 (c) Uredbe

Trenutno nema ograničenja ili značajnih zapreka za prijenos finansijskih ulaganja ili regulatornog kapitala unutar grupe kreditnih institucija. Detaljnije informacije mogu se pronaći u poglaviju „Temeljne računovodstvene politike“ Godišnjeg izvješća.

Ukupni kapitalni manjak svih ovisnih društava koja nisu uključena u konsolidaciju

Objava u skladu sa člancima 436 (d) (e) Uredbe

Nije bilo kapitalnog manjka ni u kojem društvu Grupe koje nije uključeno u konsolidaciju.

Regulatorni kapital

Regulatorni kapital unutar Basela III sastoji se od redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala. Sukladno članku 92 Uredbe, kreditne institucije dužne su ispunjavati sljedeće kapitalne zahtjeve: stopu redovnog osnovnog kapitala od 4,5%, stopu osnovnog kapitala od 6% te stopu ukupnog kapitala od 8%.

Zaštitni slojevi kapitala opisani su u poglaviju VII Zakona o kreditnim institucijama. Zaštitni sloj za očuvanje kapitala, protucklikički zaštitni sloj kapitala, zaštitni sloj za globalno sistemski važne kreditne institucije, zaštitni sloj za ostale sistemski važne kreditne institucije, zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik te strukturni sistemski rizik specificirani su u Zakonu o kreditnim institucijama u poglaviju VII. Svi zaštitni slojevi kapitala pokrivaju se redovnim osnovnim kapitalom.

Članak 117. Zakona o kreditnim institucijama propisuje održavanje zaštitnog sloja za očuvanje kapitala u visini od 2,5% od strane Grupe i Banke. Osim zaštitnog sloja za očuvanje kapitala Grupa i Banka su dužne pratiti zaštitnu stopu za strukturni sistemski rizik od 1,5% u skladu sa člancima 129, 130, 131 i zaštitnu stopu za ostale sistemski važne institucije (OSV) u iznosu od 2% u skladu s člancima 137., 138. i 139. Zakona o kreditnim institucijama.

Zaštitni slojevi za održavanje kapitala su u 2019. godini sadržavali stopu za očuvanje kapitala u visini od 2,5% i zaštitnu stopu za ostale sistemski važne institucije (OSV) u iznosu od 3%.

Kombinirani zaštitni sloj u 2020. godini jednak je sumi stopa zaštitnog sloja za očuvanje kapitala, zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik te zaštitnog sloja za ostale sistemski važne institucije (OSV); dok je u 2019. godini jednak maksimalnoj stope između stope za zaštitni sloj za ostale sistemski važne institucije (OSV) i stope zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik uvećano za stopu zaštitnog sloja za očuvanje kapitala.

Sva društva u grupi koja su trebala zadovoljiti minimalne kapitalne zahtjeve su ih i zadovoljili u 2019. i 2020. godini.

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

45. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Prikaz strukture kapitala prema Uredbi (EU) 575/2013

u mil HRK	Članak prema CRR-u	GRUPA		BANKA	
		2019.	2020.	2019.	2020.
Regulatorni kapital					
Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	26 (1) (a) (b), 27 do 30, 23 (1) (f), 42	3.499	3.499	3.499	3.499
Plaćeni instrumenti kapitala	36 (1) (f), 42	3.499	3.499	3.499	3.499
Zadržana dobit	26 (1) (c), 26 (2)	5.433	6.051	4.258	4.650
Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	4 (100), 26 (1) (d)	350	371	314	341
Ostale rezerve		85	85	85	85
Uskladjenja redovnog osnovnog kapitala zbog bonitetnih filtera: dobici ili gubici nastali vrednovanjem po fer vrijednosti, koji proizlaze iz kreditnog rizika same institucije povezanog s obvezama po izvedenicama	33 (1) (b)	(1)	(2)	(1)	(2)
Vrijednosna uskladjenja zbog zahtjeva za bonitetno vrednovanje	34, 105	(30)	(12)	(26)	(11)
Regulatorna uskladjenja po osnovi nerealiziranih dobitaka i gubitaka	467, 468	-	-	-	-
Goodwill	4 (113), 36 (1) (b), 37	(172)	(172)	-	-
Ostala nematerijalna imovina	4 (115), 36 (1) (b), 37 (a)	(180)	(197)	(121)	(135)
Odgodena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika umanjjenih za povezane porezne obveze	36 (1) (c), 38	(15)	(26)	-	(26)
Manjak ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u odnosu na očekivane gubitke primjenom IRB pristupa	36(1)d), 40, 158, 159	(10)	-	(10)	-
Elementi ili odbici od redovnog osnovnog kapitala – ostalo		-	(70)	-	(60)
Regulatorni kapital	50	8.959	9.527	7.998	8.341
Dopunski kapital					
Instrumenti kapitala i podređeni krediti koji se priznaju kao dopunski kapital	62 (a), 63 to 65, 66 (a), 67	635	386	635	386
Vlastiti instrumenti dopunskog kapitala	63 (b) (i), 66 (a), 67	635	386	635	386
Priznati iznos viška rezervacija iznad očekivanih gubitaka primjenom IRB pristupa	62 (d)	196	228	208	239
Dopunski kapital	71	831	614	843	625
Ukupno regulatorni kapital – finalne odredbe		9.790	10.141	8.841	8.966
Kapitalni zahtjev – finalne odredbe	92 (3), 95, 96, 98	3.996	4.349	3.298	3.723
Stopa redovnog osnovnog kapitala – finalne odredbe	92 (2) (a)	17,93	17,53	19,40	17,93
Stopa osnovnog kapitala - finalne odredbe	92 (2) (b)	17,93	17,53	19,40	17,93
Stopa ukupnog kapitala - finalne odredbe	92 (2) (c)	19,60	18,66	21,45	19,27

Sukladno čl. 26 (2) CRR-a, stavka zadržana dobit uključuje prihvatljivu dobit od 293,4 milijuna HRK (Banka 228,6 milijuna HRK) koju je središnja banka odobrila odlukom od 11. veljače 2021. godine.

Gornja tablica strukture kapitala temelji se na Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 1423/2013 o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda s obzirom na objavu vezano uz kapitalne zahtjeve, proširenih EBA GL 2014/14. Pozicije koje nisu relevantne za Grupu ne objavljaju se.

45. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Prikaz strukture rizika prema Uredbi (EU) 575/2013

u mil HRK	GRUPA Članak prema CRR-u	2019.		2020.	
		Osnovica za izračun / ukupni rizik (potpuno usklađeno)	Kapitalni zahtjev – finalne odredbe	Osnovica za izračun / ukupni rizik (potpuno usklađeno)	Kapitalni zahtjev – finalne odredbe
Ukupan iznos izloženosti riziku	92 (3), 95, 96, 98	49.955	3.996	54.361	4.349
Iznosi izloženosti ponderirani rizikom za kreditni rizik	92 (3) (a) (f)	44.183	3.534	48.684	3.895
Standardizirani pristup		11.553	924	10.728	858
Pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (IRB)		32.630	2.610	37.956	3.036
Iznos izloženosti riziku za pozicijski, valutni i robni rizik	92 (3) (b) (i) i (iii), 92 (4) (b)	199	16	256	20
Ukupan iznos izloženosti riziku za operativni rizik	92 (3) (e) 92 (4) (b)	5.548	444	5.408	433
Ukupan iznos izloženosti riziku za prilagodbu kreditnom vrednovanju	92 (3) (d)	25	2	13	1

u mil HRK	BANKA Članak prema CRR-u	2019.		2020.	
		Osnovica za izračun / ukupni rizik (prijelazne odredbe)	Kapitalni zahtjev – prijelazne odredbe	Osnovica za izračun / ukupni rizik (prijelazne odredbe)	Kapitalni zahtjev – prijelazne odredbe
Ukupan iznos izloženosti riziku	92 (3), 95, 96, 98	41.219	3.298	46.533	3.723
Iznosi izloženosti ponderirani rizikom za kreditni rizik	92 (3) (a) (f)	37.058	2.965	42.347	3.388
Standardizirani pristup		2.448	196	2.626	210
Pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (IRB)		34.610	2.769	39.721	3.178
Iznos izloženosti riziku za pozicijski, valutni i robni rizik	92 (3) (b) (i) i (iii), 92 (4) (b)	54	4	144	12
Ukupan iznos izloženosti riziku za operativni rizik	92 (3) (e) 92 (4) (b)	4.085	327	4.030	322
Ukupan iznos izloženosti riziku za prilagodbu kreditnom vrednovanju	92 (3) (d)	22	2	12	1

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

45. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Usklađivanje Izvještaja o finansijskom položaju

Objava u skladu s člankom 437 (1) (a) Uredbe (EU) 575/2013

Prikaz razlika između računovodstvenog obuhvata konsolidacije i bonitetnog obuhvata konsolidacije

u mil HRK	IFRS	Efekti obuhvata konsolidacije	2020. CRR
Imovina			
Novac i novčana sredstva	8.673	-	8.673
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	162	-	162
Derivativi	118	-	118
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	44	-	44
Finansijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	188	(4)	184
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	11.278	-	11.278
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	56.154	20	56.174
Krediti i potraživanja od kreditnih institucija	4.041	-	4.041
Krediti i potraživanja od klijenata	49.752	20	49.772
Dužnički vrijednosni papiri	2.361	-	2.361
Potraživanja od finansijskih najmova	2.460	-	2.460
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.236	(6)	1.230
Ulaganja u nekretnine	5	-	5
Nematerijalna imovina	390	(21)	369
Ulaganja u zajedničke pothvate i pridružena društva	59	49	108
Tekuća porezna imovina	123	-	123
Odgodena porezna imovina	197	-	197
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.143	2	1.145
Ostala imovina	401	(19)	382
Ukupno imovina	82.469	21	82.490
Obveze i kapital			
Finansijske obveze koje se drže radi trgovanja	106	-	106
Derivativi	106	-	106
Finansijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	70.636	47	70.683
Depoziti od banka	9.048	-	9.048
Depoziti od klijenata	60.128	51	60.179
Izdani dužnički vrijednosni papiri	677	-	677
Ostale finansijske obveze	783	(4)	779
Obveze od finansijskog najma	102	-	102
Rezervacije	582	(1)	581
Tekuće porezne obveze	6	-	6
Odgodene porezne obveze	4	-	4
Ostale obveze	649	(4)	645
Ukupno obveze	72.085	42	72.127
Ukupno kapital	10.384	(21)	10.363
Kapital - raspoloživ ne kontrolirajućem interesu	198	(2)	196
Kapital - raspoloživ vlasniku matičnog društva	10.186	(19)	10.167
Ukupno obveze i kapital	82.469	21	82.490

45. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Usklađivanje Izvještaja o finansijskom položaju (nastavak)

Objava u skladu s člankom 437 (1) (a) Uredbe (EU) 575/2013

Prikaz razlika između računovodstvenog obuhvata konsolidacije i bonitetnog obuhvata konsolidacije

			2019.
u mil HRK	IFRS	Efekti obuhvata konsolidacije	CRR
Imovina			
Novac i novčana sredstva	5.105	-	5.105
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	225	-	225
Derivativi	39	-	39
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	186	-	186
Finansijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka	199	(4)	195
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.604	-	10.604
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	51.295	29	51.324
Krediti i potraživanja od kreditnih institucija	4.367	-	4.367
Krediti i potraživanja od klijenata	45.286	29	45.315
Dužnički vrijednosni papiri	1.642	-	1.642
Potraživanja od finansijskih najmova	2.453	-	2.453
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.311	(22)	1.289
Ulaganja u nekretnine	33	(27)	6
Nematerijalna imovina	376	(24)	352
Ulaganja u zajedničke potvate i pridružena društva	58	23	81
Tekuća porezna imovina	12	-	12
Odgodenja porezna imovina	187	-	187
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.537	(2)	1.535
Ostala imovina	471	(6)	465
Ukupno imovina	73.866	(33)	73.833
Obveze i kapital			
Finansijske obveze koje se drže radi trgovanja	36	-	36
Derivativi	36	-	36
Finansijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	62.690	6	62.696
Depoziti od banka	9.814	(1)	9.813
Depoziti od klijenata	51.325	8	51.333
Izdani dužnički vrijednosni papiri	672	-	672
Ostale finansijske obveze	879	(1)	878
Obveze od finansijskog najma	98	-	98
Reservacije	494	-	494
Tekuće porezne obveze	24	-	24
Odgodenje porezne obveze	5	-	5
Ostale obveze	641	(5)	636
Ukupno obveze	63.988	1	63.989
Ukupno kapital	9.878	(34)	9.844
Kapital - raspoloživ ne kontrolirajućem interesu	188	(2)	186
Kapital - raspoloživ vlasniku matičnog društva	9.690	(32)	9.658
Ukupno obveze i kapital	73.866	(33)	73.833

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

45. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Razlika između finansijskih izvještaja u skladu s MSFI i finansijskih izvještaja u skladu s Uredbom odnosi se na obuhvat subjekata uključenih u spomenute izvještaje. Na dan 31. prosinca 2020. razlika od 49 milijuna HRK (2019.g.: 23 milijun HRK) na poziciji „Ulaganja u zajedničke pothvate i pridružena društva“ odnosi se na ulaganja u pridružena društva prikazana u tablici „Pregled društava u skladu sa različitim obuhvatima konsolidacije“. Isti iznos čini razliku na poziciji „Zadržana dobit“ i „Dobitak tekuće godine“. Detalji su iskazani u tablici pod nazivom „Ukupni kapital“.

Razlike na pozicijama u „Izvještaju o finansijskom položaju“ odnose se na efekte društava koja nisu uključena u bonitetnu konsolidaciju dok su uključena u računovodstvenu konsolidaciju.

Detaljni pregled o broju društava sa različitim opsegom konsolidacije prikazani su unutar tablice „Pregled društava u skladu sa različitim obuhvatima konsolidacije“.

Ukupni kapital

u mil HRK	IFRS	Efekti obuhvata konsolidacije	CRR	Regulatorna usklađenja	Regulatorni kapital	2020. Tablica objave Regulatornog kapitala - referenca
Temeljni kapital	1.698	-	1.698	-	1.698	a
Kapitalne rezerve	1.886	(85)	1.801	-	1.801	b
Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	-	85	85	-	85	c
Zadržana dobit	5.771	(13)	5.758	-	5.758	d
Dobitak tekuće godine	460	(6)	454	(161)	293	e
Ostala sveobuhvatna dobit (OCI)	371	-	371	-	371	f
Rezerva fer vrijednosti	452	-	452	-	452	
Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	1	-	1	-	1	
Odgodenja porezna imovina	(82)	-	(82)	-	(82)	
Ostalo	-	-	-	-	-	
Kapital - raspoloživ vlasniku matičnog društva	10.186	(19)	10.167	(161)	10.006	
Kapital - raspoloživ ne kontrolirajućem interesu	198	(2)	196	(196)	-	
Ukupno kapital	10.384	(21)	10.363	(357)	10.006	

45. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Regulatorne usklađe u iznosu od 161 milijun HRK odnose se na predvidivu dividendu koja je umanjena od dobiti za 2020. godinu (291 milijuna HRK u 2019.).

Detaljne informacije o kapitalu u skladu s MSFI prikazane su unutar dijela III „Izvještaj o promjenama u ukupnom kapitalu“ Godišnjeg izvješća.

u mil HRK	IFRS	Efekti obuhvata konsolidacije	CRR	Regulatorna usklađenja	Regulatorni kapital	2019. Tablica objave Regulatornog kapitala - referenca
Temeljni kapital	1.698	-	1.698	-	1.698	a
Kapitalne rezerve	1.886	(85)	1.801	-	1.801	b
Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	-	85	85	-	85	c
Zadržana dobit	4.794	(34)	4.760	-	4.760	d
Dobitak tekuće godine	962	2	964	(291)	673	e
Ostala sveobuhvatna dobit (OCI)	350	-	350	-	350	f
Rezerva fer vrijednosti	432	-	432	-	432	
Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	(7)	-	(7)	-	(7)	
Odgodjena porezna imovina	(75)	-	(75)	-	(75)	
Ostalo	-	-	-	-	-	
Kapital - raspoloživ vlasniku matičnog društva	9.690	(32)	9.658	(291)	9.367	
Kapital - raspoloživ ne kontrolirajućem interesu	188	(2)	186	(186)	-	
Ukupno kapital	9.878	(34)	9.844	(477)	9.367	

Nematerijalna imovina

u mil HRK	IFRS	Efekti obuhvata konsolidacije	CRR	Regulatorna usklađenja	Regulatorni kapital	2020. Tablica objave Regulatornog kapitala - referenca
Nematerijalna imovina	390	(21)	369	-	369	
umanjenja od redovnog osnovnog kapitala	390	(21)	369	-	369	g

u mil HRK	IFRS	Efekti obuhvata konsolidacije	CRR	Regulatorna usklađenja	Regulatorni kapital	2019. Tablica objave Regulatornog kapitala - referenca
Nematerijalna imovina	376	(24)	352	-	352	
umanjenja od redovnog osnovnog kapitala	376	(24)	352	-	352	g

Detalji obuhvata nematerijalne imovine prikazani su u bilješci 24 Nematerijalna imovina.

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

45. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Odgođeni porez

u mil HRK	IFRS	Efekti obuhvata konsolidacije	Regulatorni kapital	2020. Tablica objave Regulatornog kapitala - referenca
Odgođena porezna imovina	197	-	197	
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika, neto od povezanih poreznih obveza	26	-	26	h
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika	171	-	171	

u mil HRK	IFRS	Efekti obuhvata konsolidacije	Regulatorni kapital	2019. Tablica objave Regulatornog kapitala - referenca
Odgođena porezna imovina	187	-	187	
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika, neto od povezanih poreznih obveza	15	-	15	h
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika	172	-	172	

Na temelju definicije praga izuzeća u članku 48 Uredbe odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika nije odbitna stavka u Grupi u 2020. ni 2019. godini. U skladu s člankom 48 (4) Uredbe stavke koje se ne odbijaju ponderiraju se sa ponderom rizika od 250% kroz kreditni rizik. Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika nije predmetom praga izuzeća već se direktno odbija od redovnog osnovnog kapitala.

Detaljni prikaz odgođene porezne imovine iskazan je u Bilješci 25 "Porezna imovina i obveze".

Podređene obveze

u mil HRK	IFRS	Efekti obuhvata konsolidacije	CRR	Regulatorna usklađenja	Regulatorni kapital	2020. Tablica objave Regulatornog kapitala - referenca
Instrumenti dopunskog kapitala	1.281	-	1.281	(895)	386	i
Podređeni kredit	1.281	-	1.281	(895)	386	

u mil HRK	IFRS	Efekti obuhvata konsolidacije	CRR	Regulatorna usklađenja	Regulatorni kapital	2019. Tablica objave Regulatornog kapitala - referenca
Instrumenti dopunskog kapitala	1.265	-	1.265	(630)	635	i
Podređeni kredit	1.265	-	1.265	(630)	635	

Detaljni prikaz podređenih obveza prikazan je u bilješci 18 Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku.

45. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Objava regulatornog kapitala

Objava u skladu s člancima 437 (1) (d) (e) Uredbe

Grupa ne uzima u obzir članak 437 (1) (f) Uredbe pri izračunu konsolidiranog regulatornog kapitala.

Sukladno Uredbi (EU) 2017/2395 Europskog parlamenta i vijeća, Grupa ne primjenjuje prijelazne odredbe za ublažavanje učinka uvođenja MSFI-ja 9 na regulatorni kapital koji proizlazi iz obračuna očekivanih kreditnih gubitaka.

U sljedećoj tablici prikazan je sastav regulatornog kapitala temeljem Provedbene Uredbe (EU) 1423/2013 za objavu regulatornog kapitala, izdanog u Službenom listu Europske Unije.

Prijelazne odredbe koje se primjenjuju u Grupi, temelje se na HNB-ovoj Odluci o provedbi Uredbe.

Bilješke uz finansijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

45. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

u milijunima HRK	(A) 31. prosinca 2020.	(B) Uredba (EU) 575/2013 referenca na članak	(C) referenca na tablicu
Redovni osnovni kapital (CET1): Instrumenti i rezerve			
1 Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	3.499	26(1), 27, 28, 29	
od čega: redovne dionice	1.698	EBA popis 26(3)	a
od čega: premije na dionice	1.801	EBA popis 26(3)	b
od čega: vrsta instrumenta 3	-	EBA popis 26(3)	
2 Zadržana dobit	5.758	26(1)(c)	d
3 Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit (i druge rezerve)	371	26(1)	f
3a Rezerve za opće bankovne rizike	85	26(1)(f)	c
Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 3. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz redovnog osnovnog kapitala	-	486(2)	
5 Manjinski udjeli (dopušteni iznos u konsolidiranom redovnom osnovnom kapitalu)	-	84	
Neovisno revidirana dobit tekuće godine ostvarena tijekom poslovne godine bez predvidivih troškova ili dividendi	293	26(2)	e
6 Redovni osnovni kapital (CET1) prije regulatornih usklađenja	10.006	Suma redaka od 1 do 5a	
Redovni osnovni kapital (CET1): regulatorna usklađenja			
7 Dodatna vrijednosna usklađenja (negativan iznos)	(12)	34, 105	
8 Nematerijalna imovina (bez povezanih poreznih obveza) (negativan iznos)	(369)	36(1)(b), 37	g
9 Prazno polje u EU-u	-		
Odgodena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti, isključujući onu koja proizlazi iz privremenih razlika (bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 3.) (negativan iznos)	(26)	36(1)(c), 38	h
11 Rezerve iz fer vrednovanja u vezi s dobicima ili gubicima na osnovi zaštite novčanog toka	-	33(1)(a)	
12 Negativni iznosi koji proizlaze iz izračuna iznosa očekivanih gubitaka	-	36(1)(d), 40, 159	
13 Sva povećanja kapitala koja proizlaze iz sekuritizirane imovine (negativan iznos)	-	32(1)	
Dobici ili gubici po obvezama vrednovanima po fer vrijednosti nastali kao posljedica promjena vlastite kreditne sposobnosti	(2)	33(1)(b)	
15 Imovina mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca (negativan iznos)	-	36(1)(e), 41	
16 Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	36(1)(f), 42	
Izravna, neizravna i sintetska ulaganja u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	36(1)(g), 44	
18 Izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	36(1)(h), 43, 45, 46, 49(2) i (3), 79	
19 Izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	36(1)(i), 43, 45, 47, 48(1)(b), 49(1) do (3), 79	
20 Elementi ili odbici od redovnog osnovnog kapitala – ostalo	(70)		
Iznos izloženosti sljedećih stavki kojima se dodjeljuje ponder rizika od 1250%, ako institucija odabere alternativu odbitka	-	36(1)(k)	
20a od čega: kvalificirani udjeli izvan finansijskog sektora (negativan iznos)	-	36(1)(k) točka i), 89 do 91	
20b od čega: kvalificirani udjeli izvan finansijskog sektora (negativan iznos)	-	36(1)(k) točka ii), 243(1)(b), 244(1)(b), 258	
20c od čega: sekuritizacijske pozicije (negativan iznos)	-	36(1)(k) točka iii), 379(3)	
20d od čega: slobodne isporuke (negativan iznos)	-		
Odgodena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos iznad praga od 10%, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 3.) (negativan iznos)	-	36(1)(c), 38, 48(1)(a)	
21 Iznos iznad praga od 15% (negativan iznos)	-	48(1)	
od čega: izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje	-	36(1)(i), 48(1)(b)	
24 Prazno polje u EU-u	-		
25 od čega: odgodena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika	-	36(1)(c), 38, 48(1)(a)	
25a Gubici tekuće finansijske godine (negativan iznos)	-	36(1)(a)	
Predvidivi porezni troškovi povezani sa statkama redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	36(1)(l)	
25b Kvalificirani odbici dodatnog osnovnog kapitala koji prelaze dodatni osnovni kapital institucije (negativan iznos)	-	36(1)(j)	
28 Ukupna regulatorna usklađenja redovnog osnovnog kapitala (CET1)	(479)	Suma redaka od 7 do 20a, 21, 22 i 25a do 27	
29 Redovni osnovni kapital (CET1)	9.527	redak 6 - redak 28	
Dodatni osnovni kapital (AT1): Instrumenti			
30 Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	-	51, 52	
31 od čega: raspoređeno kao kapital na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	-		
32 od čega: raspoređeno kao obveze na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	-		

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

45. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

u milijunima HRK	31. prosinca 2020.	(A)	(B) Uredba (EU) 575/2013 referenca na članak	(C) referenca na tablicu
33 Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 4. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dodatnog osnovnog kapitala	-		486(3)	
34 Kvalificirani osnovni kapital uključen u konsolidirani dodatni osnovni kapital (uključujući manjinske udjele koji nisu uključeni u redak 5.) koji su izdala društva kćeri i koji drže treće osobe	-		85, 86	
35 od čega: instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju	-		486(3)	
36 Dodatni osnovni kapital (AT1) prije regulatornih usklađenja	-		Suma redaka 30, 33 i 34	
Dodatni osnovni kapital (AT1): regulatorna usklađenja				
37 Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dodatnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-		52(1)(b), 56(a), 57	
38 Izravna, neizravna i sintetska ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-		56(b), 58	
39 Izravna, neizravna i sintetska ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-		56(c), 59, 60, 79	
40 Izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-		56(d), 59, 79	
41 Prazno polje u EU-u	-			
42 Kvalificirani odbici dopunskog kapitala koji prelaze dopunski kapital institucije (negativan iznos)	-		56(e)	
43 Ukupna regulatorna usklađenja dodatnog osnovnog kapitala (AT1)	-		Suma redaka od 37 do 42	
44 Dodatni osnovni kapital (AT1)	-		Redak 36 umanjen za redak 43	
45 Osnovni kapital (T1 = CET1 + AT1)	9.527		Suma redaka 29 i 44	
Dopunski kapital (T2): Instrumenti i rezervacije				
46 Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	386		62, 63	i
47 Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 5. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dopunskog kapitala	-		486(4)	
48 Kvalificirani instrumenti vlastitog kapitala uključeni u konsolidirani dopunski kapital (uključujući manjinske udjele i instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji nisu uključeni u redak 5. ili 34.) koje su izdala društva kćeri i koje drže treće osobe	-		87, 88	
49 od čega: instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju	-		486(4)	
50 Ispravci vrijednosti za kreditni rizik	228		62(c) i (d)	
51 Dopunski kapital (T2) prije regulatornih usklađenja	614			
Dopunski kapital (T2): regulatorna usklađenja				
52 Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite (negativan iznos)	-		63(b) (i), 66(a), 67	
53 Ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata finansijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-		66(b), 68	
54 Izravna i neizravna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-		66(c), 69, 70, 79	
55 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-		66(d), 69, 79	
56 Prazno polje u EU-u	-			
57 Ukupna regulatorna usklađenja dopunskog kapitala (T2)	-		Suma redaka 52 do 56	
58 Dopunski kapital (T2)	614		Redak 51 umanjen za redak 57	
59 Ukupni kapital (TC = T1 + T2)	10.141		Suma redaka 45 do 58	
60 Ukupna rizikom ponderirana imovina	54.361			
Stopa kapitala i zaštitni slojevi kapitala				
61 Redovni osnovni kapital (kao postotak ukupnog iznosa izloženosti riziku)	17,53%		92(2)(a)	
62 Osnovni kapital (kao postotak ukupnog iznosa izloženosti riziku)	17,53%		92(2)(b)	
63 Ukupni kapital (kao postotak ukupnog iznosa izloženosti riziku)	18,65%		92(2)(c)	
64 Posebni zahtjev zaštitnog sloja institucije (zahtjev redovnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 92. stavkom 1. točkom (a) plus zahtjevi zaštitnog sloja za očuvanje kapitala i protucklikčkog zaštitnog sloja plus zaštitni sloj za sistemski rizik plus zaštitni sloj sistemski važne institucije, izraženo kao postotak iznosa izloženosti riziku)	10,50%		CRD 128, 129, 130, 131, 133	
65 od čega: zahtjev zaštitnog sloja za očuvanje kapitala	2,50%			
66 od čega: zahtjev protucklikčkog zaštitnog sloja	-			

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

45. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

u milijunima HRK	(A) 31. prosinca 2020.	(B) Uredba (EU) 575/2013 referenca na članak	(C) referenca na tablicu
67 od čega: zahtjev zaštitnog sloja za sistemski rizik	1,50%		
od čega: zaštitni sloj globalne sistemske važne institucije (G-SII) ili druge sistemske važne institucije (O-SII)	2,00%		
67a Redovni osnovni kapital raspoloživ za pokriće zaštitnih slojeva (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	6,63%		CRD 128
69 [nije relevantno u propisima EU-a]	-		
70 [nije relevantno u propisima EU-a]	-		
71 [nije relevantno u propisima EU-a]	-		
Iznosi za odbitak ispod pragova (prije ponderiranja rizikom)			
72 Izravna i neizravna ulaganja u kapital subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija)	8	36(1)(h), 46, 45, 56(c), 59, 60, 66(c), 69, 70	
73 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija)	42	36(1)(i), 45, 48	
74 Prazno polje u EU-u			
75 Odgodena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos ispod praga od 10%, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 3.)		36(1)(c), 38, 48	
Primjenjive gornje granice za uključenje rezervacija u dopunski kapital			
76 Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje standardizirani pristup (prije primjene gornje granice)	-	62	
77 Gornja granica za uključenje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju standardiziranog pristupa	-	62	
78 Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (prije primjene gornje granice)	228	62	
79 Gornja granica za uključenje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju pristupa zasnovanog na internim rejting-sustavima	37.956	62	
Instrumenti kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju (primjenjuju se samo između 1. siječnja 2014. i 1. siječnja 2022.)			
80 Trenutačna gornja granica za instrumente redovnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	484(3), 486(2) i (5)	
81 Iznos isključen iz redovnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeca)	-	484(3), 486(2) i (5)	
82 Trenutačna gornja granica za instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	484(4), 486(3) i (5)	
83 Iznos isključen iz dodatnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeca)	-	484(4), 486(3) i (5)	
84 Trenutačna gornja granica za instrumente dopunskog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	484(5), 486(4) i (5)	
85 Iznos isključen iz dopunskog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeca)	-	484(5), 486(4) i (5)	

45. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

	(A) 31. prosinca 2019. u milijunima HRK	(B) Uredba (EU) 575/2013 referenca na članak	(C) referenca na tablicu
Redovni osnovni kapital (CET1): Instrumenti i rezerve			
1	Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice od čega: redovne dionice od čega: premije na dionice od čega: vrsta instrumenta 3	3.499 1.698 1.801 -	26(1), 27, 28, 29 EBA popis 26(3) EBA popis 26(3) EBA popis 26(3)
2	Zadržana dobit	4.760	26(1)(c) d
3	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit (i druge rezerve)	350	26(1) f
3a	Rezerve za opce bankovne rizike Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 3. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz redovnog osnovnog kapitala	85 -	26(1)(f) c 486(2)
5	Manjinski udjeli (dopušteni iznos u konsolidiranom redovnom osnovnom kapitalu) Neovisno revidirana dobit tekuće godine ostvarena tijekom poslovne godine bez predvidivih troškova ili dividendi	-	84 26(2) e
6	Redovni osnovni kapital (CET1) prije regulatornih usklađenja	9.367	Suma redaka 1 to 5a.
Redovni osnovni kapital (CET1): regulatorna usklađenja			
7	Dodata na vrijednosna usklađenja (negativan iznos)	(30)	34, 105
8	Nematerijalna imovina (bez povezanih poreznih obveza) (negativan iznos)	(352)	36(1)(b), 37 g
9	Prazno polje u EU-u Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti, isključujući onu koja proizlazi iz privremenih razlika (bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 3.) (negativan iznos)	-	-
10	Rezerve iz fer vrednovanja u vezi s dobitima ili gubicima na osnovi zaštite novčanog toka	(15)	36(1)(c), 38 h
11	Negativni iznosi koji proizlaze iz izračuna iznosa očekivanih gubitaka	-	33(1)(a)
13	Sva povećanja kapitala koja proizlaze iz sekuritizirane imovine (negativan iznos)	-	32(1)
14	Dobici ili gubici po obvezama vrednovanima po fer vrijednosti nastali kao posljedica promjena vlastite kreditne sposobnosti	(1)	33(1)(b)
15	Imovina mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca (negativan iznos)	-	36(1)(e), 41
16	Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	36(1)(f), 42
17	Izravna, neizravna i sintetska ulaganja u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	36(1)(g), 44
18	Izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	36(1)(h), 43, 45, 46, 49(2) i (3), 79
19	Izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	36(1)(i), 43, 45, 47, 48(1)(b), 49(1) do (3), 79
20	Elementi ili odbici od redovnog osnovnog kapitala – ostalo	-	-
20a	Iznos izloženosti sljedećih stavki kojima se dodjeljuje ponder rizika od 1250%, ako institucija odabere alternativu odbitka	-	36(1)(k)
20b	od čega: kvalificirani udjeli izvan financijskog sektora (negativan iznos)	-	36(1)(k) točka i), 89 to 91
20c	od čega: sekuritizacijske pozicije (negativan iznos)	-	36(1)(k) točka ii), 243(1)(b), 244(1)(b), 258
20d	od čega: slobodne isporuke (negativan iznos)	-	36(1)(k) točka iii), 379(3)
21	Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos iznad praga od 10%, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 3.) (negativan iznos)	-	36(1)(c), 38, 48(1)(a)
22	Iznos iznad praga od 15% (negativan iznos) od čega: izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje	-	48(1)
23	-	36(1)(i), 48(1)(b)	-
24	Prazno polje u EU-u	-	-
25	od čega: odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika	-	36(1)(c), 38, 48(1)(a)
25a	Gubici tekuće financijske godine (negativan iznos)	-	36(1)(a)
25b	Predvidivi porezni troškovi povezani sa stavkama redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	36(1)(l)
27	Kvalificirani odbici dodatnog osnovnog kapitala koji prelaze dodatni osnovni kapital institucije (negativan iznos)	-	36(1)(j)
28	Ukupna regulatorna usklađenja redovnog osnovnog kapitala (CET1)	(408)	Suma redaka 7 do 20a, 21, 22 i 25a do 27
29	Redovni osnovni kapital (CET1)	8.959	Redak 6 umanjen za redak 28
30	Dodatni osnovni kapital (AT1): Instrumenti Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	-	51, 52

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

45. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

u milijunima HRK	31. prosinca 2019.	(A)	(B) Uredba (EU) 575/2013 referenca na članak	(C) referenca na tablicu
31 od čega: raspoređeno kao kapital na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda		-		
32 od čega: raspoređeno kao obveze na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda		-		
33 Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 4. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dodatnog osnovnog kapitala		-	486(3)	
34 Kvalificirani osnovni kapital uključen u konsolidirani dodatni osnovni kapital (uključujući manjinske udjele koji nisu uključeni u redak 5.) koji su izdala društva kćeri i koji drže treće osobe		-	85, 86	
35 od čega: instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju		-	486(3)	
			Suma redaka 30, 33 i 34	
36 Dodatni osnovni kapital (AT1) prije regulatornih usklađenja		-		
Dodatni osnovni kapital (AT1): regulatorna usklađenja				
37 Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dodatnog osnovnog kapitala (negativan iznos)		-	52(1)(b), 56(a), 57	
38 Izravna, neizravna i sintetska ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)		-	56(b), 58	
39 Izravna, neizravna i sintetska ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)		-	56(c), 59, 60, 79	
40 Izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)		-	56(d), 59, 79	
41 Prazno polje u EU-u		-		
42 Kvalificirani odbici dopunskega kapitala koji prelaze dopunski kapital institucije (negativan iznos)		-	56(e)	
			Suma redaka od 37 do 42	
43 Ukupna regulatorna usklađenja dodatnog osnovnog kapitala (AT1)		-		
44 Dodatni osnovni kapital (AT1)		-		
45 Osnovni kapital (T1 = CET1 + AT1)	8.959			
Dopunski kapital (T2): Instrumenti i rezervacije				
46 Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	635		62, 63	i
47 Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 5. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dopunskega kapitala		-	486(4)	
48 Kvalificirani instrumenti vlastitog kapitala uključeni u konsolidirani dopunski kapital (uključujući manjinske udjele i instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji nisu uključeni u redak 5. ili 34.)		-	87, 88	
49 od čega: instrumenti koje su izdala društva kćeri i koje drže treće osobe		-	486(4)	
50 Ispravci vrijednosti za kreditni rizik	196		62(c) i (d)	
51 Dopunski kapital (T2) prije regulatornih usklađenja	831			
Dopunski kapital (T2): regulatorna usklađenja				
52 Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dopunskega kapitala i podređene kredite (negativan iznos)		-	63(b) (i), 66(a), 67	
53 Ulaganja u instrumente dopunskega kapitala i podređene kredite subjekata finansijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)		-	66(b), 68	
54 Izravna i neizravna ulaganja u instrumente dopunskega kapitala i podređene kredite subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)		-	66(c), 69, 70, 79	
55 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dopunskega kapitala i podređene kredite subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)		-	66(d), 69, 79	
56 Prazno polje u EU-u		-		
			Suma redaka 52 do 56	
57 Ukupna regulatorna usklađenja dopunskega kapitala (T2)		-		
58 Dopunski kapital (T2)	831			
59 Ukupni kapital (TC = T1 + T2)	9.790			
60 Ukupna rizikom ponderirana imovina	49.955			
Stopa kapitala i zaštitni slojevi kapitala				
61 Redovni osnovni kapital (kao postotak ukupnog iznosa izloženosti riziku)	17,93%		92(2)(a)	
62 Osnovni kapital (kao postotak ukupnog iznosa izloženosti riziku)	17,93%		92(2)(b)	
63 Ukupni kapital (kao postotak ukupnog iznosa izloženosti riziku)	19,60%		92(2)(c)	

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

45. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

u milijunima HRK	(A) 31. prosinca 2019.	(B) Uredba (EU) 575/2013 referenca na članak	(C) referenca na tablicu
64 Posebni zahtjev zaštitnog sloja institucije (zahtjev redovnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 92. stavkom 1. točkom (a) plus zahtjevi zaštitnog sloja za očuvanje kapitala i protucikličkog zaštitnog sloja plus zaštitni sloj za sistemski rizik plus zaštitni sloj sistemski važne institucije, izraženo kao postotak iznosa izloženosti riziku)	10,00%	CRD 128, 129, 130, 131, 133	
65 od čega: zahtjev zaštitnog sloja za očuvanje kapitala	2,50%		
66 od čega: zahtjev protucikličkog zaštitnog sloja	-		
67 od čega: zahtjev zaštitnog sloja za sistemski rizik	3,00%		
67a od čega: zaštitni sloj globalne sistemske važne institucije (G-SII) ili druge sistemske važne institucije (O-SII)	-		
68 Redovni osnovni kapital raspoloživ za pokriće zaštitnih slojeva (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	7,13%	CRD 128	
69 [nije relevantno u propisima EU-a]	-		
70 [nije relevantno u propisima EU-a]	-		
71 [nije relevantno u propisima EU-a]	-		
Iznos za odbitak ispod pragova (prije ponderiranja rizikom)			
72 Izravna i neizravna ulaganja u kapital subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija)	10	36(1)(h), 45, 46, 56(c), 59, 60, 66(c), 69, 70	
73 Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija)	43	36(1)(i), 45, 48	
74 Prazno polje u EU-u			
75 Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos ispod praga od 10%, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 3.)		36(1)(c), 38, 48	
Primjenjiva gornje granice za uključenje rezervacija u dopunski kapital			
76 Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje standardizirani pristup (prije primjene gornje granice)	-	62	
77 Gornja granica za uključenje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju standardiziranog pristupa	-	62	
78 Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (prije primjene gornje granice)	196	62	
79 Gornja granica za uključenje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju pristupa zasnovanog na internim rejting-sustavima	32.630	62	
Instrumenti kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju (primjenjuju se samo između 1. siječnja 2014. i 1. siječnja 2022.)			
80 Trenutačna gornja granica za instrumente redovnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	484(3), 486(2) i (5)	
81 Iznos isključen iz redovnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	484(3), 486(2) i (5)	
82 Trenutačna gornja granica za instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	484(4), 486(3) i (5)	
83 Iznos isključen iz dodatnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	484(4), 486(3) i (5)	
84 Trenutačna gornja granica za instrumente dopunskog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	484(5), 486(4) i (5)	
85 Iznos isključen iz dopunskog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	484(5), 486(4) i (5)	

Obrasci prema lokalnim zahtjevima

Na temelju Odluke Hrvatske Narodne Banke o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvještaja Banke (NN 42/18) u nastavku donosimo potrebne obrasce za Grupu i Banku za godinu zaključno sa 31. prosincem 2019. u obliku koji zahtijeva Odluka. Informacije o osnovama prezentacije, kao i sažetak računovodstvenih politika dani su u bilješkama uz finansijska izvješća. Informacije važne za bolje razumijevanje pojedinih pozicija u izvještaju o finansijskom položaju, računu dobiti i gubitka, promjenama u kapitalu, kao i izvještaju o novčanom tijeku također su uključene u bilješkama.

Razlike između obrazaca (dodatak 1) prikazane ispod od stranice 277 do 280 i osnovni finansijskih izvještaji prikazani u dodatku 2 naziva „Razlike između finansijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca“.

Račun dobiti i gubitka	GRUPA	
u milijunima HRK	2019.	2020.
1. Kamatni prihod	2.386	2.327
2. (Kamatni rashodi)	340	282
3. (Rashodi od temeljnog kapitala koji se vraća na zahtjev)	-	-
4. Prihod od dividendi	1	1
5. Prihodi od naknada i provizija	1.057	925
6. (Rashodi od naknada i provizija)	254	231
Dobici ili (-) gubici po prestanku priznavanja finansijske imovine i finansijskih obveza koje nisu mjerene po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	1	-
7. Dobici ili (-) gubici po finansijskoj imovini i finansijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto	211	199
8. Dobici ili (-) gubici po finansijskoj imovini kojom se ne trguje koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	4	(14)
9. Dobici ili (-) gubici po finansijskoj imovini i finansijskim obvezama po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	-	-
10. Dobici ili (-) gubici od računovodstva zaštite, neto	-	-
11. Dobici ili (-) gubici od računovodstva zaštite, neto	-	-
12. Tečajne razlike [dobiti ili (-) gubitak], neto	23	12
13. Dobici ili (-) gubici po prestanku priznavanja nefinansijske imovine, neto	26	6
14. Ostali operativni prihod	157	128
15. (Ostali rashodi iz poslovanja)	52	64
16. Ukupno prihodi iz poslovanja, neto (1. – 2. – 3. + 4. + 5. – 6. + od 7. do 14. – 15.)	3.220	3.007
17. (Administrativni rashodi)	1.322	1.274
18. (Doprinosi u novcu sanacijskim odborima i sustavima osiguranja depozita)	107	136
19. (Amortizacija)	248	251
20. Dobici ili (-) gubici zbog promjena, neto	(1)	(30)
21. (Rezervacije ili (-) ukidanje rezervacija)	321	146
22. (Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti po finansijskoj imovini koja nije mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak)	-	671
23. (Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva)	-	-
24. (Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti po nefinansijskoj imovini)	19	25
25. Negativni goodwill priznat u dobiti ili gubitku	-	-
26. Udjio dobiti ili (-) gubitak od ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva obračunatih metodom udjela	9	8
Dobit ili (-) gubitak od dugotrajne imovine i grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju koje nisu kvalificirane kao poslovanje		
27. koje se neće nastaviti	-	-
28. Dobit ili (-) gubitak prije oporezivanja iz poslovanja koje će se nastaviti (16. - 17. - 18. + 19. + 20. od 21. do 24. + od 25. do 27.)	1.211	482
29. (Porezni rashodi ili (-) prihodi povezani s dobiti ili gubitkom iz poslovanja koje će se nastaviti)	229	10
30. Dobit ili (-) gubitak nakon oporezivanja iz poslovanja koje će se nastaviti (28. - 29.)	982	472
31. Dobit ili (-) gubitak nakon oporezivanja iz poslovanja koje se neće nastaviti (31. – 32.)	-	-
32. Dobit ili (-) gubitak prije oporezivanja iz poslovanja koje se neće nastaviti	-	-
33. (Porezni rashodi ili (-) prihodi povezani s poslovanjem koje se neće nastaviti)	-	-
34. Dobit ili (-) gubitak tekuće godine (30. + 31.; 35. + 36.)	982	472
35. Pripada manjinskom udjelu [nekontrolirajući udjeli]	20	12
36. Pripada vlasnicima matičnog društva	962	460
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVATNOJ DOBITI		
37. Dobit ili (-) gubitak tekuće godine	982	472
38. Ostala sveobuhvatna dobit (39. + 51.)	126	35
39. Stavke koje neće biti reklassificirane u dobit ili gubitak (od 40. do 46. + 49. + 50.)	41	2
40. Materijalna imovina	-	-
41. Nematerijalna imovina	-	-
42. Aktuarski dobici ili (-) gubici na mirovinskim planovima pod pokroviteljstvom poslodavca	(1)	-
43. Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje namijenjene za prodaju	-	-
44. Udjel ostalih priznatih prihoda i rashoda od subjekata koji se obračunava metodom udjela	-	-
45. Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata mjereni po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	51	2
46. Dobici ili (-) gubici od računovodstva zaštite vlasničkih instrumenata mjereni po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-
47. Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata mjereni po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit [zaštićena stavka]	-	-
48. Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata mjereni po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit [instrument zaštite]	-	-
49. Promjene fer vrijednosti finansijskih obveza mjereni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak koje se pripisuju promjenama u kreditnom riziku	-	-

Račun dobiti i gubitka	GRUPA	
u milijunima HRK	2019.	2020.
50. Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje neće biti reklassificirane	(9)	-
51. Stavke koje je moguće reklassificirati u dobit ili gubitak (od 52. do 59.)	85	33
52. Zaštita neto ulaganja u inozemno poslovanje [efektivni udjeli]	-	-
53. Preračunavanje stranih valuta	2	8
54. Zaštite novčanih tokova [efektivni udjeli]	-	-
55. Instrumenti zaštite od rizika [elementi koji nisu određeni]	-	-
56. Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	99	32
57. Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje namijenjene za prodaju	-	-
58. Udjel ostalih priznatih prihoda i rashoda od ulaganja u društva kćeri, zajedničke potvate i pridružena društva	-	-
59. Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje je moguće reklassificirati u dobit ili (-) gubitak	(16)	(7)
60. Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine (37. + 38.; 61. + 62.)	1.108	507
61. Pripada manjinskom udjelu [nekontrolirajući udjeli]	20	12
62. Pripada vlasnicima matičnog društva	1.088	495

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

Račun dobiti i gubitka	BANKA	
u milijunima HRK	2019.	2020.
1. Kamatni prihod	1.889	1.859
2. (Kamatni rashodi)	276	221
3. (Rashodi od temeljnog kapitala koji se vraća na zahtjev)	-	-
4. Prihod od dividendi	69	11
5. Prihodi od naknada i provizija	690	597
6. (Rashodi od naknada i provizija)	186	164
Dobici ili (-) gubici po prestanku priznavanja finansijske imovine i finansijskih obveza koje nisu mjerene po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	-	-
7. Dobici ili (-) gubici po finansijskoj imovini i finansijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto	211	192
9. Dobici ili (-) gubici po finansijskoj imovini kojom se ne trguje koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	3	(18)
10. Dobici ili (-) gubici po finansijskoj imovini i finansijskim obvezama po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	-	-
11. Dobici ili (-) gubici od računovodstva zaštite, neto	-	-
12. Tečajne razlike [dubit ili (-) gubitak], neto	17	19
13. Dobici ili (-) gubici po prestanku priznavanja nefinansijske imovine, neto	23	(3)
14. Ostali operativni prihod	33	31
15. (Ostali rashodi iz poslovanja)	28	32
16. Ukupno prihodi iz poslovanja, neto (1. – 2. – 3. + 4. + 5. – 6. + od 7. do 14. – 15.)	2.445	2.271
17. (Administrativni rashodi)	961	930
18. (Doprinosi u novcu sanacijskim odborima i sustavima osiguranja depozita)	93	121
19. (Amortizacija)	114	131
20. Dobici ili (-) gubici zbog promjena, neto	(1)	(30)
21. (Rezervacije ili (-) ukidanje rezervacija)	316	147
(Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti po finansijskoj imovini koja nije mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak)	30	511
22. (Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti ulaganja u društva kćeri, zajedničke potvate i pridružena društva)	-	-
24. (Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti po nefinansijskoj imovini)	11	17
25. Negativni goodwill priznat u dobiti ili gubitku	-	-
26. Udio dobiti ili (-) gubitak od ulaganja u društva kćeri, zajedničke potvate i pridružena društva obračunatih metodom udjela	-	-
Dobit ili (-) gubitak od dugotrajne imovine i grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju koje nisu kvalificirane kao poslovanje koje se neće nastaviti	-	-
27. Dobit ili (-) gubitak prije oporezivanja iz poslovanja koje će se nastaviti (16. - 17. - 18. + 19. + 20. od 21. do 24. + od 25. do 27.)	919	384
29. (Porezni rashodi ili (-) prihodi povezani s dobiti ili gubitkom iz poslovanja koje će se nastaviti)	166	(6)
30. Dobit ili (-) gubitak nakon oporezivanja iz poslovanja koje će se nastaviti (28. - 29.)	753	390
31. Dobit ili (-) gubitak nakon oporezivanja iz poslovanja koje se neće nastaviti (31. – 32.)	-	-
32. Dobit ili (-) gubitak prije oporezivanja iz poslovanja koje se neće nastaviti	-	-
33. (Porezni rashodi ili (-) prihodi povezani s poslovanjem koje se neće nastaviti)	-	-
34. Dobit ili (-) gubitak tekuće godine (30. + 31.; 35. + 36.)	753	390
35. Pripada manjinskom udjelu [nekontrolirajući udjeli]	-	-
36. Pripada vlasnicima matičnog društva	753	390
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUVATNOJ DOBITI		-
37. Dobit ili (-) gubitak tekuće godine	753	390
38. Ostala sveobuhvatna dobit (39. + 51.)	109	42
39. Stavke koje neće biti reklasificirane u dobit ili gubitak (od 40. do 46. + 49. + 50.)	37	1
40. Materijalna imovina	-	-
41. Nematerijalna imovina	-	-
42. Aktuarski dobici ili (-) gubici na mirovinskim planovima pod pokroviteljstvom poslodavca	-	-
43. Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje namijenjene za prodaju	-	-
44. Udjel ostalih priznatih prihoda i rashoda od subjekata koji se obračunava metodom udjela	-	-
45. Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata mjerениh po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	45	1
46. Dobici ili (-) gubici od računovodstva zaštite vlasničkih instrumenata mjereni po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-
47. Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata mjereni po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit [zaštićena stavka]	-	-
48. Promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata mjereni po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit [instrument zaštite]	-	-
Promjene fer vrijednosti financijskih obveza mjereni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak koje se pripisuju promjenama u kreditnom riziku	-	-
49. Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje neće biti reklasificirane	(8)	-
51. Stavke koje je moguće reklassificirati u dobit ili gubitak (od 52. do 59.)	72	41
52. Zaštita neto ulaganja u inozemno poslovanje [efektivni udjel]	-	-
53. Preračunavanje stranih valuta	-	-
54. Zaštite novčanih tokova [efektivni udjel]	-	-
55. Instrumenti zaštite od rizika [elementi koji nisu određeni]	-	-
56. Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	88	50
57. Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje namijenjene za prodaju	-	-
58. Udjel ostalih priznatih prihoda i rashoda od ulaganja u društva kćeri, zajedničke potvate i pridružena društva	-	-
59. Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje je moguće reklassificirati u dobit ili (-) gubitak	(16)	(9)
60. Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine (37. + 38.; 61. + 62.)	862	432
61. Pripada manjinskom udjelu [nekontrolirajući udjel]	-	-
62. Pripada vlasnicima matičnog društva	862	432

Izvještaj o finansijskom položaju

u milijunima HRK

GRUPA

2019.

2020.

IMOVINA			
1.	Novčana sredstva, novčana potraživanja od središnjih banaka i ostali depoziti po viđenju (od 2. do 4.)	5.105	8.673
2.	Novac u blagajni	2.558	3.336
3.	Novčana sredstva kod središnjih banaka	1.958	4.957
4.	Ostali depoziti po viđenju	589	380
5.	Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja (od 6. do 9.)	225	162
6.	Derivativi	39	118
7.	Vlasnički instrumenti	-	-
8.	Dužnički vrijednosni papiri	186	44
9.	Krediti i predujmovi	-	-
10.	Finansijska imovina kojom se ne trguje koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (od 11. do 13.)	199	188
11.	Vlasnički instrumenti	176	163
12.	Dužnički vrijednosni papiri	23	25
13.	Krediti i predujmovi	-	-
14.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (15. + 16.)	-	-
15.	Dužnički vrijednosni papiri	-	-
16.	Krediti i predujmovi	-	-
17.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (od 18. do 20.)	10.604	11.278
18.	Vlasnički instrumenti	162	130
19.	Dužnički vrijednosni papiri	10.442	11.148
20.	Krediti i predujmovi	-	-
21.	Finansijska imovina po amortiziranom trošku (22. + 23.)	55.285	59.757
22.	Dužnički vrijednosni papiri	1.642	2.361
23.	Krediti i predujmovi	53.643	57.396
24.	Izvedenice – računovodstvo zaštite	-	-
25.	Promjene fer vrijednosti zaštićenih stavki u zaštiti portfelja od kamatnog rizika	-	-
26.	Ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva	58	66
27.	Materijalna imovina	1.344	1.241
28.	Nematerijalna imovina	376	390
29.	Porezna imovina	199	320
30.	Ostala imovina	471	394
31.	Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju	-	-
32.	UKUPNA IMOVINA (1. + 5. + 10. + 14. + 17. + 21. + od 24. do 31.)	73.866	82.469
	OBVEZE		
33.	Finansijske obveze koje se drže radi trgovanja (od 34. do 38.)	36	106
34.	Derivativi	36	106
35.	Kratke pozicije	-	-
36.	Depoziti	-	-
37.	Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-
38.	Ostale finansijske obveze	-	-
39.	Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (od 40. do 42.)	-	-
40.	Depoziti	-	-
41.	Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-
42.	Ostale finansijske obveze	-	-
43.	Finansijske obveze mjerene po amortiziranom trošku (od 44. do 46.)	62.788	70.738
44.	Depoziti	61.139	69.176
45.	Izdani dužnički vrijednosni papiri	672	677
46.	Ostale finansijske obveze	977	885
47.	Izvedenice – računovodstvo zaštite	-	-
48.	Promjene fer vrijednosti zaštićenih stavki u zaštiti portfelja od kamatnog rizika	-	-
49.	Rezerviranja	494	582
50.	Porezne obveze	29	10
51.	Temeljni kapital koji se vraća na zahtjev	-	-
52.	Ostale obveze	641	649
53.	Obveze uključene u grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju	-	-
54.	UKUPNE OBVEZE (33. + 39. + 43. + od 47. do 53.)	63.988	72.085
	KAPITAL		
55.	Temeljni kapital	1.698	1.698
56.	Premija na dionice	1.801	1.801
57.	Izdani vlasnički instrumenti osim kapitala	-	-
58.	Ostali vlasnički instrumenti	-	-
59.	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	350	371
60.	Zadržana dobit	4.794	5.771
61.	Revalorizacijske rezerve	-	-
62.	Ostale rezerve	85	85
63.	Trezorske dionice	-	-
64.	Dobit ili gubitak koji pripadaju vlasnicima matičnog društva	962	460
65.	Dividende tijekom poslovne godine	-	-
66.	Manjinski udjeli [nekontrolirajući udjeli]	188	198
67.	UKUPNO KAPITAL (od 55. do 66.)	9.878	10.384
68.	UKUPNO OBVEZE I KAPITAL (54. + 67.)	73.866	82.469

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

Izvještaj o finansijskom položaju	BANKA	
u milijunima HRK	2019.	2020.
IMOVINA		
1. Novčana sredstva, novčana potraživanja od središnjih banaka i ostali depoziti po viđenju (od 2. do 4.)	4.339	7.947
2. Novac u blagajni	2.407	3.095
3. Novčana sredstva kod središnjih banaka	1.708	4.763
4. Ostali depoziti po viđenju	224	89
5. Financijska imovina koja se drži radi trgovanja (od 6. do 9.)	226	162
6. Derivativi	40	118
7. Vlasnički instrumenti	-	-
8. Dužnički vrijednosni papiri	186	44
9. Krediti i predujmovi	-	-
10. Financijska imovina kojom se ne trguje koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (od 11. do 13.)	25	69
11. Vlasnički instrumenti	25	44
12. Dužnički vrijednosni papiri	-	25
13. Krediti i predujmovi	-	-
14. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (15. + 16.)	-	-
15. Dužnički vrijednosni papiri	-	-
16. Krediti i predujmovi	-	-
17. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (od 18. do 20.)	9.961	10.704
18. Vlasnički instrumenti	147	114
19. Dužnički vrijednosni papiri	9.814	10.590
20. Krediti i predujmovi	-	-
21. Financijska imovina po amortiziranom trošku (22. + 23.)	47.005	51.918
22. Dužnički vrijednosni papiri	1.464	2.180
23. Krediti i predujmovi	45.541	49.738
24. Izvedenice – računovodstvo zaštite	-	-
25. Promjene fer vrijednosti zaštićenih stavki u zaštiti portfelja od kamatnog rizika	-	-
26. Ulaganje u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva	1.027	936
27. Materijalna imovina	806	812
28. Nematerijalna imovina	121	135
29. Porezna imovina	75	222
30. Ostala imovina	356	311
31. Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju	-	-
32. UKUPNA IMOVINA (1. + 5. + 10. + 14. + 17. + 21. + od 24. do 31.)	63.941	73.216
OBVEZE		
33. Financijske obveze koje se drže radi trgovanja (od 34. do 38.)	36	106
34. Derivativi	36	106
35. Kratke pozicije	-	-
36. Depoziti	-	-
37. Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-
38. Ostale finansijske obveze	-	-
39. Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (od 40. do 42.)	-	-
40. Depoziti	-	-
41. Izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-
42. Ostale finansijske obveze	-	-
43. Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku (od 44. do 46.)	54.634	63.404
44. Depoziti	53.730	62.462
45. Izdani dužnički vrijednosni papiri	672	677
46. Ostale finansijske obveze	232	265
47. Izvedenice – računovodstvo zaštite	-	-
48. Promjene fer vrijednosti zaštićenih stavki u zaštiti portfelja od kamatnog rizika	-	-
49. Rezerviranja	453	545
50. Porezne obveze	8	-
51. Temeljni kapital koji se vraća na zahtjev	-	-
52. Ostale obveze	427	424
53. Obveze uključene u grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju	-	-
54. UKUPNE OBVEZE (33. + 39. + 43. + od 47. do 53.)	55.558	64.479
KAPITAL		
55. Temeljni kapital	1.698	1.698
56. Premija na dionice	1.801	1.801
57. Izdani vlasnički instrumenti osim kapitala	-	-
58. Ostali vlasnički instrumenti	-	-
59. Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	314	342
60. Zadržana dobit	3.732	4.421
61. Revalorizacijske rezerve	-	-
62. Ostale rezerve	85	85
63. Trezorske dionice	-	-
64. Dobit ili gubitak koji pripadaju vlasnicima matičnog društva	753	390
65. Dividende tijekom poslovne godine	-	-
66. Manjinski udjeli [nekontrolirajući udjeli]	-	-
67. UKUPNO KAPITAL (od 55. do 66.)	8.383	8.737
68. UKUPNO OBVEZE I KAPITAL (54. + 67.)	63.941	73.216

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

Izvještaj o promjenama kapitala

U milijunima HRK

GRUPA

	Pripada vlasnicima matičnog društva										Manjinski udjel			
	Kapital	Premija na dionice	Izdani vlasnički instrumenti osim kapitala	Ostali vlasnički instrumenti	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	Zadržana dobit	Revalorizacijske rezerve	Ostale rezerve	Trezorske dionice	Dobit ili gubitak koji pripadaju vlasnicima matičnog društva	Dividende tijekom poslovne godine	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	Ostale stavke	Ukupno
Početno stanje (prije prepravljanja)	1.698	1.801	-	-	350	4.794	-	85	-	962	-	-	188	9.878
Učinci ispravaka pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Učinci promjena računovodstvenih politika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Početno stanje (tekuće razdoblje) (1. + 2. + 3.)	1.698	1.801	-	-	350	4.794	-	85	-	962	-	-	188	9.878
Izdavanje redovnih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izdavanje povlaštenih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izdavanje ostalih vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izvršavanje ili istek ostalih izdanih vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pretvaranje dugovanja u vlasničke instrumente	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Redukcija kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dividende	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2)	(2)	
Kupnja trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prodaja ili poništenje trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reklasifikacija finansijskih instrumenata iz vlasničkih instrumenata u obvezu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reklasifikacija finansijskih instrumenata iz obveza u vlasničke instrumente	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prijenosi između komponenata vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	962	-	-	-	(962)	-	-	-	-
Plaćanja temeljena na dionicama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo povećanje ili (-) smanjenje vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	(14)	15	-	-	-	-	-	-	-	1
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-	-	-	35	-	-	-	-	460	-	-	12	507
Povećanje ili (-) smanjenje vlasničkih instrumenata kao posljedica poslovnih kombinacija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Završno stanje (tekuće razdoblje) (od 4. do 20.)	1.698	1.801	-	-	371	5.771	-	85	-	460	-	-	198	10.384

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

Izvještaj o promjenama kapitala

	U milijunima HRK										BANKA			
	Priпада власnicima matičnog društva										Manjinski udjel			
	Kapital	Premija na dionice	Izdani vlasnički instrumenti osim kapitala	Ostali vlasnički instrumenti	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	Zadržana dobit	Revalorizacijske rezerve	Ostale rezerve	Trezorske dionice	Dobit ili gubitak koji pripadaju vlasnicima matičnog društva	Dividende tijekom poslovne godine	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	Ostale stavke	Ukupno
Početno stanje (prije prepravljanja)	1.698	1.801	-	-	314	3.732	-	85	-	753	-	-	-	8.383
Učinci ispravaka pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Učinci promjena računovodstvenih politika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Početno stanje (tekuće razdoblje) (1. + 2. + 3.)	1.698	1.801	-	-	314	3.732	-	85	-	753	-	-	-	8.383
Izdavanje redovnih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izdavanje povlaštenih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izdavanje ostalih vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izvršavanje ili istek ostalih izdanih vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pretvaranje dugovanja u vlasničke instrumente	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Redukcija kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dividende	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kupnja trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prodaja ili poništenje trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reklasifikacija finansijskih instrumenata iz vlasničkih instrumenata u obveze	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reklasifikacija finansijskih instrumenata iz obveza u vlasničke instrumente	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prijenosi između komponenata vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	-	753	-	-	-	(753)	-	-	-	-
Plaćanja temeljena na dionicama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo povećanje ili (-) smanjenje vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	(14)	14	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-	-	-	42	-	-	-	-	390	-	-	-	432
Povećanje ili (-) smanjenje vlasničkih instrumenata kao posljedica poslovnih kombinacija	-	-	-	-	-	(78)	-	-	-	-	-	-	-	(78)
Završno stanje (tekuće razdoblje) (od 4. do 20.)	1.698	1.801	-	-	342	4.421	-	85	-	390	-	-	-	8.737

Izvještaj o novčanim tokovima		GRUPA	
u milijunima HRK			
		2019.	2020.
Poslovne aktivnosti prema direktnoj metodi			
1.	Naplaćena kamata i slični primici	-	-
2.	Naplaćene naknade i provizije	-	-
3.	(Plaćena kamata i slični izdaci)	-	-
4.	(Plaćene naknade i provizije)	-	-
5.	(Plaćeni troškovi poslovanja)	-	-
6.	Neto dobici / gubici od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	-	-
7.	Ostali primici	-	-
8.	(Ostali izdaci)	-	-
Poslovne aktivnosti prema indirektnoj metodi			
9.	Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	1.211	482
	Usklađenja:	-	-
10.	Umanjenja vrijednosti i rezerviranja	340	862
11.	Amortizacija	248	251
12.	Neto nerealizirana (dobit)/gubitak od finansijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-
13.	(Dobit)/gubitak od prodaje materijalne imovine	(11)	(1)
14.	Ostale nenovčane stavke	220	1
Promjene u imovini i obvezama iz poslovnih aktivnosti			
15.	Sredstva kod Hrvatske narodne banke	(224)	(572)
16.	Depoziti kod finansijskih institucija i krediti finansijskim institucijama	875	894
17.	Krediti i predujmovi ostalim komitetima	(4.640)	(6.615)
18.	Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(3.952)	(907)
19.	Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	59	142
	Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	46
21.	Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti koji se obvezno vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(34)	-
22.	Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti koji se vode po amortiziranom trošku	(404)	(757)
23.	Ostala imovina iz poslovnih djelatnosti	(242)	1
24.	Depoziti od finansijskih institucija	(252)	(404)
25.	Transakcijski računi ostalih komitenata	3.280	9.052
26.	Štedni depoziti ostalih komitenata	551	400
27.	Oročeni depoziti ostalih komitenata	(1.632)	(638)
28.	Izvedene finansijske obveze i ostale obveze kojima se trguje	9	69
29.	Ostale obveze iz poslovnih djelatnosti	1.502	(235)
30.	Naplaćene kamate iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]	2.267	2.143
31.	Primljene dividende iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]	10	-
32.	Plaćene kamate iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]	(338)	(314)
33.	(Plaćeni porez na dobit)	(303)	(161)
34. Neto novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti (od 1. do 33.)		(1.460)	3.739
Uлагаčke aktivnosti			
35.	Primici od prodaje / plaćanja za kupnju materijalne i nematerijalne imovine	(232)	(152)
36.	Primici od prodaje / plaćanja za kupnju ulaganja u ovisna društva, pridružena društva i zajedničke pothvate	-	5
37.	Primici od naplate / plaćanja za kupnju vrijednosnih papira i drugih finansijskih instrumenata koji se drže do dospijeća	-	-
38.	Primljene dividende iz ulagačkih aktivnosti	-	-
39.	Ostali primici / plaćanja iz ulagačkih aktivnosti	-	-
40. Neto novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti (od 35. do 39.)		(232)	(147)
Finansijske aktivnosti			
41.	Neto povećanje/(smanjenje) primljenih kredita iz finansijskih aktivnosti	-	-
42.	Neto povećanje/(smanjenje) izdanih dužničkih vrijednosnih papira	-	-
43.	Neto povećanje/(smanjenje) instrumenata dopunskoga kapitala	-	-
44.	Povećanje dioničkoga kapitala	-	-
45.	(Isplaćena dividenda)	(291)	(2)
46.	Ostali primici/(plaćanja) iz finansijskih aktivnosti	(29)	(19)
47. Neto novčani tokovi iz finansijskih aktivnosti (od 41. do 46.)		(320)	(21)
48. Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenta (34. + 40. + 47.)		(2.012)	3.571
49. Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		6.909	4.897
50.	Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente	-	-
51. Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine (48. + 49. + 50.)		4.897	8.468

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

Izvještaj o novčanim tokovima		BANKA	
u milijunima HRK		2019.	2020.
Poslovne aktivnosti prema direktnoj metodi			
1. Naplaćena kamata i slični primici			
2. Naplaćene naknade i provizije		-	-
3. (Plaćena kamata i slični izdaci)		-	-
4. (Plaćene naknade i provizije)		-	-
5. (Plaćeni troškovi poslovanja)		-	-
6. Neto dobici / gubici od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka		-	-
7. Ostali primici		-	-
8. (Ostali izdaci)		-	-
Poslovne aktivnosti prema indirektnoj metodi			
9. Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		919	384
Uskladjenja:		-	-
10. Umanjenja vrijednosti i rezerviranja		357	713
11. Amortizacija		114	131
12. Neto nerealizirana (dobit)/gubitak od finansijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		-	-
13. (Dobit)/gubitak od prodaje materijalne imovine		(11)	(1)
14. Ostale nenovčane stavke		(69)	(7)
Promjene u imovini i obvezama iz poslovnih aktivnosti			
15. Sredstva kod Hrvatske narodne banke		(224)	(572)
16. Depoziti kod finansijskih institucija i krediti finansijskim institucijama		1.063	869
17. Krediti i predujmovi ostalim komitentima		(2.945)	(6.096)
18. Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(3.926)	(936)
19. Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti koji se drže radi trgovanja		59	142
Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		-	19
21. Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti koji se obvezno vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		(3)	-
22. Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti koji se vode po amortiziranom trošku		(474)	(744)
23. Ostala imovina iz poslovnih djelatnosti		59	(53)
24. Depoziti od finansijskih institucija		(323)	(397)
25. Transakcijski računi ostalih komitenata		2.633	9.135
26. Štedni depoziti ostalih komitenata		632	435
27. Oročeni depoziti ostalih komitenata		(1.554)	(770)
28. Izvedene finansijske obveze i ostale obveze kojima se trguje		1	68
29. Ostale obveze iz poslovnih djelatnosti		496	(213)
30. Naplaćene kamate iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]		1.900	1.793
31. Primljene dividende iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]		69	4
32. Plaćene kamate iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]		(272)	(253)
33. (Plaćeni porez na dobit)		(253)	(122)
34. Neto novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti (od 1. do 33.)		(1.752)	3.529
Ulagачke aktivnosti			
35. Primici od prodaje / plaćanja za kupnju materijalne i nematerijalne imovine		(139)	(112)
36. Primici od prodaje / plaćanja za kupnju ulaganja u ovisna društva, pridružena društva i zajedničke potvrde		-	222
37. Primici od naplate / plaćanja za kupnju vrijednosnih papira i drugih finansijskih instrumenata koji se drže do dospjeća		-	-
38. Primljene dividende iz ulagačkih aktivnosti		-	-
39. Ostali primici / plaćanja iz ulagačkih aktivnosti		-	-
40. Neto novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti (od 35. do 39.)		(139)	110
Finansijske aktivnosti			
41. Neto povećanje/(smanjenje) primljenih kredita iz finansijskih aktivnosti		-	-
42. Neto povećanje/(smanjenje) izdanih dužničkih vrijednosnih papira		-	-
43. Neto povećanje/(smanjenje) instrumenata dopunskoga kapitala		-	-
44. Povećanje dioničkoga kapitala		-	-
45. (Isplaćena dividenda)		(289)	-
46. Ostali primici/(plaćanja) iz finansijskih aktivnosti		(27)	(26)
47. Neto novčani tokovi iz finansijskih aktivnosti (od 41. do 46.)		(316)	(26)
48. Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenta (34. + 40. + 47.)		(2.207)	3.613
49. Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		6.336	4.129
50. Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente		-	-
51. Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine (48. + 49. + 50.)		4.129	7.742

Izvanbilančne stavke

	GRUPA	
	2019.	2020.
1. Garancije	2.931	3.584
2. Akreditivi	170	109
3. Mjenice	-	-
4. Okvirni krediti i obveze financiranja	6.646	7.519
5. Ostale rizične klasične izvanbilančne stavke	6	9
6. Budućnosnice	-	-
7. Opcije	3	2
8. Ugovori o razmjjeni	17.362	13.095
9. Forvardi	1.551	5.047
10. Ostale izvedenice	-	-

Izvanbilančne stavke

	BANKA	
	2019.	2020.
1. Garancije	2.504	3.131
2. Akreditivi	169	108
3. Mjenice	-	-
4. Okvirni krediti i obveze financiranja	3.998	4.872
5. Ostale rizične klasične izvanbilančne stavke	6	9
6. Budućnosnice	-	-
7. Opcije	3	2
8. Ugovori o razmjjeni	18.250	13.171
9. Forvardi	1.551	5.047
10. Ostale izvedenice	-	-

Dodatak 2 – Razlike između finansijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

Godišnje izvješće (GI)	u milijunima HRK	Iz Izvješća o finansijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	GRUPA Objašnjenje
Novac i novčana sredstva	8.673	Novac u blagajni, novčana potraživanja od središnjih banaka i ostali depoziti po viđenju	8.673	- -	
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	162	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	162	- -	
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Vlasnički instrumenti	36	Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Vlasnički instrumenti	163	(127)	GFI- Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Dužnički vrijednosni papiri
Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Dužnički vrijednosni papiri	152	Financijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Dužnički vrijednosni papiri	25	127	HNB- Vlasnički instrumenti
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	11.278	Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	11.278	- -	
Financijska imovina po amortiziranom trošku - Krediti i predujmovi	53.793	Financijska imovina po amortiziranom trošku - Krediti i predujmovi	57.396	- -	
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.143			-	
Potraživanja s osnove finansijskog najma	2.460			-	
Financijska imovina po amortiziranom trošku - Dužnički vrijednosni papiri	2.361	Financijska imovina po amortiziranom trošku - Dužnički vrijednosni papiri	2.361	- -	
Ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva	59	Ulaganja u ovisna društva, zajedničke pothvate i pridružena društva	66	(7)	GFI- Ostala imovina
Nekretnine i oprema	1.236	Materijalna imovina	1.241	- -	
Ulaganja u nekretnine	5			-	
Nematerijalna imovina	390	Nematerijalna imovina	390	- -	
Porezna imovina	320	Porezna imovina	320	- -	
Ostala imovina	401	Ostala imovina	394	7	HNB- Ulaganja u ovisna društva, pridružena društva i zajedničke pothvate
UKUPNO IMOVINA	82.469	UKUPNO IMOVINA	82.469	- -	

Godišnje izvješće (GI)	u milijunima HRK	Iz Izvješća o finansijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	GRUPA Objašnjenje
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja - Derivativi	106	Financijske obveze koje se drže radi trgovanja - Derivativi	106	- -	
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku - Depoziti	69.176	Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku - Depoziti	69.176	- -	
Izdane obveznice	677	Izdane obveznice	677	- -	
Ostale finansijske obveze	783	Ostale finansijske obveze	885	- -	
Obveze od finansijskog najma	102			-	
Rezerviranja	582	Rezerviranja	582	- -	
Porezne obveze	10	Porezne obveze	10	- -	
Ostale obveze	649	Ostale obveze	649	- -	
Ukupno kapital	10.384	Ukupno kapital	10.384	- -	
UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	82.469	UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	82.469	- -	

Dodatak 2 – Razlike između finansijskih izještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

Godišnje izješće (GI)	u milijunima HRK	Iz Računa dobiti i gubitka (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	GRUPA
					Objašnjenje
Kamatni prihod	2.152			6	HNB - Dobici ili gubici po finansijskoj imovini i finansijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto
Ostali slični prihodi	161	Kamatni prihod	2.327	(20)	HNB - Dobici ili (-) gubici od modifikacija, neto
Kamatni trošak	(224)				
Ostali slični troškovi	(64)	Kamatni trošak	(282)	(6)	HNB - Dobici ili gubici po finansijskoj imovini i finansijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto
Prihod od naknada i provizija	925	Prihodi od naknada i provizija	925	-	-
Trošak od naknada i provizija	(231)	Rashodi od naknada i provizija	(231)	-	-
		Dobici ili gubici po finansijskoj imovini i finansijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto			
Neto rezultat iz trgovanja	211	Tečajne razlike [dobit ili gubitak], neto	199 12	-	-
Troškovi zaposlenih	(718)	Administrativni rashodi	(1.274)	1	HNB - Ostali rashodi iz poslovanja
Ostali administrativni troškovi	(648)	Amortizacija	(251)	43	GFI - Ostali operativni rezultat
Amortizacija	(251)	Doprinosi u novcu sanacijskim odborima i sustavima osiguranja depozita	(136)	-	
Ostali operativni rezultat		Dobici ili gubici od prestanka priznavanja nefinansijske imovine, neto			
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	(126)		6		
Umanjenje vrijednosti koja proizlazi iz finansijskih instrumenata	86	Ostali operativni prihod	128		
Dobici/gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku	(785)	Ostali rashodi iz poslovanja	(64)		
	(1)	Rezervacije ili ukidanje rezervacija Umanjenje vrijednosti ili ukidanje umanjenja vrijednosti po finansijskoj imovini koja nije mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	(146)	(1)	GFI - Ostali administrativni troškovi
		Dobici ili (-) gubici zbog promjena, neto	(671) (30)	20 (43)	GFI - Kamatni prihod HNB - Doprinosi u novcu sanacijskim odborima i sustavima osiguranja depozita
		Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine	(25)		
Neto rezultat od ulaganja po metodi udjela	8	Udio dobiti ili (-) gubitak od ulaganja u društva kćeri, zajedničke potvate i pridružena društva obračunatih metodom udjela	8	-	-
Prihod od dividendi	1	Prihod od dividendi	1	-	-
Dobici / gubici po osnovi finansijskih instrumenata koji se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(14)	Dobici / gubici po osnovi finansijskih instrumenata koji se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(14)	-	-
Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	482	DOBIT PRIJE POREZA	482	-	-
Porez na dobit	(10)	Porez na dobit	(10)	-	-
NETO DOBIT ZA RAZDOBLJE	472	NETO DOBIT ZA RAZDOBLJE	472	-	-

Dodatak 2 – Razlike između finansijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

BANKA					
Godišnje izvješće (GI)	u milijunima HRK	Iz Izvješća o finansijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje
Novac i novčana sredstva	7.947	Novac u blagajni, novčana potraživanja od središnjih banaka i ostali depoziti po viđenju	7.947	- -	
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	162	Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	162	- -	
Finansijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Vlasnički instrumenti	36	Finansijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Vlasnički instrumenti	44	(8)	GFI- Finansijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Dužnički vrijednosni papiri
Finansijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Dužnički vrijednosni papiri	33	Finansijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka - Dužnički vrijednosni papiri	25	8	HNB - Vlasnički instrumenti
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.704	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.704	- -	
Finansijska imovina po amortiziranom trošku - Krediti i predujmovi	49.142	Finansijska imovina po amortiziranom trošku - Krediti i predujmovi	49.738	-	
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	596			-	
Finansijska imovina po amortiziranom trošku - Dužnički vrijednosni papiri	2.180	Finansijska imovina po amortiziranom trošku - Dužnički vrijednosni papiri	2.180	- -	
Ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva	929	Ulaganja u ovisna društva, zajedničke pothvate i pridružena društva	936	(7)	GFI- Ostala imovina
Nekretnine i oprema	810	Materijalna imovina	812	- -	
Ulaganja u nekretnine	2			-	
Nematerijalna imovina	135	Nematerijalna imovina	135	- -	
Porezna imovina	222	Porezna imovina	222	- -	
Ostala imovina	318	Ostala imovina	311	7	HNB- Ulaganja u ovisna društva, pridružena društva i zajedničke pothvate
UKUPNO IMOVINA	73.216	UKUPNO IMOVINA	73.216	- -	

BANKA					
Godišnje izvješće (GI)	u milijunima HRK	Iz Izvješća o finansijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje
Finansijske obveze koje se drže radi trgovanja - Derivativi	106	Finansijske obveze koje se drže radi trgovanja - Derivativi	106	- -	
Finansijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku - Depoziti	62.462	Finansijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku - Depoziti	62.462	- -	
Izdane obveznice	677	Izdane obveznice	677	- -	
Ostale finansijske obveze	163	Ostale finansijske obveze	265	-	
Obveze od finansijskog najma	102			-	
Rezerviranja	545	Rezerviranja	545	- -	
Porezne obveze	-	Porezne obveze	-	- -	
Ostale obveze	424	Ostale obveze	424	- -	
Ukupno kapital	8.737	Ukupno kapital	8.737	- -	
UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	73.216	UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	73.216	- -	

Dodatak 2 – Razlike između finansijskih izještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2020.

Godišnje izvješće (GI)	u milijunima HRK	Iz Računa dobiti i gubitka (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	BANKA
					Objašnjenje
Kamatni prihod	1.785			6	HNB - Dobici ili gubici po finansijskoj imovini i finansijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto
Ostali slični prihodi	59	Kamatni prihod	1.859	(21)	HNB - Dobici ili (-) gubici od modifikacija, neto
Kamatni trošak	(166)				HNB - Dobici ili gubici po finansijskoj imovini i finansijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto
Ostali slični troškovi	(61)	Kamatni trošak	(221)	(6)	HNB - Dobici ili gubici po finansijskoj imovini i finansijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto
Prihod od naknada i provizija	597	Prihodi od naknada i provizija	597	-	-
Trošak od naknada i provizija	(164)	Rashodi od naknada i provizija	(164)	-	-
Neto rezultat iz trgovanja	211	Dobici ili gubici po finansijskoj imovini i finansijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto Tečajne razlike [dobit ili gubitak], neto	192 19	-	-
Troškovi zaposlenih	(522)	Administrativni rashodi	(930)	(1)	HNB - Ostali rashodi iz poslovanja
Ostali administrativni troškovi	(487)	Amortizacija	(131)	43	GFI - Ostali operativni rezultat
Amortizacija	(131)	Doprinosi u novcu sanacijskim odborima i sustavima osiguranja depozita	(121)	-	
Ostali operativni rezultat		Dobici ili gubici od prestanka priznavanja nefinansijske imovine, neto	(3)		
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	(107)				
Umanjenje vrijednosti koja proizlazi iz finansijskih instrumenata	5	Ostali operativni prihod	31		
Dobici/gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine koja se mijeri po amortiziranom trošku	(627)	Ostali rashodi iz poslovanja	(32)		
	(1)	Rezervacije ili ukidanje rezervacija Umanjenje vrijednosti ili ukidanje umanjenja vrijednosti po finansijskoj imovini koja nije mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	(147)	1	GFI - Ostali administrativni troškovi
		Dobici ili (-) gubici od modifikacija, neto	(511)	21	GFI - Kamatni prihod
		Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine	(30)	(43)	HNB - Doprinosi u novcu sanacijskim odborima i sustavima osiguranja depozita
			(17)		
Prihod od dividendi	11	Prihod od dividendi	11	-	-
Dobici / gubici po osnovi finansijskih instrumenata koji se mijere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(18)	Dobici / gubici po osnovi finansijskih instrumenata koji se mijere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(18)	-	-
Dobit prije poreza od neprekinitog poslovanja	384	DOBIT PRIJE POREZA	384	-	-
Porez na dobit	6	Porez na dobit	6	-	-
NETO DOBIT ZA RAZDOBLJE	390	NETO DOBIT ZA RAZDOBLJE	390	-	-